URADNI VESTNIK
OBČINE VELENJE

LETO XIX. ŠTEVILKA 11/1 15. OKTOBER 1986

DRUŽBENI PLAN OBČINE VELENJE ZA OBDOBJE 1986–2000

UVOD

Dolgoročni plan občine Velenje za obdobje 1986–2000 je pripravljen na osnovi Odloka o pripravi in sprejetju dolgoročnega plana občine Velenje za obdobje 1986–2000 (Uradni vestnik občine Velenje, št. 2/79), Zakona o družbenem planu Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80), 5. in 29. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list SRS, št. 18/84) in Zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 46/85).

Vsebina dolgoročnega plana temelji na dosedaj sprejetih občinskih planskih dokumentih, kot so:

– Analiza dolgoročnih razvojnih možnosti
– Smernice za dolgoročni plan
– Osnutek dolgoročnega plana

Poleg teh dokumentov so pri izdelavi dolgoročnega plana občine Velenje za obdobje 1986–2000 upoštevani rezultati raziskovalne naloge "Projekt Velenje 2000" in republiški ter zvezni dolgoročni planski dokumenti.

Vsebinska in oblikovna podlaga za izdelavo tega dokumenta je bila predhodna faza, t. j. osnutek dolgoročnega plana. Poleg dosedaj znanih potreb in možnih usmeritev dolgoročnega razvoja temeljnih nosilcev dolgoročnega planiranja v občini, so upoštevane tudi vse pripombe in umseritve, podane v času javne obravnave in organizirane širše razprave o dolgoročnem razvoju občine Velenje.

0. IZHODIŠČA DOLGOROČNEGA RAZVOJA

Velenjska občina je zelo hitro uveljavila industrializacijo (67% DP občine pripada sekundarnemu sektorju), deagrarizacijo (3,7% delež kmečkega prebivalstva) in tudi urbanizacijo (68% mestnega prebivalstva). Vsi trije procesi so predstavljali sinonim družbenoekonomskega razvoja in napredka občine.

Tem spremembam pa niso sledile ustrezne spremembe v tehnološki, niti v izobrazbeni strukturi zaposlenih. Usmerjenost na manj zahtevno strukturno preobrazbo v preteklem razvoju, ki je bila posledica tehnološke strukture velenjskega gospodarstva, je trajala predolgo in ni pravočasno pripravila gospodarstva na potrebne kakovostne spremembe za prehod na višjo, zahtevnejšo stopnjo razvoja.

S stališča dolgoročnega razvoja je gotovo zaskrbljujoče, da ima občina največji odstotek nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev in najmanjši odstotek delavcev z visoko in višjo izobrazbo, daleč pod slovenskim povprečjem. Pri tem pa je treba opozoriti, da ima Slovenija v primerjavi z vso Jugoslavijo, najslabšo izobrazbeno strukturo ob hkratnem stalnem večanju izobrazbene ravni prebivalstva. Obstoječa izobrazbena struktura jasno kaže na ekstenzivnost preteklega razvoja, kjer se gospodarstva ni moglo pravočasno preusmeriti na kakovostne faktorje in usmeritve.

Že analiza razvojnih možnosti občine Velenje v obdobju 1986 do 2000 je opozorila, da je prestrukturiranje gospodarstva v smislu sprememb sektorske strukture proizvodnje, kvalitetne zaposlenosti, vloženih sredstev in kakovosti odločanja v vseh dejavnostih nujen pogoj za doseganje boljših rezultatov nadaljnjega razvoja.

Z dolgoročnim planom spodbujamo in usmerjamo vse subjektivne sile naše družbe k zavestnemu aktiviranju vseh možnosti, ki bodo dolgoročna osnova in pogoj za kvalitetnejši gospodarski in družbeni razvoj.

V skladu z republiškimi izhodišči dolgoročnega razvoja bomo tudi prizadevanja v občini usmerili predvsem v naslednje: v kakovost življenja, v znanstveni in tehnološki napredek, v organizacijo procesa reprodukcije, kot pogoj za prestrukturiranje na vseh področjih in ravneh ter skladnejši razvoj v prostoru. Uresničevanje teh izhodišč bo odvisno predvsem od spoznanja, da so spremembe nujne in da moramo doseči preobrat v kakovosti gospodarjenja in dela, zagotoviti pogoje za uspešnejši prodor v svet, povečati ustvarjalnost in inovativnost ter uveljavljati primerno razvojno pot. Pri tem bomo morali imeti pred očmi strateške prednosti in pomanjkljivosti naše občine do širšega okolja ob upoštevanju:

– da je napredek v znanju, informatiki in tehnologijah bistveni pogoj za premagovanje krize in za preobrat v novo kakovost življenja in dela;
– da imamo za razvoj učinkovitejše proizvodnje in nove tehnologije neustrezno izobrazbeno strukturo kadrov in da je izobraženost in celovita osebnostna razvitost ljudi temeljnega pomena za boljše delo, aktivno udeležbo ljudi pri usmerjanju družbenega razvoja in njihovo osebno uspešnost;
– da je uresničitev kakovostnih sprememb na vseh področjih družbenega in socialnega razvoja odločilnega pomena obračun s težnjami po ohranjanju presežnih stanj in odnosov in da zaželenih in možnih sprememb ne bomo dosegali samodejno in brez velikih družbenih prizadevanj;
– da je konstruktivna podlaga za uveljavitev kakovostno novih usmeritev in odnosov lahko le stvarna presoja materialnih in drugih dejavnikov razvoja ob prehodu v naslednje dolgoročno obdobje.

1. CILJI IN STRATEGIJA DOLGOROČNEGA RAZVOJA

Temeljni dolgoročni cilj je izboljšati delovne in življenjske razmere ter samoupravni položaj delovnih ljudi, ki mora temeljiti na delu in rezultatih živega in minulega dela. Ta cilj bomo dosegli s stabilno in dinamično rastjo proizvajalnih sil, s skladnim ekonomskim, socialnim in prostorskim razvojem.

Demografska ekspanzija kot posledica razmeroma visoke rodnosti in zlasti visokih priselitev zahteva specifično populacijsko politiko. Z odgovarjajočim sistemom aktivnosti bomo vplivali na demografske procese, še posebno na selitveno rast prebivalstva, za dosego takšne rasti števila prebivalcev, ki bo usklajena z vsemi vidiki planiranja.

Skladno z ekonomskim razvojem bomo krepili osebni in družbeni standard. Politika – krepitev socialne varnosti in varstva – morajo prispevati k motiviranju za produktivno delo. Vsestransko in kakovostno bomo zadovoljevali človekove osebne, družbene, materialne, socialne, kulturne in bivalne potrebe. Višjo kakovost in kvaliteto življenja bo možno doseči tudi ob varčnejših oblikah zadovoljevanja teh potreb.

Na področju zaposlovanja bomo zaposlovali produktivno in uresničevali cilj polne zaposlenosti. Pretežni del potreb po delavcih bomo pokrivali iz naravnega prirastka. Predvidevamo, da se bo število delavcev-migrantov iz sosednjih občin ustalilo na sedanji ravni, priliv delavcev iz drugih republik in pokrajin bo upadel. S posodobitvijo sistema izobraževanja in metod strokovnega usposabljanja bomo izboljšali kvalifikacijsko strukturo zaposlenih in odpravljali strukturne razlike med izobraževanjem in razvojnimi potrebami združenega dela. Možnosti za produk tivno zaposlovanje bomo širili tudi s stalnim prilagajanjem procesa izobraževanja in organizirano prekvalifikacijo delavcev. To bo tudi osnova za postopno in selektivno skrajševanje delovnega tedna posameznika že v devetdesetih letih.

Nadaljnji razvoj velenjskega gospodarstva bomo gradili predvsem na razvojno in tehnološko zahtevnih, poslovno uspešnih, izvozno konkurenčnih in hkrati energetsko in surovinsko manj zahtevnih programih. Proizvodno tehnološka preobrazba gospodarstva bo omogočila boljše izkoriščanje obstoječih proizvodnih kapacitet z optimizacijo organizacije proizvodnje in vodenja, boljšo kvalifikacijsko strukturo zaposlenih, večjo izvozno usmerjenostjo in večjo usmerienost na domače surovinske vire.

Učinkovitejše vključevanje v mednarodno delitev je eden temeljnih ciljev dolgoročnega razvoja občine. Trajnejše in pomembnejše bo izvozno usmerjena le tista proizvodnja, ki bo sposobna na temelju domačih virov, znanja in tehnologije, zagotoviti boljšo kvaliteto in znižati stroške. V prihodnjem obdobju bo temeljni nosilec ekonomskih odnosov s tujino industrija, intenzivneje pa se bodo vključevale v mednarodno menjavo tudi gradbeništvo, kmetijstvo, turizem, trgovina in drobno gospodarstvo. Boljši položaj v mednarodni delitvi dela bomo dosegli tudi z zmanjševanjem odvisnosti od uvoza in z večjo nadomestitvijo uvoza z domačimi surovinami, delež uvoza opreme v strukturi uvoza pa bistveno izboljšati. S povečanim izvozom bomo zagotovili pogoje za višjo proizvodnjo in postopno posodobitev proizvodnih in drugih zmogljivosti. Le tako bomo saniranje žarišč izgub ter razvoj preusmerili na višjo raven učinkovitosti in produktivnosti. To bo tudi temeljni pogoj za postopno izboljšanje osebnega in družbenega standarda delovnih ljudi in občanov.

Investicijska politika bo temeljila na investicijskih posegih, ki bodo zagotovili realizacijo dolgoročnejših razvojnih potreb iz konkretnih propulzivnih proizvodnih programov. Povečali bomo vlaganja v tehniko in tehnologijo ter v osvajanje novih proizvodnih programov in zmanjšali sedanje drobljenje investicijskih sredstev. Pri usmerjanju investicij bomo pospeševali razvoj gospodarskih naložb napram naložbam v infrastrukturo in negospodarstvo, pri čemer bomo na področju infrastrukture dali prednost strateško pomembnim objektom (vodooskrba, komunalna energetika in ekologija).

Skladno s socioekonomskim razvojem bomo skrbeli za smotrnejše prostorsko razporejanje dejavnosti in ustreznejšo namensko rabo prostora ob upoštevanju pogojev možnosti, kmetijskih zemljišč ter varstva in izboljšanja človekovega okolja.

Nadaljevali bomo razvoj splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter nenehno povečevali učinkovitost, nosilnost in celovitost obrambne in samozaščitne sposobnosti. V ta namen bomo načrtno oblikovali vse vrste rezerv ter usklajevali obrambno-samozaščitno dejavnost s celotnim družbenim razvojem.

Za uspešno premagovanje tehnološkega in družbenega zaostanka bo potrebno zagotoviti organizacijske, kadrovske, tehnično-tehnološke in druge materialne pogoje za izgradnjo racionalno organiziranega in učinkovitega družbenega sistema informiranja.

Uresničevali bomo politiko skladnejšega regionalnega razvoja občin in v tem okviru hitreje pospeševali razvoj gospodarskih dejavnosti, infrastrukture in oskrbnih dejavnosti na manj razvitem območju. Ob upoštevanju prednosti in omejitev posameznih območij, ki izhajajo iz njihovega naravnega, demografskega in družbenega bogastva, bomo uresničevali skladnejši regionalni razvoj.

2. GLOBALNI OKVIRI IN DEJAVNIKI DOLGOROČNEGA RAZVOJA

2.1. Sociodemografski dejavniki in okviri razvoja (prebivalstvo in kadri)

Osnovni trendi iz preteklega dolgoročnega obdobja se ne bodo nadaljevali do leta 2000. Z ukrepi demografske in populacijske politike posegamo v razvoj prebivalstva v smeri odpravljanja dosedanjih tendenc. Uresničevali bomo usklajen demografski, socialni in prostorski razvoj.

Na območju občine Velenje bo leta 2000 živelo po naravni rasti okoli 46.000 prebivalcev (glej tabelo).

Projekcija prebivalstva po naravni rasti iz leta 1981 do vključno leta 2000:

Leto	Skupaj	%	0–6	%	7–14	%	15–19	%	20–24	%	25–64	%	65	%	Ind.star.
1981	38.041	100	5.269	13,9	4.764	12,5	2.892	7,6	3.752	9,9	19.002	49,9	2.362	6,2	24
1985	40.128	100	5.485	13,6	5.459	13,6	2.877	7,2	2.958	7,3	21.136	52,7	2.213	5,5	20
1990	42.419	100	5.428	12,8	6.146	14,5	3.159	7,4	2.861	6,7	22.333	52,6	2.492	5,8	22
1995	44.297	100	5.053	11,4	6.267	14,1	3.773	8,5	3.140	8,1	23.028	51,9	3.036	6,9	27
2000	45.983	100	4.977	10,8	5.944	12,9	3.941	8,6	3.753	8,2	23.596	51,3	3.772	8,2	35

Vir: ZUV Analiza projekcije prebivalstva občine Velenje do leta 2000.

Število prebivalstva po naravni rasti bo v občini naraslo od 38.041 (leta 1981) na 45.983 (leta 2000, to je za približno 8.000 prebivalcev oziroma 20%. Z upoštevanjem selitev pa bo naraslo število prebivalstva leta 2000 na okoli 48.118 prebivalcev.

Ciljna projekcija prebivalstva iz leta 1981 do vključno leta 2000:

Leto	Skupaj	%	0–6	%	7–14	%	15–19	%	20–24	%	25–64	%	65	%
1981	38.041	100	5.269	13,9	4.764	12,5	2.892	7,6	3.752	9,9	19.002	49,9	2.362	6,2
1985	42.000×	100	5.738	13,6	5.712	13,6	3.011	7,2	3.096	7,3	22.113	52,7	2.330	5,5
1990	44.386	100	5.679	12,8	6.429	14,5	3.303	7,4	2.993	6,7	23.368	52,6	2.614	5,8
1995	46.352	100	5.291	11,4	6.559	14,1	3.946	8,5	3.284	7,1	24.090	51,9	3.182	6,9
2000	48.118	100	5.209	10,8	6.221	12,9	4.123	8,6	3.924	8,2	24.690	51,3	3.951	8,2

× = 31. 12. 1985 je živelo v občini 41.480 prebivalcev. Vir: register prebivalstva SRS

Predpostavljamo, da se bo pritisk delovne sile od drugod v dolgoročnem obdobju bistveno zmanjšal iz dveh razlogov:
- povečal se bo delež aktivnih prebivalcev, kot posledica velikega deleža mladega prebivalstva v preteklih obdobjih;
- prestrukturiranje gospodarstva bo zahtevalo znatno manjše število zaposlenih in drugačne strukture, kot je bilo to v preteklosti.

Tako v strukturi prebivalstva, kot v strukturi izobrazbenih nivojev zaposlenih, so prisotne naslednje značilnosti:
- nadpovprečen delež oseb s poklicno šolo (III. in IV'), kar je posledica specifične gospodarske strukture v občini;
- podpovprečen delež višjih izobrazbenih nivojev, zlasti kadrov s srednješolsko in visokošolsko izobrazbo.

Potreba po povečanju deleža takih profilov kadrov je tudi ena izmed osnov projekcije kadrov po izobrazbenih nivojih do leta 2000.

Projekcija razvoja kadrov in zaposlovanja temelji na naslednjih značilnostih:
- nadaljevanje začetih strukturnih sprememb v obdobju 1981 do 1985;
- upoštevaje nujnosti pospešenega uvajanja kakovostnih dejavnikov gospodarjenja;
- optimalno vključevanje šolskega priliva iz občine v produktivno delo;
- optimalizacija izkoriščanja materialne osnove dela in naravnih bogastev v občini.

Ponazoritev nekaterih osnovnih kazalcev in posledic:

1. Rast zaposlenosti	
– povečanje števila zaposlenih do leta 2000	3.950
– povprečno letno novih delovnih mest	263
– stopnja rasti 1986–2000	14,6%
– povprečna letna stopnja rasti	0,8%
2. Kadrovske potrebe	
– skupne (zaradi povečanja in upokojitve do leta 2000)	11.700
– povprečne letne kadrovske potrebe	780
3. Kadrovski viri v občini	
– kandidati za zaposlitev do leta 2000	11.450
– povprečni letni generacijski priliv	760
– število zaposlenih leta 2000	29.100

Če želimo zadržati mesto, ki ga je občina že imela v gospodarskem prostoru Slovenije, mora dolgoročni plan razvoja kadrov temeljiti na naslednjih usmeritvah:

1. Na podlagi izdelanih skupnih programov gospodarstva bo možno podrobno ugotoviti obseg in strukturo potrebnih kadrov, ki jih bo potrebivalo gospodarstvo velenjske občine v naslednjih petnajstih letih.

2. Razvoj kadrov moramo usmerjati skladno z načrtovanim razvojem gospodarstva celotne družbenopolitične skupnosti in si prizadevati, da bo znanje v večji meri kot doslej pogojevalo rast družbenega proizvoda, delež visokostrokovnih kadrov pa približati vsaj slovenskemu povprečju. Zato moramo v prihodnje najmanj 30% mlade generacije vključiti v študij na VI., VII. in VIII. stopnji strokovne zahtevnosti, delež ozkih profilov pa v strukturi zaposlenih zmanjšati za več kot polovico.

3. Planiranje kadrov mora postati zavestno oblikovanje potrebne in želene kadrovske strukture, zato moramo z načrtovanjem strukture kadrov težiti k vzpostavljanju med kadrovskimi potrebami in potenciali ter se na ta način približati polni, a produktivni zaposlenosti.

4. Selektivni razvojni politiki, ki bo krepila reprodukcijsko sposobnost gospodarstva – posebej še njegovih najuspešnejših nosilcev – moramo slediti tudi s selektivnim pristopom pri usmerjanju v izobraževanje.

5. Dograditi moramo sistem dela, ki bo s svojim moralnim in materialnim nagrajevanjem oblikoval vrednostni sistem poklicev, in sicer fleksibilnejši za deficitarna dela in naloge, za katere med mladimi iskalci zaposlitve ni interesa ter tako zmanjšali neskladje med poklicnimi odločitvami mladih in družbenimi potrebami.

6. Razvoj kadrov v OZD mora slediti oziroma celo prehitevati predvideni tehnološki razvoj. Zato moramo vsaj vsakemu delavcu omogočiti permanentno izobraževanje in usposabljanje ter mu nuditi pogoje za profesionalni razvoj, za izvedbo te naloge pa organizacijsko in kadrovsko krepiti vzgojno izobraževalne organizacije in OZD.

7. Štipendijsko politiko moramo najtesneje integrirati v razvojne zasnove organizacij združenega dela tako, da bomo zagotavljali kvalitetno in dolgoročno usmerjeno kadrovsko reprodukcijo. Prednostno bomo štipendirali sposobne, nadarjene in inovativne dijake in študente ter jih tudi sistematično usmerjali v podiplomski ali specialistični študij.

Najpomembnejši potencial nadaljnjega razvoja občine so kadri, zaposleni in mladina, ki se izobražujejo. Razvojne usmeritve so naslednje:

– industrijska proizvodnja se mora povečati na kvalitetnih osnovah, minimalne povečane zaposlenosti (0,8% rast sekundarnega sektorja) morajo dosegati večje učinke; le-te pa bosta ob povečanem obsegu zaposlovanja dosegla tudi terciarni in kvartarni sektor;
– zaposlenost v gospodarstvu bo rastla po 0,8% povprečni stopnji, v negospodarstvu pa bomo kljub umirjenemu zaposlovanju dosegli nadpovprečno rast (1,5%) zaradi zahtev kvalitetnejših storitev v zdravstvu in na drugih področjih družbenega standarda ter razvojno znanstveno raziskovalnega dela in informatike. Kljub hitrejši rasti zaposlovanja, se delež teh dejavnosti ne bo bistveno izboljšal, še naprej pa bo vsaj za tretjino manjši kot v republiškem povprečju;
– znanje, ki se v pretežni meri izraža v izobrazbeni strukturi zaposlenih, zahteva pospešen razvoj strokovnih kadrov; za obvladovanje predvidene stopnje tehnološkega razvoja v letu 2000 predvidevamo 83% strokovno usposobljenih kadrov, med katerimi predstavljajo visoko strokovni kadri (VIII. stopnje) 8%, kadri s VI. stopnjo 7,5%, kadri s V. stopnjo 26% in kadri s III. in IV. stopnjo 42,0%.;
– 16,5% delež nestrokovnih kadrov predstavlja tisti nivo, ki ga struktura dela in ostanek deleža nestrokovnih kadrov v sedanji strukturi zaposlenih realno ne bosta mogla znižati.

2.2. Globalni okviri gospodarskega razvoja

Dolgoročne razvojne kvantifikacije so relativnega pomena, namenjene so predvsem poudarku vrste, smeri in dometa kadrovskih sprememb. Zato jih tudi ne gre obravnavati kot je to predvideno v okviru priprav srednjeročnih planskih aktov. Vzroki za tako obravnavo izhajajo iz pospešenega razvoja znanosti in iz tehničnih in tehnoloških sprememb, ki bistveno vplivajo na razvoj posameznih agregatnih in sektorskih veličin, s tem pa tudi na stopnjo zanesljivosti ocen možnih ekonomskih učinkov posameznih ukrepov ter dejavnikov ekonomske rasti in razvoja.

2.2.1. Družbeni proizvod

Da bi približali v občini rast DP republiškemu povprečju, bi v obdobju 1986–2000 moral družbeni proizvod naraščati s 3 do 4% letno stopnjo rasti. V prvem petletnem obdobju bo dosegla povprečna stopnja povečanja realnega družbenega proizvoda okrog 3%, v obdobju 1991–1995 okrog 3,5% in v obdobju 1996–2000 okrog 4%. Pri predpostavljeni povprečni letni stopnji rasti zaposlovanja 1%, bi za realizacijo 3 do 4% rasti družbenega proizvoda morala produktivnost dela naraščati na stopnji 2 do 3% povprečno letno in bi tako znašal njen prispevek k skupni rasti družbenega proizvoda od 67 do 75%.

Variante možnih rasti DP so razvidne iz tabele:

Variante povpr. I. stopnje rasti DP	Povprečna letna stop. rasti prod. dela ob dani varianti zaposl.	Prispevek produkt. dela iz prirasta družb. proizvoda
4,0	3,0	75
3,5	2,5	72
3,0	2,0	67

Sektorska struktura DP bo predvidoma naslednja:

Sektor	DP 1980	1982	2000
– primarni	1,8	1,8	3–2
– sekundarni	77,6	76,8	74–68
– terciarni	20,2	21,4	23–30
Skupaj	100,0	100,0	100,0

Opomba: Statistika prikazuje DP rudarstva v sekundarnem sektorju, zaposlene pa v primarnem sektorju.

V občini delež sekundarnega sektorja v družbenem proizvodu v zadnjem obdobju počasi upada, delež terciarnega sektorja pa se povečuje. Kot temeljni proizvodni sektor bo sekundarni sektor tudi v naslednjih petnajstih letih ustvarjal pretežni del družbenega proizvoda občine.

V obdobju 1986–2000 bodo gospodarske dejavnosti dosegle različno hitro rast družbenega proizvoda, kar se bo v letu 2000 odrazilo tudi v spremembah v gospodarski strukturi.

Projekcija družbenega proizvoda po gospodarskih področjih:

Dejavnost	Udeležba v DP 1985	2000
Industrija	74,1	67,7
Kmetijstvo	0,3	1,0
Gozdarstvo	0,2	0,7
Gradbeništvo	6,8	6,8
Promet in zveze	1,3	1,6
Trgovina	7,2	8,8
Gostinstvo in turizem	0,6	1,2
Obrt	6,2	8,7
Stanovanjska in komunalna dejavnost	1,5	1,7
Drugo gospodarstvo (tehnične in poslovne storitve)	1,8	1,8
Gospodarstvo skupaj	100,0	100,0

Opomba: Uresničitev projekcije družbenega proizvoda po gospodarskih področjih in vseh ostalih projekcijah je odvisna od ravnanja pri usmerjanju razvoja. Veliko oviro za kakršnokoli projeciranje predstavljajo v zadnjih letih predvsem strukture realtivnih cen in ocenjevanje tehnoloških in strukturnih sprememb, ki se že dogajajo in se bodo dogajale na dolgi rok. Zaradi vsega tega je treba vse dolgoročne projekcije obravnavati zgolj pogojno.

2.2.2. Strukturne spremembe v zaposlovanju

Doseganje predvidene rasti družbenega proizvoda bo v prvi vrsti odvisno od človeškega faktorja, saj bo treba bistveno izboljšati sedanjo nizko stopnjo izkoriščanja proizvodnih zmogljivosti in izkoristiti rezerve v obstoječih zmogljivostih kot pomemben element gospodarske rasti.

Za Slovenijo se ocenjuje 10 do 20 letni zamik v strukturnih spremembah zaposlenosti, v občini Velenje pa je ta zamik še za nekaj let večji.

Prihodnji razvoj pogojuje spreminjanje te strukture (glej tabele: Spremembe v obsegu in strukturi zaposlenosti v občini Velenje do leta 2000):

Tabela 1: Število zaposlenih:

	1985	2000	Stopnja zap. 1986–2000
Združeno delo	24.360	27.370	0,8
od tega:			
gospodarstvo	22.050	24.480	0,7
družbene dejavnosti	2.310	2.890	1,5
Zasebni sektor	930	1.670	4,0
Skupaj	25.290	29.040	0,9

Tabela 2: Struktura zaposlenosti po dejavnosti:

	1985		2000	
	število	%	število	%
I. Primarni sektor (kmetijstvo, rudarstvo, gozdarstvo, ribištvo, vodno gospodarstvo)	5.360	22,0	5.600	20,5
II. Sekundarni sektor (industrija, gradbeništvo)	11.090	45,5	11.770	43,0
III. Terciarni sektor (trgovina, promet, gostinstvo, obrt, osebne storitve in posl. fin. storitve)	5.600	23,0	7.110	26,0
IV. Kvartarni sektor (izobraževanje, znanost, kultura, informiranje, zdravstvo, soc. varstvo, organi DPS, SIS, društva)	2.310	9,5	2.890	10,5
Skupaj družbeni sektor	24.360	100	27.370	100
Zasebni sektor (spremembe deleža v skupni zaposlenosti)		3,6	4,1	5,4

Tabela 3: Zaposleni po stopnjah strokovne usposobljenosti družbeni sektor:

Stopnja strokovne usposobljenosti	1985		2000	
	število	%	število	%
I. + II. Stopnja "ozek profil"	8.570	35,2	4.500	16,5
III. + IV. stopnja "širok profil"	9.160	37,6	11.510	42,0
V. stopnja "profil tehnik"	4.680	19,2	7.120	26,0
VI. stopnja "profil inženir"	1.100	4,5	2.050	7,5
VII. stopnja "profil dipl. ing."	850	3,5	2.190	8,0
Skupaj	24.360	100	27.370	100

Vir: Skupnost za zaposlovanje, Ocena možnosti zaposlovanja v občini Velenje za obdobje 1986–1990 z nekaterimi elementi do leta 2000.

2.2.3. Investicije

Drugi pogoj za doseganje predvidene gospodarske rasti je pospešeno povečanje investicij v osnovna sredstva gospodarstva brez energetike, tako da bi znašala udeležba v družbenem proizvodu najmanj 25% in za sredstva v energetiko in rudarstvo 25% v družbenem proizvodu občine.

Določeno stopnjo družbenega proizvoda bo mogoče doseči le z ustreznimi investicijskimi vlaganji, ob naslednjih predpostavkah:

- da se bo mejni kapitalni koeficient glede na predvideno prestrukturiranje in s tem investiranje v tehnološko zahtevnejše proizvodne programe gibal med 4 in 5 (SRS med 3 in 4);
- da se bo v okviru investicij v osnovna sredstva povečevalo razmerje med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami, v korist gospodarskih investicij;
- da bo v skupnih investicijah delež investicij v zaloge nekoliko nižji kot se predvideva za Slovenijo;
- da bodo deleži investicij v osnovna sredstva gospodarstva, celotnih investicij v osnovna sredstva različni glede na povprečne letne rasti DP;
- skupne investicije bodo morale naraščati znatno hitreje od rasti družbenega proizvoda.

Osnovna zahteva je povečanje učinkovitosti investicijskih naložb. V tehnični strukturi bo prevladoval delež vlaganj v opremo, skozi dosledno upoštevanje kriterijev investiranja oziroma prestrukturiranja. Pri prizadevanjih za prestrukturiranje gospodarstva bo posebno pomembna kakovost investicijskih odločitev, ki morajo upoštevati tudi širši kriterij od podjetniških oziroma sektorskih vidikov, ki ob doslednem varovanju okolja vplivajo na racionalnejšo rabo proizvodnih faktorjev, zlasti energije, surovin in lokacij v prostoru.

2.2.4. Izvoz

Tretji pogoj za doseganje predvidene gospodarske rasti je uspešen prodor v svet, zato je izvoz eden temeljnih ciljev dolgoročnega razvoja občine. Pri tem ne gre le za izvoz blaga in storitev, temveč tudi za pretok kapitala, znanja, idej in sodelovanja.

Proizvodni programi v industriji bodo še naprej poglavitni nosilci izvoza, večji obseg pa bosta dobila tudi kmetijstvo in turizem. V industriji bodo predvsem pomembni izvozniki organizacije združenega dela kovinsko-predelovalne industrije, strojne in elektro industrije, tradicionalne proizvodnje s področja tekstila, usnja in lesa pa bodo izboljšale ali vsaj zadržale svoj položaj na svetovnem tržišču le, če bodo posodobili in obnovili dotrajano opremo v teh proizvodnjah.

Poleg tega bomo iskali možnosti za večje vključevanje v mednarodno delitev dela tudi z investicijskimi deli v tujini.

Za realizacijo nekaterih razvojnih programov bomo uporabljali tudi tujo akumulacijo, ki bo usmerjena v obetavne izvozne naložbe in namenjena predvsem za zamenjavo iztrošene opreme izvoznih proizvodenj, za posodobitev in razvoj izvoznih zmogljivosti.

Izvoz bo v vse večji meri slonel na dohodkovni motiviranosti izvoznikov. Na osnovi objektivnih možnosti občine ocenjujemo, da bo v obdobju 1985–2000 možno doseči povečanje deleža izvoza v CP od sedanjih 9% na približno 20%. To bo mogoče doseči z višjo povprečno letno stopnjo rasti izvoza od rasti družbenega proizvoda. Ob omenjeni kvalitativni in kvantitativni rasti izvoza do leta 2000 bo uvoz moral rasti počasneje od izvoza, da bo stopnja pokritja pozitivna oziroma doseženo preseganje izvoza nad uvozom.

2.2.5. Spremembe v strukturi delitve družbenega proizvoda

Na tem področju se na eni strani predvideva večja usklajenost med namensko in končno porabo dohodka in družbenega proizvoda, pri čemer gre za večjo odvisnost investicijske aktivnosti gospodarskih subjektov od lastne akumulativne reproduktivne sposobnosti. Razpoložljiva domača akumulacija naj bi se povečevala v druž-

benem proizvodu, predvsem na račun povečane akumulacije prebivalstva in na račun povečane bruto akumulacije gospodarstva. Na drugi strani pa bo v sami končni porabi družbenega proizvoda (vseh vrst porabe) v obdobju 1986–2000 prišlo do bistvenih sprememb glede na tekoče srednjeročno obdobje, ko so zaradi počasnejšega zmanjševanja razpoložljivih sredstev za porabo vse oblike porabe zaostajale za rastjo družbenega proizvoda. Upoštevaje usmeritve na ravni Jugoslavije in Slovenije ter specifičnosti občine predvidevamo naslednje gibanje posameznih kategorij oziroma oblik končne porabe v primerjavi z rastjo družbenega proizvoda:

Vrsta porabe	Rast glede na DP 1986–2000
investicijska poraba	hitrejša rast
v tem investicije v OS	hitrejša rast
osebna poraba	skladna rast
skupna poraba	skladna rast
splošna poraba	skladna rast

Delež osebne porabe v družbenem proizvodu se bo lahko povečal kot rezultat izboljšane kvalifikacijske strukture zaposlenih in izboljšane uspešnosti gospodarjenja. Z racionalno politiko bomo zlasti v prvem petletju premoščali posledice dosedanjega neusklajenega razvoja ter ustvarili trdnejšo materialno osnovo, ki bo omogočala dviganje življenjske ravni na podlagi rezultatov dela.

2.3. Prostorski in ekološki okviri

Naravni in ustvarjeni prostor, ekološki pogoji in varstvo okolja ter zahteve po varstvu dobrin splošnega pomena predstavljajo določene omejitve in pogoje, lega v širšem prostoru pa tudi prednost za nadaljnji razvoj občine.

Občina meri 18.242 ha ali 0,90% površine SRS. Značilna je reliefna razgibanost in visoka gozdnatost. V ravninskih območjih so skromnejši potenciali kakovostne zemlje, predvsem pa sorazmerno velike zaloge premoga v Šaleški dolini. Ravninskega – pretežno nižinskega sveta, do 400 m nadmorske višine, je okoli 2550 ha ali blizu 14% območja občine, gričevnatega obrobnega sveta do 600 m je 4590 ha ali 27% in srednjegorskega, delno gorskega in hribovitega sveta nad 600 m je 10.700 ha ali 59%. Obsežne sklenjene ravne površine so še v Šaleški dolini, ob spodnjem toku Pake, od Gorenja do Šmartnega in na območju Šentilja, v povirju Ložnice in Trnave. Površin z razgibanim reliefom z nakloni 10 do 20% je 4300 ha ali 24%, predvsem na obrobjih prej opisanih površin. Strmih površin od 20 do 40% je 7700 ha ali 72%, to je sredogorski svet zahoda in vzhoda občine, zelo strmih površin z nakloni nad 40% pa je 4200 ha ali 23% površin občine. Razgibano površje občine, z obsežnimi gozdovi z relativno ugodnimi geološkimi pogoji, daje prostoru pomembno ekološko kakovost z zdravo mikroklimo, pejsažno pestrost, sončno lego in ugodne pogoje za gradnjo komunikacij.

Po izmeri rabe površin v letu 1985 je gozdnih površin skupno 10.208 ha ali 56%, kmetijske zemlje 6.903 ha ali 38%, zazidanih in drugih neplodnih površin 1131 ha ali 6%. V 1. območje kmetijskih zemljišč, trajno namenjenih kmetijstvu, je uvrščenih 3177 ha ali 46% kmetijskih zemljišč oziroma 17,4% vseh površin občine.

Zaradi specifičnega gospodarskega razvoja, ki ga je povzročilo pridobivanje premoga in kasnejši razvoj energetike in kovinsko-predelovalne industrije, smo porabili že velik del tega prostora za poselitev in infrastrukturne objekte in naprave, marsikje tudi najboljša kmetijska zemljišča in v nasprotju s potrebami po varstvu okolja in dobrin splošnega pomena. Preko 500 ha površin, znotraj 1540 ha velikega pridobivalnega prostora rudnika lignita, pa je zalila voda ali pa je porušenih. Zaradi termoelektrarne je ozračje občasno nevarno onesnaženo na obsežnih površinah občine. Pitno vodo uporabljamo tudi v tehnološke namene in kot transportno sredstvo za tekoče odpadke. Tudi nad nevarnimi snovmi v proizvodnji, pri transportu, skladiščenju ni pravega nadzora.

Zato je tem pomembnejše, da nadaljnjo rast mesta in drugih naselij usmerimo skladno z načeli varovanja in smotrne rabe dobrin splošnega pomena, med katere štejemo tudi obstoječa naselja in druge grajene strukture. Pri usmerjanju nadaljnje rasti obeh mest in vodilnih naselij, pri opredeljevanju medobčinske policentrične zasnove, bomo upoštevali poleg potreb po absolutnem varovanju I. in II. kategorije kmetijskih zemljišč tudi druga dobra kmetijska zemljišča, trajno varovalne gozdove in gozdove s posebnim pomenom, varstvene režime in naravno kulturno dediščino, pogoje in omejitve varovanja vodnih režimov ter obrambne potrebe in omejitve. Dobrine, ki jih je potrebno varovati, obsegajo skupno razsežne površine občine.

Če upoštevamo tudi zemljišča, neprimerna za poselitev zaradi topografskih in geotehničnih razmer severnih orientacij, ostane za potrebe rasti naselij okoli 300 ha – pretežno znotraj ureditvenih območij naselij in okoli 700 ha v pretežni meri v bolj odročnih, prometno slabše dostopnih območjih. Predvidevamo, da bomo omejitve, ki jih predstavljajo manj nosilna tla, postopno odpravljali tako, da bomo po letu 2000 lahko poselitev širili na gradbeno-tehnično zahtevnejše lokacije z ustrezno tehnologijo gradnje.

Varovanje dobrin splošnega pomena, ob upoštevanju prostorskih in ekoloških pogojev narekuje, da se Titovo Velenje s Šoštanjem, opredeljena vodilna naselja in vsa obstoječa poselitvena struktura ostalih naselij in zaselkov ne usmerja več v ekstenzivni prostorski razvoj, pač pa da se smotrneje izrabi obstoječo urbanostrukturo z zgostitvijo, zapolnitvami in prenovo. Rast izven teh opredeljenih meja pa se dopusti le do tiste mestne in izvenmestne poselitvene površine, koder je to glede na prostorske pogoje možno in koder bodo posamezna takšna naselja postopno prevzemala vlogo razvojnih središč.

3. USMERITVE IN STRATEGIJA GLOBALNEGA DOLGOROČNEGA DRUŽBENEGA RAZVOJA NA TEMELJNIH RAZVOJNIH PODROČJIH

3.1. Usmeritve gospodarskega razvoja

Temeljne opredelitve v strategiji razvoja občine so v tem, da se proizvajalne sile dvignejo na višjo stopnjo tehnološkega in znanstvenega razvoja. Uresničitev teh opredelitev je omejena ne le s premajhnimi kadrovskimi potenciali, temveč tudi s preslabo opremljenostjo in pomanjkanjem finančnih sredstev. Zaradi omejenosti teh dejavnikov moramo tehnološko in organizacijsko podpirati najsposobnejše in pogojevati integracijske procese vseh temeljnih subjektov tehnološkega razvoja.

Zato bomo lahko osvajanje in razvoj novih tehnologij smotrno uresničili samo z izbiro in realizacijo skupnih in enotnih programov, z delitvijo dela, specializacijo in skupnimi vlaganji.

Vse dosedanje izkušnje kažejo, da zahteva hiter tehnološki napredek strnitev moči in sredstev, saj sicer napredka ne bo ali pa bo njegov tempo prepočasen. Pri našem celotnem razvoju smo dosegli raven, na kateri ne moremo spodbujati le kvantiteto pri gospodarjenju, temveč so na prvem mestu kakovost, tehnološka smotrnost, boljša organizacija in produktivnost, ki temelji na uporabi znanja in znanosti. Temelj načrtovanja našega razvoja pa je enotna strategija. Strategija gospodarskega razvoja zahteva, da se sprejmejo določeni konkretni ukrepi za njeno izvajanje. Nekateri od teh ukrepov se nanašajo neposredno na planiranje in na uresničevanje tehnološkega razvoja, nekateri pa na sistemske ukrepe.

Za pospešitev tehnološkega razvoja je treba skupne programe znanstveno-tehničnega razvoja družbeno, organizacijsko in finančno podpreti.

Povečati je treba smotrnost vlaganj, čedalje večji del akumulacije pa vlagati v tehnološki razvoj, spodbujanje izvoza in strukturnih sprememb gospodarstva in prekvalifikacijo zaposlenih. Spodbujati je treba kar največje izkoriščanje in modernizacijo razpoložljivih zmogljivosti, merila za gospodarjenje in konkurenčnost pa približati merilom, ki veljajo v razvitejšem gospodarstvu. Da bi omogočili uresničevanje politike in strategijo gospodarskega razvoja, moramo zagotoviti večjo enotnost in integracijo gospodarstva, znanosti, tehnike, informatike ter povečati učinkovitost pri odločanju in poslovanju. V gospodarskem sistemu moramo ustvariti boljše možnosti za ekonomsko motiviranost gospodarskih organizacij za večja vlaganja v znanstveno-raziskovalno in razvojno delo, razvoj nove in perspektivne tehnike in tehnologije, zapirati pa neperspektivne organizacije združenega dela, ki imajo izgube.

Vsak nosilec načrtovanja mora v skladu s svojimi odgovornostmi sodelovati pri sprejemanju in uresničevanju te strategije. Izvajanje strategije je možno samo ob sprejemanju ustreznih in spremembi sedanjih sistemskih rešitev ter ob drugačnem obnašanju subjektov gospodarjenja. Zadrževanje starih rešitev in navad ne sme razvrednotiti ciljev gospodarskega razvoja.

3.2. Usmeritve socialnega razvoja in družbenih dejavnosti

Za celovit družbenoekonomski razvoj je neobhodno nemoteno delovanje vrste družbenih funkcij kot so: ohranjevanje zdravja in razvijanje delovne sposobnosti in zmogljivosti prebivalstva, prenos in ustvarjanje novega znanja, ohranjanje kulturne dediščine, socializacija ljudi, skrb za delovno nesposobno prebivalstvo, odpravljanje socialne neenakosti ter pomoč ob brezposelnosti.

Uresničevanje načela enakopravnosti in enakih razvojnih možnosti posameznika bo potekalo tako, da si bo vsak delavec predvsem z lastnim delom zagotavljal socialno varnost.

Programi družbenih dejavnosti bodo usklajeni s potrebami in interesi delavcev, delovnih ljudi in občanov, s programi razvoja gospodarstva ter v skladu z materialnimi možnostmi. Razvoj družbenih dejavnosti bomo načrtovali v smislu njihovega prestrukturiranja, ki naj poteka skladno s predvidenimi spremembami v demografski strukturi občine s spremembo tehnologije ter z njeno povezano stopnjo ter v skladu s prostorskimi plani, kar se bo odražalo v manjši sektorski zaprtosti in v uspešnejšem reševanju vprašanj, ki segajo na različna področja družbenega življenja.

Vse odločitve bodo izhajale iz usmeritve, da sta delo in rezultat dela osnova ustvarjanja in delitve dohodka, hkrati pa tudi merilo za stopnjo zadovoljevanja osebnih in skupnih potreb.

Konkretno stopnjo rasti sredstev skupne porabe in SIS družbenih dejavnosti bomo določali s srednjeročnimi in letnimi planskimi akti.

Razvijali bomo takšne oblike zadovoljevanja potreb, ki bodo čim kakovostnejše in posamezniku čim bolj prilagojene in dostopne. S sredstvi, združenimi v odnosih svobodne menjave dela, bomo prvenstveno zagotavljali uresničevanje z zakoni zagotovljenih programov. Uvedli bomo neposredno svobodno menjavo dela med uporabniki in izvajalci, za tiste potrebe, ki niso več skupne družbene potrebe, ampak predstavljajo dodatne in razširjene programe, ki dopolnjujejo in zaokrožujejo potrebe delavcev in njihovih družin, kar bo predvsem vplivalo na večjo učinkovitost storitev družbenih dejavnosti.

Iz sredstev, ki se bodo zbirala po določenih prispevnih stopnjah iz BOD in dohodka, se bodo financirale le tiste potrebe oziroma programi, ki so skupnega družbenega pomena in zagotavljajo dogovorjeni osnovni program. S tega vidika bo v naslednjih letih izredno pomembna ustrezna razmejitev teh potreb in programov ter smotrna uporaba sredstev.

Hitreje bomo razvijali predvsem tiste programe, ki bolj povečujejo ustvarjalno, intelektualno in s tem gospodarsko moč družbe.

3.3. Usmeritve razvoja v prostoru

Urejanje prostora je v smislu zakona o urejanju prostora varovanje dobrin splošnega pomena in skrb za njihovo smotrno rabo, usmerjanje razvoja dejavnosti v prostoru in njihova prostorska organizacija in določanje namenske rabe prostora tako, da je usklajena s prostorskimi možnostmi in družbenimi potrebami.

Pri usmerjanju dejavnosti v prostoru in urejanju prostora bomo največjo skrb posvetili skladnejšemu razvoju mesta in izvenmestnih naselij ter varovanju dobrin splošnega pomena; izboljševanju okolja, ustvarjanju enakovrednejših pogojev bivanja in dela in smotrnosti celovite družbene reprodukcije.

3.3.1. Poselitev in naselja

Na osnovi poznavanja stanja dolgoročnih razvojnih možnosti in potreb moramo za zadovoljevanje skupnih potreb vseh naselij iskati optimalne povezave naselij z različnimi funkcijami, racionalno organizacijo dejavnosti v prostoru in kar najboljšo prostorsko izrabo. Poselitev bo v prihodnje proces kompleksne urbanizacije; oblikovanje ustreznejšega omrežja naselij, optimiranje procesa deagrarizacije ter upočasnitev trenda depopulacije. Konkretne ukrepe za usmerjanje poselitve bomo opredeljevali skladno s specifičnimi razmerami v posameznih okoljih.

Bodoča poselitev bo usmerjena pretežno v ureditvena območja naselij, intenzivnejša pa v območjih urejanja z urbanističnimi zasnovami. Skladen in načrten razvoj naselij, njihovo urejanje in graditev bomo zagotavljali predvsem s smotrno uporabo obstoječih stavbnih zemljišč in dolgoročno opredelitvijo, pridobivanjem in urejanjem novih, z varovanjem okolja, še posebej ogroženih zemljišč, usklajenim razvojem vseh dejavnosti in opremo naselij, dobro dostopnostjo delovnih mest ter oskrbe in storitev, prenavljanjem in izboljšanjem obstoječega stavbnega sklada ter upoštevanjem možnih posledic in ukrepov za njihovo omiljenje v primeru naravnih in drugih nesreč.

Načrtovanje in urejanje posameznih naselij bomo izvajali na osnovi ocene njihovega obstoječega stanja in ob upoštevanju pričakovanega razvoja ter vloge v omrežju naselij. Zagotovili bomo zlasti komunalno-higiensko izboljšanje naselij, gradbeno-tehnično izboljšanje ali zavarovanje obstoječih zgradb, ohranitev in izboljšanje značilnega oblikovanega izraza s prilagajanjem merilu, gradivu in drugim sredstvom oblikovanja, postopno usklajeno preobrazbo v rabi tal, vključno s širitvijo naselij, na način, ki ne bo ogrožal kvalitetnih kmetijskih zemljišč in drugih osnov gospodarskega in socialnega razvoja.

Razporeditev prebivalcev in zaposlenih

V letu 1981 je živelo v občini 38.043 prebivalcev v 39 naseljih oziroma krajevnih skupnostih. Gostota je bila 209 prebivalcev na kvadratni kilometer (v SRS 93 prebivalcev na kvadratni kilometer). Leta 1985 nas je bilo okoli 41.500 ali 228 prebivalcev na kvadratni kilometer, ob koncu leta 2000 pa nas bo, kljub načrtovanim umirjenejšim stopnjam rasti, 48.120 ali že 264 prebivalcev na kvadratni kilometer. Mestnega prebivalstva je že skoraj 70% (v SRS 45%). Razmestitev prebivalstva je v močni soodvisnosti od naravnih pogojev, že dosežene infrastrukturne opremljenosti; dostopnosti delovnih mest in posebej zaradi omejitev v pridobivalnem prostoru rudnika. Na območju Titovega Velenja in Šoštanja je 97,6% delovnih mest, manjše koncentracije pa so še v Gorenju, Šmartnem ob Paki, Topolšici in Paki.

Poselitvene razmere iz dosedanjega obdobja bo potrebno v prihodnosti utrditi, procese pa bistveno spremeniti. Razmestitev prebivalstva je že takšna, da bi nadaljnja deagrarizacija in preslojevanje iz kmečkih v nekmečke poklice ogrozila kmetijsko proizvodnjo in izgled kulturne krajine. Na pretežnem delu podeželja bomo ohranjali obstoječe število prebivalstva, enakomerno razpršeno, ki ne bo spreminjalo pokrajinskega vzorca in bo izkoriščalo prirodne (primerjalne) prednosti podeželja. Zmanjšati moramo težnje pretiranega prostorskega prerazporejanja prebivalstva; sedanja nesorazmerja ne moremo spreminjati v prid še večje koncentracije prebivalstva in delovnih mest. Del naravnega prirastka se naj bi selil v centralna naselja (pretežno v isti krajevni skupnosti) in Titovo Velenje, ki bodo postajala jedra urbanizacije z lastno ekonomsko osnovo. Vodilna centralna naselja se bodo krepila hitreje kot ostala centralna naselja, lokalna središča bomo razvijali počasneje, naselja brez funkcij bodo stagnirala. Bistvo policentrične poselitve je usmerjanje in koncentriranje prebivalstva v nekaj perspektivnih naselij, ki bodo tako postala nosilci urbanizacije in družbenega razvoja v svojem zaledju (glej tabelo I.).

Razvoj stanovanjskih območij, proizvodnih, družbenih, oskrbnih in storitvenih dejavnosti

Družbeno usmerjena gradnja bo prevladujoča oblika gradnje v razvojno pomembnejših naseljih. Razmerja med blokovno gradnjo visokih gostot na eni strani in razpršeno individualno gradnjo na drugi (dve skrajni obliki gradnje, tako značilni za našo občino) se bodo spreminjala v obdobju 1986 do 2000 postopoma, v smeri novih sodobnejših oblik gradnje in boljše izrabe zemljišč ter primernega oblikovanja stanovanjskih območij za gradnjo nižjih gostot (terase, vrste, gruče ipd.). Enodružinsko zazidavo, ki se bo še vedno pojavljala kot gradnja individualnih graditeljev, bomo usmerjali predvsem v območja urejanja z ustrezno urbanistično dokumentacijo, v komunalno opremljena območja. Enako urejevalsko pozornost kot novim stanovanjskim območjem je potrebno posvetiti naseljem, v katerih prevladuje prenova in nadomestna gradnja. Bivalne in delovne pogoje v pripadajočih delih naselij bo potrebno obnavljati. S prenovo bo zagotovljeno ohranjanje nepremične kulturne dediščine.

Zaradi racionalnosti pri opremljanju prostora, prometnih ureditev, nemotenega dolgoročnega prostorskega razvoja in za zmanjšanje negativnih vplivov na bivalno okolje, bo razvoj industrije prednostno usmerjen v obstoječe in predvidene industrijske cone. Razvoj drobnega gospodarstva in lažje industrije z manjšim številom zaposlenih bo usmerjen tudi v ostala razvojno pomembnejša naselja občine. Tehnološki razvoj vse bolj omogoča kombiniranje proizvodne in bivalne funkcije. V novih in obstoječih poselitvenih jedrih je potrebno predvideti proizvodno dejavnost: možnosti za uvajanje sistema proizvodnih celic, ki omogoča decentralizirano industrijsko proizvodnjo. Tudi v hribovskih predelih bomo omogočili razvoj proizvodnih celic.

Centralne dejavnosti bomo prednostno razvijali v Titovem Velenju ter v skladu z zasnovo omrežja naselij, v oskrbnih centrih (Šoštanj in Šmartno ob Paki ter v Topolšici), kjer bomo razvijali tudi turistične dejavnosti. V centrih krajevnih skupnosti bomo razvijali centralne dejavnosti za lokalno oskrbo. Z ustrezno oskrbno opremljenostjo vseh centrov krajevnih skupnosti, centrov zaposlitve ali gravitacije in primernim razvojem terciarnih in enostavnih dejavnosti v izbranih in lahko dostopnih centrih razvoja, se bomo približali izenačenju pogojev dela in bivanja med mestom in podeželjem. S planskimi ukrepi pa bomo zagotovili ustrezne lokacije, zavarovali površine za etapno gradnjo glede na planska obdobja, upoštevali že doseženi nivo opreme in ponudbo širšega prostora.

Planska tipologija naselja

Prostorski venec poselitve je zasnovan tako, da vključuje naravno

in ustvarjeno izročilo in ga dopolnjuje z novimi oblikami in funkcijami, ki zagotavljajo višjo življenjsko raven vsem prebivalcem. Naselja vseh velikosti in različnih leg v prostoru je obravnavati celovito in ustvariti tak sistem omrežja naselij, v katerem bo vsako izmed naselij v tej celoti dobilo svojo ustrezajočo funkcijo. Sistem omrežja naselij pa mora za vsako naselje opredeliti eksistenčne pogoje in možnosti nadaljnjega razvoja ob zagotavljanju gospodarsko smotrne prostorske organizacije proizvodne, storitev, oskrbe, bivanja in drugih dejavnosti. Kot (naj)pomembnejše nosilce nadaljnjega družbenega in gospodarskega razvoja bomo razvijali

- središče občinskega pomena (tudi središče ožjega regionalnega pomena) Titovo Velenje: Titovo Velenje v svojih razvojnih trendih močno izstopa iz standardnega vzorca razvoja urbanega omrežja SRS, vendar zaradi bližine Celja nima možnosti postati središče nove regije;
- pomembnejša (vodilna) lokalna središča: Šoštanj in Šmartno ob Paki;
- lokalna središča višje stopnje: Škale (Hrastovec), Gaberke, Šentilj, Gorenje in Topolšica kot naselja s posebnimi funkcijami: Gaberke, Šentilj in Gorenje bomo predvsem po letu 2000 razvijali kot pomembnejša lokalna središča;
- lokalna središča nižje stopnje: Bele vode, Zavodnje, Ravne (z Zg. Ravnami), Plešivec, Cirkovce, Paka, Lokovica in Florjan ter Kavče in Pohrastnik kot lokalni primestni jedri;
- ostala naselja bodo brez centralnih funkcij in gravitacijskega zaledja.

Ker današnji obseg funkcij v nekaterih primerih odstopa od planske zasnove, bo potrebno manjkajoče dejavnosti postopoma dopolniti, predvsem pa izboljšati kvaliteto oskrbnih in storitvenih dejavnosti. V vodilnih naseljih bomo večali število zaposlitvenih mest, saj bo le tako širjena ekonomska osnova.

Oblikovanje funkcijskih območij

Območje občine obsega tri večja naselitvena območja — gospodarsko in individualizirane enote s specifično razvojno in prostorsko načrtovalsko problematiko in skupnimi potrebami. Sistem omrežja centralnih naselij narekuje razporeditev centralnih dejavnosti v soodvisnosti od gravitacijskega zaledja in prometne povezanosti naselij. Funkcijska omrežja se ujemajo z matičnimi okoliši in z omrežjem šol.

Funkcijsko območje Titovega Velenja veže predvsem kraje vzhodnih predelov občine: Silova, Ložnica, Paški Kozjak, Škalske in Šmartinske Cirkovce ter Šembric, Laze, Podgorje, Bevče, Škale, Šentilj (Arnače), Podkraj, Kavče, Hrastovec in Titovo Velenje kot vodilno naselje.

Funkcijsko območje Šoštanja je po površini zelo veliko, saj vključuje velike hribovske krajevne skupnosti z razloženimi naselji. Pripadajoča naselja so Šentvid pri Zavodnji, Skorno pri Šoštanju, Zavodnje, Bele vode, Plešivec, Florjan, Lokovica, Ravne, Gaberke, Topolšica, Šoštanj. Po prekinitvi (direktne) cestne povezave Gaberk (vključno s Plešivcem) s Šoštanjem bodo pričele na tem območju prevladovati gravitacijske silnice Titovega Velenja.

Funkcijsko območje Šmartnega ob Paki je tretje, spontano zasnovano omrežje naselij ob spodnjem toku Pake, ki je glede na naravne danosti bolj navezano na Savinjsko dolino. Šaleška dolina pomeni za to območje le zaposlitveno bazo ter upravno povezavo z občino. Naselja tega območja so Slatine, Skorno, Veliki vrh, Podgora, Gavce, Mali vrh, Paška vas, Rečica ob Paki, Gorenje in Šmartno ob Paki.

Infrastrukurna omrežja

Infrastrukturna omrežja bodo terjala usklajeno načrtovanje, svojstveni gradbeni režim in razmestitev v pokrajini, za kar bomo morali zavarovati relativno razsežna zemljišča. Doseči moramo večjo učinkovitost, zmogljivost in varnost infrastrukturnih sistemov, enakovredno zadovoljevanje potreb vseh uporabnikov in zmanjšanje nezaželenih vplivov na okolje. Zaradi pomembne prometne vloge v Sloveniji je Titovo Velenje s Šoštanjem v modelu urbanega sistema opredeljeno kot ena vodilnih aglomeracij v Sloveniji.

Izkoriščali bomo primerjalne prednosti železnice s cestnim prometom. Načrtovali bomo logistične ureditve v povezavi z železnico in cesto, nove železniške terminale in industrijske tire v industrijske cone v povezavi s prestavitvijo železniške industrijske postaje Preloge in v območje vzdolž proge Šoštanj—Titovo Velenje. Predvideti je več postajališč in diferencirati promet na železniški postaji v Titovem Velenju.

Bistvene spremembe dolgoročnega razvoja cestnega omrežja bodo v spremenjeni hierarhični zasnovi, v diferenciranosti primarne in sekundarne cestne mreže. Zagotovili bomo prostor za tiste ceste oziroma odseke, ki so poznani glede na predvidene prometne tokove kot najpomembnejši za nadaljnji razvoj občine in se vključujejo enakovredno njenemu ekonomskemu potencialu in (tranzitni) legi v slovenski prostor, ob uveljavljanju nekaterih novih, ki jih narekuje eksploatacija premoga, zamišljeno omrežje naselij, razmestitev prebivalstva, zaposlenih, izboljšanje povezav z odročnejšimi kraji, tretjim razvojnim središčem Šmartno ob Paki ter s sosednjimi občinami, predvsem Mozirjem in Slovenj Gradcem. Javni promet mora postati osnovni nosilec potniškega prometa; temu ustrezno je dopolniti infrastrukturo in v večji meri vključiti železnico.

V letalskem prometu naj bi se uveljavil promet z letali, ki potrebujejo kratko vzletno stezo (takšno je letališče Lajše).

Na prostorski razvoj občine bo vplival razvoj telekomunikacijskega omrežja (telefon, RTV, kanalska radio in televideo difuzija), predvsem v smeri razpršene poselitve.

Električno omrežje je zelo prilagodljivo terenskim in družbenim razmeram, vendar je hkrati velik porabnik površin, saj terja obsežne varnostne pasove, pa tudi v pokrajinski podobi zelo dominira, kar narekuje skrbnejše načrtovanje tras.

Omrežje mestnega toplovodnega sistema se bo širilo na območja, kjer bo dosežena ustrezna gostota poselitve. Omrežje bo predvidoma oskrbovano z alternativnimi viri (topli vrelci, plin).

Proučiti in načrtovati je ločena zajetja in razvod tehnoloških vod iz čistih jezer, pritokov Pake in iz Savinje.

Rekreacija v naravnem okolju in počitniška naselja

Rast in razvoj mesta in naselij terja površine v naravnem okolju; za potrebe splošnih in posebnih javnih zelenih površin, za razvoj vrtnarstva, kmetijstva, gozdarstva, rekreacije, vodnega gospodarstva in drugih dejavnosti. Pozorno bomo urejali mejna območja odprtega prostora, gozdne robove, obrežja vodnih površin, značilnosti reliefa, območja in objekte kulturno-zgodovinskih in naravnih značilnosti z značilnim rastlinjem in živalstvom, geološke posebnosti ipd. Nasprotje med turistično-rekreacijsko in gozdno ter kmetijsko rabo bomo reševali selektivno glede na gospodarski učinek, prvobitnost krajine in ekološko zmogljivost okolja. Območja za rekreacijo bodo v predelih, kjer je potrebnih najmanj novih posegov v pokrajino, kjer obstajajo naravni in zgodovinski potenciali in je omogočena dostopnost z že obstoječo infrastrukturo.

Z dolgoročnim planom zagotavljamo ustrezne in zadostne površine za vse vrste rekreacije v naravi, športnih in telesnovzgojnih dejavnostih.

Vedno večja urbanizacija prostora in želja po obdelovanju zemlje terjajo večje površine za vrtičkarstvo. Taka raba pomeni s svojo rekreacijsko funkcijo in funkcijo zelenja, vmesni prostor med urbaniziranimi in odprtim prostorom, zato jo bomo uvajali na obrobju zazidalnih površin, vendar ne kot trajno rabo. Površine za začasno rabo bomo oblikovali po časovnih terminih, v skladu s programom prvotne namembnosti, za posamezna srednjeročna planska obdobja. Postopoma bomo odpravljali neprimerne lokacije in zagotavljali nove površine za pogreznjene na območju Starega jaška v Titovem Velenju.

Novih območij počitniških hiš ne bomo oblikovali; zaokroževali bomo obstoječa območja, širili obstoječe v mejah dogovorjenih površin in omogočali gradnjo kombiniranih — sekundarnih bivališč v sklopu ureditvenih območij naselij.

Ravnanje z odpadki — komunalnimi, posebnimi in nevarnimi

Sistem ravnanja s komunalnimi odpadki bomo prilagajali sodobnim tehnologijam zbiranja, sortiranja, transporta in odlaganja. Sortiranje odpadkov pri viru bomo intenzivirali za tiste vrste sekundarnih surovin, ki bodo zanimive za gospodarstvo. Organizirali bomo ločeno zbiranje nevarnih odpadkov, ki se pojavljajo v komunalnih odpadkih in poskrbeli za njihovo ustrezno uničevanje.

Komunalne odpadke Titovega Velenja, Šoštanja in naselij v zaledju bomo odlagali na centralno deponijo ob Škalskem jezeru, predvidoma do leta 2000. Z recikliranjem odpadkov pri izvoru, z usmerjanjem nevarnih odpadkov (pepel, žlindra, gradbeni materiali ipd.) na druga ugrezninska območja (vgrajevanje v nasipe) in morebitnim zažiganjem bomo podaljšali življenjsko dobo oziroma čas izkoriščanja deponije. Nadalje bomo proučevali nove načine in mesto dolgoročne dispozicije in odstranjevanja komunalnih in nevarnih posebnih odpadkov v občini in v sklopu regije.

Pepel, ogorki in blato iz čistilnih naprav bodo morali biti strokovno odloženi in neškodljivi. Elektrofiltrski pepel bomo odlagali predvsem na rušna območja.

Vzpostavili bomo sistem kontrole proti nevarnim odpadkom od surovin, tehnologij nastanka, skladiščenja, transporta in dokončnega uničenja, odlaganja ali ponovne uporabe. Delovne organizacije bodo uvedle postopke za zmanjšanje škodljivosti odpadkov, reciklažo ali prevrednotenje. Za nevarne odpadke, ki jih ne bo mogoče reciklirati ali prevrednotiti, bomo zgradili deponijo nevarnih odpad-

kov s spremljajočimi tehnologijami (sežiganje, piroliza, nevtralizacija ipd.). Deponija bo republiški ali regionalmo-republiški objekt.

Zmanjšanje ranljivosti omrežij, objektov in naprav

Preprečevali bomo degradacijske pojave vseh vrst in s tem rušilno moč naravnih katastrof. Kot komponente obrambe moramo vrednotiti infrastrukturne sisteme in objekte. Ob pomembnejših prometnicah bomo razvijali dopolnilne, manj ogrožene smeri, usmerjali tranzitni promet mimo naselij, načrtovali izgradnjo podzemnih objektov (predori, podhodi, pokrite garaže, skladišča), vodovode bomo združevali v večje sisteme. Pomembno je urejanje lastne oskrbe in preskrbe vsake pomembnejše točke v omrežju z najmanj dveh strani. Načrtovali bomo vodnogospodarske in druge ureditve, ki zmanjšujejo naravno moč katastrofalnih poplav, potresov, eksplozij, razlitja nevarnih tekočin (regulacije, zajezbe, nasipi) in omogočajo obrambo pred požari (rezervoarji, požarne zapore).

Strokovno prostorsko in detajlnejše načrtovanje bo soustvarjalo pogoje za uspešno reševanje in evakuacijo prebivalstva v primeru katastrof; pravilna razporeditev in obseg prostih oziroma zelenih površin, ki lahko služijo kot protipožarna zapora, površine za zbiranje in zaklanjanje prebivalstva, nudenja prve pomoči, organiziranja preskrbe prebivalstva zbornih mest za evakuacijo, za izgradnjo improviziranih zakloniščo vodene površine, široke ulice, ki ne omogočajo v primeru rušenj evakuacije, nižje objekte ipd. Strokovna dognanja in dogovorjeni skupni interesi in cilji nadaljnjega razvoja v prostoru občine so izhodišča za pripravo ustrezne (zahtevane) prostorske in detajlnejše urbanistične dokumentacije s področja splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite.

3.3.2. Varovanje in razvoj dobrin splošnega pomena in določanje namenske rabe prostora

Območja kmetijskih zemljišč, gozdov, vodnih rezervatov in vodnih površin, območja rudnih nahajališč ter območja naravne in kulturne dediščine, ki so pomembna za dolgoročni razvoj, so posebej opredeljena v dolgoročnem planu ter so pod posebnim varstvom in skrbjo za njihovo smotrno rabo.

Kmetijska zemljišča

Ena temeljnih nalog dolgoročnega družbenega plana občine je ohranitev zemljišč primernih za pridelavo hrane. Pravilen odnos do kvalitetnih zemljišč terja skrajno pozoren odnos v iskanju lokacij za naselitve vseh vrst, racionalno vodenje infrastrukturnih koridorjev, preprečevanje črne gradnje, nesmotrno odpiranje gramoznic in kamnolomov, neurejeno odlaganje odpadkov in predmetov, sanacijo opuščenih odlagališč, varno prečrpavanje goriv, sanacijo plazov, preprečevanje nastanka novih, preprečevanje erozije z nepravilnimi posegi v zemljišča (melioracije, oranje na strminah itd.).

Posebej bomo morali varovati najkvalitetnejša zemljišča, ki so po svojih naravnih danostih primerna za njive, na katerih je možna intenzivna rastlinska proizvodnja, zemljišča, ki so že oblikovana v komplekse in omogočajo sodobno kmetijsko tehnologijo z uporabo mehanizacije, zemljišča, ki so po svojih naravnih danostih primerna za napravo intenzivnih trajnih nasadov in tista, ki jih je potrebno usposobiti za intenzivno kmetijsko proizvodnjo (hidro in agromelioracije, komasacije, namakanje ipd.). Ta zemljišča so razvrščena v 1. območje kmetijskih zemljišč in so temelj proizvodnje hrane; njihova namenska raba se lahko spremeni le izjemoma.

Razvrstitev kmetijskih zemljišč je podlaga za planiranje kmetijske proizvodnje in razvoja kmetijstva v občini. Na tej osnovi bomo izdelali agrokarto, karto razvojnih usmeritev kmetijstva v občini. Razmerje med gozdnimi in kmetijskimi površinami se v bodoče ne bo bistveno spreminjalo. Posebej bomo opredelili kmetijska zemljišča, ki se zaraščajo z gozdnim drevjem in določili ukrepe za ohranitev prvotnih ali uvajanje novih funkcij zemljišča.

Gozdna zemljišča

Gozdovi se prostorsko urejujejo z gozdno gospodarskimi načrti, s katerimi se določajo načini in cilji gospodarjenja. Vsebina teh načrtov temelji na določbah in ukrepih, s katerimi se zagotavlja ohranjevanje primarnih funkcij gozdov in trajnost odnosov in je usklajena z družbenim planom razvoja SRS.

Gozdovi, v katerih bi s posegi ogrozili njihovo varovalno vlogo in obstoj, so uvrščeni v trajno varovane gozdove. Gozdovi, ki so pomembni za rekreacijo, turizem, znantsvena raziskovanja ali za druge namene, so razvrščeni v gozdove s posebnim pomenom. Posegi v gozd in v gozdni prostor morajo zagotoviti naravno podobo krajine in istočasno racionalno gospodarjenje, posebej v razmerah velikih ekoloških problemov v občini. Možnosti spremembe gozdnih površin v širšem obsegu v druge zemljiške kulture pridejo v poštev le v gozdovih, ki spadajo v kategorijo slabših gozdov in v gozdove na vzhodni strani Titovega Velenja, v skladu z dolgoročno razvojno zasnovo mesta po letu 2000. Možne so manjše lokalne spremembe namembnosti v slabših gozdovih in gozdovih s posebnim namenom v skladu z dogovori v DP in načeloma ne v varovalnih gozdovih. Varovalne gozdove in gozdove s posebnim pomenom, bomo širili na ekološko občutljiva območja na območju ureditvenih območij naselij.

V konfliktu med rabo zemljišč za gozdarstvo in kmetijstvo bo imelo kmetijstvo prednost le tam, kjer je mogoče gospodarno izkoriščati obstoječe površine.

Pridobivalni prostor rudnika lignita

Pridobivanje premoga se bo nadaljevalo znotraj meja pridobivalnega prostora za podzemeljsko pridobivanje rudnika lignita, velikosti 1540 ha. Pridobivanje premoga je in ostaja najpomembnejši dejavnik prostorskih dogajanj do leta 2000 in preko; do leta 2033 bodo potekala intenzivna odkopavanja, nakar bo sledilo obdobje postopnega zmanjševanja. Nadaljevala se bodo odkopavanja na območju jam Preloge, Škale in Pesje, ki bodo povzročala velike spremembe v podobi krajine nad njimi. Pretežni del objektov bo porušen (in nadomeščen) do leta 1990. Po letu 1990 (1993) se bodo pričela odkopavanja v jami Šoštanj. V zaključni fazi bo močno prizadetih 1045 ha, od tega nad 200 ha kmetijskih površin 1. območja, 627 ha bo možno rekultivirati, 418 ha pa bo ostalo pod vodo.

Preseliti bo potrebno še okoli 2150 prebivalcev naselij Škale, Gaberke, Družmirje, Šoštanj in Pesje. Porušeni bodo stanovanjski objekti, gospodarska poslopja, družbeni objekti, deponije REK, jaški rudniških jam in vsa pripadajoča infrastruktura na teh območjih, skupaj s cestnimi povezavami Šoštanja s Topolšico, Ravnami in Gaberkami.

Prebivalstvo bomo preselili pretežno v naselje Titovo Velenje (Pesje), Škale, Hrastovec, Gaberke, Ravne, Topolšica (z Lajšami), Florjan in Šoštanj (Pohrastnik), kjer bomo z ustreznimi prostorskimi izvedbenimi akti zagotovili ustrezne površine. Objekte industrije in rudnika bomo usmerjali v industrijske cone v Titovem Velenju in Šoštanju, objekte centralnih dejavnosti in rekreacijske površine v centralna območja prej omenjenih naselij. Ustrezne nadomestne površine bomo zagotovili v tem dolgoročnem planskem obdobju.

Poleg planiranih nadomestnih naselij za ogroženo prebivalstvo bomo pristopili k programiranju bodočih ureditev preoblikovanih površin ter sprotni sanaciji že umirjenih tal, ob zavestnem opredeljevanju končnih ciljev. Celotno območje ugreznin bo po končanem odkopavanju oziroma vsaki od faz, rekultivirano in namenjeno dejavnosti, v skladu s skupno začrtano dolgoročno prihodnostjo eksploatiranih (degradiranih) površin, neločljivo od ostalega občinskega prostora. Končni cilj je urediti čimveč njivskih površin.

Večji del zemljišč na robnih območjih ugrezanj bo v kratkem času po dokopavanju usposobljen (tehnične in agrobiološke sanacije) za nadaljnjo obdelavo; lastniki-kmetje, ki se bodo preselili iz rušnega polja v posebej pripravljena zazidalna območja ali kjerkoli na rob pridobivalnega prostora, bodo lahko zemljo obdelovali naprej.

Območja pridobivanja mineralnih surovin

Pridobivanje surovin bomo dovoljevali le v območjih štirih obstoječih kamnolomov, ki imajo ustrezne razvojne možnosti. Te bomo širili na kmetijska in gozdna zemljišča le pod pogojem, da se zemljišče po eksploataciji vrne v prvotno ali ustrezno rabo. Iz projektov sanacije kamnolomov morajo biti razvidni učinki predvidenih ukrepov v času in prostoru in razvidna končna namembnost prostora, usklajena z usmeritvami družbenega plana občine. Rekultivacijo je izvajati takoj.

Območja varovanja vodnih virov in vzdrževanja voda

Poleg glavnega vodotoka – neuravnovešenega potoka – reke Pake in velikih, že onesnaženih akumulacij – moramo na področju občine ščititi predvsem izvire in podzemne vode v kamninah z delno kraško poroznostjo, v katerih so najpomembnejši viri podzemne vode. Sorazmerno skromne so zaloge talne vode in nestabilna je tudi triadna voda iz rudnika. Za vse vire pitne vode, tudi manjše, bomo določili varstveni pas. Zaščita bo izpeljana z omejitvijo posameznih dejavnosti in določitvijo varstvenih ukrepov; na teh (ožjih in najožjih) območjih ima varstvo voda prednost, tudi pred kmetijstvom.

Ugodnih razmer za izgradnjo večjih zadrževalnikov skoraj ni, je pa mogoče urediti nekaj manjših za potrebe izboljšanja vodostajev, predvsem zaradi potreb TE Šoštanj in za zaščito večjih poplavnih zemljišč izven naše občine.

3.3.3. Varstvo naravnih in z delom pridobljenih vrednot okolja

Dosedanji razvoj industrializacije in urbanizacije v občini je zaradi specifičnih pokrajinskih razmer in naravnih danosti, posebej premoga, potekal intenzivno na manjšem delu teritorija. Zaradi necelovitega načrtovanja razvoja v ozko zamejenem prostoru, ki ni vključevalo enakovredno varovalne planske postopke, zaradi podcenjevanja problema in neuresničevanja zakonskih zahtev varovanja, je stanje v okolju občine kritično in se na prehodu v novo plansko obdobje še poslabšuje. Pri tem je v ospredju energetika – osnovna gospodarska dejavnost občine, panoga posebnega družbenega pomena. Nastale razmere, ki ogrožajo načrtovan dolgoročni družbeni razvoj, zahtevajo nov odnos, novo zavest in učinkovitejšo politiko, bolj smotrno in racionalno urejanje prostora in dosledno uveljavljanje ukrepa za varovanje okolja.

Ekologija

Na spreminjanje kakovosti okolja bo še naprej vplivala vrsta dejavnikov. Nepredvidljivih ali težko predvidljivih bo vrsta dogajanj v pridobivalnem prostoru rudnika do leta 2000 in po njem. Mogoče je slabšanje kakovosti zaradi predvidene rasti rabe vode in naraščanja količin odpadnih voda. Večja poraba kemičnih snovi v kmetijstvu bo, ob njihovi neustrezni rabi, dodatno ogrožala kakovost površinskih in podtalnih voda. Na slabšanje kakovosti zraka lahko vpliva spremenjena struktura v porabi goriv in njihova večja poraba. Zaradi slabšega gospodarskega položaja obstaja bojazen odlaganja investicijskih vlaganj v sanacije velikih onesnaževalcev zraka (predvsem TeŠ) in zastoja hitrejšega širjenja daljinskega ogrevanja. Z gospodarsko rastjo in rastjo prebivalstva bodo naraščale količine posebnih in komunalnih odpadkov. S porastom prometa se pričakuje tudi porast hrupa. Možen je pojav neznanih substanc v okolju, raznih sevanj, vibracij ipd. Na drugi strani pa lahko pričakujemo izboljšanje kakovosti okolja ob doslednem uvajanju dogovorjenih ukrepov.

V gozdarstvu bomo v prihodnjih letih krepili splošne koristne funkcije gozdov. Spoprijeli se bomo z že prisotnim pojavom propadanja gozdov zaradi onesnaženega zraka. Gozd je življenjski prostor velikega števila živali, katerim velja posebna skrb.

V kmetijstvu, zlasti pri agro in hidromelioracijah ter v tehnologiji pridelovanja, bomo upoštevali varovanje okolja, še posebej v območjih virov pitne vode. Izogibali se bomo velikim koncentracijam živine. Uporabljali bomo manj škodljiva sredstva za zaščito rastlin in živali ter biotehnološke metode za spreminjanje odpadkov v živalsko krmo, kompost in druge koristne snovi.

Sproti bomo sanirali razsežne površine ugreznin nad rudnikom in jih namenjali predvsem pridelovanju hrane. Odkrivko bomo skrbno varovali in jo vračali na že umirjene površine. V času večjih deformacij (v času pogrezanj) s stehničnimi ukrepi ni mogoče usposobiti tal za intenzivno proizvodnjo, z manjšimi ukrepi pa ustvarimo pogoje za gospodarno izrabo prostora. Na rušnem polju in izven, na ogroženih območjih v kamnolomih, bomo izvajali zaščitne ukrepe proti eroziji in plazovom.

Vse odpadne vode, komunalne in industrijske, skupaj z onesnaženo vodo iz Velenjskega jezera, se zbirajo v Paki. V Velenjsko jezero neprekinjeno doteka 280 litrov pepelne brozge na sekundo in vse odpadne vode TEŠ. Jezerska voda je lužnata, z visoko PH vrednostjo, brez faune in flore, biološko mrtva. Takšna je Paka od izliva iz jezera do izliva v Savinjo. Odpadne vode iz TUŠ onesnažujejo Pako toliko, kot vsi ostali prebivalci občine skupaj.

Termoelektrarna bo prenehala odlagati pepel v jezero in poiskala alternativne rešitve. Predvsem bo pepel uporabljen za sanacijo rudniških ugreznin. Izdelati je projekt sanacije onesnaženega Velenjskega jezera, ob istočasni sanaciji opuščenega odlagališča komunalnih odpadkov ter prenehanju odlaganja oziroma sanaciji obeh, še aktivnih odlagališč nad jezeri. Bistveno bomo zmanjšali onesnaževanje voda z doslednim čiščenjem odplak, s premišljenim lociranjem novih proizvodenj in spreminjanjem ekološko škodljivih tehnologij, z uvajanjem zaprtih tokokrogov in racionalizacijo rabe vode. Onesnažene vode bomo izboljšali vsaj za 1 razred kakovosti; posebna pozornost bo veljala Paki in Velenjskemu jezeru.

Čiščenje v čistilnih napravah naj bo čim učinkoviteje z ozirom na zelo nizke sušne pretoke v odvodnikih, ter potrebe po pitni vodi v Spodnji Savinjski dolini, kjer se podtalnica obogati iz površinskih voda tudi naše občine. Kjer ni možno prečiščevanje v skupnih napravah, bomo gradili čistilne naprave za industrijske odplake posebej. Izbrana tehnologija čistilnih naprav mora zagotoviti največjo varnost pred onesnaženjem zraka. Gradnjo zbiralnih kanalizacijskih mrež – kolektorjev – je potrebno časovno uskladiti z gradnjo čistilnih naprav. Gradnja čistilnih naprav bo potekala v daljšem obdobju, kar terja dosledno preprečevanje slabšanja stanja voda. Vodili bomo kataster onesnaževalcev in onesnaževanja voda.

K zavarovanju kakovosti voda bo prispevalo tudi strokovno ravnanje z odpadnimi snovmi in še posebej z nevarnimi snovmi. Izkoristili bomo možnosti za koristno uporabo odpadkov in preprečevali škodljive vplive njihove predelave in odlaganje na okolje. Preprečevali bomo vsakršno divje odlaganje v prostoru, takšne prostore pa ustrezno sanirali.

Bistveno je potrebno zmanjšati škodljive emisije iz TEŠ (prah, SO2, NO in ogljikov monoksid, toplota oziroma megla), TUŠ (saje iz dimnika) in drugih žarišč onesnaževanja zraka. Izdelati in sprejeti je sanacijske programe za območja največje ogroženosti onesnaženosti, TEŠ mora usmeriti vse napore v zmanjševanje porabe slabših premogov, z večjo vsebnostjo žvepla iz tujih premogovnikov. Načrtovalska naloga je taka razmestitev in oprema novih objektov in naprav elektrarne, da bodo izboljšali stanje v okolju.

Širili bomo daljinsko ogrevanje, usmerjali porabo goriv, dopolnjevali, vzdrževali in širili bomo mestne zelene površine in primestne gozdove in dosledno izvajali program urejanja prometnega režima z izgradnjo obvoznic, parkirišč na vpadnicah, širjenjem zaprtih con in urejanjem javnega prevoza potnikov in blaga. S katastrom virov onesnaževanja zraka bomo ugotovili in usmerjali ostale (prikrite) onesnaževalce zraka.

Z načrtovalskimi ukrepi in uvajanjem sodobne tehnologije bomo preprečevali nastajanje novih žarišč prekomernega hrupa (hrup klasirnice in transportnih naprav vseh vrst na območju naselja in IC Pesje in naprav termoelektrarne v Šoštanju). Pri načrtovanju in gradnji cest bomo dosledneje upoštevali predpise o ogroženosti okolja s hrupom. Lahko pričakujemo, da se bo do leta 2000 zmanjšala hrupnost motornih vozil. Uveljavljal se bo prevoz z javnimi prometnimi sredstvi, kolesi in peš hoja.

Skrbeli bomo za preventivne ukrepe pri prevozu posebnih tovorov. V sklopu požarne varnosti bo delovala strokovno usposobljena in ustrezno opremljena skupina, ki bo v primerih nezgod in namernega razlitja oziroma razsutja nevarnih snovi hitro in učinkovito ukrepala ter odstranila tovor, ki bi lahko ogrozil zemljo, vodo ali zrak.

Poostrili bomo nadzor nad onesnaževalci in onesnaževanjem ter odgovornost za ogrožanje okolja. Pripravili bomo popolnejšo ekološko bilanco stanja okolja v občini in skupaj s sosednjimi občinami za širši prostor, še natančneje opredelili cilje in naloge varovanja okolja, temelječe na pozitivni zakonodaji varstva okolja, ter z njimi zadolžili odgovorne onesnaževalce za konkretne ukrepe v posameznih srednjeročnih obdobjih do leta 2000. Še posebno pozornost bomo posvečali najbolj ogroženim okoljem (gozdovi, delovna in bivalna okolja Pesja, TE Šoštanj, jezera, reka Paka).

Razvijali bomo učinkovito informativno službo, ki bo ob sodelovanju s civilno zaščito omogočila hitro ukrepanje v primerih ekoloških nesreč. Spodbujali bomo razvoj sodobnih energetskih in surovinsko varčnih, čistih tehnologij. Vse naložbe bomo presojali s stališča vpliva na okolje. Naložbe v tehnologije, ki zmanjšuje onesnaževanje okolja, bomo obravnavali kot prednostne. Veliko pozornost bomo posvetili ekološkemu izobraževanju in osveščanju občanov, tako preko rednih izobraževalnih programov, katerih posreden vpliv njihovih dejavnosti je velik za ekološko ravnotežje (čebelarji, ribiči, lovci itd.).

Delovno in bivalno okolje

Nepriljubljenost bivalnih področij, kjer prevladuje kolektivna stanovanjska gradnja, usmerja v iskanje novih rešitev. Potrebno bo zapolniti vrzel med individualno hišo in velikimi stanovanjskimi objekti, kjer bo možno uveljaviti kvalitete in prednosti individualne kolektivne stanovanjske hiše. Višino blokov moramo zmanjšati na največ pritličje in 4 nadstropja, z največ 20 stanovanji na vhod, ki bo skrbno urejen skupni prostor za zbiranje, igro in pogovore. Načrtovati moramo stanovanja, ki omogočajo skupno in hkrati ločeno prebivanje različnih generacij. Pri projektiranju neposrednega stanovanjskega okolja (stanovanj) je že sedaj treba upoštevati bodoče preseganje polaritete, delovno-bivalno okolje, kar predstavlja selitev določenih delovnih funkcij v bivalno oziroma stanovanjsko okolje. Kolektivne stanovanjske zgradbe je prilagoditi delovnim funkcijam; predvideti večnamenske prostore za igre in ustvarjalne dejavnosti mladih, prostore za razna moteča opravila in popravila ipd.

Prebivalcem kolektivnih naselij moramo zagotoviti prostor za udejstvovanje v naravnem okolju. Vzdrževati, obnavljati in načrtovati moramo parke, nasade, zelenice, varovati in širiti rekreacijska območja. Občanu moramo zagotoviti vse pogoje varnega gibanja v prostoru, urejati peš poti, oblikovati in varovati zelene površine, otroška igrišča, nameščati in varovati elemente mestne – urbane opreme. Odstranjevati moramo nepravilno postavljene ograje, žice, škarpe in druge ovire nevarne okolju.

Konkretno prostorsko urejanje in planiranje mora upoštevati potrebo po zmanjšanju dominacije občinskega središča. Z izboljšanjem dostopnosti bo priviligiranost na osnovi prostorske pozicije izginjala. Ne glede na razvojne dileme je urejanju naselij in mest potrebno posvečati več pozornosti, predvsem zaradi veliko spontanosti in brezobličnosti

nekaterih naselij ali delov naselij in delovnih okolij. V prihodnje moramo v večji meri upoštevati krajinske in historične ter etnološke vrednote občine Velenje. Vse to bi dalo našim naseljem več topline, humanosti in občutka skupnosti. Upoštevati je, da se vrednote v urbanem okolju hitro spreminjajo in tako mnoge urbanistične rešitve naglo "zastarevajo". Naselja moramo graditi tako, da jih lahko prilagajamo novim potrebam. Izenačevati je bivalne pogoje za vse kategorije prebivalcev, ne dovoljevati oblikovanje socialne diferenciacije okolja. Urejanje stanovanjskega in delovnega okolja naj v večji meri kot doslej izhaja iz človekovih bioloških, psiholoških in kreativnih potreb.

Varstvo naravne in kulturne dediščine

Naravna in kulturna dediščina sta realni dobrini, ki ju bomo varovali ne le kot materialno danost, ampak tudi kot dobrino za zadovoljevanje specifičnih, duhovnih in kulturnih potreb naših ljudi.

Naravno in kulturno dediščino bomo smiselno vključevali v celovito urejanje prostora in iskali možnosti za poglobitev stikov med interesi družbenega razvoja ter potrebo po njeni ohranitvi in vzdrževanju, saj zgolj z normativnimi akti ni možno zagotoviti varovanja dediščine kot celote. S prostorskimi sestavinami planskih dokumentov bomo zavarovali površine in objekte — širša in ožja območja — s posebnim pomenom (krajinski parki, kulturni spomeniki, naravne znamenitosti). S prostorskimi izvedbenimi akti pa bomo zagotavljali smotrno programsko in tehnično izvajanje načrtovanih ukrepov; utrjevati in izboljševati stanje naravnih in kulturnih spomenikov in jim dali trajno mesto v prostoru občine. Nova strokovna spoznanja in raziskovanja bomo stalno vnašali v ustrezne dokumente.

Razvid nad vsem spomeniškim fondom še vedno ni popoln, zato bo v naslednjih letih potrebno nadaljevati s sistematičnim preverjanjem objektov, ki imajo lahko svojstvo kulturnih spomenikov in jih predlagati za razglasitev. Razglašenim spomenikom bo še nadalje veljala naša posebna skrb. Varovali bomo tudi spomenike, ki niso posebej razglašeni, a so neločljiv sestavni del naše kulturne dediščine.

V prihodnjem srednjeročnem obdobju bomo morali opraviti celovito vrednotenje spomenikov naravne dediščine in jih predlagati za razglasitev, predvsem pa bomo morali več močo usmerjati v dejansko varovanje že močno ogrožene dediščine. Poleg teh bomo varovali območja naravnih spomenikov, ki so locirani v sosednjih občinah, a gre za skupne krajinske enote.

Ustanavljali bomo večja zavarovana območja, območja posebno redkih in ogroženih tipov naravne dediščine pa razglasili za naravne rezervate. Zavarovali bomo površine nad kraškimi jamami, odseke posameznih vodnih tokov, skrbno bomo obravnavali vse regulacije rek in potokov. Preprečevali bomo zaraščanje kulturne krajine, ohranjali ekološke značilnosti prostora. Za nove pomnike in obeležja NOB in ljudske revolucije bomo določili avtentične lokacije ter ustavili njihovo nenačrtno postavljanje. V ureditvene programe bomo vključevali raziskave in predstavitve arheološke dediščine. Ohranjali bomo prostorske kakovosti in značilnosti, ki so pomembne za identiteto mesta in naselja ter ohranjali historične zazidalne linije, parcelacijo in ustrezno izrabili historični stavbni sklad, ga vključili v prenovo kot sestavni del mestnega tkiva in dragocen dokument mestnega razvoja. Ohranjali bomo fragmente kakovostnih urbanističnih in krajinskih ureditev iz preteklosti ter vidne dosežke naših pomembnejših sodobnih arhitektov. Pri vseh posegih v prostor bomo upoštevali opozorila in mnenja strokovnih služb za varstvo naravne in kulturne dediščine.

V proces družbene skrbi za naravno in kulturno dediščino bomo vključili tudi tiste delovne organizacije, družbene organizacije in društva, ki imajo v svojih programih vključeno tudi skrb za naravno in kulturno dediščino in ki lahko s svojim vzgojnim raziskovalnim in popularizacijskim delom pomembno prispevajo k oblikovanju in uveljavljanju vrednot na tem področju.

Kulturna krajina

Urejanje krajine bomo usmerjali skladno s pogoji in omejitvami, ki izhajajo iz raznolikosti kulturno-krajinskih sistemov kot zaokroženih naravnih in antropogenih socioekoloških in planskih enot (celot). V okviru posameznih kulturno krajinskih sistemov bomo načrtovali razvoj, upoštevaje njihovo specifično prostorsko identiteto, identiteto posameznih prostorskih členov, specifično ekološko zgradbo, kulturnozgodovinski kontekst ter produkcijske, ambientalne in krajinske značilnosti prostora.

Pri usmerjanju prostorskega razvoja v teh različnih prostorskih sistemih bomo težili k varovanju njihovih krajinskih značilnosti in naravno ustvarjenih vrednot. V ta namen bomo poudarjali različnosti prostora in meje med posameznimi tipi ter naslanjali na nove posege v prostor na izročila kulturno-zgodovinskega in naravnega konteksta. V prostoru bomo valorizirali učinke nameravanih posegov, tako z vidika velikega regionalnega merila krajine, kot tudi z nivoja srednjih krajinskih scen posameznih prostorskih sekvenc ter z vidika mikroambientalnih sprememb.

Razvoj v izvenmestnem prostoru bomo načrtovali v skladu s spoznanjem, da veljajo znotraj posameznega kulturno-krajinskega tipa (sistema) zakonitosti tipološkega kompleksa, po katerem predstavlja podoba kulturne krajine celoto, h kateri in v kateri se osmišlja niz vzajemnih povezav in izmenjav kulturno-krajinskih prvin, sklopov in prostorov. Zato bomo usmerjali oblike produkcije, rast in obliko naselij in oblikovanje krajine kot celote v medsebojno prepleteni soodvisnosti in pri tem težili k ohranjanju kulturno krajinske identitete in kontinuitete, varovanju dobrin splošnega družbenega pomena ter varovanju in kvalitetni preobrazbi naravnega in grajenega okolja.

Težili bomo k celotni rekonstrukciji podeželja, tako s preobrazbo proizvodnih površin in z revitalizacijo ruralnih naselij in zaselkov. Pri tem bomo izhajali iz vaških zaselkov in njihovih funkcionalnih zemljišč kot osnovnih prostorskih planskih enot. Predmet urejanja bodo torej vaške gospodarske enote, v katerih veže prebivalce moralna solidarnost ob skupnem urejanju vaške infrastrukture in proizvodnje. Novo urbano strukturo bomo v skladu s tradicionalnim oblikovanjem vasi vklopili v obstoječe zaselke in prometno omrežje.

3.4. Usmeritve SLO in DS

Nadaljnjo krepitev obrambne in samozaščitne pripravljenosti ter njeno podružbljanje bomo razvijali kot sestavni del družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov v OZD in skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, družbenih organizacijah in društvih. Za to bomo zagotavljali potrebna sredstva v okviru republiških usmeritev.

Množično vključevanje delovnih ljudi in občanov v obrambne in samozaščitne priprave ostaja tudi dolgoročno ena od stalnih in temeljnih nalog. Pri tem pa bomo še posebno skrb namenili njihovemu učinkovitemu in kvalitetnemu usposabljanju, za kar bomo zagotavljali kadrovske, prostorske in materialne pogoje.

Da bi zagotovili hiter in usklajen prehod gospodarskih in družbenih dejavnosti na vojno organiziranost in delo v primeru agresije, bomo pri zasnovi in uresničevanju družbenoekonomskega razvoja med drugim uporabljali tudi obrambno-zaščitna merila, še posebej pri razvoju infrastrukture, proizvodnji hrane, bazične in predelovalne industrije ter v razvoju prometa in zvez.

Pri razvijanju civilne zaščite bo težišče delovanja na področju preventive, povezovanju vseh subjektov in sredstev v enoten sistem zaščite in reševanja v občini, nadaljnjem usposabljanju delovnih ljudi in občanov ter enot civilne zaščite za uspešno delovanje v vseh možnih nesrečah in najtežjih vojnih situacijah.

Pri urejanju prostora za potrebe SLO in DS bo potrebno v največji meri upoštevati interese zaščite in reševanja, vodenja oboroženega dela in potrebe preskrbe prebivalstva in oboroženih sil.

Teritorialno obrambo v občini bomo razvijali z upoštevanjem značilnosti njene vloge in funkcije v celotnem obrambno samozaščitnem sistemu ter potrebam sodobne doktrine in prakse oboroženega boja. Hkrati bomo zagotovili njeno tehnično opremljanje, usposabljanje in mobilnost.

Posebno skrb bomo tudi v bodoče namenjali organiziranju, delovanju in usposabljanju narodne zaščite, še posebej za naloge, ki jih ima narodna zaščita ob naravnih in drugih nesrečah, ob izrednih razmerah in ob neposredni vojni nevarnosti ter v vojni. Tako bomo z njenim razvojem, skladnim z razvojem teritorialne obrambe, povečali skupno samozaščito in obrambno moč ter povečali sposobnost za vodenje oboroženega splošnega ljudskega odpora na celotnem teritoriju tudi v najtežjih razmerah dolgotrajne vojne.

Družbeno samozaščito bomo uresničevali kot sestavni del skupne idejno-politične, samoupravne in družbene aktivnosti. S stalnim spremljanjem varnostnih razmer v vseh okoljih in na vseh ravneh ter z ocenjevanjem pojavov, ki na te razmere lahko vplivajo, bomo s sprejemanjem konkretnih odločitev v samoupravnih organizacijah in skupnostih in v vseh drugih okoljih zagotavljali varovanje našega samoupravnega socialističnega sistema in pridobitev revolucije, izvajanje samoupravnih pravic, varovanje družbenega ter zasebnega premoženja in zagotavljali osebno in splošno varnost.

3.5. Usmeritve družbenega sistema informiranja

Vlogi informatike pripisujejo razvite države, kot so Japonska, ZDA in druge, velik pomen oziroma jo smatrajo za ekonomsko kategorijo, ki ima svojo vrednost in ceno.

Izgradnja sodobnega informacijskega sistema je draga, zahteva tudi visoko specializiranega znanja, zato bi bilo potrebno na nivoju občine preveriti:

- razpoložljivo aparaturno opremo
- razpoložljive programske pakete
- znanja iz tega področja

Znanje in proste kapacitete je potrebno združiti in uporabiti tam, kjer so potrebe. V šolah je potrebno, ne glede na smer izobraževanja, dodajati elemente informatike, tudi v praktični obliki, v delovnih organizacijah pa vpeljati permanentno izobraževanje delavcev. Za uspešno premagovanje tehnološkega in družbenega zaostanka bo potrebno zagotoviti organizacijske, kadrovske, tehnično-tehnološke in druge materialne pogoje za izgradnjo racionalno organiziranega in učinkovitega družbenega sistema informiranja. Potrebno bo proučiti možnosti in ustvariti pogoje za racionalno uporabo enotnih programskih rešitev in skupno nabavo tehničnih naprav. Nujna je standardizacija dela na informacijskem področju ob upoštevanju družbenega dogovora o informiranju.

Dosledno bo treba izvesti delitev dela pri zadovoljevanju organizacijskih potreb subjektov družbenega sistema informiranja, pripraviti in sprejeti usklajene kratkoročne in dolgoročne razvojne programe tir jih organizirati in prilagoditi za zbiranje, obdelavo, izkazovahje in prenos podatkov ter informacij v skladu s potrebami združenega dela, občine ter drugih uporabnikov na vseh področjih in vseh ravneh.

3.6. Usmeritve regionalnega razvoja

Prostorski razvoj SR Slovenije do leta 2000 sloni na policentričnem urbanem sistemu razvoja.

Vsi, za dolgoročni razvoj celjske regije relativni dejavniki opozarjajo, da ta prostor potrebuje tesno povezanost med nosilci planiranja, ki morajo sloneti na rezultatih razvojno-razsikovalnega dela. K skupnemu cilju razvoja posameznega področja oziroma dejavnosti v regiji, glede na specifičnost posamezne občine, lahko vodijo različno intenzivne, toda medsebojno usklajene usmeritve. To narekuje ne le potrebo po usklajevanju med občani v regiji, temveč tudi usklajevanje regionalnega vidika razvoja posameznih dejavnosti znotraj občine.

Pri sodelovanju med občinami celjske regije bomo izhajali iz nujnosti obvladovanja razvojnih neskladij v smeri tesnejšega povezovanja in skupnega reševanja razvojnih vprašanj na gospodarskem, socialnem, prostorskem in drugih področjih, predvsem na dolgoročnih osnovah in v smeri krepitve združevanja dela in sredstev v regijskih okvirih, ob nujnosti širšega vključevanja v slovenske, jugoslovanske in mednarodne razvojne tokove.

Na osnovi dosedanjih izhodišč se kot področja skupnega pomena v regiji nakazujejo predvsem naslednja:

- zasnova poselitve
- projekcija prebivalstva in zaposlovanja
- reprodukcijsko in razvojno povezovanje gospodarstva v smeri zaokroževanja reprodukcijskih verig, skupnega razvoja in enotnega nastopanja na domačem in tujem trgu, pri čemer je še posebej poudarjen pomen razvojno-tehnološko intenzivnih in izvozno usmerjenih dejavnosti
- agroživilski kompleks in oskrba prebivalstva
- trgovina na veliko
- integralni transport
- zaščita vodnih virov in varovanje podtalnice
- turizem
- družbene dejavnosti regionalnega značaja (še posebej izobraževanje, zdravstvo, kultura idr.)
- prometna, energetska in komunalna infrastruktura
- varstvo okolja, ravnanje z odpadki
- informatika

Poglabljanje regijskega sodelovanja ne vidimo samo na nivoju družbenopolitične skupnosti, temveč tudi v konkretnih povezavah gospodarskih subjektov v regiji in izven nje. Takšno sodelovanje bomo krepili tudi v prihodnje. Pri tem bodo pomembno vlogo odigrale že obstoječe oblike asociacij gospodarstva, medobčinske gospodarske zbornice in ustrezne politične strukture na regijskem nivoju.

Zastavljeno regijsko povezovanje bomo podrobneje razčlenjevali skozi srednjeročne družbene plane in raziskovalne programe občinskih raziskovalnih skupnosti.

4. DOLGOROČNI RAZVOJ PO DEJAVNOSTIH

4.1. Kmetijstvo

Glede na strateški pomen hrane je temeljna naloga kmetijstva v občini Velenje povečati proizvodnjo in s tem v večji meri kot doslej pokrivati lastne potrebe po hrani.

Specifični dolgoročni razvojni pogoji v občini Velenje se v kmetijstvu navezujejo na zmanjševanje kmetijskih obdelovalnih površin. Glavni cilj rekultivacij na območju jame Šoštanj po končanem odkopu premoga je urediti čim več njivskih površin. Po končanem odkopavanju na območju RLV bodo površine jezer znašale skupaj 418 ha, površine porušenega bazena pa 710 ha. Dolgoročni program predvideva vrnitev kmetijstvu 465 ha kmetijskih zemljišč. Osnovne razvojne usmeritve kmetijstva v občini v dolgoročnem obdobju bodo:

a) borba za ohranitev kvalitetnih kmetijskih zemljišč pred pozidavo in drugim spreminjanjem namembnosti;

b) pridobivanje novih obdelovalnih površin in izboljšava rodnosti obstoječih zemljišč z agrarnimi operacijami (agromelioracije, krčitve, hidromelioracije, rekultiviranje) ter vključevanje slabo obdelanih površin v intenzivno proizvodnjo

c) krepitev družbenega sektorja kmetijstva na saniranih površinah po izkopanem premogu

d) oblikovanje kmetij optimalne velikosti in boj proti spreminjanju čistih kmetov v polkmete

e) povečanje kmetijske proizvodnje z doseganjem večjih hektarskih pridelkov

f) osrednja proizvodna smer bo še naprej živinoreja-govedoreja zaradi naravnih pogojev ob ustrezni skladnosti poljedelstva in postopnem uvajanju sadjarstva v zasebnem sektorju

g) govedoreja mora temeljiti na doma pridelani krmi z nizkim deležem močne krme, prašičerejo pa bomo širili postopoma z uveljavljanjem kmečke reje kot dopolnilne dejavnosti na kmetijah na osnovi doma pridelane krme

h) zagotovitev materialnih pogojev za nadaljnji razvoj kmetijstva z ustrezno ekonomsko politiko ob hkratnem prizadevanju za povečanje produktivnosti dela in zmanjševanju stroškov proizvodnje znotraj kmetijske proizvodnje

i) pospešeno vnašanje znanja v kmetijsko proozvodnjo

j) zaustaviti proces deagrarizacije glede na izvedeno slabo starostno strukturo kmečkih prebivalcev z večjo socialno varnostjo kmetov, kar naj bi pripomoglo k ostajanju mladih na kmetijah.

k) posebno pozornost posvetiti oživljanju hribovitega sveta in še hitreje uvajati stimulativne oblike za pospeševanje proizvodnje na tem območju.

Poudarek razvoja bo še naprej na živinoreji, kar narekujejo naravni pogoji in struktura zemljiških površin. Poleg tega pa bomo glavno dejavnost dopolnjevali s hmeljarstvom, brojlerji, prašiči, ribezom in delno postopoma s sadjarstvom.

Poleg utemeljenih ukrepov pri nosilcih kmetijske proizvodnje bodo za izvedbo dolgoročnega plana pomembni ukrepi na nivoju družbenopolitične skupnosti. Glavni bodo naslednji:

- zagotoviti ukrepe za boljše izkoriščanje kmetijskih zemljišč (odvzem in dajanje v najem slabo izkoriščena kmetijska zemljišča)
- urediti vse elemente za ohranjanje kmetijskih zemljišč; ker predpostavljamo, da se bodo izgubljena kmetijska zemljišča za urbanizacijo nadomeščala z drugimi, bo potrebno urediti zakonodajo, sisteme financiranja urejanja zemljišč in ukrepe za preprečevanje zaraščanja kmetijskih zemljišč z gozdom na področjih, kjer je možno kmetovati
- sanacija ugreznin za kmetijske namene
- preprečiti nadaljnji padec kmečkega prebivalstva, ki naj bi postopoma naraščal; izvedbenih ukrepov je več:
  - zagotovitev ukrepov socialne varnosti kmečkega prebivalstva
  - izpostavitev dolgoročnih osnov razvoja in ekonomičnosti proizvodnje v obeh sektorjih proizvodnje
  - ureditev stimuliranja učencev v šolah za to dejavnost
- izpostaviti normalne pogoje za izobraževanje kadrov za kmetijstvo ter pogoje za razvoj kmetijske znanosti
- zagotoviti v širši družbeni skupnosti dotok sredstev za razvoj, saj predvidevamo, da s primarno delitvijo (cene) ne bo možno kmetijstvu zagotavljati normalne akumulacije
- zagotoviti normalne pogoje za razvoj z aktivnostmi na področju
  - davčne politike
  - opremljanja in tehnologije
  - prenos znanosti v proizvodnjo

Naravni pogoji bodo ugodni za razvoj ribištva, če pri tem upoštevamo predvideno povečanje jezer na 418 ha. Hkrati s prizadevanji za zmanjševanje onesnaževanja bomo v prihodnjih letih vode bogatili z vodnim življem. Zato bomo z doslednim predčiščevanjem in spremembo tehnologije pri onesnaževalcih zmanjšali onesnaženost glavnih vodotokov Pake. Varstvo vodnega življa bo upoštevano tudi pri vseh načrtovanih regulacijah vodotokov ter hudournikov in pri hidromelioracijah. Ribiške družine bodo z vodami gospodarile tako, da bodo bogatejše. Ker imamo v občini za čebelarstvo dokaj ugodne naravne pogoje, bomo to panogo še nadalje širili kot dopolnilno kmetijsko dejavnost, s tem, da se bodo pridelovalci medu kooperacijsko in tržno povezovali s specializiranimi OZD v tej panogi.

4.2. Gozdarstvo

Gozdovi pokrivajo 56,8% skupne površine občine. Površine gozdov so se povečale za 1759 ha, skupaj z zemljišči, ki so se zarasla z gozdom, ki jih je po zadnjih podatkih 335 ha. V občini je 7688 ha ali 75% gozdov v zasebni lasti in 2522 ha ali 25% v družbeni lasti. Gozdovi leže v pretežni večini na hribovitem svetu, kjer varujejo tla pred erozijo, vplivajo na ugodnejše mikroklimatske razmere in ohranjajo biološko ravnovesje. Prirastek za občino znaša 4,57 kv. metrov na hektar, v sedanjem obdobju se poseka približno 83% etata.

Za boljše gospodarjenje z gozdovi bo potrebno:
- omejiti vzroke za ekološko odmiranje gozdov
- obnavljanje gozdov
- izboljšati kvalitetne strukture gozdov
- pogozdovanje površin, ki so za kmetijsko proizvodnjo neprimerne

Za dolgoročno obdobje bodo pomembni predvsem naslednji cilji:

1. Kvalitativno izboljšanje gozdarske proizvodnje t. j. prilagoditev blagovne proizvodnje z razpoložljivimi fondi prirasta lesne mase
2. Zagotoviti proces uvajanja tehnološko zahtevnejše proizvodnje, s tehnično višjo stopnjo opremljenosti in večjo produktivnostjo
3. Intenziviranje gospodarjenja v gozdovih na osnovi sodobne organizacije dela in podružbljanja gozdne proizvodnje
4. Vizija dolgoročnega razvoja gozdarstva bo morala upoštevati tudi dejstvo, da bo les kot energetski vir potrebno pridobivati tudi v slabših eksploatacijskih pogojih.

Uspešna realizacija načrtovanja dolgoročnega razvoja je v neposredni odvisnosti od uveljavitve naslednjih pogojev in ukrepov:
- razvoj gozdarstva naj tudi v bodoče sloni na dosedanjih izhodiščih temeljnih normativnih aktov, ki v naših družbenih pogojih urejajo gospodarjenje z gozdovi;
- v nadaljnjem razvoju se morajo območne samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo hitreje uveljaviti zlasti pri skrbi za ohranitev in varstvo gozdov ter krepitev splošno koristnih funkcij gozdov; prevzeti morajo tudi odgovornost za zagotavljanje sredstev za enostavno in razširjeno gozdno-biološko reprodukcijo ter gradnjo gozdnih prometnic;
- za nadaljnji razvoj gospodarjenja z gozdovi je odločilnega pomena krepitev skupnega gospodarjenja z vsemi gozdovi ne glede na lastništvo;
- zaradi prevladujočega deleža zasebnih gozdov bo potrebno posebno pozornost posvetiti družbenoekonomskim odnosom v temeljni organizaciji kooperantov; gozdnega posestnika bo potrebno vključiti v organizirano proizvodnjo v njegovem in drugem gozdu;
- tudi v zasebnem sektorju bo potrebno uveljaviti proizvodno načrtovanje; to pa zahteva oddelčno gospodarjenje, ki predstavlja eno izmed nadaljnjih faz podružbljanja zasebne gozdne proizvodnje;
- zagotoviti obvezno izvrševanje vseh nalog in ukrepov, ki jih vsebujejo gozdnogospodarski načrti, posebej še varovati gozdove pred požari;
- s porabniki lesa urediti medsebojne odnose na podlagi samoupravnih dogovorov; to bo osnova in pogoj za odpravljanje strukturnih neskladnosti, optimizacijo programov gozdarstva in lesne industrije, za nemoten potek proizvodnje in optimalno izkoriščanje naravnih možnosti.

Pretežno gozdnata, travniška in poljska območja občine so življenjski prostor za divjad, ki je razdeljen na lovišča, s katerimi gospodarijo in upravljajo po lovsko-gospodarskih načrtih lovske družine: Velenje 6342 ha, Škale 2782 ha, Šoštanj 6298 ha, Šmartno ob Paki 2498 ha. Možnosti za gojenje divjadi bodo v mnogočem odvisne od ukrepov v gozdarstvu in kmetijstvu. Intenzivno gojenje gozdov in gostejša prepredenost z gozdnimi cestami in vlakami bosta vplivali omejitveno na gojenje divjadi. Zato bo lovstvo sodelovalo pri sprejemanju programa gozdarstva, vodnega gospodarstva, kmetijstva in ob graditvah infrastrukturnih objektov. Ker je gojitev divjadi povsem odvisna od naravnih danosti, se bo lovstvo vključevalo v prizadevanja za varstvo in izboljšanje naravnega okolja. Z gozdarji in kmetijci se bo dogovarjalo ne samo o staležu divjadi, ampak o ohranjanju naravnih biotopov.

V prihodnjih letih se bo lovstvo v sklopu Celjske regije razvijalo skladno z opredeljenimi lovsko-gojitvenimi območji po lovsko-gospodarskih načrtih, ki bodo poleg podatkov o lovišču divjadi in odstrelu, vsebovali tudi gojitvene smernice, programe preventivnih in drugih ukrepov, naložb, sodelovanje z drugimi uporabniki prostora, lovskega turizma, gojitveno-čuvajne službe in finančno-gospodarski načrt upravljanja z lovičem za posamezna planska obdobja.

4.3. Industrija

Razvojna strategija in preosnova bosta globoko posegli v strukturo gospodarskih in drugih dejavnosti. Višjo dinamiko v razvoju bodo imele tiste organizacije združenega dela, ki bodo v svoje programe vključevale tehnološko in razvojno intenzivne programe. V takšnih razmerah bodo organizacije združenega dela mnoge obstoječe programe opuščale in uvajale nove, s katerimi si bodo v poostreni konkurenci na domačem in tujih trgih zagotovile obstoj in razvoj.

V devetdesetih letih bodo vse večji del družbenega proizvoda morali ustvarjati proizvodni programi, ki bodo temeljili na uporabi visokih tehnologij v proizvodnih in delovnih procesih, znanju, sodobni organizaciji dela in informatiki. Uvajanje takšnih programov bodo spodbujali kriteriji produktivnosti in učinkovitosti razvitejših ekonomij, s katerimi se bodo na domačem in tujih trgih srečevale naše, vse bolj v mednarodno menjavo usmerjene organizacije združenega dela. Pri tem bodo visoke dohodkovne in devizne učinke dosegle zlasti tiste organizacije združenega dela, ki bodo s sodobno in originalno zasnovo ter visoko kakovostjo svojih izdelkov, s posebnostmi v oblikovanju, s sposobnostjo po hitrem prilagajanju tržnim razmeram ter s sodobnimi metodami trženja uspele dohitevati in prehitevati druge v svetu širših, mednarodnih kriterijev gospodarske uspešnosti in razvoja, morali zagotoviti znanju ustrezno ekonomsko in družbeno ceno ter pospešiti družbeno uveljavitev nosilcev znanja in ustvarjalnosti.

Proces prestrukturiranja gospodarskih dejavnosti kot temeljna materialna podlaga gospodarske stabilizacije bo dolgoročni proces prilagajanja proizvodnih, kadrovskih, organizacijskih in drugih zmogljivosti in sposobnosti obstoječim in novim proizvodnim razmeram, da bi posodobili proizvodno strukturo, zagotovili polno zaposlenost ter bistveno izboljšali kakovost in učinkovitost gospodarjenja. Na ta način bomo dosegali ključne razvojne cilje pri povečevanju izvoza in tehnološkega napredka kot temeljnih pogojev gospodarske rasti.

Razvoj industrije bomo usmerjali v intenzivno gospodarjenje, ki dolgoročno zagotavlja visok dohodek na zaposlenega in vložena sredstva. Zato bomo prestrukturirali sedanje proizvodne programe v smeri večanja deleža razvojno-intenzivnih proizvodenj in spreminjanja delovno-intenzivnih v razvojno-intenzivne proizvodnje, posodobili proizvodna sredstva, bistveno izboljšali kakovost proizvodnje z uveljavljanjem kvalitativnih dejavnikov razvoja v vseh proizvodnjah in na teh osnovah povečali izvozne rezultate. Za uresničitev teh ciljev bomo v industriji uvajali prodorne proizvodne programe, ki temeljijo na večji uporabi znanja, na varčevanju s surovinami in energijo, na visoki avtomatizaciji proizvodnje in na visoki stopnji predelave. Rezultati raziskav pa bodo nakazali možnosti povezovanja teh programov.

Druge, predvsem tradicionalno delovno intenzivne proizvodnje bomo v prvi vrsti tehnološko posodobili, da ne bodo pričele izgubljati svojega položaja na domačem in tujem trgu.

Organizacije združenega dela bomo usposobili za realizacijo celovite ponudbe. Udeležence v izvajanju kompleksnih projektov bomo dohodkovno povezali preko skupnega proizvoda. S tem bomo ustvarjalno in intelektualno delo povezali z rezultati dela in ga integrirali v gospodarska dogajanja.

V industrijskem razvoju bodo imele pomembno mesto male proizvodnje (družbene in zasebne), tako z vidika dopolnitve asortimana proizvodnega programa kot tudi delitve dela. Sodobne tehnologije vse bolj omogočajo proizvodnjo malih serij visokokakovostnih izdelkov. Z razširitvijo sfere malih proizvodenj in z medsebojnim povezovanjem bomo učinkoviteje izkoriščali proizvodno opremo, združevali znanje in sredstva.

Industrijske panoge, ki so že do sedaj močno prispevale k razvoju in izvozu, bomo posodobili, da bi ohranile oziroma izboljšale svoj konkurenčni položaj na mednarodnih trgih, opuščali pa proizvodne programe, ki tem usmeritvam ne ustrezajo.

V skladu s temi razvojnimi usmeritvami bodo posamezne panoge industrije razvojno krepile predvsem naslednje programe:

1. Kovinsko-predelovalni kompleks se uvršča med razvojno najbolj propulzivne dejavnosti, saj je pomemben tako zaradi svojega obsega, kot zaradi vpliva na povečanje produktivnosti in učinkovitosti drugih industrijskih panog in celotnega gospodarstva.

Razvojne usmeritve elektroindustrije se kažejo v povečanju deleža zahtevnejših proizvodnih programov. To velja še posebej za najvitalnejši del – elektroniko. Skupaj s strojegradnjo bo elektroindustrijski kompleks razvijal programe, ki bodo namenjeni avtomatizaciji obdelovalnih strojev in vodenju procesnih tehnologij. Tudi obstoječi proizvodni program bo potrebno selekcionirati, se razvojno usposobiti za vključevanje v kompleksne programe na osnovi večjega dela znanja.

Elektroindustrija je izrazita industrija znanja, zato je za nadaljnji razvoj tega kompleksa bistvenega pomena uveljavljanje znanja in raziskovalno-razvojne dejavnosti (še posebej povečevanja vlaganj v smeri dolgoročno zasnovanih raziskovalno-razvojnih projektov). Program procesne opreme s poudarkom na večji avtomatizaciji in z možnostjo vključevanja v večje proizvodne kompleksne ima možnost, da se vključi v propulzivne razvojne usmeritve na ravni Slovenije in Jugoslavije.

V SOZD Gorenje se z vidika sanacijskih prizadevanj nahajajo v drugi fazi sanacije, kjer ni več osnovni smoter ureditev razmer poslovanja in pokritje izgube, temveč tudi saniranje skozi nadaljnjo rast in razvoj. Gre za iskanje razvojno-programskih možnosti, zlasti v srednjem razvojno-programskem spektru, ki ni razvojno, tehnološko, materialno in delovno preveč intenziven, hkrati pa vanj sodi znaten del sedanjih proizvodnih programov. To pomeni, da ne bodo razvijali bazične mikroelektronske tehnologije, temveč pospeševali kombiniranje teh elementov in komponent oziroma njihovo aplikacijo v obstoječe izdelke in v nove programe. Prizadevali si bodo, da bodo čimveč težkega fizičnega dela mehanizirali, avtomatizirali in robotizirali. Novi proizvodni programi bodo temeljili na večji uporabi znanja ter na varčevanju s surovinami in energijo. Bistvena lastnost tehnično-tehnološkega napredka bo selekcija, ki bo izločevala zastarele strukture. V procesu razvojne preobrazbe Gorenja bodo dajali rezultati kriterijalnega vrednotenja osnovo za razvojno selekcijo med programi, kot tudi za selekcijo med proizvajalci v posameznih programih. Izhajali bodo iz marketinškega koncepta, po katerem se bodo prilagajali potrebam na tržišču. Zagotovili si bodo prodajne deleže na novih tržiščih, kot so: latinsko-ameriške države, dežele v razvoju in vzhodnoevropske socialistične dežele. Pomembno področje nadaljnjega delovanja bo povezovanje v celovito ponudbo in sodelovanje z drugimi asociacijami združenega dela, zlasti Iskro in drugimi izven sestave SOZD. Z vidika razvojne preobrazbe bodo dolgoročno težili za reprodukcijsko, tehnološko in programsko prestrukturiranje. Kakor celotno trženje, tako bo tudi politika mednarodnega izdelka v SOZD Gorenje usmerjena v doseganje kakovosti Gorenja.

Nekatere dejavnosti SOZD REK bodo z razširitvijo dejavnosti in specializacijo zavzele pomembno mesto v proizvodnem programu z novimi izdelki in storitvami s področja strojegradnje in elektrotehničnih strojev in naprav ter proizvodnje opreme za energetske objekte.

S stališča dolgoročnega razvoja občine je RLV družbeno-ekonomski sistem – pomemben za to dolino v takšni meri, kolikor mu uspeva preusmerjati, programsko razvijati in aktivirati tiste razvojne potenciale, ki niso ozko tehnološko vezani za velenjski lignit. Pomen eskploatacije premoga je dolgoročno pomemben za dolino v toliko, kolikor lahko zagotavljamo prelivanje akumulacije in razvoj potencialov za druge dejavnosti.

Vsaka smiselna gospodarska dejavnost mora imeti cilj nenehnega pridobivanja dobrin in reproduciranja, kar v primeru REK pomeni prestrukturiranje, to je razvoj potencialov, ki bodo enakovredni nadomestili ekonomsko in naravno odmiranje obstoječih gospodarskih programov.

Sistem REK pomeni danes okoli 35% ekonomskega in kadrovskega potenciala občine in mora sodelovati v dolgoročnem razvoju občine v približnem sorazmerju, kar bi pomenilo poenostavljeno, pa vendar, da mora sistem REK razviti dejavnosti, ki bodo po prenehanju premoga imele enak pomen v dolini kot sedaj energetika.

Za izpolnitev takšne razvojne vloge v občini je nujno:
- dokončna utrditev SOZD REK kot enotnega družbeno-ekonomskega sistema, ki je sposoben koncentrirati kadrovske, finančne in druge razvojne potenciale in jih usmerjati na podlagi tehnološko in kadrovsko zahtevnih programov v finalno industrijo;
- racionalizacija in koncentracija izvajanja poslovnih funkcij na nivoju SOZD REK.

SOZD REK ni toliko potreben republiki, saj je možno elektroenergetski sistem organizirati racionalno tudi drugače, toda SOZD REK je zelo potreben dolini kot trden poslovni sistem in je nepogrešljiv dejavnik gospodarskega razvoja, dela in življenja v dolini.

Proizvodna usmeritev v strojni in elektro programu ter storitve v srednje velikih delovnih organizacijah bo temeljila na uporabi sodobne tehnologije, ki vključuje tudi postopek integriranja posameznih izdelkov v programske celote.

Dolgoročni strateški element teh delovnih organizacij so nekatere komparativne prednosti. Sposobnost hitrejše prilagoditve na spremenjene pogoje, kvaliteto ter že pridobljeno afirmacijo na tržišču.

2. Kemična industrija se uvršča v svetu in doma med propulzivne panoge. Dolgoročni razvojni cilji industrije za predelavo plastičnih mas v občini Velenje upoštevajo tehnološki razvoj v svetu ter bodo sledili dosedanji usmeritvi v predelavo plastičnih mas za potrebe široke potrošnje ter industrijske izdelke. Strategija dolgoročnega razvoja bo v prihodnje morala upoštevati nadaljnjo diverzifikacijo proizvodnje v smislu uvajanja novih izdelkov z višjo stopnjo predelave oziroma opuščanja nizko akumulativnih izdelkov in programov. Z namenom hitrejšega prilagajanja zahtevam domačega in zlasti še tujega tržišča.

Na osnovi preteklega razvoja ter programski usmerjenosti te panoge ocenjujemo, da se bo tudi v prihodnjem dolgoročnem obdobju delež kemične industrije v gospodarski strukturi občine povečal. V njeni proizvodni strukturi so predvidene pozitivne spremembe, ki se kažejo v zmanjševanju deleža tehnološko manj zahtevnih programov ter povečanju deleža tehnološko zahtevnejših programov. Takšna proizvodnja pa si bo tudi utrla pot na zahtevna konvertibilna tržišča. Velik del obstoječih programov te industrijske veje bo tudi dolgoročno aktualen.

3. Dosedanji vzpodbudni rezultati s področja proizvodnje usnjene konfekcije se bodo še nadaljevali, konfekcija bo dosegla večjo udeležbo v proizvodnem programu. Med usmeritvami ostaja še dopolnilni program, ki ima realne možnosti razvoja na področju predelave odpadkov pri proizvodnji usnja v finalne izdelke.

Upoštevaje doseženo stopnjo razvoja, strukturo proizvodnje, dosedanjo usmerjenost na domače in tuje tržišče ter velike sposobnosti za kvalitativno usmeritev, je tej gospodarski panogi tudi dolgoročno namenjena vloga velikega izvoznika na konvertibilna tržišča ob upoštevanju ekoloških razmer.

4. Za dolgoročni razvoj oblačilne industrije je bistvenega pomena doseganje visoke kvalitete proizvodov na osnovi uveljavljanja znanja, pri tem pa izstopa pomen fleksibilnosti in prilagajanja potrebam tržišča, večjega in hitrejšega kreiranja novitet z upoštevanjem modnih zahtev, večjega poudarka oblikovanju, izvoznemu marketingu ter izboljšanju strokovne strukture na osnovi višje produktivnosti.

Oblačilna industrija v občini je delovno intenzivna industrija, ki ima tradicijo in je konkurenčna na tujih tržiščih. Narekujejo se možnosti, da ostaja v sedanjih okvirih z nadaljnjim posodabljanjem opreme in razvojem asortimana proizvodov, ki se bodo stalno prilagajali zahtevam trga.

5. Od delovno intenzivne industrije ima razvojne možnosti še lesno-predelovalna industrija. Njeno akumulativnost bi se dalo povečati z nadaljnjo tehnološko usmeritvijo v finalizacijo predelave lesa na lastni surovinski osnovi ter racionalnem izkoriščanju le-te.

Pri strategiji dolgoročnega razvoja lesne predelave bo v pogojih velenjske občine koristno upoštevati tudi nekatere komparativne prednosti: znanje v tehnologiji lesa, velike površine zarasle s kvalitetnim gozdom, doseženo raven in afirmacijo lesne predelave doma in v tujini.

6. Na področju grafične dejavnosti bo cilj povečanje obsega storitev za potrebe v dolini in uvajanje novih dohodkovno zanimivih programov.

Za dosego navedenih ciljev je potrebno razvijati ofset tisk in barvno reprodukcijo ter povečati kvaliteto storitev.

Za povečanje obsega storitev v dolini bo verjetno potrebno razviti program tiskane papirne visokokvalitetne embalaže, za katero so potrebe v dolini velike in se sedaj kupuje drugje. S sprotnim nadomeščanjem zastarele izrabljene opreme s sodobno opremo in z zaposlovanjem visokokvalificiranega kadra bo mogoče doseči večjo produktivnost, boljšo kvaliteto izdelkov in lažje delo proizvodnih delavcev, kar bo pozitivno vplivalo na konkurenčnost izdelkov ter racionalno izkoriščanje kapacitet.

Posebej je poudariti, da je to čista dejavnost in bi bila s tega stališča primerna za odpiranje novih delovnih mest.

4.4. Gradbeništvo

Povečana investicijska aktivnost v preteklih obdobjih z izrednim porastom izgradnje gospodarskih in negospodarskih objektov, je ugodno vplivala na razvoj in rast te dejavnosti. Bistveno zožene materialne možnosti, predvsem pa usmeritev v povečanje investicije, v opremo in tehnologijo, predstavljajo dolgoročno omejitvene dejavnike razvoja te dejavnosti. Tako ocenjujemo, da bo delež gradbeništva v gospodarski strukturi v prihodnjem dolgoročnem obdobju ostal na isti ravni, razvoj pa bo potekal v smeri čim večje specializacije in delitve dela, izboljšanju gradbene tehnologije ter povečanju produktivnosti.

V primerjavi s stanjem in razvojnimi možnostmi gradbeništva v SR Sloveniji ima gradbeništvo v občini Velenje komparativno prednost s konceptom razvijanja disperziranih obratov v prostoru SFRJ. Odločilen faktor v strategiji razvoja ostaja tudi dolgoročna skrb za razvoj in razsikave ter aplikacijo znanja v strokovnih teamih tehnikov, inženirjev in drugih strokovnjakov, ki jih bodo sestavljali interdisciplinarni, sodobno izobraženi kadri, v povezavi s fakultetami in inštituti doma in v svetu. Osrednji strateški cilji na področju gradbeništva je usmeritev v kvaliteto razvoja, ki dolgoročno zagotavlja gradbeništvu v občini Velenje razvoj v center intelektualnih storitev celotnega sistema, ki bo disperziran po TOZD in DE v SFRJ in tujini. Razvojna strategija gradbeništva v občini Velenje bo morala maksimalno upoštevati in razvijati elemente, ki omogočajo domicilnim gradbenim organizacijam konkurenčne prednosti tudi dolgoročno.

Dolgoročni razvoj gradbeništva temelji na naslednjih tehničnih, organizacijskih in finančnih dolgoročnih ciljih:

1. Cilj vseh proizvodnih enot je tehnološka in tehnična razvitost.
2. Izpopolniti inženiring sistem s pomočjo računalniško vodenega projektiranja, planiranja in kalkuliranja (CAD) za domači in tuji trg.
3. Povečati vlaganje v lasten razvoj in prenos primernih tujih tehnologij.
4. Nadaljevati z marketinškim pristopom na trgu in se povezati z razvitimi DO v SRS in SFRJ ter v tujini.
5. Razviti učinkovit servis garancijskih popravil za adaptacije in rekonstrukcije objektov.
6. V občini bi moral težiti razvoj gradbeništva k združevanju dela in sredstev vseh gradbeniških kapacitet in IGM za skupni nastop na trgih izven občine, medtem ko se bo potrebna konkurenca ustvarjala med regijsko prisotnimi delovnimi organizacijami (Gradis, TOZD Celje, Nivo, Vegrad) oziroma veliki sistemi: Gradis, SCT, SOZD IMOS, GIPPOS, GIP BETON na velikih projektih.
7. Zagotoviti dolgoročno zanesljivo oskrbo s surovinami in gradbenimi materiali.
8. S primernimi strokovnimi kadri zasesti vsa ključna delovna mesta, nekvalificirane kadre pa v skladu s sezonskimi fluktuacijami prerazporejati znotraj občine in izven nje.

4.5. Drobno gospodarstvo

Sestavni del procesa prestrukturiranja in racionalizacije našega gospodarstva bo razvoj drobnega gospodarstva, ki je pogosto osnova za nastajanje novih in selekcioniranje obstoječih programov ter organske rasti obstoječih organizacij združenega dela. V ta namen bo treba v razvojne in investicijske programe, zlasti v organizacijah združenega dela industrije, vključevali takšne usmeritve, ki bodo pospeševale kooperacijo in zmanjšale potrebna vlaganja za obnovo svojih tehnoloških zmogljivosti. To bo mogoče doseči z razvojno politiko in ob ustrezni družbeni podpori za hitrejši razvoj drobnega gospodarstva s področja proizvodnje, ki se vključuje v mednarodno delitev dela s povečanjem izvoza ali nadomeščanjem uvoza.

V naši občini je drobno gospodarstvo sedaj slabo razvito in beleži v primerjavi s SR Slovenijo podpovprečno stopnjo razvitosti.

Obstoječa proizvodna sfera v drobnem gospodarstvu je sicer nekoliko v boljšem položaju, vsaj kar zadeva možnosti za nadaljnji razvoj in povezavo z ostalimi subjekti v gospodarstvu. Vendar pa proizvodni del drobnega gospodarstva tako po številu enot kot po asortimentu ponudbe za proizvodnjo ali končno potrošnjo, še zdaleč ne izkorišča možnosti, ki mu jih omogoča nivo razvitosti industrije in gradbeništva v občini in v širšem območju. Še slabše pa je stanje na področju proizvodnje izdelkov za končno potrošnjo, saj se ta segment skoraj sploh ne pojavlja kot dopolnilo velikoserijski industrijski proizvodnji.

Drobno gospodarstvo pridobiva v prihodnjem razvoju jugoslovenskega in slovenskega in s tem tudi velenjskega gospodarstva poudarjen pomen, ki se odraža po eni strani v prispevku drobnega gospodarstva k oblikovanju skladnejše gospodarske strukture, po drugi strani pa daje velike možnosti zaposlovanja.

Razvoj drobnega gospodarstva mora prispevati k dinamizaciji proizvodnje, produktivnosti in rasti skupne produktivnosti dela ter širšemu vključevanju našega gospodarstva v mednarodno menjavo. Z njegovim razvojem bo dan prispevek k povečanju specializacije in kooperacije v proizvodnji in delitvi dela, širjenju proizvodnje polproizvodov, bogatitvi in dopolnitvi izbire proizvodnje velikih proizvajalcev, nadomestitvi uvoza ter popolnejšemu izkoriščanju že zgrajenih zmogljivosti. Hkrati se bo omogočila širša razprostranjenost proizvodnih enot, kar bo prispevalo k skladnejšemu gospodarskemu razvoju in boljšemu izkoriščanju razpoložljivih človeških in materialnih potencialov.

Z vidika prestrukturiranja gospodarstva predstavljajo najpomembnejši del drobnega gospodarstva male proizvodnje, katerih temeljni cilji razvoja so:

- prispevek k odpravljanju strukturnih neskladij v gospodarstvu,
- vključevanje v mednarodno menjavo,
- produktivnejše, racionalnejše zaposlovanje,
- doseganje gospodarskih učinkov, ob relativno manjši vrednosti vloženih sredstev.

Navedene cilje bo možno doseči na osnovi:

- tehnično tehnološkega razvoja, prilagojenega za potrebe malih proizvodenj,
- optimalne kombinacije fleksibilnosti in produktivnosti proizvodnje,
- usmerjanja malih proizvodenj v deficitarne panoge,
- povezovanje malih proizvodenj z velikimi OZD,
- enakopravnosti z veliko industrijo,
- oblikovanja novih OZD in POZD s področja malih proizvodenj.

Možnosti povezovanja malih proizvodenj z velikimi industrijskimi OZD so na celotnem področju programskih usmeritev v smeri proizvodnje posamičnih delov za velikoserijsko proizvodnjo ter zaokroževanje ponudb na domačem in tujem trgu.

Osrednji cilji dolgoročnega razvoja storitvenih dejavnosti bo odprava sedanjega deficita dejavnosti zlasti na področju osebnih storitev in storitev gospodinjstvom, ki zadovoljujejo potrebe prebivalstva občine ter dopolnjevanje regijske trgovinske ponudbe. Pri deficitarnih dejavnostih, ki dopolnjujejo ponudbo trgovine za dnevno oskrbo prebivalstva, bo potrebno zasledovati cilj njihove enakomerne distribucije v prostoru občine, kar zahteva planiranje njihovih kapacitet ter ustreznih poslovnih prostorov skladno in sočasno z usmerjanjem poselitve prebivalstva. V strategiji za realizacijo osrednjega cilja razvoja storitvenih dejavnosti drobnega gospodarstva bodo ukrepi usmerjeni v razreševanje problemov organiziranosti zlasti zasebnega sektorja, v izgradnjo ustrezne diferencirane davčne politike ter enakopravne politike cen, v izobraževanje potrebnih kadrov, v nudenje pomoči pri izbiri ustreznih programov ipd. Več pozornosti kot doslej bomo dolgoročno posvetili vprašanju zagotavljanja poslovnih prostorov.

Za dolgoročni razvoj samostojnega osebnega dela bo potrebno odpraviti nekatere probleme že v naslednjem srednjeročnem obdobju na področju davčne politike, kreditiranja, obsega deficitarnih obrtnih dejavnosti, lokacij za obrtne delavnice in podobno.

Čimprej je potrebno ustanoviti sklad za pospeševanje drobnega gospodarstva pri MGZ, ki bi bil namenjen predvsem za pomoč začetnikom pri odpiranju novih obratovalnic.

4.6. Trgovina

Temeljna usmeritev dolgoročnega razvoja trgovine bo krepitev njenih materialnih, organizacijskih, kadrovskih in drugih osnov, da bo lahko uspešneje opravljala svoje gospodarske funkcije. Osnova za uresničevanje te usmeritve bo ureditev medsebojnih odnosov med trgovino in proizvodnjo na podlagi skupno opredeljene razvojne in poslovne politike ter z združevanjem dela in sredstev ob upoštevanju ekonomskih in tržnih zakonitosti. Trgovino je potrebno obravnavati kot eno izmed faz družbenega procesa reprodukcije. Usklajen razvoj trgovine mora omogočiti nižanje stroškov blagovnega prometa, razvijanje proizvodnje za trg, širjenje proizvodnje področja plasmaja artiklov. Trgovina, kot podaljšanje proizvodnega procesa, ima zelo močan povratni učinek na proizvodnjo.

Možne dolgoročne razvojne usmeritve trgovine na drobno z vidika kvalitete in kvantitete ponudbe ter distribucije v prostoru občine Velenje so vezane na realizacijo potrebnega razvoja kapacitet ter na predpostavke demografskega razvoja in predvidenih sprememb v strukturi potrošnje. Za trgovino to pomeni, da se bo zagotavljala osnovna preskrba prebivalstva v novih soseskah, posamezne specializirane trgovine pa bomo centralizirali v okviru osrednjega trgovskega centra občine. Poleg novogradnje je kakovosten premik v trgovini potrebno zagotoviti z izboljšanjem oziroma modernizacijo obstoječega prodajnega prostora in s povečanjem produktivnosti v trgovini.

Trgovina na drobno bo modernizirala svoje poslovanje tako, da bodo njene storitve čim lažje dostopne, nudila bo vse izdelke in storitve, ki so potrebni za vsakdanje življenje, vključno s servisnimi dejavnostmi, storitvami za gospodinjstvo in gostinstvo.

Vsekakor bi morala velenjska trgovina zasledovati cilj povprečne ponudbe Slovenije v letu 2000 ali ga nekoliko preseči.

Večja kvaliteta in kvantiteta trgovinske ponudbe je pogojena z usmeritvami:

- v izpopolnjevanju oziroma uvajanju sodobnih prodajnih metod,
- v dopolnjevanju ponudbe s storitvami drugih dejavnosti, zlasti turizma,
- v že omenjeno polno zadovoljevanje povpraševanja po osnovnih prehrambenih artiklih ter po artiklih periodičnega in trajnega pomena, in sicer tako, da bo dosežena največja stopnja diverzifikacije proizvodov, ki ne bo le rezultat povpraševanja, temveč bo tudi povratno vplivala na razvoj potreb itd.

Trgovina na debelo bo imela v reprodukcijskih celotah svoj delokrog v povezovanju in organiziranju najučinkovitejšega sodelovanja posameznih članov reprodukcijske verige.

Osnovna usmeritev občinske trgovine na debelo bo prav gotovo morala iti v smeri, da trgovino na debelo usposobimo za plasiranje proizvodov občinskega gospodarstva na slovensko, jugoslovansko in tuje tržišče.

Na drugi strani pa bo morala trgovina na debelo v večji meri oskrbovati drobno gospodarstvo in manjšo proizvodnjo s surovinami in repromateriali.

4.7. Turizem

Na področju razvoja turizma bomo ohranili in razvijali pogoje za razvoj turizma. V skladu z možnostmi razvoja turističnega gospodarstva na območju občine Velenje bodo razvojne usmeritve po prioriteti naslednje:

a) Nemudoma bo potrebno opraviti korekture razvoja turistične ponudbe, da bi dosegli:

- večje izkoriščanje kapacitet izgradnje infrastrukture,
- povečanje sposobnosti za fleksibilno ponudbo gostinskih in turističnih storitev v družbenem sektorju in zasebnem sektorju (specializacija, obogatitev ponudbe, posodobitev ponudbe, povečati sodelovanje med družbenim in zasebnim sektorjem),
- povezavo gostinstva in turizma v občini in vključitev v širši družbeni prostor (regijski, republiški in širše),
- uspešen prodor na inozemsko tržišče na osnovi celovite turistične ponudbe.

b) Pogoji, ki so odločilni za razvoj gostinstva in turizma v občini, so časovno različni za področje osnovnega gostinstva za gostinsko-turistične objekte oziroma za centralne gostinske funkcije v večjih naseljih občine.

Razvoj osnovnega gostinstva bo v veliki meri odvisen od družbenogospodarskega razvoja občine v prihodnjem obdobju in sprememb v starostni strukturi prebivalstva.

Med pogoje za večje povpraševanje v osnovnem gostinstvu spada še kupna moč prebivalstva, saj sedanjega kriznega obdobja ni mogoče upoštevati kot trajno osnovo dolgoročnega razvoja.

Kot omejitveni faktor pri dosedanjem razvoju gostinsko-turistične infrastrukture bo zaradi gospodarskih razmer v prihodnje še vedno problem investiranja v zgradbe in opremo. Zato ni realne možnosti za bistveno večjo razširitev omrežja objektov osnovnega gostinstva v Velenju in Šoštanju, skrb za optimalno izkoriščanje obstoječih kapacitet bo zato prioritetna naloga.

c) Razvoj turističnega gospodarstva se bo razlikoval tudi glede na prostorske možnosti, kjer je stopnja razvitosti gostinstva in turizma dosegla različno raven in se tudi razvojni cilji medsebojno razlikujejo.

Primarni centri (večja naselja, zdravilišče Topolšica) bodo razvijala gostinske funkcije in turistične dejavnosti glede na že obstoječe in pričakovane pogoje (stacionarni, poslovni, izletniški, rekreacijski, zdraviliški turizem, storitve turističnih agencij itd.).

Sekundarni centri (jezera, rekreacijski centri, planinske postojanke), bodo razvijali gostinstvo s poudarjeno vlogo razvijanja izletniškega, rekreacijskega oziroma športnega turizma, Velenjsko jezero, Trebeliško in podobno).

Večje kapacitete, ki bodo pomembne za osnovno preskrbo in hkrati za povečanje centralne funkcije gostinstva, bodo nujne v večjih naseljih občine in frekventnejših lokacijah. Tu bomo morali razvijati specializirane lokale (slaščičarne, zajtrkovalnice, restavracije za mladino, mlečne restavracije, pizzerije in podobno).

Opozarjamo, da se funkcije osnovnega gostinstva s centralnimi funkcijami večkrat prepletajo. Modernizirane in nove kapacitete gostinstva za osnovno preskrbo bodo vedno bolj pomembne tudi za razvoj poslovnega, izletniško-rekreacijskega in tranzitnega turizma. Turistično gospodarstvo Velenja bi moralo tudi v prihodnje krepiti kvantitativne in kvalitativne možnosti razvoja poslovnega turizma. Predvsem je posebno ustrezno razvijati pogoje za razvoj "kongresnega" turizma, poleg tega pa tudi pogoje za sejemske, športne in kulturne prireditve. V zvezi s poslovnim turizmom in ostalimi navedenimi je potrebno opozoriti na nastanitvene konice.

Zato bi turistični delavci morali upoštevati tudi možnosti nastanitve gostov v zasebnih sobah (ta oblika je primerna ob večjih prireditvah in kadar ni dovolj sredstev za investicije v posteljne zmogljivosti).

V programu razvoja turističnega gospodarstva bo pomembno sodelovanje v celoviti ponudbi turističnih storitev regije, kjer bo možno izravnati kapacitete in povpraševanje v širšem prostoru.

d) Specializacija gostinsko-turistične ponudbe je za njeno boljšo kvaliteto bistvenega pomena. Ta specializacija bo potekala po nosilcih glede na posamezne zvrsti turizma.

Obdelava tržišča je pokazala, da lahko realno pričakujemo goste glede na nakazane zvrsti turizma. Tudi v naslednjem obdobju bodo prevladovali domači gostje z izletniško-rekreacijskimi motivi, z motivom zdravljenja in rekreacije in gostje s poslovnim motivom (sklepanje poslovnih razmerij, simpoziji, posvetovanja, sejmi, športne in kulturne prireditve).

Pričakujemo prav tako večji delež inozemskih gostov s prej naštetimi motivi.

V kolikor v bližnji prihodnosti lahko pričakujemo izboljšanje prometne povezanosti v smeri Avstrija—Velenje—Letuš—Ljubljana in Avstrija—Velenje—Arja vas, imamo velike možnosti za razvoj tranzitnega turizma. Delež inozemskih gostov pa bi se bistveno povečal. Pospešeno bo potrebno razvijati turizem na podeželju in na kmetijah, zlasti v hribovitem svetu, s pomočjo usmerjene naložbene politike in organizirane ponudbe.

Bistven pogoj za poslovno uspešnost turizma v dolgoročnem razvoju občine Velenje je prav gotovo izboljšanje izobrazbene, kulturne ravni in strokovne usposobljenosti delavcev v turizmu in tudi v spremljajočih dejavnostih, ki se vključujejo v turistično ponudbo. Na tem področju je potrebno ustvariti možnosti za stalno zaposlenost kakovostnih kadrov vseh profilov v turizmu. Pospešeno bo potrebno razvijati turizem na podeželju na kmetijah, zlasti v hribovitem svetu s pomočjo usmerjene naložbene politike in organizirane ponudbe.

4.8. Energetika

V energetskem gospodarstvu Slovenije predstavlja proizvodnja v energetskem delu REK visok delež (okoli 50%) v celotni proizvodnji energije. Ta delež se bo v prihodnje nekoliko znižal, vendar pa bo vloga REK v energetski bilanci Slovenije še naprej velika.

Po energetski bilanci SR Slovenije za obdobje od leta 1981 do 2000 in po dogovoru o temeljih družbenega plana SRS za obdobje 1981—1985, je bila predvidena proizvodnja lignita v velenjskem rudniku 4,7 mio ton letno.

Do leta 2000 se planira skoraj 84% nakopanega lignita za potrebe energetike, približno 4% za industrijo un 12% za ostalo porabo.

Bilančne rezerve znašajo okoli 219 mio ton, kar bi ob redni letni proizvodnji 4,9 mio ton zadoščalo za 45 let, to je do leta 2030, z upoštevanjem današnjega izkoristka, ki po zadnjih izračunih znaša 46,5%. To pa pomeni, da so eksploatibilne zaloge veliko večje. Izračunane zaloge pod vodonosno krovnino znašajo 124 mio ton in s prekategorizacijo le-teh v bilančne zaloge, bi se že ob 50% izkoristku sprostilo 60 mio ton dodatnih količin, kar bi zadostovalo za okoli 12 let.

Nadaljnje razpoložljive rezerve bodo dosegljive s sprostitvijo zalog v varovalnih stebrih, v teku je že izgradnja nadomestnih objektov Preloge in raziskovalno-odpiralna dela za jamo Šoštanj. Poleg tega RLV sodeluje pri raziskavah in pripravah za odpiralna dela novega rudnika rjavega premoga v sevrovzhodni Sloveniji — premogovnika Lendava.

Dolgoročni razvojni cilji RLV so naslednji:

1. Prizadevali si bomo za zagotavljanje kontinuitete doseženega nivoja proizvodnje lignita, to je 4,9 mio ton oziroma v količini ekvivalentne toplotne vrednosti 45.000 TJ letno.
2. Zagotavljanje kontinuitete oskrbe TEŠ z lignitom.
3. Zagotoviti maksimalno možno podaljšanje eksploatacijske dobe rudnika, kar dejansko pomeni ob konstantni proizvodnji stremeti za čim boljšim izkoristkom razpoložljivih zalog.
4. Sprotna, in kjer je možno, preventivna sanacija oziroma rekultivacija rušnega področja in s tem ustvarjanje možnosti koriščenja teh površin v druge gospodarske namene.

Zastavljeni cilji bodo doseženi z naslednjimi razvojnimi usmeritvami oziroma aktivnostmi:

1. Z nenehnim izpopolnjevanjem tehnologije odkopavanja:
- ustrezen sistem priprave odkopnih polj
- utrjevanje odkopnih plošč
2. Z vsestranskim uvajanjem mehanizacije in nenehno modernizacijo opreme.
3. S sodelovanjem pri pospeševanju lastnega razvoja in izdelave opreme, ki jo sedaj uvažamo.
4. Z maksimalno možno izrabo zalog, to je:
- s stalnim raziskovanjem zalog in prekategorizacijo izvenbilančnih v bilančne zaloge
- s strokovnim dolgoročnim projektiranjem odkopnih front
- z odkopavanjem tudi v težje dostopnih predelih, to je: v večjih globinah, obrobnih predelih in pod vodonosnimi peski.
5. S pobiranjem premoga nižje toplotne vrednosti (do meje 7500 MJ/tono).

6. Z nenehnim spremljanjem razvoja v svetu in lastnimi raziskavami možnih novih metod eksploatacije premoga, na primer:
- vplinjevanje pod zemljo
- možnosti izkoriščanja premoga, ki ostane pri današnjem načinu rudarjenja pod zemljo.

7. S stalnim izpopolnjevanjem organizacije dela, to je:
- težnja za maksimalnim izkoriščanjem delovnega časa in uveljavitev 42-urnega tednika
- težnja za maksimalnim izkoriščanjem rudarske opreme
- z načrtnim preventivnim vzdrževanjem opreme
- z nenehno skrbjo za varno delo in humanizacijo dela
- z uporabo sodobnega proizvodno-tehničnega informacijskega sistema.

Na obseg proizvodnje in s tem na življenjsko dobo rudnika vplivajo njegovi največji porabniki – zlasti TEŠ, ki z racionalno porabo nakopanega lignita posredno vpliva na izrabo zalog. V bodoče bodo imele vse večji vpliv strateške usmeritve o tempu izkoriščanja zalog in se bo eksploatacija prilagajala zvezni energetski politiki, na katero bodo odločilno vplivale svetovne razmere. Vedno večji poudarek bodo zato imele študije o optimalni transformaciji in namembnosti primarnih energetskih virov.

Problem saniranja rušnega področja pa je povezan tudi z ekološkimi problemi in ima takšen širši družbeni pomen. Skupna naloga vseh zainteresiranih je v prihodnje iskanje možnosti učinkovite rekultivacije saniranega ali začasno konsolidiranega območja v gospodarske namene – poljedelstvo, živinoreja, turizem.

DO TEŠ bo tudi dolgoročno v sestavu del elektroenergetskega sistema Slovenije.

DO TEŠ sestavlja pet izvoznih blokov in dve toplotni postaji. Začetek obratovanja in predvidena življenjska doba posameznih blokov je razvidna iz naslednje tabele:

Blok številka	Moč (MW)	Začetek obratov.	Št. obr. ur konec l. 1984	Predvidena leto	živ. doba št. obrat. ur
I.	30	1956	185.000	1993	217.000
II.	30	1956	191.000	1993	223.000
III.	75	1960	167.000	1995	211.000
IV.	275	1972	84.000	2000	200.000
V.	345	1977	50.000	2007	210.000

Toplotni postaji I in II imata instalirano toplotno moč 70 MW in 81 MW. S povečanjem toplotne postaje I za 10 MW bo skupna instalirana moč po predvidevanjih zadoščala do leta 1994..

Z ozirom na tehnološko povezanost in soodvisnost celotnega energetskega sistema letna proizvodnja TEŠ ni odvisna od možne proizvodnje, pač pa od situacije v elektroenergetskem sistemu (hidrologija, izpad proizvodnje v drugih agregatih v sistemu, vključitev novih kapacitet in prodaja drugim republikam). Glede na situacijo v elektroenergetskem sistemu se je spreminjal tudi delež proizvodnje TEŠ v skupni proizvodnji sistema (TE + HE) od 50% do 43%. Do sedaj je bila rekordna proizvodnja leta 1983 (4076,7 GWh), ko je bila dosežena tudi zelo visoka izkoriščenost možne proizvodnje (80,5%).

V prihodnjem obdobju mora TEŠ stremeti za uresničitev naslednjih ciljev:
- zagotavljanje kontinuirane porabe lignita iz RLV – tudi lignita s spodnjo kurilno vrednostjo 7500 kJ/kg; ker prehaja RLV na izkop tudi slabših lignitov, je toliko bolj smotrna predelava v električno in toplotno energijo v TEŠ – brez daljših transportov.;
- zagotavljanje kontinuirane proizvodnje električne energije;
- zagotavljanje ogrevanja Šaleške doline z upoštevanjem priključne moči toplotnih potrošnikov;
- zagotavljanje varstva okolja (vode, zraka, hrupa);
- vzgoja obratovalnih in vzdrževalnih kadrov;
- plasma znanja na področju stavljanja termoobjektov v pogon in projektiranja organizacije vzdrževalnih del.

Za dosego teh ciljev so potrebne naslednje aktivnosti:
- zagotovitev kontinuirane porabe lignita, kontinuirane proizvodnje električne energije in zagotovitev ogrevanja Šlaške doline dosežemo z zamenjavo dotrajanih blokov I, II in III z novim nadomestnim konbiniranim objektom TEŠ V; idejna rešitev nadomestnega objekta je narejena, nadaljevati pa je potrebno z aktivnostmi po zakonu o graditvi objektov (prehodna dela), investicijski program);
  pred iztekom predvidene življenjske dobe blokov IV in V je potrebno narediti študijo o možnosti podaljšanja življenjske dobe (revitalizacija) in se na podlagi te študije odločiti o nadaljnji usodi teh blokov;
- zelo pomemben cilj je zagotovitev varstva okolja; sedanje odlaganje pepela v jezero je največji onesnaževalec voda; dosedanje raziskave so pokazale, da je možno s spremembo odpepeljevanja zmanjšati onesnaževanje na minimum, zato je potrebno proučiti vse možne načine odpepeljevanja in se na podlagi izsledkov odločiti za najprimernejšega; drugi veliki onesnaževalec so dimni plini; obstoječi bloki nimajo vgrajenih naprav za razžvepljevanje in redukcijo NO (dušikovih oksidov); proučiti je potrebno možnost vgraditev takšnih naprav pri nadomestnem objektu; pri izgradnji novega energetskega objekta TEŠ V bo pred pričetkom obratovanja morala biti vgrajena popolna čistilna naprava.
- TEŠ mora še naprej skrbeti za vzgojo obratovalnih in vzdrževalnih kadrov, da obdrži oziroma več dosežen visoki nivo obratovalne pripravljenosti.

4.9. Promet in zveze

Na področju prometa in zvez bomo težili k uresničevanju specifičnih ciljev, značilnih za posamezno panogo tega območja.

Železniški promet

Železniški promet ima pred seboj zelo zahtevne razvojne cilje, tako glede prevoza potnikov, še bolj pa glede prevoza blaga. Po eni strani se kaže kot nujnost povečanje prevoznih kapacitet, po drugi strani pa v blagovnem prometu boljše izkoriščanje vseh proizvodnih in prekladalno-skladiščnih zmogljivosti ter vključevanje v organizacijo integralnega transporta.

V naslednjem srednjeročnem obdobju bodo potekale naslednje aktivnosti za etapno realizacijo dolgoročnih usmeritev:
- izgradnja in železniško-prometna ureditev na odseku Šoštanj–Pesje–Titovo Velenje ob preselitvi klasirnice premoga iz Prelog v Pesje in izgradnjo nove deponije za tuje premoge za potrebe Termoelektrarne Šoštanj;
- izgradnja industrijskih tirov za Ero, Intereuropo s carinarnico, GIP Vegrad in skladišče državnih rezerv na postaji Šmartno ob Paki.

Cestni promet

Lokalni potniški promet bo še nadalje družbenega pomena in primerno organiziran. V mestnem prometu bomo upoštevali koncept mreže prog javnega mestnega potniškega prevoza, s čimer bomo dosegli:
- izboljšano kakovost prometnih storitev,
- večjo dostopnost z vidika prostora in časa.

V medkrajevnem avtobusnem prometu se bomo še nadalje vključevali v slovenski prometni cestni križ. Skrbeli bomo za večjo povezanost medkrajevnega, primestnega in železniškega prevoza potnikov, s posebnim poudarkom na zmanjšani uporabi individualnih motornih vozil.

V cestnem prevozu blaga bo potrebno, ob primerni ekonomski in prometni politiki Jugoslavije in Slovenije, pospeševati javni transport, prevoze za lastne potrebe delovnih organizacij pa omejiti na krajše relacije. Preusmerjanje tovorov s ceste na železnico bo še nadalje razvojni cilj. Špedtrans, organizacija za javni blagovni promet, bo še nadalje stremela k cilju prestrukturiranja prevozne storitve in povečla skrb za nekatere organizacijsko-tehnične vidike razvijanja integralnega transporta. Cestno infrastrukturo občine razdelimo glede na kategorizacijo prometa na:
- magistralne ceste,
- regionalne in lokalne ceste,
- mestne ceste v Titovem Velenju in Šoštanju.

Temeljne naloge dolgoročne strategije razmestitve in diferenciacije cestnega omrežja so:
- prestrukturiranje medregionalne cestne povezave med Koroško, Celjsko in Dolenjsko regijo (Dravograd–Titovo Velenje–Celje–Radeče–Mokronog–Novo mesto–Metlika–Karlovac) v magistralno in povečanje propustnosti (1. etapa) in izvesti povezavo, ki se bo izogniła mestnemu središču (2. etapa) predvidoma po letu 2000;
- sklenitev gradnje severne obvoznice z izgradnjo odseka od Lajš do Topolšice (1.56 km v gradnji) ter od Topolšice do Šoštanja (2.4 km), ki bo prevzel funkcijo odseka regionalne ceste Šoštanj–Sleme–Črna (varianta I);
- sklenitev gradnje obvoznice z izgradnjo odseka od Lajš do Topolšice (1.56 km v gradnji) ter od Topolšice do Pohrastnika (1.8km). Že zgrajeni del ceste od Titovega Velenja do Lajš bo prevzel funkcijo regionalne ceste Titovo Velenje–Sleme–Črna, z izgradnjo novega priključka na Partizansko cesto mimo Starega jaška in skozi podvoz med IC II in IC I v dveh etapah;
- nadaljevanje Šaleške magistrale (že zgrajena 1. etapa v dolžini 4.8 km) Titovo Velenje–Gorenje–Mozirje, regionalne cestne povezave, z obvozom v vasi Gorenje skozi območje kamnoloma do ceste v Savinjsko dolino;
- gradnja odcepa Šaleške magistrale od vasi Gorenje do Šmartnega ob Paki (1. etapa), Rečice in Šentruperta v občini Žalec (2. etapa v dolžini 3.8 km;
- gradnja regionalne ceste Titovo Velenje–Polzela (1. etapa v realizaciji), ki ima poleg regionalnega, poseben občinski pomen za naselja južno od Titovega Velenja;
- usposabljanje cest, ki so strateške alternative najbolj ranljivih cest primarnega medobčinskega ali regionalnega sistema: ceste čez Graško goro ali (iz) skozi Velunjski graben v občino Slovenj Gradec, čez Bele vode v Mozirje, čez Lopatnik v Žalec in čez Paški Kozjak v občino Celje;
- usposabljanje omrežja cest, ki bodo zmanjšala ranljivost notranjih občinskih cest;
- usposabljanje in razvijanje omrežja cest, ki bo omogočalo razvoj javnega prometa.

V okviru prometne študije je pripravljen nov dolgoročni program izgradnje in modernizacije cest, ki ga bomo izvajali v okviru finančnih možnosti in na podlagi prometnih potreb.

Kolesarske steze, peš poti in parkirne površine bomo gradili vzporedno s prometnim omrežjem.

PTT promet

PTT promet se bo razvijal v skladu z lokalnimi potrebami in ob upoštevanju tehniških novosti na področju prenosa govornih in pisanih obvestil ter prenosa podatkov. Hitrost uvajanja novih načinov zvez bo odvisna od gradnje ustreznih sistemov v Sloveniji in Jugoslaviji. Temeljna sodobna komunikacijska zmožnost bo v tem obdobju še nadalje odvisna od telefonskega omrežja in priključkov. Program razvoja PTT zmogljivosti načrtuje investicijska dela za telefonsko omrežje, kabelsko TV in prenos podatkov.

Predvidena je povezava ATC Titovo Velenje – ATC Mislinja.

Načrtujemo pošte (ekspoziture) v naseljih ali delih (KS) mesta Titovega Velenja: centralna območja mesta (KS Center - levi in desni breg), Šalek III (vključno Selo in Konovo) in Hrastovcu (s Škalami) v prvi etapi in v Pesjem, Gaberkah (Z Ravnami), Pohrastniku (s Florjanom), Kavčah (s Podkrajem), Gorenju, Lokovici ter Šentilju v drugi etapi.

Z razvojem telefonskega omrežja bomo zagotovili kapacitete v skladu z republiškimi normativi. Ob upoštevanju zmanjševanja razlik med občinami, se predvideva za občino Velenje v letu 2000 36,5 telefonskih priključkov na 100 prebivalcev.

Elektroprenosno omrežje

Predvidena je podvojitev sistema 110 kV od RTP Velenje do Dravograda (11,8 km na teritoriju občine), prestavitev odseka tega daljnovoda ter vzankanje v novo RTP Titovo Velenje (v gradnji) v IC I. S prestavitvijo RTP Titovo Velenje na novo lokacijo je dana nova izhodiščna delilna točka za DV in kablovode 10 (20 kV z območja rušnega polja REK na stabilno obrobje pridobivalnih površin. Na severovzhodnem delu Titovega Velenja je predvidena še ena delilna RTP 110/20 kV za mestno omrežje.

4.10. Vodno gospodarstvo

Naraščanje števila prebivalstva, urbanizacije in družbenogospodarski razvoj nasploh, imajo za posledico tudi nenehno naraščanje potreb po vodi. Te pa ne naraščajo samo v absolutnem smislu glede na večanje števila prebivalstva, povečanja proizvodnje in podobno, ampak tudi v relativnem smislu glede na naraščanje osebnega in družbenega standarda.

Zato so najpomembnejše dolgoročne naloge vodnega gospodarstva naslednje:
- racionalizacija obstoječih vodnih virov in sanacija obstoječih sistemov,
- zagotavljanje zadostnih količin kakovostne pitne vode na vseh območjih, ob vsakem času, ob ekonomsko sprejemljivih načinih oskrbe ter ob hkratnem varovanju podtalnice,
- sanacija dotrajanega vodovodnega omrežja,
- uresničevanje dolgoročnih in večnamenskih vodnogospodarskih rešitev za varstvo pred poplavami, hidromelioracije, izsuševanje, morebitno energetsko izrabo, šport in rekreacijo, ribištvo, oskrba s pitno vodo in tehnološko in drugo,
- usmerjeno zaustavljanje in zmanjševanje posledic erozije in hudourniškega delovanja z obnovo, dograditvijo in novogradnjo zajezitvenih objektov in s sočasnimi gozdnogospodarskimi kmetijskimi in krajinskimi rešitvami.

Po predvidevanjih bo specifična poraba pitne vode naraščala do leta 2000 po povprečni letni stopnji 3%. Absolutna raba vse pitne vode v industriji pa se bo do leta 2000 povečala takole:

- pri upoštevanju, da bodo vse termo in jedrske elektrarne oskrbovane s hladilno vodo po pretočnem sistemu, bo naraščanje porabe po 6% povprečni letni stopnji.
- če pa bodo uvajali zaprti hladilni sistem (z recirkulacijo), upoštevamo naraščanje porabe po 3% povprečni letni stopnji.

Primerjava med količinami napovedane porabe vode za leto 2000 in razpoložljivimi kapacitetami kaže, da bomo takrat na meji zmogljivosti vodnih virov. Brez dvoma se bomo morali odločiti za tak tehnični in tehnološki razvoj, ki bo zmanjševal v prihodnje potrebe po vodi. Preusmeriti bo treba industrijo v rabo vode iz manj kvalitetnih vodnih virov tako, da bo prebivalstvu na razpolago naravna, ne pa umetno čiščena voda.

Hkrati bomo morali uvajati ukrepe za ohranitev in izboljšanje kakovosti sedanjih vodnih virov (gradnja zadrževalnikov, dosledno čiščenje odpadnih voda, regionalno načrtovanje vodne oskrbe in podobno).

Zadrževalniki

Zelo majhne so možnosti zadrževanja za izboljšanje-povečanje najmanjših voda, ki ne zadostujejo potrebam, posebej dolgoročnim. Pretežni del (pomembnejših) ureditev je mogoče urediti izven teritorija občine Velenje, v občini Slovenj Gradec, v zgornjem toku Pake oziroma pritokih na Paki. V občini je mogoče urediti zajezbe Lesnik (1 milijon kubičnih metrov zajezitvenega prostora z možnostjo pridobivanja električne energije), na Velunji 2 zajezbi (250.000 kub. metrov in 350.000 kub. metrov ali 1,1 milijon kub. metrov) in na Ložnici (170.000 kub. metrov).

Regulacije

V skladu s celovito zasnovo urejanja vodotokov v občini je izdelana vrsta načrtov, ki predvidevajo regulacijo Pake, tako da bo urejen celotni tok od Penka navzgor na območju občine; regulacijo Pake od izliva v Savinjo do železniškega mostu v Sp. Rečici (0,9 km), regulacija Pake od mostu pri Grudnu do oziroma skozi Paško vas (2,02 km), regulacijo Šentflorjanskega potoka pred izlivom v Pako, popravke struge Lepene, Ljubelje, Velunje in Toplice po umirjanju tal in v času velikih sprememb v pridobivalnem prostoru rudnuka in regulacija Trebušnice (1.2 km). Načrtujemo še ureditev Velunje skozi Gaberke (0,5 km) in Trebušnice do meje z občino Žalec.

Čistilne naprave

Temeljna naloga je izgradnja centralne čistilne naprave Šaleške doline (80.000 PE prečiščevalne kapacitete). Načrtujemo še gradnjo čistilne naprave za naselje Škale-Hrastovec (v dveh etapah 1000 + 1000 PE), za Gaberke (800 + 500 PE), za Ravne (1000 PE), Topolšico (2000 PE) in za območje Šmartna ob Paki z Gorenjem (5000 PE). Zaradi programiranih akumulacij na Ložnici bo potrebno ustrezno čistiti odplake naselij južno od Titovega Velenja (Kavče, Podkraj) in povodju Trnave (Šentilj). Predvidevamo enostavnejše manjše čistilne naprave (do 500 PE), podobno za naselji Zavodnje in Lokovica, ter v bolj odmaknjenem obdobju za manjše zgoščene poselitve naselij Bevče, Laze, Florjan, Bele vode, Lajše, Plešivec in Škale. Čistilne naprave za predčiščenje industrijskih odplak so predvidene v območjih industrij.

Predvidena poraba pitne vode do leta 2000

	1980	2000
za pitne namene	7,5 m3/s	14,77 m3/s
tehnološke namene in živinorejo	17,9 m3/s	35,26 m3/s
Skupna poraba torej znaša	25,4 m3/s 801 mio m3/ letno	50,03 m3/s 1577 mio m3/letno

To pomeni, da bodo uporabljeni in razpoložljivi viri čiste vode v SRS, če bo porast porabe tehnološke vode večja (rast po 6% letni stopnji) pa bomo potrebovali v letu 2000 83,15 m3/s oziroma okoli 2.622 mio m3 letno.

Primerjava današnje in prihodnje porabe vode ter razpoložljivih količin:

	Predvidena poraba v l. 2000			Kapaciteta			
	poraba 1977	pri 3% narašč.	pri 6% vsa narašč.voda	čista voda		izviri podtal.	komun. vodov.
pitne vode	7,50	14,77	14,77				
ind. vode	17,90	35,26	68,38				
skupno m3/s	25,40	50,03	83,15	135	50	38	12,5
mio m3 /leto	801	1577	2622	4257	1577	1198	394

Povsem drugačne ocene dobimo ob upoštevanju 3% letne rasti. Taka rast bi pomenila 70% povečanje potreb (porabe) do leta 2000 oziroma porast s sedanjih 5.5 mio m3/letno na 9.30 mio m3 pitne vode ali v 1/s s sedanjih 250 l/s na 425 l/s v letu 2000.

Zasnovo vodooskrbnega sistema bomo širili v izvornem delu (zajetja in povezava z obstoječim sistemom) in v oskrbnih razsežnostih. Z zajetjem novih 120 l/s (zajetja v Topolšici, Mazejevi izviri s Strmino in Hudi potok na zahodu vodozbirnega območja, zajetja podtalnice v Rečici ob Paki oziroma Podgori in zajetje vode potoka Ljubela) in istočasno gradnja 11.1 km primarnih cevovodov bo zaokrožen temeljni vodooskrbni sistem do leta 2000. Na osnovi te meje bomo naselja severnega roba pridobivalnega prostora postopoma povezali v sistem Šoštanj–Titovo Velenje; od Topolšice preko Lajš, Raven, Gaberk, Škal, Hrastovca do Titovega Velenja. Ta povezava bo zmanjšala ranljivost celotnega sistema. Od Šoštanja do rezervoarja R2 nad Starim Velenjem (5.5 ha) bo zgrajen nov cevovod velike propustnosti. Vodooskrbni sistem bomo razširili na območje Šentilj–Arnače z naselji Laze, Šilova in Ložnica (v prvi fazi bo zgrajen nov cevovod do Kavč dolžine 0,97 km in povečan rezervoar, v drugi fazi do Šentilja 2.8 km). Vodovodni sistem Šmartno ob Paki bomo dolgoročno povezali s sistemom Titovo Velenje–Šoštanj preko Velikega vrha in Lokovice (v varianti preko Tajne, Podkraja, v Kavče). Raziskali bomo možnosti oskrbe območja Vinske gore z vodo in vodooskrbnega sistema občine Velenje.

Poleg zajemanja virov je še vrsta ukrepov, s katerimi bi pridobili dragoceno pitno vodo oziroma zmanjšali njeno potratno uporabo:

– Glede na izredno veliko porabo pitne vode za tehnološke in druge nepitne namene, za kar porabimo po nepopolnih podatkih najmanj 1/3 oziroma okoli 100 l/s pitne vode, je potrebno raziskati možnosti izgradnje industrijskega vodovoda iz razpoložljive jezerske akumulacije ali iz enega od pritokov Pake.

– Glede na sorazmerno velike izgube v obstoječem vodooskrbovalnem sistemu, ki predstavlja okoli 40 l/s, se mora v naslednjih letih pristopiti k intenzivnemu obnavljanju in modernizaciji omrežja.

– Več sredstev je namenjati za vzdrževanje internih vodovodnih instalacij v tistih stanovanjskih objektih, ki posebej izstopajo.

– Glede na pričakovan primanjkljaj vodnih virov že ob koncu tega srednjeročnega obdobja in možne izpade nekaterih nezanesljivih virov (jamske vode, viški TEŠ) je potrebno nadaljevati s pridobivanjem novih vodnih virov, ki so opisani v predhodnem poglavju. Prednost naj imajo vodni viri, ki so tako glede na potreben čas izgradnje, kot na potrebna investicijska sredstva najugodnejši.

– Uveljavljanje reciklaže in prehod na uporabo nepitnih (manj kvalitetnih virov vode, tam kjer je to mogoče).

– Uveljavljanje ekonomskih ukrepov (ustrezna cena in podobno).

4.11. Stanovanjsko gospodarstvo

Kakovostno in varno bivanje je življenjska nuja, katere zadovoljevanje mora biti skrb predvsem vsakega posameznika in šele potem celotne družbe.

Dolgoročne usmeritve razvoja stanovanjskega gospodarstva so prevsem: izboljšanje kakovosti stanovanj, boljše izkoriščanje ter racionalnejše gospodarjenje z obstoječim stanovanjskim skladom in zmanjševanjem stanovanjskega primanjkljaja.

Ob postopnem zmanjševanju obsega novogradnje se bodo razpoložljiva sredstva preusmerila v pospešitev del na prenovi zastarelega in dotrajanega stanovanjskega sklada; racionalizacija obratovalnih stroškov v stanovanjskih objektih s poudarkom na zniževanju energetske porabe.

V letu 1981 je bilo v občini 11.163 stanovanj, kjer je prebivalo 38.041 prebivalcev ali 3,40 na stanovanje (družbeno stanovanje – 3,23 preb./stan., zasebna 3,60 preb./stan.). Konec leta 1985 je v občini okoli 12.900 stanovanj, v katerih živi blizu 41.500 prebivalcev (3.22 preb./stan.).

Za naravni in selitveni prirast (6638 preb.) bo potrebno do leta 2000 zagotoviti okoli 2.140 stanovanj (v 15.040 stanovanjih bo v letu 2000 stanovalo 48.120 prebivalcev ali 3,20 preb./stan). V letih 1986 do 1990 bomo morali zgraditi okoli 1000 stanovanj, od 1991 do 1995 600 in do 2000 še okoli 540 stanovanj.

Zaradi dogajanj v pridobivalnem prosroru rudnika bo potrebno nadomestiti do leta 2000 540 stanovanj; v Hrastovcu s Škalami se bodo porušili (ugreznili) predvidoma en individualni objekt in dve kmetiji, v Pesjem 3 + 6, v Gaberkah 42 + 17, v Šoštanju 103 + 209 stanovanj v blokih, v Metlečah 56 + 2 + 38, v Florjanu 17 individualnih hiš + 3 kmetije in v Topolšici 32 + 14 kmetij.

Do leta 2000 bomo morali iz urbanističnih in tehničnih razlogov porušiti še okoli 300 stanovanj (pretežni del v Titovem Velenju, okoli 30 pa v ostalih naseljih). Časovno je zaporedje rušitev težje določiti. Predvidena pa je rušitev pretežnega dela objektov na območju Škal, Pesjega in Družmirja s Sp. Gaberkami do leta 1987. Odkopavanja v jami Šoštanj, ki bodo zajela območja pod ostalimi naselji, pa se bodo pričela predvidoma v letu 1993.

Nadomestna gradnja dotrajanih objektov bo postopoma zajela vse objekte starejše od 60 let (zgrajeni pred drugo svetovno vojno, še ne obnovljeni).

Z večjo intenzivnostjo kot doslej se bomo lotevali zgoščevanja stanovanjske zazidave že zgrajenih mestnih predelov. S tem bomo tudi izkoriščali prednosti, ki jih daje že prisotna komunalna in družbena infrastruktura na teh območjih, jasno pa, da so stopnje, ko se ne bi zniževal na tak način bivalni standard obstoječim prebivalcem.

Z adaptacijo in revitalizacijo podstrešij in raznih neizkoriščenih prostorov bomo pridobili nove stanovanjske enote, hkrati pa razbremenili stroške vzdrževanja obstoječih stanovanjskih objektov.

Stanovanjska gradnja bo morala potekati usklajeno s sočasnim zagotavljanjem komunalne, energetske in prometne infrastrukture, servisnih in oskrbnih dejavnosti ter delovnih mest.

Uveljavili bomo prehod na ekonomske stanarine kot bistven element novih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu in materialne osnove za odločanje pri gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini.

Na področju urejanja stavbnih zemljišč bomo postopoma prehajali na realno vrednost stavbnega zemljišča. To bomo dosegli z oblikovanjem celovitega sistema za urejanje prostora, izpolnjevanjem pogojev za oddajo stavbnih zemljišč, ki bodo v skladu s politiko stanovanjske in druge graditve na območju občine.

Urejanje stavbnih zemljišč bo potekalo:

– na območju mesta na novih površinah za potrebe usmerjene stanovanjske gradnje ter za potrebe industrijskega razvoja;
– v obstoječih naseljih v skladu z novimi potrebami in razvojem;
– na območjih, kjer je predvidena nadomestna gradnja za prebivalce z rušnega področja.

4.12. Komunalno gospodarstvo

Pri dolgoročnih razvojnih usmeritvah komunalnega gospodarstva moramo izhajati iz spoznanja, da je učinkovit sistem financiranja oziroma svobodna menjava dela osnova in pogoj za potreben razvoj komunalne dejavnosti, ki predstavlja kompleksen sistem delovanja širšega urbanega prostora. Najpomembnejši dejavniki strategije razvoja na področju komunalnega gospodarstva so:

– zagotovitev potrebnih virov oskrbe (voda, toplota);
– širitev magistralnega in primarnega omrežja za razvoj gospodarstva ter za potrebe stanovanjske izgradnje;
– zaščita vodnih virov in prečiščevanje odplak;
– usposobitev oskrbe v izrednih razmerah;
– zagotovitev zanesljive in kvalitetne oskrbe;
– prevzem novozgrajenih in obstoječih komunalnih objektov in naprav v upravljanju in vzdrževanje;
– razvijanje tehnologije, usposabljanje kadrov;
– zagotovitev racionalnejšega in učinkovitejšega delovanja, preko povezovanja v večje sisteme (poslovno-tehnično sodelovanje, ostalo).

V prvi etaži dolgoročnega obdobja bomo zgradili kolektorje naselij, za katere predvidevamo močnejši razvoj in sočasno gradnjo čistilne naprave: Škale-Hrastovec dolžine 1,8 km, Gaberke dolžine 1,02 km, Topolšica 0,58 km in Podkraj in v drugi etapi Šmartno ob Paki od vasi Gorenje do Savinje, Pohrastnik, Ravne, Šentilj ter podaljšanje primarne kanalizacije mesta Titovo Velenje na nova poselitvena območja, predvsem v smeri Bevč in vzdolž Trebuše.

Toplotno omrežje se bo ob zadovoljitvi osnovnega pogoja širitve, to je povečanja priključnih moči od 183 MW v letu 1985 na 343 MW (ocenjene dolgoročne potrebe), širilo na nove in že poseljene površine oziroma primestna naselja Titovega Velenja in Šoštanja v Pohrastnik, Topolšico in Hrastovec. Na območju ostalih večjih naselij bomo montirali mobilne kotlovnice, prav tako v primestnih

naseljih, kjer lahko po dosegu zadostnega toplotnega konzuma (30 MW/km2) priključimo omrežje na centralni sistem. Za Topolšico je raziskati možnosti ogrevanja iz virov toplih voda na območju Lajš. Predvideno je bistveno povečanje pokopališča v Podkraju, ureditev novega pokopališča v Šmartnem ob Paki in opustitev obstoječega, širitev in postopno opuščanje pokopališča v Gorenju ter manjše širitve pokopališč v Zavodnjah, Belih vodah, Šentilju in nekaj večje širitve v Škalah. Na vseh pokopališčih, kjer še to ni, bodo zgrajene mrliške vežice.

Vse to zahteva večja sredstva, kar bo mogoče doseči tako s cenovno politiko, ki bo omogočila tudi delno razširjeno reprodukcijo komunalnih delovnih organizacij, s prestrukturiranjem sredstev v korist komunalne dejavnosti na račun drugih oblik porabe in celovite izterjave sredstev ter realizacije večjega obsega komunalnih proizvodov in storitev.

S tako politiko cen, dosledno izterjavo dogovorjenih obveznosti in delnim prestrukturiranjem programov, bomo zagotovili višjo rast sredstev za dogovorjeno prioritetne programe komunalnih dejavnosti.

4.13. Raziskovalna dejavnost

Razvojno raziskovalno dejavnost moramo obravnavati kot dejavnost, ki je tesno povezana z vsemi dejavniki, ki vplivajo na razvoj družbe. Zato bomo temu področju prednostno namenjali in podrejali vse možne razvojne potenciale – sredstva in organizacijo dela s ciljem, da čimprej dvignemo tehnološko proizvodnjo in poslovanje v gospodarstvu in drugih sferah združenega dela. Razvojno raziskovalni oddelki, skupine in službe v posameznih OZD se bodo s svojim delovanjem vključile v pripravo skupnih razvojnih projektov v občini. V vseh tistih OZD, kjer za to obstajajo pogoji, bo potrebno ustanoviti raziskovalna jedra ali raziskovalne organizacije. Vsebina raziskav bo temeljila na programih, ki bodo usmerjeni k tehnologiji informatike in v tem okviru mikrotehnike, biologije, avtomatizacije proizvodnje in razvoju novih proizvodov.

Predvsem bomo vzpodbujali raziskovalno delo mladih in pospeševali inventivno dejavnost. Prednost bomo dajali tistim raziskavam, ki imajo večjo uporabno vrednost, spodbujali bomo proces teh dognanj v prakso.

Prestrukturiranje kot pogoj dolgoročne eksistence pomeni uvajanje višjih nivojev dela, višjih tehnologij in reševanje mnogo kompleksnejših nalog, kar povzroča potreba po koncentraciji znanja, opreme in sredstev. Pomeni tudi potrebo po razmahu razvojno raziskovalne dejavnosti, saj že zgolj uporaba tujih produktov višjih in visokih tehnologij zahteva prevzemanje metodologij in elementov RR dela (programiranje računalnikov za lastne potrebe, avtomatizacijo in robotizacijo lastnih tehnologij). Reševati bomo morali vedno kompleksnejše interdisciplinarne naloge, v katere bo potrebno vključiti vedno več visokih specialistov za posamezna področja.

OZD bodo morale v prihodnje izdvajati vedno večji delež sredstev za razvojno raziskovalno dejavnost, do leta 1990 se predlaga povečanje na najmanj 2% od celotnega prihodka, do leta 2000 pa v velikih sistemih povečanje vlaganj na 6,7% od celotnega prihodka.

4.14. Vzgoja in izobraževanje

Razvoj vzgojno-izobraževalne dejavnosti bomo usmerjali tako, da bomo na vseh nivojih dosegali čim večjo kvaliteto in učinkovitost vzgojno izobraževalnega sistema. Prednost bomo dajali tistim vzgojno izobraževalnim programom, tistim vsebinam in oblikam, ki bodo največ prispevale k gospodarskemu in kulturnemu razvoju družbe kot celote, kakor tudi k razvoju posameznika. Gradili bomo sistem permanentnega izobraževanja, ki omogoča stalno obnavljanje, izpopolnjevanje in dograjevanje pridobljenega znanja v skladu z razvojem znanosti, tehnike, tehnologije, kulture in socialističnih samoupravnih odnosov. Poglabljali bomo sodelovanje vzgojno izobraževalnih organizacij z okoljem in povezovanje izobraževanja dela. Pogoj za uresničevanje takšnih ciljev bo ustrezen družbenoekonomski položaj vzgoje in izobraževanja, ki bo omogočal, da bomo začeli v pedagoško delo usmerjati najboljše kadre.

V osnovnem šolstvu si bomo v skladu z materialnimi možnostmi družbe prizadevali za povečanje obsega enoizmenskega pouka in za zmanjšanje števila učencev v oddelku, vendar ne na račun materialne opremljenosti šol ali na račun osebnih dohodkov učiteljev. Takšna usmeritev bo omogočila nadaljnji razvoj individualizacije in notranje diferenciacije pouka, krepitev vzgojne vloge šole ter razvoj sposobnosti in interesov učencev. Interesne dejavnosti učencev bodo poleg osebnega razvoja omogočale tudi kvalitetnejšo poklicno vzgojo in usmerjanje.

Na področju glasbenega izobraževanja bomo razvijali vse dosedanje oblike dejavnosti in poglobljeno sodelovali z osnovnimi in srednjimi šolami v nekaterih skupnih kulturnih programih. V povezavi s celjsko glasbeno šolo bomo poskušali priti do dislociranega oddelka srednjega glasbenega izobraževanja.

Programska struktura usmerjenega izobraževanja v domačem Centru srednjih šol v globalu ustreza razvojnim usmeritvam velenjskega gospodarstva in je ne bo potrebno bistveno spreminajti. Zato si bomo prizadevali, da se v programe Centra srednjih šol in kasneje v produktivno zaposlitev vključi tudi čim večji delež ženske populacije. Letna stopnja rasti števila otrok, ki se bodo vključevali v usmerjeno izobraževanje, bo najmanj do leta 1995 za približno trikrat večja, kakor povprečno v Sloveniji. Zato bomo morali poskrbeti za razširitev prostorskih kapacitet Centra srednjih šol, in to tako, da bomo ob 1,5 izmenskem pouku zadovoljevali naraščajoče vpisne potrebe. Zainetesirane OZD bodo morale posebno skrb posvečati opremljenosti srednjih šol s sosobno tehnologijo.

Izobraževanje odraslih za potrebe spreminajjočih se zahtev dela in tehnologije postaja vse večja gospodarska nuja. Takemu funkcionalnemu izobraževanju bodo posvečale vso pozornost OZD same v svojih izobražebalnih centrih in službah, ugotovljene skupne potrebe po tovrstnem izobraževanju pa bosta lahko zadovoljevala tudi Delavska univerza in Center srednjih šol.

Kapacitete doma učencev zadoščajo za pokrivanje potreb po namestitvi učencev.

4.15. Otrško varstvo

Zagotavljanje približno enakih možnosti za celovit razvoj vseh otrok bo najpomembnejša naloga otroškega varstva. Predvsem si bomo prizadevali, da do leta 2000 vključimo 60% vseh predšolskih otrok v družbeno organizirane oblike otroškega varstva. Z izobraževanjem pedagoških delavcev na višji stopnji, s permanentnim izobraževanjem vzgojiteljic in sodobno didatktično opremo bomo izboljšali kvaliteto dela. Sprotna nesorazmerja, ki nastanejo med koncentracijo potreb na posameznih področjih in razmestitvijo vzgojno varstvenih organizacij bomo uravnavali z racionalnim izkoriščanjem zmogljivosti (razmeščanje otrok). Razvijali bomo dopolnilne, občasne ter cenejše oblike dnevnega varstva, kamor bomo zajeli čimveč otrok od treh let dalje. V skladu s finančnimi možnostmi bomo zmanjševali normativ za število otrok v oddelkih..

V program priprave na šolo, ki bo trajal skozi celo leto, bodo vključeni vsi otroci eno leto pred vstopom v šolo. Posebno družbeno skrb bomo posvečali otrokom z omejenimi telesnimi in duševnimi sposobnostmi.

Otrokom, ki jim starši ne bodo mogli zagotavljati socialne varnosti z lastnim delom, bomo nudili družbeno pomoč praviloma v funkcionalni obliki.

4.16. Zdravstveno varstvo

Zdravstveno varstvo je ena najpomembnejših sestavin zagotavljanja varnosti občanov. Njegov razvoj mora slediti potrebam občanov in združenemu delu, demografskim značilnostim prebivalstva v naši občini, predvideni obolevnosti v prihodnje in različnim ogroženostim tudi razvoju stroke pri nas in v svetu. Poleg tega moramo v tem času zaostanek razvoja zdravstva iz srednjeročnega obdobja 1981–1985.

V okviru osnovnega zdravstvenega varstva bomo posvečali prednost zdravstvenemu varstvu delavcev, razvoju preventivne medicine, vseh oblik dispanzerske dejavnosti ter zdravstveni vzgoji vsega prebivalstva. Še naprej se bo razvijala služba zdravljenja in nege na domu. Organizirali bomo dispanzerske oblike zdravstvenega varstva starostnikov (gerontološki oddelek), razvijala pa se bo tudi higiensko epidemiološka dejavnost.

Osnovno zdravstvo se mora razvijati v smeri ambulantno poliklinične oblike z utrjevanjem že obstoječih specialističnih dejavnosti ter uvajanjem novih (traumatologija, mentalna higiena s pedopsihiatrijo, epidemiologija) ter razvoj zdravstveno-informacijskega sistema.

V okviru zobozdravstva se bo predvsem razvijalo otroško šolsko zobozdravstvo s poudarkom na preventivnem zobozdravstvu in zobozdravstveni vzgoji, uvajali bomo tudi obratne zobozdravstvene ambulante.

Specialistično dejavnost bomo morali razvijati zaradi oddaljenosti od sosednjih bolnišnic, predvsem pa zaradi specifičnosti obolenj v našem prostoru, ki je posledica obstoječega razvoja gospodarstva. V dolgoročnem obdobju bomo morali zagotoviti takšno število zdravnikov na prebivalca, da bo kadrovski normativ za 20% nad slovenskim povprečjem, predvsem zaradi specifičnosti industrije občine. Z ustrezno kadrovsko politiko in štipendijsko politiko bomo zadostili potrebam po kadrih.

Za nemoteno poslovanje na področju zdravstva je nujna prostorska rešitev, za kar bo potrebnih še 5500 m2 prostora.

Za učinkovitejše zdravstveno varstvo bo nujna zamenjava in nakup novih medicinskih aparatov; s posodobitvijo medicinske opreme bomo skušali slediti razvoju medicinske tehnologije v svetu.

Razvoj bolnišničnega zdravstvenega varstva v Topolšici temelji na obstoju pljučnega in internega oddelka, in sicer za potrebe velenjskega, mozirskega in širšega slovenskega prebivalstva.

Pljučni oddelek bomo krepili v kadrovskem in tehničnem pogledu, medtem ko so razvojne možnosti internega oddelka v razširitvi funkcionalne diagnostike srca in ožilja ter v aktivnejšem poseganju na področje preventivne dejavnosti v smislu zgodnjega odkrivanja, zdravljenja ter rehabilitacije teh obolenj.

Zdraviliška dejavnost v Topolšici se bo razvijala skladno s potrebami tukajšnjega prebivalstva ob vključevanju v širši jugoslovanski in svetovni prostor. Opravljala bo dejavnosti v skladu z indikacijskim območjem, za katerega je registrirana. Krepili bomo predvsem zdravstveni del zdraviliške dejavnosti.

Na področju lekarniške dejavnosti bomo zaradi obstoječe prostorske stiske zagotovili dodatne prostore, kadrovska krepitev pa bo potekala skladno z razvojem ostalega zdravstvenega varstva.

4.17. Socialno skrbstvo

Socialno skrbstvo se bo moralo v prihodnje bolj uveljaviti kot pomemben dejavnik socialnega razvoja, predvsem na področju preventivnega in svetovalnega dela s tesnejšim sodelovanjem vseh, ki lahko pripomorejo k reševanju socialnih problemov in k boljši socialni varnosti. Za reševanje določenih socialnih vprašanj bomo bolj razvijali prostovoljno delo, ki bo moralo dobiti večjo družbeno veljavo in ugled.

Posebna pozornost bo veljala celoviti družbeni skrbi za ostarele in duševno ter telesno prizadete osebe, pa tudi za otroke, prikrajšane za normalno družinsko življenje. Socialno skrbstvo bo z ustrezno višino denarnih pomoči zagotavljalo socialno varnost tistim občanom in družinam, ki si je ne morejo zagotoviti s svojim delom.

Na področju varstva starejših občanov si bomo prizadevali, da bodo ti čim dlje ostali v svojem bivalnem okolju s pomočjo službe zdravljenja in nege na domu. Z izgradnjo novega socialnega zavoda za varstvo starostnikov pa bomo zagotovili domsko varstvo za posebne kategorije občanov in invalidov.

Upoštevaje pričakovane socialne razmere do konca tega tisočletja in iz teh izvirajoče posledice, bo nujno potrebno predvsem kvalitetno svetovanje in ustrezna pomoč pri urejanju osebnih in družinskih zadev pri otrocih, mladini in odraslih.

Vsa dejavnost bo usmerjena v preprečevanje nastanka socialne ogroženosti in padanja ravni socialne varnosti, kar bo doseženo predvsem z možnostmi za produktivno zaposlovanje občanov.

Skupaj z OZD bomo vzpodbujali aktivnosti za preprečevanje invalidnosti ter uveljavljali ukrepe za prekvalifikacijo invalidov.

4.18. Kultura

Kultura kot osnovna vrednota družbene nadstavbe predstavlja tisto področje ustvarjalnosti, ki s svojo vsebino pogojuje nadaljnji razvoj proizvodnih odnosov in proizvajalnih sredstev ter je osnova družbenemu napredku. Na področju knjižničarstva bomo izpopolnili in povečali knjižni fond in zagotovili kadrovski razvoj v skladu z normativi in standardi. Muzejska dejavnost se bo razvijala tako, da bo krojila kulturno izobraževalno vlogo v občini in regiji. Na področju varstva kulturne dediščine se bo nadaljevala obnova, vzdrževanje in restavracija kulturnih spomenikov. Na galerijskem področju bo potrebno zagotoviti nove prostore. Na področju gledališke dejavnosti, plesne, glasbene in ostalih ljubiteljskih dejavnosti pa bomo podpirali izvirno ustvarjalnost ter povečali število gostovanj. Izboljšali bomo pogoje delovanja kinematografov v občini ter zagotovili predvajanje kvalitetnejših filmov. Posebno pozornost bomo namenili usposabljanju, pridobivanju in štipendiranju strokovnega kadra na področju kulturne dejavnosti.

4.19. Telesna kultura

Telesna kultura in v tem okviru rekreacija bosta v prihodnosti pomembnejši v zavesti in delovanju ljudi, kot do sedaj. Izraziteje se bo pokazala potreba po telesni kulturi kot obliki aktivne izrabe prostega časa ter utrjevanja fizične kondicije in zdravja ljudi. Ob tem se kažejo nove poti razvoja telesne kulture in rekreacije, predvsem v odvisnosti od življenjskega standarda, zato bomo bolj prilagajali organizacijo teh dejavnosti novim potrebam in odločitvam ljudi samih. Ljudje se bodo udeleževali kolektivnih, družinskih in individualnih oblik telesne kulture in s tem ustvarjali pogoje za odkrivanje in razvoj športnih talentov, ki bodo kot vrhunski športniki tudi v mednarodni konkurenci dosegali vidne rezultate in povratno vplivali na množičnost telesnokulturnih aktivnosti. Različne oblike telesne kulture bomo tudi bolj povezovali z drugimi dejavnostmi, predvsem z zdravstvom, socialnim skrbstvom in turizmom. Nadaljnji razvoj telesne kulture bomo tudi bolj povezovali z načrtnimi posegi v prostor, z zdravim okoljem ter z delovnim procesom. Zaradi boljše izrabe obstoječih in novih objektov bomo povečevali površine, namenjene telesni kulturi, ob upoštevanju naravnih danosti v povezavi z okoljem in drugimi dejavnostmi v večnamenskih objektih. Tako bo organizacija telesne kulture usklajena na ravni organizacije združenega dela, šole in krajevne skupbosti.

5. ZASNOVA DEJAVNOSTI V PROSTORU

Občina Velenje, predvsem njen osrednji del, je po letu 1955 doživljala velike prostorske preobrazbe. Dotedanje občinsko središče Šoštanj je zaradi prostorskih omejitev prepustilo vodilno vlogo Velenju, porajajočemu mestu na vzhodnem robu Šaleške doline. V osrednjem delu so se pričele ugrezati razsežne površine in prebivalstvo se je in se še postopoma preseljuje na robna območja pridobivalnega prostora rudnika skupaj z vso pripadajočo družbeno in komunalno infrastrukturo. Globalni razvoj v občini sta regulirala dva temeljna prostorska dokumenta, sprejeta v letu 1956 in 1957 (regionalni plan Šaleške doline in generalni urbanistični plan Velenja). Z družbenim planom občine 1972 do 1980 so bili začrtani temelji za policentrični razvoj; Velenju in Šoštanju se je pridružilo še Šmartno ob Paki kot tretje razvojno središče, predvsem na severnem obrobju pa se je razvilo več krajev, ki so postopoma dobivala pomembnejšo vlogo v omrežju naselij občine.

Prostorski razvoj občine bo še naprej slonel na policentrični zasnovi, ki predvideva zmernejšo rast osrednje aglomeracije, enakomernejšo rast vseh krajevnih skupnosti in intenzivnejše usmerjanje prebivalstva v izbrane centre razvoja. To pomeni zavestno (še dopustno) zgostitev urbanega prostora v osrednji razvojni osi Titovo Velenje–Šoštanj, v prostoru, ki obkroža eksploatacijsko polje in h kateremu se navezujejo bolj oddaljene (hribovske) krajevne skupnosti ter v prostoru obeh južnih krakov občine. Levi (jugozahodni) vključuje prostor ob novi magistrali in Šmartno ob Paki z njegovim zaledjem ruralno-urbanega videza, desni pa območja Podkraja, Kavč in Šentilja-Arnač, kjer načrtujemo bolj upočasnjen razvoj urbanizacije z izrazitejšim agrarnim značajem. Takšna zasnova poselitve (ekonomsko aktivnejši prostor) je utemeljena tudi z vidika specifičnega (utesnjenega) razvoja osrednjega občinskega prostora in dopušča (ustvarja) več možnosti razvoja v bolj oddaljeni bodočnosti. Ostala območja bodo ohranila agrarni značaj s pretežno razloženo poselitvijo, ki jo narekujejo podedovan sistem izrabe zemljišč in prirodne razmere.

Taka zasnova v največji meri sledi družbenopolitičnim ciljem razvoja (glavne smeri dosedanjih razvojnih teženj) na osnovi lastnih virov, narodnoobrabnem vidiku glede poseljenosti ter omejitvenim faktorjem oziroma razpoložljivem prostoru in nekaterim planskim ukrepom, katerih pridobitve se jasno odražajo v prostoru. Obstajajo možnosti razvijanja podvariant globalne zasnove poselitve, vendar le ob dogovorjenih ciljih in strokovnem ter družbenopolitičnem vrednotenju različnih možnosti, ki bodo nakazale pot k izbiri najprimernejše vsebine in oblike poselitve.

Ostala območja občine, združena v pojmu kulturna krajina, bodo ohranila agrarni značaj s pretežno razloženo poselitvijo, ki jo narekujejo podedovan sistem izrabe zemljišč in prirodne razmere. Da bi zagotovili izvajanje načel kompleksnega varstva in razvoja kulturne krajine ob sočasni nemoteni kulturni, družbeni in gospodarski rabi njenih naravnih in kulturnih značilnosti, opredeljujemo v občini tri kulturno-krajinske tipe. Obrobna območja, ki segajo v mejno hribovje s Koroško, v Kozajk in deloma v okolje Savinsjke doline, to je zaledje, ki ima v kulturnem in naravovarstvenem pogledu funkcijo pomembnega rezervoarja, širokega ambienta, ki še dopušča načrtno gospodarjenje. Turistično povsem neizrabljeno subalpsko območje je ohranilo prvobitno kulturno krajinsko podobo. V južnem delu občine pa je najzanimivejše območje med Kavčami in Šentiljem ter Šentiljem in Šmartnim ob Paki, kjer se malodane viničarska krajina (z malimi domačijami in značilnimi hrami) v višjih legah vnovič spremeni v tako z alpskim značajem. Drugi značaj imajo območja občine, ki meje na Paški Kozjak; tu se poleg značilnih samotnih kmetij in skromnejše lesene arhitekture uveljavljajo nekoliko bolj "pohorske" oblike – tako v konfiguraciji ozemlja kot v tipskih konstantah za gradnjo naselij in območij.

5.1. Zasnova organizacije dejavnosti

5.1.1. Omrežje naselij

Središče občinskega pomena je Titovo Velenje. Prevlada urbanega prebivalstva z objektivno večjimi zahtevami in potrebami z raznovrstnimi storitvenimi dejavnostmi, ki je na današnji stopnji družbenega in gospodarskega razvoja poznana le v redkejših, najpomembnejših redionalnih središčih ali v obmejnih območjih Slovenije, se bo še naprej razvijalo kot centralno oskrbno, stanovanjsko in zaposlitveno središče in istočasno središče vzhodnega funkcijskega območja občine.

Pomembnejši (vodilni) lokalni središči sta Šmartno ob Paki in Šoštanj, prvo prevladujoče urbano in drugo povsem urbano-oskrbno, stanovanjsko in zaposlitveno, bivše občinsko središče, ki lahko oskrbuje zaledje s 30.000 prebivalci; mesto bo središče severozahodnega funkcijskega območja občine. Del funkcij (pogrezanja zaradi odkopavanj po letu 2000) se bo postopoma prenašal v lokalno primestno jedro Pohrastnik.

Šmartno ob Paki je vodilno lokalno središče zaradi specifične lege v omrežju naselij (ožje gravitacijsko zaledje bo imelo 3.000 prebivalcev; v širšem pa je močno prisotno prepletanje gravitacijskih silnic celjskega in velenjskega območja). Prevladujoče urbana naselja, kamor uvrščamo tudi Topolšico, so zahtevnejša, v izrabi prostora konfliktna in gospodarsko pomembnejša razvojna območja, njihova agrarna dediščina pa narekuje posebej pazljivo vključevanje kmetijske funkcije v razvojne zasnove naselij. Poleg izpopolnjevanja strukture obstoječih terciarnih in kvartarnih dejavnosti bomo zagotavljali v naselju do leta 2000 vsaj 500 delovnih mest v proizvodnji, v naselju in zaledju (tudi v Šoštanju s primestnimi naselji) pa zgoščali prebivalstvo, da bo doseglo spodnjo mejo vsaj 5000 prebivalcev.

Kot lokalna središča za zaledje do 3000 prebivalcev, kjer so pomembnejši lokalni centri preveč oddaljeni, bomo razvijali Škale (s Hrastovcem), Gaberke, Šentilj, Gorenje in Topolšico, naselje s specifično dejavnostjo. Značilno za ta naselja je priseljevanje prebivalstvenega viška iz neposrednega zaledja in rušnega območja in vnašanje elementov usmerjene gradnje. Zasnova lokalne zaposlitve bo dosegala 100 zaposlenih. Obseg in kvaliteta funkcij je manjša kot pri centralnih naseljih, vendar služijo kot oskrbna in (delno) upravna središča. Kmetijstvo bo še ostalo naprej pomemben dejavnik razvoja posebej pa na območju Šentilja. V teh naseljih oziroma v njihovem neposrednem zaledju bomo do leta 2000 zagotovili doselitev novih prebivalcev od skupnega števila okoli 3.000 in spodbujali razvoj manjših proizvodnih obratov teh območij. Naselja Šentilj, Gorenje in Gaberke z zaledjem se sicer do leta 2000 ne bodo približala željenemu pragu, a bomo zagotavljali dolgoročno ustrezne površine za centralne in obrtno servisne dejavnosti.

Topolšica je edino naselje, ki po svoji specifični dejavnosti (zdravilišče in bolnišnica) oziroma funkcijah izstopa iz omrežja naselij v občini. Razvoj in dejavnosti naselja Topolšica so vključene v predlagani sistem poselitve omrežja naselij in predvidene selitve iz rušnega območja.

Manjša lokalna središča v izvenmestnem območju za zaledje do največ 1000 prebivalcev, ki bodo ali so že zaradi specifične ali središčne lege (sedaj krajevne skupnosti), dobre dostopnosti in dosežene velikosti, pridobila nekaj osnovnih funkcij oskrbe in osnovne družbene dejavnosti so Bele vode, Zavodnje, Ravne (z Zg. Ravnami), Plešivec, Cirkovce, Paka, Lokovica in Florjan. V teh naseljih bomo ustvarjali ugodnejše pogoje za naseljevanje in razvoj manjše obrti, predvsem na domu.

V primestnem lokalnem središču Kavče (Podkraj) bomo razvijali individualno gradnjo, osnovno preskrbo in servisne dejavnosti, v Pohrastnik pa bomo prenašali tudi del družbenih dejavnosti iz Šoštanja.

V skupino naselij agrarno bivalnih in pretežno bivalnih z mešanim gospodarstvom, ki ne bodo presegla 300 (izjemoma 400) prebivalcev do leta 2000 in nimajo pravega zaledja, uvrščamo Laze, Podgoro, Paško vas in Gavce, Mali in Veliki vrh ter Skorno pri Gorenju in Skorno pri Šoštanju.

V skupini naselij, ki ne bodo presegla 200 prebivalcev do leta 2000 uvrščamo Paški Kozjak, Silovo, Ložnico, Podgorje, Slatine in Šmarske Cirkovce. V tovrstnih naseljih bo 90% od vseh zaposlenih delalo izven domačega naselja. Absolutna velikost naselja ne zagotavlja pomembnejšega števila neagrarnega prebivalstva. Tudi planirani razvoj ne predvideva bistvenega prirasta. Ta naselja praviloma gravitirajo k višje razvitim in bolje opremljenim centrom in ni pričakovati možnosti za koncentracijo centralnih dejavnosti (le izjemoma). Prostor za nadaljnji razvoj bomo iskali v mejah naselja, neagrarne viške prebivalstva pa usmerjali v (pomembnejša) lokalna središča. Vse prostorske posege bomo prednostno podrejali kmetijski dejavnosti in izboljšanju bivalnih pogojev domačega prebivalstva; tudi v bodoče pričakujemo zahteve po manjšem številu lokacij, predvsem za deagrarizirano domače prebivalstvo in za preseljevanja z rušnega polja. Za ta naselja je še posebno pomembna dobra dostopnost do višje razvitih centrov. Konkretne izvajalske in načrtovalske akcije bodo v močni odvisnosti od lokalnih pogojev in specifičnih primerov.

V skupino najmanjših naselij brez razvojnih možnosti sodijo Šenbric in Lopatnik in oddaljenejši zaselki, ki se postopoma oblikujejo v manjše vaške skupnosti: Tajna (pri Podkraju), Loke (v Paki), Velunja (pri Gaberkah), Pristava (nad Ravnami), Kote in Arnače (pri Šentilju) ter Lajše (pri Topolšici), ki pa ima določeno stopnjo razvojnih možnosti, predvsem zaradi dobre dostopnosti in ugodnejših prostorskih pogojev. Kmetijska proizvodnja je poleg bivalske funkcije vodilna in pogojuje nadaljnji razvoj. Naselja so sestavni deli gravitacijskega potenciala naselij iz skupin lokalnih središč. Naselju pripadajoča zemljišča (kmetijsko in gozdno) zadoščajo številu v naselju živečega kmečkega prebivalstva. Zagotavljali bomo ukrepe, ki bodo naselja povezovala s centralnimi naselji višje stopnje. Dovoljevali bomo predvsem nadomestno gradnjo in v posameznih naseljih ali zaselkih tudi dopolnilno predvsem za preseljevanja z rušnega področja.

Odločitev o trdnejši mreži naselij severnega obrobja občine (Ravne–Gaberke–Škale–Hrastovec) nad pridobivalnim prostorom rudnika, je povezana z načinom odkopavanja oziroma oblikovanjem jezerskih površin (eno jezero – več jezer), od sprememb, ki bodo še naprej postopne, prehodne in dokončne šele po letu 2030.

5.1.2. Razpreditev stanovanj

Do leta 2000 moramo zagotoviti prostor za razmestitev okoli 3000 stanovanj; za potrebe naravnega in selitvenega prirasta bomo zagotovili prostor za 2160 stanovanj, ki bodo dejansko zgrajena, za 300 stanovanj, ki bodo porušena iz različnih razlogov in za 450 stanovanj, ki jih bomo preseljevali (nadomeščali) v daljšem obdobju, tudi po letu 2000, a upoštevamo te potrebe že v tem dolgoročnem planskem obdobju. Razmerja med večdružinsko in enodružinsko gradnjo se bodo postopoma spreminjala od 78:22 v prid večdružinske v letih 1981 do 1985 k razmerju 70:30 v letih 1986 do 1990 in postopoma k razmerju 50:50 oziroma k oblikovanju večdružinske gradnje manjših gostot in enodružinske večjih gostot (specifični prostorski in geološki pogoji). Razmestitev stanovanj v prostoru občine je zasnovana skladno z razmestitvijo prebivalstva.

Planska celota 1 – naselja Bele vode, Zavodnje in Šentvid

Za združevanje naravnega prirasta tega območja, ki se bo povečalo od sedanjih 580 na 700 v letu 2000 bomo zagotovili v Belih vodah prostor za okoli 15 enodružinskih stanovanj in v Zavodnjah s Šentvidom za 25.

Planska celota 2 – naselja Ravne, Gaberke, Škale, Hrastovec in Šenbric

V tej planski celoti se bo število prebivalcev povečalo s sedanjih 2900 na 3800. V območju bodo še naprej večja preseljevanja z rušnega polja na območja znotraj iste planske celote in v manjši meri iz planskih celot 4 in 10, ki se postopoma prazni. V Ravnah bomo do leta 2000 zagotovili prostor za 50 enodružinskih stanovanj za naravni prirast in za 20 priselitev iz rušnega polja, v Gabrkah za 35 + 60, v Skalah in Hrastovcu za 50 + 90.

Planska celota 3 – naselja Plešivec, Škalske in Šmartinske Cirkovce, Paka, Paški Kozjak, Lopatnik in Bevče

Prebivalstvo se bo povečalo od 1300 na okoli 1540. Za 240 prebivalcev, pretežno naravnega prirasta, bomo zagotovili poselitveni prostor v Plešivcu za 20 enodružinskih stanovanj, za 15 v Cirkovcah, za 30 v Paki, na Paškem Kozjaku in Lopatniku in za 10 stanovanj v Bevčah.

Planska celota 4 – naselja Titovo Velenje z delom Podkraja in Trebeliškim ter Šoštanj s Pohrastnikom

Prebivalstvo najbolj poseljenega območja se bo povečalo s sedanjih 29700 na 33700. Poleg naravnega prirasta tega območja bo Titovo Velenje prevzemalo pretežni del priselitev in del preseljevanj z rušnega polja. Na območju mesta bomo do leta 2000 zagotovili prostor za 1450 enodružinskih in večdružinskih stanovanj za naravni in selitveni prirast za blizu 280 nadomestnih gradenj in za okoli 80 priselitev z rušnega polja; skupaj 1810 stanovanj, od tega za 1300 stanovanj večdružinske oziroma blokovne gradnje. Na območju Šoštanja, katerega severni del, med železnico, se bo pričel ugrezati po letu 2000, bomo zagotovili prostor za 210 stanovanj, pretežno večdružinske gradnje – za naravni prirast 70, za preselitve 130 in

10 drugih nadomestnih in na območju Pohrastnika za 70 (20 za naravni prirast in 50 za preselitev).

Planska celota 5 – naselja Kavče, Podkraj (del), Podgorje, Lokovica

Število prebivalcev planske celote 5 se bo povečalo za 300 prebivalcev, pretežno naravni prirast, in v manjši meri selitveni (na območju Kavč) od 1700 na 2000 prebivalcev. Na območju naselij Kavč in Podkraja bomo zagotovili prostor za 45 enodružinskih stavanj in v Lokovici in Podgorju za 40 za naravni prirast in 5 za preselitve.

Planska celota 6 – Šentilj, Laze, Silova in Ložnica

Prebivalstvo se bo povečalo s sedanjih 860 na 1050 ali za 190 predvsem na območju naselja Šentilj, kjer bomo razmestili 50 enodružinskih stanovanj za naravni prirast planske celote in manjši selitveni.

Planska celota 7 – naselja Šmartno ob Paki, Mali vrh, Podgora, Rečica ob Paki, Veliki vrh, Gorenje, Slatine, Gavce, Paška vas, Skorno pri Gorenju

Število prebivalcev se bo povečalo od 2500 na 3020 ali za 480 (pretežno naravni prirast). Selitve bodo predvsem znotraj planske celote v območja razvojno pomembnejših naselij. Na območju Šmartnega ob Paki z Malim vrhom bomo razmestili pretežni del od 140 (120 + 10 + 10) večdružinskih in enodružinskih stanovanj in manjši del na območju naselij Rečica in delno Podgora, Slatine in Velikega vrha. Predvsem v Gorenju in Gavcah bomo razmestili večji del od 60 enodružinskih stanovanj.

Planska celota 8 – naselja Florjan (brez Pohrastnika) in Skorno pri Šoštanju

Prebivalstvo planske celote se bo povečalo s 730 na 860 prebivalcev. Zagotovili bomo prostor za naselitev naravnega prirasta obeh naselij, za okoli 30 enodružinskih stanovanj.

Planska celota 9 – naselje Topolšica

V planski celoti 9 se bo prebivalstvo povečalo od 1160 na 1450; pretežno za naravni prirast in za priselitve z rušnega polja iz iste planske celote in iz obmolja Metleč, deloma Šoštanja in Florjana, planskih celot 8 in 4. Skupno bomo zagotovili prostor za razmestitev 125 enodružinskih in večdružinskih stanovanj, pretežni del v Topolšici in manjši v Lajšah.

Za pretežni del potrebnega števila stanovanj je zagotovljen fizični prostor, ki omogoča dejansko gradnjo in je oziroma ga bomo urejali z zahtevnejšo urbanistično dokumentacijo, del gradnje pa bo usmerjen v območja urejanja s prostorskimi ureditvenimi pogoji.

Izdelali bomo študijo prenove in zgostitve območja mesta Titovo Velenje; ureditve, predlogi in zaključki morajo biti opredeljeni do srede leta 1987 in jih bomo vključili v urbanistične zasnove somestja Titovo Velenje–Šoštanj ter v družbeni plan za obdobje 1991 do 1995. Če bo potrebno, jih bomo sprejeli tudi kot dopolnitev dolgoročnega plana.

Odločitev o usmeritvi stanovanjske gradnje po letu 2000 bomo sprejeli v obdobju 1986–1990 na podlagi vsestranskih podrobnih proučitev primernosti in smotrnosti posameznih zemljišč za te namene. Možnosti za smotrno gradnjo večjih družbeno organiziranih stanovanjskih območij prvega obdobja po letu 2000 so le na območju Titovega Velenja – v Bevčah odnosno do plinovoda in nadaljnja zgoščevanja centralnih območij Titovega Velenja, v manjši meri pa na območju pomembnejših centralnih naselij Šoštanj (Pohrastnik), Topolšica, Ravne, Gaberke, Hrastovec (s Škalami), Šmartno ob Paki in Gorenje.

5.1.3. Razporeditev družbenih, oskrbnih in storitvenih dejavnosti

Centralna območja (Območja s koncentracijo objektov družbenih dejavnosti) znotraj naselij merijo 31.00 ha ali 0,15% vseh poseljenih površin, kar je enako odstotku teh površin v naseljih SRS. Večje koncentracije so predvsem v Titovem Velenju, v Šoštanju in Šmartnem ob Paki; v ostalih naseljih pa so pretežno posamezni objekti.

Titovo Velenje je in ostaja središče za zadovoljevanje potreb meščanov in prebivalcev neposrednega mestnega zaledja in pripadajočega funkcijskega območja, občinsko središče za zaledje celotne občine in z nekaterimi uveljavljenimi in predvidenimi funkcijami regionalno središče. Nivo funkcij takega središča (vključno s funkcijami občinskega središča) je: usmerjeno šolstvo z več specializacijami, dvorana za zahtevnejše kulturne prireditve, muzej, galerija, dnevnik (tednik), specialna športna igrišča, kopališča, večja športna dvorana, zdravstveni zavod s specifičnimi ambulantami, raziskovalne institucije, nekatere medobčinske skupnosti, temeljno sodišče, specializirane trgovine na drobno, grosistična trgovina, sejmišča, banka, zavarovalnica, turistična agencija, specialne obrti in tehnični servisi za specialne stroje.

Za Šoštanj in Šmartno ob Paki načrtujemo nivo opremljenosti, ki bo ustrezal zahtevam vodilnih lokalnih središč: otroški vrtec, popolna osnovna šola, zdravstvena postaja, trgovina osnovne preskrbe, trgovina s kmetijskimi pridelki in pripomočki in reprodukcijskim materialom, odkupna postaja za kmetijske pridelke, servis za poljedelske stroje, storitvene obrti, dom družbenopolitičnih organizacij, kulturni dom s knjižnico, dvorano in klubi, športna igrišča, telovadnica, kopališče, gasilska služba, pošta, enota banke, gostišče s sobami.

Dosežen nivo opremljenosti, bližina Titovega Velenja in prostorski pogoji ne dovoljujejo bistveno širitev novih funkcij v Šoštanju. V lokalno jedro Pohrastnik bomo usmerjali ogrožene dejavnosti (pretežno šolske), del oskrbnih, storitvenih in lokalno-upravnih.

V zasnovi bo nivo funkcij lokalno oskrbnih središč Hrastovec (s Škalami), Gaberke, Šentilj, Gorenje in Topolšica, načelno naslednji: otroški vrtec, osnovna šola (po potrebi popolna), trgovina osnovne preskrbe, trgovina s kmetijskimi pripomočki in reprodukcijskim materialom, odkupna postaja za kmetijske pridelke, nekatere storitvene obrti, dvorana za kulturne in druge namene s prostori za krajevno upravo, športna igrišča, telovadnica v okviru šole, dostopna tudi ostalim prebivalcem in gasilska služba.

V lokalnih središčih nižje stopnje Bele vode, Zavodnje, Ravne (z Zg. Ravnami), Plešivec, Crkovce, Paka, Lokovica in Florjan in njihovo zaledje, načrtujemo praviloma tiste funkcije, ki so za življenje najnujnejše, ki jih prebivalstvo potrebuje dnevno in morajo zato biti lahko dostopne; to so 4-letna osnovna šola, po potrebi otroški vrtec, trgovina z živili in manjša dvorana za kulturne prireditve in druge namene v sklopu prostorov krajevne skupnosti. V naseljih, ki so v neposredni bližini naselij višje stopnje, ne bomo razvijali vseh značilnih dejavnosti.

V ostalih naseljih občine načrtno ne bomo razvijali družbenih in le izjemoma oskrbne in storitvene dejavnosti; temveč predvsem omogočali dobro povezavo oziroma dostopnost do centrov višje stopnje.

5.1.4. Razporeditev proizvodnih dejavnosti

Proizvodne dejavnosti so razmeščene predvsem v območjih štirih industrijskih con v oziroma na robu Titovega Velenja, v Šoštanju in v širšem območju Šmartnega ob Paki. Od skupno 210 ha zemljišč, ki so jih zavzemale proizvodne dejavnosti v letu 1985, je 190 ha poseljenih (pozidanih vključujoč funkcionalno zemljišče), 20 ha pa je še prostih, pretežno interesno opredeljenih. Zaradi zakona o varovanju kmetijskih zemljišč so bile v letu 1982 zmanjšana območja proizvodnih dejavnosti, urejena s prostorskimi akti, na 8.50 ha v Podgori, na 2.2 ha v območju Vina Šmartno ob Paki in na 11 ha v Šoštanju predvidena z urbanističnim načrtom mesta Šoštanj.

Kljub v letu 1984 uveljavljenim prostorskim omejitvam interventnega kmetijskega zakona je potrebno v okviru dolgoročnega plana prevrednotiti nekatere odločitve za programe in območja, kjer so razvojni interesi kmetijstva in drugih gospodarskih dejavnosti v navzkrižju.

Dolgoročni plan opredeljuje kot zazidljiv del površin 1. območja kmetijskih zemljišč znotraj proizvodnih con, ki so nujno potrebne za dolgoročne funkcionalne širitve že obstoječih dejavnosti in posebej za preseljevanje z rušnega polja in veljavne prelokacije. Funkcionalne širitve proizvodnih con na kmetijske površine so opredeljene na območju Šoštanja in Šmartnega ob Paki. Za območje Podgore (južno od Šmartnega ob Paki), katere specifične lokacijske prednosti za razvoj proizvodnih dejavnosti (kamnolom, železnica, že locirane dejavnosti, bližina razvojnega središča, vodni recipient) so bile že večkrat utemeljene, ki ga ne vključujemo v dolgoročni plan, bo podan predlog za spremembo in dopolnitev dolgoročnega plana takrat, ko bodo znani konkretni razvojni programi in potrebe. Do tega časa pa ostaja območje namenjeno današnji kmetijski rabi.

Planska celota 1

Prednostno bomo zagotavljali prostorske možnosti razvoja dvem osrednjim nosilcem gospodarskega razvoja v občini REK-u in Gorenju, predvsem v prostoru ob sedanjih, opredeljenih lokacijah, nekaterim propulzivnim ekološko čistim dejavnostim in predvidenim za preselitev z rušnega polja rudnika. Objekti jaška Preloge bodo v celoti nadomeščeni v območju IC III Pesje in Nove Preloge.

Objekte Starega jaška in tu locirane proizvodnje bomo usmerjali v območje IC I in IC II ter Trebuške (transportne in logistične dejavnosti) in v IC Šoštanj. Kovinska predelovalna industrija bo pretežno koncentrirana na območju IC I, kjer se razpoložljive površine namenjajo pretežno razvoju Gorenja in logističnim ureditvam (kombinirani transport, kontejnerizacija, paletizacija). V IC Selo bo skoncentrirana gradbena dejavnost, vključene bodo nove površine (5.5 ha), pridobljene z eksploatacijo mineralnih surovin v kamnolomu Selo. V IC II bodo še naprej usmerjene predvsem skladiščno transportne dejavnosti, trgovina na veliko ter drobno gospodarstvo, ki bo servisiralo večje gospodarske sisteme v IC I, II in III.

Planska celota 7

Na območju Šmartnega ob Paki bomo usmerjali kmetijsko predelovalno industrijo v okviru meja cone "Vino", določene pred zakonom o varovanju kmetijskih zemljišč. Keramika Gorenje ima možnosti širitve na gozdne površine v zaledju. Večja programsko neopredeljena površina je v kamnolomu tufa, kjer se bo sprostilo po zaključku eksploatacije okoli 8 ha površin (v varianti je predlog za ureditev odlagališča odpadkov ter zasnova trase regionalne ceste proti Mozirju in železniškega tira skozi kamnolom).

Selektivno usmerjanje proizvodnih dejavnosti v namensko opredeljene proizvodne cone, načela zbliževanja mesta bivanja in zaposlitve, razvoj tehnologije in ekološke omejitve zahtevajo razvoj novih proizvodni zmogljivosti tudi v manjših conah v območjih pomembnejših (lokalnih) središč. V proizvodne cone teh naselij bomo usmerjali delovno intenzivnejšo industrijo in proizvodni del malega gospodarstva. Te proizvodne cone bomo načrtovali v Hrastovcu, Gaberkah, Ravnah, Gorenju, Gavcah, Šmartnem ob Paki, Rečici, Ložnici, Šentilju (Arnače) in Paki (Selo). Znotraj oziroma na robu industrijskih con in kot samostojne bomo načrtovali tudi cone drobnega gospodarstva v obeh vodilnih naseljih: v okviru IC II na Selu, in Trebušnici na meji z občino Žalec, v Pesjem, v IC Šoštanj in v Pohrastniku.

V okviru celovite prenove bomo sanirali oziroma rekonstruirali in tudi prelocirali dotrajane industrijske objekte (obrate), ekološko neprimerne, ki izkazujejo neracionalno rabo prostora in ki povzročajo neskladja oziroma lokacijske konflikte z dejavnostmi v neposredni bližini (TUŠ, Lesna Vegrad v Šoštanju, ESO obrati v Šoštanju, Mehanizacija in Zaključna dela Vegrada v Starem Velenju, HPH v Trebuši, posamezne dejavnosti v IC I in IC II).

5.1.5. Infrastrukturno omrežje in povezave ter vodnogospodarske ureditve

Z zasnovo razvoja prometne, energetske in komunalne infrastrukture zagotavljamo predvsem ustrezno povezanost in čim bolj enakomerno oskrbo vseh naselij in proizvodnih območij občine. Dolgoročni razvoj dejavnosti z zasnovami posameznih omrežij je opredeljen v točki 4.9. (promet in zveze), 4.10. (vodno gospodarstvo) in 4.12. (komunalno gospodarstvo).

Specifičnosti zasnov omrežja v občini v prihodnje pa so predvsem v obvladovanju sprememb v rušnem polju, ki v celoti niso nepredvidljive, njihov horizont je po letu 2030, ponujajo pa se tudi etapne rešitve.

Prostorski koncept železniških povezav se do leta 2000 ne bo spremenil; linearni tip omrežja, ki pa ne poteka preko občine, ima funkcijo znotraj občinskih povezav, čeprav je osnovna povezava z ostalim svetom v Celju. Odsek Šoštanj–Titovo Velenje bo imel na odprti poti več odcepov za industrijske in postajne tire; postaja Preloge se v celoti prenaša v predel tega odseka. Postaja Titovo Velenje, ki opravlja funkcijo potniške in tovorne postaje, bo prevzela naloge samo za potniški promet, tovorni promet bo prestavljen na novo tovorno postajo in področja novih industrijskih tirov ob industrijskih conah, kjer je predviden še kontejnerski terminal in prostor za kombiniran cestno-železniški promet. Šmartno ob Paki je glavna manipulativna postaja za občino Mozirje, za naselji Dolič in Mislinje v občini Slovenj Gradec pa Titovo Velenje. V zaledju proge (prostori sosednjih občin) bo v letu 1990 okoli 150.000 prebivalcev in preko 75.000 zaposlenih. Za ponovno aktiviranje povezav Titovo Velenje–Slovenj Gradec ni prostorskih možnosti v centralnem območju Titovega Velenja. Izvedljiv je odcep iz smeri Slovenj Gradec (Dolič) do industrijske cone Vegrad. Iz Šmartnega ob Paki (Gorenja) se ponuja možnost izvedbe odcepa v smeri Mozirja skozi kamnolom tufa v vasi Gorenje.

Primerjalne prednosti koncentrično zasnovanega cestnega omrežja (dopolnjenega z železnico, ki prečka cestno zasnovo v področju največje koncentracije proizvodnih dejavnosti) bomo izpopolnjevali z načrtovalnimi povezavami v smeri Polzele (priključek na bodočo avtocesto), občine Mozirje (s prostorom občine Velenje) in proti Slovenj Gradcu (predvidena prekategorizacijo v magistralno cesto) ter z izgradnjo severne obvozne ceste. Slednja podaljšuje (preoblikuje) koncept obstoječega omrežja v podaljšan (ali pravokotni), ki bo omogočal boljšo oskrbo naselij severnega obrobja pridobivalnega prostora. V prihodnje bomo izboljšali in vključevali v cestno zasnovo sicer manj prometne odseke, ki pa bodo zmanjšali ranljivost temeljnega sistema; cesta preko Slemena, preko Belih vod v Mozirje, preko Šentilja proti Arji vasi, preko Lopatnika v Vinsko goro, preko Graške gore in Velunjskega grabna v Slovenj Gradec.

V obstoječem (podzemnem in nadzemnem) telefonskem omrežju niso predvidene večje spremembe; predvidevamo pa jih na področju brezžičnih zvez; varovali bomo koridorje iz RR postaje Sv. Križ v (iz) smeri ATC Titovo Velenje, Mozirje, Slovenj Gradec, VATC Celje in iz Titovega Velenja proti Plešivcu oziroma Uršlji gori ter postopoma vključevali nove na osnovi ugotovljenih potreb. Mrežo objektov poštnih uslug občanov bomo podrejali zasnovi omrežja naselij.

Zasnova (obseg) elektro prenosnega omrežja se do leta 2000 na nekaterih nivojih (110/20 kV) ne bo bistveno spremenila v prvem srednjeročnem obdobju. Določeni so koridorji za položitev kablov iz nove RTP; opuščeni bodo postopoma 10 (20) kV daljnovod na območju Stare vasi. Severna RTP, predvidena na območju Selo okoli leta 2000, bo povezana z daljnovodom 110 kV Titovo Velenje–Dravograd preko Tičnice in Konovega. Na zahodni strani pridobivalnega prostora bomo premeščali (nadomeščali) daljnovod 20 kV v območju koridorja severne obvozne ceste. Proučili bomo možnosti prestavitve visokonapetostnega daljnovoda na območju Lokovice in Škal-Hrastovca (pred podvojitvijo), s čimer bi razširili razvojne možnosti teh naselij in oblikovanje njihovih centralnih območij.

Proučili bomo morebitne širitve toplovodnega omrežja v Topolšico (načelonma v koridor severne ceste) in izdelali zasnovo toplotnega omrežja z možnostjo izgradnje in priključitve "vršne" toplotne centrale na severovzhodni strani Titovega Velenja, vzdolž trase plinovoda.

Do leta 2000 s tem dolgoročnim planom ne predvidevamo širitev plinovodnega omrežja. Odločitve o izgradnji priključnega plinovoda pred tem časom terja spremembo oziroma dopolnitev tega plana; zasnova trase priključnega cevovoda je okvirno z nakazano možnostjo povezave v smeri Gorenja in preko kamnoloma proti Mozirju.

Bistvena sprememba v zasnovi vodovodnega omrežja je povezava sicer že povezanih sistemov Titovega Velenja in Šoštanja, preko naselij severnega obrobja pridobivalnega prostora. Po letu 1990 bo potrebno prestaviti sistem oskrbe TEŠ iz žajetij v Topolšici. Pred tem je načrtovati zasnovo omrežja oskrbe s tehnološko vodo, proučiti izrabo voda Savinje (zajetje na območju "Soteske" pri Mozirju) in možne trase cevovoda v območje industrijskih con I, II, III in Šoštanj).

Sprememb v že določeni in z ravojem naselij usklajeni zasnovi kolektorskega omrežja in pomembnejših čistilnih naprav, ki upošteva spremembe v pridobivalnem prostoru rudnika, ne predvidevamo. Naselja severno od ugrezninskih območij in jezer Topolšica, Ravne, Gaberke, Škale-Hrastovec ni mogoče kanalizirati proti Penku in načrtujemo posebne čistilne naprave. Območje južnega dela povodja Pake s kraji Gorenje, Gavce, Paška vas, Mali vrh, Šmartno ob Paki, Rečica ob Paki in Podgorje, bomo čistili v skupni čistilni napravi na izlivu Pake v Savinjo. Etapnost posameznih čistilnih naprav bomo določali s srednjeročnimi plani.

Zasnova zadrževanja voda terja dodatne proučitve ob večjem upoštevanju razpoložljivih in predvidenih voda jezer v ugrezninah. Vse potencialne zajezbene prostore (Velunja, Lesnik-Paka in Ložnica) v vzdolžni smeri prečkajo ceste, nadomestne trase niso proučene.

Načrtovane regulacije omogočajo realizacijo zastavljenih ciljev po posameznih obdobjih, predvsem gradnjo cest oziroma odsekov in varovanje bregov vodotokov pred zlivanjem v gibajoče predele.

5.2. Zasnova namenske rabe prostora

5.2.1. Območja kmetijskih zemljišč

V letu 1985 je v občini Velenje od celotnih 18.242 ha površin 6903 ha kmetijskih zemljišč (kmetijska obdelovalna 5.867 ha), I. kategorije je 86 ha, II. kategorije 554 ha, III. kategorije 2476 ha, IV. kategorije 795 ha, V. kategorije 2467 ha in VI. kategorije 525 ha. V 1. območje kmetijskih zemljišč je razvrščenih 3177.00 ha kmetijskih površin ali 46,00 % površin vseh kmetijskih zemljišč ali 17,40% teritorija občine. Vsa druga kmetijska zemljišča (3726 ha) so razvrščena v 2. območje. Kmetijska zemljišča 1. območja so razdrobljena v celotnem prostoru do nadmorske višine 700 metrov. Večji sklenjeni ravni kompleksi so na območju Šmartnega ob Paki in Šentilja ter na severnem obrobju pridobivalnega prostora. Meliori-

ranih je 280 ha površin. V prvi etapi bo melioriranih še nadaljnjih 100 ha (večji kompleks je 30 ha v Bevčah). Ustrezni posegi bodo postopoma izvedeni na vseh zemljiščih IV. kategorije, primernih za intenzivno kmetijsko proizvodnjo (okoli 500 ha).

Znotraj pridobivalnega prostora rudnika je 334 ha kmetijskih zemljišč 1. območja, ki se bodo v veliki meri ugreznila do okoli leta 2010. Do leta 2000 bo močno poškodovanih oziroma prenešenih in zalitih z vodo 155 ha zemljišč 1. območja in okoli 100 ha ostalih kmetijskih zemljišč. Na vzhodu pridobivalnega prostora, na območju Tičnice, je 40 ha že rekultiviranih zemljišč, ki so uvrščena v 1. območje. Na območju Raven (28 ha) in Topolšice (40 ha) se bodo po letu 1993 ugreznile melioirane površine.

Do leta 2000 bomo spremenili namembnost še naslednjih zemljišč 1 območja: za objekte in naprave rudnika znotraj pridobivalnega prostora rudnika (IC Šoštanj), 2,40 ha – objekti in naprave rudnika izven pridobivalnega prostora rudnika (IC Šoštanj), 2,55 ha – za centralno čistilno napravo v Penku (v varianti – za nadomestne objekte proizvodnih dejavnosti), IC Šoštanj 2,55 ha, za stanovanjsko gradnjo in gradnjo nadomestnih kmetijskih gospodarstev v Topolšici 7,45 ha in v Gaberkah 1,65 ha, za severno cesto (nadomestni odsek Topolšica–Penk–Šoštanj) 3,00 ha.

Območja 485 zaščitenih kmetij v občini so skupne površine 8750 ha. Po odločitvi o njihovi prihodnosti bosta izvzeti dve kmetiji na območju Topolšice, katerih zemljišča namenjamo za potrebe preselitve večjega števila ogrožencev, pretežno z območja Topolšice. V zaraščanju je 335 ha. Za ta zemljišča bodo določeni ukrepi za ohranitev prvotnih funkcij ali za uvajanje novih v obdobju 1986 do 1990.

5.2.2. Območja gozdov

V občini je v letu 1985 10.208 ha (vključno s površinami v zaraščanju) gozdov ali 56% površin občine, kar jo uvršča med najbolj gozdnata območja v SRS (51,4%). V letih 1951 do 1971 so se površine gozdov povečale za preko 2000 ha, v obdobju 1971 do 1981 pa zmanjšale za 342 ha, pretežno na račun pogrezanj.

Večjih sprememb v površinah gozdov do leta 1990 ne predvidevamo, razen na območju mesta Titovo Velenje, kjer bomo namenili v 1. etapi poselitev 2 ha, za cesto Topolšica–Penk 2 ha in za odlagališče komunalnih odpadkov do 1,0 ha gozdov. Vsi ostali posegi bodo za potrebe poselitve manjših razsežnosti.

Šele po letu 2000 načrtujemo večje posege v gozdove na območju Trebušnice in Okroz vzhodno od Titovega Velenja do plinovoda za potrebe širitve mesta in gradnjo nadomestnih objektov centralnega stadiona. Znotraj pridobivalnega prostora se bodo zmanjšale površine gozdov za okoli 126 ha do leta 1995 oziroma 2000 in po letu 2000 za nadaljnjih 120.00 ha gozdov. Obseg obnove gozdov bo določen na osnovi usmeritve strokovnih osnov za pripravo krajinskih zasnov za območje pridobivalnega prostora.

Varovalni gozdovi

Varovalnih gozdov je v občini 237 ha. To so predvsem gozdovi na slabih rastiščih, strminah in hudourniških območjih na Paškem Kozjaku, na zahodnih in vzhodnih pobočjih Pake in na južnih pobočji Ljubele, v Velunjskem grabnu, na Vrhovskem vrhu, ob Strmini, Hudem potoku in Ljubiji, v Penku nad Pako in nad Bevčami.

Gozdovi s posebnim pomenom

Gozdovi s posebnim pomenom so gozdovi v občini, ki sestavljajo zelene pasove ob naseljih, zdravilišču in območja zgodovinskih spomenikov: v Topolšici, ob Gutenbuechelu v Ravnah, V Pohrastniku, nad elektrarno, gozdovi, ki obdajajo grad v Šoštanju, reber nad Šoštanjem, vilo Široko, na pobočjih Golice, gozdovi, ki obdajajo vodne rezerve Pesje, gozdovi okrog Jakca (nad TGO), gozdovi, ki obdajajo Velenjski grad, severna pobočja Kožlja, gozdovi ob vili Herberstein, na Gorici, ob razvalinah Šaleškega gradu, na pobočjih vzhodno od Šaleka III, na Konovem, nad Šmartnim do Škalskega jezera in nad Tičnico ter gozd okoli Paškega gradu. Takih gozdov je 480.55 ha. Zaradi pridobivanja premoga bo okoli leta 2000 delno poškodovan gozd na območju vile Široko. Možni so manjši posegi v gozd za potrebe širitve centralne deponije komunalnih odpadkov in za razširitev zazidave Konovo in Za gradom.

V okviru izdelave urbanističnih zasnov, krajinskih zasnov, ureditvenih načrtov in prostorskih ureditvenih pogojev bomo pripravili predloge novih območij varovanja gozdov pred nesmotrno izrabo, za varovanje naselij (Gaberke, Gorenje, Lokovica, Podkraj in Kavče, Ravne, Florjan in Pohrastnik, Šentilj, Škale-Hrastovec, Šmartno ob Paki), vodnih virov ob naseljih (Kavče, Cirkovce, Plešivec, Podgora) in ohranjanje prostorov naravnih in kulturnih spomenikov oziroma kulturne krajine (Bele vode, Zavodnje, Plešivec, Paka, Laze).

5.2.3. Območja za raziskovanje in pridobivanje rudnin

Pridobivalni prostor za podzemeljsko pridobivanje rudnin – eksploatacijski prostor RLV

Nahajališče lignita, ponvaste oblike, obsega območje od Konovega na vzhodu Velenjske kotline do Topolšice na zahodu. Zato je ravninsko dno v Velenjski kotlini skoraj v celoti znotraj območja pridobivanja premoga. Eksploatacijsko polje obsega skupno 1.540 ha ali 8,4% velenjske občine. Pridobivalni prostor je identičen z varstvenim območjem pridobivalnega prostora za izkoriščanje lignita (1540 ha).

Po letu 1990 bo zmanjšan obseg pridobivanja lignita v stebrih 12 in 13. Težišče odkopavanj bo v jamah Pesje in Velenje, v jami Škale pa bodo postopoma prenehali. Po letu 1993 bodo pričeli odkopavati v jami Šoštanj, na območju Topolšice.

Pridobivalni prostori za površinsko pridobivanje rudnin (območja kamnolomov)

V občini so štirje kamnolomi (pridobivalni prostori), določeni z določili pristojnih upravnih organov. Ne bomo odpirali novih kamnolomov, temveč le širili obstoječe.

Kamnolom dolomitnih peskov Selo pokriva 8.40 ha (odobren pridobivalni prostor).

Degradirane (odkopane ali porušene) površine merijo v letu 1985 8.00 ha. Za potrebe sanacije kamnoloma je predvidena širitev kamnoloma proti severu na 1,55 ha. Območje varstvenega pasu pokriva 72.50 ha. Za zagotavljanje dolgoročnih rezerv bodo izvedene dodatne razsikave na območju proti vzhodu. Nadaljevanja proti vzhodu omejuje približevanje varovanemu spomeniku Velunja peč, na severozahodu pa je potrebno prestaviti odsek ceste v Lopatnik.

Kamnolom dolomita Paka, 4.40 ha pridobivalnega prostora, je praktično odkopan do konca (4.20 ha v letu 1985); širitev je mogoča le s prestavitvijo odseka ceste na Paški Kozjak skozi kamnolom. Odkopavanje proti zahodu je zaključeno, ker posega v varovalni gozd. Predvidene so širitve kamnoloma v dveh etapah (7.20 + 4.40 ha) na pretežno gozdnate površine proti jugozahodu. Skupne površine pridobivalnega prostora bodo 19.00 ha z varstvenim pasom velikosti 77.20 ha.

Kamnolom apnenca Podgora, 10.5 ha pridobivalnega prostora (raziskane zaloge) in 51.50 ha varstvenega pasu v sosednjo občino Žalec.

Kamnolom tufa Gorenje v občinah Velenje in Mozirje je odkopan na okoli 10 ha površin. Odobren pridobivalni prostor meri 13.00 ha (13.30 ha v obeh občinah), predvidena je širitev proti severu na 2.60 ha (3.60 ha), na jugu pa so izvenbilančne rezerve na 1.20 ha. Skupne površine kamnoloma 16.80 ha (18.10 ha) oklepa varstveni pas površine 33.00 ha (72.20 ha).

Možni pridobivalni prostori

Omejen obseg in druge prostorske značilnosti ne dovoljujejo odločitve o doslednem varovanju vseh območij nahajališč rudnin v občini. Tufi se nahajajo na skrajnem jugozahodnem robu občine, na mejnem področju z občino Mozirje. Številna so nahajališča apnenca; opuščeni so kamnolomi v Paki, pri Lokoviškem mostu, v Florjanu in vrsta manjših ter večji pod vasjo Plešivec. Manjši opuščeni kamnolomi dolomita in dolomitnih peskov so v Penku, v Lajšah, Cirkovcah; dolomit se izmenjaje z apnencem pojavlja še na več atraktivnih mestih v občini.

Nahajališče svinca in cinka v Puharju pri Šoštanju je manjše in vsebuje cinkovo rudo, podobno kot pri domačijah Pirečnik v Skornem in kmetiji Grabner v Velunji. Manjši nahajališči železa sta pri Bruci in Felicijanu.

Pojavi boksita so evidentirani na mejnem področju z občino Žalec, v Vranji peči pri Arnačah; nahajališča so v glavnem ekspoatirana.

5.2.4. Območja voda

Vodotoki in jezera v ugrezninah

Edini večji vodotok skozi občino je Paka, skupne dolžine 47 km (z 28 km po občinskem ozemlju) in z 211 km2 zlivnih površin. Večji pritoki v območju občine so še Lepena (14,9 km dolžine, 21,2 km2 zlivnih površin), Velunja (13,4 km, 32,9 km2 zlivnih površin), Bečovnica (11,6 km, 27 km2 zlivnih površin), Toplica (10,6 km, 8,30 km2 zlivnih površin), Florjanski potok (10,6 km, 15,90 km2 zlivnih površin), Lokoviški potok (6 km, 3,90 km2 zlivnih površin). Predpisani biološki minimum Pake pri sedanjem onesnaženju je 700 l/sek.; v letu je nekaj dni, ko sam naravni pretok

Pake ne pokriva tega minimuma. Bilanca izredno nizkih voda, ob upoštevanju vodozbirnega področja, je primanjkljaj 384 l/sek.

Velik del voda v občini so jezera v ugreznina, katerih površina in volumen se neprestano spreminjata. Bistveno se bodo povečale površine in s tem (razpoložljitev) količine vode v jezerih z nadaljnjim odkopavanjem. Ocenjuje se preko 410 ha vodnih površin po zaključku odkopavanj oziroma po letu 2010; Velenjsko jezero se bo povečalo s sedanjih 92.70 ha na okoli 138 ha, Škalsko od 11,90 ha 18 ha (praktično že v letu 1986), Družmirsko od 19, 70 na 164 ha, novo pa bo Šoštanjsko jezero velikosti 98 ha.

Območja varstva vodnih virov

Oskrba občine s pitno vodo bo v prihodnjih letih temeljila predvsem na virih v naši in sosednjih občinah, za katero smo že določili varstvene pasove za varovanje padavinskih območij: Lampretovi izviri, Jablaniški izviri I in II, Ločan, Čujež in Kovač Bele vode I in II, Razpodovnik, Hudi potok, Ljubija, Strmina z Mazejevimi izviri, vključno s termomineralnimi viri Topolšice, kamnolom Škale (Ljubija), Plešivec (Grbenc in Lepka), Pristava I, II in III, Šmartno ob Paki in Podgora; skupne površine najožjih varstvenih pasov z najstrožjim režimom varovanja so 32,93 ha in ožjih varstvenih pasov s strožjim režimom varovanja 407,40 ha. Določena so tudi širša varstvena območja z blažjim režimom varovanja. Izviri pitne vode, za katere smo že ali še bomo določili varstvene pasove, so še v občini Mozirje (en večji izvir), občini Slovenj Gradec (trije večji izviri) in v občini Celje (pet izvirov).

Za (potencialne) vire vodooskrbe z manjšo izdatnostjo (do 0,5 l/s), iz katerih se že oskrbujejo posamezna naselja oziroma zaselki ali pa šele bodo uporabljali to vodo, bodo prav tako varovani tam, kjer še to niso. To so viri krajevnih skupnosti Bele vode (2 izvira), Zavodnje (3), Topolšica (1), Ravne (7), Gaberke-Družmirje (13), Bevče (6), Šoštanj (2), Titovo Velenje in Pesje (3), Cirkovce (1), Skorno-Florjan (7) in Šmartno ob Paki (9).

Poleg izvirov vode je v občini še termalni izvir v Topolšici s prav tako varovanim območjem v sklopu varovanja Strmine z Mazejevimi izviri.

5.2.5. Območja in objekti varovanja naravne in kulturne dediščine

Kulturni spomeniki

V občini so trije arheološki spomeniki oz. ambienti, 14 gradov, 4 objekti meščanske in trške arhitekture, 29 cerkva, 7 kapelic in znamenj, 21 etnoloških spomenikov in 39 zgodovinskih in memorialnih spomenikov in dve območji, ki jim velja naša posebna skrb in so razglašeni.

Arheološki spomeniki so predlagani na temelju doslej znanih podatkov. Ko bo opravljena arheološka topografija na celotnem območju, predvidevamo, da se bo število arheoloških spomenikov povečalo. Pri gradovih gre brez izjeme za starejše objekte, ki imajo značaj spomenikov, še posebej za grajske razvaline, katerih polno vrednost bo mogoče oceniti šele po opravljenih arheoloških raziskavah v naslednjih letih. Med spomenike uvrščamo le najrazličnejšo meščansko arhitekturo, večina drugih starejših stavb je pomembnih le v sklopu aglomeracij in jih zato varujemo z urbanističnimi dokumenti kot sestavni del zavarovanega naselbinskega tkiva. Sakralna arhitektura je pomembna karakteristika naše krajine, zato so v seznamu uvrščene vse cerkve ter važnejša znamenja in kapelice. Zlasti najstarejše cerkve lahko skrivajo doslej še neznane spomeniške vrednote. V večini primerov je njihova eminentna sestavina oprema. Zavarovana je tudi okolica spomenika. Varovali bomo tudi neokrnjenost najpomembnejših pogledov na spomenik (vedute). Kolikor je lega spomenika posebno dominantna (pri umetnostnih spomenikih je to običajno), je zavarovan pas ustrezno širši oziroma ga bomo določili s prostorskimi izvedbenimi akti. V seznamu zgodovinskih in memorialnih spomenikov so samo avtentični spomeniki z ustreznim obeležjem (partizanski grobovi in grobišča, domovi narodnih herojev, prizorišča pomembnih dogodkov in bitk iz zgodovine delavskega gibanja in partizanskega boja in podobno). Etnološki spomeniki so opredeljeni na temelju že pred leti opravljene terenske topografije, ki je in še bo preverjena in dopolnjena.

Zaradi posebne vloge v času NOB je območje Plešivca – Graške gore razglašeno za spomeniško območje. Opravili bomo podrobnejše vrednotenje tega območja, ga zamejili ter postavili merila vrednotenja in varovanja. Razglašeni kulturni spomenik je tudi območje Šoštanja, medtem ko nekatera druga naselbinska območja (Staro Velenje, Šalek, območje Zavodenj in Belih vod) varujemo kot kultudno dediščino.

Kulturno krajino bomo varovali z urbanističnimi dokumenti kot del kulturne dediščine. Za kulturno dediščino se štejejo vse kapelice in znamenja, ne glede na to, da niso posebej navedena. Varovali bomo spomenike, ki niso posebej razglašeni, a so neločjiv sestavni del naše kulturne dediščine; 5 najdbišč arheoloških predmetov, 24 etnoloških spomenikov, 50 zgodovinskih spomenikov (spominske plošče, spomeniki in druga memorialna obeležja) ter 2 urbanistična spomenika (Staro Velenje in naselje Šalek).

Objekti in območja naravnih spomenikov

Ne glede na to, da še področje varovanja naravne dediščine ni dovolj raziskano, da bi jo predlagali za razglasitev, bomo posebej skrbno varovali naslednje spomenike ali območja narave v občini: reka Paka od izvira do Velenja (hidrološki naravni spomenik), Smrekovec – Komen (geološko paleontološki in botanični), Velunja peč (geomorfološki in hidrološki . sp.), Goroolječna rupa (kraška jama – geomorfološki naravni spomenik), Mornova zijalka (kraška jama – geomorfološki naravni spomenik), Paška jama, Ovčja jama, Turnškova jama, Brezno v Jezerniku (kraške jame ob vznožju Paškega Kozjaka – geomorfološki naravni spomenik).

Poleg teh bomo varovali območja naravnih spomenikov, ki so locirani v sosednjih občinah, a gre za skupne krajinske enote: jama Kamnita hiša, jama Pekel (občina Žalec), Huda luknja s Tisnikom (Slovenj Gradec), Karavanško-Kamniško-Savinjski krajinski park, ki vključuje območje Smrekovca.

5.2.6. Ureditvena območja naselij

Z dolgoročnim planom določamo ureditvena območja (vsem) naseljem v občini z namenom, da se vsa poselitev, razen izjem, ki so določene z zakonom, usmerja na ta območja. Ureditvena območja so območja zazidalnih in nezazidalnih strnjenih stavbnih zemljišč (ožje območje naselja), območja nezazidanih stavbnih zemljišč, ki so z veljavnim srednjeročnim planom določena za graditev objektov in naprav, območja, ki so dolgoročno predvidena za razširitev stavbnih zemljišč in območja, ki se jim ohrani primarno namensko rabo, vendar jo je treba podrejati zahtevam poselitve v zvezi z rekreacijo na prostem in varovanjem kvalitetnih bivalnih in delovnih pogojev ter v zvezi s preprečevanjem naravnih in drugih nesreč ali zmanjševanjem oziroma odpravljanjem posledic teh nevarnosti (varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim pomenom, bregovi Pake, obrežja jezer, kmetijske površine za ljubiteljsko obdelovanje, obstoječi površinski kopi, ki se morajo pri obratovanju podrejati zahtevam bivalnega okolja, objekti in ureditve rudnika in deli naselij znotraj pridobivalnega prostora itd.).

Razpršene gradnje ne vključujemo v ureditvena območja naselij, temveč bomo na osnovi ugotovljenih stavnih zemljišč (funkcionalna zemljišča) dovolili širjenja na osnovi določil srednjeročnega plana in v skladu z usmeritvami tega dolgoročnega plana.

Ureditvena območja mest (somestja) Titovo Velenje in Šoštanj, razvojno najpomembnejših naselij v občini, Šmartnega ob Paki z naselji v zaledju kot pomembno razvojno območje večjih neskladij v prostoru ter ureditveno območje naselja Topolšice s specifično bolnišnično in zdravliliško turistično dejavnostjo, urejamo s podrobnejšo urbanistično zasnovo. S krajinsko zasnovo razrešujemo neskladja v občutljivih območjih varovanja naravnih virov, naravne in kulturne dediščine ter drugih naravnih in z delom pridobljenih vrednot okolja; območja Graške gore s Paškim Kozjakom in Belih vod, Zavodenj, Smrekovca in Komna ter razvrednotena območja pridobivalnega prostora rudnika lignita.

Planska celota 1 – območje krajinskih zasnov: naselja Bele vode, Zavodnje in Šentvid

Ureditveno območje razloženega centralnega naselja Bele vode zamejujejo kmetijska zemljišča 1. območja, ožji varstveni pas vodnega vira in cerkev s pokopališčem. V območju zagotavljamo le prostor za razvoj centralnih dejavnosti, poselitev naravnega prirasta prebivalstva pa bomo zagotavljali v bližnjih območjih ugotovljenih funkcionalnih zemljišč. Možnosti prostorske širitve območja vasi bomo raziskali v okviru krajinskih zasnov.

V ureditveno območje centralnega naselja Zavodnje z zasnovanim centralnim območjem bomo usmerjali pretežni del naravnega prirasta. S kmetijskimi zemljišči zamejeno ureditveno območje terja nadaljnja proučevanja razvojnih možnosti naselja. Razloženo naselje Šentvid je brez razvojnih možnosti.

Planska celota 2 – naselja Ravne z zaselkom Zg. Ravne, Gaberke, Zg. in Sp. Škale in Hrastovec (z delom Škal)

Ureditveno območje centralnega naselja Ravne omogoča zasnovo območja centralnih dejavnosti in poselitev pretežnega dela naravnega prirasta Raven in za priseljevanja z rušnega polja. Manjši del prebivalstva bomo usmerjali v nekaj zgoščenih območij poselitve.

Zg. Ravne z zasnovo celnih dejavnosti, brez večjih razvojnih možnosti, bodo zadržale naravni prirast.

Ureditveno območje centralnega naselja Gaberke je v dveh delih: severni prostor je kmetijsko zemljišče 1. območja. Območje na južni strani sega v pridobivalni prostor rudnika. Praktično bomo vso poselitev do leta 2000 vključno s priseljevanji usmerjali v zamejeno območje z zasnovanim centralnim območjem. Del naravnega prirasta bo ostal v nekaj večjih poseljenih območjih-zaselkih Pristava in Velunjski graben.

Naselje Škale smo zamejili v ureditveno območje Zg. Škale, ki vključuje tudi del ožjega pasu vodnega zajetja, z manjšimi razvojnimi možnostmi in Sp. Škale, ki je praktično brez razvojnih možnosti, na robu pridobivalnega prostora, s pokopališčem in šolo, ki pa bo predvidoma preseljena. Ureditveno območje Hrastovec (z delom Škal) predstavlja razvojno središče tega območja. Sem bomo usmerjali pretežni del domačega prebivalstva in priselitve. Zasnovano centralno območje omogoča razvoj, ustrezen vlogi naselja v omrežju naselij občine. V ureditveno območje je vključen del gozda s posebnim pomenom, v drugem delu pa bomo proučili možnosti širitve naselja oziroma zasnove območja za drobno gospodarstvo. Šembric je razloženo naselje, praktično brez razvojnih možnosti.

Planska celota 3 — območje kulturnih zasnov: naselja Plešivec, Škalske in Šmartinske Cirkovce, Paka (pretežni del), Paški Kozjak in Lopatnik ter Bevče

Ureditveno območje centralnega naselja Plešivec, omejeno s 1. območji kmetijskih zemljišč, omogoča le minimalno zasnovo centralnih dejavnosti in naselitev le dela naravnega prirasta prebivalstva Plešivca. V območju so še potencialni viri pitne vode, ki jim je zavarovati zlivne površine.

Ureditveno območje centralnega naselja nižje stopnje Škalske Cirkovce, omejeno s treh strani s 1. območji kmetijskih zemljišč, omogoča minimalno zasnovo centralnih dejavnosti in naselitev dela naravnega prirasta območja Cirkovc. Šmartinske Cirkovce so razloženo naselje brez razvojnih možnosti.

Sicer centralno naselje Paka je razloženo naselje brez razpoložljivih površin za koncentriran razvoj naselja z zasnovo centralnega območja. Ureditveno območje Paka zamejuje konfliktno območje (kamnolom, vodni viri, varovalni gozdovi, šola). Naravni prirast prebivalstva bomo usmerjali v večja poseljena območja, ki se oblikujejo v vaške skupnosti oziroma soseske.

Paški Kozjak je razloženo naselje brez razvojnih možnosti. Ureditveno območje zamejuje naselje počitniških hiš s planinskim domom in manjšo koncentracijo bivališč domačega prebivalstva. V zaledju so večje površine varovalnih gozdov. Lopatnik je razloženo naselje, ki nima razvojnih možnosti.

Bevče je naselje z minimalno stopnjo centralnih dejavnosti. Ureditveno območje omogoča naselitev pretežnega dela naravnega prirasta domačega prebivalstva. Območje vključuje (predviden) ožji in najožji varstveni pas vodnega zajetja in varovalni gozd na severnem obrobju. Prostorski razvoj omejujejo kmetijska zemljišča.

Planska celota 4 — območje urbanističnih zasnov: naselja Titovo Velenje in Šoštanj s Pohrastnikom

Ureditveno območje vodilnih naselij — somestja, ki jih podrobneje urejamo z urbanističnimi zasnovami, sega na severnem robu v pridobivalni prostor rudnika lignita. Ostali prostor, v katerega so vključeni tudi deli naselij Šembric, Paka, Podkraj, Podgorje in Pohrastnik (Florjan) zamejujejo strmi bregovi, pretežno poraščeni z gozdovi (s posebnim pomenom) in na vzhodu plinovod z varstvenim pasom.

Planska celota 5 — naselja Kavče, Podkraj, Podgorje, Lokovica

Ureditveno območje centralnega primestnega naselja Kavče omogoča naselitev pretežnega dela naravnega prirasta naselja z možnostjo priselitve. Prostorski pogoji ne dovoljujejo zasnove razsežnejšega območja za razvoj (pripadajočih) centralnih dejavnosti.

Naseljem Podkraj — zahodni del in Podgorje, brez centralnih funkcij določamo ureditveno območje z namenom začasne jasne zamejitve tega atraktivnega primestnega območja: da zavarujemo kmetijske površine in površine, ki (zaradi bližine) predstavljajo dolgoročnejši razvojni in rekreativni potencial Titovega Velenja, vzhodni del Podkraja z minimalno zasnovo centralnih dejavnosti. Pretežni del naravnega prirasta bomo usmerjali v naselitveno območje, del pa bo zadržan na območju dveh večjih poseljenih območij — zaselkih Tajna in Roprče.

V ureditvenem območju centralnega naselja Lokovica bo mogoča zasnova centralnih dejavnosti s prestavitvijo dve visokonapetostnih daljnovodov, ki prečkata območje v vzdolžni smeri. Razvoj poselitve je mogoč v omejenem obsegu. Ugotovljenih je še nekaj območij večje koncentracije poselitve, kamor bomo usmerjali del naravnega prirasta prebivalstva.

Planska celota 6 — naselja Šentilj, Laze (Sp. in Zg. Laze), Silova Ložnica

Ureditveno območje centralnega naselja Šentilj vključuje ustrezne površine za poselitev naravnega prirasta prebivalstva in določen obseg priselitev iz zaledja ter območje z zasnovanimi centralnimi dejavnostmi. Del naravnega prirasta bomo zadržali v zaselkih Zg. in Sp. Arnače.

Naselje Laze je razloženo naselje, ki nima posebnih prostorskih razvojnih možnosti. V območju bomo omogočali naselitev delu naravnega prirasta obeh zaselkov.

Silova nima prostorskih razvojnih možnosti, območje poselitve jasno zamejujejo kmetijska zemljišča 1. območja. Manjše poselitveno območje je še zaselek Kote. Ložnica je razloženo naselje, ki nima razvojnih možnosti in mu ne določamo ureditvenega območja; delu naravnega prirasta bomo omogočali poselitev v treh območjih in znotraj vasi zaselka, ki ga omejujejo kmetijska zemljišča 1. območja, na zahodu nad vasjo in na območju mešane gradnje in ljubiteljske dejavnosti (stanovanja in ljubiteljska dejavnost) vzhodno nad vasjo.

Planska celota 7 — širše območje urbanističnih zasnov: naselja Šmartno ob Paki, Mali vrh, Podgora, Rečica ob Paki, Veliki vrh, Gorenje, Slatine, Gavce in Paška vas ter Skorno pri Gorenju

Ureditveno območje vodilnega centralnega naselja Šmartno ob Paki pretežno urejeno z urbanističnimi zasnovami, zajema tudi naselje Malivrh, del Slatin in Podgore. Ureditveno območje zamejujejo 1. območja kmetijskih zemljišč s treh strani. Tudi znotraj območja so kvalitetna kmetijska zemljišča, pomembna za razvoj naselja, predvsem po letu 2000.

Ureditveno območje naselja Podgora, ki je brez razvojnih možnosti, je določeno predvsem zaradi konfliktnih razmerij, ki jih povzroča prisotnost kamnoloma ob bivalnem okolju, zahtev varovanja vodnih virov, zasnove centralne čistilne naprave in dolgoročnih možnosti lokacije proizvodne cone ob skladiščih republiških rezerv.

Kmetijsko zemljišče 1. območja (in proga) zamejujejo ureditveno območje naselja Rečica z omejeno možnostjo razvoja in minimalnimi zasnovami centralnih dejavnosti. Del naselja je zamejen v ureditveno območje počitniških hiš, ki se nadaljuje v sosednjo občino Žalec.

Ureditveno območje centralnega naselja Gorenje obsega, poleg vasi, proizvodno cono (tovarna keramike, pridobivanje tufa) ter del Skornega. V območju so večje površine 1. območja kmetijskih zemljišč, katerih funkcija v dolgoročnih zasnovah naselja v sklopu urbanističnih zasnov in potreb regije in občine (infrastrukturni koridor) bo opredeljena na osnovi detajlnejših proučevanj.

Slatine so razloženo naselje brez prostorskih možnosti razvoja: v območju ugotovljenih poseljenih površin (mešana gradnja) bo omogočena naselitev dela domačega prirasta prebivalstva.

Gavce s Paško vasjo oblikujejo eno ureditveno območje (naselji ločujejo — povezujejo Paka, železnica in cesta); Paška vas je brez prostorskih možnosti razvoja, medtem ko je mogoče na območju Gavc naseliti pretežni del naravnega prirasta obeh naselij z zaledjem in pod določenimi pogoji, zasnovati minimalne centralne dejavnosti.

Del Skornega, ki ni v sklopu ureditvenega območja Gorenja in Veliki vrh sta razloženi naselji brez prostorskih razvojnih možnosti.

Planska celota 8 — Florjan in Skorno pri Šoštanju

Sorazmerno veliko ureditveno območje centralnega naselja Florjan ne dovoljuje intenzivnega poseljevanja zaradi naravnih omejitev. Znotraj območja so zemljišča 1. območja kmetijskih zemljišč in le sprememba njihove rabe omogoča smotrno zasnovo centralnih dejavnosti in poselitev večje gostote. Skorno je razloženo naselje in nima prostorskih razvojnih možnosti.

Planska celota 9 — območje urbanističnih zasnov: naselja Topolšica in Lajše

Ureditveno območje naselja Topolšica podrobneje urejajo urbanistične zasnove. V območje je poleg stanovanjskih predelov vključeno območje bolnišnice in zdravilišča in del razsežnih površin gozdov s posebnim pomenom in ožjih območij varovanja pitnih voda s potencialnimi površinami ljubiteljskih dejavnosti v zaledju (pobočje Loma). Na jugu sega območje v pridobivalni prostor rudnika.

Ureditveno območje naselja Lajše z določenimi razvojnimi možnostmi vključuje tudi prostor športnega letališča na eni strani, na drugi pa se podaljšuje v območje gradu Gutenbuechel. V poselitveno območje bomo usmerjali naravni prirast naselja predvsem ogrožence z rušnega polja.

Planska celota 10 — območje krajinskih zasnov: naselje Družmirje in manjši (razloženi) deli naselij Florjan, Topolšica, Ravne, Gaberke, Škale in gosteje (za zdaj še) poseljeni del Šoštanja (Metleče)

Naselje Družmirje je praktično pogreznjeno. Prebivalstvo preostalih poseljenih predelov se bo postopoma izselilo pretežno v ureditvena območja naselij severnega roba pridobivalnega prostora rudnika.

Ureditvena območja naselij merijo skupaj 2596 ha; znotraj teh je 118 ha kmetijskih zemljišč 1. območja, katerih namembnosti s tem planom ne spreminjamo, a bomo možnost njihovega nadomeščanja zaradi neobhodnih potreb poselitve proučili v prihodnjem srednjeročnem obdobju, 749 ha je gozdov, večji del s posebnim pomenom in del varovalnih ter del, ki so potencialno primerni za poselitev in jih bomo prav tako nadrobneje proučili.

5.2.7. Druge površine znotraj ureditvenih območij naselij

Območja počitniških hiš

V občini je šest območij počitniških hiš skupne površine 13,65 ha: Trebeliško velikosti 1,40 ha (1,00 ha gozda), Mali vrh (4,55 ha), Rečica ob Paki 2,90 ha (pretežno redek gozd), Paka-Lopatnik (0,25 ha), Paka - nad Loko 0,70 ha (redek gozd) in Paški Kozjak 0,95 ha (0,25 ha gozda).

Nova območja za gradnjo počitniških hiš v dolgoročnem planu občine ne predvidevamo. V splošnem pa predvidevamo te vrste objektov v sklopu tako imenovanih mešanih naselij, ob ustrezni arhitektonsko-urbanistični zasnovi teh območij. Takšna naselja so že območje Malega vrha in Rečice ob Paki; v ureditvena območja naselij bomo vključili še manjša območja počitniških hiš ali posamezne skupine objektov v Belih vodah, Zavodnjah, Plešivcu, na Paškem Kozjaku, v Bevčah, na območju Šentilja, v Podkraju, Podgorju, Lokovici in Gavcah. Proučili bomo možnosti tovrstnih širitev sekundarnih bivališč — počitniških hiš z ozirom po določitvi ureditvenih območij za naselja oziroma dele (razloženih) naselij Ložnica, Veliki vrh, Skorno (pri Gorenju) in Slatine do konca srednjeročnega obdobja 1986 do 1990.

Območja pokopališč

V občini je v letu 1985 osem aktivnih pokopališč površine 6,0 ha in eno v mirovanju. Do leta 2000 moramo zagotoviti 4 ha novih površin. Predvideno je bistveno povečanje pokopališča v Podkraju: zagotoviti je do leta 2000 okoli 2.30 ha novih površin (250—300 pokopov letno okoli leta 2000), za dobo 25 let pa okoli 5,0 ha novih površin. V Šmartnem ob Paki je predvideno novo pokopališče na 2,55 ha (obstoječe se opusti), predvidena je širitev (0,15 ha) in postopna opustitev pokopališča v Gorenju ter manjše širitve pokopališč v Zavodnjah (od 0,13 ha na 0,17 ha), Belih vodah (od 0,06 ha na okoli 0,20 ha), nekoliko večje v Škalah (od 0,55 ha na 1,25 ha) in v Šentilju (od 0,15 ha na 0,33 ha). Pokopališča v Plešivcu do leta 2000 ne bomo širili izven sedanjih meja.

Območje letališča Lajše

Letališče je v sklopu ureditvenega območja naselja Lajše; funkcionalna površina letališča v Lajšah je 19,20 ha. Obstoječa asfaltna steza je dolga 800 metrov in široka 18 metrov. Razvojne možnosti letališča so prostorsko omejene; s prestavitvijo ceste Šoštanj—Lajše in odmikom odkopavanj premoga s področja Raven oziroma Lajš, bo mogoče podaljšati stezo proti jugovzhodu.

Deponija komunalnih odpadkov

Komunalne odpadke nadzorovano odlagamo v udornino F znotraj pridobivalnega prostora rudnika lignita, znotraj ureditvenega območja Titovega Velenja na površini 7,00 ha. V 1. etapi ureditve dolgoročne dispozicije komunalnih odpadkov bomo še odlagali na obstoječem odlagališču, ki bo povečano na 9,00 ha skupnih površin. V 2. etapi bomo uredili novo sanitarno deponijo komunalnih odpadkov. Optimalna lokacija iz predhodnih proučevanj je kamnolom tufa v ureditvenem območju vasi Gorenje (površine 16,00 ha po končani eksploataciji, 2.000.000 m3 potencialne uporabne prostornine). Ureditev bo mogoča šele po letih 1995/2000.

Deponija premoga

Območje deponije premoga skupaj z napravami za transport je v celoti znotraj pridobivalnega prostora rudnika, v ureditvenem območju Titovega Velenja s Šoštanjem. Zaradi pogrezanj dela deponije in transportnih trakov ter jaška Preloge bo potrebno spremeniti sistem transporta premoga in razširiti deponijo na nove površine velikosti 8,95 ha (skupaj z varovalnim — zelenim pasom in objekti transporta premoga) vzhodno od obstoječe. Rušiti in nadomestiti bo potrebno več stanovanjskih in gospodarskih objektov ter infrastrukturnih povezav.

Območja (večjih) čistilnih naprav

Znotraj ureditvenih območij naselij načrtujemo centralno čistilno napravo v Penku pri Šoštanju na površini 2,40 ha, v Topolšici na 0,20 ha in v Podgori za območje Šmartnega ob Paki na okoli 0,50 ha. Na robu oziroma izven ureditvenih območij, znotraj pridobivalnega prostora, načrtujemo čistilne naprave v Gaberkah na 0,20 ha, ob Škalskem jezeru za območje Hrastovca na 0,30 ha in v Ravnah na okoli 0,20 ha.

5.2.8. Območja večjih infrastrukturnih objektov in drugih ureditev (zunaj ureditvenih območij)

Plinovod

Plinovod dolžine 14,3 km preko teritorija občine napaja Železarno Ravne. Ožji varstveni pas (2 x 30 m po vsej dolžini vkopanega cevovoda) pokriva 85,30 ha, širši (2 x 250 m) pa dodatnih 658 ha. DO Gorenje načrtuje dolgoročno oskrbo s plinom. Varujemo okvirni koridor (smer) proti vasi Gorenje z možnostjo podaljšanja proti Mozirju. Tak poseg v prostor narekuje spremembo oziroma dopolnitev tega dolgoročnega plana.

Infrastrukturni koridor Paka

Zaradi izjemnih prostorskih pogojev varujemo infrastrukturni koridor Paka (53 ha) oziroma površine, namenjene predvidenim ali zasnivanim regulacijam, rekonstrukciji ceste, magistralnim in občinskim komunalnim objektom in napravam posebnega pomena. Varujemo tudi še ohranjeni del trase opuščene proge od meje z občino Slovenj Gradec do Sela (IC Vegrad).

Severna cesta — odsek Topolšica — Penk

Severna cesta bo v končni fazi povezovala kraje, ki ležijo na severnem robu od pridobivalnega prostora rudnika s centralnimi naselji oziroma somestjem Titovo Velenje—Šoštanj. Obravnavan odsek Topolšica—Penk je dolžine 3,1 km (0,4 km v ureditvenem območju Topolšice in 0,6 km v ureditvenem območju somestja) je zadnji del načrtovane ceste. V ta namen izvzamemo iz 1. območja 3,0 ha zemljišč.

Deponija pepela — gradnja nasipa

Pretežni del pepela, ki nastaja pri proizvodnji električne energije v TEŠ (okoli 800.000 m3 letno) bomo deponirali oziroma vgradili v jez med Velenjem in Družmirskim jezerom, v območju največjih pogrezanj v prihodnjih letih. S tem bo preprečeno prelitje onesnaženega Velenjskega jezera v čisto Družmirsko jezero, ki bo postopoma preraslo v največje jezero. Za gradnjo okoli 1200 m dolgega in od 600 m do 400 m (v končni fazi) širokega nasipa, bo porabljenih do leta 2010 okoli 20 milijonov kubičnih metrov pepela; uporabljen bo praktično ves razpoložljivi pepel. V nasip bo mogoče vgrajevati tudi druge okolju nenevarne odpadke (gradbeni material). Po letu 2010 bo potrebno zagotoviti nova odlagališča za novih 30 milijonov kubičnih metrov pepela.

5.2.9. Območja za rekreacijo v naravnem okolju

Javne urejene zelene površine: centralni mestni park v krajevni skupnosti Stara vas, centralne mestne parkovne površine Titovega trga in vzdolž Pake, neposredna okolica Velenjskega gradu, deficitarnih območij (Velenje-vzhod, Šoštanj), funkcionalne zelene površine: pokopališča, posebej tista v opuščanju oziroma mirovanju.

Športni rekreacijski centri: območje od Rdeče dvorane do bencinskega servisa z gozdom s trim stezo v zaledju, rekreacijskega centra srednjih in osnovnih šol v Titovem Velenju, območje centralnega štadiona, dokler ga ne bomo nadomestili na območju Trebuše, rekreacijsko območje Srednješolskega centra in osnovnih šol v Ša-

leku, rekreacijsko območje ob šoli v Šaleku, rekreacijski center Trebeliško s specifičnimi dejavnostmi, rekreacijsko območje ob rezervoarju v Pesjem, območje stadiona v Šoštanju, ki ga bomo nadomestili predvidoma na območju južno ob Družmirskem jezeru z vključitvijo v rekreacijsko območje ob jezeru; za zahodni del načrtujemo rekreacijski center v okviru centralnega dela Pohrastnika, v Šmartnem ob Paki od osnovni šoli, v Topolšici od predvideni šoli v povezavi z rekreacijskimi ureditvami zdravilišča in manjše rekreacijske centre v okviru centralnih območij lokalnih središč Škale (Hrastovec), Gaberke, Šentilj in Gorenje.

Rekreacijska območja na robu urbaniziranih površin: deli obrežij Družmirskega, Velenjskega in Škalskega jezera, gozdovi s sprehajalnimi potmi od Škalskega jezera do Konovega, smučišče in gozd okoli razvalin gradu Šalek in Eckenstein, gozdovi s sprehajalnimi potmi pod Jakcem in okoli ostankov gradu Limbar, gozd s sprehajalnimi potmi nad graščino v Šoštanju in okoli Pustega gradu, gozd s trim stezo okoli vile Široko pri Šoštanju (do okoli leta 2000 oziroma do pogrezanja), gozdovi in rekreativne površine okoli zdravilišča in bolnišnice Topolšica in gozd okoli sanatorija v Ravnah.

Rekreacijska območja v širšem prostoru in pomenu: območje Belih vod s Komnom, Smrekovcem, Sv. Križem in Hudim potokom, Šentvid in Sleme, območje Zavodenj in Loma, Graške gore in Paškega Kozjaka, obrobja doline Loke, Velunje in gore Oljke.

Zelene površine v urbaniziranih predelih: zelenice in igrišča v sklopu stanovanjskih in drugih con, območja z javnimi objekti na prevladujočih zelenih površinah. Normative zelenih površin bomo zagotovili tudi pri prenovi in rekonstrukciji strnjeno zazidanih območij Šoštanja in v nekaterih novejših predelih Titovega Velenja, kjer je primanjkljaj najbolj očiten.

5.2. 10. Nevarna in ogrožena območja (območja obveznih sanacij)

Območja ugrezanja površja (pridobivalni prostor rudnika lignita)

Odkopavanje premoga je najpomembnejši dejavnik prostorskih dogajanj v občini. Poleg posrednega vpliva na zasnovo novega mesta (Titovo Velenje) na njegovem vzhodnem robu se je več sto prebivalcev Šoštanja, Družmirja, Škal že preselilo iz rušnega območja v okoliške kraje oziroma na rob eksploatacijskega polja. Porušene so vasi Škale, Družmirje, vzhodni del mesta Šoštanj, del vasi Pesje in nekateri gospodarski in infrastrukturni objekti. Obsežne ravne kmetijske površine so že pod vodo ali porušene v takšni meri, da so neuporabne. Južni robovi pridobivalnega prostora z razsežnimi pogreznjenimi površinami segajo praktično do in v najpogosteje poseljena območja somestja Titovega Velenja – Šoštanja. Porušenih ali zalitih z vodo je že preko 500 ha površin v letu 1985.

Premog pridobivajo v globini 100 do 400 m, na površini pa se rušijo tla. Ko je porušena stabilnost tal, se poruši celotna struktura geografskega okolja z vsemi svojimi družbenimi razsežnimi posledicami.

Do leta 2000 oziroma 2010 se bodo pogrezale razsežne površine znotraj območij pogrezanj do 1000 mm in več bo na velenjskem delu 233 ha na novo porušenih površin in potopljenih površin (stavbišča 2 ha, njiv 52 ha, travnikov in sadovnjakov 59 ha, gozdov 81 ha, pašnikov in močvirij 31 ha, cest in poti 3 ha, vodnih površin 4 ha) in od Šoštanja do Topolšice 311 ha (stavbišč 16 ha, njiv 49 ha, travnikov in sadovnjakov 130 ha, gozdov 93 ha, pašnikov in močvirij 7 ha, cest in poti 9 ha, 3 ha parka in 4 ha vodnih površin). Spremembe v rabi tal bodo zajele novih 700 ha (skupaj 1130 ha) površin.

Nad jamo Velenje (na območju Škal in Gaberk) bo porušenih še 46 individualnih hiš, 25 kmetijskih gospodarstev, nekaj družbenih objektov (2 gasilska domova, trgovina, 4-letna osnovna šola), vsi objekti in naprave kompleksa Preloge (33,30 ha). Po letu 2000 se bo predvidoma pogreznilo celotno območje jaška z objekti in napravami rudnika, vstopnega jaška, treh večjih DO v sklopu REK (Mizarstvo, Sipak, APS), centralni stadion in okoliški športni objekti in ureditve ter objekti in ureditve ljubiteljskega vrtnarjenja ob jezeru.

Nad jamo Šoštanj bo, pretežno po letu 1993, porušenih 198 individualnih objektov, 21 kmetijskih gospodarstev, 32 družinskih stanovanjskih objektov s 247 stanovanji, 11 objektov družbenega standarda (tudi dve šoli in vrtec) in trije manjši industrijski objekti.

Porušeni bodo deli Šoštanja, Topolšice, Metleč in še prej Sp. Gaberk, del Pesja in Preloge z vso pripadajočo infrastrukturo. Prekinjena bo regionalna cesta Šoštanj–Črna in glavne cestne povezave naselij Topolšica, Lajše, Ravne, Gaberke in nekaterih naselij in zaselkov v zaledju z gravitacijskim središčem Šoštanjem. Preseliti bo potrebno 2150 prebivalcev, na novo bo zasnovati in izgraditi pripadajoče družbene objekte v zaledju s kakimi 7000 prebivalci (Gaberke, Plešivec, Škale-Hrastovec, Cirkovce, Ravne, Lajše, Zavodnje, Topolšica, Florjan, Bele vode, Pohrastnik).

Ob koncu odkopavanja bo prizadetih 1130 ha površin. Predvidoma bodo nastala štiri jezera skupne površine 418 ha.

V kolikor bo mogoče vplinjati premog pod zemljo, predvidevamo ponovna, sicer manj razsežna, pogrezanja površin, pod katerimi so ostale še neodkopane precejšnje količine sicer neeksploatiranega premoga.

Območja odkopavanj mineralnih surovin (območja kamnolomov)

Sorazmerno velike odkopne površine štirih kamnolomov, predvidene širitve, so pretežno gozdovi slabše kvalitete, ne predstavljajo zaradi geološke stabilnosti večje ekološke nevarnosti, vendar njihovi vplivi niso zanemarljivi. V kamnolomu Selo bomo izvajali sanacijske ukrepe na celotnem območju kamnoloma (10 ha), v Paki na obstoječem, praktično zaključenem polju (4,20 ha), v Gorenju na celotnem območju kamnoloma (predv. 16 ha), po dokončni opredelitvi namenske rabe površin in v Podgori na območju sedanjega prostora pridobivanja (5 ha).

Območja plazov (drsenje zemlje)

V občini je 15 večjih (območij) plazov, ki jih bomo nadzorovali in po potrebi ukrepali: pri Razpodovniku in Mostnarju v KS Bele vode, pri Apatu, Jurjevcu in nad Zupanom v KS Skorno–Florjan, pri Plazniku v KS Lokovica, v Lazah pri Zabučanu čez cesto v Polzelo v KS Šentilj, pri Vranjeku v Ložnici, v Kavčah in preko ceste v Podkraju v KS Podkrah–Kavče, pri Martinšku v KS Konovo, v Jabłanskem grabnu v KS Paka, pod Grmado, pod cesto na Graško goro, pri Samcu v KS Plešivec in na severni cesti v Škalah v KS Škale-Hrastovec.

Območje povečane erozije

Razsežne površine občine so zaradi razgibanega površja pod močnim vplivom erodibilnih procesov. Občutljiva območja bomo varovali predvsem s pravilnimi načrtovalskimi ukrepi in s preprečevanjem nenačrtnih posegov v porušljivo površje.

Območje deponij odpadkov (znotraj pridobivalnega prostora rudnika)

Na severnem robu Velenjskega jezera je opuščeno in le delno sanirano (zasuto) odlagališče komunalnih in industrijskih, tudi okolju nevarnih odpadkov. Območje se postopoma ugreza v jezero. Površine velikosti 2,30 ha moramo sanirati takoj.

Na deponijo posebnih odpadkov v Ležnju površine 1,50 ha, v gozdu nad Velenjskim jezerom, ne bodo več odlagali po letu 1985. Prostor deponije je v ugrezanju in se bo znižal na nivo gladine jezera. Sanacijske ukrepe je izvesti v srednjeročnem obdobju 1986 do 1990.

Deponija komunalnih odpadkov v udornini ob Škalskem jezeru na 8,00 ha bo opuščena in dokončno sanirana po prenehanju odlaganja, predvidoma po letu 2000.

Območje onesnaženosti zraka in ogroženih gozdov

Emisije škodljivih plinov (pretežno iz TE Šoštanj) povzročajo, v sinergiji z ostalimi sopojavi, ekološko vedno manj stabilnega okolja, katastrofalne razmere. TE Šoštanj pošilja v zrak dnevno preko 240 ton žveplovega dioksida s primesmi drugih strupenih plinov in snovi. Gozdovi propadajo na razsežnih površinah Zavodenj, Graške gore, v dolini Velunje, v okolici Bezgovca in Topolšice, v Ravnah, Gaberkah, Škalah, Šoštanju in Lokovici, na Kramarici in Zaloki pod Smrekovcem; skupno je ogroženih preko 80% oziroma preko 8000 ha vseh gozdov v občini.

Iz naprav TE Šoštanj uhajajo v okolico pretežno Šoštanja tudi druge snovi: pepel, kapljice, ki povzročajo pozimi poledico, toploto (apro), ki povzroča občasno meglo. Območje Šoštanja in Pohrastnika je občasno onesnaženo s smradom iz TU Šoštanj in smradom odplak iz kolektorja. Občasno je zrak onesnažen s prahom ali smradom iz deponije premoga na območju Pesjega.

Onesnažene vode

Paka in njeni pritoki so hitro tekoče vode z velikim nihanjem v pretočnih količinah, tako da se kvaliteta spreminja. Vseeno pa uvrščamo Pako nad Velenjem v 1. do 2. razred kakovosti, pod Velenjem (do izliva kolektorja) v 3. do 4. razred kakovosti in do izliva v Savinjo v 4. razred kakovosti. Manjši vodotoki niso kontrolirani; so pretežno v 1. do 2. razredu kakovosti z občasnimi padci kvalitete zaradi dotoka fekalnih vod in gnojnice. Samočistilna sposobnost Pake ni tolikšna, da bi sproti izničevala negativne vplive dotokov industrijskih in komunalnih odplak. Podatkov o kvaliteti Družmirskega in Škalskega jezera ni, Velenjsko jezero pa zaradi velike vrednosti PH (pepelna brozga iz TEŠ) uvrščamo v 4. razred kakovosti.

Območja prekomernega hrupa

Največji hrup povzročajo TEŠ, ki se manifestirajo v delovnem okolju TE in bivalnem Šoštanja do razdalje 400 m. Prekomerni hrup povzročajo občasne eksplozije v vseh štirih kamnolomih. Konstanten, občasno prekomeren, hrup povzročajo objekti transporta, separacije, razkladanja in nakladanja premoga, železnice in ceste (promet) na območju rudniškega kompleksa. Ti izvori hrupa se s preseljevanjem jaška Preloge prenašajo v neposredno bližino naselja Pesje. Hrup ob cestah nikjer ne presega kritični nivo, je pa pogosto presežen maksimalno dovoljen nivo. V območju z občasnim hrupom nad 65 dB/A so stanovanjski in družbeni objekti ob cestah F. Foita, Šaleški, Celjski, Kidričevi, Partizanski, Vrnjačke banje, Tomšičevi, Efenkovi, v Stari vasi in v Starem Velenju ter Pesju in v Šoštanju ob Levstikovi cesti, bratov Mravljakov, Lole Ribarja, Koroški in Kajuhovi cesti.

5.3. Urbanistične zasnove naselij – programske usmeritve

Dolgoročni plan občine določa za ureditveno območje naselij (somestja) Titovo Velenje s Šoštanjem za naselje Šmartno ob Paki z naselji v zaledju in za naselje Topolšico podrobnejšo zasnovo namenske rabe prostora – urbanistične zasnove. V poglavju 5.3. so podane osnovne programske usmeritve za podrobnejše urejanje teh območij, ki jih smiselno dopolnjujejo usmeritve iz točke 2 ter zasnova organizacije dejavnosti in zasnova namenske rabe prostora iz točk 5.1. in 5.2. tega dokumenta. Območja so opredeljena na karti v M 1:25.000 (in v M 1:5000), podrobneje so v M 1:5000 določene meje ureditvenih območij obravnavanih območij. Po izdelavi manjkajočih strokovnih osnov (poglavje 7.3) bodo v letih 1986/87 urbanistične zasnove izdelane v skladu z navodili o vsebini in metodologiji izdelave strokovnih podlag in prostorskih sestavin planskih aktov občine.

5.3.1. Urbanistične zasnove somestja Titovo Velenje s Šoštanjem planska celota 4 (naselja Titovo Velenje, del Podkraja, del Pake – Trebeliško s kamnolomom Selo, Šoštanj in novo zasnovano primestno naselje Pohrastnik)

Šoštanj in Titovo Velenje dejansko že predstavljata enotno urbanizirano cono velikosti 1460 ha. Proces urbane koncentracije prebivalstva v osrednjem prostoru Šaleške doline je presegel vsa pričakovanja; prebivalstvo je na območju obeh mest v obdobju 1948 do 1985 poraslo od 3630 na preko 29.700. Delež prebivalstva obeh mest je v odnosu do skupnega prebivalstva občine porasel v istem obdobju od 23% na 70%. Do leta 2000 se bo število prebivalcev povečalo na 33.700.

Posebej značilen je razvoj v polpreteklem obdobju, ko je eno od mest (Titovo Velenje) prevzemalo drugemu (Šoštanj) historično dane funkcije. Razlogi so poznani, spremembe jasne. Mesti imata še sedaj svoja izrazita gravitacijska zaledja – funkcije; lokacija proizvodnih dejavnosti in sistem zgrajene in predvidene infrastrukture pa ju povezuje v celovit – enoten urbani prostor, ki mu daje še posebno dimenzijo pridobivalni prostor rudnika lignita in dogajanja v njem.

V okviru policentričnega sistema SRS se Titovo Velenje uvršča med dominantne nosilce urbanega sistema Slovenije in kot takšno pomeni gospodarsko, oskrbno središče medobčinskih skupnosti. Šoštanj ima razvitih že vrsto dejavnosti, ki presegajo pomen njegove vloge v omrežju naselij, skupno s Titovim Velenjem pa predstavlja somestje svojstveno alternativno regijskemu centru Celju.

Ureditveno območje naselij, ki ga urejujemo z urbanističnimi zasnovami in omogoča razvoj do leta 2000 in v nekaterih pogledih tudi preko, praktično ne sega izven sedanjih meja obeh centralnih naselij. Del površin v dosedanjih mejah naselij, kjer so že oziroma še nastajajo večje spremembe zaradi odkopavanj premoga, je vključen v ureditveno območje krajinskih zasnov pridobivalnega prostora (planska celota 10). V urbanističnih zasnovah določamo tudi nekatere razvojne usmeritve primestnih naselij južnega obrobja, to je planske celote 6 z ureditvenimi območji naselij Kavče, Podkraj (del), Podgorje in Lokovica.

Razvoj somestja do leta 2000

V razvoju se bomo usmerjali predvsem na plansko že opredeljene površine oziroma na površine, ki so po značaju zazidave mestne. Nadaljnja in hkratna usmeritev je, da skrbno izkoristimo vse možnosti za zagotovitev poselitve, zlasti v Titovem Velenju, ki niso v nasprotju z načeli varovanja človekovega okolja, kar velja zlasti za odnos do zelenja, vprašanje zadostnih odmikov zgradb med seboj, zadovoljive rešitve mirujočega in drugega prometa itd. Tako bo mogoče rešiti vse stanovanjske in druge potrebe po prostoru do leta 2000. Šele po tem obdobju bomo morali mesto širiti predvsem na nove površine in na nova območja, v skladu s čim bolj smotrnimi vidiki celovite gradnje, vendar pretežno znotraj ureditvenega območja, opredeljenega s tem planom. S tako zasnovanim razvojem do leta 2000 posegamo na kmetijska zemljišča trajno namenjena kmetijstvu le na območju Šoštanja za potrebe gradnje objektov rudnika in objektov oziroma dejavnosti, ki se bodo ugrezali zaradi odkopavanja premoga.

Razvojne usmeritve Titovega Velenja s Šoštanjem po letu 1990 lahko strnemo v pojem splošna prenova, ki vključuje izboljšanje človekovega bivalnega in delovnega okolja po vseh vidikih: gradbeno tehničnem, komunalno sanitarnem, socialnem, ekonomskem, programskem v smeri boljše kakovosti in izbora ponudbe v kulturnem, prometnem, ambientalnem itd. Prenova naj seveda postopoma preide iz prenove posamičnih objektov v prenovo manjših celot, karejev do mestnih predelov.

Do leta 2000 bodo poleg območja Prelog, , na območju Pesje–Družmirje, porušeni (severovzhodni) del Goriške ceste v Šoštanju in deli Metleč do vile Široko oziroma do športnega kompleksa štadiona. Z zasnovami bomo določili ustrezne nadomestne površine vključene v koncept splošne prenove.

Pri programski prenovi ne smemo spregledati potreb krajanov, oblikovanja programsko bogatih in privlačnih središč krajevnih skupnosti, predvsem pa ne potreb krajanov na področju rekreacije, športa in zelenih površin. Mestoma pravih večjih parkovnih površin, zato tu ne smemo misliti le na veliko izrabo zemljišča, ampak tudi na zelenice in na potenciale gozdov, ki bi jih postopoma oblikovali v gozdove parkovnega značaja ob upoštevanju načel krajinskega oblikovanja.

Stanovanja so bila vedno bistvena sestavina mesta in morajo zato imeti tudi v nadaljnjem razvoju svoje mesto. Proste lokacije v (ožjem) mestnem središču so namenjene predvsem javnim objektom. Nove stanovanjske lokacije so predvidene predvsem na območjih imenovanem Velenje-vzhod na širšem območju kompleksa Z1 na zahodnem robu centralnih območij ter kot dopolnitve in obnove zahodnega in severnega dela družbene gradnje v Titovem Velenju ter v obnovljenih delih starega Šoštanja, vzhodno od centra kot novogradnja in v Pohrastniku ter v manjšem obsegu na drugih lokacijah predvsem kot enodružinska gradnja. To morajo biti stanovanja z višjim arhitekturnim standardom in konstrukcijo, ki dovoljuje spremembo v razvoju.

Delovna mesta v mestnem središču morajo ustrezati merilom visoke tehnologije, gradnje v etažah, z majhnim blagovnim prometom. Vse ostale proizvodne dejavnosti se usmerjajo v opredeljene industrijske cone, kjer moramo iskati tudi prostor za zahtevnejšo manjšo proizvodnjo oziroma obrt. Upoštevati je možnosti izboljšave delovnega okolja in določenih pogojev (vnašanje zelenih površin v območja industrije, oskrbo industrijskih območij s spremljajočimi objekti, ustrezno komunalno in prometno opremo). Proizvodnja ne sme imeti emisij in mora biti združljiva z drugimi dejavnostmi somestja in s stanovanji, kar velja posebej za območje Pesja in gradnjo nove TE Šoštanj.

Nekatere nezaključene gradbene posege bo potrebno ponovno temeljito proučiti in jim dati bolj skladen zazidalni in vsebinski program.

Na podlagi spoznanja, da je značilna in kakovostna mestna oblika eden ključnih ciljev planiranja, uvajamo v urbanistično zasnovo arhitekturo mesta kot enega posebnih planskih vidikov. Z uveljavljanjem tega vidika se opredeljujemo do mesta kot do skupinske arhitekturne stvaritve, s katero bomo zapisovali in označevali naša stremljenja v prostoru ter ga oblikovali v kulturno vrednoto splošnega pomena.

S karto namenske rabe prostora še ne določamo točnih razmejitev dejavnosti v prostoru, temveč le njihove osnovne strukturne odnose. Tako ni razloga, da bi zaradi togega in formalnega ločevanja funkcij, na primer v stanovanjskem območju ali ob njegovem robu, ne dopuščali tudi drugih dejavnosti, zlasti centralnih (trgovskih, šolskih, poslovnih,) ki lahko ustvarjajo značilnejšo identiteto območja).

Osnovno načelo bo, da morajo dejavnosti potekati v sožitju in medsebojnem dopolnjevanju in se v nobenem oziru med seboj ne motijo. Ta načela povečujejo raznolikost mesta, njegov utrip in prostorsko identifikacijo.

Razvoj po letu 2000

Razvoj mesta mora skladno potekati tudi po letu 2000, do koder sega ta dokument. Za nemoten prehod v novo dolgoročno obdobje bomo že v prihodnjih srednjeročnih obdobjih proučili možnosti in potrebe rasti mest, posebej Titovega Velenja, do leta 2015. Podrobneje bomo proučili vse urbane, komunalne in druge družbene stroške in koristi nadaljnje izgradnje na problematičnih poselitvenih območjih. Te možnosti se na podlagi dosedanjih analiz primernosti prostora za poselitev odpirajo vzhodno od Titovega Velenja. V varianti tudi preko Konovega v smeri hrastovca, vendar v odvisnosti od odločitev o pridobivanju neeksploatabilnega premoga znotraj odkopanih, a že umirjenih površin v pridobivalnem prostoru. Tudi možna (načrtovana) ugrezanja območja Starega jaška s kompleksom stadiona in območjem ljubiteljske dejavnosti ob jezeru, po letu 2000 terjajo zagotavljanje dodatnih nadomestnih površin, za proizvodne dejavnosti v opredeljenih območjih industrije in za športni kompleks na območju Trebuše. V taki zasnovi bodo imeli pomembno vlogo gozdovi, ki so s planom opredeljeni kot gozdovi s posebnim pomenom in v manjši meri kmetijska zemljišča 1. območja. S smotrno delitvijo funkcij, racionalno rabo ter organizacijo prostora v osrednjem občinskem urbaniziranem prostoru bomo ustvarili in izrazili nov pojav razčlenjenega policentričnega in prometno povezanega enovitega sistema naselij, pojav, ki bo zagotavljal tudi boljše ekološke pogoje bivanja, dela in rabe prostega časa in skladnejšo krajinsko podobo.

5.3.2. Urbanistične zasnove (širšega) območja Šmartno ob Paki – planska celota 7

Šmartno ob Paki (v ureditvenem območju skupaj z Malim vrhom) ostaja še naprej najpomembnejše razvojno središče, ki prevzema poleg naravne rasti prebivalstva Šmartnega ob Paki tudi deagrarizirano naravno rast prebivalcev iz obrobnih naselij funkcijskega zaledja. V vsakem primeru Šmartno ob Paki obravnavamo ko oskrbno, zaposlitveno, upravno središče širšega funkcijskega območja. V širšem prostoru Šmartnega ob Paki je vrsta dogajanj, skupnih razvojnih kot konfliktnih, ki terjajo širitev meja obravnave z urbanističnimi zasnovami še na ureditvena območja naselij Gorenje, Paška vas z Gavcami, Rečica ob Paki in Podgora in del Slatin, območje skupnih površin 580 ha. Posebne razvojne možnosti Šmartnega ob Paki so v prostoru (gravitacijsko območje), ki presega meje občine Velenje in sega v prostor obeh sosednjih občin (Mozirje in Žalec), kjer se močno čuti vpliv gravitacijskih silnic Celja. Leta 2000 bo v tej planski celoti živelo okoli 3000 prebivalcev, pretežni del v območju urbanističnih zasnov.

Z uveljavljanjem varstva kmetijskih zemljišč se je porušila urbana zasnova naselja in širšega območja, uveljavljena do leta 1983; bistveno se je zožil razpoložljiv prostor za razvoj. Novi pogoji in omejitve usmerjajo rast pravokotno na železnico v smeri hribovitejšega Malega vrha. Železnica, ki daje naselju določene primerjalne razvojne prednosti, razdvaja naselje na dva dela in loči centralna območja od poselitveno atraktivnejših površin. Spremeniti je potrebno celotno koncepcijo cestno prometnega omrežja naselja in širše.

Razpoložljive površine znotraj ureditvenega območja omogočajo naselitev načrtovanega prirasta prebivalstva do leta 2000. Znotraj meja je 10.1 ha kmetijskih površin 1. območja, neobhodnih za razvoj naselja, predvsem po letu 2000.

Proizvodne dejavnosti v ureditvenem območju nimajo posebnih razvojnih možnosti; na območju Podgore (ureditveno območje naselja z območjem kamnoloma) je ponovno proučiti razvojne možnosti kmetijstva in industrije.

Ureditveno območje Gorenja s kamnolomom in z močnejšo zasnovo industrije, nudi večje razvojne možnosti industriji kljub razsežnim kmetijskim zemljiščem na obrobju in tudi znotraj območja. V tem območju načrtujemo močnejši razvoj po letu 2000.

5.3.3. Urbanistične zasnove naselja Topolšica – planska celota 9

Posebno mikrogravitacijsko jedro predstavlja Topolšica s svojo poudarjeno zdraviliško funkcijo. Naselje zaradi svoje specifične dejavnosti izstopa iz omrežja naselij v občini. Vsi dosedanji planski dokumenti predvidevajo razvoj Topolšice v sodobno urejen zdraviliški center. Ureditveno območje naselja zajema poleg bolnišnice in zdravilišča tudi stanovanjski del. V območje urbanističnih zasnov pa vključujemo tudi turistično letališče Lajše in istoimensko naselje z določenimi možnostmi razvoja ter območje sanatorija v Ravnah. Zasnove vključujejo del pridobivalnega prostora rudnika, ki v precejšnjih razsežnostih sega v krajevno skupnost Topolšica, tudi preko južnih robov naselja. V naselju in njegovem zaledju bo leta 2000 živelo okoli 1500 prebivalcev.

Z varovanjem že opredeljenih površin zdravilišča in bolnišnice, zdravilnih virov vode in razsežnih gozdov s posebnim pomenom, zagotavljamo dolgoročni razvoj teh dejavnosti. Taka usmeritev ne dovoljuje tudi zaradi omejitev, ki jih predstavlja pridobivalni prostor, bistvenega spreminjanja z zazidalnim načrtom sprejetega prostorskega razvoja; razmestitev družinskih stanovanj in objektov centralnih dejavnosti v ravnem delu, ob Topolšici in enodružinske, pretežno nadomestne gradnje ogrožencev na pobočjih vzhodno od naselja. Tod je 2,90 ha kmetijskih površin 1. območja, ki jih izvzemamo s tem planom iz območij varovanja.

5.4. Krajinske zasnove območij – programske usmeritev

Za širša območja Zavodenj in Belih vod, Paškega Kozjaka in Graške gore in območja znotraj pridobivalnega prostora rudnika, to je za območja, kjer je zaradi krajinskih in drugih vrednot človekovega okolja, različnih interesov pri rabi prostora, predvidenih večjih poseganj in podobno, izražen poseben družbeni interes, določa ta plan podrobnejšo zasnovo – krajinsko zasnovo območij. Krajinske zasnove bodo izdelane na osnovi usmeritev prostorskih sestavin družbenega plana in posebej točke 3.4. in po izdelavi manjkajočih strokovnih osnov (poglavje 7.3.), v letih 1987/88 oziroma po dogovoru s sosednjimi občinami, v katera segajo skupne krajinske enote – območja krajinskih zasnov.

5.4.1. Krajinsko območje Zavodenj in Belih vod z območjem Smrekovca in Loma – planska celota 1, velikosti 4240 ha z ureditvenimi območji centralnih naselij Zavodnje in Bele vode

Območje, ki preko Smrekovca in Komna sega v sosednjo občino Mozirje, je skrajni vzhodni del velikega prostora Kamniško-Karavanško-Savinjskega krajinskega parka. Odlikuje se po kvaliteti posamičnih spomenikov in posebnih oblikah in kakovosti kulturne krajine; ohranila se je vrsta območij, tod so izjemno pomembni objekti in prostori povezani z velikimi dogodki v NOB. Smrekovec in Komen, ki sta skupni zahodni oziroma severozahodni del obravnavanega krajinskega območja v občini Velenje, pa uvrščamo med geološko paleontološke oziroma mineraloško petrografske ter botanične naravne spomenike.

Poglavitna problematika tega prostora je deagrarizacija zaraščanja čistin, zabrisovanje kulturnega vzorca, propadanje in uničevanje avtentične arhitekture ter vnašanje neprimerne nove, gradnja novih cest in drugih infrastrukturnih objektov (vodno zajetje, rezervoarji, čistilne naprave, antenski stolpi, male elektrarne in podobno), vse večji prodor turizma in rekreacije ter posamičnih počitniških hiš in nenazadnje propadanje gozda v zadnjem času.

Skupne so usmeritve za urejanje celotnega prostora, posebej pa za območje z največjo koncentracijo kvalitet, povezanih s specifičnim zgodovinskim razvojem:

- spodbujali bomo kmetijstvo, ki ohranja prvobitno podobo krajine; ob nadaljnji preobrazbi kmetijskih površin pa bomo pazili na merilo parcelacije, ohranjali čimveč elementov ekološke stabilnosti (vegetacija, naravni vodotoki); dejavnosti naj bodo v skladu s kakovostjo prostora;
- območja naravnih rezervatov bomo ustrezno vključevali v rekreacijsko izobrazbo, oblike letne rekreacije bomo združevali tudi s kmetijsko rabo;
- ambientalno, vedutno in naselbinsko kvalitetna območja bomo varovali s posegi, ki so sorodni prvotnim zasnovam;
- novogradnjo načelno dovoljujemo v okviru posameznih domačij in naselbinskih žarišč, vendar ob upoštevanju spomeniških sestavin prostora in ožjega domačijskega ambienta.

Poselitev naj ohranja gručasto strukturo – izogibali se bomo razpršene gradnje na pobočjih, slemenih, vrhovih itd., pri novogradnjah je upoštevati likovne zakonitosti, ki jih narekujeta tradicija in prostor.

V širših, opredeljenih območjih naselij Zavodenj in Belih vod (vključno z ureditvenimi območji) bomo uveljavljali strožji režim spomeniško-varstvenega varovanja. Ožja – ureditvena območja Zavodenj in Belih vod – naselbinska jedra bomo urejali z ureditvenimi načrti (v prvi etapi s prostorskimi ureditvenimi pogoji). V ta prostor bomo v skladu z možnostmi usmerjali stanovanjsko gradnjo in centralne dejavnosti.

Na osnovi skupnih raziskav in strokovnih osnov, ki jih bomo pripravili s sosednjo občino Mozirje, bomo dopolnili usmeritve za krajinske zasnove širšega prostora in jih po potrebi sprejeli v skupščinah obeh občin.

5.4.2. Krajinsko območje Paškega Kozjaka in Graške gore – planska celota 3 – velikosti 2600 ha z ureditvenimi območji naselij Plešivec, Škalske Cirkovce, Paka, Paški Kozjak in Bevče in pripadajočimi razloženimi deli teh naselij ter naselji-zaselki Šmartinske Cirkovce in Lopatnik

Podoben krajinski in kulturni profil, kot na območju Zavodenj in Belih vod, srečujemo tudi na območjih, ki meje na Paški Kozjak – od Graške gore do Bevč.

Ob tem prihaja v ospredje izjemen zgodovinski pomen krajev na Paškem Kozjaku (tudi v občini Celje), koder se je februarja leta 1944 prebijala XIV. divizija proti Graški gori (občina Velenje in Slovenj Gradec). Na območju Pake je vrsta kraških pojavov, naravnih spomenikov tudi pomena, ki presega lokalne okvire (Velijekova peč). Podrobnejša raziskovanja tega območja niso bila opravljena, ugotavljamo pa, da občinske meje ne zaključujejo kvalitet, ki postavljajo ta prostor v ospredje. Predvsem na mejnem območju s sosednjo občino Slovenj Gradec ugotavljamo vrsto spomenikov narave: poleg Pake, ki se prebija skozi zadnje odkrožke apneniško dolomitnih Karavank, je tu Huda luknja – kraška jama, soteska z naravnim mostom, hrib Tisnik z edinstveno floro.

Območje je razvojno zelo izpostavljeno zaradi urbanizacije in njenih vplivov, odseljevanja s težje dostopnih območij, intenzivnejše rabe zemljišč na sicer dokaj strmih površinah in interesov razvijajočega se čebelarstva, vodni viri, bivalni pogoji in izgled krajine in nekateri naravni spomeniki so ogroženi zaradi kamnolomov, ki istočasno ogrožata tradicionalne povezave domačega prebivalstva z dolino, prodiranja turizma in gradnje počitniških hiš. Posebej je ogrožena reka Paka zaradi prometa in možnih rekonstrukcij.

Na prostorsko vrednejših območjih bo še potrebno usklajevanje načrtovanih posegov, da le-ti ne bi preveč prizadeli naravnih sistemov. Za predvideno melioracijo v Bevčah bomo izdelali lokacijski načrt za ureditvena območja naselij, v obravnavanem območju bomo izdelali ureditvene načrte šele po letu 1990; v prvi etapi bomo pripravili in sprejeli prostorske ureditvene pogoje. S sosednjimi občinami Slovenj Gradec in Celje bomo izdelali skupne strokovne podlage za pripravo krajinskih zasnov.

5.4.3. Območje pridobivalnega prostora rudnika lignita (območja ugrezanj izven urbanističnih zasnov – planska celota 10 – velikosti 1070 ha

Območje največjih nasprotij zaradi prevlade samo ene oblike rabe terja posebej pozorno obravnavanje. Zaradi dolgoročnosti in težko predvidljivih sprememb na površju načrtujemo krajinske zasnove v dveh etapah: prva obsega območje za spremenjene konfiguracije in območje sprememb do okoli leta 1995, to je vzhodni del pridobivalnega, pretežno že umirjenega prostora, ter osrednji del z intenzivnega pridobivanja do okoli leta 1990–2000. Zasnove za ostale površine bomo pripravili po letu 1995; strokovne osnove moramo zaradi poznavanja dejanskega stanja pripraviti pred spremembami.

Poleg preseljevanja z rušnega polja in prekinitev fizičnih zvez s centralnimi naselji in s tem nenadomestljivosti propada avtentičnega okolja, moramo proučiti in v projektni fazi upoštevati ostale možne posledice odkopavanja premoga:

- zmanjšanje kmetijskih površin in spremenjeni pogoji gospodarjenja na preostalih površinah,
- zmanjšanje gozdnih površin in osiromašenje rastlinstva,
- ogroženost kulturnih spomenikov,
- spremembe v strugah, v podtalnici, v izginotju značilnih pojavov znotraj in na robu pridobivalnega prostora,
- ogroženost zaradi (opuščenih) odlagališč odpadkov,
- povečanju površin (in volumna) jezer,
- povečanju polucije v že urejeno okolje.

V prvi etapi načrtovanj je potrebno upoštevati že izvedene aglomeracije, vode jezer, načine odlaganja pepela (stopnjo onesnaženja), v celoti je upoštevati krajinsko-ekološke kriterije sedanjega prostora in prostoru v gibanju in mirovanju, zagotoviti ustrezno stopnjo za preživetje; ohraniti je sedanjo stopnjo parcelacije oziroma jo zmanjšati (povečati, povezati parcele), ohraniti (povrniti v največji možni meri) značilne reliefne, vegetacijske in druge elemente prvotne krajine.

6. OBVEZNA IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO PROSTORSKIH SESTAVIN SREDNJEROČNIH PLANSKIH AKTOV

Dolgoročni plan opredeljuje nekatere sestavine kot obvezno izhodišče za pripravo in oblikovanje srednjeročnih planov. Obvezne so le tiste sestavine, ki po svoji naravi zahtevajo trdnejšo dolgoročno opredelitev, ker bi v nasprotnem primeru bilo onemogočeno ali vsaj močno oteženo uresničevanje nekaterih dolgoročnih ciljev.

6.1. Obvezna izhodišča dolgoročnega plana SRS

Obvezna izhodišča, ki jih za območje občine Velenje določa dolgoročni plan SRS za obdobje 1986–2000, so:

- zasnova urbanega omrežja,
- zasnova območij kmetijskih zemljišč 1. območja, upoštevaje spremembe namembnosti teh zemljišč, kakor je opredeljeno v tem planu,
- zasnova območij gozdnih zemljišč – varovalni gozdovi,
- rudnin in mineralnih potencialov,
- območja varstva naravne dediščine – krajinski park,
- pomembna območja varovanja kulturne dediščine – pomembnejši spomeniki,
- območja sanacije kakovosti zraka,
- kakovost voda (vodotoki prednostne sanacije) in zasnova sistema čistilnih naprav,
- zasnova cestno prometnih povezav,
- zasnova železniško prometnih povezav,
- zasnova elektroenergetskega omrežja,
- zasnova naftovodnega in plinovodnega omrežja.

6.2. Obvezna izhodišča dolgoročnega plana občine Velenje

Obvezna izhodišča tega plana so območja zemljišč in trase infrastrukturnih koridorjev, ki so posebnega pomena za skladen dolgoročni razvoj občine in se jih ne sme oziroma se sme spreminjati namenska raba le pod pogoji, ki jih določa zakon:

- območja varovanja kmetijskih zemljišč,
- območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim pomenom,
- območja pridobivanja premoga in raziskovanja ter pridobivanja mineralnih surovin,
- območja varstva voda za oskrbo s pitno vodo in termomineralnih voda,
- območja sanacij ogroženih površin,
- območja varovanja naravne in kulturne dediščine,
- ureditvena območja naselij in drugih poselitvenih površin zunaj ureditvenih območij,
- območja večjih infrastrukturnih objektov zunaj ureditvenih območij naselij,
- območja za posebne namene ter potrebe SLO in DS.

Ta območja bomo zavarovali s podrobnejšimi akti (kjer to še ni), nadzorovali smotrno gospodarjenje s prostorom v teh območjih ter preprečevali morebitna razvrednotenja teh območij. Drugim območjem, ki v kartah planskega akta niso posebej omejena, je s srednjeročnim družbenim planom občine omogočena dokončna uskladitev in razmejitev namenske rabe prostora. Vsa posebej varovana območja (zemljišča) so opredeljena na kartah v M 1:5000.

7. OPREDELITVE ZA URESNIČEVANJE PROSTORSKIH SESTAVIN DOLGOROČNEGA PLANA

Temeljni instrument za uresničevanje prostorskih sestavin dolgoročnega plana za obdobje 1986–2000 bodo srednjeročni in letni planski akti občine Velenje ter drugih nosilcev planiranja, ki bodo oblikovani in sprejeti skladno z usmeritvami dolgoročnega plana in bodo morali konkretizirati dolgoročne cilje in naloge za posamezno srednjeročno obdobje do leta 2000.

7.1. Načini nadaljnjega urejanja posameznih območij s prostorskimi izvedbenimi akti

Posamezna območja občine bomo urejali po planskih prostorskih celotah in njihovih delih – ureditvenih območjih naselij, ki jih urejamo z urbanističnimi in krajinskimi zasnovami.

Prostorski izvedbeni načrti

Z zazidalnimi načrti bomo urejali dele pomembnejših naselij, ki jih urejamo z urbanističnimi zasnovami ali cela naselja oziroma velikega območja graditve s prepletanjem osnovne dejavnosti oziroma namembnosti, manjša območja graditve, s prevlado ene dejavnosti oziroma namembnosti, specifične objekte in ureditve (zahtevni javni objekti ali skupine manj zahtevnih javnih objektov) in naselja, kjer je zazidalni načrt izdelan, a še ni (v celoti) realiziran. Z uredit-

venimi načrti bomo urejali celovito prenovo naselij ali delov naselij, območja dopolnilnih gradenj, obnavljanja in vzdrževanja obstoječe gradbene strukture, komunalne in prometne ureditve. Z zazidalnimi in ureditvenimi načrti bomo urejali naselja ali dele naselij Titovo Velenje, Šoštanj, Šmartno ob Paki, Topolšica z Lajšami, Gaberke, Škale s Hrastovcem, Kavče, Šentilj, Lokovica, Gorenje, Ravne, Zavodnje. Ureditvene načrte bomo izdelali tudi za posege v prostor, ki niso graditev, vendar predstavljajo večjo trajno spremembo prostora (zele površine, pokopališča). Lokacijske načrte bomo izdelali za gradnjo infrastrukturnih objektov in naprav, kjer je posledica nova izključna raba prostora in za gradnjo in ureditev vplivov infratsrukturnih objektov in naprav, kjer je posledica prekrivajoča raba prostora v vplivnem območju objektov: v ureditvenih območjih naselij in izven njih.

Prostorski ureditveni pogoji

Prostorske ureditvene pogoje bomo izdelali za: zgrajene dele mesta, kjer je bil prostorski izvedbeni akt že realiziran, za dele mesta, kjer prostorski izvedbeni akt ne bo izdelan v tem ali prihodnjem srednjeročnem obdobju in za območja urbanistične zasnove mesta, ki niso pokrita s prostorskimi izvedbenimi akti. S prostorskimi ureditvenimi pogoji bomo urejali naselja brez večjih razvojnih potreb v prostorsko zaokroženih območjih (ureditvena območja naselij), opredeljenih s tem planom: Bele vode, Plešivec, Škalske Cirkovce, del Pake, Bevče in Florjan (naselja z varovanimi centralnimi funkcijami v omrežju naselij), Laze, Podkraj, Paška vas, Mali vrh, Gavce in Rečica ob Paki ter skupino manjših naselij, ki imajo minimalno možnost razvoja in smo jih lahko zaokrožili v naselje ali pa so ugotovljena večja neskladja v odnosu različnih oblik rabe prostora: Paški Kozjak, Silova, Ložnica, Podgorje, Podgora. Za povsem razložena naselja Šentvid, Šmarske Cirkovce, Šembric, Skorno pri Šoštanju, Skorno pri Gorenju in Veliki vrh, za razložene predele razvojno pomembnejših naselij (skupine hiš – zaselki), kjer v opredeljenih zaokroženih območjih ne moremo zagotavljati ustreznih poselitvenih površin do leta 2000 in posebej za razloženo – razpršeno graditev objektov za bivanje, bomo pripravili posebne prostorske ureditvene pogoje po posameznih planskih prostorskih celotah.

Pri pripravi usmeritev glede načinov urejanja posameznih območij s prostorsko izvedbenimi akti upoštevamo tudi obveznost, da se strokovne podlage in evidence podatkov nenehno dopolnjujejo z novimi ugotovitvami in spoznanji, ki morajo biti na voljo nosilcem planiranja kot podlaga za planiranje v prostoru. Pogoj za izpolnitev te obveznosti je, da nadaljujemo z delom na dograditvi prostorsko informacijskega sistema spremljanja priprave, sprejemanja ter izvajanja urbanistične dokumentacije.

7.2. Merila za ugotavljanje odstopanj od sprejetega dolgoročnega plana, ki narekuje postopek spremembe plana

Merila za ostopanje od sprejetega dolgoročnega plana, ki narekujejo postopek spremembe plana, so obvezna izhodišča za pripravo srednjeročnih planskih aktov samoupravnih organizacij in skupnosti ter občine, ki so opredeljena v točki 6 tega plana ter bistveni pogoji in možnosti nadaljnjega družbenoekonomskega in socialnega razvoja občine.

Če se na predlog subjekta planiranja, ali če obstajajo širši družbeni interesi, ugotovljeni s spremembami dolgoročnega plana SRS, pojavi družbeno utemeljena potreba za odstopanje od obveznih izhodišč, mora ustrezne spremembe in dopolnitve tega plana obravnavati in sprejeti po postopku, kot ga določa zakon, Skupščina občine Velenje.

7.3. Program dodatnih raziskav, analiz, študij in strokovnih podlag

Za izdelavo urbanističnih in krajinskih zasnov v letih 1986 do 1988, za dopolnjevanje uresničevanja in spremljanja dolgoročnega plana ter za dokončno odločanje o urejanju prostora v postopku priprave srednjeročnega plana občine za obdobje 1990 do 1995, moramo pripraviti naslednje naloge:
- proučitev možnosti prenove in zgostitve strnjeno pozidanih območij mesta Titovo Velenje,
- proučitev potreb po vodi: oskrba s pitno vodo in tehnološko vodo in vode za potrebe kmetijstva (možnosti pridobivanja in zasnova omrežja distribucije),
- proučitev možnosti izgradnje zajezb in zadrževalnikov v občini Velenje in za potrebe občine v sosednji občini Slovenj Gradec,
- proučitev skrajnih meja toplovodnega omrežja, proučitev možnosti uporabe plina za ogrevanje naselij in toplih vrelcev na območju Lajš za ogrevanje naselij in druge namene,
- oskrba s plinom in proučitev trase priključnega plinovoda do somestja Titovo Velenje–Šoštanj in možnosti širitve oskrbe v smeri Gorenja in Mozirja,
- proučitev načina odvajanja odplak na območju Šmartnega ob Paki in priprava strokovnih podlog za lokacijo kolektorja in čistilne naprave,
- proučitev povezav vodovodnega sistema Šmartno ob Paki z omrejem Titovo Velenje–Šoštanj in proučitev možnosti povezave območja Titovega Velenja–Vinska gora z vodovodnim sistemom občine Velenje,
- izdelava agrokarte kmetijskih potencialov občine Velenje,
- opredelitev nadomestnih kmetijskih zemljišč za tista zemljišča, ki jim bomo spremenili namembnost zaradi nujnih potreb mesta, naselij in infrastrukturnih objektov,
- opredelitev obsega rušenj in preseljevanj z območja Velenja (jame Škale, Pesje, Preloge) in z območja jame Šoštanj),
- proučitev možnosti izgradnje cestne povezave severne obvoznice s Partizansko oziroma regionalnim cestnim sistemom v občini Velenje,
- proučitev možnosti izgradnje odseka regionalne cestne povezave skozi kamnolom tufa ob vasi Gorenje in določitev trase občinske ceste od vasi Gorenje in skozi Šmartno ob Paki,
- proučitev možnosti izgradnje odseka (obvoznice) magistralne ceste Slovenj Gradec–Arja vas na območju Titovega Velenja,
- proučitev trase regionalne ceste Titovo Velenje–Polzela in možnosti priključka na bodočo avtocesto Maribor–Ljubljana,
- proučitev nadomestne trase odseka ceste v Lopatnik zaradi širjenja kamnoloma Selo,
- raziskava rezerv mineralnih surovin na območju občine Velenje,
- izdelava analize potrebnih pogojev in imejitev za TEŠ V in izdelava strokovnih podlag za lokacijo TEŠ V,
- proučitev potreb in možnosti izgradnje (reaktiviranja) proge Titovo Velenje–Slovenj Gradec in odcepa železniške proge za Mozirje skozi kamnolom tufa v vasi Gorenje,
- proučitev načina in mesta odstranjevanja komunalnih in posebnih (nevarnih) odpadkov v občini in (ali) v sklopu celjske regije,
- proučitev možnosti drugačnega odlaganja pepela in izdelava strokovnih osnov za transport in lokacijo deponije (deponij) pepela,
- raziskava ogroženosti gozdov v občini Velenje,
- proučitev možnosti izgradnje zbirnega blagovnega centra za potrebe kontejnerizacije, oblikovanja večjih železniških in cestnih pošiljk, izdelovalnice in pripravljalnice palet in skupne embalirnice,
- proučitev možnosti izgradnje manjših hidrocentral na vodotokih v občini Velenje,
- proučitev potencialov (razmestitve) "gospodarstva v zaledju" v vojnih razmerah.

7.4. Skupne naloge s sosednjimi občinami

Zaradi sedanje prakse usklajevanja bomo morali tudi po sprejetju plana nadaljevati z razreševanjem skupnih problemov na mejnih območjih in v širšem prostoru. Za evidentirane, a nerazrešene soodvisnosti bomo pripravili skupne strokovne podlage. Skupno proučevanje prostora bo temeljilo na skupno dogovorjenih usmeritvah urejanja prostora in varstva okolja, kjer ne poznamo občinskih meja.

Skupne naloge z občino Žalec pri usmerjanju prostorskega razvoja:
- določitev poselitvene strategije in proučitev možnosti oblikovanja manjših zaposlitvenih jeder na območjih Vinske gore, mejnih področij jugovzhodnega kraka občine Velenje z občino Žalec in na območju Šmartnega ob Paki z Letušem,
- proučitev oskrbe Vinske gore ter Šentilja, Arnač, Ponikve in naselij vzdolž ceste proti Polzeli iz vodovodnega sistema Velenje–Šoštanj in povezave vodovodnih sistemov na območju Šmartnega ob Paki z Letušem,
- zasnova elektro in telefonskega omrežja na mejnih območjih obeh občin,
- proučitev tras regionalne cestne povezave iz Titovega Velenja proti Polzeli s priključkom na Sloveniko in (med) občinske ceste Šmartno ob Paki–Letuš ter v smeri Polzele preko Podvina,
- priprava strokovnih podlag za melioracije v Bevčah in proučitev možnosti skupnih agro ukrepov na vseh skupnih območjih (zložbe, namakanje, usposabljanje nadomestnih zemljišč),
- priprava strokovnih podlag za ureditveni načrt kamnoloma Podgora,
- priprava strokovnih podlag za zajezbe na Ložnici, Trnavi in Rekongu.

Skupne naloge z občino Mozirje:
- proučitev (odseka) trase regionalne ceste Gorenje–Mozirje skozi kamnolom tufa,
- proučitev potreb gospodarstva občine Mozirje po železnici in proučitev trase odcepa železniške proge Gorenje–Mozirje,
- priprava strokovnih podlag za ureditveni načrt kamnoloma tufa v vasi Gorenje,
- proučitev možnosti pridobivanja pitne vode za potrebe naselij občine Velenje in tehnološke vode za potrebe velenjskega gospodarstva (posebej TEŠ V) iz Savinje (Soteska),
- priprava strokovnih podlag in izdelava krajinskih zasnov za območje Golte–Smrekovec–Komen vključno z Belimi vodami in Zavodnjami.

Skupne naloge z občino Slovenj Gradec:
- določitev poselitvene strategije in proučitev možnosti razmestitve proizvodnih enot z vidika potreb občine Velenje na območju Dolča in Mislinje,
- zajetja in varovanja virov pitnih voda za vodovodni sistem Velenja,
- priprava strokovnih osnov in izdelava krajinskih zasnov za območje Graške gore in Paškega Kozjaka (skupaj z občino Celje).

Nekatere naloge prostorskega in urbanističnega načrtovanja presegajo prostor občine Velenje in sosednjih občin, so regionalnega pomena skupne s Koroško in še posebej v Celjski regiji.

Celje ima v svoji širši regiji slejkoprej najbolj centralno prometno lego, tako glede na cestno omrežje kakor tudi železnico. Zaradi te vozliščne lege in že dosežene velikosti, gospodarskih zmogljivosti in storitvenih funkcij, je Celje v modelu urbanega sistema upravičeno opredeljeno kot ena od vodilnih urbanih aglomeracij. V zadnjih dvajsetih letih se bo pojavilo v regiji kot novo, izredno dinamično razvojno središče Titovo Velenje s polarizirajočimi vplivi, ki so posegli že precej čez meje občine (predvsem v žalsko in mozirsko občino). Titovo Velenje je edino mesto v celotnem gravitacijskem zaledju, ki naglo postaja dovolj veliko, da more ali bo moglo že za lastne potrebe generirati določene bolj specializirane (redkejše) dejavnosti, katere pa bo koristilo tudi prebivalstvo širšega območja, kot je velenjska občina.

Skupno bomo proučili rabo prostora, organizacijo dejavnosti, uskladili zasnove rabe prostora in določili ukrepe za varovanje okolja. Pomembnejše naloge so:
- določitev regijskega zbirališča (predelava in deponija) posebnih odpadkov,
- proučitev možnosti skupne deponije komunalnih odpadkov,
- usmeritev naseljevanja prebivalstva in razporeditev delovnih mest,
- infrastrukturno omrežje in povezave ter distribucijski centri,
- zagotavljanje (usposabljanje) nadomestnih zemljišč, za (kvalitetna) zemljišča, ki so neobhodna za razvoj dejavnosti v posameznih občinah,
- varstvo zraka in zaščita gozdov pred propadanjem,
- varstvo voda Savinje in njenih pritokov,
- zagotavljanje nadomestnih zemljišč (kmetij) za ogrožence z rušnega polja RLV.

8. DOKUMENTACIJA K PLANU

8.1. Kartografski del in bilance

Prostorske sestavine dolgoročnega plana občine Velenje za obdobje 1986–2000 so grafično prikazane (in opremljene z ustreznimi bilancami) s sistemom tematskih kart oziroma dokumentacije k planu:

Družbeni plan – tekstualni del z oznako DDP – EP – 491 je opremljen s serijo kart izdelanih v M 1:50.000 (ustrezno pomanjšane na format A4), ki prikazujejo organizacijo dejavnosti v prostoru občine in nekatere oblike namenske rabe prostora.

Organizacija dejavnosti (detajlnejši prikaz) in namenska raba površin sta prikazani (tudi) na kartah v M 1:25.000, v dokumentaciji k planu z oznako DDP – P – 491. V posebni prilogi (tekstualni del in grafični list v M 1:25.000) te dokumentacije so prikazane ureditve za potrebe SLO in DS, z oznako tajnosti ljudske obrambe.

Ureditvena območja naselij so skupaj z omejitvami v rabi površin, na topografskih kartah v M 1:5.000, prikazana v dokumentaciji k planu z oznako DDP – P – 491/1.

V dokumentacijo z oznako DDP – 2 – 491/2, 3 in 4 so na katastrskih preglednih načrtih v M 1:5.000 prikazane temeljne opredelitve namenske rabe zemljišč:
- zemljišča trajno namenjena kmetijski proizvodnji,
- območja gozdov z gozdovi s posebnim pomenom in varovalnimi gozdovi ter zemljišča v zaraščanju,
- varstveni pasovi vodnih virov,
- pridobivalni prostori površinskega in podzemnega pridobivanja,
- območja kulturnih spomenikov.

8.2. Analiza dolgoročnih razvojnih možnosti in dopolnitve

Kot dokumentacija k planu se uporablja tudi Analiza dolgoročnih razvojnih možnosti – prostorske sestavine z oznako DDP – P – 491/A/1 ter strokovne osnove za dolgoročni plan, ki so bile izdelane naknadno.

Titovo Velenje,
17. junij 1986

Predsednik
Skupščine občine Velenje
mag. Drago Šulek
dipl. inž. fizike

URADNI VESTNIK OBČINE VELENJE — Izdajatelj: Skupščina občine Velenje — Ureja: Tone Hribar, sekretar Skupščine občine Velenje — Letna naročnina: 500 din — Naklada 500 izvodov — Po mnenju Republiškega sekretariata za informiranje se za Uradni vestnik ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov — Uradni vestnik izhaja po potrebi — Razmnoževanje: Bizjak, Titovo Velenje;

URADNI VESTNIK
OBČINE VELENJE

LETO XIX. ŠTEVILKA 11/2 15. OKTOBER 1986

DOGOVOR
O TEMELJIH DRUŽBENEGA PLANA OBČINE VELENJE ZA OBDOBJE 1986–1990

Skladno z Zakonom o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 46/85) ter o Družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80, 33/80 in 2/81), nadalje skladno z odlokom o pripravi in sprejetju družbenega plana občine Velenje za obdobje 1986–1990 ter na podlagi sprejetih smernic razvoja občine Velenje v obdobju 1986–1990 sklepajo:

1. Temeljne organizacije združenega dela
2. Občinske samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje
3. Ljubljanska banka Temeljna banka Velenje
4. Medobčinska gospodarska zbornica Velenje
5. Zveza sindikatov Slovenije – Občinski sindikalni svet Velenje
6. Občinska konferenca SZDL Velenje
7. Obrtno združenje Velenje
8. Krajevne skupnosti
9. Izvršni svet Skupščine občine Velenje
10. Območne samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje
11. Izvršni sveti sosednjih občin

DOGOVOR
o temeljih družbenega plana občine Velenje za obdobje 1986–1990

UVODNE DOLOČBE

1. člen

Udeleženci tega dogovora opredeljujemo skupne interese, konkretne naloge in obveznosti, ki bodo v obdobju 1986–1990 ključnega pomena za nadaljnji družbenoekonomski in prostorski razvoj občine.

Materialne obveznosti in organizacijske naloge skupnega pomena so zasnovane na samoupravnih sporazumih o temeljih planov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in samoupravnih interesnih skupnostih materialne proizvodnje.

Za področje gospodarstva pa so naloge skupnega pomena za razvoj, materialne obveznosti in organizacijske naloge zasnovane na neposrednih stikih z nosilci planiranja na osnovi skupnih temeljev za pripravo srednjeročnih planov v obdobju 1986–1990. Skladno s skupnimi interesi ter skupno dogovorjenimi nalogami odgovorno prevzemamo konkretne naloge in obveznosti za njihovo uresničevanje na področjih, ki smo jih predhodno opredelili v smernicah razvoja občine za obdobje 1986–1990.

Vsebina dogovora je sestavljena iz razvojnih ciljev, materialnih okvirov, kriterijev, ekonomskih odnosov s tujino in politike zaposlovanja v okviru globalnih usmeritev. Naloge in obveznosti nosilcev planiranja po posameznih področjih so razvidne iz osnovnih usmeritev v ekonomski, socialni in prostorski sferi družbenega razvoja.

Družbenoekonomski razvoj občine bo v naslednjem srednjeročnem obdobju odvisen od doseganja razvojnih ciljev v obdobju 1981–1985, od izvajanja aktivnosti in nalog tega dogovora, od uresničevanja nalog dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, od gospodarskega in družbenopolitičnega stanja ter razvojnih teženj v Sloveniji, Jugoslaviji in v svetu.

Udeleženci dogovora se zato kot temeljni nosilci planiranja obvezujemo, da bomo upoštevali v tem dokumentu opredeljene naloge in obveznosti in jih vgrajevali v lastne razvojne usmeritve.

I. GLOBALNE USMERITVE

1. Razvojni cilji, materialni okviri in kriteriji za prestrukturiranje gospodarstva v obdobju 1986–1990.

2. člen

Izhajajoč iz temeljnih ciljev, opredeljenih v smernicah za naslednje srednjeročno obdobje, bomo udeleženci dogovora zasledovali naslednje temeljne razvojne cilje:
– razvoj gospodarstva na kvalitetnih osnovah
– dvig življenjske ravni prebivalstva
– skladen razvoj vseh dejavnosti v prostoru.

3. člen

Udeleženci dogovora soglašamo, da bo za uresničevanje skupnih interesov in ciljev razvoja iz predhodnega člena možno in potrebno ustvariti pogoje za nadaljnjo gospodarsko rast občine.

Rast družbenega proizvoda se bo gibala po 3,2% realni letni stopnji. Izvoz se bo gibal po stopnji 8%, uvoz po stopnji 5% letno.

Za predvidene investicije (brez energetskih) bomo v obdobju 1986–1990 namenili 34,9% načrtovanega družbenega proizvoda, od tega za gospodarske investicije 29%, za stanovanjsko, komunalno in cestno gospodarstvo 5,2% ter za družbene dejavnosti 0,7%. Energetske investicije, ki bodo financirane iz združenih energetskih sredstev, pa predstavljajo v načrtovanem družbenem proizvodu občine 27,9%.

Vse oblike porabe (osebna, skupna in splošna) bodo rasle skladno z rastjo dohodka in drugimi skupno določenimi osnovami in merili v družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih.

Prispevne stopnje za SIS materialne proizvodnje občine Velenje se bodo po potrebi spreminjale in prilagajale letnim programom SIS. V globalu v obdobju 1986–1990 prispevne stopnje ne bodo prekoračile stopenj iz leta 1985.

Udeleženci smo si enotni, da bomo povečevali zaposlenost po

stopnji do 1% letno. Udeleženci dogovora se zavezujemo, da bo gospodarska rast v obdobju 1986–1990 v večji meri kot v preteklosti temeljila na prirastu produktivnosti, ki se bo gibala po stopnji okrog 2,2% povprečno letno. Zato bomo podpirali predvsem aktiviranje tistih razvojnih dejavnikov, ki ne zahtevajo novih vlaganj ali jih je potrebno zelo malo, kot so boljše izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti, delovnega časa in znanja delavcev, uvajanje več izmen, skrajšanje obratovalnega časa, sodobnejša organizacija dela in spodbujanje večje produktivnosti dela.

4. člen

Izhajajoč iz temeljnih ciljev prestrukturiranja gospodarstva občine na podlagi kakovostnih kadrovskih sprememb, večje vloge znanja in razvojno-raziskovalnega dela ter dinamičnega vključevanja v mednarodno menjavo, bomo udeleženci dogovora upoštevali kriterije za prestrukturiranje gospodarstva na ravni SR Slovenije, zapisane v dogovoru o temeljih plana SR Slovenije.

Za doseganje optimalnejše in skladnejše gospodarske, socialne in prostorske sestave družbenoekonomskega razvoja občine udeleženci dogovora soglašamo, da bomo upoštevali naslednje razvojne kriterije:

- izvozna usmerjenost proizvodnje in storitev na trajnejših osnovah, ki zagotavlja doseganje pozitivnih izvoznih rezultatov. V okviru izvozno usmerjene proizvodnje bo dan poudarek razvijanju in uvajanju proizvodenj, ki zagotavljajo višjo stopnjo predelave, racionalno nadomeščajo uvoz surovin in reprodukcijskega materiala oziroma zmanjšujejo odvisnost od uvoza;
- razvojno-tehnološka intenzivnost proizvodnje in storitev, za katere je značilna visoka stopnja avtomatizacije proizvodnih procesov in visoka udeležba visokokvalificiranega ustvarjalnega dela;
- gospodarska raba energije in surovin, ki je pretežno domačega izvora, zlasti v primeru posodobitve obstoječih proizvodnih programov;
- produktivnost in racionalizacija zaposlovanja bo slonela na nenehni intenzifikaciji in racionalizaciji proizvodnih procesov;
- varovanje okolja, racionalna raba prostora in razporeditev proizvodnje v skladu s policentrično zasnovo regionalnega razvoja SR Slovenije, upoštevaje specifične razvojne možnosti občine.

Nosilci: OZD, KS, SIS, SŠGZ, banka, sindikat, IS SO Velenje.

2. Ekonomski odnosi s tujino

5. člen

Udeleženci dogovora za obdobje 1986–1990 sprejemamo naslednje skupne obveze in naloge s področja ekonomskih odnosov s tujino:

- delež izvoza se bo v naslednjem srednjeročnem obdobju še naprej absolutno in relativno povečeval na osnovi relativno višje stopnje rasti izvoza od povprečne gospodarske rasti v občini; skupni izvoz bo naraščal po stopnji 8%, od tega bo znašal izvoz na konvertibilno področje 90%;
- dinamika uvoza se bo gibala po 5% letni stopnji rasti;
- stopnja pokritja uvoza z izvozom se bo gibala okrog 1,24%, pri Gorenju 1,47%.

Udeleženci dogovora soglašamo, da bomo pospešen izvoz dosegli z nadaljnjim povezovanjem znotraj reprodukcijskih celot v vsem jugoslovanskem prostoru. Zato se udeleženci obvezujemo, da bomo sodelovali pri izvajanju konkretnih izvoznih programov ter pri drugih ukrepih in aktivnostih, ki jih bosta organizirali Gospodarska zbornica Slovenije in Samoupravna inetersna skupnost za ekonomske odnose s tujino.

Večjo usmerjenost v izvoz na konvertibilno področje bo banka zagotavljala s sredstvi za izvoz, zlasti pri kreditiranju izvoza opreme in izvajanju investicijskih del v tujini.

Nosilci: OZD, GZS, SIS za ekonomske odnose s tujino, SŠGZ, banka, IS SO Velenje.

3. Zaposlovanje

6. člen

Z načrtovano povprečno rastjo zaposlovanja do 1% bomo zagotovili za okoli 260 oseb novih delovnih mest letno (razširjena kadrovska reprodukcija), okoli 430 oseb letno pa bo nadomestilo obstoječe potrebe (upokojitve in drugi odlivi).

Delež strokovnih kadrov med zaposlenimi se bo do leta 1990 povečal na 69% (od III. zahtevnostne stopnje navzgor).

Temeljni cilji politike zaposlovanja, ki jih bomo uresničevali v naslednjem srednjeročnem obdobju, sledeč usmeritvam iz družbeno planskih dokumentov republike in občine ter z namenom preprečevanja brezposelnosti so:

- zagotavljanje novih zaposlitvenih možnosti in s tem vključevanje mladih strokovnih kadrov v zaposlitev na osnovi izkoriščanja vseh proizvodnih virov, razširjanje materialnih osnov dela, povečanje produktivnosti ter na osnovi ostalih pogojev, ki zagotavljajo produktivno zaposlovanje;
- ustvarjanje realnih osnov za kakovostne spremembe v zaposlovanju ter izboljšanju izobrazbene sestave zaposlenih, skladno s procesi posodabljanja in prestrukturiranja proizvodnje, predvsem pa na področju tehničnih razvojnih, poslovodnih in marketinških del;
- pospeševanje zaposlovanja v prednostno opredeljenih panogah in proizvodnjah, še zlasti tistih, ki povečujejo delež proizvodov višje stopnje predelave in storitev, ki so usmerjene v izvoz na konvertibilno področje in ki zagotavljajo gospodarnejšo rabo prostora, energije in surovin ter boljšo oskrbljenost s primarnimi kmetijskimi proizvodi;
- zagotavljanje materialnih možnosti za prekvalifikacijo izobraževanja in prezaposlitev delavcev-invalidov v organizacijah združenega dela;
- vključevanje visoko strokovnih kadrov na podlagi znatno večjega združevanja sredstev za raziskovalno delo v delovnih organizacijah in njihovih razvojno-raziskovalnih oddelkih, z namenom povečanja in posodabljanja proizvodnje, dviganja kvalitete storitev ter zmanjševanja ekonomske in tehnološke odvisnosti gospodarstva;
- tekoče prilagajanje strokovne usposobljenosti delavcev zahtevam tehnično-tehnoloških in organizacijskih razvojnih sprememb, kakor tudi s prekvalifikacijo in dokvalifikacijo nezaposlenih s suficitarnimi poklici za takšna dela;
- odpiranje novih delovnih mest v proizvodnih programih drobnega gospodarstva ter s pospeševanjem storitvenih dejavnosti ter s poslovno stimulativnimi programi združevanja dela in sredstev na osnovi družbenega dogovora o zbiranju in vračanju denarnih sredstev občanov zaradi ustvarjanja novih zaposlitvenih možnosti, kar velja zlasti za produktivno pritegnitev prihrankov delavcev na začasnem delu v tujini;
- omejevanje vseh oblik režijskega dela v gospodarstvu in negospodarstvu na ekonomsko in družbeno upravičena, proizvodna, strokovna in organizacijska delovna mesta;
- zagotavljanje takšne organizacije srednjega šolstva in novih zaposlitvenih možnosti, ki bodo prilagojena dolgoročnim razvojnim usmeritvam gospodarstva občine in lastnega generacijskega priliva;

Zastavili bomo svojo štipendijsko politiko skladno s samoupravnim sporazumom o štipendiranju v občini, še zlasti pa zagotavljali kvalitetno in dolgoročno usmerjeno kadrovsko reprodukcijo na ta način, da bomo:

1. Štipendirali sposobne, nadarjene in inovativne dijake in študente ter jih tudi sistematično usmerjali v podiplomski ali specialistični študij in izpopolnjevanje.

2. Podeljevali kadrovske štipendije tudi tistim dijakom in študentom, ki sedaj prejemajo štipendijo iz združenih sredstev ter v večji meri kot v preteklem srednjeročnem obdobju tudi podeljevali štipendije za V., VI., VII. in VIII. stopnjo.

Nosilci: Skupnost za zaposlovanje, SŠGZ, SIS družbenih dejavnosti, OZD, banka, IS SO Velenje.

II. NALOGE IN OBVEZNOSTI NOSILCEV PLANIRANJA PO POSAMEZNIH PODROČJIH

1. Usmeritve na področju gospodarstva

1.1. Industrija in rudarstvo

7. člen

V srednjeročnem obdobju 1986–1990 si bomo udeleženci tega dogovora prizadevali v industriji še naprej pospeševati obstoječo strukturo dejavnosti, pri kateri bodo visokokvalificirano ustvarjalno delo, tehnologija in znanje imeli odločilno vlogo pri povečanju dohodka na zaposlenega in na vložena sredstva. Povečali bomo delež tehnološko zahtevnih razvojno intenzivnih ter ekološko ugodnih programov, ki bodo smotrno izrabljali surovine, energijo in prostor.

8. člen

Pospešen razvoj kovinsko-predelovalne industrije bo v odvisnosti in skladno s specifiko svojih programov sledil usmeritvam te panoge v Sloveniji, to je kompletiranju proizvodnih programov v smeri specializacije in višje stopnje predelave v ekonomskih serijah ter razvoju in proizvodnji strojne opreme in tehnologije. V okviru kovinsko-predelovalne industrije predvidevajo posamezne organizacije v okviru SOZD Gorenje v srednjeročnem obdobju 1986–1990 naslednje aktivnosti:

V Gorenju – Gospodinjski aparati je razvoj in delovanje delovne organizacije začrtan s konceptom inovacije proizvodnega programa in s tehnološkim prestrukturiranjem gospodinjskih aparatov. Bolj kot povečanju količinskega obsega proizvodnje, bo dan poudarek kakovosti proizvodnje in večjemu prilagajanju tržnim zahtevam. Rast izvoza se bo povečala letno 6%, predvsem na račun odpiranja novih trgov SEV, DVR. Do leta 1990 se načrtujejo vlaganja v višini 40 mio din, z naslednjo strukturo virov financiranja: lastna sredstva 38%, združena sredstva 8%, krediti domačih bank 26%, tuji krediti in krediti domačih izvajalcev ter dobaviteljev opreme 28%. Ocena kadrovske strukture predvideva dvigniti znanje v desetih letih za najmanj eno stopnjo strokovne izobrazbe, t. j. za 10% letno rast pri stopnji KV, SS in za 20% letno pri VS in VŠ izobrazbi.

V Gorenju – Notranja oprema ne bodo v obdobju 1986–1990 večje spremembe pri proizvodnih programih, temveč bolj pri prestrukturiranju po kriterijih donosnosti znotraj obstoječih programov, ter razvoj kvalitetnejših oblik trženja in osvajanja novih tržišč. Potrebne investicije se ocenjujejo v višini 1.456 mio din, od tega so najpomembnejše v TOZD Pohištvo, rekonstrukcija sušilnice, lakirnice, žagalnice, v TOZD Gradbeni elementi pa stiskalnica, rekonstrukcija Keramike, rekonstrukcija priprave gline, nabava strojev in podobno. Za te investicije so predvidena lastna sredstva v višini 71%, združevanje sredstev v višini 8% in sredstva bank v višini 21%. Fizični obseg proizvodnje bo rasel s povprečno letno stopnjo 9%, izvoz s povprečno letno stopnjo 3%, število zaposlenih bo raslo s povprečno letno stopnjo 3,7%.

V Gorenju – DO Procesna oprema se prizadevajo v naslednjem srednjeročnem obdobju, da postane TOZD PR PN največji proizvajalec terminalne opreme v Jugoslaviji. V procesni elektroniki je eden osnovnih faktorjev usmeritve pri osvajanju novih proizvodov, da sedanjo izrazito deficitarno uvozn-izvozno menjavo v TOZD spreminjamo postopoma v suficitarno. Pri programu Tehnološke opreme je komparativna prednost v kadrih. Avtomatizacija lastnih tehnoloških procesov je pogoj za nadaljnjo izpopolnitev programske in strojne opreme za širše tržišče. Predvidena vrednost investicij na nivoju DO Procesna oprema znaša 15,849 mio din; viri financiranja bodo: 20% lastna sredstva, 40% združena sredstva, 30% krediti in 10% ostali viri. Rast proizvodnje načrtujejo 15% letno, od tega bi izvoz naraščal povprečno letno za 18%, letna stopnja zaposlovanja pa po 2%.

V Gorenju – Do Commerce si bodo v tekočem srednjeročnem obdobju prizadevali za povečanje tržnega deleža celotnega prodajnega asortimana, tako za izvozno zanimive programe kot tiste programe, ki imajo sedaj minimalni delež v izvozu. Težili bodo k razvitejšim oblikam poslovnega nastopanja ob upoštevanju kriterija integritete in fleksibilnosti SOZD Gorenje glede na tržne potrebe in spremembe v okolju. Potrebne investicije se ocenjujejo na 2.592 milijonov din, od tega 40% lastna sredstva, 47% združevanje in 13% bančni krediti. Sredstva bomo namenili za izgradnjo novega skladiščnega prostora z okoli 20.000 kvadratnih metrov, opremo in nabava računalniške opreme.

V področje predelave kovin spada tudi srednje velika DO EKO, ki načrtuje madornizacijo proizvodnih programov. Poleg investicij v opremo in stroje bodo investirali v zgradbe. Skupna investicijska sredstva v obdobju 1986–1990 ocenjujejo na 1.125 mio din, od tega 65% lastnih sredstev, 12% združevanje in 23% bančnih sredstev. Fizični obseg proizvodnje se ocenjuje 5% letno, stopnja zaposlovanja pa največ 1% letno, s poudarkom na višji stopnji strokovne izobrazbe, predvsem strojnih prifilov. Izvoz bo naraščal 24% povprečno letno, uvoz pa 19% povprečno letno.

9. člen

V okviru Rudarsko elektrenergetskega kombinata Franc Leskošek Luka predvidevajo delovne organizacije v obdobju 1986–1990 naslednje aktivnosti:

– V REK - DO Rudnik lignita Velenje je obstoječi količinski plan proizvodnje premoga - 4,9 milijonov ton predviden tudi do leta 1990 ob upoštevanju sedanjega delovnega tedna. Za predviden količinski obseg proizvodnje bomo zagotovili pogoje za nemoteno odkopavanje premoga znotraj 1540 ha velikega pridobivalnega prostora rudnika lignita. Za zagotovitev tega obsega proizvodnje, bodo vlaganja v osnovna sredstva predvidena predvsem v premogovništvu v višini 42.774 mio din. Investicijska vlaganja se bodo pretežno financirala vsa iz energetskih sredstev. Uvoz bo naraščal po stopnji 11% letno. Nadaljnje razpoložljive rezerve bodo dosegljive s sprostitvijo zalog v varovalnih stebrih, v teku so še izgradnja nadomestnih objektov Preloge in raziskovalno-odpiralna dela za jamo Šoštanj. Poleg tega RLV sodeluje tudi pri raziskavah in pripravah za odpiralna dela novega rudnika rjavega premoga Lendava. Skupna naloga vseh dejavnikov v občini je v obdobju 1986–1990 iskanje možnosti učinkovite rekultivacije saniranega ali začasno konsolidiranega območja v gospodarske namene. Spremembe v pridobivalnem prostoru se bodo v obdobju 1986–1990 ponovno intenzivirale oziroma bodo zajele nove gosteje poseljena območja in kmetijska zemljišča večjih razsežnosti.

– V REK - DO TEŠ bo v naslednjem srednjeročnem obdobju razpolagala z nespremenjeno močjo instaliranih kapacitet za proizvodnjo električne energije ter za 10 MW povečano močjo kapacitet za proizvodnjo toplotne energije.

Delež TEŠ proizvodnje v skupni proizvodnji termoenergije se ne bo bistveno spremenil (54%, 6%), zmanjšal pa se bo delež TEŠ velenjske proizvodnje v skupni proizvodnji elektro-energetskega sistema iz 31% leta 1986 na 28,5% v letu 1990.

Na osnovi načrtovane porabe toplotne energije za ogrevanje bo poraba, s tem pa tudi proizvodnja toplotne energije narastla od 383,6 v letu 1986 na 454,5 G mh v letu 1990. Skupaj s porabo premoga za proizvodnjo toplotne energije in potrebne zaloge na deponiji bo TEŠ povprečno potrebovala 4,8 milijonov ton premoga.

Za kontinuirano proizvodnjo električne in toplotne energije bodo potrebne v naslednjem srednjeročnem obdobju investicije v višini 22.940 mio din; za zmanjšanje negativnih vplivov na okolje (voda, zrak, hrup) pa bodo potrebne investicije v naprave in objekte v višini 9.032 mio din. Vsa vlaganja bodo financirana pretežno iz energetskih sredstev.

– v REK - DO Elektrostrojna oprema bo globalni cilj za naslednje srednjeročno obdobje 1986–1990 postopno letno povečanje deleža izvoza v celotnem prihodku DO ESO takó, da bo le-ta 1990 dosegel 10%. V zunanji trg se bo DO ESO vključevala z izvozom proizvodov, z nadaljevanjem kooperacijskih poslov s tujimi firmami in z vključevanjem v investicijska dela v tujini. Pri investicijskih delih bo dan poudarek na kompleksnih delih s področja rudarstva in izvajanju elektro in strojnih instalacij v stanovanjskih in industrijskih gradnjah. Za vključevanje preko tujih firm si bo ESO prizadevala do konca leta 1990 pridobiti registracijo za izvajanje investicijskih del v tujini. V strukturi zaposlenih je treba doseči pozitiven premik v korist višje izobraženih strokovnih kadrov – organizatorjev proizvodnje, kar je osnovni predpogoj za dvig tehnološkega nivoja proizvodnje. Skupne investicije bodo znašale 1.455 mio din, od tega bodo lastna sredstva znašala 65%, združena sredstva 12% in ostala sredstva 23%.

– V REK - DO Sipak bo še naprej glavna dejavnost proizvodnja opreme in materiala za embaliranje, ki jo bodo v obdobju 1986 do 1990 še bolj razvili in razširili na osnovi razvoja obstoječih in novih pakirnih strojev in sistemov. Tako bodo novi programi temeljili na izdelkih, kjer je vloženo malo materiala in veliko strojnega dela in znanja. Investicije bodo znašale 1260 mio din, od tega lastna sredstva 75%, združena sredstva REK 11% in ostala sredstva 14%. Izvoz bo naraščal po povprečni letni stopnji 25%.

– V REK - DO APS bodo skozi celotno srednjeročno obdobje še naprej opravljali dejavnost kot doslej s tem, da bodo začeli razširjati dejavnosti za vzdrževanje in popravilo motornih vozil. Pri opravljanju prevozne dejavnosti se bodo povezali z ostalimi OZD v občini. Zmanjšali bodo raztovarjanje premogov zaradi manjših dobav iz drugih rudnikov SRS in ostalih republik.

Investicije za obnovo in razširitev in strojnega parka bodo v naslednjem srednjeročnem obdobju vložili 736 mio din; od tega bodo 44% sredstev pokrili iz lastnih sredstev, 22% iz združenih sredstev, 34% pa iz drugih sredstev.

– V REK DO Tiskarna, kot nosilec razvoja grafične dejavnosti, bo zaradi manjšega povpraševanja po določenih izdelkih povečala delež zahtevnejšega tiska, to je večbarvnega reklamnega tiska skladno s kadrovsko in strojno usposodobitvijo. Fizični obseg se bo povečal za 15%, vrednost proizvodnje pa za 20%. Skupne investicije bodo znašale 172 mio din za gardnjo skladišča in nabavo opreme. Predvideni viri financiranja so: 84% lastnih sredstev in 16% združenih sredstev.

10. člen

Razvoj predelave kemičnih izdelkov bo podobno kot razvoj te panoge v širšem slovenskem prostoru z združevanjem dela in sredstev ter z usklajeno nabavo surovin in reprodukcijskega materiala iz drugih republik in uvoza.

Poglavitna naloga bo prestrukturiranje proizvodnje v DO Veplas, kot nosilcu te panoge v občini. V ta namen bodo v DO Veplas namenili za modernizacijo in razvojne programe 1325 mio din, od tega bodo lastna sredstva znašala 77% in sredstva kreditnega potenciala bank 23%. Izvoz bo naraščal po stopnji 20%, uvoz pa po stopnji 10%. Ob nujnosti vključevanja v mednarodno delitev dela, bo potrebno zagotoviti visoko kvaliteto izdelkov iz obstoječe tehnološke usmeritve. Nujno bo doseči povezovanje z industrijo uporabnikov reproprograma, trgovino in razširiti kooperantske odnose.

11. člen

V usnjarski industriji bo potrebno za nadaljnji razvoj vlaganja v modernizacijo in rekonstrukcijo opreme ob posodabljanju poslovanja ter uvajanju in razvijanju proizvodnih programov s pomočjo lastne razvojno-raziskovalne dejavnosti, kar bo služilo boljšemu izvozu in večji ekonomski učinkovitosti. V DO TUŠ bodo namenili za proizvodnjo težkega usnja 820 mio din, od tega 50% lastnih sredstev, 20% združevanje in 30% tujih sredstev. Izvoz bo naraščal po stopnji 3,40% povprečno letno.

12. člen

Nadaljnji razvoj tekstilne industrije bo odvisen od uspešnosti organizacij na področju posodobitve ter od obnove tehnične opreme in od posodabljanja poslovanja v skladu z razvojnimi kriteriji oziroma od uspešnosti preusmerjanja na strokovno zahtevnejšo in tehnično intenzivnejšo proizvodnjo izdelkov z več ustvarjalnosti, modne mikavnosti in pestrosti.

V DO Modni salon v obdobju 1986–1990 ne predvidevajo bistvenega povečanja količinske proizvodnje in fizične razširitve poslovnih prostorov, ampak predvsem izboljšanje kvalitete in asortimana na osnovi modernizacije proizvodnje. V začetku srednjeročnega obdobja 1986–1990 bodo pridobili nov prostor za krojilnico, kjer bodo uvedli računalniško krojenje in posodobili razvojno-tehnični oddelek. Zaposlovali bodo v okviru štipendijske politike – stopnja zaposlovanja bo naraščala po največ 1% letni stopnji. Izvoz na zahodna tržišča bo naraščal po 20% letni stopnji, skupen izvoz po 30% letni stopnji, uvoz pa po 15% stopnji. Skupne investicije v obdobju 1986–1990 znašajo 215 milijonov din, od tega predvidevajo 70% lastnih sredstev in 30% bančnih sredstev.

DO Elkroj Mozirje – TOZD Konfekcija Šoštanj si je z izgradnjo proizvodnega obrata in trgovine Elkroj Šoštanj zagotovila še aktivnejšo vključitev v mednarodno delitev dela, saj bodo v obdobju 1986–1990 dani pogoji za razširitev proizvodnih kapacitet, od katerih bodo namenili okoli 85% proizvodnih kapacitet na konvertibilni izvoz. Osnovna dejavnost bo še naprej proizvodnja oblačil, ki se bo letno povečevala po stopnji 5%.

13. člen

Razvoj lesne industrije bo v srednjeročnem obdobju 1986–1990 temeljil na višji stopnji predelave in dvigu kvalitete proizvodov. Osrednja naloga bo doseči medsebojno usklajenost in povezanost z vidika primarne predelave lesa ter povezanost v reprodukcijski verigi z gozdarstvom, da bi tako zagotovili kontinuiteto proizvodnje z vidika oskrbe s surovinami.

Nosilci: SOZD, KS, SIS, SŠGZ, banka, IS SO Velenje, GIP Vegrad

1.2. Gradbeništvo

14. člen

Razvoj gradbeništva in industrije gradbenega materiala bomo v občini usmerjali v povezovanje z drugimi dejavnostmi zaradi skupnega nastopa na domačem in tujem trgu.

DO Vegrad bo tudi v bodoče vršila dejavnost s tem, da bodo povečali obseg proizvodnje na ostali območjih izven Velenja. Svoj proizvodni program bodo dopolnili z novimi proizvodi v DOM 101, na Vemontu z razširitvijo obsega jamskih del in z usposobitvijo za izvajanje nizkih gradenj. Nadaljevali bodo s specializacijo zaključnih del in ostrešja, kovinskih konstrukcij in elementov ter servisiranja težke mehanizacije, vozil in opreme.

Izvoz bo naraščal po 8,8% letni stopnji, uvoz pa 5% letno, obseg proizvodnje pa po 2,1% letno.

Investicije bodo znašale 1.652 mio din, od tega bodo lastna sredstva znašala 90%, krediti bank 9% in zunanja vlaganja 1%. Za predvideni obseg proizvodnje ob realiziranem investicijskem vlaganju bo GIP Vegrad do konca srednjeročnega obdobja zmanjšal število zaposlenih za 1,5%, v inozemstvu pa povečal za 55%.

DO Vegrad, kot nosilec razvoja gradbeništva v Šaleški in Zgornje Savinjski dolini, bo v srednjeročnem obdobju 1986–1990 izvršil programske integracije na področju proizvodnje surovin, razvoja materialov, podsklopov, sklopov in sistemov.

Pridobivanje mineralnih surovin bomo zagotavljali v štirih črpališčih, ki imajo določene meje pridobivanja in za katere bomo v skladu s potrebami gospodarstva in naravnimi danostmi zagotovili dodatne površine: Selo, Paka, Gorenje in Podgora.

Nosilci: OZD, SŠGZ, banka, IS SO Velenje.

1.3. Kmetijstvo

15. člen

Udeleženci tega dogovora si bomo v obdobju 1986–1990 prizadevali za naslednji obseg tržne proizvodnje: 19.140.000 litrov mleka, 2.472 ton govejega mesa, 2.718 ton perutninskega mesa, 125 ton svinjskega mesa, 193 ton hmelja, 900 ton pšenice, 1.860 ton sadja, 75 ton ribeza in 75 ton meda.

16. člen

Glede na strateški pomen hrane si bomo vsi dejavniki v občini prizadevali za takšno politiko do kmetijstva, da bomo uresničili dogovorjeno proizvodnjo iz predhodnega člena. Izvršni svet skupščine občine bo ob sodelovanju organizacij združenega dela proizvodnje in oskrbe vsako leto izdelal prehrambeno bilanco za naslednje leto za ključne kmetijske proizvode in organiziral aktivnosti za njeno pokrivanje.

17. člen

Za razvoj kmetijstva si bomo podpisniki dogovora prizadevali za razvoj naslednjih pomembnih nalog: usmerjanje investicijskih vlaganj družbenih obratov v tehnološki razvoj, v prenos novih tehnologij ter usposabljanje za kooperacijsko proizvodnjo na temelju skupnih vlaganj z združenimi kmeti; boljšo izrabo razpoložljivih kmetijskih površin za povečanje proizvodnje v govedoreji, prašičereji, ovčereji in čebelarstvu na podlagi večjih vlaganj ter ureditev nasadov hmelja in jagodičevja. Izredno bo pomembno oživljanje hribovitega območja zaradi specifičnosti kmetijskega prostora, dražje kmetijske proizvodnje, ohranjanja krajine in SLO.

18. člen

Zaradi prestrukturiranja kmetijstva in s tem doseganja večje in racionalnejše proizvodnje sprejemamo podpisniki dogovora naslednje usmeritve, ki so podlaga za konkretizacijo nalog: oblikovanje večjih proizvodnih zmogljivosti predvsem v ravninskem svetu s prevzemanjem razpoložljivih kmetijskih zemljišč z odkupom in zakupom zaradi krepitve skupnih kmetijskih kompleksov združenih kmetov, vključevanje slabo obdelane in neobdelane zemlje v organizirano pridelavo združenih kmetov, ki so nosilci tržne proizvodnje v okviru kmetijske organizacije ter agrarne operacije kmetijskih površin zaradi intenzifikacije kmetijske pridelave. V občini si bomo prizadevali, da bomo sklad za intervencije v kmetijstvu oblikovali tudi v obdobju 1986–1990 glede na interes po proizvodnji hrane in zagotavljanju preskrbe. Občinski sklad za intervencije v kmetijstvu bo v sodelovanju z republiškim skladom za intervencije v kmetijstvu opredeljeval in usklajeval naloge za spodbujanje kmetijske tržne proizvodnje.

19. člen

V skladu z dogovorom bomo podpisniki dogovora dosledno varovali 1. območja kmetijskih zemljišč, z agrarnimi posegi pa bomo usposobili dodatna zemljišča, in sicer:
- hidromelioracije bomo izvajali na območju Bevč na površini 30 hektarjev;
- komasacije bomo izvedli na območju Šentilja na površini 18 ha in Gabrkah na površini 10 ha;
- male melioracije bomo izvedli po vsej občini na površini 60 ha;
- krčenje gozdov slabe kvalitete in kmetijskih zemljišč v zaraščanju na površini 50 ha;
- usposobitev pašniških površin na območju Zavodnje, Belih vod in Šentvida na površini 80 ha.

Viri financiranja za uresničitev navedenih nalog bodo: odškodnine od spremembe namembnosti kmetijskih in gozdnih zemljišč, odškodnine od nakopanega gramoza in kupnine in zakupnine kmetijskih zemljišč. Potrebna sredstva za izvedbo programov znašajo 121 milijonov din.

Na pogreznjenih površinah bo REK nadaljeval z agrobiološkimi sanacijami na površini 80 ha, od tega za intenzivno kmetijstvo 40 ha.

V obdobju 1986–1990 bomo z agrobiološkimi ukrepi delno nadomestili kmetijska zemljišča za organizirano proizvodnjo prvenstveno v družbenem sektorju na območju Škalskega in Velenjskega jezera oziroma za namene povečanja hlevskih kapacitet za proizvodnjo mesa na območju Turna.

20. člen

Za zagotovitev predvidene proizvodnje hrane za domačo oskrbo in izvoz bo temeljna banka na podlagi svojih samoupravnih sporazumov o temeljih planov oziroma selektivnih ukrepov za kreditiranje tekoče proizvodnje in zalog osnovnih kmetijskih pridelkov, zagotovila združevanje sredstev za kreditiranje tekočega poslovanja, obrestna mera pa ne bo presegla obrestne mere za ostale namene, opredeljene za kreditiranje tekočega poslovanja in zalog.

Temeljna banka bo dajala prednost pri zagotavljanju sredstev za rekonstrukcijo in novogradnjo: hlevskih kapacitet, nasadov hmelja in jagodičevja, sušilnice v Šentilju, kmetijski mehanizaciji, skratka za programe primarne kmetijske proizvodnje.

Realizacijo predvidenega obsega proizvodnje hrane zahteva nadaljevanje trenda preusmerjanja kmetij v obsegu 10 do 15 kmetij letno v tržno proozvodnjo.

Z intervencijami bomo v te namene zagotavljali primerne pogoje, predvsem ustrezno obrestno mero za investicijska sredstva.

21. člen

Glede na nizko akumulativno in reprodukcijsko sposobnost kmetijstva, si bomo kljub temu prizadevali, da bodo investicijska vlaganja usmerjena v naslednje:

a) družbeni sektor v višini 147,5 milijonov din, in sicer:
- novogradnja za kmetijske stroje v višini 10 milijonov din
- povečanje hleva na Turnu iz 100 na 200 stojišč v višini 30 milijonov din
- rekonstrukcija skladišč, sušilnic v višini 65 milijonov din
- rekonstrukcija nasadov v višini 29,5 milijonov din
- obnova kmetijskih strojev v višini 13 milijonov din

b) zasebni sektor v višini 358,2 milijonov din, in sicer:
- novogradnja silosov v višini 57,5 milijonov din
- novi nasadi hmelja v višini 20 milijonov din
- rekonstrukcija hlevov v višini 135,2 milijonov din
- rekonstrukcija hmelja v višini 9 milijonov din
- hidromelioracija zemljišč Bevče v višini 13,8 milijonov din
- razvrstitev in obnova zbiralnic mleka v višini 2,7 milijona din
- obnova kmetijskih strojev v višini 120 milijonov din

Viri financiranja teh naložb bodo: lastna sredstva, sredstva KŽRS, HKS in sredstva banke.

Nosilci: OZD, KS, SIS materialne proizvodnje, SŠGZ, Temeljna banka, REK-RLV, sklad za inetrvencije v kmetijstvu, kmetijska zemljiška skupnost, sklad stavbnih zemljišč, IS SO Velenje.

22. člen

1.4. Gozdarstvo

Ocenjujemo, da bodo gozdovi v naslednjem obdobju še bolj prizadeti kot doslej. Z gozdarskimi strokovnimi ukrepi pojava umiranja iglavcev v naših gozdovih ni mogoče ustaviti. Še hitrejše propadanje se lahko prepreči le z varstvom gozdov pred sekundarnimi škodljivci, izmed katerih je najnevarnejši lubadar.

Gospodarjenje z gozdovi bo otežkočeno, ker se bo morala sečnja lesa podrejati dinamiki sušenja gozdov. S tem bodo močno prizadete okoljetvorne funkcije gozda v krajini. V kratkem bo izdelana metodologija vrednotenja odškodnine za prizadete gozdove, na osnovi katere bo mogoče oceniti višino nastale škode. Poškodbe bodo sanirale službe gozdnega gospodarstva, sredstva pa bodo zagotovili povzročitelji v tistem obsegu, ki ga je možno prikazati v denarju.

V srednjeročnem obdobju 1986–1990 bo Gozdno gospodarstvo Nazarje za območje občine Velenje od uresničevanju stalne krepitve vseh splošno koristnih funkcij gozdov ob hkratno optimalni izrabi naravnih zmogljivosti rastišč in sestojev za proizvodnjo kvalitetne lesne surovine zagotovilo povprečno letno:

– posek v obsegu	35.520 kub. metrov
iglavci	29.510 kub. metrov
listavci	6.010 kub. metrov
– gozdna proizvodnja bo znašala	30.370 kub. metrov
iglavci	25.080 kub. metrov
listavci	5.290 kub. metrov
– blagovna proizvodnja gozdnih sortimentov	24.500 kub. metrov
iglavci	21.880 kub. metrov
listavci	2.620 kub. metrov
– struktura sortimentov bo naslednja:	
les za mehansko predelavo	14.140 kub. metrov
les za celulozo in lesovino	500 kub. metrov
les za iverne plošče	1.020 kub. metrov
tehnični les za druge namene	8.580 kub. metrov
drva	260 kub. metrov

23. člen

Za svojo gozdno biološko reprodukcijo bo nadalje zagotavljalo:

– obnovo gozdov na	23 ha
– nego gozdov na	91 ha
– melioracije gozdov na	6,70 ha
– urejanje gozdov na	10.500 ha

24. člen

GG Nazarje mora skrbeti tudi za razširitev svojih gozdnih prometnic, ker je le na ta način mogoče gospodarjenje z gozdovi in dostop do težje dosegljivih predelov. V ta namen bo v srednjeročnem obdobju 1986–1990 na novo zgrajenih 28.60 km gozdnih cest.

25. člen

Za uresničevanje navedenega programa se bodo sredstva združevala na naslednji način:
1. za financiranje enostavne gozdno biološke reprodukcije združuje sredstva pri območni SIS gozdno gospodarstvo v višini 13% od prodajne vrednosti gozdnih sortimentov;
2. za izgradnjo gozdnih prometnic so viri financiranja naslednji: 54% lastna sredstva, 26% združena sredstva, 15% krediti banke in 5% drugi viri.

Nosilci: SIS za gozdarstvo, GG Nazarje - TOZD Šoštanj, REK, SŠGZ, banka, kmetijska zemljišla skupnost, IS SO Velenje.

1.5. Vodno gospodarstvo

26. člen

V skladu s samoupravnim sporazumom o temeljih plana območne vodne skupnosti Savinja-Sotla Celje za obdobje 1986–1990 bomo udeleženci zagotovili realizacijo naslednjih nalog:

1. Varstvo kakovosti vode

V prihodnjem srednjeročnem obdobju se bodo reševali prvenstveno okoliški problemi, ki bodo zagotovili zavarovanje voda v odprtih vodotokih, da ne pride do poslabšanja njihove kvalitete in da se odpravijo žarišča onesnaževanja na vseh vodotokih III. in IV. kategorije.

Posebna naloga vodnega gospodarstva v tem obdobju bo sodelovanje pri izgradnji centralne čistilne naprave odpadnih voda Šaleške doline na dogovorjeni lokaciji v Penku pri Pohrastniku.

2. Vodna oskrba in varstvo vodnih virov

Na področju vodne oskrbe se bo vodno gospodarstvo vključevalo v:
- raziskave in evidentiranje novih vodnih virov
- skrb za kakovost vode
- ustvarjanje pogojev in izrabe za bogatitev vodnih virov predvsem gradnje zadrževalnikov za večnamensko oskrbo (pitne in tehnološke vode)
- razporeditev vode iz področij, kjer je vode dovolj v področje, ki je z vodo deficitarno.

Za dosego tega cilja je potrebno zgraditi:
- zadrževalnik na Ponikvi nad Velenjem, vsebine 5 mio kub. metrov za zagotovitev zadostne količine indistrijske vode za industrijo v Šaleški dolini.

Skladno s planiranjem vodnogospodarskih dejavnosti se bodo izdelale vse potrebne študije in tehnična dokumentacija.

3. Pomoč krajevnim skupnostim pri urejanju in izgradnji zajetij za krajevne vodovode.

Za izvedbo teh nalog bo potrebno za posamezni posebni namen vlaganj zagotoviti naslednja sredstva:

– za centralno čistilno napravo odpadnih voda Šaleške doline	514 mio din
– zadrževalnik na Ponikvi nad Velenjem (I. faza)	252 mio din
– za urejanje in izgradnjo zajetij v krajevnih skupnostih	108 mio din

27. člen

Sredstva za financiranje vodnogospodarskih vlaganj se zagotav-

ljajo v skladu z zakonom o vodah iz naslova vrednostnih osnov.

Nosilci: OVS Savinja-Sotla, TVS Velenje, kmetijska zemljiška skupnost občine Velenje, IS SO Velenje.

1.6. Promet in zveze

28 člen

Udeleženci dogovora si bomo prizadevali, da bo urejanje magistralnih in regionalnih cest potekalo po usklajenih programih v skupnosti za ceste SR Slovenije.

V skladu s samoupravnim sporazumom o temeljih plana SIS za ceste se bo na območju občine Velenje v srednjeročnem obdobju 1986–1990 vzdrževalo 48 km regionalnih cest, 145–155 km lokalnih cest, 18 mostov na lokalnih cestah, 1 predor na regionalni cesti, 1 podhod na regionalni cesti in 7 železniških prehodov na krajevnih cestah.

V okviru regionalnih cest bomo izvajali večja vzdrževalna dela nasledbjih regionalnih cest, dokončanje ceste v starem Velenju, križišče v Pesju s priključki, Stara pošta – priključek TGO in Gorenje–Ljubija.

Za redna in večja vzdrževalna dela na regionalnih in lokalnih cestah bo potrebno 1650 mio din, za krajevne ceste in ostale obveznosti pa 474 mio din.

29. člen

Predvideni viri sredstev za ceste znašajo v obdobju 1986–1990 2.124 mio din, in sicer: od prodanega bencina, olja in taks za motorna vozila v višini 479 mio din, od prispevka BOD po stopnji 1% od dohodka v višini 1.350 mio din, od sredstev samoprispevkov občanov za skupna vlaganja v posodobitev in modernizacijo cestnih teles v krajevnih skupnostih za lokalne krajevne ceste 95 mio din, od sredstev letnih povračil za uporabo cest 100 mio din in od sredstev skupnosti za ceste Slovenije za intervencijske posege na regionalnih cestah 100 mio din.

Pri določevanju prednosti novogradenj določene ceste v omrežju si bomo udeleženci dogovora prizadevali, da bomo reševali naloge selektivno, glede na pomembnost posameznega prometnega sistema in tako zagotovili optimalni razvoj cestne mreže na vseh nivojih. Prednostno bomo izgrajevali ceste oziroma cestne odseke, ki so temeljnega pomena za strategijo dolgoročne ureditve v občini.

30. člen

V okviru železniškega gospodarstva se za območje občine Velenje predvidevajo naslednje investicije:

– izgradnjo in železniško prometna ureditev na odseku Šoštanj–Pesje–Titovo Velenje ob prestavitvi klasirnice premoga iz Prelog v Pesje in izgradnja nove deponije za tuje premoge za potrebe TEŠ:

– izgradnja industrijskih tirov za ERO, Intereuropo, carinarnico in GIP Vegrad v Titovem Velenju in skladišče državnih rezerv na postaji Šmartno ob Paki.

31. člen

V obdobju 1986–1990 bodo Podjetje za PTT promet, območna SIS za PTT promet ter uporabniki pospeševali razvoj vseh ptt zmogljivosti v skladu z gibanji v obdobju 1981–1985 in pričakovanim povpraševanjem v obdobju 1986–1990. V ta namen predvidevamo naslednji obseg ptt storitev (v 000 kos)

– poštnih od 2.607 na 2.860
– telegrafskih od 793 na 1.003
– telefonskih od 83.620 na 140.878
– drugih storitev od 30 na 40
– število telegrafskih naročnikov/10.000 preb. od 7,48 na 9,72
– število telefonskih naročnikov/100 preb. od 14,92 na 21,13

Da bi dosegli zastavljene cilje, bo potrebno uresničiti več investicijskih naložb: gradbeni objekti, telefonski kabli, telefonska oprema, transportna sredstva, študije in raziskave ter ostalo. Predvidena sredstva za uresničitev teh investicij so 647 mio din, in sicer lastnih sredstev 37%, sredstev uporabnikov 50%, krediti 13%.

Nosilci: OZD, SŠGZ, SIS za ceste občine Velenje, Cestno podjetje Celje, Skupnost za ceste Slovenije, banka, Železniško gospodarstvo Celje, PTT promet Celje, IS SO Velenje.

1.7. Turizem in gostinstvo

32. člen

Organizacije združenega dela s področja turizma in gostinstva bodo izboljšale organiziranost in poslovno sodelovanje, okrepile dopolnilno izobraževanje kadrov, izboljšale kvaliteto turističnih in gostinskih storitev ter uskladili in obogatili enotno ponudbo.

Za srednjeročno obdobje 1986–1990 na področju turizma in gostinstva si bomo udeleženci dogovora prizadevali za predvidena vlaganja v nove zmogljivosti, vlaganja v posodobitev in vlaganja v spremljajoče objekte in opremo. V okviru vlaganj v nove zmogljivosti so na območju Titovega Velenja in Šoštanja predvidena vlaganja v specializirane lokale – restavracije v višini 360 mio din.

V okviru vlaganj v posodobitev so predvidene naslednje aktivnosti:

– posodobitev lokalov na območju Velenja in Šoštanja (Gostinstvo Paka), od tega za posodobitev hotela v Velenju 270 mio din in za posodobitev ostalih lokalov 180 mio din;
– adaptacija starega kopališča v Topolšici za ponudbo zahteva 5 mio din, poleg tega je potrebna tudi adaptacija kinodvorane v poslovne in kulturne namene (Topolšica);
– posodobitev Delavskega kluba v višini 60 mio din (REK);
– pošodobitev kopališč in igrišč na območju Velenja v višini 180 mio din.

Za vlaganja v spremljajoče objekte in opremo bo potrebno za ureditev ožje okolice zdravilišča Topolšica 21 mio din. Za rekreacijski center Jezero bo potrebno 270 mio din. Skupna vlaganja ocenjujemo približno na 1294 mio din. Sredstva bodo pokrita 55% iz lastnih sredstev, 15% iz sovlaganj in 30% iz bančnega kredita.

33. člen

V skladu z možnostmi razvoja turističnega gospodarstva na območju občine Velenje si bomo udeleženci prizadevali, da bodo razvojne usmeritve po prioriteti naslednje:

– ustanovitev turistično-informativne pisarne,
– povečanje nočitvenih kapacitet preko ponudbe privatnih sob,
– večje izkoriščanje kapacitet zgrajene infrastrukture.
– povečanje sposobnosti za fleksibilno ponudbo gostinskih in turističnih storitev v družbenem in zasebnem sektorju,
– povezavo gostinstva in turizma v občini in vključitev v širši družbeni prostor,
– uspešen prodor na inozemsko tržišče na osnovi celovite turistične ponudbe,
– nastanek turistične pisarne v Velenju.

Za te naloge se zahteva strokovna izobrazba, specializacija delavcev in njihova motiviranost za delo na področju turizma in gostinstva. Prizadevali si bomo, da se okrepi turistična društvena organizacija v občini z namenom, da se okrepi turizem kot gospodarska panoga.

34. člen

Z ukrepi davčne politike bo občina vzpodbujala vlaganja organizacij združenega dela v gostinske in turistične objekte s pripadajočo infrastrukturo in z diferencirano davčno politiko na področju osebnega dela in pospeševale razvoj turističnih, gostinsko-prehrambenih, servisnih, trgovskih obratov ter obratov domače in umetne obrti. Banka bo na področju turizma prednostno kreditirala investicijske programe vključno s potrebno infrastrukturo, ki bodo ustrezali naslednjim usmeritvam:

– izvozna usmerjenost in doseganje neto deviznih učinkov,
– zagotavljanje večje kakovosti turističnih storitev,
– dograjevanje turističnih centrov in širitev turistične ponudbe,
– zagotavljanje pogojev za varstvo okolja.

Razvoju kmečkega turizma bomo v obdobju 1986–1990 posvetili vso pozornost, saj je koristnost razvoja te zvrsti turizma nujna, tako z vidika hitrejšega ekonomskega in socialnega razvoja. Območja, ki so primerna za razvoj kmečkega tirizma so: Graška gora – Zavodnje, Paški Kozjak, Bele vode, Skornsko hribovje, Paka pri Velenju, Šentilj pri Titovem Velenju, Cirkovce ipd.

Nosilci: SŠGZ, REK Velenje, DO Paka, Zdravstveni center Velenje, Obrtno združenje, ERA TOK (kmečki turizem), banka, SOZD Merx Celje, IS SO Velenje, SOZD Gorenje.

1.8. Drobno gospodarstvo

35. člen

Udeleženci bodo na svojih področjih in v okviru lastnih pristojnosti in finančnih zmožnosti zagotavljali pogoje za pospešen razvoj drobnega gospodarstva, ki bo omogočilo zadovoljevanje čim širšega spektra potreb združenega dela in prebivalstva, povečanje števila zaposlenih, povečanje izvoza, nadomeščanje uvoza in doseganje kvalitetnejših učinkov v gospodarstvu.

36. člen

Izvršni svet občinske skupščine bo pospeševal razvoj drobnega gospodarstva v družbenem in zasebnem sektorju. Ob sodelovanju krajevnih skupnosti in obrtnih združenj bo dajal pobudo organizacijam združenega dela za organiziranje ali ustanavljanje ustreznih obratovalnic.

37. člen

V okviru področja drobnega gospodarstva bomo skušali doseči take premike v strukturi, ki bi skladno prispevali k prestrukturiranju celotnega gospodarstva. Tako bomo pospeševali razvoj tehnološko zahtevnejših enot drobnega gospodarstva, ki zahtevajo visoko strokovne kadre za proizvodnjo maloserijskih izdelkov, ki so komplementarni industrijskemu načinu proizvodnje in jih je v industrijskih organizacijah nesmotrno proizvajati. Večje industrijske organizacije bodo izločile stranske dejavnosti in proizvodnje malih serij, ter prenesle premalo izkoriščena, neizkoriščena in odpisana sredstva zainteresiranim enotam drobnega gospodarstva.

Tipični drobnogospodarski organizaciji, ki sta hkrati nosilca kooperacije, sta Era TOK Koplas in Veko.

Predvidoma bo Era TOK Koplas realizirala v naslednjem srednjeročnem obdobju naslednje aktivnosti: organiziranje lastne proizvodnje, posodabljanje poslovanja, manjša širitev poslovnih prostorov v izmeri 60 kvadratnih metrov in zagotovitev informacijskega sistema. Skupne investicije ocenjujejo na 207 mio din.

Obrtna zadruga Veko, ki je specializirana za področje gradbene operative in predvsem zaključnih del v gradbeništvu, bo obseg proizvodnje povečevala tako, da bo navezovala stike z investitorji in izvajalci gradbenih del iz občine in drugih republik. Poudarek na nadaljnjem razvoju obrtne zadruge bo zato predvsem v organiziranju proizvodnje, sklepanju kooperacijskih odnosov v združenem delu, povezovanju obrtnikov in prevzemanju večjih poslov ter pri izvozu izdelkov in storitev.

Delovna organizacija REK – TOZD MIZARSTVO si je v srednjeročnem obdobju zastavila razvojni cilj kvalitetno rast proizvodnje. Proizvodnja, namenjena rudniku, se bo gibala v odvisnosti od potreb matične delovne organizacije. Del proizvodnje, ki je za organizacijo ekonomsko manj sprejemljiv, bodo tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju izdelovali kooperanti iz samostojnega osebnega dela, ki jih temeljna organizacija vključuje v glavnem s posredovanjem Veko. Zaradi specifične sestave zaposlenih invalidov, bodo tudi v prihodnje pospeševali delo na domu.

V obdobju 1986–1990 bodo investirali v sušilnico lesa in opremo v višini 90 mio din. Investicijo bodo financirali 50% iz lastnih sredstev in 50% iz združenih sredstev.

V DO Brivnice in česalnice bodo še naprej razvijali dve osnovni dejavnosti, to je frizersko dejavnost in pralniško dejavnost.

Za izboljšanje obstoječega stanja bo potrebno v frizerski dejavnosti investirati v ureditev poslovnih prostorov in opremo v okviru obstoječih prostorov. Investicije se ocenjujejo na 15 mio din; sredstva bodo v celoti pokrili iz lastnih sredstev. Za pralniško dejavnost pa se predvideva posodobitev dejavnosti v okviru obstoječih prostorov. Za pridobitev konkurenčne sposobnosti bo potrebno za razvoj frizerske dejavnosti poleg posodobitve obstoječih prostorov in opremljenosti izboljšati kvaliteto dela za ohranitev obstoječega fizičnega obsega storitev.

V DO Gorenje - Servis bo servisiranje proizvodov ostalo še naprej ena glavnih postavk v dejavnosti servisa. Ker se ta dejavnost bistveno ne bo širila, bodo potrebni pri servisiranju kvalitetni premiki, tako v programih široke potrošnje, kot tudi profesionalnih programov. Za doseganje predvidene proizvodnje montažne dejavnosti bo potrebno zagotoviti poleg opreme tudi prostor za proizvodnjo okoli 200 kv. metrov in prostor za skladiščenje okoli 300 kv. metrov

Obnova in proizvodnja servisnih delov zahteva v srednjeročnem obdobju posodobitev opreme. V letu 1988 se načrtuje nov prostor v izmeri 1100 kv. metrov, ki bo omogočal kvalitetnejšo obnovo.

Investicijska sredstva za obdobje 1986–1990 znašajo za DO 3250 mio din, od tega za enostavno reprodukcijo 64%, za razširjeno reprodukcijo pa 26%. Predvideni viri financiranja so: lastna sredstva 71% in krediti domačih bank 29%.

38. člen

Število samostojnih obrtnih delavnic se bo do leta 1990 povečalo v vseh krajevnih skupnostih in bo poraslo od sedanjih 450 na 750 ali povprečno za 60 letno. Pri tem bo polovica obratovalnic usmerjenih v storitve, ostale pa v proizvodne dejavnosti. Obratovalnice bodo locirane po še možnih lokacijah in se bodo reševale s prostorskimi izvedbenimi akti v sodelovanju s krajevno skupnostjo, Zavodom za urbanizem in komitejem za planiranje, gospodarstvo in varstvo okolja.

Število zaposlenih v samostojni obrti se bo od sedanjih 1000 povečalo na 1600 (skupaj obrtniki in delavci).

Posebno skrb bomo posvetili pridobivanju mladih kadrov v obrt predvsem s spreminjanjem programov usmerjenega izobraževanja v korist praktičnih znanj.

V razširitev materialne osnove samostojne obrti v občini bo v [illegible] srednjeročnem obdobju vloženo okoli 500 milijonov din sred[illegible], od tega lastnih okoli 70%, okoli 30% pa bančnih. Poleg ban[illegible] sredstev bo pomemben delež pri kreditiranju predvsem začetni[illegible] predstavljal sklad za razvoj drobnega gospodarstva, ustanovlj[illegible] letu 1986 pri SŠGZ.

Nosilci: Obrtno združenje, SŠGZ, Gradbena obrtna zad[illegible] VEKO, DO ERA Koplas in ostale OZD, banka, izvršni svet.

Koordinacija: Obrtno združenje in komite za planiranje, go[illegible]darstvo in varstvo okolja.

1.9. Trgovina

39. člen

Temeljna naloga trgovine bo njen skladen razvoj z razvojem in potrebami proizvodnje, oskrbe gospodarstva in prebivalstva ter večja konkurenčnost pri obstoječih trgovskih organizacijah.

Udeleženci dogovora si bomo prizadevali, da bomo na podro[illegible]ju trgovine v okviru DO ERA v obdobju 1986–1990 realizirali [illegible]slednje naloge:

1. V maloprodaji bomo z novogradnjo, adaptacijami in na[illegible]-mestno gradnjo pridobili skupaj okoli 1500 kv. metrov novih r[illegible]-prodajnih površin. Poleg investicij v zgradbe bomo investirali v o[illegible]-vo opreme, v skupni vrednosti 293 milijonov din.

Izgradnja tehnične blagovnice ob Partizanski cesti, ki bo p[illegible] klasične prodajalne nudila inženiring storitve drobnemu gospo[illegible]-stvu, predstavlja največjo in prioritetno investicijo. Poveč[illegible] zmogljivosti v trgovinah osnovne preskrbe bo usmerjeno v [illegible] Škale, Šalek, Šentilj in Topolšico in bo mogoče ob zagotov[illegible] ustreznih poslovnih prostorov.

2. V veleprodaji bo dan poudarek pridobitvi novih skladiščnih kapacitet. Do leta 1990 bomo opremili industrijsko cono II z industrijskim tirom, kar bo prispevalo k razbremenitvi cest[illegible] prometa in znižanju transportnih stroškov. Tako se bo industri[illegible]cona II v celoti in dolgoročno namenjala za izgradnjo skladiš[illegible]-prodajnih kapacitet. Za realizacijo vseh investicij na področju [illegible]-prodaje bi potrebovali 245 milijonov din.

3. Za posodobitev poslovanja oziroma nakup računalnika te[illegible] ureditev poslovnih prostorov DO bo potrebnih 257 milijonov di[illegible] sredstev.

4. Z obnovo in nadomestno gradnjo bi v TOZD Vino pridobili okoli 900 kv. metrov novih poslovnih površin, za kar bo potrebnih 286 milijonov din, skupaj z obnovo osnovnih sredstev. Sku[illegible] vlaganja v trgovino ocenjujemo na približno 1.081 milijonov [illegible]n, od tega bi pokrili 50% iz lastnih sredstev, 30% iz združenih sredst[illegible] in 20% iz kreditnih sredstev.

V srednjeročnem obdobju bodo upoštevali kriterije oskrbljenosti s produkcijskimi tvorci, in sicer: oskrba s surovinami in reprodukcijskim materialom, dolgoročna stabilnost oskrbe in cenovni[illegible] trendi, ustreznost delovnih priprav in možnosti njihovega izpop[illegible]-njevanja. Najvažnejša kriterija bosta ekonomski in kadrovski.

Za vse ostale delovne organizacije s področja trgovine v občini velja usmeritev, da ne bodo vlagali v izgradnjo, temveč se bodo v naslednjem srednjeročnem obdobju prizadevali za čim popolnejšo preskrbovanje z osnovnimi življenjskimi potrebščinami in drugim blagom široke potrošnje. Prizadevanja bodo usmerjali v izboljšanje organizacije dela in boljšo izrabo obstoječih zmogljivosti. Z enakim številom zaposlenih si bomo udeleženci dogovora prizadevali za večjo storilnost dela in doslednejšo delitev po delu, s čimer bo zagotovljena tudi večja socialna varnost delavcev.

40. člen

V obdobju 1986–1990 bodo vse OZD s področja trgovine skrbele za povečanje blagovne rezerve v občini tako, da bomo pokrivali letno bilanco in v ta namen izgradili skladiščne prostore s površino 600 kv. metrov. Trgovske in gostinske organizacije bodo usposobile za redno obračanje zalog blagovnih rezerv. [illegible] uporabljena sredstva blagovnih rezerv bomo angažirali pod ugodni[illegible] pogoji za financiranje zalog osnovne preskrbe trgovskim OZD. Z realizacijo teh nalog bomo uresničevali del nalog dogovorjen[illegible] programa SLO in DS.

Nosilci: DO ERA, Tržnica, Merx, Nama, TOZD Potrošnik Šo-štanj, OZD, KS, ŽTP, ISS, SŠGZ, banka, IS SO Velenje.

2. STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO TER UREJANJE STAVBNIH ZEMLJIŠČ

2.1. Stanovanjsko gospodarstvo

41. člen

Na področju stanovanjske gradnje bomo udeleženci dogovora na osnovi izkazanih potreb v naslednjem srednjeročnem obdobju zagotovili izgradnjo 1101 stanovanj, od tega bomo zgradili v družbeni gradnji 780 stanovanj, in sicer 576 družbeno najemnih, 18 v etažni lasti, 186 solidarnostnih; predvideva se dokončanje gradnje 321 individualnih hiš. Za družbeno usmerjeno gradnjo so predvidene lokacije v Šaleku III, Selu, provizorijih, južno od šole A. Aškerc, Šoštanju, ob Prešernovi cesti, medtem ko je dokončanje individualnih hiš predvideno v Škalah-Hrastovcu, Gaberkah, Konovem, Za gradom, v Šmartnem ob Paki in Gorica-jug.

Razmerje med družbeno in individualno gradnjo bo v srednjeročnem obdobju 71:29.

Prenovili bomo 264 stanovanjskih enot v skupni izmeri 12.848 kvadratnih metrov, od tega bomo pridobili 66 novih stanovanj, stanovanjske površine bomo izboljšali pri 105 stanovanjih, toplificirali 93 stanovanj; porušili pa bomo 89 stanovanj.

Stanovanjske potrebe bomo reševali z varčevanjem in obveznim vlaganjem lastnih sredstev prosilcev stanovanj. Lastna udeležba za pridobitev družbenega stanovanja bo znašala do 20% vrednosti stanovanja, za pridobitev solidarnostnega stanovanja do 20% vrednosti stanovanj; za nakup etažnega stanovanja do 30%, pri gradnji individualne hiše do 40%.

Raziskali bomo dolgoročne in srednjeročne možnosti pridobivanja stanovanj znotraj naselij – zgrajenih območij kot obliko revitalizacije novejših mestnih četrti Titovega Velenja, starejših četrti (stari Šoštanj, staro Velenje), s sanacijo ravnih (dotrajanih) streh, z nadzidavami, adaptacijami podstreh in dozidavami blokov v redkeje poseljenih območjih.

V okviru prenove stanovanjskega fonda in pri novogradnjah bomo zagotovili pogoje za merjenje toplotne energije in za njeno racionalnejšo rabo.

Stanarine bodo naraščale do višine, ki bo omogočala vsaj enostavno reprodukcijo stanovanjskega sklada, kar pomeni, da bo povprečna letna rast stanarin 25% brez upoštevanja inflacije.

Nosilci: SIS gospodarskih dejavnosti, SŠGZ, banka, OZD, Vekos, KS, kulturna skupnost IS SO Velenje.

2.2. Urejanje stavbnih zemljišč

42. člen

V okviru novoustanovljenih skladov stavbnih zemljišč bomo zagotovili opremljanje stavbnih zemljišč predvsem z sekundarnimi komunalnimi napravami in istočasno koordinirali sočasen razvoj potrebne gospodarske in družbene infrastrukture v prostoru.

Pridobili in komunalno opremili bomo zemljišča za izgradnjo planiranih 780 družbenih stanovanj v soseskah: Šalek III, Selo, Provizoriji, J od šole A. Aškerc Šoštanj, ob Prešernovi cesti; od skupno dokončanih 321 hiš pa bomo zemljišče komunalno opremili za začetek gradnje 144 individualnih stanovanjskih hiš v soseskah Škale-Hrastovec, Gaberke, Za gradom, Konovo, Šmartno ob Paki in Gorica-jug.

Potrebne površine urejenih stavbnih zemljišč bomo pravočasno zagotovili tudi z izgradnjo spremljajočih objektov v okviru sosesk, kjer se bo izvajala stanovanjska izgradnja in sicer v pritličju stanovanjskih objektov (trgovina in lokali v Šaleku III) ali pa kot gradnja samostojnih objektov (šola, VVZ v Šaleku III in gradnja objektov centra – šola, gasilski dom, trgovina, prostori KS Škale-Hrastovec).

Izgradnja potrebnih proizvodnih in obrtnih objektov se bo vršila na področju industrijske cone I (Stara vas), IC II (Pesje, Nove Preloge) in IC Selo. V soseski Stara vas bo zemljišče komunalno opremljeno za 12 obrtnih delavnic.

Stroške preselitve proizvodnih obratov bodo morale pokrivati tudi organizacije združenega dela oziroma drugi subjekti, ki bodo pridobili tako izpraznjene površine.

Med soseskama Šalek II in Šalek III bo zgrajena povezna cesta z mostom preko Pake; nadaljevala se bo gradnja industrijske ceste na območju industrijske cone I in II s podvozom pod železniškimi tiri – II. faza.

Za predviden obseg vlaganj v opremljanje in urejanje stavbnih zemljišč bomo zbrali sredstva iz nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, s ceno za oddano stavbno zemljišče ter s prispevkom iz ČD po osnovi BOD. Za izgradnjo nadomestnih komunalnih naprav bodo uporabljena sredstva REK.

Na območju mesta bomo izenačili izhodiščne cene priprave in opreme gradbenih zemljišč za novogradnje in za prenovo.

Nosilci: SIS materialne proizvodnje, VEKOS, SOZD REK, IS SO Velenje, sklad za urejanje stavbnih zemljišč.

2.3. Komunalno gospodarstvo

43. člen

Na komunalnem gospodarstvu bomo podpisniki skrbeli za vzdrževanje in obnovo ter nadaljnjo izgradnjo komunalnih objektov in naprav.

Zapolnili bomo obstoječ primanjkljaj vodnih virov za okoli 50 litrov na sekundo vode za povečane potrebe pa zagotovili dodatnih 55 litrov vide na sekundo. Potrebne količine zagotavljajo viri Topolšica, Strmina, Hudi potok, Rečica ob Paki, Lubela. Zagotovili bomo izgradnjo cevovoda Šoštanj–Titovo Velenje in povečali čistilno napravo Grmov vrh.

Ogrevanje novo priključenih stanovanjskih območij je pogojeno z bolj racionalnim koriščenjem toplotne energije in z zagotovitvijo dodatnih virov. Tehnične in finančne možnosti bodo razvidne iz študije o optimalnem razvoju ogrevanja v Šaleški dolini.

V okviru SKIS bomo zagotovili v tem srednjeročnem obdobju le sofinanciranje pripravljenih del, pa še izgradnjo primarnega vročevoda za Šalek II ter dograditev črpališča v centralni energetski postaji.

Sistemsko bomo rešili odvajanje odplak in meteornih voda. Izgradnja primarnih kanalizacijskih naprav (sistem Šalek–Gorica, usedalniki) je vezana na izgradnjo naprave za čiščenje odpadnih voda širšega značaja. Centralno čistilno napravo bomo zgradili v območju IC Šoštanj, dogovorili koncept odvajanja in čiščenja voda za širše območje Šmartnega ob Paki, ter sanirali kanalizacijo Staro Velenje.

Uredili bomo obstoječo deponijo komunalnih odpadkov tako, da bo lahko sprejemala odpadke do leta 2000.

Izvršni svet občine bo v okviru medobčinskega sodelovanja in ob sodelovanju gospodarske zbornice pobudnik za oblikovanje celovitega sistema zbiranja in reciklaže komunalnih odpadkov (zbiranje, sortiranje in distribucija sekundarnih surovin uporabnikom v industriji, kmetijstvu in energetiki).

Zagotovili bomo sodobnejši način shranjevanja na področju pogrebne dejavnosti, kar bo zagotavljalo racionalnejšo izrabo pokopaliških površin. Predvidena je razširitev obstoječega pokopališča v Podkraju, nekaterih lokalnih pokopališč ter pridobitev površin novega pokopališča v Šmartnem ob Paki.

Izboljšali bomo stanje cest v mestu, predvsem pa uredili križišča in postajališča ter zagotovili boljšo povezavo med predeli mesta.

Zveza komunalnih skupnosti Slovenije in SKIS Velenje bosta s politiko cen omogočila rast cen komunalnih storitev nad splošno rastjo cen in s tem zagotovila postopno usklajevanje cen s stroški enostavne reprodukcije v komunalnem gospodarstvu.

Sredstva za investicijsko izgradnjo komunalnih objektov ter sofinanciranje specialne komunalne opreme bomo združevali glede na namen:

- iz dohodka oziroma ČD TOZD, DSSS in samostojne obrti za vodovodne objekte in naprave,
  za kanalizacijske objekte in naprave
  za toplovodne objekte in naprave
- izgradnjo virov in magistralnih naprav IKR financirajo sedanji in bodoči uporabniki
  iz dohodka oziroma ČD TOZD, DSSS in samostojne obrti
  iz prispevka za priključitev na omrežje
- ostala izgradnja in vlaganja se financirajo iz
- iz prispevka ob ceni uporabnikov storitev za RR (razširjeno reprodukcijo)

  od neposrednih investitorjev (REK za izgradnjo nadomestnih naselij)
  (REK - TEŠ del nadomestnega vročevoda Velenje–Šoštanj)
  (TVS, OVS za čistilno napravo)
- s prispevkom za stanovanjsko izgradnjo po kvadratnem mestru stanovanjske površine po SaS komunalne skupnosti
- dejavnosti skupnega pomena vključno s pokopališčem in odlagališčem bomo enako kot doslej financirali iz dohodka uporabnikov osnova BOD, brez prispevkov ob ceni za razširitev in izgradnjo odlagališča.

Nosilci: OZD, SOZD, KS, SIS materialne proizvodnje, SŠGZ, banka, IS SO Velenje, PE.

3. DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Nosilci: OZD, SOZD, KS, SIS družbene dejavnosti, SŠGZ, sindikat, banka, IS SO Velenje.

44. člen

Neposreden interes delovnih ljudi in občanov se izraža v kakovostnem delovanju vseh družbenih dejavnosti v občini, saj le-te pomembno prispevajo k življenjski ravni, raziskovalna dejavnost, šolstvo in zdravstvo pa še posebej k uspešnejšemu gospodarskemu razvoju.

Za skladen in celovit razvoj družbenih dejavnosti je izrednega pomena nadaljnje širjenje in dograjevanje sistema svobodne menjave dela, saj bodo na ta način posamezne družbene dejavnosti lahko oblikovale sredstva za razširitev dejavnosti in izboljšanje kvalitete. Neposredno svobodno menjavo dela med zainteresiranimi uporabniki in izvajalci bomo uvedli za tiste potrebe, ki niso več skupne družbene potrebe, ampak predstavljajo dodatne in razširjene programe.

Na področju družbenih dejavnosti je treba bolj uveljaviti ekonomske zakonitosti. Družbenoekonomski položaj uporabnikov in izvajalcev je potrebno postopno izenačiti, kar pomeni približno enako plačilo za približno enako delo kakor tudi ustvarjanje enakih možnosti za pridobivanje dohodka in njegovo delitev.

Za zagotavljanje enakega položaja v družbenih dejavnostih z delavci v družbenih dejavnostih v gospodarstvu je potrebno:

- izločiti storitve oziroma programe, ki so primerni za neposredno svobodno menjavo dela,
- sredstva za naložbe v družbenih dejavnostih se naj oblikujejo izven povračil oziroma cen storitev,
- razvijati širšo ponudbo storitve uporabnikom v združenem delu,
- dosegati višjo zahtevano kvaliteto storitev.

45. člen

Program investicij na področju družbenih dejavnosti ne more preseči realnega obsega investicij ustvarjenega v obdobju 1981 do 1985. Investiranje se ne more pričeti, dokler niso v planih posameznih SIS zagotovljena sredstva za izvedbo programa izvajalske organizacije, kateri bo objekt, pridobljen z investicijo, dan v upravljanje. Na podlagi programa investicij sprejetega s samoupravnim sporazumom o temeljih plana SIS, bodo v izvajalskih organizacijah združenega dela prijavili in sprejeli samoupravni sporazum o združevanju sredstev amortizacije.

Ker sredstva skupne porabe ne zagotavljajo vlaganj v razširjeno reprodukcijo, bo potrebno sredstva za vsak posamezni objekt, ki se bo v obdobju 1986–1990 pričel graditi, posebej dogovoriti z združenim delom.

46. člen

V družbenih dejavnostih bomo z izvajanjem skrajno racionalne politike zaposlovanja ter z ustrezno ceno storitev omogočili izvajanje postopne uskladitve ravni osebnih dohodkov delavcev v družbenih dejavnostih in njihovo nadaljnjo skladno rast z rastjo osebnih dohodkov delavcev v gospodarstvu, istočasno bomo zagotavljali enostavno reprodukcijo v družbenih dejavnostih ob povečanem oblikovanju sredstev za amortizacijo v skladu z novim zakonom o amortizaciji.

47. člen

Sredstva, ki jih bodo posamezne SIS združevale v naslednjem srednjeročnem obdobju, so prikazana po cenah iz leta 1984. Ker sredstva skupne porabe ne zagotavljajo vlaganj v razširjeno reprodukcijo, bo potrebno sredstva za vsak posamezni objekt v naslednjem srednjeročnem obdobju posebej dogovoriti z združenim delom.

Realna rast skupne porabe v obdobju 1986–1990 je 3,0%, kar je v skladu z rastjo dohodka v občini Velenje. Po posameznih interesnih skupnostih je stopnja rasti sredstev naslednja:

– raziskovanje	3,5%
– izobraževanje	3,2%
– otroško varstvo	3,3%
– zdravstvo	2,9%
– socialno skrbstvo	3,0%
– zaposlovanje	3,0%
– kultura	3,0%
– telesna kultura	2,3%

48. člen

Število prebivalcev se bo predvidoma v obdobju 1986–1990 povečalo za 2906 ljudi, tako da bo leta 1990 živelo v občini 44.386 prebivalcev (konec leta 1985 je stanje prebivalcev 41.480.).

3.1. Razvojno-raziskovalna dejavnost

49. člen

Občinska raziskovalna skupnost bo v srednjeročnem obdobju pospeševala raziskovalne naloge skupnega pomena, od katerih bodo imele prednost raziskovalne naloge s področja gospodarskega razvoja, informacijskega sistema in ekologije, aplikativne raziskave, kjer bodo imele prednost naloge, ki bodo zasledovale avtomatizacijo proizvodnje, uporabo mikroelektronike ter ekologije,

Pospeševala in spremljala bo razvojno-raziskovalno delo v občini Velenje, inventivno dejavnost kot podporo raziskovalnemu delu mladih v občini, sodelovala pri ustanovitvi raziskovalnega tabora "Premog – dobro in zlo Šaleške doline", organizirala posvetovanja in predavanja s področja razvojno-raziskovalnega dela.

Za naloge skupnega pomena in naloge s področja razvojno-raziskovalne dejavnosti, bo občinska raziskovalna skupnost namenila 75% vseh sredstev.

3.2. Vzgoja in izobraževanje

50. člen

1. Osnovno izobraževanje

Na področju osnovnega izobraževanja bo občinska izobraževalna skupnost zagotavljala uresničevanje

a) občinskega programa, ki vsebuje program storitev, s katerim se uresničuje obvezni predmetnik z učnimi načrti za osnovno šolo ter postopno uvajanje razširjenega programa, program usposabljanja otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, program storitev v domovih zavodov za usposabljanje, program osnovnega izobraževanja odraslih, organiziranje prevoza šoloobveznih otrok, organiziranje oskrbe učencev v internatih ali v družinskem varstvu, program šole v naravi, organiziranje prehrane učencev, obvezne učne ekskurzije, program storitev šolskih svetovalnih služb, program glasbene šole, zagotavljanje temeljnih pogojev dela delavske univerze, program štipendiranja ter permanentnega izobraževanja učiteljev osnovnih šol, program delovanja šolskih knjižnic in organizirane preskrbe učencev z učbeniki; programi prireditev in akcij, programi nalog s področja SLO in DS, program tekočega vzdrževanja objektov in investicijske izgradnje šolskega prostora;

- za razvoj materialne osnove dela izvajalcev oziroma za nujne potrebe šolskega prostora bo realizirana
- novogradnja OŠ Šalek, v vrednosti 740 mio din, zbranih s sredstvi samoprispevka ter sredstvi zbranimi po samoupravnem sporazumu, za približno 700 učencev
- nadomestna gradnja šole Skale v vrednosti 185 milijonov din, ki bo financirana iz sredstev rudarskih škod in sicer v centru zazidalnega okoliša Škale-Hrastovec

b) programa skupnih nalog osnovnega izobraževanja (strokovne in raziskovalne naloge vzgojno izobraževalna dejavnost strokovnih društev, sofinanciranja mladinskega tiska, postopen prehod na celodnevno obliko dela v osnovnih šolah v občini, ki so upravičene do solidarnostnih sredstev, sofinanciranje razvojno-inovacijskih in hospitalizacijskih dejavnosti osnovnih šol, subvencioniranje izdaj učbenikov za učence osnovnih šol s prilagojenim predmetnikom in učnim načrtom);

c) programa vzajemnega investiranja v osnovnošolski prostor na manj razvitih območjih.

V program osnovnega izobraževanja bo v letu 1990 vključenih 6405 učencev v 260 oddelkih osnovne šole, organiziranih bo 13 oddelkov osnovne šole s prilagojenim programom, 2 oddelka osnovne šole za odrasle, približno 10% učencev bo zajetih v glasbeno šolo.

51. člen

Na področju glasbene vzgoje bomo glasbeno ponudbo izpopolnili s pevskimi in godalnim pihalnim ter harmonikarskim orkestrom.

Delavska univerza bo s svojimi programskimi in razvojnimi usmeritvami sledila potrebam združenega dela, družbenopolitičnih organizacij ter željam in potrebam občanov.

2. Usmerjeno izobraževanje

52. člen

V usmerjenem izobraževanju bo pri obstoječi programski strukturi in pri planiranem povečanju prostorskih kapacitet omogočen vpis v 1. letnih CSŠ približno 65% učencem, ki končujejo osnovno šolo v občini Velenje. V CSŠ se bo od drugod vključevalo letno okrog 300 učencev. V naslednji tabeli so podatki o planiranem vpisu v CSŠ in o planiranem številu diplomantov IV. in V. stopnje zahtevnosti:

USMERITEV	1986/87			1987/88			1988/89			1989/90			1990/91		
	vpis	diplom. IV	diplom. V	vpis	diplom. IV	diplom. V	vpis	diplom. IV	diplom. V	vpis	diplom. IV	diplom. V	vpis	diplom. IV	diplom. V
Rudarska	120	80	30	120	80	30	120	80	30	120	80	30	120	80	30
Kovinarska	200	90	60	210	90	60	220	90	60	240	90	60	240	110	60
Elektrotehniška	160	30	90	160	40	90	160	40	90	160	40	90	160	40	90
Računalniška	65	-	55	65	-	55	65	-	55	65	-	55	65	-	55
Naravoslovno-matemat.	70	-	-	70	-	25	70	-	30	70	-	55	70	-	55
Družboslovna	70	-	25	70	-	55	70	-	55	70	-	55	70	-	55
Skupaj	685	200	260	695	210		705	210	320	725	210	345	725	230	345
Izobražev. ob delu (vse usmeritve)	300	30	100	300	100	150	300	100	150	300	100	150	300	100	150

V kovinarski usmeritvi bo letno zaključilo skrajšani program (II. stopnjo) po 50 učencev.

Za razširitev prostorskih kapacitet Centra srednjih šol (nove učilnice in delavnice praktičnega pouka v izmeri 2800 kv. metrov) bo potrebno zagotoviti 300 milijonov din, za posodobitev opreme na področju strojništva pa 100 milijonov din, in sicer na osnovi neposredne svobodne menjave dela.

Vse OZD bodo skrbele za usposabljanje učencev usmerjenega izobraževanja s proizvodnim delom ali delovno prakso, za usposabljanje pripravnikov in za funkcionalno usposabljanje že zaposlenih delavcev.

Za izvajanje teh nalog so odgovorni centri ali izobraževalne službe OZD.

3.3. Otroško varstvo

53. člen

Občinska skupnost otroškega varstva bo zastavljene cilje, usmeritve in naloge na osnovi predvidenih možnosti gospodarskega in socialnega razvoja ter glede na potrebe otrok v srednjeročnem obdobju uresničevala naslednje programe:

1. Zagotovljeni program in program solidarnosti

- vzgojni program, ki obsega pripravo otrok na osnovno šolo (mala šola), za otroke izven osnovnega varstva bo izvajan v celotnem trajanju po 3 ure dnevno za vse otroke v vseh krajevnih skupnostih, kjer je možno vključiti 11 ali več otrok (630 ur), v krajevnih skupnostih, kjer je manj otrok, bo program trajal vsaj 120 ur letno;
- vzgojni program, namenjen otrokom z motnjami v telesnem in duševnem razvoju;
- socialnovarstvene pomoči otrokom iz družin, katerih stvarni dohodek na družinskega člana ne dosega dogovorjene ravni socialne varnosti;
- program solidarnosti, ki ga bo skupščina skupnosti otroškega varstva Slovenije vsako leto ugotovila s finančnim načrtom.

2. Program vzgojno-varstvene dejavnosti in druge naloge

- s programom vzgoje in varstva otrok v vzgojnovarstvenih organizacijah in varstvenih družinah je predvideno tako povečanje števila vključenih otrok v VVO in varstvene družine, da bi v obdobju 1986–1990 dosegli 43% zajetje vseh predšolskih otrok (2175 otrok);
- v vzgojnovarstveni program otrok, ki niso vključeni v dnevno varstvo, bo vključenih 320 otrok starih od 3 do 6 let;

3. Program skupni nalog v SR Sloveniji:

V okviru skupnega programa na nivoju republike bo zagotovljeno nadomestilo osebnih dohodkov za zadržanost z dela zavoljo poroda, nege in varstva otrok, v času 365 dni upravičencem, ki imajo status delavca in kmeticam, če bodo kmetje vzajemno združevali sredstva za te namene, medtem ko bodo nezaposlene porodnice prejemale denarne prejemke za nego in varstvo otrok v času 84 dni.

Zavitek opreme za novorojenca bo vsebinsko obogaten in prilagojen potrebam otroka.

Na področju investicijskih vlaganj bo za izgradnjo novega vrtca v Šaleku III potrebno zbrati 100 mio din, sredstva pa se bodo predvidoma zbirala po posebnem samoupravnem sporazumu za zbiranje sredstev za gradnjo objektov v družbenih dejavnostih.

3.4. Zdravstveno varstvo

54. člen

V obdobju 1986–1990 bomo okrepili osnovno zdravstveno varstvo s ciljem, da v njem obvladujemo do 85% zdravstvene problematike. V ta namen moramo razvijati TOZD Splošno zdravstvo Velenje v smeri ambulantno-poliklinične temeljne organizacije osnovnega zdravstva in tako zmanjševati delež dražjega specialističnega in bolnišničnega zdravstvenega varstva. Med prednostne naloge uvrščamo zdravstveno varstvo delavcev z nadaljnjim razvijanjem obratnih ambulant, sledili bomo spremenjenim doktrinarnim rešitvam v dispanzerskem zdravstvenem varstvu predšolskih otrok, šolarjev in mladine ter zdravstvenem varstvu žena v nosečnosti in porodu. Nadalje bomo razvijali dispanzersko zdravstveno varstvo borcev NOV in VVI ter organizirali zdravstveno varstvo starejših občanov v obliki geriatričnega dispanzerja in v nadaljnjem razvijanju zdravljenja in nege na domu.

Zmanjšanje bolnišničnega zdravljenja bomo dosegli tudi z okrepitvijo že doseženega specialističnega zdravstvenega varstva v osnovnem zdravstvu ter v okviru strokovnega sodelovanja in povezovanja z bolnišnicami Topolšica, Celje in Slovenj Gradec, krepili še nekatere specialistične dejavnosti kot: interna medicina, ginekologija, pediatrija, okulistika, otologija, rentgenologija z ultrazvočno diagnostiko, dermatologija, psihiatrija z mentalno higieno, psihologija, pedopsihiatrija, ortopedija in mala kirurgija.

Krepili bomo zdravstveno vzgojo, preventivno zdravstveno dejavnost ter higiensko epidemiološko službo ter razvijali zdravstveno informatiko v avtomatsko obdelavo podatkov.

55. člen

Na podlagi samoupravnega sporazuma občinske zdravstvene skupnosti o temeljih plana bomo zagotovili takšen standard uporabnikom, ki bo v osnovni zdravstveni dejavnosti zagotovil enega zdravnika na 816 prebivalcev v letu 1986 in na 773 prebivalcev v letu 1990; enega zobozdravnika na 1504 prebivalcev v letu 1986 in 1403 prebivalce v letu 1990; enega farmacevta na 4902 prebivalca v letu 1986 in na 4626 prebivalcev v letu 1990.

Obseg zdravstvenih storitev za povečanje dejavnosti se bo letno načrtoval selektivno glede na predložene programe izvajalcev. V globalu stopnje rasti ne bodo presegle opredeljene stopnje v 47. členu tega dogovora.

Nivo participacije uporabnikov pri uveljavljanju pravic do zdravstvenih storitev bomo ohranili na ravni, doseženi v letu 1985 in tako zbrali iz sredstev osebne porabe občanov 2 do 3% potrebnih sredstev za pokrivanje stroškov za zdravstvene storitve.

Z vzpostavljanjem odnosov neposredne svobodne menjave dela bomo zagotavljali čedalje večji del storitev s področja medicine dela, splošne medicine in zobozdravstva.

56. člen

V obdobju 1986–1990 bomo v občinski zdravstveni skupnosti razširili prostorske zmogljivosti osnovnega zdravstva, zobozdravstva in lekarniške dejavnosti ter izpopolnili in nadomestili iztrošeno opremo v ZC Velenje.

Najprej bomo namenili združena sredstva za pridobitev novih prostorskih zmogljivosti zdravstvenega doma v Titovem Velenju v obsegu najmanj 2500 kvadratnih metrov.

Združevali bomo sredstva za modernizacijo bolnišnice v Celju in Slovenj Gradcu po sprejetih sporazumih v zdravstveni skupnosti.

V obdobju 1986–1990 bomo v občinski zdravstveni skupnosti namenili združena sredstva za pridobitev novih prostorskih kapacitet ZD Velenje v izmeri 2500 kv. metrov. Razširili bomo prostorske zmogljivosti lekarniške dejavnosti in prostorske zmogljivosti osnovnega zdravstva in zobozdravstva ter izpolnili in nadomestili iztrošeno medicinsko opremo v ZC Velenje. Pri bolnišnici Topolšica bomo obnovili objekte Planika in Smrečina z namenom le-te bolje funkcionalno usposobiti. Združevali bomo sredstva za modernizacijo bolnišnice v Celju ter za dokončanje bolnišnične lekarne in prostorov za dializo bolnišnice v Slovenj Gradcu.

3.5. Socialno skrbstvo

57. člen

Na področju socialnega skrbstva bomo zagotavljali uresničevanje

a) zagotovljenega programa in solidarnostnih nalog kot so družbena denarna pomoč kot edini oziroma dopolnilni vir ter plačilo oziroma doplačilo oskrbnih stroškov v socialnih zavodih;

b) občinskega programa, ki vsebuje

- zavodsko varstvo otrok in mladostnikov v organizacijah za usposabljanje (vključno DPP)
- zavodsko varstvo otrok in mladostnikov z motnjami vedenja in osebnosti v vzgojnih zavodih
- rejnine otrokom v rejniških družinah
- začasne denarne pomoči: 10 do 20 primerov letno
- enkratne denarne pomoči: 50 do 100 primerov letno
- nega na domu (od 15 do 20 primerov letno)
- delovanje Občinske skupnosti socialnega skrbstva Velenje, njenih organov in skupne strokovne službe
- delovanje Centra za socialno delo Titovo Velenje
- delovanje humanitarnih organizacij in društev
- pomoč neprilagojenim osebam
- pogrebne stroške prejemnikom družbeno denarne pomoči
- razvrščanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju
- delovanje SLO in DSZ v skladu z obrambnim načrtom in varnostnim načrtom.

Na področju novogradenj je predviden pričetek gradnje socialnega zavoda s 170 mesti; sredstva za ta namen bo potrebno dodatno zbrati (30% od vrednosti objekta prispeva OSSS, 70% pa bo zagotovila SPIZ). Gradnja je predvidena v sklopu centra soseske Šalek-Gorica.

3.6. Kultura

58. člen

Kot prednostne bomo na področju kulturne dejavnosti izvajali predvsem naslednje naloge:

a) organizirali ter razvijali posamezne dejavnosti v zvezi kulturnih organizacij

b) vsebinsko krepili kulturno ponudbo

c) uresničevali normative in standarde v kulturi

Za zagotovitev normalnega razvoja družbe kot celote, bomo v naslednjem srednjeročnem obdobju skrbeli za normalno delovanje že uveljavljenih oblik dela, tako na področju profesionalnega opravljanja kulturnih dejavnosti kot neprofesionalnega izvajanja kulturnih programov. Nadaljevali bomo z varstvom naravne in premične kulturne dediščine, izboljšali kadrovsko strukturo v kulturi, skrbeli za vzdrževanje in tehnično opremo objektov za kulturne namene.

Pri načrtovanju ohranjanja in razvoja kulturnih dejavnosti in vsebin, bo v tem srednjeročnem obdobju prednostno vlaganje v same dejavnosti, manj pa v razširjanje materialne podlage.

Ena bistvenih nalog kulturne skupnosti bo krepitev interesov uporabnikov in preseganje stanja, v katerem pomeni kulturna skupnost le pridobivanje dohodka.

3.7. Telesna kultura

59. člen

Temeljna usmeritev razvoja telesne kulture bo v razvijanju takšne telesnokulturne dejavnosti, ki bo zagotavljala množičnost ter aktivno in redno udejstvovanje čim večjemu številu delovnih ljudi in občanov (predvsem pa otrokom in mladini) v organiziranih oblikah športno-rekreativne dejavnosti, na drugi strani pa možnosti za razvoj vrhunskega športa.

Na področju športne rekreacije bomo vključili v organizirano udejstvovanje 45% občanov vseh starostnih kategorij. To bomo dosegli z medsebojnim dopolnjevanjem športno-rekreativnih programov vseh izvajalcev (VVO, šole, OTKO, OZD, KS) in njihovim povezovanjem ter usklajevanjem v ZTKO občine Velenje.

Na področju vrhunskega športa bomo prednost namenjali tistim OTKO (ukinitev prioritetnih panog), ki bodo v največji meri izpolnjevale dogovorjene kriterije kakovosti in perspektivnosti in s svojimi rezultati potrjevale vsestransko uspešno delovanje (selekcioniranje, strokovno teamsko delo).

Občinska telesno-kulturna skupnost bo v srednjeročnem obdobju sodelovala

- z OTKS in turistično-gostinskimi organizacijami na osnovi sprejetih dogovorov pri oblikovanju in izvedbi športno-turistične ponudbe v občini Velenje;
- z mejnimi dejavnostmi (OSOV, OIS, OZS) zaradi mnogih skupnih vsebin in ciljev,
- pri oblikovanju sistemske oblike financiranja vzdrževanja telesnokulturnih objektov.

V obdobju 1986–1990 OTKS Velenje v svojem programu ne načrtuje gradnje novih telesnokulturnih objektov. Sredstva bomo združevali za sofinanciranje dograditve rekreacijskih objektov oziroma vadbišč v krajevnih skupnostih po prioritetnem programu.

4. UREJANJE PROSTORA, VARSTVO OKOLJA IN GEODETSKA DEJAVNOST

4.1. Urejanje prostora

4.1.1. Usmerjanje prostorskega razvoja

60. člen

Udeleženci dogovora se obvezujemo, da bomo pri urejanju prostora in varstva okolja vodili tako politiko, ki bo zagotavljala racionalno rabo prostora, varovanje in izboljšanje življenjskega in delovnega okolja, smotrno izkoriščanje kmetijske zemlje in naravnih bogastev varovanja naravne in kulturne dediščine, skladnejši gospodarski razvoj mestnih in izvenmestnih območij. Globalni koncept policentričnega urbanega razvoja občine ostaja osnovno izhodišče, ki opredeljuje razvoj poselitve in ga bomo konkretizirali v skladu s stvarnimi možnostmi v tem obdobju.

Sistemsko, metodološko in s samoupravnimi odnosi družbenega

planiranja bomo razmejili zemljišča, namenjena primarnemu gospodarstvu (poljedelstvo, živinoreja, gozdarstvo, gozdno gopodarstvo in rudarstvo) od prostora

Intenzivnejši poselitveni razvoj bomo usmerjali le v dolgoročno opredeljena vodilna naselja. Ostala naselja in zaselke bomo urejali v smislu dopolnilne gradnje. Skrbeli bomo za racionalno izrabo prostora, boljšo organizacijo in oblikovanje stanovanjskih območij. Enako urejevalsko pozornost kot novim stanovanjskim območjem bomo posvetili naseljem, v katerih bo prevladovala prenova in nadomestna gradnja.

Enakovrednejše življenjske pogoje bomo zagotavljali tudi z ustrezno razmestitvijo oskrbnih, storitvenih, proizvodnih in drugih dejavnosti, z organizacijo prometne mreže in razmestitvijo zelenih površin upoštevaje različnost bivalnih okolij in potreb.

Opredelili bomo primerne površine za gradnjo počitniških naselij oziroma objektov ter objektov za pomoč pri ljubiteljskih dejavnostih. Prednostno bomo zagotavljali prostorsko širitev tistih OZD, ki najbolj ustrezajo kriterijem lociranja in intenziviranja rabe obstoječih proizvodnih con. Razvoj drobnega gospodarstva bomo usmerjali predvsem v načrtovane cone proizvodne obrti, v razvojno pomembnejša naselja, za dogovorjene dejavnosti pa bomo zagotavljali prostor tudi v bolj oddaljenih naseljih.

Pogrezanja bodo prostorsko omejena na širše območje Velenjskega jezera, velikosti 535 ha (vključno z že porušenimi in pogreznjenimi površinami) in Družmirskega jezera velikosti 111ha; v gibanju bo novih 240 ha površin. Zagotovili bomo prostor (kjer še ni) za preseljevanje stanovanjskih in družbenih objektov in industrije iz območij odkopavanja premoga. Prebivalstvo s tega območja se bo pretežno usmerjalo v zazidalna območja in okolico naselij na severu in zahodu pridobivalnega prostora in v manjši meri v druga območja (naselja) občine Velenje.

Zagotovili bomo prostor za nemoteno izvajanje načrtovanih ureditev – novogradenj, nadomestnih gradenj ogroženih objektov in rekonstrukcij železniškega, cestnega, komunalnega omrežja in omrežja za prenos informacij. Zagotovili bomo prostor za novogradnjo in premeščanje objektov in naprav železnice na območju Titovega Velenja in Šoštanja v skladu s potrebami gospodarstva in v skladu z dogovorjenim obsegom prevoza premoga. Severno cesto bomo dogradili v srednjeročnem obdobju 1986–1990 in ji dali ustrezno prometno in razvojno funkcijo v povezavi naselij severnega obrobja pridobivalnega prostora s centralnimi naselji ter regionalni pomen. Določili in uredili bomo prostore za parkiranje tovornih vozil. Čistilne naprave bomo gradili na dogovorjenih lokacijah. Zagotovili bomo površine za novo pokopališče v Šmartnem ob Paki ter za širitev pokopališča v Podkraju ter dodatne površine za lokalna pokopališča. "Male" centrale bomo načrtovali usklajeno z vsemi porabniki oziroma upravljalci prostora, predvsem pa vodo.

Pri vseh posegih v prostor bomo zagotavljali varno bivanje in gibanje ter delo vseh kategorij občanov ter predvideli urbanistične in druge ukrepe za preprečitev in zmanjševanje posledic naravnih in drugih nesreč, izrednih razmer ter vojnih dejstvovanj.

4.1.2. Urejanje naselij in drugi posegi v prostor

61. člen

Urejanje naselij in druge posege v prostor bomo uveljavili kot urbanistično načrtovanje graditve, širitve in prenove naselij, določanje pogojev za prenos načrtovanih objektov in naprav v prostoru ter urbanistični nadzor nad nihovim izvajanjem, usklajeno z usmeritvami dolgoročnega plana občine za obdobje 1986 do 2000.

Udeleženci dogovora se obvezujemo, da bomo s strokovno izdelanimi razvojnimi programi, ki opredeljujejo investicijske posege v prostor v obdobju 1986–1990, sodelovali pri pripravi prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana.

Zagotavljali bomo kvalitetne urbanistične, arhitektonske, tehnološke, tehnične in ekološke rešitve zazidalnih in ureditvenih načrtov za območja z vsebinsko in oblikovno zahtevnejšimi posegi.

Območja občine Velenje, za katera po dolgoročnem planu ni predvidena izdelava prosrotrskih izvedbenih načrtov, območja, za katera je takšna izdelava sicer predvidena, pa ti načrti v obdobju 1986–1990 še ne bodo sprejeti in območja, kjer so prostorski izvedbeni načrti že realizirani, bomo urejali s prostorskimi ureditvenimi pogoji. S prostorskimi ureditvenimi pogoji bomo urejali tudi vsa območja razpršene gradnje. Dokler ne bodo izdelane strokovne podlage za sprejem prostorskih ureditvenih pogojev, bomo navedena območja urejali z odlokom o urbanističnem redu v občini.

Območja, ki so v obdobju 1986–1990 predvidena za graditev, širitev ali prenovo ter druge posege v prostor, bomo urejali s prostorskimi izvedbenimi načrti:

- z zazidalnimi načrti bomo urejali nova naselja in posamezna območja znotraj ureditvenih območij naselij ter izven ureditvenih območij naselij;
- z ureditvenimi in krajinskimi načrti bomo urejali dopolnilno gradnjo in komunalno asanacijo ter zelene in športno-rekreacijske površine in druge posege v prostor;
- z lokacijskimi načrti bomo urejali posamezne komunalne, energetske, prometne in vodnogospodarske objekte in naprave.

Pri izdelavi prostorskih izvedbenih načrtov bomo v kar največji meri upoštevali že izdelano prostorsko dokumentacijo. Veljavne izvedbene načrte bomo strokovno ovrednotili, jih predlagali za spremembo ali dopolnitev ali za razveljavitev; vse odloke o prostorskih izvedbenih načrtih bomo uskladili z zakonom o urejanju naselij in drugih posegih v prostor ter z dolgoročnim planom občine Velenje za obdobje 1986 do 1990.

62. člen

S finančnimi sredstvi bomo zagotavljali pogoje za pravočasno naročanje in pripravo tistih prostorskih aktov, ki bodo osnova za realizacijo načrtovanih investicij v prostoru.

S samoupravnim sporazumom bomo zagotovili 198.995.000 din v letih 1986–1990 za pripravo urbanistične dokumentacije:

- za izdelavo strokovnih podlog za dopolnitev krajinskih in urbanističnih zasnov ter prostorskih izvedbenih aktov
- za izdelavo prostorskih ureditvenih pogojev
- za dopolnitev programskih zasnov za območja kompleksne gradnje, skupnega pomena (usmerjena stanovanjska gradnja in gradnja družbenih objektov)
- za izdelavo prostorskih izvedbenih načrtov (zazidalni, ureditveni, krajinski načrti) za območja skupnega pomena
- za spremljanje planske dokumentacije, pripravo eventualnih sprememb in dopolnitev dolgoročnega in srednjeročnega plana
- za geodetske in geomehanske raziskave in geodetske izmere za potrebe priprave urbanistične dokumentacije skupnega pomena.

Delovne organizacije bodo financirale programske zasnove za posamezna območja kompleksne gradnje (industrijske, servisne cone) in izdelavo posebnih strokovnih podlag in prostorskih izvedbenih načrtov (zazidalni, ureditveni, lokacijski načrti) za dogovorjene posege v prostor. SOZD REK bo zagotovila sredstva za izdelavo posebnih strokovnih podlag in pripravo krajinskih zasnov in krajinskih načrtov za območje pridobivalnega prostora.

Za pripravo dodatnih raziskav, analiz, študij in strokovnih podlag s področja urejanja prostora in varstva okolja, ki so potrebne za dopolnjevanje uresničevanja in spremljanja dolgoročnega plana ter za dokončno odločanje o urejanju prostora v postopku priprave srednjeročnega plana občine Velenje za obdobje 1991 do 1995, bodo sredstva zagotovili posamezni nosilci planiranja.

4.1.3. Rušenja in prelociranja

63. člen

V obdobju 1986–1990 bomo zaradi priprave stavbnih zemljišč skladno s prostorskimi izvedbenimi akti in zaradi dogovorjenih posegov v prostor odkupili oziroma porušili nekatere obstoječe stanovanjske objekte, za katere bomo pravočasno zagotovili nadomestne lokacije in nadomestna stanovanja in preselili nekatere dejavnosti na razvojno primernejša območja:

1. Porušitev stanovanjskega objekta Prešernova 5, Titovo Velenje, za pripravo zemljišča za 30-stanovanjski blok.
2. Porušitev 6-stanovanjske hiše Prešernova 18, Titovo Velenje, za pripravo zemljišča za 56-stanovanjski blok.
3. Porušitev stanovanjskih objektov na Aškerčevi 1 do 19 in Kersnikovi 19 do 51 v Titovem Velenju, imenovanih "provizoriji", skupno 66 stanovanj.
4. Porušitev stanovanjske hiše z gospodarskim poslopjem, Simona Blatnika št. 21, zaradi izgradnje cestnega podvoza pod železniško progo Šoštanj–Titovo Velenje.
5. Porušitev stanovanjskih objektov z gospodarskimi objekti hišne številke Šalek 9, 10, 11, 11a in 12 v Titovem Velenju v letih 1986/87 za potrebe gradnje šole in vrtca v sklopu soseske Šalek III.
6. Zaradi gradnje soseske Selo bomo pričeli s pripravljalnimi deli za porušitev stanovanjskih hiš z gospodarskimi poslopji Kosovelova 9, 10, 12 in 14 v Titovem Velenju in zagotovili nadomestne (kmetijske) površine za zemljišča v Selu, ki so sestavni del zaščitene kmetije.
7. Zaradi izgradnje (zaključitve) kompleksa družbenih stanovanj v kompleksu Z1 v Titovem Velenju bomo pričeli s porušitvami stanovanjskih hiš, gospodarskih poslopij, obrtno servisnih prostorov in skladiščnih prosotorv na Celjski cesti (Cesta talcev) od št. 2 do

št. 14. Na osnovi usmeritev programskih zasnov za celovito gradnjo za to območje bo določen dokončni obseg porušitev in prelociranj.

8. Pričeli bomo s pripravljalnimi deli (porušitve dotrajanih objektov) za ureditev stavbnih zemljišč za gradnjo stanovanjskih blokov na območju med Levstikovo cesto, starim mestnim jedrom Šoštanja in Pako. Z odkupom in porušitvami bomo pričeli v letu 1989.

9. Pričeli bomo s pripravljalnimi deli za porušitev in odstranitev dotrajanih objektov na območju mestnega jedra Šoštanja, kot bo predvideval ureditveni načrt Šoštanja.

10. Pričeli bomo s pripravljalnimi deli za porušitev in odstranitev dotrajanih objektov na območju Starega Velenja. Porušili bomo objekte Vegrada, TOZD Mehanizacija, Cesta talcev 59 (Celjska c.).

11. Porušitev stanovanjskega objekta Pokopališka št. 12 in priprava za prelociranje stanovanjskega objekta z gospodarskim poslopjem Podgorje 29, za potrebe širitve pokopališča.

12. Na območju Prelog bomo za potrebe širitve deponije premoga porušitve stanovanjskih objektov od Preloške št. 1 do št. 9 z 12 manjšimi in 11 večjimi gospodarskimi poslopji.

13. Postopoma bomo porušili stanovanjske objekte in gospodarska poslopja na Rudniški od št. 2 do št. 29, na rušnem polju v Pesjem.

14. Zaradi pridobivanja premoga na območju Škal v letih 1986 do 1990, bodo porušeni stanovanjski objekti, gospodarska poslopja in družbeni objekti, za katere bo zagotovljena nova lokacija na območju zazidave Škale–Hrastovec.

15. Zaradi pridobivanja premoga na območju Gaberk v letih 1986–1990 bodo porušeni stanovanjski objekti in gospodarska poslopja ter gasilski dom v Sp. Gaberkah. Nadomestne lokacije bodo zagotovljene na območju Gaberk.

16. Zaradi pogrezanj na območju Metleč in Topolšice po letu 1993 bomo pričeli s predčasnimi odkupi in porušitvami stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

17. Na Cesti talcev (Celjska cesta) v Titovem Velenju bomo porušili enodružinsko stanovanjsko hišo, ki bo omogočila ustrezno ureditev križišča s cesto F. Foita in Partizansko cesto in stanovanjsko hišo na Koroški 2 zaradi ureditve križišča Ceste talcev s Tomšičevo cesto.

18. Delno bo porušena in ustrezno sanirana stanovanjska hiša na Cesti bratov Mravljak št. 14 v Šoštanju za potrebe izvedbe prometne ureditve v starem mestnem jedru.

19. Z izgradnjo klasirnice in pripadajočih železniško transportnih ureditev bo prekinjena cestna povezava Koroške ceste in ceste S. Blatnika preko Rudniške s Partizansko cesto v Pesjem. To cestno povezavo bomo nadomestili s povezavo Partizanske preko IC I z novim podvozom pod železnico do križišča ceste S. Blatnika in Koroške ceste.

20. Zaradi utesnjenosti prostora in načrtovanih ureditev križišča Koroške s Kidričevo ceste, avtobusnega postajališča in javnih parkirišč bomo prelocirali park vozil in mehanizacijo DO Vekos na prostor neposredno ob servisnih objektih; pomožno nogometno igrišče bomo uredili na površinah ob jezeru.

21. Postajo LM bomo prelocirali na novo lokacijo v Trebuši ob bencinski črpalki. Obstoječi prostori bodo namenjeni stanovanjem.

22. Tržnico bomo prelocirali na novo lokacijo v Starem Velenju.

23. V letih 1986/87 bo prelociran celoten kompleks rudnika v Prelogah (33 ha). V območje Industrijske cone III – Nove Preloge se postopno prestavljajo dejavnosti iz Prelog. Objekti transporta premoga bodo prestavljeni na območje med novo klasirnico (Pako) in obstoječo deponijo. Železniške tire bomo nadomeščali vzdolž proge Šoštanj–Titovo Velenje v skladu s prostorskimi pogoji in dogovorjenim obsegom transporta premoga.

24. Prelocirali bomo RTP 110 KV na območju Starega jaška v območju IC I (objekt v gradnji). Zato bomo prestavili 2 odseka 110 kV DV Šoštanj–Dravograd. Postopno bomo prestavili (kablirali) in odstranili vse DV 20 (10) KV na območju Stare vasi.

25. Prelociranje baze CP Celje v Selu na območju IC I (skupina ureditev z bazo DO Nivo, baza in rečno nadzorstvo) ki omogoča smotrno izrabo prostora v IC I in sprostitev površin.

26. Preselitev obrtne dejavnosti kleparstvo "Sever" iz Starega Velenja.

27. Zaradi širitve kamnoloma Paka bomo prestavili odsek ceste na Paški Kozjak.

28. Zaradi širitve kamnoloma Selo bomo prestavili odsek ceste v Lopatnik.

4.1.4. Spremembe namembnosti zemljišč

64. člen

Za dogovorjeno urejanje prostora in predvidene posege v prostor bomo v obdobju 1986–1990 spremenili namembnost iz sedanjega kmetijskega, deloma pa tudi gozdnega zemljišča, v nezazidano stavbno zemljišče na območja, za katera s srednjeročnim planom načrtujemo izdelavo in sprejem prostorskega izvedbenega načrta, na območjih, za katera smo že izdelali prostorske izvedbene načrte in predvidevamo njihovo potrditev v pričetku novega planskega obdobja in na območjih razveljavljenih zazidalnih načrtov, predlaganih za razveljavitev oziroma spremembo ali dopolnitev in na območjih, ki so urejena z veljavnimi zazidalnimi načrti, a so še (pretežno) nepozidana:

1. Cona gradnje nadomestnih objektov, stanovanjske gradnje in centralnih delavnosti Gaberke.
2. Cona individualne stanovanjske gradnje Ravne.
3. Cona individualne stanovanjske gradnje s centralnimi dejavnostmi Šentilj.
4. Cona blokovne stanovanjske gradnje z zasnovo centralnih dejavnosti Šmartno ob Paki (nepozidani del za dva bloka in obvozna cesta).
5. Cona stanovanjske gradnje in centralnih dejavnosti Pohrastnik.
6. Industrijska cona in cona drobnega gospodarstva Šoštanj.
7. Industrijska cona TEŠ Šoštanj (za območje posega v gozd, izven obstoječih meja termoelektrarne).
8. Cona blokovne gradnje Topolšica - center.
9. Cona individualne gradnje Topolšica (po dogovoru o prihodnosti dveh do sedaj zaščitenih kmetij).
10. Cona individualne stanovanjske gradnje Konovo (za območja izven dosedanjih meja pozidave). Titovo Velenje.
11. Cona blokovne stanovanjske gradnje z zasnovo centralnih dejavnosti Selo, Titovo Velenje.
12. Obrtna cona Selo II, Titovo Velenje.
13. Obrtna cona Stara vas, Titovo Velenje.
14. Železniška tovorna postaja Titovo Velenje.
15. Cona stanovanjske individualne gradnje z zasnovo mirne obrti Pesje, Titovo Velenje.
16. Industrijska cona REK III – zahod, Titovo Velenje.
17. Industrijska cona I – zahod (nadzorstvo) in Gorenje (nepozidani del), Titovo Velenje.
18. Cona individualne stanovanjske gradnje – Straža - vzhod (nepozidani del).
19. Cona individualne stanovanjske gradnje z zasnovo centralnih dejavnosti Za gardom (na novo načrtovana gradnja), Titovo Velenje.
20. Cona centralnih dejavnosti Trebuše, Titovo Velenje.
21. Cona individualne stanovanjske gradnje Šalek III, Titovo Velenje.
22. Cona centralnih dejavnosti Šalek III.
23. Cona individualne stanovanjske gradnje Gorica - jug, Titovo Velenje.
24. Cona individualne stanovanjske gradnje Gorica - vzhod II, Titovo Velenje.

Namembnost zemljišč spreminjamo tudi za vsa območja, ki jih s srednjeročnim družbenim planom namenjamo za temeljne objekte komunalne in družbene infrastrukture, za katere je že izdelana ali pa je načrtovana izdelava prostorskega izvedbenega načrta:

1. območja čistilnih naprav Gaberke, Ravne, Škale-Hrastovec, Šmartno ob Paki, Šoštanj (Penk) in Topolšica;
2. območje pokopališča Šmartno ob Paki in površine predvidenih širitev pokopališč Gorenje, Šentilj, Škale, Podkraj - Titovo Velenje in Zavodnje;
3. regulacija Pake v Selu (ob odcepu za Trebeliško);
4. nadomestni odsek (severne) ceste Topolšica–Florjan;
5. rekreacijsko območje Pesje.

Za potrebe pridobivanja premoga bomo znotraj pridobivalnega prostora rudnika lignita spremenili namembnost razsežnih kmetijskih in gozdnih površin na območju Škal in Gaberk, v skladu s srednjeročnim načrtom pridobivanja lignita in tehničnimi pogoji eksploatacije ter na območju Pesjega za potrebe širitve deponije in izgradnja objektov transporta premoga.

V kamnolomih bomo izvedli spremembo namembnosti zemljišč za območja pridobivalnih prostorov, za površine, ki so neobhodne za realizacijo srednjeročnih načrtov odkopavanja. V kamnolomu Selo bo mogoča le začasna sprememba zemljišča 1. območja kmetijskih zemljišč na severni strani, za izvedbo načrtovane sanacije.

Nosilci: Vse KS, SIS in OZD, ki izkazujejo potrebe po prostoru, vse KS, v katere prostor se posega, SŠGZ, banka, SZDL, IS SO Velenje, IS SO sosednjih občin.

4.2. Varstvo okolja

65. člen

Udeleženci dogovora se obvezujemo, da bomo varovali okolje

pred škodljivimi snovmi in pred razvrednotenjem, spodbujali razvoj surovinsko in energetsko varčnih in čistih tehnologij, smotrno rabo naravnih dobrin in takojšnjo obnovo prizadetih površin. Trajno bomo skrbeli za usklajen razvoj v dinamičnem ravnotežju z naravnimi danostmi prostora, kjer se ali se bodo dejavnosti odvijale. Stroški za varstvo okolja morajo biti vključeni v vrednost proizvoda.

Spodbujali bomo in podpirali sanacijo največjih žarišč onesnaženega okolja in tako dosegli v naslednjih letih boljši in humanejši socialni in družbenoekonomski razvoj ter začeli ponovno vzpostavljati že na marsikaterem področju porušeno ekološko ravnovesje. Pripravili bomo ekološko bilanco občine; ugotovili stanje v okolju, opredelili cilje varovanja ter ukrepe za izboljšanje okolja. V planih nosilcev bodo opredeljene konkretne naloge in aktivnosti. Obratovali bodo le tisti obrati in naprave, ki bodo v celoti izpolnjevali zahtevane pogoje za ohranjanje obstoječih vrednot okolja.

Zagotovili bomo sredstva za celovito zajemanje informacij o ogrožanju okolja in za reševanje skupnih, za celotno družbo pomembnih zadev varstva okolja. Banke bodo investicije, ki varujejo okolje pred škodljivimi vplivi, obravnavale kot prednostne.

Pripravili in sprejeli bomo poseben dogovor o varstvu okolja.

66. člen

Rudnik lignita Velenje bo sproti saniral porušena tla tako, da bo mogoče v najkrajšem času po odkopavanju zemljo ponovno vrniti primarni proizvodnji. Rekultivacije bodo smotrne in usklajene z dolgoročno dogovorjeno rabo površin po odkopavanju. V kamnolomih bomo pristopili k sanaciji dokončno eksploatiranih površin. Sanirali bomo vse večje aktivne plazove in preprečevali erozijo s preprečevanjem nepravilnih posegov v okolje.

V obdobju 1986–1990 bomo uredili osrednjo deponijo komunalnih in neškodljivih industrijskih odpadkov. Urejena bo tako, da bodo v največji meri onemogočeni škodljivi vplivi na okolje. Preprečevali bomo nastajanje divjih odlagališč, obstoječe pa odpravili.

Vzpostavili bomo nadzor nad nevarnimi snovmi – surovinami in proizvodi v proizvodnji, transportu, hranjenju, uporabi, predelavi ter odlaganju. Podpirali bomo spremembo tehnologije pri proizvajalcih tovrstnih odpadkov, njihovo povezovanje za skupno reševanje vprašanja neškodljivega odstranjevanja tovrstnih odpadkov, prizadevanja za zmanjševanje proizvodnje okolju nevarnih odpadkov in njihovo predelavo oziroma prevrednotenje. Konceptno in praktično moramo rešiti problem odstranjevanja posebnih odpadkov.

Prenehali bomo deponirati odpadke na odlagališču v Ležnu. Mezdra iz TUŠ Šoštanj bo uporabljena kot sekundarna surovina. Mulj iz čistine naprave v TGO Gorenje in emajlni šliker bosta vgrajena v postopkih pri izdelavi gradbenih materialov, odpadna topila bodo delno sežgana, delno reciklirana, lakirniški odpadki pa delno neutralizirani in delno odloženi na ustrezno deponijo izven naše občine.

S sosednjimi občinami regije bomo sodelovali pri izdelavi regijskega projekta smotrnega ravnanja z odpadki vseh vrst z možnostjo vključitve le-teh v energetsko in surovinsko izrabo.

V obdobju 1986–1990 bomo kakovost voda v onesnaženih vodotokih izboljšali najmanj za 1 razred; na območju občine Velenje ne bo več voda v IV. kakovostnem razredu. Zato bomo zgradili načrtovane čistilne naprave. Spremenili bomo tehnologijo oziroma uredili učinkovito nevtralizacijo in predčiščenje odplak v tistih delovnih organizacijah, ki bi s svojimi odplakami onemogočale delovanje bioloških čistilnih naprav. Prednostno bomo rekonstruirali čistilno napravo v Tovarni usnja Šoštanj.

Prenehali bomo z odlaganjem pepela v Velenjsko jezero. Izdelali bomo projekt in tudi pričeli z sanacijo onesnaževanja jezera ob istočasni sanaciji opuščenih odlagališč odpadkov.

Zavarovali in sanirali bomo ožje in najožje varstvene pasove vodnih virov, tudi tistih, ki služijo dolgoročno zasnovi oskrbe s pitno vodo. Realneje bomo vrednotili vsakršno vodo pri njeni uporabi in preusmerjali industrijo iz porabe pitne vode za tehnološke namene. Zagotovili bomo racionalno in večje vlaganje združenih sredstev za vodno gospodarstvo, za varstvo kvalitete in količin voda. V regiji bomo sodelovali pri skupnih akcijah za dolgoročno oskrbo s pitno vodo in za preprečevanje onesnaženja voda v porečju Savinje.

Izboljšanje zraka bomo zagotavljali tudi s širitvijo toplovodnega omrežja; raziskali bomo možnosti priključevanja primestnih naselij Velenja in Šoštanja in naselij Škale-Hrastovec in Topolšica na centralno toplovodno omrežje in nadaljevali raziskave geometralnih virov.

Največji onesnaževalec zraka Termoelektrarna Šoštanj bo zagotavljala brezhibno delovanje obstoječih čistilnih naprav za varstvo zraka. Nadaljevali bodo z obnovo in posodabljanjem zastarelih naprav; namestili elektrofiltre v okviru obnove bloka 4, da bo emisija prašnih delcev izpod 50 kub. mg, zmanjšali končno emisijo žveplovega dioksida z uvedbo aditivne metode. Izdelali bodo dokumentacijo za učinkovito odžveplovanje dimnih plinov, ki bo poleg blokov 1 do 5 obravnavalo tudi naloge v zvezi z načrtovano izgradnjo bloka 6. Termoelektrarna ne bo uporabljala premogov iz drugih premogovnikov z večjo vsebnostjo okolju nevarnih snovi. Izvedli bomo zaščito deponije premoga pred vetrom in s tem preprečili emisije v območje Novih Prelog in Pesja.

V Tovarni usnja Šoštanj bodo zmanjšali onesnaževanje s sajami z namestitvijo ustreznih naprav za preko 90%.

Razširili bomo sistem avtomatskega nadzora onesnaženosti zraka, izpolnili kataster onesnaženja zraka ter vzpostavili učinkovit informacijski sistem o stanju ozračja in posledicah v okolju, posebej na gozdovih. Dogovorili se bomo o izrednih ukrepih v primeru kritične onesnaženosti zraka. Izdelali bomo sanacijske programe in izvedli sanacijo vseh ogroženih gozdov v občini.

Trajno bomo skrbeli za obvladovanje notranjega in zunanjega hrupa tako v delovnem kot bivalnem okolju. Upoštevali bomo škodljiv vpliv hrupa na zdravje ljudi v vseh programih in projektih, ki posegajo v okolje. Termoelektrarna in Rudnik lignita Velenje bosta izdelala predloge in izvedla zaščito pred hrupom za delovno in bivalno okolje TEŠ in objektov v Novih Prelogah in za naselje Pesje. Izdelali bomo karto hrupa za mestni naselji Titovo Velenje in Šoštanj.

67. člen

Redno bomo vzdrževali in obnavljali mestne zelene površine, ohranjali primestne gozdove, varovali in širili rekreacijska območja. Zagotovili bomo pogoje varnega gibanja v prostoru za vse občane, urejali otroška igrišča ter nameščali elemente urbane opreme. Odstranjevali bomo ovire, nevarne okolju. Kolektivne stanovanjske zgradbe bomo prilagodili delovnim funkcijam, predvideli večnamenske prostore za igre in ustvarjalne dejavnosti ter površine za ljubiteljske dejavnosti na površinah na robu mesta. Izenačevali bomo bivalne pogoje za vse kategorije prebivalcev, ne dovoljevali oblikovanje socialno diferenciranih okolij.

68. člen

Skupna skrb je trajno varovanje in vzdrževanje objektov kulturnega in znanstvenega obeležja, spomenikov starejše in zgodovine NOB ter socialistične revolucije kot trajne vrednote preteklega, sedanjega in bodočega razvoja občine.

Nadaljevali bomo s sistematičnim preverjanjem objektov, ki imajo lahko svojstvo kulturnih spomenikov in jih predlagali za razglasitev. Opravili bomo celovito vrednotenje spomenikov naravne dediščine in jih predlagali za razglasitev, predvsem pa bomo več moči usmerjali v dejansko varovanje že močno ogrožene dediščine.

Nosilci: SZDL, OZD, SIS, SŠGZ, banka, KS, IS SO Velenje, IS SO sosednjih občin.

4.3. Geodetska dejavnost

69. člen

V okviru družbenega sistema informiranja bomo za namene upravljanja, prostorskega planiranja in druge splošne družbene potrebe skupaj z republiko Slovenijo, zagotavljali s skupnim programom geodetskih del vsaj minimalni obseg skupnih evidenc, ki so potrebne zlasti na nivoju občine.

Razčlenitev nalog in potrebnih sredstev za naloge iz pristojnosti občine bo razvidna iz srednjeročnega programa, ki ga bo sprejel Izvršni svet Skupščine občine Velenje.

Podrobna razčlenitev skupnih nalog z republiko Slovenijo in potrebnih sredstev bo razvidna v srednjeročnem programu geodetskih del za obdobje 1986–19990, ki ga bodo v okviru družbenega dogovora o uresničevanju geodetskih del in razvoja geodetske službe sprejele SR Slovenija in občine ter ustrezne samoupravne interesne skupnosti.

Nosilci: IS SO Velenje, SIS, SŠGZ, banka.

5. RAZVOJ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

70. člen

Udeleženci dogovora bomo za nadaljnji razvoj in krepitev vloge krajevnih skupnosti posebno pozornost posvetili povezovanju delegacij temeljnih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti. Posebno skrb bomo namenjali ustvarjanju takšnih pogojev, da se bo lahko vsak občan, kot temeljni subjekt razvoja, vključil v odločanje o vseh zadevah.

Ker so KS poleg TOZD in SIS osnovni nosilci planiranja, bomo pri njihovem razvoju upoštevali naslednje:

1. Samoupravne interesne skupnosti gospodarstva občine Velenje so pri oblikovanju svojih srednjeročnih planov občine dolžne upoštevati program samoprispevka občanov in poskrbeti, da bodo v teh programih zajete tudi vse tiste naloge referendumskega programa, ki so jih sprejele KS.
2. V okviru občine bomo spodbujali združevanje sredstev krajevnih skupnosti in si prizadevali za čim racionalnejšo porabo zbranih sredstev.
3. Vključili se bomo v iskanje sistemske rešitve financiranja samoupravnega delovanja krajevnih skupnosti in temu primerno uravnavali tudi sredstva občinskega proračuna.
4. Poskrbeli bomo, da bodo ob vseh posegih v prostor samoupravni organi KS ter delovni ljudje in občani pravočasno obveščeni o planiranih dogajanjih ter da bodo obvezno sodelovali pri načrtovanih rešitvah v okviru svojih krajevnih skupnosti.
5. OZD, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena s področja gospodarske infrastrukture, so dolžne nuditi svetovalno pomoč KS in sodelovati z organi KS pri realizaciji njihovih programov.

71. člen

Za zadovoljevanje skupnih potreb v KS bomo zagotavljali materialna sredstva z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim sporazumevanjem med KS, TOZD in SIS na podlagi pripravljenih programov krajevnih skupnosti.

Viri financiranja teh programov bodo:
- sredstva iz samoprispevkov občanov
- 0,30% sredstev od BOD za sofinanciranje programov
- sredstva iz občinskega proračuna za uresničevanje delegatskega sistema
- lastna sredstva občanov
- razne prostovoljne akcije

Nosilci: OZD, KS, SIS materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti, banka, IS SO Velenje.

6. SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

72. člen

Udeleženci dogovora bomo na podlagi nalog določenih po zaključkih splošnih in posebnih ocen v pripravah na SLO in pogojih ter možnostih delovanja v izrednih razmerah, neposredni vojni nevarnosti in vojni s samoupravnim sporazumom zagotavljali sredstva za skupne potrebe ljudske obrambe in družbene samozaščite. Za realizacijo dogovorjenega programa bomo udeleženci dogovora uresničevali naslednje prednostne naloge:

1. Ustrezno angažiranje kadrovskih zmogljivosti kot predpogoj za razvoj in povečanje obrambne, samozaščitne in varnostne pripravljenosti.
   V ta namen bomo udeleženci:
   - zagotavljali načrtno usmerjanje mladih v vojaške šole in poklice,
   - zagotavljali pogoje za dvig strokovne izobrazbe učiteljev učnega predmeta obrambe in zaščite,
   - skrbeli za funkcionalno usposabljanje delavcev, ki delajo na področju SLO in DS,
   - zagotavljali pogoje za ustrezno popolnjenost pri vojni organiziranosti in vojni sistemizaciji za vse družbene subjekte v občini
2. Razvoj in krepitev družbene samozaščite kot množične aktivnosti delovnih ljudi in občanov.
3. Urejanje ozemlja občine za potrebe SLO in DS.
4. Nadaljnji razvoj upravnih zvez in sistema opazovanja in obveščanja.
5. Usposabljanje vseh struktur SLO in DS ter posebej usposabljanje delovnih ljudi in občanov za izvajanje nalog, ki jih bodo opravljali po vojnem razporedu ali vojni sistemizaciji.
6. Zagotoviti kontinuiteto obrambnega in varnostnega načrtovanja z doseganjem večje usklajenosti vseh načrtov.
7. Oblikovati enoten informacijski sistem na potrebe SLO in DS s poudarkom na uvajanju sodobnejših sredstev za vodenje evidenc za potrebe SLO in DS.
7. Zagotoviti ustrezne kadrovske in materialne pogoje za izvajanje nadzora nad izvajanjem obrambnih priprav.
8. Zagotoviti ustrezne kadrovske in materialne pogoje za izvajanje nadzora na izvajanjem obrambnih priprav.
9. Oblikovanje blagovnih rezerv in rezerv repromaterialov za delo v vojni, zlasti pa:
   - rezerve zdravil in sanitetnega materiala
   - rezerve semen za kmetijstvo
   - rezerve civilne zaščite
10. Priprava gospodarskih in družbenih dejavnosti za delo v vojni na osnovi posebnega razvojnega programa, ki je sestavni del tega srednjeročnega načrta.
11. Razvoj teritorialne obrambe občine v skladu z novim mobilizacijskim razvojem in upoštevaje kontunuiteto opremljanja enot za vodenje oboroženega boja, zagotovitev zaledne oskrbe enot iz občinskih virov in izboljšanje kvalitete usposabljanja pripadnikov.
12. Nadaljnji razvoj narodne zaščite v skladu s sprejetimi smernicami in predpisi.
13. V sistemu civilne zaščite občine zagotoviti utrjevanje in nadaljnji razvoj množične osebne in kolektivne zaščite prebivalstva ter zaščito materialnih dobrin.
14. Spodbujali bomo izgradnjo dvonamenskih zaklonišč za potrebe SLO in DS.
15. Pospešiti kadrovsko izpopolnitev OZD po vojni sistemizaciji.
16. Več pozornosti nameniti krepitvi materialne baze.

73. člen

Za uresničitev navedenih nalog bomo v občini namenjali 0,5% narodnega dohodka tekočega leta in sicer tako, da bomo izdvajali določen delež iz dohodka OZD in iz proračuna občine po posebnem samoupravnem sporazumu. Tako ustvarjena sredstva bomo združevali na ravni občine za financiranje nalog SLO in DS, ki so skupnega pomena v občini, 15% zbranih sredstev pa namenjali lastnim obrambnim pripravam OZD in drugih subjektov SLO in DS.

Nosilci: SIS materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti, OZD, KS, IS SO Velenje.

7. INFORMACIJSKI SISTEM

74. člen

Za uresničevanje nalog na področju družbenega sistema informiranja bomo pridobivali nove kadre in tudi podpirali izobraževanje ob delu obstoječih kadrov ter jih tako usposobili za strokovno delo na področju računalništva in širšega sistema informatike. Sedanje število ustrezno usposobljenih kadrov je zelo majhno in še zdaleč ne zadošča potrebam, ki bodo še vse hitreje naraščale.

75. člen

Vlagali bomo sredstva v razvoj računalniške in komunikacijske opreme ter razvoj računalniškega inženiringa. V ta namen bomo združevali sredstva in tudi bolj enovito organizirali kadrovske zmogljivosti. V letu 1986 bomo spodbudili delovanje sveta za družbeni sistem informiranja, ki bo dajal potrebne informacije za planiranje in odločanje.

Ker občina vseh svojih informacijskih potreb tudi v prihodnjem srednjeročnem obdobju ne bo mogla zadovoljiti zaradi pomanjkanja sredstev, računalniške opreme in kadrov, bomo težili za tem, da bomo v srednjeročnem obdobju 1986–1990 razvijali vsaj nujno potrebni del informacij za potrebe OZD, SIS, občine in drugih koristnikov. S ciljem odprave pddvajanj evidenc morajo informacijske službe uskladiti svoje aktivnosti na področju družbenega sistema informiranja, zlasti kar zadeva področje zbiranja in obdelave podatkov ter širitve možnosti večnamenske uporabe podatkov. V ta namen bo treba tudi težiti za nabavo in nameščanje bolj enovite tehnične opreme kot doslej. To bi omogočilo tudi bolj racionalno povezovanje računalniških informacijskih sistemov na nivoju občine in regije.

Nosilci: Svet za družbeni sistem informiranja, OZD, SIS, KS, SDK, AOP pri SO Velenje, Geodetska uprava, SŠGZ, banka, IS SO Velenje.

8. REGIONALNI RAZVOJ

76. člen

Udeleženci dogovora se obvezujemo, da bomo spodbujali povezovanje in sodelovanje z občinami regijskega območja. Pri medobčinskem povezovanju in opredeljevanju skupnih interesov bomo zagotavljali uresničevanje ciljev in nalog, opredeljenih v tem dogovoru.

77. člen

V sodelovanju z občinami regijskega območja bomo usklajevali naslednja področja skupnega pomena:
- demografska in zaposlitvena gibanja ter razvoj kadrov,
- reprodukcijsko in razvojno povezovanje gospodarstva,
- razvoj tistih družbenih dejavnosti, ki posegajo v okvire drugih občin,
- področje prostorskega usklajevanja.

Nosilci: SŠGZ, banka, SIS, KS, IS SO Velenje in IS SO Sosednjih občin.

III. KONČNE DOLOČBE

78. člen

V tem dogovoru podane določbe bomo udeleženci dogovora o temeljih družbenega plana vključili v družbeni plan razvoja občine Velenje za obdobje 1986–1990. Uresničevanje nalog in aktivnosti iz tega dogovora bomo opredelili v izvedbenih planskih aktih, to je v vsakoletnih resolucijah občine Velenje.

Udeleženci se obvezujemo, da bomo v samoupravne sporazume o temeljih svojih planov vključili vse konkretne naloge, obveznosti, pravice in odgovornosti, ki jih prevzemamo z dogovorom o temeljih družbenega plana in katerih uresničitev je skupnega pomena za razvoj občine.

Da bi zagotovili stabilne pogoje gospodarjenja, se udeleženci tega dogovora samoupravno dogovorimo, da bomo dosledno uresničevali naloge, dogovorjene v tem dogovoru in drugih planskih aktih, ki so osnova tega dogovora.

79. člen

Skupščina občine in družbeni pravobranilec samoupravljanja morata v mejah svojih pravic in dolžnosti spremljati tako uresničevanje družbenega plana občine kot tudi izpolnjevanje obveznosti, ki so jih samoupravne organizacije in skupnosti ter občina prevzela z dogovorom.

Ti organi morajo v okviru svojih pravic in dolžnosti nastopati z ukrepi oziroma predlagati izvedbo ukrepov, potrebnih za uresničevanje oziroma izpolnjevanje družbenega plana ter obveznosti iz dogovora.

Izvršni svet občinske skupščine mora organizirati in redno spremljati izvajanje dogovora ter pripravljati analize in ocene o izpolnjevanju dogovora. Prav tako mora dajati pobude za spremembe in dopolnitve dogovora.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja in IS SO lahko predlagata občinski skupščini, da nastopi z začasnimi ukrepi družbenega varstva zoper samoupravno organizacijo oziroma skupnost, ki ne izvršuje prevzetih obveznosti.

80. člen

Komite za planiranje, gospodarstvo in varstvo okolja občine Velenje bo:
1. tekoče spremljal izvajanje nalog in obveznosti, sprejetih z dogovorom,
2. obravnaval pobude izvršnega sveta občinske skupščine in drugih udeležencev dogovora za njihove spremembe in dopolnitve družbenega plana občine,
3. dajal pobude za skupne in posamične ukrepe za zagotovitev izvajanja dogovora,
4. razpravljal o odgovornosti in materialnih posledicah neizvajanja obveznosti,
5. obravnaval pobude za spremembo samoupravnega sporazuma o temeljih plana, kolikor se nanašajo na sprejeti dogovor.

Nosilci nalog o temeljih družbenega plana moramo glede njegovega izvajanja obveščati komite za planiranje, gospodarstvo in varstvo okolja občinske skupščine najpozneje do marca vsakega leta.

To poročilo vsebuje:
- oceno o uresničevanju dogovora o temeljih družbenega plana v preteklem obdobju z oceno izpolnjevanja do konca tekočega leta,
- tendence in probleme pri izpolnjevanju dogovora o temeljih družbenega plana v tekočem letu,
- oceno možnosti izvajanja dogovora o temeljih družbenega plana v naslednjem letu.

Nosilci nalog o temeljih družbenega plana moramo izdelati dopolnjeno poročilo in ga do 15. oktobra vsakega leta poslati komiteju za planiranje, gospodarstvo in varstvo okolja.

Na podlagi analize o uresničevanju družbenega plana in dogovora o temeljih družbenega plana v preteklem obdobju in ocene možnosti za njuno uresničevanje v tekočem in naslednjem letu predloži izvršni svet občinski skupščini najpozneje do 15. julija vsakega leta poročilo o uresničevanju družbenega plana in dogovora o temeljih družbenega plana v preteklem obdobju in svojo oceno možnosti za izpolnjevanje v tekočem in naslednjem letu skupaj s predlogi dodatnih ukrepov, ki so potrebni za uresničevanje družbenega plana in dogovora o temeljih družbenega plana.

Komite za planiranje, gospodarstvo in varstvo okolja pripravi v oktobru dopolnjeno analizo uresničevanja družbenega plana in dogovora o temeljih družbenega plana, ki predstavlja strokovno-analitsko podlago za pripravo resolucije.

81. člen

Dogovor o temeljih družbenega plana se spremeni in dopolni po enakem postopku, kot je bil sprejet.

Šteje se, da so nastopili pogoji za spremembo oziroma dopolnitev dogovora o temeljih družbenega plana:
- če so se spremenili oziroma dopolnili samoupravni sporazumi o temeljih plana, ki so podlaga za ta dogovor in ki vplivajo na uresničevanje pravic, interesov in obveznosti drugih udeležencev dogovora,
- če pride do spremembe oziroma dopolnitve družbenega plana občine zaradi spremembe ciljev oziroma zaradi ukrepov za uresničevanje plana, ki niso bili predvideni s sprejetim planom in ki so jih udeleženci prevzemali s podpisom dogovora o temeljih plana.

Vsak udeleženec dogovora o temeljih plana ima pravico in dolžnost predlagati spremembe in dopolnitve dogovora. Postopek za spremembo in dopolnitev dogovora o temeljih plana se začne, kadar spremembe in dopolnitve dogovora o temeljih plana bistveno vplivajo na uresničevanje družbenega plana občine.

V skladu z ustavnimi določbami (23., 38. in 58. člen ustave SFRJ, 25., 40. in 70. člen ustave SR Slovenije) ter določbe zakona o sistemu družbenega planiranja in družbenem planu SR Slovenije (40. člen) lahko občinska skupščina v mejah svojih ustavnih pristojnosti določi temeljnim in drugim organizacijam in skupnostim obveznosti brez njihovega pristanka.

82. člen

Za odločanje o sporih, ki nastanejo iz dogovora o temeljih družbenega plana zaradi neizpolnjevanja obveznosti, se uporabljajo določbe zakona o združenem delu.

83. člen

Ta dogovor začne veljati, ko ga sprejme skupščina. Objavi se v Skupščinskem delegatu.

Tabela 1: **Projekcija razporejanja dohodka in čistega dohodka gospodarstva občine Velenje za obdobje 1986–1990**

v mio din

USTVARJENI IN RAZPOREJENI DP	1 9 8 5	Struktura 1985	Skupaj 1986-1990	Stopnja rasti 1986-1990	Struktura 1990
1. DRUŽBENI PROIZVOD	48.621	-	267.461	3,2	-
2. AMORTIZACIJA	6.577	-	35.125	4,5	-
3. DOHODEK (razporejeni)	42.487	100	232.336	3	
4. OBVEZNOSTI IZ DOHODKA	13.142	31,0	69.759	2	29,8
- skupna poraba	4.317	10,2	23.605	3	10,2
- splošna poraba	258	0,6	1.413	3	0,6
- DSSS	3.235	7,6	17.691	3	7,6
- obresti za OS	1.719	4,0	8.934	1,3	3,7
- zavarovalna premija	608	1,4	3.324	3	1,4
- ostalo	3.005	7,2	14.792	0,5	6,3
5. ČISTI DOHODEK (razporejeni)	29.345	69,0	162.577	3,4	70,2
6. BRUTTO OD	22.477	52,9	122.913	3	52,9
7. NETTO OD	16.292	38,4	89.094	3	38,4
- Prispevki in davki	6.184	14,5	33.819	3	14,5
- Skupna poraba	5.712	13,4	31.238	3	13,4
- Splošna poraba	472	1,1	2.581	3	1,1
Skupna poraba delavcev	2.889	6,8	15.847	3,1	6,8
Poslovni sklad	2.522	5,9	14.524	6	6,5
Rezervni sklad	1.457	3,4	9.293	4	4,0
8. AKUMULACIJA	3.979	9,3	23.817	5,6	10,5
9. SREDSTVA ZA REPRODUKCIJO (Ak + Am)	10.556	24,8	58,922	5	25

VIR: SDK - podatki zaključnih računov za leto 1985

Tabela 3: **Projekcija sredstev za programe SIS družbenih dejavnosti v letih 1986 do 1990 v občini Velenje (cene leta 1984)**

v 000 din

S I S	1986	Planirani programi v letih 1986 -1990: 1987	1988	1989	1990	Skup.sr. 1986-1990	Stopnja rasti
Otroško var. SKUPAJ	449.492	464.326	479.648	498.477	511.827	2,400.770	3,3
Izobraževanje	1,054.205	1,087.940	1.122.754	1.158.682	1.195.760	5,619.341	3,2
Kultura	110.293	113.598	117.009	120.529	124.169	585.591	3,o
Telesna kultura	156.835	160.442	164.132	167.907	171.768	821.084	2,3
Socialno skrbstvo	134.994	139.043	143.214	147.511	151.936	716.698	3,0
ZDRAV.SKUPAJ	2,355.473	2,422.903	2,492.262	2,563.604	2,636.986	12.471.228	2,9
Zaposlovanje	51.953	53.512	55.117	56.770	58.473	275.825	3,0
Raziskovanje	15.212	15.745	16.296	16.866	17.457	81.576	3,5
S K U P A J	4,328.457	4,457.509	4,590.432	4,730.346	4,868.376	22.972.113	3,0

Tabela 2: **Predvideni viri financiranja za investicije OZD občine Velenje za obdobje 1981–1985**

v mio din, cene l. 1985

Zap. št.	D O	Investicije 1986-1990	%	Viri financiranja: lastna sred.	%	Združena sred.	%	Krediti	%	Ostalo	%
1.	GORENJE-COMMERCE	2.592	100	1.040	40	1.205	47	347	13		
	GOSPOD.APARATI	40.897	100	15.557	38	3.242	8	10.844	26	11.254	28
	NOTRANJA OPR.	1.456	100	1.031	71	114	8	311	21		
	PROCESNA OPR.	15.849	100	3.170	20	6.340	40	4.755	30	1.584	10
	SKUPAJ	60.794	100	20.798	34	10.901	18	16.257	27	12.838	21
2.	REK-ESO	1.455	100	952	65	174	12	-		329	23
	SIPAK	1.260	100	950	75	139	11	-		171	14
	APS	736	100	326	44	162	22	-		248	34
	TISKARNA	172	100	145	84	27	16	-		-	
	RLV	57	100	21	37	36	63	-		-	
	SKUPAJ	3.680	100	2.394	65	538	15	-	-	748	20
3.	VEGRAD	1.652	100	1.479	90	-	-	154	9	19	1
4.	VEPLAS	1.325	100	1.023	77	-	-	302	23		
5.	EKO	1.125	100	734	65	132	12	259	23		
6.	TUŠ	820	100	410	50	164	20	246	30		
7.	MODNI SALON	387	100	280	72	-		107	28		
8.	LESNA ŠOŠTANJ	80	100	40	50	12	15	28	35		
9.	ERA-Kmetijstvo	626	100	375	60	-	-	251	40		
10.	ERA-Trgovina	1.081	100	541	50	324	30	216	20		
12.	TURIZEM IN GOSTINSTVO	1.294	100	706	55	200	15	388	30		
13.	PTT	647	100	239	37	324	50	84	13		
14.	DROBNO GOSPODARSTVO										
	- TOK KOPLAS	207	100	104	50	62	30	41	20		
	- .Gorenje-servis	3.250	100	2.320	71	-		930	29		
	- Brivnice in česalnice	15	100	15	100	-		-			
	- Mizarska dejavnost	90	100	73	81	17	19				
	- Zasebni sektor	400	100	200	50	-		200	50		
	SKUPAJ 3 - 14	12.999	100	8.539	66	1.235	10	3.206	24	19	0
	SKUPAJ GOSPOD. INVEST. (1 - 14)	77.473	100	31.731	41	12.674	16	19.463	25	13.605	18
15.	REK - RLV	42.774	100			42.774					
16.	REK- TEŠ	31.972	100	-		31.972					
	SKUPAJ ENERGETIKA (15 - 16)	74.746	100	-		74.746					
	SKUPAJ INVESTICIJE (1 - 16)	152.219	100	31.731	21	87.420	58	19463	13	13.605	8

Naložbe organizacij združenega dela so razdeljene med temeljne nosilce planiranja po posameznih področjih gospodarstva. Pri odločitvah za posamezne naložbe bodo odločilni razvojni kriteriji, kot so: izvozna usmerjenost proizvodnje in storitev, razvojno-tehnološka intenzivnost proizvodnje in storitev, gospodarska raba energije in surovin, produktivnost in racionalizacija zaposlovanja, varovanje okolja, racionalna raba prostora ipd. Realizirale se bodo samo tiste investicije, ki ustrezajo navedenim kriterijem in so zasnovane na dohodkovnem povezovanju oz. sovlaganju.

Za gospodarske investicije brez energetike, bomo v srednjeročnem obdobju 1986 - 1990 potrebovali 57 % lastnih in združenih sredstev, 25 % bančnih kreditov in 18 % ostalih sredstev. Od vseh investicij v občini predstavljajo naložbe v energetiko 49 % in bodo financirane pretežno iz energetskih sredstev. Predvidena vlaganja združenega dela so po usklajevalnem postopku usklajena z materialnimi možnostmi občine v srednjeročnem obdobju 1986 - 1990.

Tabela 4: **Program graditve objektov v družbene dejavnosti v obdobju 1986–1990**

v 000 din

S I S	OBJEKT	Predrač.vrednost objekta	Viri sredstev
OIS	7. osnovna šola	370.000	Samoprispevek
		370.000	Sredstva po SaS
OZS	Razširitev ZD Velenje v Titovem Velenju	323.750	Sredstva po SaS
OSOV	Otroški vrtec Šalek	110.000	Sredstva po SaS
OSSS	Dom za varstvo odraslih II	166.500	Sredstva po SaS
	Šola Škale	185.000	Rudarske škode
CSŠ	Gradnja učilnic in delavnic	330.000	Sredstva po SaS
S K U P A J		1,845.250	

Tabela 5: **Vlaganje v stanovanjsko, komunalno gospodarstvo in cestno gospodarstvo ter urejanje stavbnih zemljišč v obdobju 1986–1990**

v mio din

Področje	Obseg sredstev	Investicijska vlaganja
Stanovanjsko gospodarstvo	8.882,-	8.882.-
Urejanje stavbnih zemljišč	2.906,9	2.218.-
Komunalno gospodarstvo	5.498,5	2.193.-
Cestno gospodarstvo	2.124.-	-
Požarna varnost	298.-	86.-
Vodna skupnost	874.-	594.-
SKUPAJ	20.583,4	13.973.-

URADNI VESTNIK OBČINE VELENJE — Izdajatelj: Skupščina občine Velenje — Ureja: Tone Hribar, sekretar Skupščine občine Velenje — Letna naročnina: 500 din — Naklada 500 izvodov — Po mnenju Republiškega sekretariata za informiranje se za Uradni vestnik ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov — Uradni vestnik izhaja po potrebi — Razmnoževanje: Bizjak, Titovo Velenje

URADNI VESTNIK
OBČINE VELENJE

LETO XIX. ŠTEVILKA 11/3 15. OKTOBER 1986

DRUŽBENI PLAN OBČINE VELENJE ZA OBDOBJE 1986–1990

UVOD

1. GLOBALNI TRENDI V SVETU IN PRI NAS TER NJIHOVI VPLIVI V PRETEKLEM SREDNJEROČNEM OBDOBJU 1981–1985

V svetu je bilo za preteklo obdobje značilno, da je prihajalo do velikih ekonomskih sprememb, ki so imele dvoje posledic.

Predvsem informatika, znanje in napredek novih skupin tehnologij so povzročili v svetu izrazit eksploziven razvoj. Na drugi strani pa se poglablja tehnološki zaostanek tistih v svetovnem gospodarstvu, ki zaradi pomanjkanja kapitala, zaradi nižje ravni znanja in nižje tehnološke ravni ne morejo slediti, razvijati in absorbirati svetovnih ter tudi svojih tehnoloških in ustvarjalnih sposobn 'i. Letne stopnje gospodarske rasti so bile med državami različne, v povprečju so se gibale med 0 in 4%. V razvitejših deželah se je bistveno zmanjšala inflacija, izstopali pa so problemi velikih dolžnikov, naraščajoča inflacija, ki v izhodišču srednjeročnega plana 1986–1990 hitro narašča.

Za slovensko gospodarstvo je bila v tem obdobju značilna visoka stopnja zaposlenosti, pojemajoča gospodarska rast, precejšnje izčrpavanje in zastarevanje obstoječe opreme, realno upadanje naložb, prešibka rast novih programov in nedosledno upoštevanje ekološkega kriterija pri investiranju. Družbeni proizvod, ki ga ustvarja slovensko gospodarstvo, se je v petih letih povečal skupaj za 3,5%. Pri tem so industrija, obrt, turizem in gostinstvo, promet in zveze, kmetijstvo, gozdarstvo in druge proizvodne dejavnosti prispevale k njegovi rasti, predvsem padec družbenega proizvoda gradbeništva (v petih letih – 30%) ter nekoliko tudi trgovine in komunalnih dejavnosti pa so ga zmanjševale.

Produktivnost dela je v gospodarstvu upadala, družbeni proizvod na prebivalca v SR Sloveniji je v tem obdobju v povprečju stagniral. Tako doseženi rezultati celotnega obdobja dodatno zaostrujejo razmere, v katerih bo potekala realizacija družbenega plana za obdobje 1986–1990.

Če želimo stabilnejši, kvalitetno trdnejši razvoj, za katerega smo se opredelili v srednjeročnem družbenem planu za obdobje 1986 do 1990, je bistvenega pomena doslednejše izvajanje dogovorjenih planskih usmeritev.

2. RAZVOJNI DEJAVNIKI IN IZHODIŠČA ZA SREDNJEROČNO PLANSKO OBDOBJE 1986–1990 OBČINE VELENJE

Ocena o uresničitvi zastavljenih ciljev iz predhodnega srednjeročnega obdobja, zlasti pa doseženi rezultati poslovanja v letu 1985, je ob prehodu v novo srednjeročno obdobje izredno pomembna.

Medtem, ko je v svetu zaslediti rezultate oživljanja gospodarstva, bomo pri nas prve rezultate oživljanja gospodarstva zaznali v srednjeročnem obdobju 1986–1990. Kvantitativna ocena dosedanjega razvoja kaže, da smo v obdobju 1981–195 v povprečju na posameznih področjih gospodarskega razvoja dosegli naslednje rezultate: družbeni proizvod se je v obdobju 1981–1985 realno zmanjšal, zaposlovanje se je povečalo po stopnji 1,4%, industrijska proizvodnja se je povečala po povprečni letni stopnji 1%, stopnja pokritja uvoza z izvozom je bila 116,8%, delež skupnih investicij v osnovna sredstva v DP je bil v povprečju 21,7%.

Kvalitativna ocena dosedanjega razvoja, zlasti ocena obdobja 1981–1985, nam kaže, da smo na vrsti področij družbenoekonomskega razvoja občine dosegli pomembne pozitivne rezultate, ob upoštevanju slabosti preteklega razvoja.

Od pozitivnih dosežkov je potrebno omeniti naslednje:
- bogatili smo vsebino in obliko samoupravnih odnosov;
- na področju ekonomskih odnosov s tujino so bili doseženi pomembni premiki, tako po obsegu, strukturi in usmerjenosti;
- ohranjen je majhen delež nezaposlenih v primerjavi s Slovenijo;
- izgrajeni so mnogi objekti, s katerimi smo povečali proizvodne zmogljivosti, izboljšali komunalno infrastrukturo in povečali zmogljivost na področju družbenega standarda;
- povečana je skrb za pravilnejšo porabo prostora in varstvo okolja ter zmanjševanje razlik v razvitosti krajevnih skupnosti;

Negativne težnje se kažejo v naslednjem:
- ohranjanje toge gospodarske strukture in prepočasen vsestranski razvoj terciarnega in kvartarnega sektorja;
- visoki zadolženosti, slabšanju akumulativne sposobnosti gospodarstva in zmanjševanju reproduktivne sposobnosti združenega dela;
- v nedorečenem razvojnem konceptu Gorenja;
- v negativnih posledicah energetike in premogovništva na gospodarstvo in ekologijo;
- neustrezno vrednotenje dela in znanja, prešibka skrb za razvoj kadrov in znanstveno-raziskovalno delo ter premalo stimulativni načini nagrajevanja dela;
- tehnološko in razvojno zastarenje proizvodnje in prenizka struktura dela.

Tak izhodiščni položaj občine zahteva izredno selektiven pristop pri prestrukturiranju in izvajanju naložbene politike.

Ohranjanju oziroma pospeševanju pozitivnih dosežkov dosedanjega razvoja ter zaustavitvi in preusmeritvi negativnih tendenc v razvoju so namenjene aktivnosti in napori v zvezi z oblikovanjem planskih dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje.

Pri opredeljevanju razvojnih usmeritev v naslednjih petih letih izhajamo iz rezultatov dosedanjega razvoja, smernic za dolgoročni in srednjeročni družbeni plan, načrta uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije ter usmeritev, ki izhajajo iz republiških planskih dokumentov.

Obdobje do leta 1990 predstavlja prvo obdobje dolgoročnega plana občine Velenje, zato srednjeročni družbe' 'olan pomeni

konkretizacijo usmeritev in strategije dolgoročnega razvoja.

Družbeni plan občine Velenje je oblikovan na podlagi dogovora o temeljih družbenega plana občine, v katerem so opredeljene konkretne obveznosti in naloge nosilcev planiranja.

Za vse nosilce planiranja v občini velja usmeritev, da morajo biti plani realni. Za planske naloge, katerih realizacija zahteva finančna sredstva, morajo biti znani in dogovorjeni viri financiranja.

Na osnovi 136. člena Zakona o sistemu družbenega planiranja in družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80), skladno z odlokom o pripravi in sprejetju srednjeročnega družbenega plana občine Velenje za obdobje 1986–1990 (Uradni vestnik občine Velenje3/84) ter na podlagi sprejetega osnutka družbenega plana občine Velenje za obdobje 1986–1990 dajemo v obravnavo naslednji

DRUŽBENI PLAN OBČINE VELENJE za obdobje 1986–1990

I. SKUPNI CILJI IN USMERITVE DRUŽBENOEKONOMSKEGA RAZVOJA V OBDOBJU 1986–1990

Na osnovi značilnosti dosedanjega družbenoekonomskega razvoja ter izhajajoč iz dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, smernic za pripravo družbenega plana občine Velenje za obdobje 1986–1990 in osnutka dogovora o temeljih družbenega plana občine Velenje, opredeljujemo delavci, delovni ljudje in občani naslednje skupne cilje, usmeritve in okvire družbenoekonomskega razvoja občine Velenje v obdobju 1986–1990:

1. Nadaljnji razvoj in krepitev samoupravnih, socialističnih, družbenoekonomskih odnosov na vseh področjih družbene reprodukcije in na njih zasnovanega političnega sistema. Zato bomo zlasti:
- razvijali in krepili materialno osnovo združenega dela;
- razvijali in dograjevali delegatski sistem;
- krepili družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje;
- razvijali in krepili sistem družbenega informiranja, da bo omogočal delovnim ljudem lažje odločanje o tokovih družbene reprodukcije;
- krepili vlogo delavcev v združenem delu in občanov v krajevnih skupnostih;
- uveljavljali dosledno odgovornost za sprejete poslovne in razvojne usmeritve;
- nadalje razvijali in poglabljali razvoj svobodne menjave dela med delavci v gospodarstvu in delavci v družbenih dejavnostih ter v krajevnih skupnostih.

2. Doseganje stabilne gospodarske rasti in kvalitetno prestrukturiranje gospodarstva na osnovi boljše izrabe vseh obstoječih zmogljivosti tako proizvodnih kot kadrovskih, večje produktivnosti in kakovosti dela, usmerjanju razpoložljivih sredstev za naložbe predvsem v modernizacijo ter v manjši meri v celovite nove proizvodne zmogljivosti. Pri tem bomo:
- dosledno uresničevali naloge in usmeritve dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije;
- spodbujali samoupravno združevanje dela in sredstev na dohodkovnih osnovah;
- zagotavljali ekonomsko upravičeno in produktivno zaposlovanje ter skrbeli za kontinuirano izboljšanje obstoječe kadrovske strukture z zaposlovanjem novih strokovnih kadrov in dodatnim izobraževanjem;
- prosta naložbena sredstva usmerjali v modernizacijo obstoječih kapacitet ter tiste nove investicije, ki bodo usklajene z družbenimi usmeritvami na tem področju;
- spodbujati znanstveno raziskovalno dejavnost v organizacijah združenega dela in povezavo OZD z znanstveno raziskovalnimi investicijami;
- drobno gospodarstvo bomo tesneje povezovali z industrijskimi organizacijami.

3. Nadaljnje povečanje vključevanja v mednarodno menjavo na osnovi povečanja izvoza, zlasti konvertibilnega ter njegovega deleža v celotnem prihodku in pospeševanja višjih in dolgoročnejših oblik mednarodne menjave in izvoza izdelkov višje stopnje predelave.

4. Postopna rast življenjskega standarda delovnih ljudi in občanov v odvisnosti od splošnega družbenega razvoja in doseženih rezultatov dela. Pri tem bomo:
- zagotovili minimalno socialno varnost vsem zaposlenim na območju občine;
- pri delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v gospodarstvu in družbenih dejavnostih, upoštevali sprejete širše družbene kriterije in usmeritve ter dograjevali sistem delitve po delu in rezultatih dela.

5. Ohranitev, varovanje in izboljšanje življenjskega okolja ter smotrno urejanje in raba prostora tako, da bo zagotovljeno varovanje dobrin splošnega pomena in omogočena zaščita in varovanje kmetijskih zemljišč ter prostorski razvoj vseh dejavnosti, ki bodo svoje razvojne programe uskladile z družbenimi kriteriji in potrebami.

6. Nadaljnji razvoj in krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite kot sestavnega dela družbenoekonomskih odnosov v združenem delu in krajevnih skupnostih.

II. MATERIALNI OKVIRI GOSPODARSKEGA IN DRUŽBENEGA RAZVOJA OBČINE V OBDOBJU 1986-1990

2.1. Globalni okviri gospodarskega razvoja

V srednjeročnem obdobju 1986–1990 bodo gospodarske razmere še vedno zaostrene, zato bo gospodarski razvoj usmerjen v intenzivnejšo in kakovostnejšo izrabo obstoječih proizvodnih kadrovskih in znanstveno raziskovalnih zmogljivosti, izboljšanje kvalitete proizvodnih programov, ki ne ustvarjajo zadostnega dohodka, v obnovo in posodabljanje ter selektivne investicije v nove, kvalitetne in predvsem v izvoz usmerjene naložbe. Ob taki usmeritvi ocenjujemo, da bo velenjsko gospodarstvo sposobno v srednjeročnem obdobju 1986–1990 realizirati naslednje stopnje rasti temeljnih ekonomskih kategorij.

Kategorija	Povprečna letna realna stopnja rasti v %
družbeni proizvod	3,2
industrijska proizvodnja	3,2
zaposlovanje	1,0
izvoz	8,0
produktivnost dela	2,2

2.2. Pridobivanje družbenega proizvoda

Planirana 3,2% letna rast družbenega proizvoda izraža umirjen gospodarski razvoj. Tak gospodarski razvoj bo temeljil predvsem na boljši izrabi obstoječih zmogljivosti, njihovi avtomatizaciji in modernizaciji, posodabljanju obstoječih in uvajanju novih tržno in izvozno zanimivih proizvodnih programov, večji intenzivnosti in ekonomičnosti poslovanja, izboljšanju organizacije, uvajanju tretje izmene, kjer za to obstajajo objektivni pogoji, ostali del pa bodo prispevali učinki novih kvalitetnih investicij. V skladu z danimi objektivnimi pogoji poslovanja in zahtevami po kvalitetni preobrazbi velenjskega gospodarstva v smislu pospeševanja rasti obetavnih proizvodenj, bodo posamezne gospodarske dejavnosti dosegle v obdobju 1986–1990 različno hitro rast družbenega proizvoda, kar se bo ob koncu srednjeročnega obdobja odrazilo v spremembah v gospodarski strukturi:

Dejavnost	Udeležba 1985	Udeležba 1990	Pov. letne stop. rasti
Industrija	74,1	73,9	3,2
Kmetijstvo	0,3	0,3	3,0
Gozdarstvo	0,2	0,2	3,0
Gradbeništvo	6,8	6,6	2,5
Promet in zveze	1,3	1,3	3,0
Trgovina	7,2	7,3	3,3
Gostinstvo in turizem	0,6	0,7	3,2
Obrt in osebne storitve	6,2	6,5	4,0
Stanov. in kom. dejavnost	1,5	1,5	3,0
Tehnične in posl. storitve	1,8	1,7	2,0
Družbeni proizvod občine	100,0	100,0	3,2

V dejavnosti industrije bodo najmočnejše prisotni procesi prestrukturiranja v smeri krepitve kvalitetnih razvojnih dejavnikov pri izrabi obstoječih in uvajanju novih zmogljivosti. Njen delež v gospodarski strukturi se ne bo bistveno povečal. V skladu s povečanjem števila zaposlenih v drobnem gospodarstvu se bosta povečevala delež in vloga te dejavnosti in nasploh vseh dejavnosti v sklopu terciarnega sektorja.

Največji razkorak v odnosu do povprečne rasti gospodarstva bo izkazala dejavnost gradbeništva.

Zmanjševanje obsega del v gradbeništvu se bo odrazilo v znižani udeležbi v gospodarski strukturi občine, kar bo vplivalo na zmanjševanje rasti v sekundarnem sektorju.

2.3. Delitev družbenega proizvoda

Stanje akumulativne in reproduktivne sposobnosti gospodarstva ter usmeritev v njegovo kvalitetno prestrukturiranje narekujeta hitrejšo rast sredstev za razširitev materialne osnove dela od rasti družbenega proizvoda. Zato bodo v delitvi družbenega proizvoda posamezne kategorije družbenega proizvoda dosegle naslednjo rast:

Kategorija	Delež v DP 1985	Delež v DP 1990	Pov. letna rasti v %
1. Amortizacija	12,7	13,5	4,5
2. Narodni dohodek	87,3	86,5	3,0
3. Čisti osebni dohodek	33,5	33,2	3,0
4. Obveznosti iz dohodka	27,0	25,8	2,0
5. Davki in prispevki za skupne in splošne potrebe	12,7	12,6	3,0
– za skupne potrebe	11,7	11,6	3,0
– za splošne potrebe	1,0	1,0	3,0
6. Izločanje za skupne potrebe delavcev	5,9	5,9	3,1
7. Za razširitev in izboljšanje materialne osnove dela	8,2	9,0	5,6
Razporejeni družbeni proizvod	100,0	100,0	3,2

Ustvarjanje in razporejanje dohodka gospodarstva bo temeljilo na:
- povečani racionalnosti gospodarjenja ter večanja materialnih stroškov in drugih stroškov tako, da porabljena sredstva ne bodo naraščala hitreje kot celotni prihodek;
- zagotavljanju hitrejšega obnavljanja osnovnih sredstev, zlasti proizvodnje opreme, kar bo možno predvsem na osnovi hitrejše amortizacije v primerjavi z rastjo bruto dohodka;
- usklajeni rasti posameznih vrst porabe tako, da bomo izboljšali relativni odnos med akumulacijo ter tekočo porabo;
- povečanju deleža akumulacije, ki mora v povprečju doseči najmanj 10,4% razporejenega dohodka.

Poleg zagotovitve čim večjega obsega sredstev za reprodukcijo, bo izredno pomembno, da zagotovimo koncentracijo sredstev akumulacije in njihovo učinkovito naložbo. Akumulacijo bomo usmerjali v združevanja s ciljem, da združevalci zagotovijo dolgoročnejšo oskrbo s surovinami, reprodukcijskim materialom, energijo in hrano. Podrejanje investicijskih odločitev kriterijem prestrukturiranja gospodarstva bo pogojevalo kar najbolj učinkovito usmerjanje teh sredstev v programe, ki bodo trajneje omogočali doseganje višjega dohodka ter konkurenčnega nastopanja proizvodov in storitev na tujih trgih.
- investicijskih namerah, ki bodo v večji meri financirane iz lastne akumulacije in sredstvih, ki jih bodo združili na samoupravnih in dohodkovnih odnosih z drugimi.

2.4. Investicije

Na področju investicijske izgradnje bomo upoštevali usmeritve posameznih nosilcev planiranja opredeljene v dogovoru o temeljih družbenega plana občine. Za predvidene investicije bomo v obdobju 1986–1990 namenili 34,9% načrtovanega družbenega proizvoda. Od tega za gospodarske investicije 29,0%, za stanovanjsko, komunalno in cestno gospodarstvo 5,2% ter za družbene dejavnosti 0,7% načrtovanega družbenega proizvoda. Poleg teh investicij bomo investirali v energetiko. Te investicije znašajo 27,9% načrtovanega družbenega proizvoda in bodo financirane pretežno iz združenih energetskih sredstev.

Pri vseh investicijskih vlaganjih bomo težili k usmerjanju razpoložljivih sredstev za naložbe predvsem v modernizacijo ter v manjši meri v celovite nove proizvodne zmogljivosti. Pri tem bomo upoštevali naslednje usmeritve:
- izboljšati moramo odnos in kvaliteto financiranja investicij v korist lastnih in dolgoročnih virov financiranja;
- izboljšati moramo tehnično strukturo investicij, še posebej pa povečati delež proizvodne opreme in modernizacijo proizvodnih procesov pred vlaganji v gradbeni del investicije;
- odločanje in investiranje bo podrejeno izpolnjevanju naložbenih kriterijev oziroma kriterijev prestrukturiranja; z doslednim spoštovanjem teh kriterijev, učinkovitimi predpripravami in s samo izvedbo, bomo znatno izboljšali učinkovitost investicij;
- v sektorski strukturi moramo vztrajati pri vzpostavljenem odnosu med gospodarskimi investicijami in naložbami na področju družbenih dejavnosti;
- med samimi gospodarskimi naložbami pa bomo dajali prednost tistim, ki izkazujejo večji učinek na izvoznem področju oziroma zagotavljajo ugodnejšo konstrukcijo financiranja ali pa dajejo večjo možnost zaposlovanja visoko strokovnih kadrov.

2.5. Ekonomski odnosi s tujino

V srednjeročnem obdobju 1986–1990 bomo sedanjo izvozno usmerjenost še nadalje pospeševali ter do leta 1990 povečali delež prihodkov, ki jih gospodarstvo realizira na tujih trgih v družbenem proizvodu od 38% leta 1855 na 44% leta 1990. Ob predpostavki, da se pogoji gospodarjenja v bodoče ne bodo bistveno poslabšali, ocenjujemo, da bo za dosego postavljenega cilja potrebno povečevati izvoz po povprečni realni stopnji 7,8%, uvoz pa po 5,3% povprečni stopnji. Realizacija tako zastavljenih ciljev bo omogočila 123% pokritje uvoza z izvozom.

Usmeritev v izvoz ter povečanje izvoza mora postati trajna poslovna orientacija organizacij združenega dela. Izvoz bomo povečevali z učinkovitejšo izrabo obstoječih zmogljivosti, z uvajanjem tehnoloških in drugih modernizacij ter postopnim uvajanjem novih prodornejših uvoznih programov, pri čemer bomo v večji meri vključevali tudi zananstveno raziskovalni potencial preko vključevanja dosežkov znanstveno raziskovalnega dela v redni proizvodni in poslovni proces. Pomembne premike v obsegu in konkurenčnosti velenjskega izvoza bomo dosegli tudi z dohodkovnim poslovnim in interesnim povezovanjem proizvodnih OZD na enotnem jugoslovanskem trgu ter oblikovanjem učinkovitejše in izvozno prodornejše zunanjetrgovinske mreže, ki bo temeljila na tesnejši povezavi proizvodnih in zunanjetrgovinskih organizacij. Zavzemali se bomo za pospešeno črpanje tujih blagovnih kreditov za izvozno proizvodnjo. Doseganje proizvodnih nalog in posredno tudi izvoznih obveznosti bo možno ob zadovoljivem obsegu oskrbe s surovinami ter še zlasti od zagotovitve potrebne opreme iz uvoza.

2.6. Zaposlenost in kadrovska politika

2.6.1. Zaposlovanje

Tudi v srednjeročnem obdobju 1986–1990 bomo nadaljevali s politiko ekonomsko upravičenega in produktivnega zaposlovanja. Število zaposlenih bo naraščalo v povprečju do 1,0% letno, tako da bo ob koncu srednjeročnega obdobja v občini zaposlenih okoli 26.600 delavcev.

Zaposlenost se bo povečala intenzivneje v naslednjih gospodarskih dejavnostih: procesna elektronika, kovinsko-predelovalna dejavnost, proizvodnja stavbno tehnične keramike, predelava kemičnih izdelkov in tekstilna industrija. V ostalih gospodarskih dejavnostih se predvideva umirjena rast, ponekod celo negativna stopnja rasti, tako da ostaja zaposlovanje v gospodarstvu v mejah načrtovanih smernic, to je 0,8% letna stopnja rasti. V terciarnih dejavnostih bo s širitvijo trgovske mreže naraščala zaposlenost nekoliko hitreje. Močan porast se predvideva v drobnem gospodarstvu in zasebni obrtni dejavnosti, in sicer 4,6% povprečno letno.

V negospodarstvu bo zaposlenost naraščala po 1,5% povprečni letni stopnji rasti, predvsem na področju zdravstva in šolstva, v ostalem negospodarstvu pa bo zaposlenost stagnirala.

Organizacije združenega dela so v svojih ocenah kadrovske reprodukcije do leta 1990 napovedale naslednje potrebe po dodatnem in nadomestnem zaposlovanju:

	Obdobje 1986–1990	Letno povprečje
potrebe zaradi razširjene kadrovske reprodukcije	1.300	260
potrebe zaradi enostavne kadrovske reprodukcije	2.140	428
skupaj kadrovske potrebe	3.440	688
skupni kadrovski viri	3.910 x	972
generacijski priliv	3.422	682
kadrovske rezerve	488 x	290
kadrovski presežki	470	284
ocena neangažiranega kadrovskega vira (dnevna migracija, brezposelnost)		284
število delovnih mest v družbenem sektorju 1985		24.360
število delovnih mest družbenega sektorja 1990		25.450

x) Kadrovske rezerve se ne povečujejo iz leta v leto predvsem zaradi dolge čakalne dobe (več mesecev in let).

Zahteva po tehnološki modernizaciji bo pogojevala tudi spremembe v kvalifikacijski strukturi zaposlenih, tako da bo v novem zaposlovanju pretežni poudarek na visoko, višje in srednje izobraženih kadrih. Izobrazbeno strukturo bomo izboljšali z novim zaposlovanjem strokovnega kadra (predvsem generacij, ki pridejo iz šol) ter z izobraževanjem že zaposlenih.

2.6.2. Kadrovska politika

Eden od permanentnih ciljev kadrovske politike v naslednjem srednjeročnem obdobju je izboljšanje kvalitete zaposlovanja, kar pomeni izboljšanje izobrazbene strukture zaposlenih in zaposlitev generacijskega potenciala v celoti.

Združeno delo si mora v srednjeročnem obdobju 1986–1990 prizadevati, da odpravi vse slabosti ekstenzivnega zaposlovanja ter zaposluje le na osnovi večje produktivnosti dela.

S pomočjo kvalitetnejšega in realnejšega kratkoročnega in dolgoročnega planiranja kadrov ter stalnim evidentiranjem, spremljanjem ter usmerjanjem kadrov v skladu z njihovimi sposobnostmi in rezultati dela, bomo dosegli hitrejše prilagajanje kadrov spremembam v organizaciji dela, tehnologiji in proizvodnji.

Predvsem bomo razpis in podeljevanje kadrovskih štipendij uveljavili kot element dolgoročnega kadrovskega planiranja in usmerjevalni dejavnik pri vključevanju mladine v izobraževanje ter usklajevali šolski in izobraževalni sistem s potrebami združenega dela in motivirali delavce za izobraževanje ob delu in iz dela.

Posebno pozornost bomo posvetili učencem pri opravljanju proizvodnega dela oziroma delovne prakse za pridobitev splošnega in strokovnega znanja ter zaposlovanju in uvajanju pripravnikov v delo skladno z razvojnimi potrebami – s sklanitvijo delovnega razmerja za nedoločen čas, še posebno pa spremljanju in imenovanju delavcev na odgovornejše delovne naloge.

2.7. Prebivalstvo

Ob upoštevanju ukrepov na področju demografske politike, bo tudi rast prebivalstva umirjena, v povprečju se bo število prebivalcev povečalo po stopnji 1% letno.

Prebivalstvo po starostnih skupinah	1985 število	1985 delež	1990 število	1990 delež
0–6	5.152	12,4	5.679	12,8 (0,4)
7–19	8.514	20,5	9.732	12,9 (,14)
20–64	25.634	61,8	26.361	59,4 (–2,4)
64 in več	2.180	5,3	2.614	5,9 (0,3)
Prebivalstvo skupaj	41.480	100	44.386	100

Vir: Register prebivalstva SRS, Zavod za statistiko SRS (stanje 31. 12. 1985).

Ocenjujemo, da bo ob koncu leta 1990 v občini Velenje skupno 44.386 prebivalcev ali 2.906 več kot ob koncu leta 1985. Staranje prebivalstva se bo nadaljevalo, odstotek oseb, starejših od 65 let se bo od 5,3% leta 1985 povečal na 5,9% leta 1990. Kot posledica tega gibanja se bo znižal tudi delež aktivnega prebivalstva od 61,8% leta 1985 na 59,4% leta 1990. Povečala pa se bosta delež predšolskih otrok od 12,4% leta 1985 na 12,8% leta 1990 in delež šolskih otrok od 20,5% leta 1985 na 21,9% leta 1990.

III. RAZVOJ GOSPODARSTVA IN GOSPODARSKE INFRASTRUKTURE

3.1. Cilji in politika gospodarskega razvoja

1. Doseganje planirane proizvodnje in izvozne rasti, kot materialne podlage za hitrejšo realno rast dohodka in družbenega proizvoda, ter za doseganje pozitivnih premikov na področju osebnega in družbenega standarda delovnih ljudi in občanov.

2. Zagotavljanje kakovostnejše in popolnejše izrabe obstoječih proizvodnih in kadrovskih zmogljivosti, ter znanstveno-raziskovalnega potenciala, kot glavnih dejavnikov za doseganje planirane proizvodne in izvozne rasti.

3. Krepitev delovne discipline in odgovornosti, zagotavljanje večje vloge sodobne informacijske tehnologije, ter izboljševanje kakovosti proizvodnih in upravljalskih procesov.

4. Hitrejše obnavljanje in posodabljanje obstoječih proizvodnih zmogljivosti s poudarkom na izvoznih panogah in panogah z najvišjo stopnjo odpisanosti osnovnih sredstev.

5. Razvijanje novih proizvodnih zmogljivosti s posebnim poudarkom na razvijanju novih tržno in izvozno zanimivih proizvodnih programov, ter nadomeščanju proizvodnih programov, ki ne ustvarjajo zadostnega dohodka.

6. Selektivno usmerjanje razpoložljivih sredstev za naložbe v dejavnosti, ki bodo v obdobju 1986–1990 dosegle nadpovprečno rast proizvodnje in izvoza. Selektivni pristop bo temeljil na upoštevanju merit za prestrukturiranje slovenskega gospodarstva.

7. Trajno povečanje izvoza blaga in storitev ter usmeritev v izvoz predvsem na konvertibilno področje.

8. Razvojno raziskovalno delo v aplikativne namene, tesnejše povezovanje z znanstveno raziskovalnimi organizacijami, pospeševanje inovacijske dejavnosti in uvajanje inovacijskih dosežkov v proizvodne programe, kot sestavni del proizvodne in razvojne politike v vsaki organizaciji združenega dela.

3.1.1. Industrija in rudarstvo

Industrija bo tudi v srednjeročnem obdobju 1986–1990 ostala v strukturi občinskega gospodarstva po deležu v družbenem proizvodu prevladujoča in najpomembnejša gospodarska panoga. Glede na stopnjo odpisanosti osnovnih sredstev, ki v nekaterih industrijskih vejah dosega 90% in na omejena razpoložljiva investicijska sredstva, bo osnovna usmeritev razvoja industrije do leta 1990 v obnovo, rekonstrukcijo in modernizacijo ter razvoj novih tržno in izvozno zanimivih proizvodnih programov, v manjši meri pa tudi v izgradnjo novih kapacitet. Torej usmeritev v intenzivno gospodarjenje, ki dolgoročno omogoča visok dohodek na zaposlenega, ter med drugim predpostavlja tudi intenzivno izvozno usmeritev ob upoštevanju varovanja okolja, smotrne rabe surovin, energije in prostora. Pri konkretni izbiri razvojnih programov bomo izhajali iz potrebe, da se bo morala industrija še bolj odpreti v svet in osvajati proizvodnje, ki bodo na tujih trgih konkurenčne, pri čemer bomo izkoriščali tudi možnosti, ki jih daje novi zakon o vlaganju sredstev tujih oseb v domače organizacije združenega dela. Ob takšni usmeritvi in doslednem izvajanju ocenjujemo, da bo industrija sposobna doseči in preseči planirano povprečno 3,2% letno stopnjo rasti fizičnega obsega industrijske proizvodnje.

Težišče investicijske dejavnosti bo usmerjeno v obnovo in modernizacijo obstoječih kapacitet. Temu problemu bodo morali še posebno pozornost nameniti organizacije združenega dela v industrijskih vejah z največjo stopnjo odpisanosti osnovnih sredstev po eni strani, po drugi strani pa s proizvodnimi programi, ki so tržno in izvozno zanimivi, donosni in drugače družbeno pomembni, vendar potrebni investicijske poživitve v smislu obnove avtomatizacije, rekonstrukcije in podobno. To velja zlasti za dejavnosti kovinskopredelovalne industrije, elektronske, elektro industrije, strojegradnje, kemične industrije, oblačilne industrije in lesne industrije.

Na novo bodo v srednjeročnem obdobju 1986–1990 v razširitev, modernizacijo proizvodnih zmogljivosti in razvoj novih proizvodnih programov, investirale naslednje delovne organizacije: (x)

– Gorenje – DO Gospodinjski aparati: inovacija proizvodnega programa in tehnološko prestrukturiranje gospodinjskih aparatov. Večina investicijskih sredstev, kar 80,5% od skupne vrednosti investicije, je namenjena vlaganju v domačo in tujo opremo, saj gre za naložbo v rekonstrukcijo in modernizacijo ter tehnološko posodobitev obstoječe proizvodnje.

– Gorenje – DO Notranja oprema: modernizacija proizvodnje, s ciljem povečanja asortimana in kakovosti izdelkov, zmanjševanje porabe energije ter ukinitev fizično napornih delovnih mest.

– Gorenje – DO Procesna oprema: avtomatizacija lastnih tehnoloških procesov in izpopolnitev programske ter strojne opreme.

– REK) DO Rudnik: vlaganja v nadomestne objekte jame Preloge, v mehanizacijo opreme in proizvodnje, v odpiranje jame Šoštanj, v rudnik premoga Lendava in v razvojne raziskave.

– REK – DO TEŠ: za kontinuirano proizvodnjo električne in toplotne energije bodo potrebne predvsem rekonstrukcije in razširitve, preureditve transportnih poti v TEŠ, transport pepela in ukrepi za zmanjšanje negativnih vplivov na okolje (zrak, vode, hrup).

– REK – DO Elektrostrojna oprema: nadomestitev, posodobitev in novogradnja nalsenjih objektov: izgradnja objekta lakirnice, izgradnja skladišča in žerjavne proge, dograditev garderob in razširitev jedilnice, dograditev poslovnih prostorov ter nabava tehnološke opreme in opreme za izvajanje montažnih del.

– REK – DO Sipak: adaptacija proizvodne hale, izgradnja skladišča in lakirnice, nabava opreme in pakirnih strojev ter informacijski sistem.

– DO Tiskarna: izgradnja skladišča in nabava opreme.

– REK – DO APS: izgradnja objekta za tehnične preglede vozil in obnova ter razširitev strojnega parka.

– DO Veplas: izgradnja skladišč za gotove izdelke in repromaterial, posodobitev opreme in razvoj novih proizvodnih programov.

– DO TUŠ: modernizacija in rekonstrukcija opreme ter razvoj novih programov.

– DO Modni salon: modernizacija proizvodnje – računalniško krojenje in posodobitev razvojno-tehničnega oddelka.

– DO EKO: posodobitev obstoječih programov in uvajanje novega programa solarne tehnike, vlaganja v opremo, stroje in zgradbe.

(x) Vsebina tega dela srednjeročnega družbenega plana občine so obveznosti posameznih nosilcev planiranja, opredeljene v dogovoru o temeljih družbenega plana občine za obdobje 1986–1990. Glede na to, da je ta dokument že sprejet, upoštevamo v tem dokumentu njegove vrednostne in fizične pokazatelje in jih ne ponavljamo.

3.1.2. Gradbeništvo

Da bomo v gradbeništvu v novem srednjeročnem obdobju kljub nujnemu zmanjševanju obsega dejavnosti dosegli pozitivne razvojne premike, bomo nadaljevali proces povezovanja in specializacije ter preko smotrnejše izrabe obstoječe opreme prispevali k izboljšanju produktivnosti dela v tej panogi. Gradbeništvo kot celota bo reševalo svoje probleme kompleksno in usklajeno ter se pri tem v največji meri opiralo na lastne moči in znanje. Za uspešen nastop pri pridobivanju novih del tako doma kot v tujini, je nujna kompleksna ponudba, kar bo možno le s tesnim povezovanjem in sodelovanjem gradbeništva z drugimi področji gospodarstva, kot so industrija ter inženiring in projektantske organizacije združenega dela.

Gradbeništvo in industrija gradbenega materiala bosta že v novem srednjeročnem obdobju imela pomembno vlogo v smislu tehnološkega in organizacijskega prestrukturiranja v proizvodnji ter izboljševanju kvalitete proizvodov in racionalizacijl stroškov pri vzdrževanju in obratovanju. Zato je nujno zmanjševanje deleža gradbenih stroškov v tehnični strukturi investicij, kar bomo dosegli z večjo industrializacijo gradnje ob zmanjševanju udeležbe živega dela v prid boljše organizacije in uporabe racionalnejših tehnologij gradnje. Na investicijskem področju bo za razširitev in modernizacijo zmogljivosti investirala DO Vegrad v betonarno Selo, opremo, poslovne prostore, DOM 101, ureditev separacije Ljubno, toplifikacija Vemont, posodobitev mizarstva Lesna itd. DO Vegrad se bo v svoji širši organiziranosti vključeval v izvozno ponudbo slovenskega gradbeništva, v domovini pa bo v okviru svoje specializacije in usposobljenosti ter v povezavi z industrijo gradbenega materiala oblikoval svoje ponudbe na področju izgradnje stanovanj, montažnih industrijskih hal, industrijskih objektov, komunalnih objektov in podobno.

3.1.3. Kmetijstvo

Kmetijska proizvodnja se bo povečala v občini Velenje v srednjeročnem obdobju 1986–1990 po povprečni stopnji 3% letno.

Glede na naravne danosti in dosedanji razvoj bo cilj kmetijske proizvodnje doseči naslednji obseg tržne proizvodnje: 19.140.000 litrov mleka, 2472 ton govejega mesa, 2718 ton perutninskega mesa, 125 ton svinjskega mesa, 193 ton hmelja, 900 ton pšenice, 1860 ton sadja, 75 ton ribeza in 75 ton meda. Realizacija predvidenega obsega proizvodnje hrane zahteva nadaljevanje trenda preusmerjanja kmetij v obseg 10–15 kmetij letno v tržno proizvodnjo. Z večjimi vlaganji bomo poskrbeli za boljšo izrabo razpoložljivih kmetijskih površin za povečanje proizvodnje v govedoreji, prašičereji, ovčereji in čebelarstvu ter ureditev nasadov hmelja in jagodičevja. V okviru prestrukturiranja kmetijstva bomo uresničevali naslednje naloge:

– oblikovanje večjih proizvodnih zmogljivosti, zlasti v ravninskem svetu, zaradi krepitve skupnih kmetijskih kompleksov združenih kmetov, vključevanje slabo obdelane zemlje v organizirano pridelavo združenih kmetov, ki so nosilci tržne proizvodnje v okviru kmetijske organizacije ter agrarne operacije kmetijskih površin zaradi intenzifikacije kmetijske predelave; v hribovitem območju bomo oživljali kmetijstvo zaradi specifičnosti kmetijskega prostora, dražje kmetijske proizvodnje in zaradi ohranjanja krajine ter SLO; do leta 1990 načrtujemo izgradnjo novih in adaptacijo obstoječih gospodarskih objektov in opreme v zasebnem in družbenem sektorju, agro in hidromelioracije zemljišč.

Z agrarnimi posegi bomo usposobili dodatna zemljišča: hidromelioracije na območju Bevč na okoli 30 ha, komasacije na območju Šentilja na okoli 18 ha in Gaberkah na okoli 10 ha, melioracije bomo izvajali po vsej občini na površini 60 ha, krčenje gozdov slabe kvalitete in kmetijskih zemljišč v zaraščanju na površini 50 ha ter usposobitev pašniških površin na območju Zavodnje, Belih vod in Šentvida na okoli 80 ha.

Na pogreznjenih površinah bo REK nadaljeval z agrobiološkimi sanacijami na površini 80 ha, od tega za intenzivno kmetijstvo 40 ha. V obdobju 1986–1990 bomo z agrobiološkimi ukrepi delno nadomestili kmetijska zemljišča za organizirano proizvodnjo prvenstveno v družbenem sektorju na območju Škaleskega in Velenejskega jezera oziroma za namene povečevanja hlevskih kapacitet za proizvodnjo mesa na območju Turna.

3.1.4. Gozdarstvo

V okviru dolgoročne razvojne usmeritve, ki predvideva povečano stopnjo intenzivnosti gospodarjenja z večjimi vlaganji v gozdove in smelejšim pristopom k izboljšanju njihove kakovosti, bo v obdobju 1986–1990 osnovna naloga ohranjanje in krepitev proizvodnje lesa, ki mora temeljiti na trajnosti gozdov in donosov upoštevati optimalno izkoriščenost. V obdobju 1986–1990 bo znašal posek 35.520 m3 lesa, blagovna proizvodnja gozdnih sotimentov pa 24.500 m3 letno.

V lesno proizvodnih gozdovih bo treba dosledno upoštevati debelinsko strukturo in strukturo po drevesnih vrstah načrtovanih posekov. Na podlagi ekonomskega interesa in večje vloge družbenega usmerjanja bo možno večje vključevanje zasebnega sektorja v intenzivno gospodarjenje z gozdovi. Za povečanje ekonomske učinkovitosti pri gospodarjenju z gozdovi bo treba izkoristiti naravne potenciale, urejati sodobno tehnologijo in organizacijo ter krepiti vlogo kadrov in znanja. Z gozdno gojitvenimi deli bomo v obdobju 1986–1990 obnovili 23 ha gozdov, izvajali nego na 91 ha gozdov ter meliolirali 6,70 ha gozdov. Zgradili bomo 28,60 km gozdnih prometnic, ki bodo usklajene z gozdnim okoljem tako, da bodo le-te zagotavljale ohranitev ekološke stabilnosti.

V tem srednjeročnem obdobju bomo nadaljevali s sanacijo gozdov, ki so bili poškodovani v zadnjih letih in so močno ekološko ogroženi. Ob tem bo treba tudi dolgoročno urediti odnose med gozdarstvom in lovnim gospodarstvom tako, da bodo vrste divjadi in njihov stalež v gozdovih v ravnovesju med rastlinskimi in živalskimi vrstami.

3.1.5. Turizem in gostinstvo

Organizacije združenega dela s področja gostinstva in turizma in druge OZD bodo izdelale skupen koncept razvoja gostinsko-turistične dejavnosti, predvsem z naslednjimi cilji:

– izkoriščanje razvojnih in kulturnih danosti;
– razvoj turističnega gospodarstva in razvoj njene deficitarne dejavnosti v občini in izven nje;
– vlaganja v posodobitev in obnovo obstoječe in nove gostinsko-turistične infrastrukture;
– poslovno-organizacijsko povezovanje in sodelovanje nosilcev turistično-gostinske dejavnosti zaradi specializacije pri oblikovanju enotnega turističnega proizvoda;
– pospešeno izobraževanje in usposabljanje gostinsko-turističnih delavcev in osveščenost prebivalstva;
– prodaja enotnega turističnega proizvoda na domačem in tujem trgu (enoten marketing).

Za realizacijo teh nalog se zahteva strokovna izobrazba, specializacija delavcev in motiviranost za delo na področju turizma in gostinstva. Zato bodo po vseh šolah v občini uvedli pouk o turizmu, do konca srednjeročnega obdobja pa bodo ustanovili šolska turistična društva. Večja sredstva bodo potrebna tudi za turistično propagando, z namenom, da se zagotovi turistična osveščenost prebivalstva občine in okrepi turizem kot gospodarska panoga.

Za srednjeročno obdobje 1986–1990 so na področju turizma in gostinstva predvidena vlaganja v nove zmogljivosti, vlaganja v posodobitev in vlaganja v spremljajoče objekte in opremo.

V okviru vlaganj v nove zmogljivosti so predvidena vlaganja v specializirane lokale – restavracije na območju Titovega Velenja in Šoštanja. Za rekreacijski center Jezero se predvideva izgradnja avtokampa. V okviru vlaganja v posodobitev so predvidena vlaganja v posodobitev hotela v Titovem Velenju in ostalih lokalov, posodobitev Delavskega kluba v Titovem Velenju in Vile Široko, adaptacija starega kopališča in kinodvorane v Topolšici. Poleg vlaganj v objekte in opremo bo potrebna ureditev ožje okolice zdravilišča Topolšica.

V turistično ponudbo, ki se bo prilagajala povpraševanju, se bo moralo hitreje vključevati samostojno osebno delo z gostinsko dejavnostjo in z razvojem domače in umetne obrti.

Pospešeno bomo razvijali turizem na podeželju in kmetijah s pomočjo organizirane naložbene politike in organizirane prodaje zmogljivosti. Območja, ki imajo pogoje za razvoj kmečkega turizma so: Cirkovce, Plešivec, Graška gora, Zavodnje, Paka pri Velenju, Šentilj pri Velenju, Skornsko hribovje ipd.

3.1.6. Drobno gospodarstvo

V okviru področja drobnega gospodarstva bomo težili doseči take premike v strukturi, ki bi skladno prispevali k prestrukturiranju celotnega velenjskega gospodarstva, k bogatitvi ponudbe blaga in storitev ter možnosti novih zaposlitev. Tako bomo pospeševali razvoj tehnološko zahtevnejših enot drobnega gospodarstva, ki zahtevajo visoko strokovne kadre za proizvodnjo maloserijskih izdelkov, ki so komplementarni industrijskemu načinu proizvodnje in jih je v industrijskih organizacijah nesmotrno proizvajati. Delitev dela z industrijsko proizvodnjo bo temeljila na izdelavi proizvodov v manjših serijah in nestandardnih proizvodov. Še poseben poudarek bo dan usmeritvam, ki bodo prispevali k večjemu vključevanju drobnega gospodarstva v mednarodno delitev dela.

V razširitev in obnovo proizvodnih in storitvenih zmogljivosti bodo v srednjeročnem obdobju investirale naslednje delovne organizacije:

- DO ERA TOK KOPLAS, organiziranje lastne proizvodnje, posodabljanje poslovanja, manjša razširitev poslovnih prostorov v izmeri 60 m2 in zagotovitev informacijskega sistema;
- DO RLV – TOZD Mizarska dejavnost: izgradnja sušilnice lesa in nabava opreme;
- DO Gorenje-Servis: posodobitev opreme in izgradnja skladiščnega prostora v izmeri 1100 m2;
- DO Brivnice in česalnice: ureditev poslovnih prostorov in nakup opreme v okviru obstoječih prostorov.

Za razvoj samostojnega osebnega dela do leta 1990 načrtujemo povečanje samostojnih obrtnih obratovalnic od sedanjih 450 na 750 ali povprečno letno 60 obratovalnic. Razmerje med storitvenimi in proizvodnimi dejavnostmi bo znašalo 50:50. Vzporedno z gradnjo stanovanj bomo načrtovali tiste deficitarne obrtne dejavnosti, ki jih bodo narekovale širše družbene potrebe. Povečalo se bo število zaposlenih od sedanjih 1000 na 1600 oseb, skupaj z obrtniki in delavci. Posebno skrb moramo posvečati pridobivanju mladih kadrov z ustreznim praktičnim znanjem.

Da bi se lahko uresničila načrtovanja razvoja samostojnega osebnega dela v občini, se morajo čimprej odpraviti nekatere ovire, in sicer:

- zagotoviti zavarovanje plačil za samostojne obrtnike,
- rešiti vprašanje deviznih prihodkov tistih obrtnikov, ki izvažajo,
- omogočiti kooperantske odnose v naši občini za kooperante zunaj občine,
- izenačiti pogoje nakupa osnovnih sredstev med OZD in obrtniki (prometni davek).

3.1.7. Trgovina

Razvoj trgovine bo temeljih na poslovnem sodelovanju s proizvodnimi organizacijami združenega dela na krepitvi specializacije in sodobni organiziranosti, na večji kadrovski usposobljenosti ter odgovornosti za pravočasno in kvalitetno preskrbo proizvodnje in prebivalstva. Trgovina na drobno bo nadaljevala z modernizacijo in specializacijo že obstoječih trgovskih objektov zaradi izboljšave poslovanja, boljše in kvalitetnejše preskrbe ter uvajanja sodobnejšega in cenejšega manipuliranja z blagom. S pestrejšo ponudbo in prilagojenim delovnim časom pa se bo vključevala tudi v turistično ponudbo občine.

Trgovina na debelo bo nadalje razvijala dohodkovno povezovanje s proizvodnjo in tako dosegla večji količinski obseg poslovanja, konkurenčnost na tržišču ter intenzivnejšo izrabo skladiščnih prostorov.

Zunanja trgovina bo prispevala k realizaciji splošne družbene in gospodarske usmeritve v izvoz z medsebojnim povezovanjem proizvodnje, predelave in servisnih dejavnosti ter organiziranjem skupnega nastopa na tujih tržiščih.

V razširitev trgovinskih kapacitet bodo investirale naslednje trgovske organizacije združenega dela:

- DO ERA: v maloprodaji bomo pridobili skupaj okoli 1500 m2 novih površin. Predvidena je izgradnja tehnične blagovnice ob Partizanski cesti. Povečanje kapacitet v trgovini osnovne preskrbe bo usmerjeno v krajevne skupnosti: Škale, Šalek, Šentilj in Topolšica in bo možno ob zagotovitvi ustreznih poslovnih prostorov.
- delovna organizacija Gorenje-Commerce bo v tem srednjeročnem obdobju nadomestila sedanji objekt maloprodaje z novim razstavno-prodajnim centrom.

V veleprodaji bo dan poudarek pridobitvi novih skladiščnih kapacitet. Tako se bo industrijska cona II v celoti in dolgoročno namenjala za izgradnjo skladiščno-prodajnih kapacitet. Za posodobitev poslovanja bo potrebna ureditev poslovnih prostorov DO ERA in nakup računalnika ter ostale opreme.

Za zanesljivo oskrbo prebivalstva bomo na osnovi vzpostavljanja virov financiranja nadaljevali z uresničevanjem programa oblikovanja blagovnih rezerv v ustreznih količinah in strukturi ter skrbeli za njihovo pravilno skladiščenje in obnavljanje. V ta namen bomo skrbeli za povečanje blagovnih rezerv in zgradili skladiščne prostore v površini 600 m2.

3.2. Energija, promet in vodno gospodarstvo

3.2.1. Energija

Izvajanje dolgoročne strategije razvoja energetike v tem srednjeročnem obdobju bo temeljilo na varčevanju in racionalnejšem gospodarjenju z energijo, preusmerjanje gospodarstva v proizvodnjo z manjšo porabo energije na enoto proizvodnje ter na večjem preusmerjanju na lastne energetske vire. Delež TEŠ proizvodnje v skupni proizvodnji termoenergije se bistveno ne bo spremenil, zmanjšal pa se bo delež naše proizvodnje v skupni proizvodnji elektroenergetskega sistema iz 31% v letu 1986 na 28,5% v letu 1990. Premog bo še naprej osnovno gorivo v termoelektrarnah, v široki porabi, industriji in povsod tam, kjer to dovoljujejo tehnološki postopki in zahteve varstva okolja se bo pospešeno nadaljevala zamenjava tekočih goriv s premogom.

V obdobju 1986–1990 bomo proizvedli letno okoli 4,9 mio ton premoga letno. Za zagotovitev predvidenega obsega proizvodnje bomo hitreje modernizirali in avtomatozirali premogovnike ter bolje izrabljali opremo in delovni čas, z upoštevanjem zahtev po ohranjanju zdravega in čistega okolja.

3.2.2. Promet in zveze

Za uresničevanje dolgoročne strategije razvoja na področju prometa in zvez in dosego skladnejšega razvoja te dejavnosti v tem srednjeročnem obdobju, bomo težili k usklajenemu prometnemu sistemu, ki bo zagotovil varen, hiter, kakovosten in učinkovit prevoz blaga, potnikov in informacij ter znižali delež transportnih stroškov v ceni izdelkov. Racionalno bomo dograjevali in povezovali prometni sistem v skladu z začrtanim družbenoekonomskim razvojem občine, regije in širše. Pravočasno bomo zagotovili prostorske pogoje za razvoj te dejavnosti ob zmanjševanju negativnega vpliva na okolje.

Da bomo uresničili navedene kvalitetne spremembe, bomo modernizirali in rekonstruirali naslednje regionalne ceste: dokončanje ceste v starem Velenju, križišče v Pesju s priključki stara pošta – priključek TGO in Gorenje – Ljubija.

Po optimalni dinamiki in možnostih bo potrebno modernizirati mrežo lokalnih in krajevnih cest. Dinamika bo prilagojena prioriteti, določeni na osnovi voznotehničnega stanja obstoječe cestne mreže in pričakovanim prometnim tokovom. Poleg novogradnje bodo upravljalci posvetili večjo skrb boljšemu vzdrževanju cest. Za zagotovitev večje udeležbe železniškega prevoza se v okviru železniškega gospodarstva za območje občine Velenje predvidevajo naslednje investicije:

- izgradnja in železniško-prometna ureditev na odseku Šoštanj–Pesje–Titovo Velenje ob prestavitvi klasirnice premoga iz Prelog v Pesje;
- izgradnja industrijskih tirov za Ero, Intereuropo, Carinarnico in GIP Vegrad v Titovem Velenju ter skladišče blagovnih rezerv na postaji Šmartno ob Paki.

Na področju poštnega, telegrafskega in telefonskega prometa bomo vzporedno z gospodarskim in družbenim razvojem zagotovili tudi skladen razvoj kapacitet celotnega PTT sistema za zagotovitev novih naročniških priključkov pa bomo posodobili in razširili kapacitete lokalnih central.

Na področju občine Velenje predvidevamo zgraditev 3.676 novih naročniških priključkov. V navedenih kapacitetah so zajete centrale v Šmartnem ob Paki, Titovem Velenju, Topolšici in Zavodnjah. Skladno s povečavo naročniških priključkov v centralah bomo gradili krajevno telefonsko omrežje.

3.2.3. Vodno gospodarstvo

Na področju vodnega gospodarstva bomo varovali in razširjali razpoložljiva vodna bogastva ter zagotavljali zadostne količine pitne vode in tehnološke vode, izboljševali kakovost podtalnih voda in vodotokov, varovali okolje pred škodljivim delovanjem in sodelovali pri ustvarjanju pogojev za racionalno rabo in izkoriščanje voda.

V okviru osnovne vodnogospodarske dejavnosti bomo usmerjali sredstva za vzdrževanje naravnih vodotokov in vodnogospodarskih objektov in naprav v splošni rabi.

Za potrebe kmetijstva bomo uredili več manjših odvodnikov skladno s programom osuševanja.

Za izboljšanje in varstvo kakovosti odpadnih voda Šaleške doline bomo zgradili čistilno napravo.

Na področju vodne oskrbe in varstva vodnih virov bomo ustvarili pogoje za bogatitev vodnih virov, predvsem gradnje zadrževalnikov za večnamensko oskrbo in zagotovitev zadostne količine pitne vode za področje Šaleške doline. Za dosego tega cilja je potrebno zgraditi zadrževalnik na Ponikvi nad Velenjem vsebine 5 mio m3.

3.3. Stanovanjsko-komunalno gospodarstvo

3.3.1. Stanovanjsko gospodarstvo

Na področju stanovanjske gradnje bomo v obdobju 1986 do 1990 na osnovi izkazanih potreb zagotovili izgradnjo 1101 stanovanj, od tega 780 stanovanj v družbeni gradnji, in sicer 576 družbeno najemnih, 186 solidarnostnih, 18 etažno zasebnih. Poleg tega je predvideno dokončanje gradnje 321 individualnih hiš, od tega za novogradnjo potrebno komunalno opremiti zemljišče za 144 individualnih hiš. Prenovili bomo 264 stanovanj, od tega bomo pri 66 stanovanjih pridobili nove stanovanjske površine, stanovanjske površine bomo izboljšali pri 105 stanovanjih ter izdelali toplifikacijo v 93 stanovanjih.

Raziskali bomo dolgoročne in srednjeročne možnosti pridobivanja stanovanj znotraj naselij – zgrajenih območij kot obliko revitalizacije novejših mestnih četrti Titovega Velenja, starejših četrti s sanacijo ravnih (dotrajanih) streh, z nadzidavami, adaptacijami podstreh in dozidavami blokov v redkeje poseljenih območjih.

V okviru prenove stanovanjskega fonda in pri novogradnjah bomo zagotovili pogoje za merjenje toplotne energije in za njeno racionalno rabo.

Stanovanjske potrebe bomo reševali z varčevanjem in obveznim vlaganjem lastnih sredstev prosilcev stanovanj.

S prehodom na ekonomske stanarine bomo zagotovili enostavno reprodukcijo obstoječega družbenega stanovanjskega sklada. S tem bomo zagotovili materialno osnovo za kvalitetnejše vzdrževanje obstoječega stanovanjskega sklada.

3.3.2. Urejanje stavbnih zemljišč

V okviru novoustanovljenega sklada stavbnih zemljišč bomo zagotovili opremljanje stavbnih zemljišč predvsem s sekundarnimi komunalnimi napravami in istočasno koordinirali sočasen razvoj potrebne gospodarske in družbene infrastrukture v prostoru.

Pridobili in komunalno opremili bomo zemljišča za izgradnjo planiranih 780 družbenih stanovanj v soseskah: Šalek III, Selo, Provizoriji, južno od šole A. Aškerc, "Plombe", Šoštanj, ob Prešernovi cesti ter za gradnjo 144 individualnih hiš v soseskah: Škale-Hrastovec, Gaberke, Za gradom, Konovo, Gorica-jug in Šmartno ob Paki.

Potrebne površine urejenih stavbnih zemljišč bomo pravočasno zagotovili tudi za izgradnjo spremljajočih objektov v okviru sosesk, kjer se bo izvajala stanovanjska izgradnja, in sicer v pritličju stanovanjskih objektov (trgovina in lokali v Šaleku III) ali pa kot gradnja samostojnih objektov (šola, VVZ v Šaleku III in gradnja objektov centra – šola, gasilski dom, trgovina, prostori KS v Škale-Hrastovec).

Izgradnja potrebnih proizvodnih in obrtnih objektov se bo vršila na področju industrijske cone I (Stara vas), IC II (Pesje, Nove Preloge) in IC Selo. V soseski Stara vas bo zemljišče komunalno opremljeno za 12 obrtnih delavnic.

Stroške preselitve proizvodnih obratov bodo morale pokrivati tudi organizacije združenega dela oziroma drugi subjekti, ki bodo pridobili tako izpraznjene površine.

Med soseskama Šalek II in Šalek III bo zgrajena I. faza povezane ceste, nadaljevala se bo gradnja industrijske ceste na območju industrijske cone I in II s podvozom pod železniškimi tiri – II. faza.

3.3.3. Komunalno gospodarstvo

Na področju komunalnega gospodarstva bomo pozornost usmerili predvsem v vzdrževanje in obnovo ter v nadaljnjo izgradnjo komunalnih objektov in naprav.

Zapolnili bomo obstoječ primanjkljaj vodnih virov za okoli 50 l/sek vode, za povečane potrebe pa zagotovili dodatnih 55 l/sek vode. Potrebne količine zagotavljajo viri Topolšica, Strmina, Hudi potok, Rečica ob Paki, Lubela. Zagotovili bomo izgradnjo cevovoda Šoštanj–Titovo Velenje in povečali čistilno napravo Grmov vrh. Tehnične in finančne možnosti za razbremenitev porabe pitne vode v tehnološke namene bodo razvidne iz študije ORS o oskrbi s tehnološko vodo.

Ogrevanje novo priključenih stanovanjskih območij je pogojeno z bolj racionalnim koriščenjem toplotne energije in z zagotovitvijo dodatnih virov. Tehnične in finančne možnosti bodo razvidne iz študije o optimalnem razvoju ogrevanja v Šaleški dolini.

V okviru SKIS bomo zagotovili v tem srednjeročnem obdobju le sofinanciranje pripravljalnih del, izgradnjo primarnega vročevoda za Šalek II, dograditev črpališča v centralni energetski postaji ter izgradnjo nadomestnega vročevoda 2 x NO 350 TEŠ – CEP.

Centralno čistilno napravo bomo zgradili v območju IC Šoštanj, dogovorili koncept odvajanja in čiščenja voda za širše območje Šmartnega ob Paki ter sanirali kanalizacijo Staro Velenje.

Uredili bomo deponijo komunalnih odpadkov, kar bo eden izmed najzahtevnejših posegov v prostor z vidika komunalnega opremljanja.

Zagotovili bomo sodobnejši način shranjevanja na področju pogrebne dejavnosti, kar bo zagotavljalo racionalnejšo izrabo pokopališčih površin. Predvidena je razširitev obstoječega pokopališča v Podkraju, nekaterih lokalnih pokopališč ter pridobitev površin novega pokopališča v Šmartnem ob Paki.

Izboljšali bomo stanje cest v mestu, predvsem pa uredili križišča in postajališča ter zagotovili boljšo povezavo med predeli mesta. Vodili bomo takšno politiko cen, da bo zagotovljeno postopno usklajevanje cen s stroški enostavne reprodukcije v komunalnem gospodarstvu.

Sredstva za investicijsko izgradnjo komunalnih objektov in naprav ter za specialno opremo bomo usmerjali po namenu za kanalizacijske objekte in naprave, za toplovodne objekte in naprave, za izgradnjo virov in magistralnih naprav individualne komunalne rabe ter za ostalo izgradnjo.

IV. RAZVOJ DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

4.1. Cilji in politika socialnega razvoja

4.1.1. Neposreden interes delovnih ljudi in občanov se izraža v kakovostnem delovanju vseh družbenih dejavnosti v občini, saj le-te pomembno prispevajo k življenjski ravni ter k uspešnemu gospodarskemu razvoju. Zadovoljevanje skupnih potreb je v obdobju uresničevanja gospodarske ustalitve vse bolj ogroženo, saj omejena rast sredstev skupne porabe vse bolj onemogoča razvoj družbenih dejavnosti v smislu krepitve in razširitve le-teh. Zato bomo morali skrbeti za ustrezno prestrukturiranje obsega in vrste programov skladno s potrebami delovnih ljudi in občanov. Razvijali bomo cenejše, posamezniku bolj prilagojene in kakovostnejše oblike zadovoljevanja potreb, ki bodo morale vključiti več znanja in novih tehnologij.

4.1.2. Financiranje storitev in programov družbenih dejavnosti bomo zagotavljali skladno s sprejetimi kriteriji in merili, ki so opredeljeni v samoupravnih sporazumih o temeljih planov posameznih samoupravnih interesnih skupnosti, in sicer iz bruto osebnega dohodka in dohodka organizacij združenega dela neposrednega prispevka občanov in lastne dejavnosti.

Povečane oziroma dodatne programe bodo družbene dejavnosti financirale predvsem na osnovi neposredne svobodne menjave dela.

4.1.3. Združevanje sredstev za gradnjo objektov družbenega standarda bo potekalo na osnovi sprejetih programov gradnje iz sredstev SIS in organizacij združenega dela. Predvsem bomo pri investicijskem odločanju dajali prednost investicijam v opremo, manj pa v novogradnje.

4.1.4. Družbenoekonomski položaj uporabnikov in izvajalcev bomo postopoma izenačili, kar pomeni približno enako plačilo za približno enako delo, kakor tudi ustvarjanje enakih možnosti za pridobivanje dohodka in njegovo delitev.

4.2. Razvojno raziskovalna dejavnost

Razvojno raziskovalna dejavnost bo usmerjena predvsem na konkretno razvojno raziskovalno delo v organizacijah združenega dela in v ostalih skupnostih. Prednost bomo posvetili raziskovalnim nalogam s področja gospodarskega razvoja, informacijskega sistema in ekologije ter aplikativnim raziskavam, kjer bodo imele prednost naloge s področja avtomatizacije proizvodnje ter uporabe mikroelektronike.

Posebno pozornost bomo namenili pospeševanju razvoja inventivne dejavnosti ter podpori raziskovalnega dela mladih v okviru gibanja "Mladi raziskovalci za razvoj Velenja" Prav tako bomo pospeševali in sofinancirali izdelavo raziskovalnih nalog skupnega pomena za občino Velenje ter skupaj z drugimi občinskimi raziskovalnimi skupnostmi naloge skupnega pomena za več občin.

4.3. Otroško varstvo

Razvoj vzgoje in varstva predšolskih otrok bo temeljil na potrebi po družbeno organizirani vzgoji za vse otroke s prioriteto na varstvu otrok zaposlenih staršev, pripravi otrok na vstop v osnovno šolo ter varstvu in usposabljanju otrok z motnjami v razvoju.

V družbeno vzgojo in varstvo predšolskih otrok bomo vključili 43% predšolskih otrok s te, da bomo zgradili nov vrtec v naselju Šalek III za 160 otrok ter širili družinsko varstvo; skupaj bo v dnevnem varstvu 2175 predšolskih otrok. Za vse otroke pred vstopom v osnovno šolo bo organiziran program priprave na šolo za 95% otrok v celoletnem trajanju, za 5% pa v skrajšanem obsegu (v okoliških krajevnih skupnostih z manj kot 10 otroki). Za otroke z motnjami v razvoju bosta delovala 2 oddelka za usposabljanje. Zaradi izenačevanja možnosti vsestranskega razvoja otrok bomo za otroke, ki niso v dnevnem varstvu, izvajali različne vzgojne programe.

V skladu z določili samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialno-varstvenih pravic, ki velja za SR Slovenijo, bomo zagotavljali enako mero socialne varnosti kot v drugih občinah, po potrebi pa zagotavljali tudi solidarnostna sredstva za druge občine v Sloveniji.

V okviru skupnega programa na nivoju republike bomo zaradi fizičnega in psihosocialnega zdravja otrok podaljšali porodniški dopust na eno leto. Nezaposlenim porodnicam bodo 84 dni zagotovljeni denarni prejemki za nego in varstvo otrok. Kmetice bodo glede pravice do denarnega prejemka postopno izenačene z delavkami. Zavitek opreme za novorojenca bo vsebinsko obogaten in prilagojen potrebam otroka.

4.4. Osnovno izobraževanje

Na področju osnovnega šolstva bomo v srednjeročnem obdobju 1986–1990 težili k temeljni družbeni usmeritvi, da morajo biti vsem učencem zagotovljeni relativno enaki pogoji v osnovnem izobraževanju, zato bo imel prednost dogovorjeni program, ki bo omogočal izenačeno raven osnovnega izobraževanja za vse otroke.

V šolskem letu 1986/87 bo v vse razrede uveden nov program življenja in dela osnovne šole, ki z inetersnimi dejavnostmi, dodatnim poukom ter naravoslovnimi, športnimi in kulturnimi dnevi prispeva k odpiranju šole navzven in povezovanju z okoljem, kar vodi k preraščanju osnovne šole v izobraževalno, kulturno in telesno središče krajevne skupnosti oziroma okolja, v katerem deluje.

V osnovni šoli bomo razvijali različne oblike individualizacije in notranje diferenciacije pouka, da bi na ta način omogočili najugodnejši razvoj vsakega učenca. Pri tem bomo posebej skrbeli za delo z nadarjenimi učenci in jih z usmerjanjem ter z dobro pripravljenim dodatnim poukom in interesnimi dejavnostmi omogočali poglobljeno razvijanje sposobnosti, nagnjen in interesov. Skladno s konceptom življenja in dela ter vzgojno izobraževalno in družbeno funkcijo osnovne šole, bomo zagotavljali ustrezne kadre za izvajanje vzgojno izobraževalnih dejavnosti na osnovi ustrezne štipendijske politike. Do konca planskega obdobja naj bi bil realiziran tudi prehod izobraževanja učiteljev v osnovnem šolstvu po programih visokega šolstva.

V program osnovnega izobraževanja bo v letu 1990 zajetih 6405 učencev v 260 oddelkih osnovne šole, 13 oddelkih osnovne šole s prilagojenim programom, 15 oddelkih za program podaljšanega bivanja ter 2 oddelkih osnovne šole za odrasle; okoli 600 učencev bo zajetih v glasbeno šolo.

Za razvoj materialne osnove dela izvajalcev oziroma za nujne potrebe šolskega prostora bomo s sredstvi samoprispevka in drugimi sredstvi zgradili novo osnovno šolo Šalek za okoli 700 učencev, nadalje izvedli nadomestno gradnjo šole Škale iz sredstev rudarskih škod, pri osnovni šoli Gustav Šilih bo dograjena manjša telovadnica.

Na področju glasbene vzgoje bomo glasbeno ponudbo izpopolnili s pevskimi zbori in pihalnim ter harmonikarskim orkestrom.

Delavska univerza bo s svojimi programskimi in razvojnimi usmeritvami sledila potrebam združbenega dela, družbenopolitičnih organizacij ter željam in potrebam občanov.

4.5. Usmerjeno izobraževanje

Na področju srednjega usmerjenega izobraževanja bomo pri obstoječi programski strukturi in pri planiranem povečanju prostorskih kapacitet omogočili vpis v I. letnik Centra srednjih šol približno 65% učencev, ki končujejo osnovno šolo v občini Velenje. Iz drugih krajev se bo vključevalo letno še okrog 300 učencev. Vsebino izobraževalnega programa bomo tekoče prilagajali potrebam združenega dela, ob nenehnem dvigovanju kvalitete vzgojno izobraževalnega dela ter zagotovili takšno strukturo vpisa v usmerjeno izobraževanje, ki bo v skladu z razvojnimi in kadrovskimi potrebami združenega dela.

Vse usmeritve izobraževanja bomo pospešeno vključevali računalniška znanja.

Pri zagotavljanju učiteljev za tehnično-tehnološka področja bomo krepili kadrovske povezave med centrom srednjih šol in OZD.

Izobraževanje odraslih oseb bomo pospeševali z uvajanjem krajših oblik izobraževanja za posodabljanje znanja in usposobljenosti ter zagotavljali izobraževalni program za prekvalifikacijo in dokvalifikacijo možnih tehnoloških in ekonomskih presežkov delovne sile.

Izobraževalne službe v OZD pa bodo odgovorne za izvajanje proizvodnega dela in delovne prakse za vse učence usmerjenega izobraževanja ter za usposabljanje pripravnikov oziroma za funkcionalno usposabljanje že zaposlenih delavcev.

Na področju investiranja bomo razširili kapacitete centra srednjih šol z novimi učilnicami in delavnicami praktičnega pouka ter posodobili opremo na področju strojništva.

4.6. Zdravstveno varstvo

Za zagotovitev dosežene ravni zdravstvenega varstva vsega prebivalstva v občini bomo opredelili kot prednostne naloge tako v zdravstveni skupnosti kot v zdravstvenih delovnih organizacijah tiste naloge, ki zagotavljajo celovitost zdravstvene zaščite. To pa so predvsem:

- storitve, ki so potrebne za zgodnje odkrivanje, preprečevanje, zdravljenje in rehabilitacijo bolezni in poškodb izven dela. Za preprečevanje posledic zaradi poškodb pri delu in poklicnih bolezni bo za delavce razvita dejavnost znotraj delovnih organizacij in skupnosti ob istočasnem zagotavljanju potrebne medsebojne solidarnosti;
- krepitev osnovnega zdravstvenega varstva predvsem na račun dragega bolnišničnega zdravljenja. Pri tem bo imelo prednost zdravstveno varstvo delavcev, kar bo zagotovljeno z razvojem obratnih ambulant, zdravstveno varstvo predšolskih otrok in šolske mladine, zdravstveno varstvo žena, zdravstveno varstvo borcev NOV in starejših občanov ter zdravljenje in nega na domu. To bo doseženo s postopnim uvajanjem dispanzerskih oblik zdravljenja na vseh področjih, kjer te oblike še niso uvedene;
- krepitev predvsem otroškega in mladinskega zobozdravstva s posebnim poudarkom na preventivni dejavnosti in zobozdravstveni vzgoji. Tudi na tem področju se bo prešlo na oblike neposredne menjave dela zlasti potom zobozdravstvenih obratnih ambulant;
- nadaljnja krepitev specialistične dejavnosti za vsa področja zdravstvenega varstva, kjer se bo za to pokazala potreba v okviru ZC Velenje ter v povezavi z bolnišnicami. Razvijale se bodo predvsem naslednje specialistične dejavnosti: internistika, ginekologija, pediatrija, okulistika, otorinogologija, rentgenologija, dermatovenerologija, psihiatrija, neurologija, vzpostavila pa se še kirurgija (mala) z ortopedijo;
- razvoj in organiziranost bolnišničnega zdravstvenega varstva v Topolšici bo potekal skladno z že sprejetimi programi usmeritve in povezovanja bolnišnične dejavnosti na širšem regijskem in medregijskem območju.

Na področju investiranja bomo zagotovili nove prostorske kapacitete v velikosti najmanj 2500 m2 prostora ter obnovili in posodobili medicinsko opremo, ki je ponekod iztrošena že do 90%.

4.7. Socialno skrbstvo

Na področju socialnega skrbstva bomo izvajali dejavnost in ukrepe, s katerimi zagotavljamo pomoč ogroženim posameznikom, družinam in skupinam ljudi in občanov. Realizirali jih bomo preko Centra za socialno delo Titovo Velenje in s sodelovanjem kadrovsko socialnih služb v OZD in komisij za socialna vprašanja v krajevnih skupnostih ter tako istočasno uresničevali podružbljanje področja socialnega skrbstva.

Razvijali in uvajali bomo preventivne oblike socialnega dela, odkrivali in odpravljali različne socialne probleme v družini ter s tem zmanjšali število osebnostno in vedenjsko motenih otrok in mladostnikov, razvojno motene otroke in mladostnike bomo vključevali v ustrezne zavode za usposabljanje; duševno in telesno prizadetim osebam, ki se ne morejo usposobiti za samostojno življenje in delo, bomo preko vzajemnosti zagotovili družbeno varstvo, zagotavljali bomo ustrezno družbeno pomoč oziroma oskrbo v socialnih zavodih, krepili in razširili bomo nego na domu in sosedsko pomoč za potrebe doma živečih starostnikov.

Na področju novogradenj bomo začeli z gradnjo novega splošnega socialnega zavoda.

4.8. Kultura

V srednjeročnem obdobju bomo na področju kulturne dejavnosti predvsem vsebinsko krepili kulturno ponudbo, organizirali in razvijali posamezne dejavnosti v zvezi kulturnih organizacij in uresničevali normative in standarde v kulturi.

Za zagotovitev normalnega razvoja družbe kot celote, bomo skrbeli za normalno delovanje že uveljavljenega izvajanja kulturnih programov. Nadaljevali bomo z varstvom naravne in premične kulturne dediščine, izboljšali kadrovsko strukturo v kulturi, skrbeli za vzdrževanje in tehnično opremo objektov za kulturne namene.

Pri načrtovanju ohranjanja in razvoja kulturnih dejavnosti in vsebin bomo v tem srednjeročnem obdobju prednostno vlagali v same dejavnosti, manj pa v razširjanje materialne podlage.

4.9. Telesna kultura

Na področju telesne kulture bomo razvijali takšno telesnokulturno dejavnost, ki bo zagotavljala množičnost ter aktivno in redno udejstvovanje čim večjemu številu delovnih ljudi in občanov (predvsem pa otrokom in mladini) v organiziranih oblikah športno-rekreativne dejavnosti, na drugi strani pa možnosti za razvoj vrhunskega športa.

Na področju športne rekreacije bomo vključili v organizirano udejstvovanje 45% občanov starostnih kategorij, kar bomo dosegli z medsebojnim dopolnjevanjem športno-rekreativnih programov vseh izvajalcev (VVO, šole, OTKO, OZD, KS) in njihovim povezovanjem ter usklajevanjem v ZTKO občine Velenje.

Na področju vrhunskega športa bomo prednost namenjali tistim OTKO (ukinitev prioritetnih panog), ki bodo v največji meri izpolnjevali dogovorjene kriterije kakovosti in perspektivnosti in s svojimi rezultati potrjevali vsestransko uspešno delovanje (selekcioniranje, strokovno teamsko delo).

S turistično gostinskimi organizacijami bomo sodelovali pri oblikovanju in izvedbi športno turistične ponudbe v občini Velenje, poglobili bomo sodelovanje z mejnimi dejavnostmi (otroško varstvo, izobraževalna skupnost) zaradi mnogih skupnih vsebin in ciljev.

V obdobju 1986–1990 OTKS Velenje v svojem programu ne načrtuje gradnje novih telesnokulturnih objektov. Sredstva bomo združevali za sofinanciranje dograditve rekreacijskih objektov oziroma vadbišč v krajevnih skupnostih po prioritetnem planu.

V. UREJANJE PROSTORA IN VARŠTVO OKOLJA

5.1. Cilji in naloge v zvezi z urejanjem in varstvom okolja

Prostorske sestavine srednjeročnega družbenega plana občine Velenje za obdobje 1986–1990 so temeljni instrument za uresničevanje prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine do leta 2000 in konkretizirajo dolgoročne razvojne cilje, ki jih moramo realizirati v tem obdobju.

Dosledno bomo upoštevali obvezna izhodišča dolgoročnega plana, ki so posebnega pomena za skladen dolgoročni razvoj občine:

- območja kmetijskih zemljišč
- območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim pomenom
- območja pridobivanja premoga in raziskovanja ter pridobivanja mineralnih surovin
- območja varstva voda za oskrbo s pitno vodo in termo mineralnih voda
- območja večjih infrastrukturnih objektov zunaj ureditvenih območij naselij
- območja sanacij ogroženih površin
- območja varovanja naravne in kulturne dediščine
- ureditvena območja naselij in drugih poselitvenih površin ter območja in trase pomembnejših infrastrukturnih objektov zunaj ureditvenih območij
- območja za posebne namene ter potrebe SLO in DS

Za izdelavo urbanističnih in krajinskih zasnov v letih 1986 do 1988, za dopolnjevanje uresničevanja in spremljanja dolgoročnega plana ter za dokončno odločanje o urejanju prostora v postopku priprave srednjeročnega plana občine za obdobje 1990 do 1995, moramo pripraviti vrsto nalog, ki jih narekuje dolgoročni plan občine.

Na osnovi določil prostorskih sestavin dolgoročnega plana in urbanističnih zasnov bomo sprejeli potrebne prostorske izvedbene akte, kot osnovo za operativno uresničevanje določil nove prostorske zakonodaje pri nadaljnjih posegih v prostor.

Za učinkovitejše uresničevanje usmeritev, ki bodo dogovorjene v prostorskih izvedbenih aktih, bomo postopoma uveljavljali ukrepe na posameznih spremljajočih področjih, ki imajo svoj neposreden ali posreden odraz v urejenosti okolja. Nadaljevali bomo v preteklosti pričete aktivnosti za odpravo komunalnih, prometnih in ostalih problemov v prostoru.

Poselitev bomo v skladu z usmeritvami dolgoročnega plana usmerjali predvsem v ureditvena območja naselij. Izven ureditvenih območij bo mogoča le poselitev, ki bo namenjena neposredni kmetijski proizvodnji, izkoriščanju gozdov, pridobivanju in razsekovanju rudnin in turizmu in rekreaciji in drugim neposredno vezanim dejavnostim.

Varovali bomo okolje pred škodljivimi snovmi, spodbujali razvoj sodobnih, surovinsko in energetsko varčnih in čistih tehnologij ter načrtovali sanacijo tistih obstoječih tehnologij, ki povzročajo prekomerno onesnaževanje okolja. Zato bomo vse investicije, tako nove kot rekonstrukcije, preverjali že v fazi vključevanja v planske dokumente, detajlno pa v fazi priprave investicijskega programa in prostorskega izvedbenega akta tudi s stališča vplivov na okolje.

Tudi po sprejetju tega plana bomo morali nadaljevati z razreševanjem skupnih problemov s sosednjimi občinami na mejnih območjih in v širšem prostoru. Za evidentirane, a nerazrešene soodvisnosti bomo pripravili skupne strokovne podlage. Skupno proučevanje prostora bo temeljilo na skupno dogovorjenih usmeritvah urejanja prostora in varstva okolja, kjer ne poznamo občinskih meja.

Pri izdelavi prostorskih izvedbenih aktov bo ustrezna pozornost posvečena uravnoteženi zastopanosti vseh inetersov, ki so prisotni v prostoru, skladno z njihovim družbenim pomenom, še zlasti pa uveljavljanju širših družbenih interesov glede smotrne rabe zemljišč pred ozkimi lokalnimi.

V strokovnih podlagah in v prostorskih izvedbenih aktih bomo s potrebno strokovnostjo obdelali naslednje meposredne cilje, ki po eni strani izhajajo iz usmeritve dolgoročnega plana, po drugi strani pa iz konkretne problematike krajevnih skupnosti:

Planska celota 1 – območje krajinskih zasnov

KS Bele vode

Pri izdelavi prostorskega izvedbenega akta (PIA) za ureditveno območje naselja Bele vode bomo upoštevali naslednje usmeritve glede varovanja skupnih in splošnih interesov: opredelili in zavarovali bomo prostor: za širitev šole s prostori za varstvo predšolskih otrok, za gradnjo telovadnice in širitev športnih površin, za trgovino osnovne preskrbe in za širitev pokopališča in gradnjo mrliške vežice, poselitev naravnega prirasta prebivalstva pa bomo zagotavljali v bližnjih območjih ugotovljenih poseljenih zemljišč. Proučili bomo možnost posega v gozd na robu vasi za potrebe dolgoročne rasti in turističnega razvoja naselja.

Z načrtovanjem rekonstrukcije ceste od Savineka proti Mozirju bomo zmanjšali ranljivost obnovljene ceste v Bele vode iz Florjana. Načrtovali bomo celovito zaščito zajetja Hudi potok in pri načrtovanju gradbenih ukrepov v največji meri upoštevali naravne znamenitosti. Tudi pri načrtovanju malih central in povezovalnega daljnovoda bomo v največji meri upoštevali naravne kvalitete okolja in vodni režim potoka Ljubija. Raziskali in zavarovali bomo vse potencialne vodne vire za oskrbo s pitno vodo. Zamejili bomo območje lovske koče in strelišča na glinaste golobe lovske družine in določili pogoje urejanja.

KS Zavodnje

V prostorskem izvedbenem aktu za ureditveno območje Zavodenj bomo opredelili in zavarovali prostor: za širitev osnovne šole, za telovadnico, za širitev oziroma ureditev (šolskega) športnega igrišča, za prostore za varstvo predšolskih otrok, za avtobusno postajališče, skupno parkirišče ter objekte in ureditve turistično-rekreativne pobudbe v skladu s programom razvoja turizma na tem območju. V ureditveno območje bomo usmerjali pretežni del naravnega prirasta planske celote. Proučili bomo možnost nadomeščanja dela kmetijskih zemljišč v ureditvenem območju za potrebe dolgoročnega razvoja naselja. Zamejili bomo območje lovske koče in strelišča na glinaste golobe lovske družine in določili pogoje urejanja.

Določili bomo lokacijo manjše čistilne naprave in načrtovali celovito komunalno sanacijo naselja. Zavarovati je površine za potrebe širitve pokopališča. Proučili in zavarovali bomo vse potencialne vire pitne vode. Načrtovali bomo novo cesto do Koželjnika.

Zavarovali bomo gozd ob oziroma med smučiščem z razglašenim spomenikom (ostanki gradu Zamberk). Razglašenim spomenikom bomo po potrebi določili ustrezno širši varstveni prostor.

Naselje Šentvid je razloženo in mu ureditvenega območja ne določamo. Proučili bomo možnosti razvoja območja doma na Slemenu v manjši rekreacijsko-turistični center.

Planska celota 2

KS Ravne

V prostorskem izvedbenem aktu za ureditveno območje naselja (Spodnje) Ravne bomo opredelili in zasnovali prostor: za 4-letno osnovno šolo z večnamensko avlo, za telovadnico in (šolska) športna igrišča, za prostore za varstvo predšolskih otrok, za trgovino osnovne preskrbe, za ureditev avtobusnih postajališč ter za naselitev pretežnega dela naravnega prirasta planske cone in za priseljevanja z rušnega polja rudnika (25 stanovanj oziroma gospodarstev). Nove površine za poselitev bomo pridobili tudi z večjim posegom v gozd, del gozdnih površin ob naselju pa bomo razglasili za gozdove s posebnim pomenom.

Manjši del prebivalstva bomo usmerjali v nekaj zgoščenih območij poselitve. Zg. Ravne z zasnovo centralnih dejavnosti, sicer brez večjih razvojnih možnosti, bodo azdržale naravni prirast.

Načrtovali bomo ureditev Klačnice skozi (ob) naselju in določili lokacijo čistilne naprave in traso primarnega kolektorja (komunalna sanacija naselja). Vodooskrbo bomo načrtovali iz predvidene severne veje (povezave) centralnega vodooskrbnega sistema v občini.

Naselju Zg. Ravne ne določamo ureditvenega območja zaradi omejitev v prostoru (kmetijska zemljišča), a mu bomo s prostorskimi ureditvenimi pogoji za širše območje omogočali skladen razvoj ter zavarovali površine za potrebe šole.

Načrtovali bomo kvalitetno povezavo obeh cest skozi Ravne preko Zg. Raven in tako zmanjšali ranljivost cest, vključitev manjših vodnih sistemov v centralni vodovodni sistem ter varovanje vseh potencialnih virov pitne vode. Proučili bomo potrebe in možnosti gradnje zajezb (in malih hidrocentral) na Velunji.

KS Gaberke

V prostorskem izvedbenem aktu za centralno območje naselja Gaberke bomo zagotovili prostor: za izgradnjo 8-razredne osnovne šole z večnamensko avlo, telovadnico in pripadajoča šolska športna igrišča, za VVZ s tremi oddelki, za ekspozituro pošte in banke, za storitveno obrt oziroma servisno dejavnost, za širitev obstoječega objekta krajevne skupnosti s trgovino in gostinskim lokalom, za ureditev avtobusnega postajališča, obračališča in skupnih parkirišč. Nadomestni gasilski dom bomo gradili na dogovorjeni lokaciji v centralnem območju. Upoštevali bomo delno spremembo trase ceste v Velunjski graben in načrtovali dobro cestno povezavo z zaselkom Zg. Gaberke v ureditvenem območju Gaberk. Določili bomo pogoje varovanja gozdov na severozahodnem obrobju naselja.

V prostorskem izvedbenem aktu za vzhodno območje naselja preko Velunje bomo predelili prostor: za dogovorjeno število kmetijskih gospodarstev in za stanovanjske objekte z obrtnimi delavnicami. Določili bomo traso regulacije Velunje in načrtovali ustrezno cestno povezavo s severno cesto.

Del naravnega prirasta bo ostalo v nekaj večjih poseljenih območjih-zaselkih Pristava in Velunjski graben. Gradnjo čistilne naprave bomo načrtovali v dveh etapah in celotno ureditveno območje Gaberk bomo postopoma priključili na predviden zbirni kolektor k čistilni napravi. Proučili bomo traso vodovoda iz Gaberk v Ravne in možnost oskrbe drugih predelov planske cone Gaberk iz skupnega vodovoda.

V zazidalno območje Gaberk bomo prednostno usmerjali prebivalstvo z rušnega polja na območju Sp. Gaberk, katerih domovi in gospodarstva se bodo pretežno pogreznili do okoli leta 1990 (42 individualnih stanovanjskih objektov, 17 kmetijskih gospodarstev in gasilski dom).

Preverili bomo obremenitve okolja in načrtovali sanacijo (preselitev) obrtne dejavnosti mizarstva.

KS Škale-Hrastovec

V prostorskem izvedbenem aktu za centralno območje Hrastovca (s Škalami) bomo poleg že načrtovanega gasilskega doma, prostorov krajevne skupnosti in trgovine načrtovali površine: za gradnjo 8-letne osnovne šole s telovadnico in (šolsko) športno igrišče, za servisne dejavnosti oziroma za storitveno obrt, za avtobusno postajališče (obračališče). Opredelili in zavarovali bomo prostor za širitev VVZ. Izvedli bomo celovito komunalno sanacijo in načrtovali priključitev vseh objektov v ureditvenem območju na predvideni veji kolektorja, ki bo zaključen s čistilno napravo ob Škalskem jezeru. V ureditveno (zazidalno) območje načrtujemo večjo priseljevanje z rušnega polja (90 stanovanj). Proučili bomo možnost ureditve cone proizvodne obrti na sedaj gozdnih površinah. Preostali del gozda bomo varovali kot gozd s posebnim pomenom. Proučili bomo možnost centralnega ogrevanja iz toplovodnega sistema Titovega Velenja in v varianti iz plinovoda.

V ureditvenem območju (Sp.) Škal bomo zavarovali prostor za širitev pokopališča. Proučili bomo možnost nadomeščanja kmetijskih zemljišč 1. območja, potrebnih za razvoj oziroma širitev naselja (Zg.) Škale—Podlubela. Načrtovali bomo obnovitev (rekonstrukcijo) ceste skozi (Zg.) Škale in povezavo s cesto v Plešivec. Upoštevali bomo pogoje varovanja in varstvene pasove zajetja Lubele in določili traso in prostor za rezervoar severne povezave centralnega vodovodnega sistema. Načrtovali bomo oskrbo celotnega območja iz skupnega vodovodnega sistema.

Za območje (Zg.) Škal in zaselka Podlubela bomo načrtovali manjšo čistilno napravo.

Proučili bomo vzroke plazov in načrtovali ustrezne sanacijske ukrepe.

Za naselje Šembric (sicer v KS Konovo), ki mu ne določamo ureditvenega območja, ne načrtujemo posebnih razvojnih ukrepov.

Planska celota 3 — območje krajinskih zasnov

KS Plešivec

V prostorskem izvedbenem aktu za ureditveno območje naselja Plešivec bomo določili prostor: za širitev osnovne šole s prostori za predšolsko varstvo otrok, gradnjo telovadnice in ureditev športnih igrišč, za trgovino osnovne preskrbe, za širitev pokopališča in gradnjo mrliške vežice in za naselitev dela naravnega prirasta planske celote Plešivec do leta 2000. Načrtovali bomo komunalno sanacijo naselja zaradi varovanja vodnih virov pod naseljem in voda Lubele. Proučili bomo možnost nadomeščanja manjših površin kmetijskih zemljišč 1. območja za potrebe dolgoročnega razvoja naselja (poselitev, širitev šole in pokopališča). Upoštevali bomo širše varstveno območje cerkve — razglašenega kulturnega spomenika in poglede nanjo. Določili in upoštevali bomo varstvene pasove virov pitnih voda v ureditvenem območju.

Z načrtovanjem rekonstrukcije in sanacije plazov na cesti preko Graške gore (pretežno v občini Slovenj Gradec) bomo zmanjšali ranljivost ceste in zagotovili alternativno povezavo regionalni (magistralni) cesti skozi Pako. Raziskali in zavarovali bomo vse potencialne vire za oskrbo s pitno vodo in načrtovali oskrbo planske celote iz skupinskih vododovodov oziroma povezavo s centralnim vodovodnim sistemom občine.

KS Cirkovce

Za ureditveno območje naselja Škalske Cirkovce

V prostorskem izvedbenem aktu bomo opredelili in zavarovali prostor: za širitev šole, za ureditev športnega igrišča (varianta: telovadnice — dvonamenske dvorane in športnega igrišča) in za naselitev dela naravnega prirasta KS Cirkovce. Proučili bomo možnost nadomeščanja manjših površin kmetijskih zemljišč 1. območja v ureditvenem območju za potrebe dolgoročnega razvoja naselja in po potrebi določili razglašenim spomenikom širša varstvena območja.

Določili bomo varstveni režim varstvenih območij vodnega vira v Šmartinskih Cirkovcah in raziskali in zavarovali vse druge potencialne vire za oskrbo s pitno vodo.

Razloženemu naselju Šmartinske Cirkovce ne določamo ureditvenega območja.

KS Paka

V prostorskem izvedbenem aktu za ureditveno območje Paka bomo ob upoštevanju varovanega prostora kamnoloma določili površine: za širitev šole s prostori za varstvo predšolskih otrok, za telovadnico in športna igrišča, za trgovino osnovne preskrbe, za ureditev avtobusnega postajališča in ustreznega križišča v skladu z zasnovo trase rekonstruirane regionalne (magistralne) ceste. Naravni prirast prebivalstva bomo usmerjali v večja poseljena območja, ki se oblikujejo v vaške skupnosti oziroma soseske.

Zaradi varstva vodnih virov in varovanja okolja ne bomo širili kamnoloma proti severu in zahodu izven dogovorjenih meja. Proučili in načrtovali bomo optimalno traso nadomestnega odseka ceste na Paški Kozjak. Poleg načrta eksploatacije območij proti jugu bomo izdelali tudi načrt sanacije celotnega kamnoloma v okviru ureditvenega načrta kamnoloma. Proučili bomo možnosti zmanjšanja negativnih vplivov kamnoloma na okolje na minimum.

V ureditvenem območju Paškega Kozjaka bomo načrtovali poleg počitniških hiš tudi prostor za gradnjo stanovanjskih hiš za naravni prirast prebivalcev Paškega Kozjaka.

Lopatnik je razloženo naselje, ki nima razvojnih možnosti.

V zaselku Loke bomo zamejili območje lovskega doma s strelišcem na glinaste golobe in manjše rekreacijsko območje ter določili pogoje urejanja. Proučili bomo potrebe in možnosti postavitve zajezbe in manjše centrale na potoku Lesenik (Loka - pred vstopom v dolino Loke).

Načrtovali bomo cestno povezavo ob upoštevanju plazovitosti območij, ki bo omogočala povezavo razloženih zaselkov s centralnim območjem KS Paka in oskrbo vseh zaselkov iz skupnih vodovodov. Določili bomo varstvene pasove vseh potencialnih izvirov pitne vode. Še naprej bomo varovali traso opuščene proge in tako imenovanem infrastrukturnem koridorju Paka dovoljevali le posege, zapisane v dolgoročnem planu. Na območju Lok in Lopatnika bo postavljanje čebelnjakov usklajeno s programom čebelarske družine Mlinšek.

KS Bevče

V okviru prostorsko izvedbenega akta bomo opredelili in zavarovali prostor: za trgovino osnovne preskrbe, za ureditev športnih površin in za naselitev pretežnega dela naravnega prirasta prebivalstva planske celote Bevče do leta 2000. Določili bomo območje in pogoje varovanja vodnega vira v ureditvenem območju, proučili možnost nadomeščanja kmetijskih zemljišč 1. območja na robu ureditvenega območja za potrebe dolgoročenga razvoja naselja in po potrebi določili razglašenim spomenikom širša varstvena območja. Načrtovali bomo boljšo cestno povezavo zgornjega in spodnjega dela Bevč.

Melioracijske ukrepe bomo načrtovali skupno s sosednjo občino Žalec, v katero sega načrtovano območje (predvideni ureditveni načrt). Proučili bomo traso vodovoda preko Bevč v Vinsko goro.

Planska celota 4 — območje urbanističnih zasnov

Ureditveno območje Titovega Velenja tvori celoto z naseljem Šoštanj in industrijskim območjem, ki povezuje obe naselji. Na nekaterih območjih (pokopališče in del naselja Podkraj, območje ob regionalni cesti v Celje, Selo, Trebeliško, deponija komunalnih odpadkov, Pohrastnik), segajo meje ureditvenega območja v izvenmestne krajevne skupnosti. Celotno območje obravnavajo urbanistične zasnove dolgoročnega družbenega plana občine Velenje.

KS Paka (del Sela in Trebeliško)

Z širitvijo proizvodnje Vegrada v območje kamnoloma je načrtovati preselitev stanovanjskih hiš v tem območju. Začasna širitev kamnoloma proti severu mora biti izvedena v najkrajšem času in v celoti je izvesti sanacijo teh površin in jih pretežni del usposobiti za primarno kmetijsko proizvodnjo. Proučiti je dolgoročne (izvenbilančne) zaloge kamnitih materialov in določiti skrajne meje kamnoloma, ob upoštevanju izjemnega naravnega spomenika Velunja peč in nadomestitvi (odseka) ceste v Lopatnik.

S priključitvijo objektov v IC Vegrad na kanalizacijo in predvsem toplovodno omrežje, z določitvijo trase odseka regionalne ceste in načrtovano regulacijo, so dani pogoji načrtovanja manjše obrtne cone ob odseku na Trebeliško. Načrtovati je še ustrezno ureditev križišča in avtobusno postajališče. Traso proge bomo še naprej varovali.

Na južni strani cone Trebeliško bomo načrtovali poselitev za potrebe dela naravnega prirasta prebivalstva Pake. V območju Trebeliškega bomo načrtovali programske dopolnitve v razširjenem delu na severu — poligon za preizkus strelskih sposobnosti ter druge objekte aktivne rekreacije.

KS Konovo

V prostorskem izvedbenem aktu moramo poleg že načrtovanih ureditev zavarovati prostor: za širitev VVZ, za širitev krajevne uprave, za širitev športnih igrišč in za trgovino osnovne preskrbe. Proučili bomo možnost širitve zazidalnega območja v manjši gozd ob cesti nasproti igrišča. Lokacije na območju Konovega moramo namenjati kot nadomestne za nekatere porušitve v območju zazidav Velenje-vzhod.

V območju zazidave Selo bomo načrtovali prostor za nekatere manjkajoče dejavnosti v širšem območju (vključno Konovo) in za potrebe soseske: za VVZ za 150 otrok, za trgovske lokale in uslužnostno obrt. V prostoru ob industrijski coni bomo načrtovali večje zelene površine in igrišča. Upoštevali bomo že načrtovane komunalne ureditve, proučili možnost postavitve garažnih hiš in ureditve kolesarske povezave s centralnimi območji mesta. Proučiti je možnost oblikovanja nove soseske (Selo) in zagotoviti ustrezne prostore za delovanje krajevne samouprave.

Območje ob plinovodu in cesti bomo varovali za lokacijo večje RTP (določili bomo traso povezovalnega daljnovoda 110 kV) in ostali prostor za servisne dejavnosti. Kolesarske steze bomo načrtovali v smeri Vegrada.

KS Šmartno

Načrtovali bomo skupno otroško igrišče, izboljšavo prometnih ureditev in komunalno sanacijo, ki bo omogočala zgostitev poselitve (nadzidave, prizidave). Izdelali bomo zasnovo kabelskega TV omrežja in po potrebi določili lokacijo za antenski sistem.

KS Stara vas

Opredeliti moramo centralno območje krajevne skupnosti oziroma določiti površine: za krajevno upravo, za trgovski in servisne lokale in za športna igrišča (po pogrezanju centralnega stadiona in pomožnih igrišč bo to območje praktično brez tovrstnih površin). Otroška igrišča bomo obnovili v parku. Park bomo varovali še naprej kot pomemben in edinstven člen mestnega zelenega pasu.

Določili bomo razvojne možnosti Modnega salona, Vrtnarstva (Vekos, HPH), proučili in razrešili prostorske organizacijske težave DO Vekos, TOZD Komunalna in toplotna oskrba in samskega doma Vegrad na območju Stare vasi. Določene bodo dejanske meje možnih vplivov rudarjenja pod Starim jaškom, pričetek preseljevanj s tega območja in možnosti poseganja v robni prostor pridobivalnega prostora rudnika za potrebe preselitve in rasti mesta (obrtna cona, stanovanjska cona, trgovina na veliko in malo).

Temeljna usmeritev prostorskih dejavnosti v krajevni skupnosti je načrtovanje ukrepov in pričetek razreševanja prometnih zagat: preselitev (odstranitev) železniškega tira ob dovozu k Toplotni oskrbi in pripravljalna dela za cesto IC II, izgradnja podvoza iz IC I in priključka na križišče ceste S. Blatnika— Koroška, ureditev parkirišča komunalnih vozil in strojnega parka Vekos, proučitev nove trase povezave severne ceste s Koroško oziroma z regionalnim cestnim sistemom občine, ureditev prometnega režima na cesti S. Blatnika, ureditev križišča Koroška—Kidričeva, ureditev parkirišč in avtobusnega postajališča, rekonstrukcija Koroške ceste skozi Staro vas in prepoved tranzitnega prometa, ureditev križišča Kidričeva—Aškerčeva—Cesta talcev (bivša Celjska cesta), ureditev načrtovanih kolesarskih stez ob obstoječih cestah in dosledno izvajati načrtovane ob novogradnjah.

Z ozirom na možne spremembe vplivov pogrezanja je proučiti predvidene trase kabelskih koridorjev iz nove RTP na območju Stare vasi in obeh odsekov predvidene prestavitve daljnovoda 110 kV Dravograd—nova RTP ter višino prehoda daljnovoda 110kV pred vzankanjem preko predvidene železniške tovorne postaje, upoštevaje elektrifikacijo proge. Ponovno je proučiti traso prestavitve in podvojitve vročevoda Šoštanj—Titovo Velenje na območju Stare vasi.

Proučili bomo kmetijski potencial znotraj pridobivalnega prostora (po delnih ugrezanjih) in vključevanja obstoječih kmetijskih gospodarstev v območje pretežno stanovanjske zazidave. Vegrad bo umaknil bivalne kontejnerje z območja ob železnici. Bivalni pogoji se bodo z ureditvijo prometa na območju Stare vasi bistveno izboljšali.

KS Franc Leskošek-Luka (Pesje)

Na območju naselja Pesje bomo vsa načrtovanja usmerjali v izboljšanje pogojev življenja po velikih spremembah, ki jih postopoma vnašajo v to okolje preseljevanja rudniških naprav z območja jaška Preloge.

Načrtovali bomo celovito ekološko zaščito pred negativnimi vplivi objektov klasirnice, železnice, naprav za transport, nakladanja in razkladanja premoga in cestnega (predvsem tranzitnega) prometa. Poleg zazelenitve (pretežno vizuelna in protiprašna zapora), biotorkretiranja brežin deponiranega premoga bomo načrtovali gradbeno tehnične ukrepe — protihrupne zapore (ograje, zaslone, nasipe, zidove kot elemente protihrupne zaščite), izboljšali cesto skozi naselje na normalni nivo, uredili ustrezna avtobusna postajališča, železniško postajališče, zmanjšali hitrost prometa, proučevali "hrupne špice" in jih zmanjševali z organizacijskimi posegi in podobno.

Z izgradnjo načrtovanega objekta gasilskega doma s prostori krajevne skupnosti in upokojencev bo programsko zaokroženo območje centralnih dejavnosti, v širšem območju centra pa je prednostno omogočiti razvoj storitvene obrti.

V prostorskem izvedbenem aktu za območje rekreacije je zavarovati še dodatne površine za športna in otroška igrišča. Del tega območja je namenjen poselitvi ogrožencem z območja Pesja. Proučili bomo možnost poselitve območja Pesje-zahod po že po znanih ocenah stanja okolja oziroma po dograditvi načrtovanih objektov rudnika.

Pred negativnimi polucijami bomo zaščitili tudi delovno okolje v Pesju in v Novih Prelogah. V NOP je poleg še predvidenih ureditev proučiti možnost ureditve rekreativnih površin za zaposlene, predvsem pa zasaditve večjih prostih površin. Programske dopolnitve industrijske cone so predvidene v zahodnem delu, neposredno ob coni EFE.

Izdelati je program rušenj in preseljevanj z območja širitve deponije (Prelоška cesta) in območij ugrezanj (Rudniška cesta), predvideti sanacijske ukrepe in možnost primarne kmetijske izrabe delno porušenih zemljišč.

Raziskali bomo možnosti optimalne širitve pokopališča v neposredno vezan prostor ob upoštevanju sodobnih načinov shranjevanja umrlih. Nove ravne površine je mogoče pridobiti le s posegom v gozd na 1. območja kmetijskih zemljišč ter s prestavljanjem odseka VN DV.

KS Podkraj-Kavče (podkraj I)

V ureditveno območje somestja je vključen vzhodni del Podkraja. V območju urejanja s PIA bomo zagotovili prostor za trgovino in otroško igrišče. Izvesti je celovito komunalno sanacijo in proučiti skrajne meje centralnega toplovodnega ogrevanja za to območje.

KS Staro Velenje

V prostorskem izvedbenem aktu so predvidene programske spremembe, ki bodo zagotavljale atraktivnost naselja za širše območje, istočasno pa bodo omogočale boljšo, pestrejšo ponudbo uslug prebivalcem Starega Velenja in Za gradom. Pogoj je komunalna in prometna sanacija območja in dosledna realizacija programa. Za gradnjo večjega novega kompleksa na zahodni strani je pogoj pravočasna prestavitev dejavnosti Vegrada in odstranitev neustreznih objektov. Programske dopolnitve tega območja (kmetijska trgovina z železnino poleg delavnic s storitveno obrtjo in tržnice) so v skladu z dolgoročno programsko usmeritvijo ureditve prostora Starega Velenja. Proučili bomo možnosti preselitve stanovalcev in sanacijo objekta — spomenika vila Bianca za potrebe dejavnosti kulturne skupnosti občine Velenje.

Z dopolnitvijo zazidalnega območja Za gradom bomo dobili bolj mestotvorno zasnovo, ki opravičuje sorazmerno velike investicije za komunalno opremo, s katero se bodo izboljšali pogoji bivanja in omogočila poselitev z individualno gradnjo večje gostote. Proučili bomo možnost nadomestitve kmetijskih zemljišč 1. območja oziroma zaščitene kmetije za potrebe razvoja soseske po letu 2000.

V sklopu prostorskega izvedbenega akta za širše območje gradu bomo proučili možnosti celovite ureditve republiškega mladinskega centra smučarskega skakalnega športa.

Zgostitev poselitve in komunalna sanacija sta načrtovani tudi za območje Straže.

Na območju IC bomo zagotavljali uveljavljanje že načrtovanih zasnov prometnega omrežja. Na skrajno zahodnem delu bomo omogočili razmestitev nadzorstev NIVO in CP Celje. Upoštevali bomo načrtovane koridorje kablovodov iz nove RTP in traso prestavljenega daljnovoda 110 kV z vzankanjem v novo RTP.

V prostorskem izvedbenem aktu za območje IC I — nepozidani del — bomo upoštevali že načrtovani kontejnerski terminal ter nove ureditve v skladu z razvojnimi programi TGO Gorenje in določili (zavarovali) prostor za razvoj logističnih ureditev.

Na osnovi programov obnove bomo načrtovali prostorsko organizacijsko obnovo celotnega območja IC I, upoštevaje ostale dejavnike (uporabnike) tega prostora in z vključitvijo območja DES ob Partizanski cesti.

Iz ureditvenega območja Starega Velenja bomo postopoma preselili vse programsko neustrezne dejavnosti na nove primernejše lokacije.

V prostorskem izvedbenem aktu za območje Trebuš, ki sega v območje KS Staro Velenje, KS Šalek-Gorica in na skrajnem zahodu ob meji z občino Žalec v KS Bevče, bomo zagotovili prostor za manjkajoče centralne specifične dejavnosti mesta oziroma tiste, ki terjajo lokacijo ob pomembni prometnici: za postajo LM in helidrom, za širitev bencinske črpalke, za servisiranje motornih vozil in mestni ter primestni prevoz (preseljevanje z rušnega polja), v srednjem delu za preseljevanje objektov centralnega stadiona s pomožnimi igrišči (edina lokacija ustreznih površin na območju mesta) ter nekaterih programsko vezanih centralnih dejavnosti (trgovina in gostinski lokali). V zadnjem delu bomo načrtovali cono proizvodne obrti. Načrtovani posegi bodo na določenih predelih posegali v varovalne gozdove, Upoštevali bomo že izvedene in načrtovane komunalne vode, načrtovali notranje prometnice, peš pot in kolesarsko stezo vzdolž celotnega območja. Določiti je novo traso regulacije z ozirom na načrtovane ureditve.

KS Center — levi breg

V prostorskem izvedbenem aktu za območje ob Prešernovi bomo v kar največji meri proste površine namenjali manjkajočim storitvenim in centralnim dejavnostim. Proučili bomo možnosti nadaljnje zgostitve poselitve stanovanjskih predelov predvsem s sanacijo — nadzidavo blokov z novimi strehami.

S prostorskim izvedbenim aktom za centralno območje ob Tržnici in Nami bomo zagotavljali prostor za razvoj trgovske dejavnosti s posebnim ozirom na prometni ureditvi in zasnovi novih peš con.

Prinačrtovanju rekonstrukcije Titovega trga bomo upoštevali možnost postopnih — dolgoročnejših sprememb ureditve širšega prostora.

KS Center — desni breg

Izvedli bomo načrtovane ukrepe sanacije območja "Ob parku", vključno s komunalno sanacijo območja. Omogočali bomo programske dopolnitve manjkajočih storitvenih dejavnosti v primernih prostorih.

V prostorskem izvedbenem aktu za pretežno območje stanovanjske pozidave med Tomšičevo, Kidričevo in Šlandrovo bomo proučili možnosti zgostitve v okviru celovite urbane in komunalne sanacije. V širšem prostoru sedanjega centra ob Kidričevi bomo načrtovali koncentracijo centralnih dejavnosti, upoštevaje že načrtovane ureditve: širitev šol, ureditev prostorov krajevne uprave, trgovski in gostinski lokali, bančne in poštne usluge, servisi, storitvena obrt.

V prostorskem izvedbenem aktu za območje med Tomšičevo, Cesto talcev (bivša Celjska), Pako in Jenkovo bomo načrtovali celovito komunalno sanacijo, porušitev programsko neustreznih objektov in njihovo preselitev na nova območja in gradnjo okoli 200 stanovanj. Del površin bomo namenili skupnim programom in načrtovali več zelenih površin.

Območje šol bomo programsko dopolnili s povezovalnimi objekti CSŠ in s športnim parkom, objekti in ureditvami, ki bodo šolskega in širše mestnega značaja. Upoštevati je močno gravitacijo tega območja, kot sečišča nekaterih najpomembnejših peš povezav mesta. V zasnovo ureditve je vključiti obrežje Pake kot 1. etapo dolgoročnejših preureditev struge in obrežja reke in njenega približevanja mestu.

Prostorski razvoj dejavnosti zdravstva bomo načrtovali v neposredno vezanem prostoru.

KS Edvarda Kardelja

V razpoložljivih parternih površinah bomo prednostno načrtovali razmestitev manjkajočih servisnih dejavnosti in storitvene obrti. Načrtovali bomo sanacijo zunanjih ureditev, posebej peš poti in tako imenovanih ploščadi, brežin, zelenic in igrišč. Z ureditvijo nove cestne povezave preko Pake se bo spremenil prometni režim dovozov k trgovini in stanovanjskim objektom. Proučiti je potrebno po podhodu na glavni peš povezavi proti severovzhodnim in vzhodnim predelom mesta.

KS Šalek

V prostorskem izvedbenem aktu za spomeniško območje je proučiti razvojne možnosti ob upoštevanju novih prostorskih razmerij: nove ceste, mestne in dovozne ceste in preselitve iz širšega območja oziroma gradnja nove šole. Razširjen program šole in nova cestna povezava k Efenkovi terjajo načrtovanja drugačne zasnove kot jo predvideva potrjen prostorsko izvedbeni akt za območje Šalek III in za prostor domov srednjih šol.

V območju soseske Šalek III bomo poleg načrtovane trgovine in manjših lokalov, šole in VVZ omogočali programske dopolnitve v primernih prostorih za potrebe storitvene obrti in servisov. Proučili bomo oblikovanje krajevne uprave in zagotovili ustrezne prostore za njeno delovanje. Zunanje ureditve soseske (zazelenitve in igrišča) bomo izvajali v skladu s potrjenimi načrti.

KS Gorica

Za celotno območje soseske bomo načrtovali sanacijo cestnoprometnih ureditev: predvsem avtobusna postajališča, parkirišča, kolesarske steze in peš poti, kjer niso bile izvedene, kot jih načrtuje prostorski izvedbeni akt.

V prostorskem izvedbenem aktu bomo upoštevali dejansko stanje in na novo zasnovali razmestitev še nerealiziranih programov: dom krajevne skupnosti, VVZ, dom upokojencev, bančne in poštne usluge in objekti servisnih dejavnosti. Upoštevali bomo zasnovo, ki bo omogočala etapno gradnjo, predvsem pa predvideli programsko razširitev z načrtovanjem večjega števila prostorov z delavnicami in lokali za servise in nehrupno storitveno obrt.

Poleg načrtovane širitve območja stanovanjske gradnje zadruge Gorenje bomo proučili še nekatere druge možnosti zgostitve ali dopolnitve gradnje, izvedli načrtovano gradnjo enodružinskih hiš na območju Gorica-jug in proučili umestnost programske spremembe za območje predvidenega VVZ ob Splitski cesti.

KS Šoštanj

V centralnem območju Šoštanju bomo v sklopu urbanistične in arhitektonske sanacije načrtovali manjkajoče storitvene dejavnosti, na neizrabljenih površinah, predvsem na podstrešjih pa nova stanovanja. Nova stanovanja, kamor bomo preseljevali pretežni del ogroženih prebivalcev Šoštanja, bomo zagotovili na območju stanovanjske zazidave ob starem jedru. V območju individualnih hiš in pod cerkvijo je še dopustna zgostitev poselitve. Ustrezno urbanistično in programsko vključevanje v mestno tkivo terjajo spomeniki, posebej razglašeni. Proučili bomo možnost programske sanacije gradu v sklopu priprav in izgradnje TEŠ V (bivališča zaposlenih pri izgradnji, vrsta hotela).

Novo termocentralo TEŠ V načrtujemo v sklopu obstoječih objektov TE Šoštanj, z večjimi posegi v grajene strukture in dopustno širitvijo v hribovito zaledje. V prostorskem izvedbenem aktu za območje , določeno z dolgoročnim planom za razvoj proizvodnih dejavnosti (industrijska cona Šoštanj), bomo zagotavljali prostor za razvoj lesne industrije (obstoječe in preseljevanje z rušnega polja), novih (pretežno čistih) proizvodenj v sklopu REK, ki jih bomo preseljevali z ogroženega območja Titovega Velenja in Šoštanja in za razvoj proizvodne obrti. V coni je predvidena centralna čistilna naprava in v odprtem prostoru ob Pohrastniku bomo načrtovali pas zelene zaščite.

Določiti moramo lokacijo za prestavitev (centranega) stadiona v Šoštanju in prostore, kjer bo mogoče locirati tudi druge vzporedne športne ureditve in manjšo športno dvorano (do 1500 sedežev) in ukrepe v zvezi s pogrezanjem razglašenega kulturnega spomenika vile Široko s pripadajočimi ureditvami.

Posebej pomembna je dolgoročna zasnova cestnega omrežja območja Šoštanja, ki bo upoštevala več faz odkopavanja premoga — prekinitve in obnovitve povezav. Proučili bomo možnosti preselitve avtobusne postaje na novo lokacijo izven strogega centra.

Določiti je traso vročevoda v Pohrastnik, nadomestne trase daljnovoda (Metleče—Topolšica) in nadomestne trase vodovoda.

Na porušenih, začasno umirjenih površinah, je načrtovati kmetijsko proizvodnjo. Ekološko sanacijo TUŠ bodo nadaljevali z izgradnjo druge etape industrijskega predčiščenja. Načrtovati je spremenjen način ogrevanja ali vgradnjo ustreznih čistilnih naprav. Načrtovali bomo komunalno sanacijo propadajočih predelov Šoštanja — stanovanjskega območja in industrije. V TEŠ načrtujejo izboljšanje vgrajenih čistilnih sistemov in zmanjševanje hrupa. S prometno reorganizacijo in načrtovanjem parkirišč na robovih ter peš con v osrednjem delu naselja bomo dosegli izboljšanje bivalnih pogojev v starem Šoštanju.

KS Skorno-Florjan (Pohrastnik)

V Pohrastniku načrtujemo novo lokalno jedro s centralnim območjem, kamor bomo usmerjali (preseljevali, nadomeščali) dejavnosti z rušnega polja: 8-letna osnovna šola s telovadnico in športnimi igrišči, del oskrbnih in storitvenih dejavnosti in lokalna uprava (prostori KS). Načrtivati je večje avtobusno postajališče in železniško postajališče v Penku. V območju Pohrastnika bomo morali zagotoviti do leta 2000 okoli 140 nadomestnih stanovanj (individualni, vrste, nizki bloki), za kar bo potrebbno pridobiti (nadomestiti) zemljišča 1. območja v ureditvenem območju. Skozi Pohrastnik je načrtovana (nadomestna) cestna povezava naselij severno nad pridobivalnim prostorom in delna sprememba struge Florjanščice.

Planska celota 5

KS Podkraj-Kavče

v prostorskem izvedbenem aktu za naselje Kavče bomo zavarovali prostor: za 4-letno osnovno šolo z večjo (večnamensko) avlo, za telovadnico in (šolska) športna igrišča ter za trgovino osnovne preskrbe in nekatere servise. V ureditvenem območju dveh naselij bomo zagotovili prostor za naselitev pretežnega naravnega prirasta prebivalstva krajevne skupnosti in predvsem na območju Kavč tudi za preselitve iz širšega zaledja. Del naravnega prebivalstva bo zadržan na dveh večjih poseljenih območjih — zaselkih Tajna in Roprče.

Vzhodni del Podkraja je vključen v ureditveno območje planske cone 4. V prostorskem izvedbenem aktu za ureditveno območje naselja Podkraj-zahodni del, bomo zagotovili predvsem prostor za naravni prirast domačega prebivalstva.

Do realizacije načrtovane komunalne sanacije obeh naselij (kanalizacija in čistilna naprava) bo razvoj (rast) obeh naselij bistveno omejen. Proučili bomo prostorske možnosti za lokacijo proizvodne obrti.

Proučili in zavarovali bomo traso regionalne cestne povezave proti Polzeli. Načrtovali bomo sanacijske ukrepe za plaz preko ceste v Polzelo.

KS Franc Leskošek-Luka (Podgorje)

V ureditvenem območju naselja Podgora bomo omogočali predvsem naselitev naravnega prirasta prebivalstva, upoštevaje bližino pokopališča Podkraj in predvidene širitve. Proučili bomo možnost komunalne sanacije s priključitvijo na centralni kanalizacijski sistem Šaleške doline. Izboljšati je peš povezavo s Pesjem. Južno od naselja, ob gozdu, je v proučevanju možna trasa plinovoda industrijske cone.

KS Lokovica

S prostorskim izvedbenim aktom za ureditveno območje naselja Lokovica bomo opredelili in zavarovali prostor: za 4-letno osnovno šolo z večjo (večnamensko) avlo, telovadnico in pripadajoča športna igrišča, za prostor za varstvo predšolskih otrok in za trgovino osnovne preskrbe. V ureditvenem območju bomo predvideli prostor za naselitev pretežnega dela naravnega prirasta prebivalstva KS Lokovica in za manjše priselitve z rušnega polja. Določili bomo prostor za proizvodno in servisno obrt. Del prebivalstva bomo zadržali na nekaterih ugotovljenih območjih večje koncentracije. Proučili bomo možnost prestavitve katerega od daljnovodov visoke napetosti, da pridobimo ustrezne sklenjene poselitvene površine.

Določili bomo lokacijo manjše čistilne naprave in načrtovali priključitev objektov v ureditvenem območju na to napravo ter s tem omogočili komunalno sanacijo naselja. Načrtovali bomo oskrbo vseh področij krajevne skupnosti iz skupnega vodovoda.

Zaustavili bomo poseljevanje območij, ki so prekomerno onesnažena s SO2, do sanacije virov onesnaževanja. Preko območja krajevne skupnosti vodijo možne trase plinovoda (v proučevanju).

Planska celota 6

KS Šentilj-Arnače

Izdelani in potrjeni prostorski izvedbeni akt (zazidalni načrt) za območje Šentilja predvideva ureditev (pretežni del) v skladu z dolgoročno zasnovo naselja (vloga Šentilja v območju naselij v etapah — glej družbeni plan). Načrtovali bomo prostor: za trgovino osnovne preskrbe, za širitev šole, za širitev pokopališča in ureditev mrliške vežice. V širših mejah ureditvenega območja bomo načrtovali prostor za naselitev pretežnega dela naravnega prirasta planske celote in po potrebi prostor za manjšo obrtno cono. Proučili bomo ustreznejšo traso ceste skozi naselje. Del naravnega prirasta bomo zadržali v zaselkih Zg. in Sp. Arnače. V naseljih Laze, Silova (z

zaselkom Kote) in Ložnica, brez posebnih razvojnih možnosti (kmetijska zemljišča 1. območja) in nimajo določenega ureditvene ga območja, bomo zadržali del naravnega prirasta prebivalstva.

Načrtujemo priključitev vseh gosteje poseljenih območij na skupni vodovodni sistem, naselje Šentilj (območje zazidave) pa na manjšo čistilno napravo. Proučili bomo možnost gradnje zadrževalnika na Ložnici (mejno območje z občino Žalec) in zasnovali traso možnih novih odsekov regionalne ceste proti Polzeli (priključitev na predvideno avtocesto). Preko območja potekajo možne variante trase odcepa plinovoda (v proučevanju) v industrijsko cono Titovega Velenja s Šoštanjem.

Planska celota 7 – območje urbanističnih zasnov

KS Gorenje

V prostorskem izvedbenem aktu za ureditveno območje naselja Gorenje, ki vključuje tudi del Skornega, bomo opredelili in zavarovali prostor: za izgradnjo 8-letne osnovne šole (1. etapa 4-razredna šola) z veliko večnamensko avlo, s telovadnico in (šolskim) športnim igriščem, za VVZ s tremi oddelki, za ekspozituro pošte, eventualno banke, za storitveno obrt s servisno dejavnostjo, za trgovino oziroma širitve trgovine in gostinski lokal, vse v centralnem območju naselja. V območju bomo zagotovili prostor za pretežni del naravnega prirasta naselja Gorenje in za priseljevanje iz zaledja. Proučili bomo možnost nadomeščanja kmetijskih zemljišč 1. območja v ureditvenem območju za potrebe dolgoročnega razvoja naselja. Zavarovali bomo širše spomeniško območje, neposredno okolico razglašenih spomenikov in poglede. Pokopališče bo delno razširjeno in postopoma opuščeno in spremenjeno v spominski park po letu 1995. Določili bomo prostorske razvojne možnosti "Keramike", raziskali možnosti izrabe pridobljenih površin v kamnolomu tufa in določili obrtno cono. Proučili bomo traso regionalne ceste (infrastrukturni koridor) skozi (odkopani) kamnolom in določili traso ceste do Šmartnega ob Paki.

V kamnolomu morajo (dosledno) izvajati načrtovane sanacije in izdelati program zmanjševanja onesnaževanja okolja. Z območja vasi bomo preselili obrtno proizvodnjo gradbenih elementov.

V delu ureditvenega območja Paška vas-Gavce, na območju Paške vasi, bomo omogočili le naselitev dela naravnega prirasta prebivalstva. Upoštevati je že načrtovano traso ceste in regulacije Pake. Preverili bomo obremenitve okolja s strani farm kokoši in načrtovali njihovo sanacijo.

V Gavcah bomo določili prostor za športno igrišče. V območju bomo zagotavljali naseljevanje naravnega prirasta Gavc in Paške vasi ter selitvenega iz naselja. Proučili bomo možnost nadomeščanja kmetijskih zemljišč 1. območja v ureditvenem območju za potrebe rasti naselja, predvsem za organiziranje obrtne cone. Naselje Gavc bo ohranilo mešani značaj: v višjih naseljih bomo omogočali gradnjo objektov za počitek in za pomoč pri ljubiteljski dejavnosti. Načrtovati je ustreznejše ceste po območju in povezave z novim cestnim odsekom.

Vsa ureditvena območja (Gorenje, Paška vas, Gavce) bomo povezali s predvidenim centralnim kolektorjem in s tem omogočili celovito komunalno sanacijo. Določili bomo traso vodovoda iz "Gneča" in proučili možnost povezave tega vodovoda s skupnim sistemom Šmartno ob Paki.

Razložena naselja Veliki vrh, Skorno in Slatine nimajo določenih ureditvenih območij. Za naselje Slatine bomo proučili možnost zasnove poselitve mešanega značaja, v ostalih bomo zadržali del naravnega prirasta domačega prebivalstva.

KS Šmartno ob Paki

Ureditveno območje Šmartnega ob Paki vključuje tudi mešano naselje Mali vrh in del Slatin. V prostorskem izvedbenem aktu za centralno območje Šmartnega ob Paki bomo določili in zavarovali prostor za manjkajoče dejavnosti in omogočili prostorski razvoj obstoječim: za širitev osnovne šole, za športno rekreacijske objekte in naprave ter kopališče, za širitev zdravstvene postaje, za širitev gasilskega doma z ekspozituro banke in pošte. V širšem območju bomo določili prostore: za trgovino osnovne preskrbe in za trgovino za kmetijske pridelke, za servis za poljedelske stroje in za storitveno obrt. Proučili bomo prostorske možnosti razmestitve naravnega in selitvenega prirasta za okoli 150 stanovanj do leta 2000, upoštevaje že načrtovano. Proučili bomo možnost lociranja cone proizvodne obrti v ureditvenem območju Šmartnega ob Paki. Določili bomo širše varstvene pasove razglašenih kulturnih spomenikov in načrtovali preureditev pokopališča v spominski park. Nadomestno (novo) lokacijo pokopališča načrtujemo na območju "Tomažek". Za razvoj Šmartnega ob Paki so neobhodne površine 1. območja ob šoli in Vinu Šmartno.

V Rečici bomo načrtovali le prostore za trgovino osnovne preskrbe, za manjše športno igrišče in za poselitev naravnega prirasta naselja. Ureditveno območje počitniških hiš bomo razvijali kot mešano naselje in tako načrtovali komunalno ureditev.

V prostorskem izvedbenem aktu za območje kamnoloma bomo predvideli razvojne možnosti te dejavnosti, proučili širši prostor ter morebitno obnovitev že načrtovanega razvoja in določili načine razreševanja problematike ogroženih prebivalcev in zemljišč v varstvenem pasu kamnoloma in bodoče čistilne naprave. Načrtovali bomo celovito komunalno sanacijo ureditvenih območij naselij tega območja, določili traso kolektorja in lokacijo centralne čistilne naprave. Proučili bomo cestno omrežje celotnega območja in določili traso obvozne ceste skozi Šmartno ob Paki, povezavo z Gorenjem oziroma Šaleško magistralo, mrežo avtobusnih postajališč in možnost ureditve železniškega postajališča za območje Rečice–Podgora. Nadaljevali bomo z deli na načrtovanih regulacijah.

Planska celota 8

KS Skorno-Florjan

Zaradi bližine Pohrastnika in tam načrtovanih centralnih dejavnosti v ureditvenem območju naselja Florjan, ne bomo načrtovali osnovne šole. V prostorskem izvedbenem aktu za območje Florjan bomo zavarovali prostor: za izgradnjo doma krajevne skupnosti, za športna igrišča, za trgovino osnovne preskrbe in za naselitev pretežnega dela naravnega prirasta prebivalstva Florjana in za preseljevanje z rušnega polja. Upoštevali bomo delno ureditev potoka Florjanščica, načrtovali rekonstrukcijo ceste skozi Florjan in novo cestno povezavo iz Penka v Topolšico. Razširili bomo varstveno območje kulturnih (razglašenih) spomenikov na osnovi strokovnih osnov. Proučili bomo možnost nadomestitve dela kmetijskih zemljišč 1. območja v ureditvenem območju za potrebe dolgoročnega razvoja naselja.

Vodooskrbo obeh naselij bomo načrtovali iz skupinskih vodovodov. Posebej bomo načrtovali sanacijo plazovitih območij. Po planski celoti bo potekal predviden vodovod iz Topolšice na Grmov vrh in del vodovoda iz Hudega potoka. Vzdolž nove cestne povezave bomo načrtovali nadomestne elektroenergetske povezave, TT linije in (v varianti) vročevod v Topolšico.

Skorno pri Šoštanju nima določenega ureditvenega območja; ne načrtujemo posebnih razvojnih ukrepov, razen izboljšave cestne povezave s Pohrastnikom in Gorenjem.

Planska celota 9 – območje urbanističnih zasnov

KS Topolšica

V prostorskem izvedbenem aktu za centralne predele Topolšice zagotavljamo poleg 100 stanovanj v blokih in 8 v vrsti, prostor za namestitev manjkajočih centralnih dejavnosti in za preselitve z rušnega polja, za osemletno osnovno šolo s telovadnico in šolska športna igrišča, za VVZ, za trgovino osnovne preskrbe, za ekspozituro pošte in banke, za skupna parkirišča in avtobusno postajališče. Določena je lokacija čistilne naprave. Dodatno površino za preseljevanje z rušnega polja in za naravni prirast (40–50 stanovanjskih enot) bomo načrtovali v ureditvenem območju, na pobočjih na severovzhodu ob naselju.

Zahodno ob hotelu Vesna bomo načrtovali rekreacijske površine za potrebe turistične dejavnosti. Proučili bomo možnost ureditve lokostrelskega poligona (dvonamenska, s kmetijstvom prekrivajoča raba) in kombinirane sprehajalno-tekaške steze. Načrtovali bomo sanacijo parkovnih površin in nove funkcije praznih objektov zdravilišča oziroma bolnišnice. Gozdove v zaledju bomo v večji meri vključevali v razne oblike rekreacije.

Proučili bomo možnost centralnega ogrevanja naselja iz sistema Titovo Velenje–Šoštanj (preko Pohrastnika) ali iz toplih vrelcev v Lajšah. V vodovodni sistem bodo vključene vodovodna zajetja Strmine in v Topolšici. Določili bomo varstvene pasove vseh potencialnih zajetij pitne vode, načrtovali priključitev manjših – lokalnih vodovodov na centralni sistem, kjer je predvidena povezava v smeri Raven.

V lokacijskem načrtu bomo upoštevali že projektirano traso odseka severne obvoznice od Topolšice do Penka in možnost prekategorizacije obravnavanega odseka ceste iz regionalne v občinsko.

V prostorskem izvedbenem aktu za ureditveno območje Lajš bomo določili prostorske možnosti letališča, določili in zavarovali površine za rekreacijo za domače prebivalstvo in za obletališko dejavnost. V ureditvenem območju bomo načrtovali prostor za naselitev naravnega prirasta prebivalstva Lajš in zaledja in za priseljevanje z rušnega polja. Proučili bomo možnosti poselitve v gozdu.

KS Ravne

Posebej bomo načrtovali ukrepe za urejanje širšega prostora razglašenega spomenika dvorca Gutenbuechel, vključenega v posebno ureditveno območje, ki je znotraj pridobivalnega prostora rudnika, a predvidoma ostane nepoškodovano.

Planska celota 10 – območje krajinskih zasnov

Krajevne skupnosti (deli) Ravne, Gaberke-Družmirje, Škale-Hrastovec, Stara vas, Pesje, Šoštanj, Skorno-Florjan in Topolšica.

Pravočasno bomo zagotavljali preseljevanje prebivalstva s pridobivalnega prostora in s tem nemoteno realizacijo zastavljenih planov pridobivanja premoga. Največje spremembe se bodo dogajale v obdobju 1986 do 1990 na območjih, ki sodijo v krajevne skupnosti Gaberke in Škale-Hrastovec.

Na območju Sp. Gaberk z Družmirjem bo ogroženih 42 stanovanjskih objektov, 17 kmetijskih gospodarstev in gasilski dom. Za kmetijstvo bo trajno izgubljenih (močno poškodovanih in zalito) nad 30 ha najboljših kmetijskih zemljišč. Poškodovane bodo še obsežne površine drugih kmetijskih zemljišč in gozdov med Sp. Gaberkami in Škalami, prekinjena bo direktna cestna povezava Gaberk s Šoštanjem. Prestaviti je še spomenik s področja Družmirja v Gaberke.

Na območju (Sp.) Škal so predvidena večja pogrezanja kmetijskih površin, ki so že izločena iz 1. območja. Ogrožena bo ena stanovanjska hiša, 2 kmetiji, gasilski dom in šola. Te objekte bomo nadomeščali v zazidalni coni Hrastovec (s Škalami).

Nadaljevali bomo z rekultivacijami kmetijskih zemljišč, ki bodo zaokrožali kmetijski kompleks Turn ter v najkrajšem času usposabljali manj poškodovana zemljišča, ki jih bodo obdelovali kmetje z roba pridobivalnega prostora.

Na območju Topolšice in Metleč bomo nadaljevali s predčasnimi odkupi objektov in zemljišč.

Skrbno bomo čuvali odkrivko na ustreznih deponijah in jo uporabljali le za obnovo poškodovanih in pridobivanje novih kmetijskih površin znotraj ali na robu pridobivalnega prostora. Obnavljali bomo gozdove in sanirali opuščena odlagališča komunalnih in posebnih odpadkov.

Območje ugrezanja bomo urejali skladno s krajinskimi zasnovami oziroma z načrtovanimi posegi v okviru krajinskega načrta. Poseben ureditveni načrt bomo izdelali za nasip (deponijo pepela) med Velenjskim in Družmirskim jezerom.

5.2. Pregled (pomembnejših) posegov v prostor

V posameznih planskih celotah v občini so predvideni naslednji posegi v prostor, kot jih določa dogovor o temeljih srednjeročnega plana DDP občine Velenje za obdobje 1986–1990:

Planska celota 1 – območje krajinskih zasnov

Krajevna skupnost Bele vode (naselje Bele vode)

1/1 mali hidrocentrali v Lubiji in povezovalni daljnovod
1/2 izgradnja zajetja Hudi potok in primarnega vodovoda do vodovodnega sistema Ljubija–Grmov vrh

Krajevna skupnost Zavodnje (naselja Zavodnje in Šentvid)

1/3 gradnja mrliške vežice in širitev pokopališča
1/4 izgradnja ceste Potočki ovinki–Koželjnik
1/5 ureditev manjšega zimskega rekreacijskega centra na Slemenu

Planska celota 2

Krajevna skupnost Ravne (naselje Ravne z zaselkom Gornje Ravne)

2/1 izgradnja vodovoda
2/2 ureditev avtobusnega postajališča pri mlinu
2/3 razširitev mostu pri žagi
2/4 ureditev igrišča v Spodnjih Ravnah
2/5 regulacija Pečovnice–Klančnice
2/6 regulacija Klančnice

Krajevna skupnost Gaberke-Družmirje (naselja Gaberke, Družmirje)

2/7 usmerjena (pretežna nadomestna) stanovanjska gradnja in gradnja nadomestnih kmetijskih gospodarstev z ureditvijo sekundarnega komunalnega omrežja v zazidalnem območju Gaberk
2/8 izgradnja primarnega zbiralnika za odvajanje odpadnih voda in čistilne naprave
2/9 rekonstrukcija (razširitev in delna sprememba trase) ceste skozi Gaberke
2/10 izgradnja dovozne ceste iz Gaberk preko Velenja v cono B
2/11 izgradnja nadomestnega gasilskega doma v Gaberkah
2/12 prestavitev spomenika padlim krajanom
2/13 izgradnja rezervoarja in primarnega vodovoda iz Škal

Krajevna skupnost Škale-Hrastovec (naselja Hrastovec in Škale)

2/14 usmerjena individualna stanovanjska gradnja z ureditvijo sekundarnega komunalnega omrežja v zazidalnem območju Škale-Hrastovec
2/15 izgradnja primarnih zbiralnikov za odvajanje odpadnih voda
2/16 postavitev daljnovoda Hrastovec I in II
2/17 izgradnja gasilskega doma s prostori KS in trgovino
2/18 gradnja (nadomestne) 4-razredne osnovne šole
2/19 izgradnja kanalizacije v Škalah in Podlubeli
2/13 izgradnja zajetja, črpališča in čistilne naprave v Škalah in primarnega vodovoda v Gaberke (Ravne)
2/20 odkopavanje premoga, ugrezanja zemljišč, rušenja objektov in sanacija zemljišč
2/21 izgradnja hleva za 120 glav živine, strojne lope in obnova vzporednih objektov pri Turnu

Planska celota 3 – območje krajinskih zasnov (naselja Plešivec, Škalske in Šmartinske Cirkovce, Paka, Paški Kozjak, Lopatnik in Bevče)

Krajevna skupnost Cirkovce (naselja Škalske in Šmartinske Cirkovce)

3/1 postavitev daljnovoda in trafopostaje Završe-Medvejek

Krajevna skupnost Paka (naselja Paka, Paški Kozjak in Lopatnik)

3/2 rekonstrukcija odsekov regionalne (magistralne) ceste skozi Pako
3/3 izgradnja mostu Lahovnik
3/4 ureditev križišča pri osnovni šoli Paka
3/5 položitev TT kabla ATC Velenje – ATC Mislinja
3/6 postavitev daljnovoda in trafopostaje Lopatnik
3/7 ureditev manjšega zimskega rekreacijskega centra v Lokah
3/8 širitev kamnoloma Paka, sanacija eksploatiranih površin in gradnja odseka nadomestne ceste na Paški Kozjak skozi oz. na robu kamnoloma

Krajevna skupnost Bevče (naselje Bevče)

3/9 razširitev vodovodnega zajetja
3/10 kmetijske prostorske operacije (hidromelioracije)

Planska celota 4 – območje urbanističnih zasnov (naselja Titovo Velenje, Šoštanj, del Pake, del Podkraja in Pohrastnik)

Krajevna skupnost Paka (Trebeliško, Selo)

4/1 regulacija odseka Pake in gradnja mostu za cesto na Trebeliško (Lopatnik)
4/2 ureditev avtobusnega postajališča pri odcepu ceste na Trebeliško
4/3 ureditev poligona za preizkus strelskih sposobnosti
4/4 programska dopolnitev rekreacijskega območja (športno-rekreacijski objekti)
4/5 širitev odkopavanj proti vzhodu ter zaključek odkopavanj in sanacija kamnoloma Selo na severu
4/6 izgradnja surovinske baze Vegrad z betonarno
4/7 izgradnja obrata opažev Vegrad

Krajevna skupnost Konovo

4/8 ureditev pet avtobusnih postajališč
4/9 individualna stanovanjska gradnja na območju zazidalnega območja Konovo z rekonstrukcijo in dograditvijo primarnih in sekundarnih naprav v ureditvenem območju
4/10 pripravljalna dela za izgradnjo stanovanjske soseske Selo
4/11 izgradnja TP Selo II in II ter povezovalnega VN kablovoda
4/12 izgradnja poslovno-tehničnega objekta Vegrad
4/13 dozidava proizvodnega obrata IGE
4/14 položitev TT kabla ATC Titovo Velenje–ATC Mislinja

Krajevna skupnost Šmartno

4/15 ureditev otroškega igrišča
4/16 ureditev poligona za trening strelske družine Mrož
4/17 ureditev križišča Kidričeve-Efenkove ceste
4/18 postavitev sprejemnega stolpa

Krajevna skupnost Stara vas

4/19 izgradnja podvoza in odseka ceste iz IC I v IC II
4/20 ureditev strojnega parka in parkirišča komunalnih vozil ter parkirišča drugih vozil
4/21 rekonstrukcija Koroške, ureditev Križišča s Kidričevo, ureditev avtobusnega postajališča ob križišču in parkirišča
4/22 izgradnja skladišča in prodajalne Era
4/23 dozidava samskemu domu Vegrad
4/24 izgradnja tehničnih prostorov Vekos, TOZD Toplotna oskrba
4/25 izgradnja industrijskih tirov k Eri, Intereuropi in Vegradu
4/26 izgradnja odseka prevoznega tira Celje—Titovo Velenje, železniškega mostu čez Pako in industrijskih tirov za potrebe REK
4/27 podvojitev vročevoda TE Šoštanj—Titovo Velenje (delna sprememba trase)
4/28 prestavitev dveh odsekov 100kV DV Dravograd (nova) RTP Titovo Velenje
4/29 pripravljalna dela za cesto v industrijski coni II (Tomšičeva—S. Blatnika)
4/30 ureditev avtokampa ob jezeru
4/31 gradnja obrtne cone

Krajevna skupnost Hrastovec-Škale

4/32 razširitev in posodobitev ter sanacija deponije komunalnih odpadkov

Krajevna skupnost Franc Leskošek-Luka (Pesje)

4/33 izgradnja Lilijske ceste
4/34 ureditev parkirišč ob šoli
4/35 ureditev rekreacijskega območja (otroška igrišča)
4/36 izgradnja servisne ceste in mostu na območju klasirnice
4/37 izgradnja spremljajočih industrijskih objektov kompleksa klasirnice
4/38 izgradnja 4 industrijskih tirov klasirnice
4/26 izgradnja odseka prevoznega tira Celje—Titovo Velenje in železniškega mostu čez Pako
4/39 izgradnja podhoda pod Partizansko cesto
4/40 izgradnja železniškega postajališča
4/41 rekonstrukcija Partizanske ceste s križišči in ureditev avtobusnih postajališč
4/42 rušenje obstoječih objektov in širitev deponije premoga ter izgradnja transportnih naprav in transportnega mostu čez Pako
4/43 izgradnja objektov nakladanja in razkladanja premoga (dveh) železniških tirov, železniškega mostu in nadvoza
4/44 položitev nadomestnega TT voda
4/27 podvojitev vročevoda TE Šoštanj—Titovo Velenje
4/45 izgradnja vodovoda Šoštanj—Staro Velenje
4/46 izgradnja lakirnice, preizkuševališča za SMP, skladišča in nadzidava upravne zgradbe v kompleksu ESO
4/47 nadaljevanje izgradnje kompleksa Novih Prelog - črpališče diesel goriv, remiza in nitranjih industrijskih tirov, žaga, plinska postaja, delavnice za remont, parna pralnica, zunanji deponijski prostori, ceste
4/48 izvedba celovite zaščite naselja Pesje pred ekološkimi polucijami
4/49 ugrezanje kompleksa jame Preloge
4/50 širitev pokopališča Podkraj

Krajevna skupnost Staro Velenje

4/51 usmerjena individualna stanovanjska gradnja in gradnja sekundarnega komunalnega omrežja v zazidalnem območju Za gradom
4/52 izgradnja dovozne ceste ob ob skozi gozd
4/53 izgradnja povezovalne ceste proti Podkraju
4/54 ureditev igrišča
4/45 izgradnja vodovoda Šoštanj—Staro Velenje
4/55 izgradnja primarnega vodovoda Staro Velenje—Kavče
4/56 izgradnja nove cestne (enosmerne) povezave in parkirišč
4/57 pridobitev novih lokalov v ureditvenem območju Starega Velenja
4/58 porušitev objektov Vegrad
4/59 izgradnja poslovnih prostorov, trgovskega lokala Era
4/60 ureditev centralne tržnice
4/61 postavitev daljnovoda v Kavče
4/62 gradnja (prelokacija) baze cestnega podjetja Celje
4/63 gradnja baze Nivo
4/19 izgradnja podvoza in odseka ceste iz IC I v IC II
4/28 prestavitev odseka daljnovoda 110kV Dravograd—Titovo Velenje in vzankanje v novo RTP
4/64 pričetek polaganja nadomestnih VN kablov iz nove RTP
4/65 izgradnja odcepa vročevoda in drugih komunalnih naprav za kompleks RTP, Nivo, CPE
4/66 izgradnja ambulante prve pomoči
4/67 izgradnje tovarniške hale za obnovo in proizvodnjo rezervnih delov
4/68 nadomestna izgradnja objekta servisa
4/69 dogradnja ceste v IC
4/70 nadzidava objekta EKO
4/71 ureditev zbirališča sekundarnih surovin Surovina
4/72 dozidava tiskarne
4/73 izgradnja primarnega vročevoda za Titovo Velenje
4/74 nadaljevanje ureditvenih del na Velenjskem gradu in v grajskem parku
4/75 ureditev republiškega mladinskega centra za smučarske skoke

Krajevna skupnost Desni breg

4/76 porušitev obstoječih dotrajanih objektov in izgradnja novega stanovanjskega kompleksa Provizoriji
4/77 porušitev programsko neustreznih objektov in dogradnja kompleksa Z 1 (pripravljalna dela)
4/78 ureditev križišča Kidričeve ceste—Ceste talcev in ureditev peš poti
4/79 razširitev Slandrove ceste
4/80 ureditev avtobusnega postajališča (2. etapa)
4/81 dogradnja objekta centralnih (servisnih) dejavnosti
4/82 ureditev otroškega igrišča
4/83 ureditev parkirišč in križišča
4/84 ureditev križišča Jenkova—Tomšičeva in dovoza v stanovanjski kompleks
4/85 ureditev pešpoti ob Paki
4/86 zunanja ureditev in nadzidava Jenkova 11
4/87 dozidava (povezava) objekta Centra srednjih šol, ureditev športnih objektov in naprav ter pešpoti
4/88 gradnja prostorov zdravstvenega centra
4/17 ureditev križišča Kidričeva—Tomšičeva—Efenkova

Krajevna skupnost Levi breg

4/89 obnova (dozidava in nadzidava) Delavskega kluba
4/90 prizidek k SDK
4/91 obnovitev Titovega trga
4/92 nadzidava blokov z ravnimi strehami
4/93 izgradnja postaje milice
4/94 izgradnja primarnega vročevoda za Titovo Velenje
4/95 programske spremembe območja HPH
4/96 položitev VN kablovoda
4/97 porušitev dotrajanih objektov in gradnja stanovanjskega bloka in zunanjih ureditev (mlin)
4/98 porušitev enodružinskega stanovanjskega objekta in dozidava stanovanjskega bloka

Krajevna skupnost Edvarda Kardelja

4/99 obnova (programska in fizična) objektov in ureditev v soseski
4/100 izgradnja cestne povezave Šaleška—most preko Pake
4/96 položitev VN kablovoda

Krajevna skupnost Šalek

4/100 izgradnja cestne povezave Šaleška-most preko Pake—odcep v Šalek III—Efenkova
4/101 širitev severnega odseka Efenkove s protihrupno zaščito in ureditev južnega odseka Efenkove
4/102 nadaljevanje gradnje stanovanjskih blokov v Šaleku III z dograjevanjem komunalnih vodov in zunanjih ureditev
4/103 izgradnja trgovine
4/104 porušitev stanovanjskih objektov in gospodarskih poslopij, izgradnja osnovne šole za 720 otrok in ureditev šolskega športnega kompleksa
4/105 zavarovanje razvalin gradu Šalek
4/106 TP in kablovod v Selo

Krajevna skupnost Gorica

4/107 sanacija prometnega omrežja (avtobusno postajališče, obračališče, ureditev parkirišč, pešpoti, dovoza k šoli, priključka ceste)
4/108 usmerjena individualna stanovanjska gradnja in gradnja sekundarne komunalne mreže
4/109 usmerjena individualna stanovanjska gradnja in gradnja sekundarne komunalne mreže
4/110 gradnja doma upokojencev
4/96 položitev VN kablovoda

Krajevna skupnost Šoštanj

4/111 širitev toplovodnega omrežja v Šoštanju in izgradnja toplovoda skozi IC Šoštanj do Pohrastnika
4/112 pridobitev novih stanovanj in lokalov ter sanacija in ureditvena dela v območju starega mestnega jedra Šoštanja
4/113 širitev ceste Šoštanj—Topolšica
4/114 postavitev (nadomestnega) DV Metleče—Pohrastnik
4/115 ureditev parkirišč na Ašker čevi in Tekavčevi
4/116 izgradnja centralne čistilne naprave in dogradnja kolektorja v Penku
4/117 ureditev varovalnega zelenega pasu med čistilno napravo in naseljem Pohrastnik
4/118 gradnja zračilnega jaška za jamo Topolšica
4/27 podvojitev vročevoda TE Šoštanj—Titovo Velenje
4/119 položitev odseka kabla VN TRP Titovo Velenje—Šoštanj
4/120 pripravljalna dela za gradnjo TE Šoštanj
4/121 izgradnja silosa za pripravo pepela in transportnih naprav za odvoz pepela na rušno polje
4/45 izgradnja vodovoda Šoštanj—Titovo Velenje (Staro Velenje)
4/122 namestitev (posodobitev) čistilnih naprav v TEŠ
4/123 druga etapa gradnje čistilne naprave za industrijsko predčiščenje vode in vgradnjo čistilnih naprav za čiščenje dimnih plinov
4/124 ureditev okolice in zavarovanje Pustega gradu
4/125 sanacijska dela na porušenih zemljiščih
4/126 izgradnja stanovanjskega bloka za upokojence in komunalna ureditev okolice

Krajevna skupno Skorno-Florjan (Pohrastnik)

4/127 usmerjena (pretežno nadomestna) individualna gradnja v coni "e" v Pohrastniku
4/128 ureditev železniškega postajališča v Pohrastniku (Penku)
4/129 izgradnja odseka severne ceste Topolšica—Pohrastnik (Penk) in delna regulacija struge Florjanščice
4/114 postavitev (nadomestnega DV Metleče—Pohrastnik

Krajevna skupnost Podkraj-Kavče (Podkraj I)

4/130 Izgradnja toplovodnega omrežja

Planska celota 5

Krajevna skupnost Podkraj-Kavče

5/1 izgradnja primarne in sekundarne kanalizacije v Podkraju
5/2 izgradnja čistilne naprave v Podkraju
5/3 izgradnja kanalizacije v Kavčah
5/4 izgradnja primarnega vodovoda Staro Velenje—Kavče in rezervoarja v Kavčah
5/5 postavitev DV in TP Kavče II

Krajevna skupnost Lokovica

5/7 postavitev DV in TP Lokovica — Venišnik
5/8 izgradnja kanalizacije

Planska celota 6

6/1 gradnja vodovoda Šentilj (Amače)
6/2 postavitev DV in TP Podkoželj
6/3 postavitev DV Šentilj
6/4 gradnja mrliške vežice in širitev pokopališča Šentilj

Planska celota 7 — območje urbanističnih zasnov

Krajevna skupnost Šmartno ob Paki

7/1 usmerjena individualna stanovanjska gradnja v Šmartnem ob Paki z izgradnjo sekundarnega komunalnega omrežja
7/2 izgradnja primarne kanalizacije v Šmartnem ob Paki
7/3 izgradnja zajetja v območju MATRES in primarnega vodovoda do zajetja v Paški vasi in do rezervoarja
7/4 izgradnja rezervoarja in vodovoda Veliki vrh
7/5 širitev objektov MATRES (znotraj ograjenega območja)
7/6 postavitev DV in TP v Šmartnem ob Paki
7/7 ureditev avtobusnih postajališč v Šmartnem ob Paki in Rečici ob Paki
7/8 izgradnja industrijskega tira v Šmartnem ob Paki

Krajevna skupnost Gorenje

7/9 regulacija odseka Pake skozi Paško vas (2. etapa)
7/10 izgradnja ceste skozi Paško vas (2. etapa)
7/11 ureditev (širitev) pokopališča
7/12 širitev kamnoloma tufa proti severu in prestavitev odseka NN voda na tem območju
7/13 rekonstrukcija odseka regionalne ceste Gorenje—občina Mozirje
7/14 položitev (primarnega) vodovoda iz "Gneča"
7/15 ureditev pešpoti v Gavcah

Planska celota 8

Krajevna skupnost Skorno-Florjan

8/1 izgradnja odseka severne ceste Topolšica—Pohrastnik (Penk)
8/2 prestavitev nadomestnega DV Florjan—Topolšica
8/3 izgradnja vodovoda Topolšica—Grmov vrh in razširitev čistilne naprave
8/4 izgradnja male HE
8/5 primarni vodovod Hudi potok—Grmov vrh

Planska celota 9 — območje urbanističnih zasnov

Krajevna skupnost Topolšica

9/1 gradnja trgovine
9/2 ureditev športno-rekreacijskega poligona ob Vesni
9/3 postavitev nadomestnega DV Florjan—Topolšica
9/4 izgradnja odsekov severne ceste Lajše—Topolšica in Topolšica—Pohrastnik (Penk)
9/5 izgradnja primarnega zbiralnika za odpadne vode in pripravljalna dela za izgradnjo čistilne naprave
9/6 izgradnja primarnega vodvoda Strmina—Topolšica
9/7 izgradnja (širitev) vodovodnega sistema Topolšica in povezovalnega cevovoda do grmovega vrha
9/8 peš pot
9/9 širitev ceste Šoštanj—Topolšica

Planska celota 10 — območje krajinskih zasnov — pridobivalni prostor rudnika

Krajevna skupnost Škale-Hrastovec

10/1 ugrezanja kmetijskih površin, gozdov, objektov in ureditev in rekultivacija poškodovanih zemljišč
10/2 sanacija (zasutega) odlagališča komunalnih odpadkov
10/3 sanacija odlagališča posebnih odpadkov v Ležnu
10/4 izgradnja nasipa in sanacija voda Velenjskega jezera

Krajevna skupnost Gaberke

10/5 izgradnja nasipa med Velenjskim in Družmirskim jezerom
10/6 ugrezanja kmetijskih površin gozdov, objektov in ureditev

Krajevna skupnost Skorno-Florjan

10/7 izgradnja odseka severne ceste Topolšica—Penk

Opomba:
V pregled niso vključene predvodene naloge, ki ne pomenijo večjega posega v prostor — npr. obnova cestišča znotraj obstoječega cestnega telesa ali jih zaradi razsežnosti ni mogoče natančneje zamejiti — npr. zračni TT in elektro NN vodi in kablovodi in podobno.

5.3. Načini urejanja prostora

5.3.1. Dopolnitev planskih zasnov prostorskih sestavin dolgoročnega plana občine za obdobje 1986 do 2000

Na osnovi usmeritev dolgoročnega plana za pripravo urbanističnih zasnov za ureditvena območja
1. Titovo Velenje s Šoštanjem
2. Šmartno ob Paki z Gorenjem
3. Topolšica z Lajšami

in krajinskih zasnov za območja

1. Bele vode in Zavodnje ter Smrekovec in Komen (širše območje)
2. Graška gora in Paški Kozjak
3. Pridobivalni prostor rudnika lignita

bomo izdelali posebne strokovne podlage in na osnovi teh izdelali planske zasnove dolgoročnega plana za obravnavana območja.

5.3.2. Dopolnitev programskih zasnov

Na osnovi izhodišč tega plana, dopolnjenih planskih zasnov dolgoročnega plana in drugih posebnih strokovnih podlag, bomo za območja kompleksne graditve in prenove izdelali programske zasnove v zahtevanem obsegu in merilu in v skladu z letnim programom priprave prostorskih izvedbenih aktov.

5.3.3. Prostorski izvedbeni akti

S prostorskimi izvedbenimi akti – s prostorskimi ureditvenimi pogoji (PUP) in prostorskimi izvedbenimi načrti (PIN) – bodo obdelane s tem srednjeročnim planom sprejete odločitve o gradnji in širitvi naselij in drugih posegih v prostor.

5.3.3.1. Prostorski ureditveni pogoji

Prostorske ureditvene pogoje bomo izdelali in z njimi urejali:
- območja, kjer so že prostorski izvedbeni načrti realizirani
- območja, za katera je predvidena izdelava prostorskih izvedbenih aktov, pa ti še ne bodo sprejeti v srednjeročnem obdobju 1986 do 1990
- območja, za katera ni predvidena izdelava prostorskih izvedbenih načrtov.

Za območja razpršene gradnje (ki niso vključena v ureditvena območja naselij), so ugotovljena obstoječa stavbna zemljišča. Njihovo (morebitno) širjenje bo opredeljeno s prostorskimi ureditvenimi pogoji. S PUP bodo obravnavana tudi vsa območja, ki so v DP za obdobje 1981 do 1985 določena kot stavbna zemljišča (območja urejanja po urbanističnem redu in niso vključena v ureditvena območja naselij.

Odlok o urbanističnem redu v občini Velenje bo takoj usklajen s sprejetim srednjeročnim planom in bo v veljavi najkasneje do 31. decembra 1990. Postopoma bo prenehal veljati za območja, za katera bo sprejeti ustrezni prostorski ureditveni pogoji.

5.3.3.2. Prostorski izvedbeni načrti

Za realizacijo zastavljenih nalog v dogovoru o temeljih družbenega plana občine za obdobje 1986 do 1990 in nalog v začetku prihodnjega srednjeročnega obdobja, bomo izdelali in sprejeli že izdelane naslednje prostorske izvedbene načrte:

Zazidalni načrti

Zap. št. planske celote	Oznaka območja	Ime – namembnost območja – zazidave
1	2	3
002	S 2/2	Enodružinska stanovanjska gradnja Ravne
	C 2/2	Centralne dejavnosti Gaberke
	C 2/3	Centralne dejavnosti Hrastovec-Škale
004	O 4/1	Obrtna cona Selo II
	E 4/1-del	Industrijska cona kamnoloma Selo
	S 4/1	Enodružinska stanovanjska gradnja Konovo (z zasnovo centr. dejavnosti)
	S 4/2	Večdružinska stanovanjska gradnja Selo (z zasn. centr. dejavnosti)
	S 4/11-del	Ob parku – večdružinska stanovanjska gradnja
	P 4/5 in M 4/2	Servisne in skladiščne dejavnosti Stara vas
	O 4/3	Obrtna cona Stara vas (z zasnovo enodružinske stan. gradnje)
	M 4/3-del	Železniška tovorna postaja Titovo Velenje (v 1. etapi predv. lokacijski načrt za 6 tirov)
	P 4/7-del	Industrijska cona REK II - zahod
	O 4/4	Enodružinska stan. gradnja z zasnovo mirne obrti Pesje-zahod
	S 4/7	Enodružinska stan. gradnja (ZN Straža - vzhodni del)
	M 4/4-del	Industrijska cona I - zahod (nadzorstva)
	P 4/9-del	Industrijska cona I - vzhod (Gorenje)
	O 4/5	Servisne dejavnosti ob Partizanski (z zasnovo proizvodne obrti)
	S 4/9	Za gradom - enodružinska stan. gradnja (z zasnovo central. dejavnosti)
	M 4/6	Centralne (servisne) dejavnosti Trebuša
	S 4/16-del	Večdružinska stan. gradnja Mlin
	S 4/15 in S 4/16-del	Večdružinska stan. gradnja (Z1 in Z2 z zasnovo centralnih dejavnosti)
	C 4/3	Centralne dejavnosti (šolstvo in zdravst.)
	C 4/6-del in S 4/17-del	Centralne dejavnosti (osnovna šola in VVZ) in povezovalna cesta v Šalek III (sprememba ZN Velenje-vzhod)
	S 4/20a	Enodružinska stanovanjska gradnja Šalek
	C 4/7	Centralne dejavnosti Gorica
	S 4/24-del	Enodružinska stanovanjska gradnja Gorica-vzhod I.
	P 4/10	Industrijska cona TEŠ Šoštanj (TEŠ V)
	S 4/27	Večdružinska stanovanjska gradnja Šoštanj
	P 4/13	Industrijska cona Šoštanj-sever
	P 4/12-del	Industrijska cona Šoštanj-jug
	O 4/7	Obrtna cona Šoštanj
	S 4/32-del	Enodružinska stan. gradnja Pohrastnik – cona E
	S 4/33-del in C 4/9 in O 4/8	Eno- in večdružinska stan. gradnja in centralne dejavnosti in zasnova obrtnih dejavnosti Pohrastnik
007	S 7/6 in C 7/2-del	Enodružinska stanovanjska gradnja Šmartno ob Paki
009	S 9/1	Enodružinska stanovanjska gradnja Topolšica
	S 9/2, C 9/1 in K 9/1-del	Večdružinska stanovanjska gradnja z zasnovo centralnih dejavnosti in čistilno napravo

S sprejetjem srednjeročnega plana za obdobje 1986 do 1990 takoj prenehajo veljati zazidalni načrti ali njihovi deli, ki niso v skladu z določili tega plana. Ostali sprejeti zazidalni načrti, katerih določila zaradi svoje ustreznosti omogočajo pričetek, izvajanje ali zaključitev že začete gradnje, ostanejo v veljavi najdlje do 31. decembra 1990.

Ureditveni načrti

1	2	3
003	E 3/1	(Kamnolom) Paka
	K 3/1	Melioracija Bevče
004	E 4/1	Kamnolom Selo
	R 4/1	Rekreacijsko območje in poligon za preizkus strelskih sposobnosti Trebeliško
	S 4/11-del, 12, 13 in 14	Stanovanjsko območje Titovega Velenja (detajlnejše določeno na osnovi urbanističnih zasnov in posebnih strokovnih podlag)
	D 4/1	Deponija komunalnih odpadkov
	R 4/4-del	Rekreacijsko območje ob Velenjskem jezeru
	R 4/5	Rekreacijsko območje Pesje
	D 4/3	Pokopališče Podkraj
	S 4/10	Staro Velenje
	R 4/6	Velenjski grad – grajski hrib
	S 4/18 in G 4/8a-del	Šalek
	S 4/28	Šoštanj – staro mestno jedro
007	E 7/1	Kamnolom tufa Gorenje
	D 7/1	Pokopališče Šmartno ob Paki
	E 7/2	Kamnolom Podgora
009	Z 9/2	Zdravilišče Topolšica
	T 9/1	Letališče Lajše
010	E 10	Območja pridobivalnega prostora rudnika (oz. planske celote 10) v več etapah

Lokacijski načrti (pomembnejši)

1	2	3
001		Cesta Petoški ovinki – Koželjnik
001, 008 in 009		Zajetje in vodovod Hudi potok
002 in 010		Kolektor in čistilna naprava Ravne
		Kolektor in čistilna naprava Hrastovec (s Škalami)
		Zajetje, čistilna naprava in vodovod sistema Lubela (Škale)
003		Rekonstrukcija odsekov regionalne (magistralne) ceste skozi Pako
004		Industrijski tiri REK v Titovem Velenju in podvoz s cestno povezavo IC I in IC II
		Razširitev deponije premoga TEŠ
		Rekonstrukcija regionalne ceste Titovo Velenje – odcep Šaleške magistrale
		Vodovod Šoštanj – Titovo Velenje
004, 008 in 009		Cesta Topolšica–Florjan–Penk
005		Vodovodni sistem Šentilj
007		Kolektor in čistilna naprava Šmartno ob Paki
		Vodovodni sistem Šmartno ob Paki
		Vsi pomembnejši daljnovodi VN in pomembnejše male HE

5.4. Programske zasnove za prostorske izvedbene akte - usmeritve

5.4.1. Enodružinska stanovanjska gradnja Ravne (z zasnovo centralnega območja)
Območje S 2/2 in C 2/1

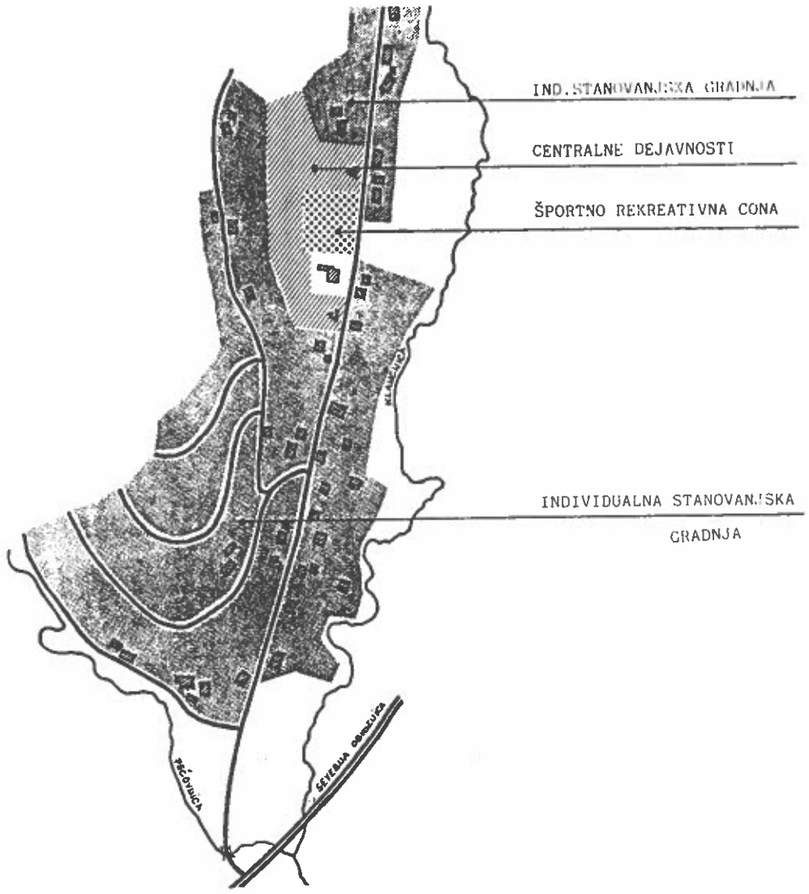

1. Območji S 2/1 (okoli 9,60 ha) in območje C 2/1 (okoli 3,40 ha) sta del ureditvenega območja naselja Ravne velikosti 41,50 ha. Z izvedbenim načrtom bomo obravnavali območje S 2/2, medtem ko se za območje C 2/1, za katerega je predviden ZN z dolgoročnim planom občine, pripravijo in sprejmejo prostorski ureditveni pogoji.

2. Organizacija dejavnosti v območju (program): Površine se namenijo pretežno enodružinski stanovanjski gradnji – predvsem za priseljevanje s pridobivalnega prostora rudnika in za naselitev naravnega prirasta prebivalstva krajevne skupnosti. Del območja je poseljen in se predvidijo predvsem zapolnitve prostora med obstoječimi objekti. Predvidevamo do 40 enodružinskih stanovanjskih objektov.

V coni centralnih dejavnosti se zagotovi prostor za 4-letno osnovno šolo z večnamensko avlo, telovadnico in igrišča, obejt oziroma prostori za varstvo predšolskih otrok, za trgovino osnovne preskrbe z restavracijo (bifejem). Zagotoviti je določene površine za dolgoročne širitve in za eventualno lokacijo drugih storitev. V tem območju je še zasnovati manjše območje stanovanj z obrtnimi (storitvenimi) prostori v parterju.

3. Kapaciteta območja po posameznih novopredvidenih programih:

program	kapaciteta v ha
stanovanjska cona - okoli 40 individ. stan. objektov	okoli 9,60 ha
centralne dejavnosti	okoli 3,4 ha

4. Zasnova prometnega omrežja: območje naj bi bilo na primarno cestno omrežje navezano preko obstoječe ceste skozi Ravne, ki se na jugu navezuje na severno obvoznico.

– Zasnova notranjega prometa: vsi novi predvideni objekti se bodo navezovali na obstoječo cestno omrežje s tem, da se v stanovanjski coni v jugozahodnem delu območja predvidevajo nove dovozne ceste, ki se bodo navezovale na obstoječo cesto skozi Ravne in bodo služile kot napajalno dovozne ceste do posameznih individualnih stanovanjskih objektov.

– Mirujoči promet: parkiranje je predvideno individualno ob vsakem objektu, le za centralno cono je predvideno centralno parkirišče ob cesti skozi Ravne.

– Peš promet: ob glavnih napajalnih cestah, predvsem pa ob obstoječi skozi Ravne so predvidene površine (pločniki) za normalno odvijanje peš prometa. Posebno pozornost je posvetiti glavnim peš povezavam od predvidenega avtobusnega postajališča mimo cone centralnih dejavnosti do stanovanjskih območij.

– Urgentni dovozi bi bili možni po dovoznih poteh.

– Kolesarska steza naj bi bila urejena ob cesti skozi Ravne.

5. Usmeritve za urbanistično oblikovanje: Prevzame se urbanistični model vaškega naselja s centralnim delom, ki služi kot center naselja in zadovoljuje osnovne družbene in preskrbovalne potrebe prebivalcev naselja.

Individualna stanovanjska gradnja se mora maksimalno podrediti terenu, obenem pa mora urbanistično ustvariti vtis strnjene vasi, ne pa primestne soseske. Enaka pozornost je potrebna pri urbanističnem oblikovanju samega centralnega dela, ki mora nositi prizvok centra vasi; objekti nizke etažnosti prilagojeni tipološkim značilnostim območja. V območju ni evidentiranih objektov naravne ali kulturne dediščine, ki bi vplivali na koncept organizacije prostora.

6. Usmeritve za arhitektonsko oblikovanje: Vsi predvideni objekti se morajo maksimalno vklapljati v prostor; pri oblikovanju objektov je upoštevati vaške arhitekture na tem območju (nizka etažnost, strmi nakloni streh, uporaba lesa pri obdelavi fasad, temni toni kritin). Objekti morajo biti oblikovani čimbolj enotno, da bo dosežen celovit in enoten videz naselja (enaki nakloni streh, obdelava fasad, itd.).

7. Usmeritve za krajinsko oblikovanje: Pozorno in premišljeno je oblikovati stik pozidave z gozdom na zahodnem delu območja ter posvetiti veliko pozornosti robu obeh potokov Klančnice in Pečovnice.

8. Usmeritve za izboljšanje in varovanje bivalnega okolja: Zaradi predvidenega povečanja števila objektov in števila prebivalcev in zaradi izboljšanja pogojev na tem območju, je predvidena čistilna naprava južno od ureditvenega območja.

Nove dejavnosti morajo biti organizirane skladno z veljavnimi predpisi in pogoji pristojnih soglasodajalcev.

9. Zasnova ureditve prostora za potrebe SLO in DS: Zazidalno območje je izven 1. območja – območja obvezne gradnje zaklonišč.

10. Zasnova zaporednosti gradnje oziroma urejanja območja: V prvi fazi se predvideva pozidava območja z individualnimi stanovanjskimi objekti, v drugi fazi (dolgoročneje) pa se predvideva izgradnja samega centralnega predela naselja z vsemi pripadajočimi funkcijami.

5.4.2. Centralne dejavnosti Gaberke – območje C 2/2

Zasnova centralnega območja C 2/2, površine 2,25 ha, je predvidena v potrjenem zazidalnem načrtu P-361/IZN za območje individualne stanovanjske gradnje Gaberke in je skladno z usmeritvami tega plana (točka 5.1.). Območje je zasnovano v dveh delih – za jugozahodni (ob obstoječem večnamenskem objektu) je podana programska zasnova (1. etapa izgradnje centra), severovzhodni del pa je območje dolgoročnejšega razvoja centralnih in storitvenih dejavnosti in se zanj pripravijo prostorski ureditveni pogoji.

Program	bep
– osnovna šola (max. 18 učilnic) s telovadnico	2.200 m2
– VVU	480 m2
– prizidki k večnamenskemu objektu	200 m2

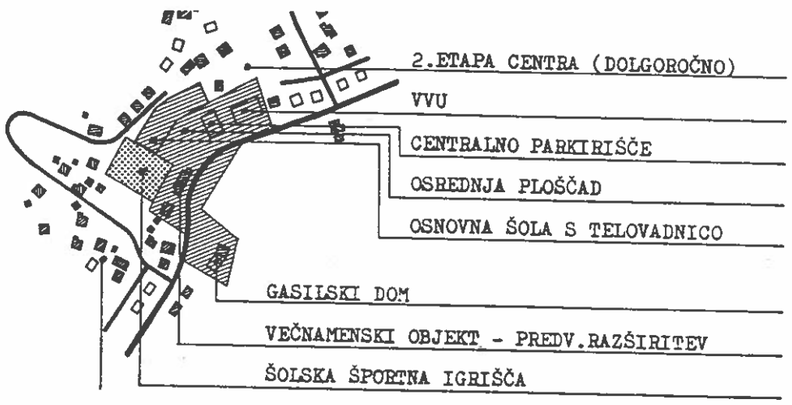

5.4.3. Centralne dejavnosti Hrastovec-Škale – območje C 2/3

Zasnova centralnega območja C 2/3, površine 1,70 ha, je podana s potrjenim zazidalnim načrtom P-295/prog. za območje individualne stanovanjske gradnje in je skladna z usmeritvami tega plana (točka 5.1.). V prvi etapi so predvideni prostori gasilskega doma, trgovine in krajevne uprave, v drugi pa izgradnja osemletke (v prvi etapi štiriletna osnovna šola) s telovadnico in pripadajočimi športnimi površinami. Zagotoviti je še prostor za dolgoročni razvoj storitev (banka, pošta ipd.).

Program	bep
– gasilski dom, trgovina, krajevna uprava	1.802 m2
– osnovna šola s telovadnico	2.200 m2
– ekspozitura banke, pošte	200 m2

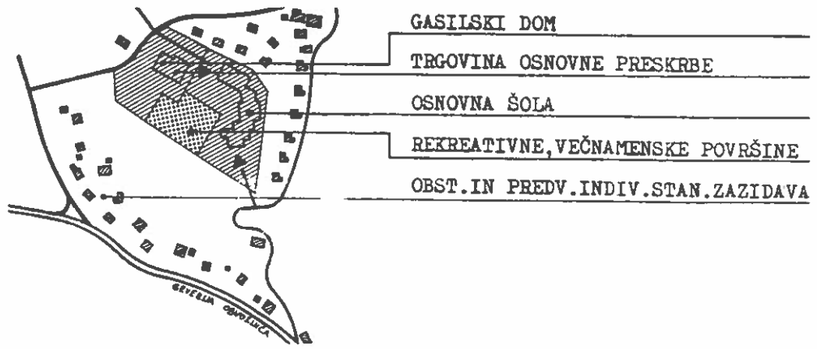

5.4.4. Kamnolom Selo, Titovo Velenje – območje E 4/1-del

Zasnova razvoja dejavnosti (in sanacije) v kamnolomu Selo je predvidena v projektu P-365 in je skladna s tem planom. Po zaključku posameznih faz odkopavanj se sproščajo v kamnolomu površine, ki jih je mogoče angažirati za dejavnosti DO Vegrad.Skupne površine območja E 4/1 so 81,60 ha; v prvi etapi je mogoče izvesti objekte na površinah velikosti 2,0 ha in v naslednjih (2. in 3. etapa) še na okoli 3,0 ha uporabnih površin. Podrobnejše programske zasnove za 1. etapo, z okvirno zasnovo za naslednje obdobje, bomo izdelali na zahtevo investitorja.

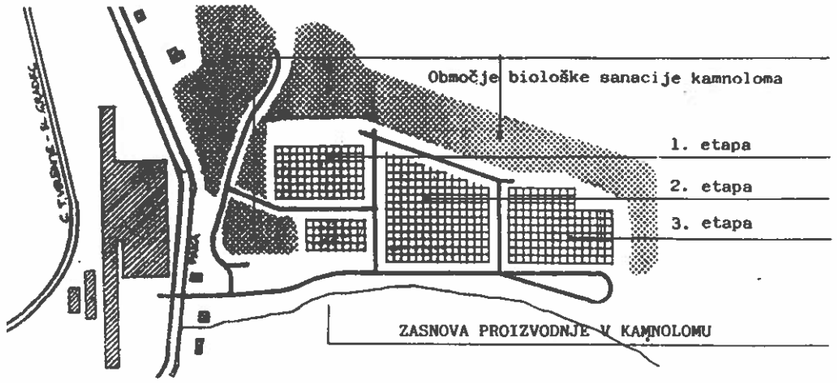

5.4.5. Večdružinska stanovanjska gradnja Selo, Titovo Velenje (z zasnovo centralnih dejavnosti) – območje S 4/2

1. Območje S 4/2 (Titovo Velenje, Selo), ki meri okoli 7,75 ha, se nahaja na ravnini jugozahodno od individualne stanovanjske gradnje Konovo, jugozahodno od obrtne cone Selo, ob obstoječi cesti v Selo, severno od Šaleka III.

2. Organizacija dejavnosti v območju (program): Površina je namenjena pretežno večdružinski stanovanjski gradnji in spremljajočim dejavnostim, delno pa centralnim dejavnostim, ki bi bile locirane na južnem delu predvidene zazidave.

3. Kapaciteta območja po posameznih novo predvidenih programih:

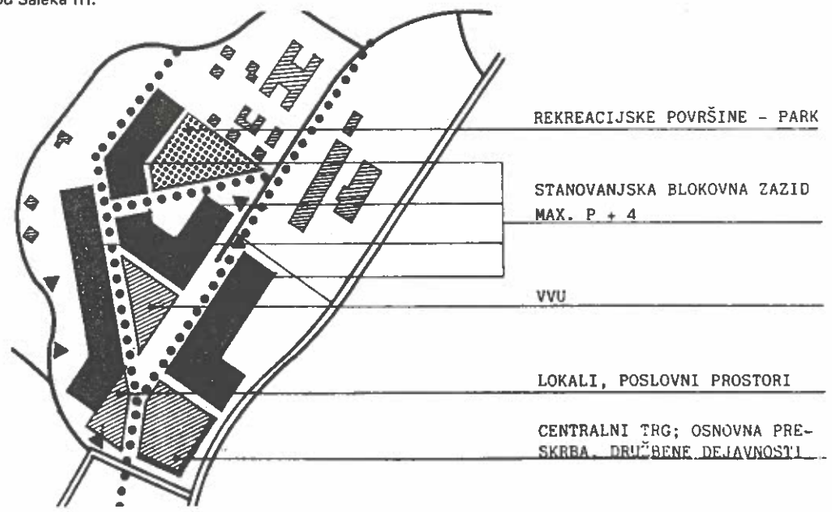

Program	kapaciteta v m2
– stanovanja (510 + 5% st. enota)	30.000 – 33.000
– VVU za 150 otrok	1.050
– centralne dejavnosti	5.600

Potrebe po VVU oziroma njeni kapaciteti je potrebno ponovno proučiti.

4. Zasnova prometnega omrežja:

– Ureditveno območje naj bi bilo na primarno cestno območje navezano preko obstoječe cestne povezave Konovo–regionalna cesta Titovo Velenje–Slovenj Gradec in preko obstoječe ceste iz Sela (na severozahodnem delu).

– Zasnova notranjega prometa: predvideti je dovozne ceste iz obstoječe ceste na zahodni in južni strani kompleksa, ter dovoz do stanovanjskih blokov iz severne strani po obstoječi cesti iz Sela. Ves motorni promet naj bo čimbolj umaknjen ob rob kompleksa, da čim manj moti bivalno okolje in rekreacijski center.

– Mirujoči promet: Predvideti je centralna parkirišča, pomaknjena ob rob zazidave, locirana tako, da bodo peš poti čim krajše. Predvidenih je 450 odprtih parkirnih prostorov ter dve garažni hiši v treh etažah z okoli 100 parkirnimi mesti.

– Pešpromet: Predvideti je osrednjo peš povezavo do predvidenih stanovanjskih blokov, od Šaleka III, preko glavnega trga s centralnimi dejavnostmi, sistem peš poti od parkirišč do stanovanjskih objektov ter peš poti do rekreacijske cone na severovzhodu. Peš poti morajo biti čim krajše in zaščitene od motiriziranega prometa.

– Urgentni dovozi bi bili možni po dovoznih poteh.

– Kolesarske steze naj bi bile urejene ob obodnih cestah.

5. Usmeritve za urbanistično oblikovanje: Prevzame se urbanistični model celovitega stanovanjskega naselja – soseske z osnovnimi centralno-družbenimi funkcijami (trgovina, družbena prehrana-restavracija, VVU, avtobusno postajališče, lokali) z veliko zelenja ter parkovno ureditvijo – rekreacija.

Etažnost od P + 2 do P + 4, objekti družbenih centralnih funkcij P ali P + 1.

Posebno skrbno naj bo oblikovan centralni del (kot trg) na južnem delu zazidave ter jasno nakazana glavna peš povezava iz Šaleka III. Na severovzhodnem delu je predvideti rekreacijsko cono s športnimi igrišči in parkovno ureditvijo. V območju evidentiranih objektov naravne ali kulturne dediščine, ki bi vplivali na koncept organizacije prostora.

6. Usmeritve za arhitektonsko oblikovanje: Arhitektonsko oblikovanje objektov naj bo skladno z obstoječo zazidavo Šaleka III, tako da bi predvideni objekti skupaj z obstoječimi v Šaleku III tvorili celi videz tega dela mesta. Vhodi v stavbe morajo biti jasno izraženi, prav tako pa se mora veliko pozornosti posvetiti centralnemu družbenemu programu, oblikovanju fasad in predvsem zunanjega prostora. Strehe morajo biti v naklonu (dvokapnice).

7. Usmeritve za krajinsko oblikovanje: Posebno pozornost je treba posvetiti stiku zazidave z rekreacijskimi površinami na severovzhodu, stiku z gozdom na jugozahodu, stiku z industrijsko cono na vzhodu ter stiku z individualno stanovanjsko gradnjo na pobočjih.

8. Usmeritve za izboljšanje in varovanje bivalnega in delovnega okolja: Območje je v celoti predvideti za pozidavo z novimi objekti, ki se jim bodo obstoječe dejavnosti umaknile. Nove dejavnosti morajo biti organizirane skladno z veljavnimi predpisi in pogoji pristojnih soglasodajalcev.

9. Zasnova ureditve prostora za potrebe SLO in DS: Na območju je predvideti zaklonišča osnovne zaščite v stanovanjskih blokih; ni predvidenih posebnih ureditev za potrebe SLO in DS, ki bi bile pomembnejše v mestnem merilu in bi presegle lokalni pomen.

10. Zasnova zaporednosti gradnje oziroma urejanja območja: Etapnost gradnje gre od juga proti vzhodu in severu, stem da se najprej gradijo stanovanjski objekti, v naslednji fazi pa objekti centralnih dejavnosti.

5.4.6. Obrtna cona Stara vas, Titovo Velenje (z zasnovo enodružinske gradnje) – območje O 4/3

Zasnove dela območja velikosti 2,0 ha O 4/3 namenjenega proizvodni obrti in nehrupni obrti s stanovanjskimi objekti (severni del) so dane s projektom P-422/1 in je skladna s tem planom (točka 5.1.).

Program	bep	površina območja
– minimalno 10 delavnic v 3 objektih	2800 m2	9800 m2
– minimalno 8 delavnic z 8 stanovanji v 4 obj.	1900 m2	7300 m2

Za morebitne širitve tega območja in za zasnovo novih stanovanj v območju S 4/5 in za zasnovo območja bodo podane osnove po dopolnitvi urbanističnih zasnov za območje Titovega Velenja s Šoštanjem.

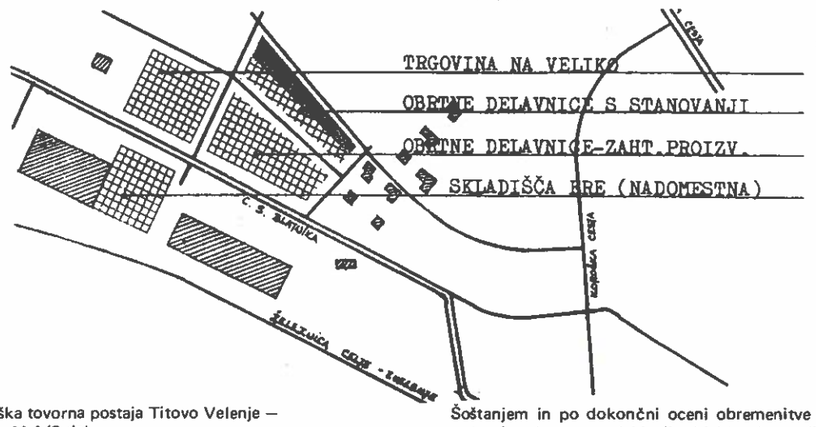

5.4.7. Železniška tovorna postaja Titovo Velenje – območje M 4/3-del

Za del območja (tiri) potrebe REK je izdelan lokacijski načrt LN 3927, skladno s tem planom in predstavlja 1. etapo izgradnje novih železniško prometnih ureditev v Titovem Velenju. Celovito zasnovo za območje velikosti 10,60 ha, ki bo poleg železniških tirov vključevalo tudi železniško tovorno postajo, terminale za kombinirane transporte, usmeritve za kontejnerski terminal v območju P 4/9 (IC I Gorenje) in za potniško železniško postajo bodo izdelane po izdelavi urbanističnih zasnov in po izdelavi dodatnih strokovnih podlag.

5.4.8. Enodružinska stanovanjska gradnja z zasnovo mirne poti, Pesje-zahod, Titovo Velenje – območje O 4/4

Programske zasnove za območje velikosti 9,0 ha bodo izdelane po izdelavi urbanističnih zasnov za območje Titovega Velenja s Šoštanjem in po dokončni oceni obremenitve okolja naselja Pesje s strani vseh novopredvidenih objektov in ureditev (rudnika lignita, klasirnica, deponija premoga, železniški transport).

5.4.9. Industrijska cona I – vzhod (Gorenje) Titovo Velenje – območje P 4/9-del

Zasnove za celotno območje bodo izdelane po izdelavi urbanističnih zasnov oziroma po pripravi potrebnih strokovnih podlag najpomembnejših porabnikov tega prostora, za zahodni del – nepozidano bodo pripravljeni prostorski ureditveni pogoji na osnovi usmeritev tega plana.

5.4.10. Staro Velenje (revitalizacija) – območje S 4/10

1. območje S 4/10 zajema staro trško jedro (Staro Velenje) ob vznožju grajskega hriba in Foitovi cesti. Območje razdvaja cestni priključek na dva dela; vzhodni s pretežno ohranjenimi arhitekturnimi kvalitetami in kvalitetnejšimi ambienti in zahodni z neustreznim programom in objekti, ki jih je odstraniti.

2. Organizacija dejavnosti v območju (program): Območje Starega Velenja namenjamo prenovi in oživitvi; sprememba namembnosti parternih prostorov objektov, z načrtovanjem drobne obrti (nehrupne), trgovine z raznovrstno galanterijo, okrepčevalnico, gostišča, osnovne preskrbe in drugih uslužnostnih dejavnosti.

Etažni prostori se preuredijo v sodobnejša in današnjemu standardu ustrezna stanovanja. V zahodnem delu predvidimo nove objekte: veleblagovnico z železnino in kmetijsko postajo, štiri stanovanjsko-obrtne objekte in nadomestni objekt z zabavno-rekreativnim programom, tržnico ter preurejen prostor ob spomeniku NOB (ploščad).

3. Kapaciteta območja po posameznih novopredvidenih programih: Preureditev pritličnega dela obstoječih objektov in novopredvidenih objektov predvidenega programa (bloka 2) bo zajela okoli 8200 m2 bruto. Stanovanj (v etažah) bo okoli 90, v povprečni velikosti 68 m2 neto (90 m2 bruto).

4. Zasnova prometnega omrežja:

– Ureditveno območje naj bi bilo na primarno cestno območje navezano preko Foitove ceste in "obvoznice" za gradom.

– Zasnova notranjega prometa: iz Foitove ceste in obvoznice za gradom je načrtovati dovoz do parkirišč (terminalov) na vzhodni in zahodni strani območja, po Ljubljanski cesti pa ostaja prometna povezava z naselji Za grad, Podkraj ter z novo obvoznico.

– Mirujoči promet: Javna parkirišča se predvidijo na vzhodni in zahodni strani območja, v vmesnem delu pa parkirišča za stanovalce, vendar izven pešpoti in "za" objekti.

– V vzdolžni osi naselja je predvideti pešpoti s ploščadmi, po vsej dolžini od vile Bianca do nove tržnice (prosta površina z mobilnimi stojnicami); za občasno dostavo in stanovalce je dopustiti souporabo peš poti (enosmerno).

– Urgentni dovozi bi bili možni po dovoznih poteh in pešpoti.

– Kolesarske steze naj bi bile urejene ob Foitovo in Ljubljanski cesti.

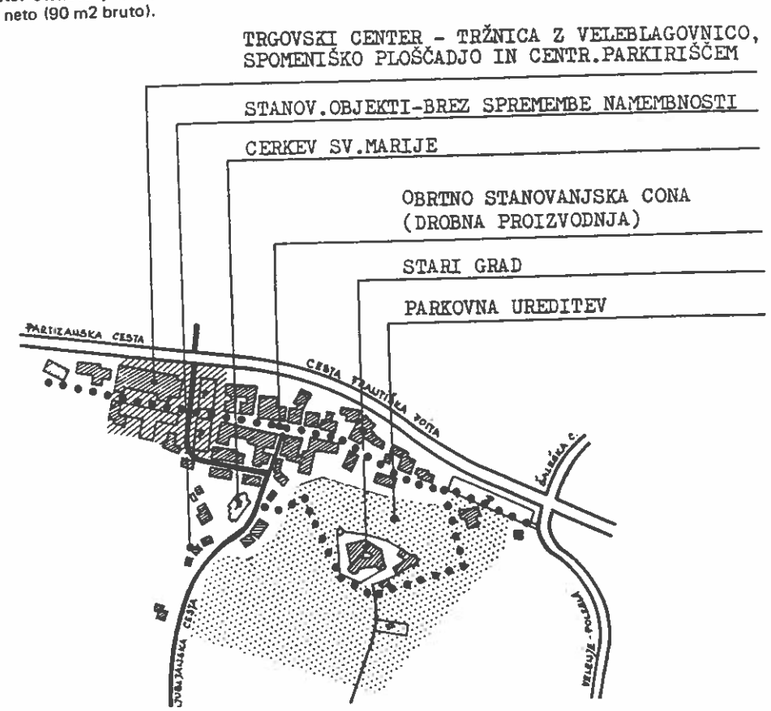

5. Usmeritve za urbanistično oblikovanje:

Staro Velenje mora biti fizično in funkcionalno vezano na sosednja območja, pri tem pa je ohraniti koncept ulice in kontinuiteto objektov z vso svojo členjenostjo in volumni, kar je utemeljeno tudi z usmeritvami spomeniškega varstva.

Etažnost: obstoječi objekti P, P+1, P+1+IP (izkoriščeno podstrešje) previdenj objekti P+1+IP

6. Usmeritve za arhitektonsko oblikovanje: Arhitektonsko oblikovanje novih objektov mora biti skladno z obstoječimi objekti, v gabaritih in fasadni členjenosti in v skladu s spomeniško varstvenimi smernicami. Vhodi v lokale bodo iz glavne peš osi in s parkirišč v zahodnem delu. Z oblikovnimi in programskimi posegi moramo doseči atraktivnost naselja in ekonomsko utemeljenost posega.

7. Usmeritve za krajinsko oblikovanje: Gozdne površine ob obrobju naselja je ohraniti in delno obnoviti. Preostale proste netlakovane površine je parkovno urediti tako, da se zdravo drevje ohrani in dopolni z novimi grmovnicami in okrasnim cvetjem.

8. Usmeritve za izboljšanje in varovanje bivalnega in delovnega okolja: Izločitev prometa iz naselja razen za stanovalce, občasno dostavo in urgentna vozila, popolna obnova komunalne infrastrukture vključno z zunanjo ureditvijo ter sanacija (obnova) bivalnih prostorov. Nove dejavnosti morajo biti organizirane skladno z veljavnimi predpisi in pogoji pristojnih soglasodajalcev.

9. Zasnova ureditve prostora za potrebe SLO in DS: V skladu z načrtom zaklanjanja za 1. območje je predvideti dva samostojna objekta zaklanjanja.

10. Zasnova zaporednosti gradnje oziroma urejanja območja: Odvisna je predvsem od faznosti izvedbe komunalne ureditve. Načelno pa je prva faza predvidena na srednjem delu ob cestnem priključku na Foitovo cesto, nadaljuje pa se obnova in novogradnja proti zahodu in vzhodu. Nujno je zagotoviti nadomestna stanovanja v času obnove.

5.4.11. Centralne dejavnosti Trebuše, Titovo Velenje – območje M 4/6, R 4/10 in O 4/6

Zasnove bodo izdelane po izdelavi urbanističnih zasnov oziroma po dokončnih odločitvah o preseljevanjih z rušnega polja oziroma iz območij P 4/3 (Stari jašek) in R 4/2 (območje stadiona ob jezeru).

Za območje M 4/6 velikosti 9,40 ha bomo izdelali detaljnejše zasnove (v območju je že v gradnji nova postaja milice), za območje R 4/10 in O 4/6 pa bomo izdelali in sprejeli prostorske ureditvene pogoje.

5.4.12. Večdružinska stanovanjska gradnja Mlin – območje S 4/16-del (in del C 4/3)

1. Območje S 4/16 meri 6,20 ha. Del, ki ga obravnavamo, meri 2,5 ha (oziroma 2,8 ha z območjem poslovnega objekta v coni C 4/3). Nahaja se južno od osnovne šole Anton Aškerc, levo in desno ob Prešernovi cesti. Območje je razdeljeno na dva dela. Pri del je na mestu bivše hiše Skazov mlin in ga omejuje Jenkova cesta na

zahodu, reka Paka na severu, obstoječa stanovanjska blokovna gradnja na vzhodu ter Prešernova cesta na jugu. Drugo območje je južno od Prešernove ceste ter zahodno od ceste B. Kraigherja.

2. Organizacija dejavnosti v območju (program):

Površina je pretežno namenjena stanovanjem mestnega značaja. Na severnem delu, ob Paki, je predviden stanovanjski blok s 54 stanovanji in vsemi spremljajočimi površinami (vhodni platoji, otroško igrišče, parkirišča itd.). Tudi del južno od Prešernove ceste je namenjen stanovanjem enakega značaja in zunanje opreme; predvidi se dogradnja obstoječega stanovanjskega bloka Prešernova 7 s 30 novimi stanovanji, lokali v parterju in spremljajoče površine.

Predvsem s prometnega vidika (dovozi, parkirišča) in oblikovnega (pogledi, zazelenitve, dostopi, počivališča) je območje obravnavati širše kot segajo funkcionalna zemljišča predvidenih objektov.

3. Kapaciteta območja po posameznih novopredvidenih programih:

program	kapaciteta v m2 bep
Severni del območja:	
– 54 stanovanj	4.700 – 5.400
– odprta parkirišča 60 PM	2.100 – 2.300
Južni del območja:	
– 25 stanovanj	
– 35 + 10 PM	

4. Zasnova prometnega omrežja:

– Severno območje naj bi bilo na primarno cestno območje navezano preko Prešernove ceste, južno pa preko Jenkove ceste na zahodu in Prešernove na severu.

– Zasnova notranjega prometa: V severno območje je predvideti uvoz iz Prešernove ceste do centralnega parkirišča, južno od predvidene stanovanjske blokovne zazidave. V južnem območju se predvidi centralno parkirišče med obstoječo garažno hišo in obstoječim stanovanjskim blokom z dovozno cesto iz podaljška Jenkove ceste.

– Mirujoči promet: Severno se predvideva, južno od predvidenega bloka, centralno odprto parkirišče z okoli 60 parkirnimi mesti, na drugem območju pa centralno odprto parkirišče, južno od obstoječega stanovanjskega bloka Prešernova 7 z okoli 35 parkirnimi mesti in vzhodno od prizidave, parkirišča z okoli 10 mesti.

– Peš promet: Glavne peš povezave so ob obstoječih cestah: Prešernova ter Jenkova cesta. Vhod v objekt v južnem območju se predvidi kot pasaža.

– Urgentni dovozi bi bili možni po dovoznih poteh.

– Kolesarske steze naj bi bile urejene ob obodnih cestah, predvidoma po Jenkovi cesti, predvsem pa vzdolž Pake (izven območja).

5. Usmeritve za urbanistično oblikovanje:

Južno od obeh predvidenih novih stanovanjskih blokov se predvidita osrednja trga (počivališča in igrišče). Ob obodnih cestah je predvideti drevoredno zasaditev, ki bi deloma preprečevala neposreden vpliv hrupa v bivalno okolje.

Etažnost: P + 3 do P + 4 za oba bloka.

V območju ni evidentiranih objektov naravne ali kulturne dediščine, ki bi vplivali na koncept organizacije prostora.

6. Usmeritve za arhitektonsko oblikovanje:

Stanovanjska zazidava v severnem delu naj bo oblikovana kot celovit stanovanjski blok mestnega značaja, ki se mora čimbolj vklopiti v obstoječi ambient. Zaželjena je višinska razgibanost, pozornost pa je potrebno posvetiti zahodni fasadi, ki bi dala Jenkovi ulici bolj ulični značaj.

Dozidava obstoječega stanovanjskega bloka (južni del) pa se naj ujema z obstoječim objektom, tako po gabaritu kot po oblikovnosti samega objekta. Pomembna je severna fasada, ki naj poudarja ta del Prešernove kot ulico v novem pomenu besede.

7. Usmeritve za krajinsko oblikovanje: Pomembni so prehodi oziroma dostopi v Paki kot pozabljenem elementu stika prebivalstva z naravo.

8. Usmeritve za izboljšanje in varovanje bivalnega in delovnega okolja:

Pri izdelavi izvedbenega načrta je v največji možni meri preprečiti motilni vpliv (hrup, onesnaženje zraka itd.), ki ga povzroča promet po Prešernovi in Jenkovi cesti. Delna rešitev je močnejša drevoredna zasaditev ob obeh cestah in okrog parkirišč.

Nove dejavnosti morajo biti organizirane skladno z veljavnimi predpisi in pogoji pristojnih soglasodajalcev.

9. Zasnova ureditve prostora za potrebe SLO in DS:

Pri izdelavi izvedbenih načrtov je potrebno predvideti zadostno število zakloniščnih mest za novopredvidene objekte. Na območju ni predvidenih posebnih ureditev za potrebe SLO in DS, ki bi bile pomembnejše v mestnem merilu in bi presegle lokalni pomen.

10. Zasnova zaporednosti gradnje oziroma urejanja območja:

V prvi etapi se predvideva izgradnja stanovanjskega objekta na severnem delu ob Paki in v drugi etapi dozidava obstoječega bloka v južnem delu.

OBMOČJE S 4/15 IN DEL OBMOČJA S 4/16

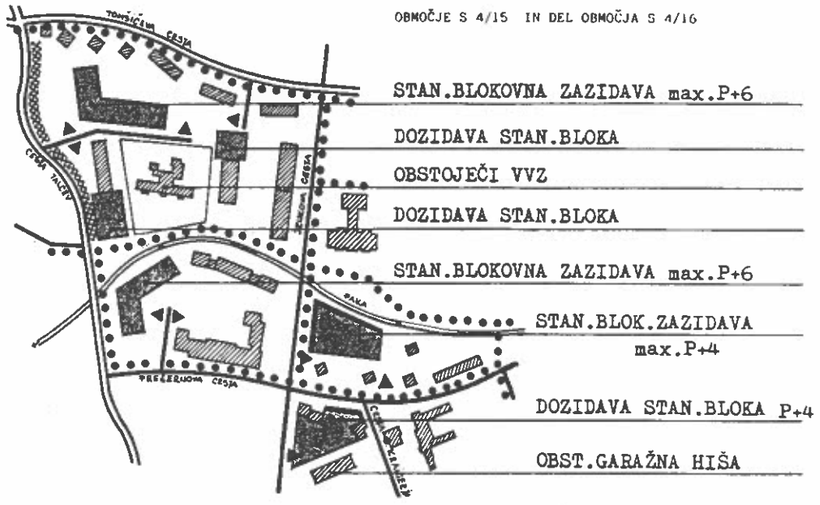

5.4.13. Večdružinska stanovanjska gradnja (1 in Z2) z zasnovo centralnih dejavnosti, Titovo Velenje – območje S 4/15 in S 4/16-del

1. Območje zamejujejo Cesta talcev, Tomšičeva, Jenkova in Prešernova cesta. Območje razpolavlja reka Paka na dva dela – prvi, severni velikosti 4,70 ha in drugi, južni 2,70 ha.

2. Organizacija dejavnosti v območju (program):

Območje je pretežno namenjeno večdružinski – blokovni stanovanjski gradnji s pomembnejšo zasnovo centralnih dejavnosti. Območje je v veliki meri zazidano z novogradnjami, na preostalem delu pa je mogoče zasnovati okoli 200 stanovanj. Tod so programsko neustrezni, bolj ali manj dotrajani stanovanjski in gospodarski objekti, skladišča, delavnice in drugi objekti, zunanje ureditve in industrijski železniški tir. Neobhodna je delna programska in komunalna sanacija predvsem severnega dela območja z novo prometno zasnovo.

3. Kapaciteta območja po posameznih novopredvidenih programih:

Na območju je predvideti okoli 200 novih stanovanj v stanovanjskih blokih, okoli 12.000 do 14.000 m2 bruto stanovanjske površine, z zasnovo storitvenih dejavnosti v parternih površinah.

4. Zasnova prometnega omrežja:

– Ureditveno območje naj bi bilo na primarno cestno območje navezano na zahodu na Cesto talcev, na severu na nov priključek s Tomšičeve, južni del pa na Prešernovo.

– Zasnova notranjega prometa: notranje ceste je predvideti kot slepe ali enosmerne ulice, ki se končajo s parkirišči ob novih stanovanjskih objektih.

– Mirujoči promet: Predvideti je centralna odprta parkirišča (okoli 200 mest) ob glavnih dovoznih cestah; za območje že zgrajenih objektov se ponovno ovrednoti dejansko in načrtovano stanje in pripravi ustreznejši predlog razmestitve parkirišč.

– Peš promet: od Gorice oziroma Sela do Industrijske cone Gorenje poteka najpomembnejša mestna peš pot, ki prečka obravnavano območje vzporedno s Pako (nedokončana na tem območju). Ostali peš promet se odvija ob obodnih cestah.

– Urgentni dovozi bi bili možni po dovoznih poteh.

– Kolesarske steze naj bi bile urejene ob obhodnih cestah, predvidi se tudi kolesarska steza vzporedno s peš potjo.

5. Usmeritve za urbanistično oblikovanje:

Nove zazidave in gradbene smeri naj sledijo obstoječi gradbeni strukturi v tem območju. Posebno pozornost je treba posvetiti vključevanju obstoječe VVU v celoten urbanistični kompleks. V centralnem delu je potrebno organizirati osrednji prostor, kot center celotnega kompleksa. Etažnost naj ne presega P + 6.

V območju ni evidentiranih objektov naravne ali kulturne dediščine, ki bi vplivali na koncept organizacije prostora.

6. Usmeritve za arhitektonsko oblikovanje:

Arhitektonsko oblikovanje objektov naj bo skladno z obstoječo zazidavo, posebno to velja za objekte, ki se predvidevajo kot podaljšek obstoječih stanovanjskih blokov.

Pri novih stanovanjskih objektih mora biti streha dvokapnica (predvidena sanacija - nadgradnja obstoječih objektov s strehami z nakloni). Zaželjeno je oblikovanje objektov z zamiki v višini, kar bi dalo kompleksu razgiban videz.

7. Usmeritve za krajinsko oblikovanje:

Območje je izključno mestnega značaja, zato je tudi celotno podobo potrebno oblikovati tako. Skrbno je oblikovati zeleni pas ob glavni peš poti ob Paki in na območju, obenem pa je zahodne fasade vzdolž Ceste talcev oblikovati kot delitveni rob med industrijsko cono na zahodu ter stanovanjskim delom na vzhodu. Enak poudarek velja zazelenitvi – drevoredu vzdolž Ceste talcev.

8. Usmeritve za izboljšanje in varovanje bivalnega in delovnega okolja:

V območju ni izvirov prekomernih motenj, glavni vir hrupa je Cesta talcev, zato se naj parkirišča predvidijo ob glavnih prometnih poteh, centralni del pa je potrebno v večini predvideti za pešce ter posaditi zelene protihrupne bariere ob glavnih prometnih poteh.

Nove dejavnosti morajo biti organizirane skladno z veljavnimi predpisi in pogoji pristojnih soglasodajalcev.

9. Zasnova ureditve prostora za potrebe SLO in DS:

Pri izdelavi izvedbenih načrtov je potrebno predvideti zadostno število zakloniščnih mest za novo predvidene objekte; območje je v 1. coni ogroženosti, v coni obvezne gradnje zakloniščnih. Nove ureditve morajo biti izvedene skladno z veljavnimi predpisi in usmeritvami.

10. Zasnova zaporednosti gradnje oziroma urejanja območja:

V prvi fazi naj bi zgradili prizidek obstoječemu stanovanjskemu bloku Cesta talcev 11 ter Jenkova 19. V naslednji fazi so predvideni ostali objekti, na jugu ob Paki in na severu na območju sedanjega tira oziroma skladišč Era.

5.4.14. Centralne dejavnosti, Titovo Velenje – šole in zdravstveni dom – območje C 4/2

Za območje velikosti 12,75 ha so podane le osnovne usmeritve razmestitve dejavnosti v prostoru. Podrobneje bomo pripravili zasnove po izdelavi detajlnejših programov porabnikov tega prostora.

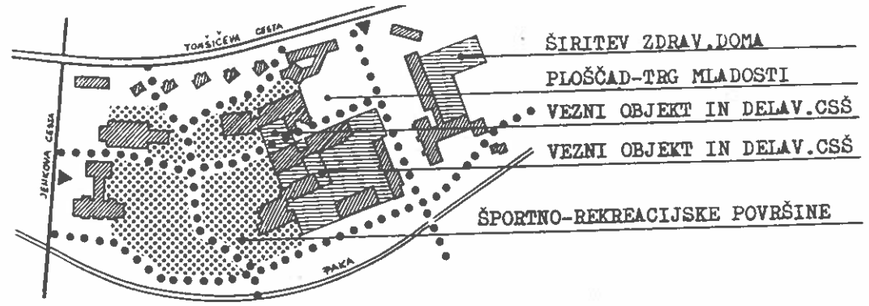

5.4.15. Centralne dejavnosti in povezovalna cesta v Šalek III, Titovo Velenje – območje C 4/6-del in S 4/17-del

1. Območje C 4/6 v Titovem Velenju meri 5,90 ha, omejuje na severu Efenkova cesta, na zahodu sega do območja individualne stanovanjske gradnje, na jugu reka Paka, na vzhodu pa blokovna stanovanjska zazidava Šalek III. Območje, obravnavano z zazidalnim načrtom (okoli 3.80 ha) obsega predvideno osnovno šolo in VVU, prostor vzhodno ob domu učencev, obravnava pa naj tudi območje predvidenega križišča ceste od Šaleške (odsek za Gorico) do Efenkove; cesta razpolavlja območje C 4/6 na dva dela.

2. Organizacija dejavnosti v območju (program):

Površina je pretežno namenjena za potrebe nove osnovne šole ter VVU z rekreativnimi površinami ter izgradnji novih cestnih povezav.

3. Kapaciteta območja po posameznih novopredvidenih programih:

program	kapaciteta v m2 bep
osnovna šola (720 učencev)	7.000
telovadnica OŠ	1.700
VVU za 150 otrok	1.200
zunanji prostor VVZ	3.000
prizidek – telovadnica z Domom učencev	900
rekreacijske površine – športna igrišča OŠ	9.600
park ob Domu učencev	7.000

4. Zasnova prometnega omrežja: Območje naj bi bilo na primarno cestno omrežje navezano s Šaleško cesto na križišču v Gorico, preko Pake, po novi cesti mimo doma učencev do nove vzporednice severnega dela sedanje Efenkove ceste.

Zasnova notranjega prometa: Dostop do območja bo z dograditvijo nove ceste možen iz smeri Selo ter iz južne smeri reke Pake. Predvidena je glavna dovozna cesta do obstoječega centralnega parkirišča na južnem delu območja ob Paki.

Mirujoči promet: Parkirišča je predvideti ob dovoznih cestah na tem območju, predvsem pa ob novi vzporedni cesti Efenkove ulice na severnem delu območja. Parkirišča naj bi bila čimbolj umaknjena od centralnih dejavnosti območja, to je pomaknjena ob glavne uvozne ceste na obrobje območja.

Peš promet: Predvidena je glavna peš povezava vzhodnega dela Titovega Velenja, ki naj bi potekala iz območja Selo preko Šaleka III ob Paki do Šaleka II in v centru mesta. Na to glavno peš povezavo je navezati celoten sistem peš povezav do OŠ, VVU in rekreacijske cone. Površine za pešce naj bodo čimbolj odmaknjene oziroma zaščitene od glavnih prometnic motoriziranega prometa.

Kolesarske steze naj bi bile urejene ob (novih) obodnih cestah.

5. Ureditve za urbanistično oblikovanje: Ker je prostor za program osnovne šole in VVU precej omejen, se je treba z urbanistično zasnovo podrediti danemu prostoru. Ob novi šoli, na severni strani, predvidevamo manjši trg, na prostoru vzhodno od OŠ med dvema stanovanjskima blokoma pa VVU. Južno od objekta OŠ je predvideti rekreacijsko cono za potrebe OŠ in tudi stanovalcev Šaleka III (športno igrišče, park). Ob Domu učencev je predvideti parkovno ureditev med objekti in novo predvideno cesto. Posebno pozornost je potrebno posvetiti glavni peš povezavi Šalek III – Šalek II ter sekundarnim peš potem ob OŠ in VVZ.

Etažnost: OŠ (K + P + 1), tevodnica (P), VVZ (K + P), prizidek k domu učencev (P)

V ožjem območju ni evidentiranih objektov naravne ali kulturne

dediščine, ki bi vplivali na koncept organizacije prostora. Na območju bo potrebno porušiti vse stanovanjske hiše in nekaj spremljajočih objektov.

6. Usmeritve za arhitektonsko oblikovanje: Pri oblikovanju osnovne šole je potrebno angažirano oblikovanje same fasade (proti novi vzporednici Efenkove ceste) ter trga ob šoli z jasno nakazanim vhodom v objekt.

Objekt VVZ naj bi bil pritličen, fasade pa naj bi skupaj s stanovanjskimi bloki v Šaleku III tvorile oblikovno celoto z na zunaj jasno nakazano namembnostjo objekta. Prizidek telovadnice ob Domu učencev mora biti oblikovan skladno z obstoječim objektom. Ne priporočamo ravnih streh.

7. Usmeritve za krajinsko oblikovanje:

Posebbno pozornost je potrebno posvetiti stiku nove zazidave z obstoječimi stanovanjskimi objekti ob Efenkovi cesti ter na jugu z obstoječimi objekti starega Šaleka.

Z drevoredi in zelenimi masami naj bodo jasno nakazane in poudarjene vse glavne prometne povezave in poti, še posebej skrbno pa je oblikovati rekreacijske površine.

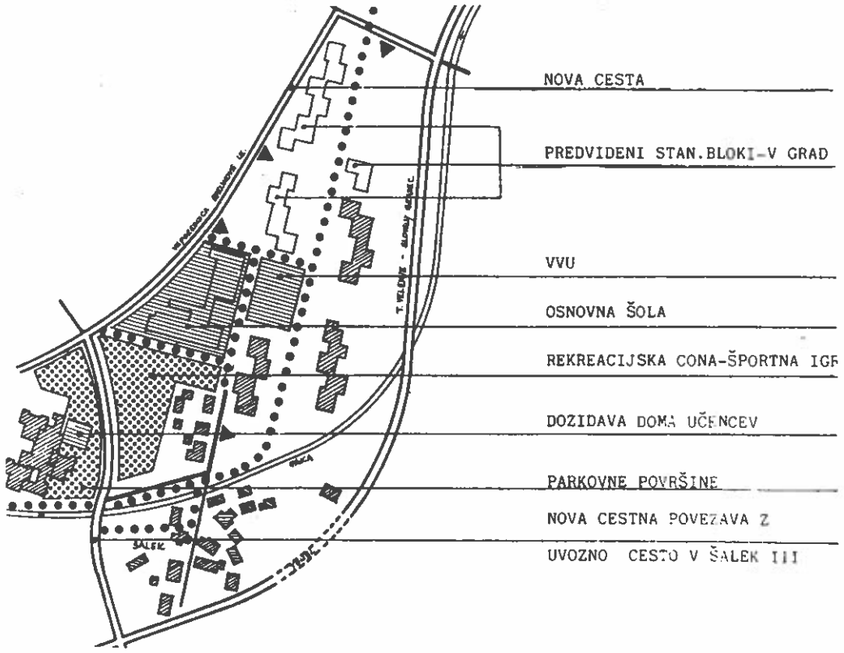

8. Usmeritve za izboljšanje in varovanje bivalnega in delovnega okolja: Pri izdelavi izvedbenih načrtov je potrebno poskrbeti za varovanje obstoječih stanovanjskih objektov ob Efenkovi cesti (zelene varovalne bariere proti hrupu in prahu) ter objektom starega Šaleka. Nove dejavnosti morajo biti organizirane skladno z veljavnimi predpisi in pogoji pristojnih soglasodajalcev.

9. Zasnova ureditve prostora za potrebe SLO in DS: Predvideti je zaklonišča v kletni etaži osnovne šole (2 dvonamenska zaklonišča z 200 zaklonilnimi mesti ter eno zaklonišče za 50 zaklonilnih mest). V kletni etaži VVZ je prav tako predvideti zaklonišče osnovne zaščite. Nove ureditve morajo biti izvedene skladno z veljavnimi predpisi in usmeritvami.

10. Zasnova zaporednosti gradnje oziroma urejanja območja:

Najprej naj bi se pričela gradnja osnovne šole z igrišči ter nove cestne povezave, v drugi etapi pa VVU s pripadajočimi površinami.

5.4.16. Enodružinska stanovanjska gradnja Šalek, Titovo Velenje – območje S 4/20a

Za območje velikosti 9,0 ha je bil izdelan in potrjen zazidalni načrt p-190, ki ga bomo uporabljali kot programske zasnove za izdelavo prostorskega izvedbenega načrta za južni del območja. Za severni del bomo izdelali in sprejeli prostorske ureditvene pogoje.

5.4.17. Centralne dejavnosti Gorica, Titovo Velenje – območje C 4/7

Za območje velikosti 6,30 ha so podana programska izhodišča s projektom P-120 na osnovi katerega so bili izvedeni objekti šole in trgovine. Prostorska razmestitev obeh objektov in zunanjih ureditev ne omogoča nadaljevanje te zasnove. Zasnove bomo izdelali po izdelavi urbanističnih zasnov in pripravi programa za dom upokojencev in odločitvi o gradnji VVU s poudarkom na programski razširitvi obsega obrtnih (storitvenih) dejavnosti.

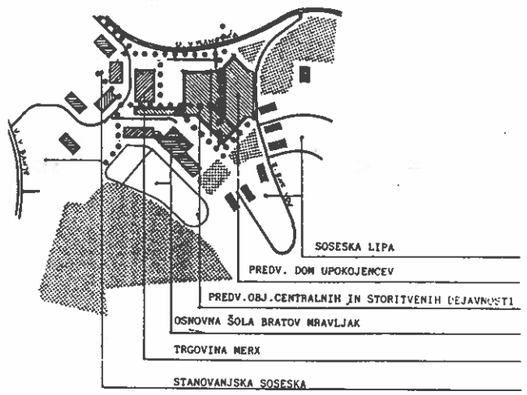

5.4.18. Industrijska cona TE Šoštanj – TEŠ V – območje P 4/10

Na osnovi posebnih strokovnih podlag ter po izdelavi urbanističnih zasnov za območje Titovega Velenja s Šoštanjem bomo izdelali zasnove za zahodni del območja TEŠ, kjer je predvidena TE Šoštanj V na območju sedanjih TRŠ I in II. Podane so okvirne zasnove prostorske razmestitve v območju predvidenega prostorskega načrta (9,0 ha); za vzhodni del bomo predvidoma izdelali prostorske ureditvene pogoje.

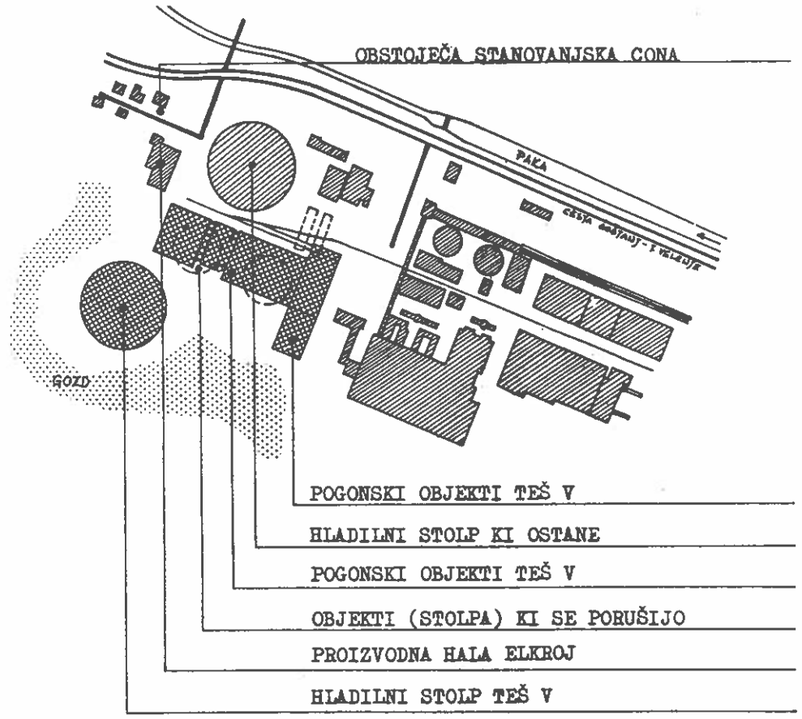

5.4.19. Večdružinska stanovanjska gradnja in revitalizacija starega mestnega jedra Šoštanj – območji S 4/27 in 4/28

1. Območji S 4/27 (3,10 ha) in S 4/28 (16,0 ha) omejuje na severu reka Paka, na zahodu industrijska cona TUŠ, na jugu obstoječi Lokoviški hrib z gozdom, na vzhodu pa cesta Lole Ribarja oziroma TEŠ. Kompleks obeh območij delimo v staro mestno jedro, ki predstavlja celoten stari Šoštanj na levem bregu Pake ter območje predvidene večdružinske stanovanjske gradnje na vzhodnem delu območja ob Paki.

2. Organizacija dejavnosti v območju (program):

Celotno območje je predvideno predvsem bivanju prebivalcev in centralnim dejavnostim – trgovina, gostinstvo, uprava, poslovni prostori, mala obrt s prodajalnimi.

Za predel starega mestnega jedra je predvidena revitalizacija. V celoti se prenovi ožji center mesta (trg bratov Mravljak, Trg svobode, Prešernov trg). Z ureditvijo podstrešij pridobimo večje število novih stanovanj, obenem s prenovo ostalih stanovanjskih površin v ožjem mestnem jedru. Predvideva se nova stanovanjska večdružinska gradnja, kot zapolnitev prostih površin v območju prenove. Na območju bivšega Galipa je predvideti nižjerazredno osnovno šolo ter VVZ (prenovljen objekt zdravstvenega doma). Predvideti je ureditev celotnega mestnega jedra (tlakovanje površin, odstranitev dotrajanih drvarnic in šup, prenova pritličja na Trgu bratov Mravljak v trgovine in lokale, ureditev trga v peš cono itd. V mejnem prostoru k obstoječi in predvideni industriji na zahodnem delu je predvideti zeleni zaščitni pas s centralnim parkiriščem za stanovalce in obiskovalce mesta (porušitev dotrajanih objektov TUŠ neposredno ob objektih na zahodni strani mesta in ob reki Paki). Drugi del ureditvenega območja jugovzhodno od samega centra mesta, med Pako in Levstikovo cesto, je predviden za družinsko stanovanjsko gradnjo, kot kompleks stanovanjskih blokov.V ta namen je potrebno nekaj obstoječih dotrajanih stanovanjskih hiš odstraniti.

3. Kapaciteta območja po posameznih novopredvidenih programih:

program	kapaciteta v m2 bep
– nižjerazredna osnovna šola s telovadnico (200–220 otrok)	3000 3500
– VVZ (80 otrok)	500
– stanovanja (izkoriščeno podstrešje) okoli 30 stanovanj	2300–2600
– novi stanovanjski bloki v starem jedru, okoli 5o stanovanj K + P + 1)	4500–5000
– nova blokovna gradnja (okoli 120 enot)	10000
Skupaj	20300–21600

4. Zasnova prometnega omrežja: Območji naj bi bili na primarno cestno območje navezani preko glavne ceste Pohrastnik–Titovo Velenje, to je Levstikove in Primorske ceste, na katero se vežejo vse ostale napajalne ceste.

– Zasnova notranjega prometa: Osnovna težnja je promet urediti tako, da bi stari del mesta bil izključno namenjen pešcem; motoriziran promet naj se v glavnem odvija okrog samega mestnega jedra po Primorski, Levstikovi, Cesti Lole Ribarja ter Kajuhovi in preko ostalij napajalnih cest (Cesta talcev, Partizanska pot, Prešernov trg, Aškerčeva cesta).
– Mirujoči promet: predvideti je (tri) glavna parkirišča, locirana ob glavnih cestnih povezavah. Prvo (največje) parkirišče je predvideti na severozahodnem delu območja (za parkiranje avtomobilov stanovalcev na Trgu bratov Mravljak in obiskovalcem oziroma kupcem). Drugo je predvideti ob uvozu iz Levstikove ceste proti Prešernovemu trgu, tretje pa severno od Pake ob Kajuhovi. Dodatno je parkirišče za potrebe predvidene tržnice ob Paki in blagovnice Merx. Pri novi zazidavi se parkirišča predvidijo ob samih dovoznih cestah do objektov.
– Peš promet: Ohrani naj se glavna peš povezava od Kajuhovega doma preko mostu, mimo tržnice in blagovnice Merx, preko Trga svobode na Trg bratov Mravljak. Glavni peš promet naj bi se odvijal po Trgu bratov Mravljak, ki postane izključno peš cona. Pločniki za pešce ob cestah se dopolnijo z manjšimi trgi (npr. Prešernov trg).
– Urgentni dovozi bi bili možni po dovoznih in glavnih dovoznih cestah.

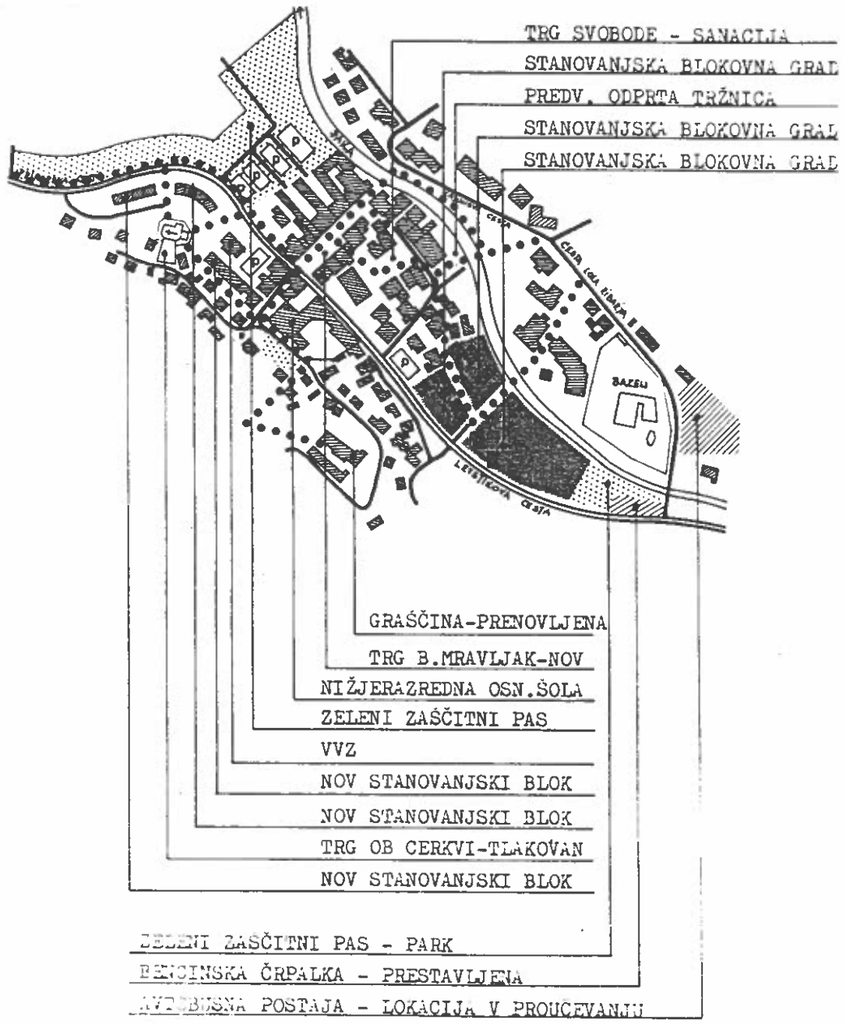

– Kolesarske steze naj bi bile urejene ob obhodnih cestah.

5. Usmeritve za urbanistično oblikovanje:

Ob prenovi starega mestnega jedra mora biti osnovno vodilo ustvariti celovito podobo mesta, ki jo je nekdaj imelo, a jo je v zadnjih desetletjih izgubilo. Potrebna je celovita analiza stavbne dediščine ter revitalizacija celotnega starega mestnega jedra. Ustvariti se mora že od nekdaj zasnovan tip naselja, ob prenovi in dominantni vlogi Trga bratov Mravljak kot pravega centra naselja (peš cona), ki z novo funkcijo pridobi na svojemu pomenu. Potrebna je celovita prenova stavbnega fonda, fasad in ambientalnih kvalitet z odstranitvijo motečih elementov (dotrajane drvarnice in šupe po dvoriščih). Pri urbanističnem oblikovanju je potrebno poudariti kvalitetne dominante, kot so cerkev Sv. Mohorja, razvaline Pustega gradu in Vošnjakova graščina. V območju je veliko objektov naravne in kulturne dediščine, ki morajo dajati pečat celoviti prenovi starega mestnega jedra in se jim mora zasnova novih objektov čimbolj podrediti.

6. Usmeritve za arhitektonsko oblikovanje: Ker so v celotnem mestnem jedru strehe dvokapne, se morajo novogradnje podrediti temu. Na objektih krajevnega urada in blagovnice je načrtovati novo dvokapno streho, pokriti z opečno kritino, kar bi dalo staremu mestnemu jedru celovit videz.

Pri prenovi fasad in objektov, predvsem fasade Trga bratov Mravljak, se je potrebno podrediti oblikovnemu konceptu spomeniško varstvenih objektov tako, da dobi trg celovito podobo. Etažnost ne sme presegati P + 1 + IP (v starem mestnem jedru), le na območju predvidene nove stanovanjske blokovne gradnje so lahko objekti višji (do K + P + 2 + IP), vendar se morajo ti bloki oblikovno v maksimalni možni meri skladati z objekti v starem mestnem jedru. Ni dopustna izvedba ravnih streh na objektih, ampak le dvokapnica s starejšimi nakloni.

7. Usmeritve za krajinsko oblikovanje: Poseben element v krajinskem oblikovanju ureditvenega območja predstavlja zeleni zaščitni pas (park) v zahodnem delu območja, ki naj bi služil kot zaščita samega centra pred škodljivim vplivom industrije.

Potrebna je polna angažiranost pri ureditvi stika stanovanjskih objektov ob zahodnem delu z zelenim zaščitnim pasom ter stiku grajenih struktur z robom gozda, ob vznožju Lokoviškega hriba na jugu in jugozahodnem delu območja.

8. Usmeritve za izboljšanje in varovanje bivalnega in delovnega okolja: Da bi v čim večji možni meri zaščitili bivalno okolje, je neobhoden zeleni zaščitni pas ob zahodnem delu območja in ob samih dovoznih cestah (močno zasajena parkirišča), obenem pa se je moteči dejavnosti umakniti iz samega stanovanjskega kompleksa. Nove dejavnosti morajo biti organizirane skladno z veljavnimi predpisi in pogoji pristojnih soglasodajalcev.

9. Zasnova ureditve prostora za potrebe SLO in DS: Nove ureditve morajo biti izvedene skladno z veljavnimi predpisi in usmeritvami. Zagotoviti je ustrezno število zaklonišč; veljajo določila 1. območja ogroženosti.

10. Zasnova zaporednosti gradnje oziroma urejanja območja: V prvi fazi naj bi se pričela celovita obnova oziroma prenova Trga bratov Mravljak, z vsemi spremljajočimi dejavnostmi, nakar bi prenovo nadaljevali proti jugovzhodu. Sočasno s prenovo starega mestnega jedra bi se pričelo z izgradnjo novega stanovanjskega blokovnega kompleksa ob Paki (v etapah, ki bodo določene predvsem na osnovi potreb preseljevanja z rušnega polja).

5.4.20. Industrijska cona Šoštanj (sever in jug) – območja P 4/12, P 4/13, D 4/4 in D 4/47

1. Območja industrijske cone Šoštanj, ki merijo 37 ha se nahajajo zahodno od starega mestnega jedra Šoštanj in ga omejuje glavna cesta Šoštanj–Pohrastnik na jugu (oziroma gozd Lokoviškega hriba), železnica na severu, naselje Pohrastnik na zahodu in Šoštanj na vzhodu.

2. Organizacija dejavnosti v območju (program): Območje je predvsem namenjeno za razvoj industrije, kot industrijska cona, ki je delno že zasnovana z obstoječo industrijo TUŠ ter lesno predelovalno industrijo na levem bregu Pake. Na zahodu je na levem bregu Pake predvidena lokacija centralne čistilne naprave Šlaške doline, na južni strani ceste Šoštanj–Pohrastnik pa manjša obrtna cona (delavnice). Velik ravninski predel (zdaj hmeljišče) med reko

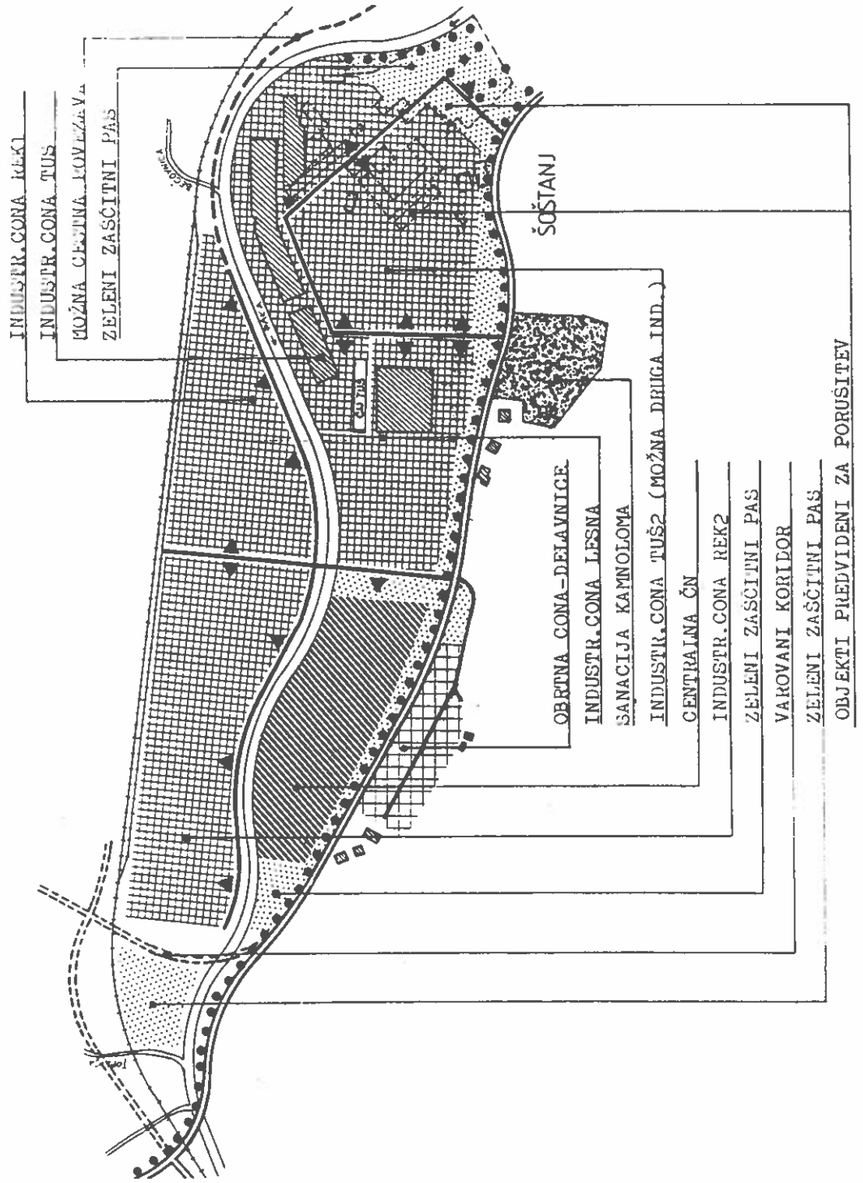

Pako in železnico je predviden za razvoj industrije REK (že zasnovan zračilni jašek – glej LTD in nadomeščanje ogrožene).

Na zahodnem delu ureditvenega območja se varuje cestni koridor za dolgoročno cestno povezavo Šoštanj–Črna.

3. Kapaciteta območja po posameznih novopredvidenih programih:

program	kapaciteta v m2
obstoječa površina IC TUŠ	36.000
IC TUŠ 2	29.000
(možna druga industrijska dejavnost)	
IC Lesna	27.000
IC REK 1	32.000
IC REK 2	49.000
Območje centralne čistilne naprave	33.000
Obrtna cona – delavnice	11.000
Skupaj okoli	217.000

4. Zasnova prometnega omrežja:

– Območje naj bi bilo navezano na primarno cestno povezavo Šoštanj–Pohrastnik–Topolšica, ki poteka ob južnem robu ureditvenega območja.

– Zasnova notranjega prometa: Priključki iz posameznih industrijskih con se navežejo na cesto Šoštanj–Pohrastnik. Glavna notranja povezava, ki služi za napajanje IC REK 1 in 2, je speljana centralno v smeri sever-jug, preko Pake do železnice. Nanjo se navezujejo levi in desni krak napajalne ceste za IC REK 1 in REK 2 ob strugi Pake na desnem bregu. IC REK 1 in REK 2 se po vsej dolžini navezujeta na dodaten železniški tir, ki bo predvidoma potekal ob obstoječi železnici.
– Mirujoči promet: Večja parkirišča se predvidevajo v posameznih conah ob glavnih voznih in napajalnih cestah.
– Peš promet: Glavna peš povezava poteka ob cesti Šoštanj–Pohrastnik. Hodnik za pešče je predvideti tudi ob glavni napajalni cesti preko Pake do IC REK 1 in REK 2, pešca in njegove površine je potrebno ločiti od glavnega motoriziranega prometa.
– Kolesarska steza: Predvideti je kolesarsko stezo ob glavni cesti Šoštanj–Pohrastnik.
– Urgentni dovozi: Bili bi možni po dovoznih in napajalnih cestah.

5. Usmeritve za urbanistično oblikovanje: Celotno območje je predvideno za proizvodno dejavnost, ki pa naj bi se združevala (tudi prostorsko) po dejavnostih. Kompleksi posameznih industrijskih con naj bodo manjši in napajani s cestami tako, da je možna etapna gradnja celotnega kompleksa; mora biti možnost širitve posameznih industrijskih dejavnosti ali združevanje le-teh. Zato mora biti cestno omrežje čimbolj smotrno zasnovano.

V območju ni evidentiranih objektov naravne ali kulturne dediščine, ki bi vplivala na koncept organizacije prostora, paziti je treba le na vedutne kvalitete – dominante v Šoštanju (cerkev sv. Mohorja, Pusti grad, graščina) in novo cerkev v Pohrastniku.

6. Usmeritve za arhitektonsko oblikovanje: Industrijski objekti naj bodo čim bolj enotno oblikovani, predvsem so pomembne obdelave južnih fasad, vidne s ceste Šoštanj–Pohrastnik; izogibati se je treba višjih etažnosti.

7. Usmeritve za krajinsko oblikovanje: Posebno pozornost je potrebno posvetiti stiku celotne industrijske cone z zaščitnim zelenim pasom, ki varuje staro mestno jedro Šoštanja, stiku z gradom in kamnolomom na južni strani območja zaščitenemu pasu ob naselju Pohrastnik na zahodnem delu ureditvenega območja (zaradi čistilne naprave) in dostopom (prehodu) k Paki.

8. Usmeritve za izboljšanje in varovanje bivalnega in delovnega okolja: Da bi se čim bolj zaščitilo bivalno okolje prebivalcev, je predviden zaščitni zeleni pas med industrijsko cono in naseljem Pohrastnik ter med IC TUŠ ter starim mestnim jedrom Šoštanja. Nove dejavnosti morajo biti organizirane skladno z veljavnimi predpisi in pogoji pristojnih soglasodajalcev.

9. Zasnova ureditve prostora za potrebe SLO in DS: Nove ureditve morajo biti izvedene z veljavnimi predpisi in usmeritvami.

10. Zasnova zaporednosti gradnje oziroma urejanja območja: V prvi fazi naj bi se zgradila centralna čistilna naprava z začasnim uvozom direktno cestno povezavo Šoštanj–Pohrastnik, pozneje pa bi se, skladno s porušitvijo dotrajanih objektov TUŠ in skladno s prenovo starega mestnega jedra Šoštanja, pričela postopoma dograjevati celotna industrijska cona, najprej na levem in nato na desnem bregu Pake.

5.4.21. Eno in večdružinska stanovanjska gradnja in centralne dejavnosti Pohrastnik, Šoštanj – območje S 4/33-del, C 4/9 in O 4/8-del

Ureditveno območje je podano z že izdelanim in razgrnjenim zazidalnim načrtom P-466, ki je skladen s tem planom, za stanovanjsko območje S 4/33 in del obrtno stanovanjske cone O 4/8, medtem ko je za območje centra C 4/9 velikost 2,9 ha podana programska usmeritev s prostorsko zasnovo.

Program centra	zunanje površine
trgovina s trgom	8.700 m2
VVU	3.500 m2
šola s telovadnico in igrišči	10.800 m2
obrtne, servisne, storitvene dejavnosti	2.700 m2
cesta, parkirišča, peš poti	13.500 m2
Stanovanjska cona - stanovanja (80 enot)	21.000 m2

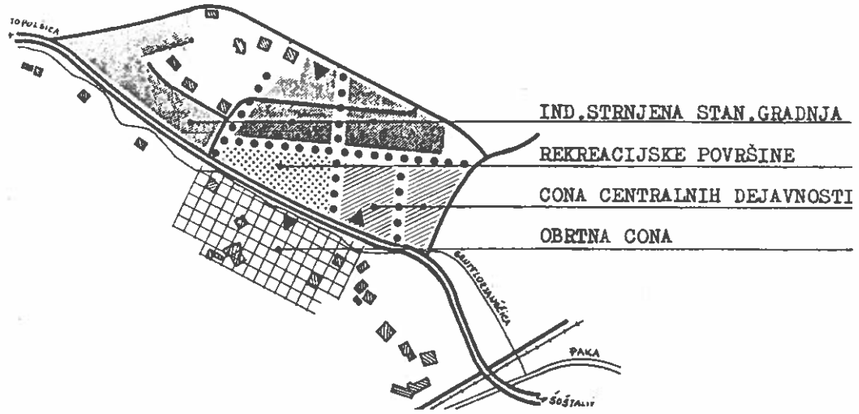

5.4.22. Eno in večdružinska stanovanjska gradnja z zasnovo centralnih dejavnosti in čistilno napravo Topolšica – območje S 9/2, C 9/1 in K 9/1-del

1. Obravnavana območja, skupne velikosti 31 ha, so tri prostorske enote: za območje večdružinske blokovne gradnje ob glavni cesti v Topolšico S 91/2 je izdelan izvedbeni načrt, za območje S 9/2 enodružinske stanovanjske gradnje na vzhodnih pobočjih nad cesto in za območje cone C 9/1 (šola, VVU – v nadaljevanju stanovanjske cone) pa bomo na osnovi teh usmeritev izdelali podrobnejše zasnove.

2. Organizacija dejavnosti v območju (program): Zemljišče med cesto skozi Topolšico in potokom Toplico je predvideno za družbeni center (šola, VVZ, trgovina, banka, pošta) ter za stanovanjsko blokovno zazidavo. Na tem predelu naj bi se razvil pravi center Topolšice. Območje samega centra obsega območje okoli 4 ha. Drugi del območja, severno od ceste skozi Topolšico, je predviden izključno za enodružinsko stanovanjsko zazidavo, predvsem za ogrožence iz eksploatacijskega območja RLV.

Na skrajnem jugovzhodnem delu območja je predvidena čistilna naprava.

3. Kapaciteta območja po posameznih novopredvidenih programih:

program	kapaciteta v m2 bep
osnovna šola	3.800
VVZ	750
telovadnica	1.150
prodajni center	1.230
banka	100
stanovanjski bloki (okoli 100 stanovanj)	10.150
odprta parkirišča	1.270
šolska igrišča	1.880
individualne stanovanjske hiše (okoli 70)	14.000

4. Zasnova prometnega omrežja:
– Območje naj bi bilo ma primarno cestno omrežje navezano preko ceste skozi Topolšico, ki se na vzhodu navezuje na glavno cesto – severno obvoznico.
– Zasnova notranjega prometa: Motoriziran promet naj bo čimbolj umaknjen k obstoječi cesti skozi Topolšico, da ne bi posegal v peš cono (trg ob osnovni šoli in ulica med blokovno zazidavo).

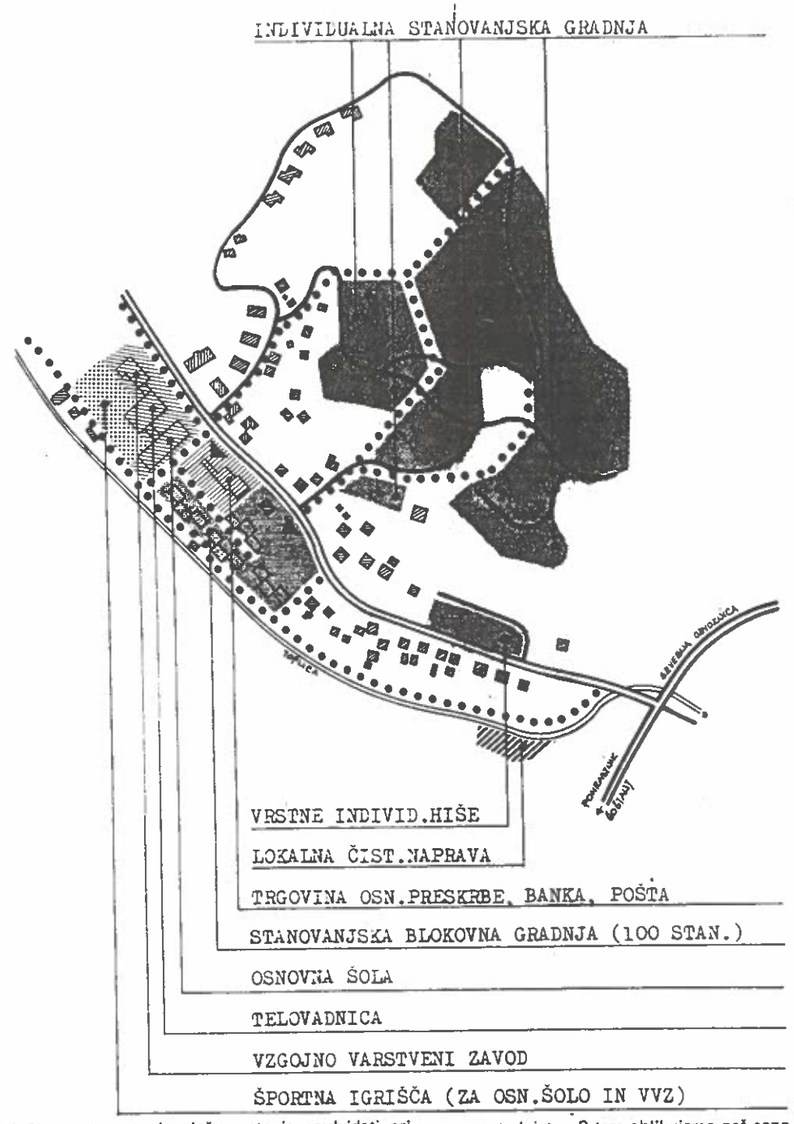

Glavne priključke centra na obstoječo cesto je predvideti pri trgovini in šoli.
Iz individualne stanovanjske cone (severno od ceste) je izvesti tri priključke na cesto skozi Topolšico. Dovozne ceste so razpredene med posameznimi stanovanjskimi conami in sledijo konfiguraciji terena.
– Mirujoči promet: Parkirišča za potrebe centra je predvideti neposredno ob cesti, tako da je celoten motoriziran promet umaknjen ob cesto in v najmanjši možni meri moti mirni del centra (trg, ulica, stanovanjski bloki). Predvideti je glavno centralno parkirišče za potrebe stanovalcev v stanovanjskih blokih na jugozahodnem delu samega območja centra ter manjše parkirišče ob trgovini, šoli in VVZ.
– Peš promet: Center (trg in stanovanjske ulice) je namenjen izključno peš prometu, glavna peš povezava bi potekala ob predvidoma regulirani Toplici, preko nje pa se centralni del navezuje na zdraviliški del Topolšice. Pomembna peš povezava so tudi od obstoječe (obnovljene) avtobusne postaje do centra ter iz centra do stanovanjske cone severno od ceste.
– Urgentni dovozi bi bi možni po dovoznih poteh in napajalnih cestah.
– Kolesarska steza naj bi bila urejena ob glavni obodni cesti.

5. Usmeritve za urbanistično oblikovanje: Da bi ustavrili pravi družbeni center, je predvideti zasnovo centralnega trga, obdanega s šolo ter trgovskim centrom (trgovina, banka, pošta, turistična agencija) in stanovanjskimi bloki ter stanovanjsko ulico, navezano na centralni trg. S tem oblikujemo peš cono, ki ločena od motoriziranega prometa ob cesti. Pomembne so peš povezave centra z zdraviliško cono ter stanovanjsko cono.

Etažnost: osnovna šola in VVZ bi bila nizke etažnosti (K + P + IP), stanovanjski objekti v centru K + P + 2 + IP, individualni objekti v stanovanjski coni pa maksimalno enonadstropni (K + P + IP).

V območju ni evidentiranih objektov naravne ali kulturne dediščine, ki bi vplivali na koncept organizacije prostora.

6. Usmeritve za arhitektonsko oblikovanje: Glede na obstoječe objekte v ožji in širši okolici, naj bi vsi predvideni objekti imeli dvokapne strehe v temnih tonih (nakloni od 35 do 45 stopinj), etažnost blokov ne sme presegati K + P + 2 + IP, poseben poudarek pa je treba posvetiti oblikovanju fasade samega centra (pogledi s ceste). Pri obdelavi fasad naj bo uporabljenega čim več lesa. Posebno pozornost je posvetiti opremi in oblikovanju stanovanjske ulice in vhodov v posamezne stanovanjske lamele.

7. Usmeritve za krajinsko oblikovanje: Pomemben je stik zazidave z vodo (Topličica) stanovanjskih območij neposredno ob robovih gozda.

8. Usmeritve za izboljšanje in varovanje bivalnega in delovnega okolja: Da bi se čimbolj zaščitilo bivalno okolje, je predvideti dvoredno zasaditev ob cesti skozi Topolšico, močno pa naj bi bila zasajena oziroma obsajena tudi vsa parkirišča.

Povsod naj bi bilo čimveč zelenja.

9. Zasnova ureditve prostora za potrebe SLO in DS: Nove ureditve morajo biti izvedene skladno z veljavnimi predpisi in usmeritvami.

10. Zasnova zaporednosti gradnje oziroma urejanja območja: V prvi fazi naj bi se pričela gradnja trgovine in stanovanjske blokovne gradnje, vzporedno pa bi se pričela gradnja individualnih stanovanjskih hiš na severnem delu območja. V naslednji fazi pa bi se dogradil celoten centralni del skupaj z osnovno šolo in VVZ. Da bi se lahko pričela gradnja, pa je potrebno rešiti dileme glede ogrevanja predvidenih objektov, potrebna pa bo tudi izgradnja čistilne naprave.

VI. RAZVOJ DRUGIH DEJAVNOSTI

6.1. Krajevne skupnosti

Razvoj krajevnih skupnosti bo še nadalje sledil politiki enakomernejšega razvoja krajevnih skupnosti.

Ukrepi bodo usmerjeni predvsem v tiste najosnovnejše pogoje bivanja in dela krajanov, kjer so te razlike največje. Manjše materialne možnosti zahtevajo pri izvajanju te politike izredno racionalnost pri uporabi sredstev. Realizacija nalog in dogovora o temeljih družbenega plana na posameznih področjih predstavlja osnovo za nadaljnji razvoj posameznih krajevnih skupnosti oziroma za zagotovitev enakomernejšega razvoja krajevnih skupnosti. Vso pozornost bomo še nadalje posvečali razvoju vsebine delegatskega sistema v krajevni skupnosti.

Krajevno skupnost bomo še nadalje krepili v vlogi osnovnega nosilca planiranja, saj bomo dosegli učinkovitejše usklajevanje, kot tudi uresničevanje planov razvoja krajevne skupnosti z organizacijami združenega dela in posameznimi interesnimi skupnostmi.

Samoupravne interesne skupnosti gospodarstva občine Velenje so pri oblikovanju svojih srednjeročnih planov dolžne upoštevati program samoprispevka občanov in poskrbeti, da bodo v teh programih zajete tudi vse tiste naloge referendumskega programa, ki so jih sprejele krajevne skupnosti.

V okviru občine bomo vzpodbujali združevanje sredstev krajevnih skupnosti in si prizadevali za čim racionalnejšo porabo zbranih sredstev.

Vključili se bomo v iskanje sistemske rešitve financiranja samoupravnega delovanja krajevnih skupnosti in temu primerno uravnavali tudi sredstva občinskega proračuna.

Hitrejši razvoj krajevnih skupnosti bomo dosegli tudi na osnovi vključevanja prostovoljnega dela krajanov, svobodne menjave dela, samoprispevkov kot tudi na osnovi tesnejšega sodelovanja pri skupnih akcijah več krajevnih skupnosti.

Poskrbeli bomo, da bodo ob vseh posegih v prostor samoupravni organi KS ter delovni ljudje in občani pravočasno obveščeni o planiranih dogajanjih ter da bodo obvezno sodelovali pri obravnavi načrtovanih rešitev v okviru svojih krajevnih skupnosti.

Predvsem prostorski razvoj in urbanizacija zahtevata, da tekoče spremljamo in v posameznih primerih pristopimo k preoblikovanju krajevnih skupnosti.

6.2. Splošna ljudska obramba in družbena samozaščita

Temeljni cilj razvoja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite je stalno povečevanje uspešnega zagotavljanja varnosti ljudi in premoženja ter mobilnosti in celovitosti obrambne sposobnosti družbe v vseh primerih družbeno škodljivih pojavov v miru, ob naravnih in drugih nesrečah, morebitnih izrednih razmerah ali vojni. V tem smislu je treba stalno krepiti vloge, iniciativo in zavest delavcev, delovnih ljudi in občanov.

. Obrambne priprave družbenih in gospodarskih dejavnosti in z njimi povezane izvedbene dokumente je treba poenostaviti in poenotiti ter uskladiti. V planskih in izvedbenih dokumentih je treba zagotoviti realizacijo nalog, ki so opredeljene kot specifične za področje splošne ljudske obrambe. Vsi plani morajo biti usklajeni z materialnimi možnostmi. Obrambno varnostno načrtovanje mora imeti za cilj višje oblike obrambno samozaščitne pripravljenosti celotne družbe za delovanje v vseh možnih situacijah.

Nadaljevati je potrebno z vsemi oblikami usposabljanja na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, ki mora postati sestavni del življenja in dela delavcev, delovnih ljudi in občanov. To mora zagotavljati funkcioniranje sistema v različnih možnih razmerah.

Izhajajoč iz potreb in ocen ogroženosti, mora biti zagotovljena organiziranost, oprema in delovanje civilne zaščite. Učinkoviteje je treba v sistem povezati družbene organizacije in društva.

V skladu z materialnimi možnostmi si je treba prizadevati za čim popolnejšo opremljenost delavcev, delovnih ljudi in občanov z osebnimi zaščitnimi sredstvi radiobiološke in kemične zaščite kot osnovne zaščite , vključujoč zagotavljanje zaklonilnih mest. Rešiti je treba problematiko uporabe in vzdrževanja obstoječe zaklonilniške mreže in spodbujati izgradnjo dvonamenskih zaklonišč.

Izpolniti bo potrebno sistem upravnih zvez in zagotoviti njegovo vključitev v mirnodobne informacijske sisteme. Sistemu javnega alarmiranja je treba zagotavljati pogoje za nemoteno delo.

V naslednjem srednjeročnem razvojnem obdobju bomo še bolj intenzivno kot doslej nadaljevali s podružbljanjem varnostnih zadev. Prizadevali si bomo za čim boljšo varnostno kulturo delovnih ljudi in občanov, za bistveno drugačen odnos do družbenega premoženja in s tem tudi ustvarili pogoje za čim boljše varnostne razmere. V ta namen bomo pospešili kadrovsko izpopolnitev organizacij združenega dela po vojni sistematizaciji. Še več pozornosti bomo namenili krepitvi materialene baze in tako realizirali naloge iz GINE (mlini na vodo, male elektrarne, varnejša skladišča in podobno).

Da bi zagotovili vse zastavljene cilje, bo poleg ustreznega angažiranja proračunskih sredstev potrebno združevanje sredstev za naloge, ki so skupnega pomena za občino. Zbrana sredstva skupno z izdatki za lastne obrambne priprave temeljnih nosilcev obrambnih priprav ne smejo zaostajati za višino tonamenskih sredstev v preteklem srednjeročnem obdobju.

6.3. Informacijski sistem

Za uresničevanje nalog na področju družbenega sistema informiranja bomo pridobivali nove kadre in tudi podpirali izobraževanje ob delu obstoječih kadrov ter jih tako usposobili za strokovno delo na področju računalništva in širšega sistema informatike. Sedanje število ustrezno usposobljenih kadrov je zelo majhno in še zdaleč ne zadošča potrebam, ki bodo še vse hitreje naraščale.

Vlagali bomo sredstva v razvoj računalniške in komunikacijske opreme ter razvoj računalniškega inženiringa. V ta namen bomo združevali sredstva in tudi bolj enovito organizirali kadrovske zmogljivosti. V letu 1986 bomo spodbudili svet za družbeni sistem informiranja, ki bo dajal potrebne informacije za planiranje in odločanje. DO Center za informiranje bo preko svojih medijev skrbela za kvalitetno javno obveščanje.

Ker občina vseh svojih informacijskih potreb tudi v prihodnjem srednjeročnem obdobju ne bo mogla zadovoljiti zaradi pomanjkanja sredstev, računalniške opreme in kadrov, bomo težili za tem, da bomo v srednjeročnem obdobju 1986–1990 razvijali vsaj nujno potrebni del informacij za potrebe OZD, SIS, občine in drugih koristnikov. S ciljem odprave podvajanj evidenc morajo informacijske službe uskladiti svoje aktivnosti na področju družbenega sistema informiranja, zlasti kar zadeva področje zbiranja in obdelave podatkov ter širitve možnosti večnamenske uporabe podatkov. V ta namen bo treba tudi težiti za nabavo in nameščanje bolj enovite tehnične opreme kot doslej. To bo omogočilo tudi bolj racionalno povezovanje računalniških informacijskih sistemov na nivoju občine in regije.

6.4. Sodelovanje z drugimi območji

Nadaljnji hitrejši družbenoekonomski razvoj bo mogoče uresničevati tudi na osnovi doseganja učinkov povezovanja z drugimi območji. Vzpodbujali, pospeševali in ustvarjali bomo pogoje za vsestransko povezovanje in sodelovanje na gospodarskem, znanstveno-tehničnem, kulturnem in na drugih področjih družbenoekonomskega razvoja.

Oblike sodelovanja bodo odvisne od vsebine, interesa in nivoja združevanja. Osnovna načela sodelovanja, ki so podrobneje opredeljena v dogovoru o temeljih plana občine Velenje za obdobje 1986–1990, je mogoče strniti v naslednje:

– sodelovanje mora temeljiti na dolgoročnejših osnovah uveljavljanja obojestranskih interesov;

– na področju povezovanja gospodarstev oziroma njihovih nosilcev bo prevladujoča oblika in vsebina povezovanja slonela na združevanju dela in sredstev na dohodkovnih osnovah; poleg zagotavljanja osnov za dolgoročnejšo doseganje večjega dohodka bomo svoj interes uresničevali z zagotavljanjem dolgoročnejše oskrbe s surovinami, repromateriali, energijo in hrano kot tudi z izmenjavo znanj in izkušenj na področju inovativne dejavnosti, tehnologije in s skupnim nastopom na domačih, še posebej pa na tujih tržiščih, kjer bomo pospeševali višje oblike sodelovanja in nastopanja na teh trgih;

– na področju sodelovanja z občinami v regiji bo težišče nastopanja pri razreševanju skupnih razvojnih vprašanj zlasti na področju urejanja prostora, zagotavljanja zadostnih količin pitne vode, reševanje skupnih ekoloških vprašanj (voda, zrak, odpadki), energetske oskrbe, zagotavljanje pogojev za ustanovitev prostocarinske cone kot tudi integralnega transporta v celoti ter usklajevanje razvoja na področju družbenih dejavnosti (izobraževanje, zaposlovanje, naravna in kulturna dediščina . . .);

– v okviru sodelovanja s pobratenimi občinami bomo razširjali gospodarske vidike in učinke sodelovanja;

– tudi v sodelovanju z drugimi manj razvitimi območji v regiji, republiki ali v zvezi bomo vztrajali na doseganju dolgoročnih in recipročnih gospodarskih rezultatih sodelovanja;

– na področju povezovanja in sodelovanja z občinami v tujini bomo preraščali sedanje okvire sodelovanja v smeri uveljavljanja višjih oblik sodelovanja ter izmenjave znanj in programov ter aplikacije le-tega doma in pridobitve sodobnejše tehnologije.

VII. TABELARNE PRILOGE K MATERIALNIM OKVIROM GOSPODARSKEGA IN DRUŽBENEGA RAZVOJA OBČINE VELENJE V OBDOBJU 1986–1990

Tabela 1: Spremembe v obsegu, strukturi in izobrazbi zaposlenih v občini Velenje do leta 1990

Tabela 1a: Število zaposlenih in povprečne letne stopnje rasti zaposlenosti

	1985	1990	1986–1990
Združeno delo	24.360	25.453	0,9
od tega:			
gospodarstvo	22.050	22.960	0,8
družbene dejavnosti	2.310	2.490	1,5
Zasebni sektor	930	1.150	4,6
Skupaj	25.290	26.600	1,0

Tabela 1b: Struktura zaposlenosti po dejavnosti

		1985		1990	
		število	%	število	%
I.	PRIMARNI SEKTOR (kmetijstvo, rudarstvo, gozdarstvo, ribištvo, vodno gospodarstvo)	5.360	22,0	5.470	21,5
II.	SEKUNDARNI SEKTOR (industrija, gradbeništvo)	11.090	45,5	11.330	44,5
III.	TERCIARNI SEKTOR (trgovina, promet, gostinstvo, obrt, osebne storitve, stan. komunal. dejavnost in posl. fin. storitve)	5.600	23,0	6.160	24,2
IV.	KVARTARNI SEKTOR (izobraževanje, znanost, kultura, informiranje, zdravstvo, organi DPS, SIS, društva)	2.310	9,5	2.490	9,8
Skupaj družbeni sektor		24.360	100,0	25.450	100,0
Zasebni sektor (sprememba deleža v skupni zaposlenosti)			3,6		4,1

Tabela 1c: Zaposleni po stopnjah strokovne usposobljenosti

	1985		1990	
	število	%	število	%
I. + II. stopnja "ozek profil"	8.570	35,2	7.480	29,4
III. + IV. stopnja "širok profil"	9.160	37,6	10.030	39,4
V. stopnja "profil tehnik"	4.680	19,2	5.220	20,5
VI. stopnja "profil inženir"	1.100	4,5	1.400	5,5
VII. stopnja "profil dilp. ing."	850	3,5	1.320	5,2
Skupaj	24.360	100,0	25.450	100,0

Vir: Srednjeročni plan zaposlovanja v občini Velenje za obdobje 1986–1990

Tabela 2: Projekcije prebivalstva

Varianta I: Projekcija prebivalstva iz leta 1981 do vključno 1990 (naravna rast)

Leto	Skupaj	0–1	2–3	4–6	0–6	7–14	0–14	15–19	20–24	25–64	15–64	65
1985	40128	1613	1624	2248	5485	5459	10944	2877	2958	12136	26671	2213
1986	40612	1590	1622	2296	5508	5623	11131	2890	2875	21460	27225	2256
1987	41089	1565	1606	2365	5536	5786	11322	2808	2927	12719	27454	2313
1988	41544	1545	1581	2428	5554	5884	11438	2875	2888	21999	27762	2344
1989	41994	1527	1557	2415	5499	6049	11548	2972	2884	22177	28033	2413
1990	42419	1504	1537	2387	5428	6146	11574	3159	2861	22333	28353	2492

Varianta II: Projekcija prebivalstva iz leta 1985 do vključno 1990 (ciljna projekcija)

Leto	Skupaj	0–1	2–3	4–6	0–6	7–14	0–14	15–19	20–24	25–64	15–64	65
1985	41500	1464	1655	2306	5603	5667	11275	2966	3048	21931	27945	2285
1986	42520	1662	1697	2404	5763	5885	11648	3028	3008	22461	28497	2375
1987	43005	1638	1678	2474	5790	6057	11847	2942	3064	22715	28721	2437
1988	43487	1619	1654	2540	5913	6155	11968	3012	3019	23023	29054	2465
1989	43945	1597	1630	2526	5703	6328	12081	3113	3016	23200	29329	2535
1990	44386	1574	1610	2495	5679	6429	12108	3303	2993	23368	29664	2614

Vir: ZUV - Analiza prebivalstva in demografske projekcije do leta 2000, november 1982

Tabela 3: Bilanca pridobivanja in razporejanja družbene plana prihodka občine Velenje za obdobje 1986–1990 v mio din

	1985	Str.	1990	Str.	Povpreč. 1. st. rasti 1985–1990
I. PRIDOBIVANJE DRUŽBENEGA PROIZVODA					
1. Industrija	35.892	74,1	42.057	73,9	3,2
2. Kmetijstvo	155	0,3	180	0,3	3,0
3. Gozdarstvo	110	0,2	128	0,2	3,0
4. Gradbeništvo	3.335	6,8	3.756	6,6	2,5
5. Promet in zveze	649	1,3	752	1,3	3,0
6. Trgovina	3.548	7,2	4.173	7,3	3,3
7. Gostinstvo in turizem	278	0,6	325	0,7	3,2
8. Obrt in osebne storitve	3.020	6,2	3.699	6,5	4,0
9. Stanovanjska in komunalna dejavnost	734	1,5	850	1,5	3,0
10. Tehnične in poslovne storitve	900	1,8	994	1,7	2,0
II. PRIDOBLJENI DRUŽBENI PROIZVODI	48.621	100,0	56.914	100,0	3,2
III. RAZPOREJENI DRUŽBENI PROIZVOD					
1. Amortizacija	6.134	12,7	7.660	13,5	4,5
2. Narodni dohodek	42.487	87,3	49.254	86,5	3,0
3. Čisti osebni dohodek	16.292	33,5	18.887	33,2	3,0
4. Obveznosti iz dohodka	13.142	27,0	14.672	25,8	2,0
5. Dohodki in prispevki	6.184	12,7	7.169	12,6	3,0
– za skupne potrebe	5.712	11,7	6.622	11,6	3,0
– za splošne potrebe	472	1,0	547	1,0	3,0
6. Izločanje za skupne potrebe delavcev	2.889	5,9	3.365	5,9	3,1
7. Za razširitev in izboljšanje materialne osnove dela	3.980	8,2	5.161	9,0	5,6
IV. RAZPOREJENI DRUŽBENI PROIZVOD	48.621	100,0	56.914	100,0	3,2

Vir: za leto 1985 podatki iz zaključnih računov, SDK občine Velenje
za leto 1990 podatki iz Dogovora o temeljih družbenega plana občine Velenje za obdobje 1986–1990

Tabela 4: Srednjeročni plan izvoza in uvoza blaga in storitev OZD s področja industrije občine Velenje v mio US dol. (1 US dol. = 185,70 din)

OZD	1985	1990	1986–1990	Povprečna 1. stopnja rasti
1. SOZD GORENJE (GA, NO, PO, EŠP, Servis)				
– izvoz	91,810	127,128	575,321	
– uvoz	72,575	78,400	368,356	
2. SOZD REK				
– izvoz	377	3,579	10,887	
– uvoz	9,975	27,751	120,262	
3. DO VEGRAD				
– izvoz	863	1,302	5,957	
– uvoz	211	270	1,226	
4. DO EKO				
– izvoz	561	2,700	10,054	
– uvoz	300	1,600	6,430	
5. DO VEPLAS				
– izvoz	529	1,282	4,599	
– uvoz	239	749	3,118	
6. DO TUŠ				
– izvoz	4,443	6,566	28,776	
– uvoz	3,533	3,600	18,820	
7. DO MODNI SALON				
– izvoz	727	990	4,302	
– uvoz	269	527	2,207	
Skupaj				
– izvoz	99,310	143,547	639,896	7,8 %
– uvoz	87,102	112,897	520,419	5,3 %
– pokritje uvoza z izvozom	1,13	1,27	1,23	

Vir: Skupni temelji OZD občine Velenje za obdobje 1986–1990

URADNI VESTNIK OBČINE VELENJE — Izdajatelj: Skupščina občine Velenje — Ureja: Tone Hribar, sekretar Skupščine občine Velenje — Letna naročnina: 500 din — Naklada 500 izvodov — Po mnenju Republiškega sekretariata za informiranje se za Uradni vestnik ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov — Uradni vestnik izhaja po potrebi — Razmnoževanje: Bizjak, Titovo Velenje

URADNI VESTNIK
OBČINE VELENJE

LETO XIX. ŠTEVILKA 11/4 15. OKTOBER 1986

SAMOUPRAVNI SPORAZUMI O TEMELJIH PLANOV SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI IN KRAJEVNIH SKUPNOSTI ZA OBDOBJE 1986—1990

VSEBINA

Ugotovitveni sklepi o sprejemu samoupravnih sporazumov o temeljih planov:

- SIS družbenih dejavnosti 2
- SIS gospodarskih dejavnosti 54

Samoupravni sporazumi o temeljih planov:

1. Občinske skupnosti otroškega varstva 3
2. Občinske izobraževalne skupnosti 7
3. Občinske kulturne skupnosti 10
4. Občinske telesnokulturne skupnosti 12
5. Občinske skupnosti socialnega skrbstva 17
6. Občinske zdravstvene skupnosti 20
7. Občinske skupnosti za zaposlovanje 23
8. Občinske raziskovalne skupnosti 27
9. Samoupravne stanovanjske skupnosti 28
10. Komunalne skupnosti 35
11. Samoupravne interesne skupnosti za ceste 42
12. Območne vodne skupnosti Savinja-Sotla - enota Velenje . 47
13. Kmetijske zemljiške skupnosti 48
14. Krajevnih skupnosti 52

Skupščina Občinske skupnosti otroškega varstva Velenje je na svoji seji dne 1. 7. 1986 sprejela naslednji

UGOTOVITVENI SKLEP

Skupščina Občinske skupnosti otroškega varstva Velenje ugotavlja, da je več kot 2/3 ustanoviteljic sprejelo Samoupravni sporazum o temeljih plana Občinske skupnosti otroškega varstva Velenje za obdobje 1986–1990 in razglaša, da je samoupravni sporazum sklenjen.

Predsednik skupščine
Zdenka Jakopanec

Skupščina Občinske izobraževalne skupnosti Velenje je na svoji seji dne 1. 7. 1986 sprejela naslednji

UGOTOVITVENI SKLEP

Skupščina Občinske izobraževalne skupnosti Velenje ugotavlja, da je več kot 2/3 ustanoviteljic sprejelo Samoupravni sporazum o temeljih plana Občinske izobraževalne skupnosti Velenje za obdobje 1986–1990 in razglaša, da je samoupravni sporazum sklenjen.

Predsednik skupščine
Jože Rovšnik

Skupščina Občinske kulturne skupnosti Velenje je na svoji seji dne 30. 6. 1986 sprejela naslednji

UGOTOVITVENI SKLEP

Skupščina Občinske kulturne skupnosti Velenje ugotavlja, da je več kot 2/3 ustanoviteljic sprejelo Samoupravni sporazum o temeljih plana Občinskekulturne skupnosti Velenje za obdobje 1986–1990 in razglaša, da je samoupravni sporazum sklenjen.

Predsednik skupščine
Rado Slanc

Skupščina Občinske raziskovalne skupnosti Velenje je na svoji seji dne 1. 7. 1986 sprejela naslednji

UGOTOVITVENI SKLEP

Skupščina Občinske raziskovalne skupnosti Velenje ugotavlja, da je več kot 2/3 ustanoviteljic sprejelo Samoupravni sporazum o temeljih planov Občinske raziskovalne skupnosti Velenje za obdobje 1986–1990 in razglaša, da je samoupravni sporazum sklenjen.

Predsednik skupščine
Marjan Urbančič

Skupščina Občinske skupnosti socialnega skrbstva Velenje je na svoji seji dne 1. 7. 1986 sprejela naslednji

UGOTOVITVENI SKLEP

Skupščina Občinske skupnosti socialnega skrbstva Velenje ugotavlja, da je več kot 2/3 ustanoviteljic sprejelo Samoupravni sporazum o temeljih plana Občinske skupnosti socialnega skrbstva Velenje za obdobje 1986–1990 in razglaša, da je samoupravni sporazum sklenjen.

Predsednik skupščine
Maks Podlesnik

Skupščina Občinske telesnokulturne skupnosti Velenje je na svoji seji dne 2. 7. 1986 sprejela naslednji

UGOTOVITVENI SKLEP

Skupščina Občinske telesnokulturne skupnosti Velenje ugotavlja, da je več kot 2/3 ustanoviteljic sprejelo Samoupravni sporazum o temeljih plana Občinske telesnokulturne skupnosti Velenje za obdobje 1986–1990 in razglaša, da je samoupravni sporazum sklenjen.

Predsednik skupščine
Jože Prislan

Skupščina Občinske zdravstvene skupnosti Velenje je na svoji seji dne 2. 7. 1986 sprejela naslednji

UGOTOVITVENI SKLEP

Skupščina Občinske zdravstvene skupnosti Velenje ugotavlja, da je več kot 2/3 ustanoviteljic sprejelo Samoupravni sporazum o temeljih plana Občinske zdravstvene skupnosti Velenje za obdobje 1986–1990 in razglaša, da je samoupravni sporazum sklenjen.

Predsednik skupščine
Alojz Filipančič

OPOMBA:

Sezname podpisnikov samoupravnih sporazumov o temeljih planov posameznih samoupravnih interesnih skupnosti hranijo strokovne službe teh skupnosti.

Na podlagi 115. člena Zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80) in 25. člena Zakona o družbenem varstvu otrok (Uradni list SRS, št. 35/79) sklenemo delavci, drugi delovni ljudje in občani, samoupravno organizirani v Občinski skupnosti otroškega varstva Velenje

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANA OBČINSKE SKUPNOSTI OTROŠKEGA VARSTVA VELENJE ZA ČAS OD 1986–1990

I. SKUPNI CILJI IN RAZVOJNE USMERITVE

1. člen

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, drugi delovni ljudje v samoupravnih organizacijah in skupnostih ter občani v krajevnih skupnostih, ki uresničujemo svobodno menjavo dela kot uporabniki in izvajalci družbenega varstva otrok v Občinski skupnosti otroškega varstva Velenje (v nadaljnjem besedilu: udeleženci sporazuma) določamo s tem samoupravnim sporazumom naloge razvoja družbenega varstva otrok ter medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti.

S tem sporazumom opredelimo tudi naloge, ki jih bomo izvajali v Skupnosti otroškega varstva Slovenije ter pogoje in način njihovega uresničevanja.

2. člen

Upoštevaje potrebe otrok in predvidene možnosti gospodarskega in socialnega razvoja naše občine in SR Slovenije v letih 1986–1990 določamo udeleženci naslednje cilje, usmeritve in naloge:

- nadaljnji razvoj družbenoekonomskih odnosov in krepitev vloge delavcev pri uresničevanju svobodne menjave dela;
- izenačevanje pogojev za kakovostno in učinkovito družbeno vzgojo in varstvo vseh predšolskih otrok;
- dogovorjeno raven socialne varnosti otrokom;
- varstvo materinstva, nego in varstvo otroka ob rojstvu in po njem.

3. člen

Cilje, usmeritve in naloge iz prejšnjega člena tega sporazuma bomo uresničevali udeleženci z naslednjimi programi:

- zagotovljeni program in program solidarnosti;
- program vzgojnovarstvene dejavnosti in druge naloge;
- program skupnih nalog v SR Sloveniji.

Za izvedbo teh programov določamo s tem sporazumom tudi:

- obseg posameznega programa;
- normative in standarde za opravljanje vzgojnovarstvenega dela;
- osnove in merila za oblikovanje cen storitev;
- osnove in merila za združevanje sredstev;
- osnove in merila za družbene pomoči otrokom;
- druge medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti pri uresničevanju nalog.

4. člen

Uporabniki bomo sklenili petletne samoupravne sporazume o svobodni menjavi dela za obdobje 1986–1990 z izvajalci na območju naše občine ter v njih določili konkretne pravice, obveznosti in odgovornosti, zlasti pa naslednje:

- naloge posamezne vzgojnovarstvene organizacije;
- količino, vrsto in kakovost storitev;
- merila za vrednotenje opravljenega dela oziroma za oblikovanje cen storitev;
- materialne in druge obveznosti udeležencev, ki niso urejene z drugimi samoupravnimi akti.

5. člen

Ceno oziroma povračilo za izvajanje vseh programov, ki so opredeljeni v tem samoupravnem sporazumu, ugotavljamo udeleženci z naslednjimi merili:

- materialne stroške skladno z normativi na enoto storitve in skladno z dogovorjenim obsegom storitev ter gibanjem cen na tržišču;
- osebne dohodke skladno z normativi dogovorjenega števila delavcev v vzgojnovarstveni organizaciji v taki višini, da se njihova raven najpozneje do leta 1988 izenači z ravnijo osebnih dohodkov drugih delavcev v združenem delu;
- amortizacijo;
- zakonske, pogodbene in samoupravno dogovorjene obveznosti v zakonsko oziroma samoupravno dogovorjeni višini;
- sredstva skupne porabe v višini, da se najpozneje do leta 1988 izenači z višino teh sredstev, kot si jih zagotavljajo drugi delavci v združenem delu;
- sredstva rezerve v skladu z zakonom.

II. ZAGOTOVLJENI PROGRAM IN SOLIDARNOSTNE NALOGE

6. člen

Udeleženci sporazuma bomo v obdobju 1986–1990 zagotavljali vsem otrokom v naši občini naslednje:

1a) Vzgojni program, ki obsega pripravo otrok na osnovno šolo – mala šola najmanj v temle obsegu: 180 ur v letu 1986, 240 ur v letu 1987, 300 ur v letu 1988, 360 ur v letu 1989 in 420 ur v letu 1990 – minimalni program, kot osnova za solidarnost; letno za 850 otrok – 36 oddelkov.

1b) V občini bomo ta program izvajali v obsegu 3-urnega programa dnevno za vse otroke v vseh krajevnih skupnostih, kjer je možno vključiti 11 ali več otrok (630 ur), v krajevnih skupnostih, kjer je manj otrok, bo program trajal vsaj 120 ur letno.

2. Vzgojni program otrokom z motnjami v telesnem in duševnem razvoju v dveh oddelkih.

Za te programe načrtujemo število otrok na osnovi dosedanjih izkušenj ter predvidevanj za naslednje obdobje.

Pri izvajanju programa priprave otrok na šolo bomo izvajalci upoštevali standarde, ki izhajajo iz obveznosti, ki temeljijo na določbah zakona o vzgoji in varstvu predšolskih otrok, normative pa bomo določili v samoupravnem sporazumu o svobodni menjavi dela za obdobje 1986–1990.

7. člen

V skladu z določili samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialnovarstvenih pravic bomo zagotavljali družbene pomoči vsem otrokom na območju naše občine. Do družbenih pomoči so praviloma upravičeni vsi otroci, ki živijo ali spadajo v družino, v kateri stvarni dohodek na družinskega člana ne dosega dogovorjene ravni socialne varnosti.

Zneske družbenih pomoči bomo upoštevali pri vrednotenju zagotovljenega programa in solidarnosti do dogovorjene ravni socialne varnosti.

8. člen

Obseg sredstev za zagotovljeni program, ki se združuje po načelu solidarnosti v SR Sloveniji, je v Občinski skupnosti otroškega varstva Velenje naslednji:

v cenah 1986
v 000 din

Program	1986	1987	1988	1989	1990	Skupaj 1986–1990
Člen 6						
– vzgojni program – mala šola (1a)	14.574	19.671	24.590	29.507	34.425	122.768
– vzgoja in varstvo otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju (2)	5.635	5.635	5.635	5.635	5.635	28.175
Člen 7						
– družbene pomoči otrokom	227.581	232.132	236.776	241.510	246.340	1.184.339
	247.790	257.438	267.001	267.652	286.400	1.335.281

9. člen

Sredstva za zagotovljeni program bomo združevali udeleženci solidarno z delavci, drugimi delovnimi ljudmi in občani na območju republike.

10. člen

Za uresničevanje nalog zagotovljenega programa iz 12. člena tega sporazuma bodo vse občinske skupnosti otroškega varstva v SR Sloveniji združevale solidarnostna sredstva.

Solidarnostna sredstva bodo prejemale občinske skupnosti otroškega varstva, ki po enotni povprečni prispevni stopnji ne združijo dovolj sredstev za uresničitev zagotovljenega programa.

11. člen

Občinske skupnosti bodo združevale solidarnostna sredstva pri Skupnosti otroškega varstva Slovenije po enotni prispevni stopnji od bruto osebnih dohodkov; podlaga za izračun so doseženi bruto osebni dohodki v minulem letu (9 mesecev).

Enotno prispevno stopnjo za solidarnost bo vsako leto določila skupščina Skupnosti otroškega varstva Slovenije.

12. člen

Ne glede na določilo 10. člena tega sporazuma ni upravičena do solidarnostnih sredstev občinska skupnost otroškega varstva, če:
- družbeni proizvod na prebivalca v občini presega 80% povprečnega družbenega proizvoda na prebivalca v SR Sloveniji v zadnjem letu, ko je podatek uradno objavljen;
- solidarnostna sredstva predstavljajo do 50% njenega zagotovljenega programa.

13. člen

Solidarnostna sredstva prejmejo občinske skupnosti otroškega varstva, če izpolnijo še tele pogoje:
- da prevzamejo za uresničevanje zagotovljenega programa najmanj enake obveznosti kot udeleženke, ki solidarnostna sredstva prispevajo;
- da programi, ki jih zagotavljajo s solidarnostnimi sredstvi glede normativov, standardov, cen storitev in družbenih pomoči ne presegajo meril dogovorjenih s tem sporazumom in drugih meril, dogovorjenih v Skupnosti otroškega varstva SR Slovenije.

14. člen

Skupščina SOV Slovenije bo vsako leto ugotovila obveznosti in pravice do solidarnosti s finančnim načrtom. V ta namen bomo SOV Slovenije vsako leto predložili poročilo o izpolnitvi zagotovljenega programa za:
- družbene pomoči,
- program priprave otrok na šolo,
- program vzgoje in varstva otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju.

Za zagotavljanje zneskov obveznosti in pravic do solidarnosti bo SOV Slovenije poleg kazalcev iz prejšnjega odstavka tega člena upoštevala tudi dosežene osebne dohodke po občinah po stanju za 9 mesecev tekočega leta, ki jih predloži Zavod SRS za družbeno planiranje.

Za solidarnost bomo udeleženci v letih 1986–1990 predvidoma združili tale sredstva:

v cenah 1985
v 000 din

1986	1987	1988	1989	1990	Skupaj 1986–1990
19.907	20.305	20.711	21.125	21.548	103.596

III. PROGRAM VZGOJNOVARSTVENE DEJAVNOSTI IN DRUGE NALOGE

15. člen

Uporabniki in izvajalci bomo v obdobju 1986–1990 v OSOV uresničevali še tele programe:
- program vzgoje in varstva otrok v vzgojnovarstvenih organizacijah in varstvenih družinah;
- program vzgoje in varstva otrok, ki niso vključeni v vzgojno varstvene organizacije;
- druge naloge.

16. člen

Uporabniki v občinski skupnosti otroškega varstva bomo združili sredstva za uresničevanje programa vzgoje in varstva otrok v vzgojnovarstvenih organizacijah in varstvenih družinah.

V letih 1986–1990 načrtujemo, da bomo povečali število vključenih otrok v vzgojnovarstvene organizacije in varstvene družine od sedaj vključenih 1915 na 2175 otrok, da bi tako dosegli 43 odstotno zajetje vseh predšolskih otrok.

17. člen

Pri izvajanju vzgojnovarstvenih programov bomo izvajalci v vzgojnovarstvenih organizacijah in varstvenih družinah upoštevali normative in standarde, ki so veljavni v obdobju 1981–1985. Konkretne normative pa bomo določili v samoupravnem sporazumu o svobodni menjavi dela za obdobje 1986–1990.

18. člen

Udeleženci sporazuma se dogovorimo, da bo zagotavljala skupnost otroškega varstva delež vzgojnovarstvenega programa za otroke v dnevnem varstvu in v programih za otroke, ki niso vključeni v dnevno varstvo. Starši-uporabniki storitev krijejo ceno hrane in dela varstvenega programa po merilih SaS o uresničevanju socialnovarstvenih pravic, razliko pokrije Skupnost.

19. člen

Udeleženci sporazuma bomo zagotavljali tudi vzgojnovarstveni program otrokom, ki niso vključeni v dnevno varstvo. V ta program bomo vključili predvidoma 320 otrok, starih 3 do 6 let.

20. člen

Povračilo izvajalcem za izvajanje programa iz 19. člena tega sporazuma delno zagotavlja Skupnost, delno starši.

Vrednotenje programa opravimo udeleženci skladno z določilom 5. člena tega sporazuma, kar opredelimo v samoupravnem sporazumu o svobodni menjavi dela za obdobje 1986–1990.

21. člen

Delavci, drugi delovni ljudje in občani bomo v občinski skupnosti otroškega varstva uresničevali tudi naslednje naloge:
- družbeno varstvo otrok v izjemnih razmerah;
- zagotavljanje sredstev za delovanje novozgrajenega vrtca v naselju Šalek III do leta 1988;
- delo samoupravnih organov in strokovne službe;
- letovanja in taborenja otrok;
- delovanje društev, ki delajo z otroki.

Opomba: Za gradnjo vrtca se bodo sredstva zbirala predvidoma po posebnem sporazumu za zbiranje sredstev za gradnjo objektov v družbenih dejavnostih.

22. člen

Za izvedbo vseh programov Skupnosti bomo združili udeleženci naslednja sredstva:

v cenah 1985
v 000 din

Program	1986	1987	1988	1989	1990	1986–1990	Stopnja rasti
1. Vzgojnovarstvena dejavnost	240.509	249.024	257.818	266.904	276.289	1.290.542	103,5
2. Druge naloge	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500	87.500	100
3. Družbene pomoči otrokom	191.483	197.802	204.330	211.073	218.038	1.022.728	103,3
a) Občinski program	171.576	177.497	183.619	189.948	196.490	919.132	103,5
b) Solidarnost	19.907	20.305	20.711	21.125	21.548	103.596	102
Skupaj	499.492	464.326	479.648	495.477	511.827	2.400.770	103,3

V primeru, da bo sprejeta druga varianta za solidarnost, bo potrebno zmanjšati pomoči v občini pod republiško povprečje (člen 14).

Za gradnjo vrtca bo potrebno zbrati dodatna sredstva v znesku 100 mio din.

IV. PROGRAM SKUPNIH NALOG V SR SLOVENIJI

23. člen

Delavci, drugi delovni ljudje in občani bomo v obdobju 1986 do 1990 v Skupnosti otroškega varstva Velenje uresničevali po načelu vzajemnosti program naslednjih skupnih nalog:

1. Nadomestila osebnih dohodkov za zadržanost z dela zavoljo poroda, nege in varstva otrok:
- socialna varnost študentkam, iskalkam zaposlitve in učenkam v srednjem usmerjenem izobraževanju;
- porodno nadomestilo kmetici v enakem obsegu in za enako dobo kot delavki, če bodo kmetje vzajemno združevali sredstva za ta namen.

2. Pomoč pri opremi novorojenca.

3. Druge skupne naloge družbenega varstva otrok, ki so pomembne za vso republiko.

Nadomestilo osebnega dohodka pri zadržanosti z dela zavoljo poroda, nege in varstva otroka v času 365 dni, in to praviloma 28 dni pred predvidenim datumom poroda in 337 dni po porodu, bomo zagotavljali:
- materi, ki ima status delavke, delovnega človeka ali združene kmetice;
- očetu ali drugemu delavcu, delovnemu človeku ali združenemu kmetu, ki neguje in varuje otroka, v obsegu, zmanjšanem za toliko, za kolikor je mati to pravico že izrabila, najmanj pa za 28 dni;
- materi, ki ima status kmetice, če bodo kmetje vzajemno združevali sredstva za ta namen.

Upravičencu, ki neguje in varuje dvojčke, teže telesno ali duševno prizadetega otroka in za nego in varstvo nedonošenčka bomo zagotavljali nadomestilo osebnega dohodka do 15. meseca otrokove starosti, za nego in varstvo več hkrati živorojenih otrok pa še dodatne 3 mesece za vsakega nadaljnjega otroka.

Za zadržanost z dela zavoljo poroda, nege in varstva otroka znaša nadomestilo osebnega dohodka 100%. Kot osnovo za nadomestilo osebnega dohodka bomo v načelu upoštevali osebni dohodek, ki ga je upravičenec dosegel v minulem letu. Vrednost nadomestila osebnega dohodka bomo čimbolj izenačili z vrednostjo osebnega dohodka, ki bi ga upravičenec dosegal, če bi delal. Da bi dosegli ta cilj, bomo nadomestila osebnega dohodka sproti valorizirali z odstotkom rasti povprečnih čistih osebnih dohodkov vseh zaposlenih delavcev na območju SR Slovenije.

Upravičenec in organizacija združenega dela oziroma delovna skupnost se lahko dogovorita za najprimernejšo obliko izrabe pravice do zadržanosti z dela in za osebo, ki bo to pravico izrabila. Pri tem dogovoru bosta upoštevali potrebe in koristi otroka, prav tako pa tudi možnosti in interese organizacije združenega dela oziroma delovne skupnosti.

Če dogovor iz prejšnjega odstavka presega obseg dogovorjene pravice po tem sporazumu, zagotovi dodatna sredstva organizacija združenega dela oziroma delovna skupnost.

Družbeno pomoč zavoljo poroda, nege in varstva otroka za dobo dni, in to praviloma 28 dni pred datumom predvidenega poroga in 56 dni po porodu, bomo zagotavljali iskalkam zaposlitve, študentkam in učenkam v srednjem usmerjenem izobraževanju, ki imajo stalno bivališče na območju SR Slovenije.

Upravičenkam, ki so navedene v prvem odstavku tega člena, bomo zagotavljali družbeno pomoč v višini 50% povprečnega čistega osebnega dohodka vseh zaposlenih delavcev na območju SR Slovenije v minulem letu.

2. Pomoč pri opremi novorojenca

Pomoč pri opremi novorojenca bodo v obdobju 1986–1990 prejele vse matere, ki imajo stalno bivališče na območju SR Slovenije in roditelji, ki imajo status delavca na območju SR Slovenije.

Ohranili bomo realno vrednost zavitka za opremo novorojenca, njegovo vsebino pa bomo postopno bogatili na blizu 50%. Uvedena bo različica zavitka. Roditelji bodo tako izbirali glede na svoje potrebe oziroma želje.

3. Druge skupne naloge družbenega varstva otrok, ki so pomembne za vso republiko

Udeleženci tega sporazuma bomo združevali sredstva tudi za druge naloge, ki so skupnega pomena za vso republiko. Med te naloge sodijo:
- pospeševanje razvoja vzgojnovarstvene dejavnosti: razvojno motenih otrok, ki so v zavodih za usposabljanje in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, otrok, ki so na zdravljenju v Kliničnem centru v Ljubljani, otrok slovenskih delavcev, ki so na začasnem delu v tujini, otrok pripadnikov slovenskih manjšin, ki živijo v Avstriji in v Italiji in otrok pripadnikov madžarske narodnosti, na območjih, kjer živita ti narodnosti, ter otrok Romov;
- financiranje študij in strokovnih nalog, ki so pomembne za razvoj in napredek področja družbenega varstva otrok;
- financiranje samoupravno dogovorjenih nalog, ki v svoji vsebini vključujejo družbeno varstvo otrok (mladinska periodika, regresiranje skupinskih potovanj, mladinske delovne akcije itd.);
- financiranje družbenih organizacij in društev, ki uresničujejo programe vzgojnovarstvene dejavnosti za predšolske otroke;
- delo samoupravnih organov Skupnosti otroškega varstva Slovenije;
- dela in naloge strokovne službe na področju družbenega varstva otrok na podlagi samoupravnega sporazuma o svobodni menjavi dela, ki sta ga sklenili Skupna strokovna služba SIS zdravstva in socialnega varstva Slovenije in Skupnost otroškega varstva;
- in druge naloge, pomembne za uresničevanje družbenega varstva otrok v republiki.

24. člen

Sredstva za izvajanje skupnega programa v SR Sloveniji (člen 23) bomo zbirali vsi udeleženci po enotni prispevni stopnji, ki bo dogovorjena v skupščini Skupnosti otroškega varstva Slovenije za vsako leto srednjeročnega obdobja posebej.

25. člen

Za uresničevanje programov, navedenih v tem samoupravnem sporazumu, bomo združili udeleženci naslednji obseg sredstev:

v cenah 1985 v 000 din

Program	1986	1987	1988	1989	1990	Skupaj 1986–1990
Občinski program	429.585	444.021	458.937	474.352	490.279	2.297.174
Solidarnost	19.907	20.305	20.711	21.125	21.548	103.596
Skupni program v SR Sloveniji	331.885	339.675	347.759	356.176	364.951	1.740.446
Vsa sredstva skupaj	781.377	804.021	827.407	851.653	876.778	4.141.146

V. ZDRUŽEVANJE SREDSTEV V OBČINSKIH SKUPNOSTIH OTROŠKEGA VARSTVA IN SKUPNOSTI OTROŠKEGA VARSTVA SLOVENIJE

26. člen

Sredstva za zagotovljeni program vzgoje in varstva predšolskih otrok iz 8. člena tega sporazuma, naloge vzgojnovarstvene dejavnosti in druge naloge iz 22. člena tega sporazuma bodo zagotavljali delavci v združenem delu, delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom in delovnimi sredstvi, ki so last občanov, delovni ljudje, ki z osebnim delom samostojno opravljajo dejavnost in delavci, ki so v delovnem razmerju z delovnimi ljudmi oziroma drugimi nosilci samostojnega dela s prispevkom iz osebnega dohodka na podlagi osebnega po načelu stalnega bivališča.

27. člen

Za izvedbo zagotovljenega programa družbenih pomoči iz 8. člena tega sporazuma in programa skupnih nalog v SR Sloveniji bodo zagotavljali sredstva delavci v združenem delu, delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom in delovnimi sredstvi, ki so last občanov, delovni ljudje, ki z osebnim delom samostojno opravljajo poklicno dejavnost in delavci, ki so v delovnem razmerju z delovnimi ljudmi oziroma drugimi nosilci samostojnega osebnega dela s prispevkom iz osebnega dohodka na podlagi osebnega dohodka po načelu delovnega mesta.

28. člen

Udeleženci sporazuma soglašamo, da sredstva za izvedbo programa skupnih nalog iz 24. člena tega sporazuma načrtuje vsako leto planskega obdobja Skupnost otroškega varstva Slovenije. Skupnost otroškega varstva Slovenije opravi vsako leto tudi usklajevanje programa skupnih nalog in potrebnih sredstev nza njihovo uresničevanje.

V občinski skupnosti otroškega varstva bomo prispevno stopnjo za ta program, ki jo vsakoletno ugotovi skupščina Skupnosti otroškega varstva Slovenije vključili kot sestavni del prispevne stopnje iz 27. člena tega sporazuma.

29. člen

Udeleženci sporazuma pooblaščamo Službo družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji, da prazni v breme vplačilnega računa Občinske skupnosti otroškega varstva Velenje in prenaša na račun Skupnosti otroškega varstva Slovenije ustrezni delež sredstev po prispevni stopnji iz osebnega dohodka za program skupnih nalog iz 24. člena tega sporazuma in program solidarnosti iz 14. člena tega sporazuma.

Prispevno stopnjo za program skupnih nalog in program solidarnosti sporoči vsako leto Službi družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji Skupnost otroškega varstva Slovenije.

30. člen

Zneski v tem sporazumu so navedeni v cenah leta 1985. Preračun vrednosti v tekoče cene bomo opravili vsako leto takole:
- zneske družbenih pomoči in zneske za nadomestila za porodniški dopust iz 24. člena tega sporazuma bomo valorizirali skladno z rastjo nominalnih osebnih dohodkov na zaposlenega v SR Sloveniji v minulem letu;
- zneske zagotovljenega programa razen družbenih pomoči bomo valorizirali: del, ki odpade na materialne stroške skladno z gibanjem cen na drobno, del, ki odpade na osebne dohodke pa skladno z gibanjem osebnih dohodkov v SR Sloveniji v minulem letu;
- zneske, za vzgojnovarstveno dejavnost in druge naloge iz 25. člena bomo valorizirali: del, ki odpade na materialne stroške skladno z gibanjem cen na drobno, del, ki odpade na osebne dohodke pa skladno z rastjo osebnih dohodkov v občini Velenje v minulem letu.

VI. NADZOR NAD URESNIČEVANJEM SPORAZUMA

31. člen

Udeleženci sporazuma bomo v mejah svojih pravic in obveznosti spremljali uresničevanje vseh medsebojnih pravic, obveznosti in odgovornosti, ki jih prevzemamo s sklenitvijo tega sporazuma. V zvezi s tem pooblaščamo občinsko skupnost otroškega varstva in njene samoupravne organe, da redno spremljajo uresničevanje sporazuma in o tem obveščajo udeležence. Če skupščina Skupnosti otroškega varstva Velenje ugotovi, da sprejetih obveznosti po tem sporazumu ne more uresničiti, obvesti o tem udeležence, Skupnost socialnega varstva in skupščino občine.

32. člen

Če skupščina občinske skupnosti ugotovi presežek sredstev nad vrednostjo dogovorjenih programov, se za presežek prispevna stopnja ustrezno zmanjša. Zmanjšana prispevna stopnja zavoljo presežka sredstev velja za naslednje leto oziroma naslednje mesece tekočega leta.

Če skupščina občinske skupnosti otroškega varstva ugotovi, da z združevanjem sredstev ni bil dosežen obseg sredstev, ki bi zagotovil izvajanje sprejetih programov v dogovorjeni višini ali če vseh oziroma nekaterih nalog ni mogoče uresničiti v predvidenem obsegu in dinamiki, bo povečala prispevno stopnjo. Če ne bi bilo mogoče povečati prispevno stopnjo oziroma preprečiti motenj pri uresničevanju programov, skupščina otroškega varstva obvesti udeležence sporazuma in predlaga uvedbo postopka za spremembo oziroma dopolnitev tega sporazuma.

33. člen

Nadzor nad uresničevanjem tega sporazuma opravlja odbor za samoupravno delavsko kontrolo občinske skupnosti otroškega varstva na temelju statuta Občinske skupnosti otroškega varstva Velenje.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

34. člen

Ta sporazum je sklenjen, ko ga sprejmejo organi upravljanja najmanj dveh tretjin udeležencev tega sporazuma. Ugotovitev, da je sporazum sklenjen, sprejme po pooblastilu skupščine Občinske skupnosti otroškega varstva Velenje Koordinacijski odbor.

35. člen

Ta sporazum se uporablja od 1. 1. 1986 dalje. Z dnem, ko se začne uporabljati ta samoupravni sporazum, preneha veljati samoupravni sporazum o temeljih plana Občinske skupnosti otroškega varstva Velenje za obdobje 1981—1985.

36. člen

Ta samoupravni sporazum se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

Številka: 13-3/86

Na podlagi določil 115. člena Zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80) in na podlagi določil 23. člena Zakona o svobodni menjavi dela na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list SRS, št. 1/80) delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, drugi delovni ljudje v samoupravnih organizacijah in skupnostih ter občani v krajevnih skupnostih združeni kot uporabniki ali izvajalci v Občinski izobraževalni skupnosti sklepamo

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANA OBČINSKE IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI VELENJE ZA OBDOBJE 1986—1990

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Uporabniki in izvajalci (v nadaljnjem besedilu: udeleženci) združeni v Občinski izobraževalni skupnosti Velenje (v nadaljnjem besedilu: OIS) s samoupravnim sporazumom o temeljih plana Občinske izobraževalne skupnosti Velenje za obdobje 1986—1990 (v nadaljnjem besedilu: sporazum) določamo zlasti:
- obseg, vrsto in kvaliteto programov storitev za zagotavljanje osnovnega šolanja v občini in za uresničevanje drugih nalog OIS;
- merila za ugotavljanje povračila za opravljene programe storitev oziroma cene posamičnih vzgojnoizobraževalnih storitev;
- potrebna sredstva za izvedbo nalog Skupnosti;
- druge medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti.

2. člen

Na osnovi potreb in interesov na področju vzgoje in izobraževanja ob upoštevanju predvidenih možnosti gospodarskega in socialnega razvoja v občini in republiki, določamo udeleženci sporazuma za obdobje 1986—1990 naslednje cilje:
1. doseči moramo učinkovitejše uveljavljanje samoupravnih delegatskih odnosov na področju vzgoje in izobraževanja ter okrepiti vlogo uporabnikov v svetih šol;
2. postopno bomo izboljševali materialni položaj vzgojnoizobraževalnih organizacij, da bomo zagotovili enak družbenoekonomski položaj njihovih delavcev z delavci v gospodarstvu;
3. postopno bomo zagotovili uveljavitev celotnega programa življenja in dela osnovne šole, razvijali podružbljanje osnovne šole ter tako omogočali njeno postopno preraščanje v celodnevno šolo;
4. zagotovili bomo večje možnosti za uresničevanje razširjenega programa osnovne šole in omogočili postopno uvajanje pouka fakultativnih predmetov, širjenje interesnih dejavnosti, izvajanje šole v naravi in drugih dejavnosti;
5. uveljavljali bomo notranjo diferenciacijo in individualizacijo pouka ter kvalitetnejše izvajanje dopolnilnega in dodatnega pouka;
6. da bi izboljšali kvaliteto vzgojnoizobraževalnega dela v osnovni šoli, bomo začeli izvajati programe izobraževanja, po katerih bodo učitelji pridobili visoko izobrazbo, posebno pozornost pa bomo namenili tudi stalnemu strokovnemu izpopolnjevanju in usposabljanju pedagoških delavcev;
7. v osnovnih in srednjih šolah bomo okrepili usmerjanje učencev ter razvijali šolske svetovalne službe;
8. obseg smeri in stopenj usmerjenega izobraževanja bomo prilagajali potrebam, ki morajo temeljiti na razvojnih usmeritvah združenega dela;
9. z usmerjanjem, preusmerjanjem in štipendiranjem bomo skupno s Skupnostjo za zaposlovanje postopno uresničevali cilje dolgoročne projekcije razvoja kadrov;
10. spodbujali bomo vključevanje že zaposlenih delavcev v tiste vzgojnoizobraževalne programe, ki najbolj ustrezajo potrebam združenega dela;
11. krepili bomo usposabljanje zaposlenih za delo ter razvijali splošno družbeno izobraževanje delavcev in občanov.

3. člen

Pri načrtovanju nalog vzgoje in izobraževanja bomo udeleženci sporazuma dali prednost:
- zagotovljenemu programu osnovne šole, v okviru katerega bomo obvezni predmetnik in učne načrte v vseh razredih v celoti uveljavili s šolskim letom 1986/87;
- razvoju celodnevne osnovne šole;
- izboljšanju materialnega položaja vzgojnoizobraževalnih organizacij.

4. člen

Cilje, usmeritve in naloge na področju vzgoje in izobraževanja bomo udeleženci uresničevali z naslednjimi programi:
a) občinski program,
b) zagotovljeni program in solidarnost,
c) program nalog skupnega pomena,
d) program vzajemnega investiranja.

II. OBČINSKI PROGRAM

5. člen

Udeleženci bomo zadovoljili potrebe po vzgoji in osnovnem izobraževanju s tem, da bomo vključili v osnovno šolo šoloobvezne otroke, in sicer planiramo naslednje število učencev:

Šolsko leto	Osnovna šola	Od tega COŠ	Osnovna šola s prilagojenim progr.	Delovno usposabljanje	Skupaj
1986	5.689	1.200	102	12	5.791
1987	5.946	1.260	107	12	6.053
1988	6.165	1.260	111	12	6.276
1989	6.268	1.350	114	12	6.382
1990	6.286	1.350	118	12	6.404

Poleg potreb, opredeljenih v prvem odstavku, bomo udeleženci zadovoljevali tudi potrebe po osnovnem izobraževanju odraslih s tem, da bo letno vpisanih v osnovno šolo za odrasle okoli 50 slušateljev.

6. člen

Udeleženci bomo v okviru občinskega programa uresničevali naslednje programe oziroma storitve:
a) program storitev, s katerim se uresničuje obvezni predmetnik z učnimi načrti za osnovno šolo ter postopno uvajanje programa (pouk fakultativnih predmetov, razširjeni del interesnih dejavnosti, šola v naravi ter druge vrste vzgojnoizobraževalnih dejavnosti);
b) program storitev, s katerim se uresničuje predmetnik z učnimi načrti v organizacijah za usposabljanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ter program storitev v domovih zavodov za usposabljanje;
c) program storitev, s katerim se uresničuje predmetnik in učni načrti za osnovno izobraževanje odraslih;
č) prevozi učencev, ki so oddaljeni več kot 4 km od šole ali pa hodijo v šolo po izredno prometnih poteh
   - oskrba najoddaljenejših učencev v internatih ali pri družinah po potrebi, če nimajo možnosti prevoza,
   - zagotavljanje varstva za učence vozače pred in po pouku ter jutranje varstvo, predvsem za učence 1. in 2. razreda;
d) šola v naravi za 4. in 5. razrede s tečaji plavanja in smučanja;

e) zagotavljanje pogojev za organizirano prehrano učencev;
f) program učnih ekskurzij;
g) program storitev šolskih svetovalnih služb;
h) program storitev glasbene šole v dogovorjenem obsegu do 10% osnovnošolske populacije;
i) zagotavljanje temeljnih pogojev dela delavske univerze za izvajanje programov, določenih z njeno ustanovitveno odločbo;
j) štipendiranje za potrebe osnovnega izobraževanja ter permanentno izobraževanje učiteljev osnovnih šol;
k) delovanje šolskih knjižnic, organizirana preskrba učencev z učbeniki in zagotavljanje nadomestila do 30% učbenikov;
l) programi storitev družbenih organizacij in društev, ki opravljajo vzgojnoizobraževalno dejavnost (OZPM za delo s PO in bralna značka, zveza tabornikov . . .)
— druge dogovorjene dejavnosti, prireditve in akcije (pobratenje, humanitarne organizacije in društva, RK, Šilihova priznanja in nagrade, Zveza organizacij za tehnično kulturo . . .);
m) program nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite;
n) tekoče vzdrževanje šolskih zgradb in drugih objektov;
o) program investicijske izgradnje šolskega prostora;
p) delovanje Skupne strokovne službe SIS ter delegatskega sistema — skupščine in njenih organov;
r) strokovne in raziskovalne naloge, pomembne za področje vzgoje in izobraževanja;
s) druge dogovorjene naloge OIS.

7. člen

Program storitev iz 16. člena bomo uresničevali v naslednjem obsegu:

	Program storitev	1986	1987	1988	1989	1990
1.	Osnovna šola					
1.1.	Število oddelkov	228	240	249	256	260
	— od tega COŠ	64	42	42	45	45
1.2.	Število oddelkov PB	13	15	15	15	15
2.	Organizacija za usposabljanje					
2.1.	Število oddelkov OŠ	11	11	11	12	13
	— od tega COŠ	—	—	—	—	—
2.2.	Število oddelkov PB	2	2	2	2	2
2.3.	Število oddelkov DU	2	2	2	2	2
2.4.	Število učencev v domovih	2	2	2	3	3
3.	Osnovna šola za odrasle (število oddelkov)	2	2	2	2	2
4.	Glasbena šola (povprečno število učencev)	520	540	560	580	600
5.	Prevozi učencev (število vozačev)	1.200	1.250	1.270	1.300	1.300

8. člen

Pri izvajanju vzgojnoizobraževalnih storitev bomo izvajalci upoštevali standarde in normative, dogovorjene in sprejete v OIS.

9. člen

Ceno oziroma povračilo za ozvajanje programov storitev izvajalcev ugotavljamo udeleženci z naslednjimi merili:
a) materialne stroške skladno z dogovorjenimi usmeritvami in standardi ter gibanjem cen na tržišču;
b) amortizacijo tako, da bo ta dosegala 100% zakonsko predpisano višino za opremo z letom 1987 in za gradbene objekte z letom 1988;
c) osebne dohodke na osnovi standardov in normativov v takšni višini, da se njihova raven izenači z ravnijo osebnih dohodkov delavcev v gospodarstvu občine najpozneje do leta 1986;
č) zakonske, pogodbene in samoupravno dogovorjene obveznosti v višini, ki jih opredeljujejo predpisi oziroma samoupravni sporazumi;
d) sredstva skupne porabe delavcev v višini, ki se bo najpozneje leta 1987 (1986) izenačila z višino sredstev skupne porabe, kot si jo zagotavljajo drugi delavci v združenem delu v občini;
e) sredstva rezerve v skladu z zakonom;
f) sredstva za razvoj materialne osnove dela izvajalcev v skladu s tem sporazumom.

10. člen

Sredstva, združena za razvoj materialne osnove dela izvajalcev, bomo udeleženci namenili za naslednje investicije:

v cenah 1985
v 000 din

Št.	Objekt	Viri	Dinamika združevanja sredstev 1986	1987	1988	1989	1990	Vrednost skupaj
1.	OŠ Šalek — novogradnja (740.000)	samoprispevek	129.500	203.500	37.000			370.000
		sredstva OZD	185.000	185.000				370.000
2.	Podružnica Škale — nadomestna gradnja RLV (185.000)	rudarska škoda					185.000	185.000
3.	Gradnja učilnic in delavnic CSŠ (330.000)	združena sredstva OZD po posebnem sporazumu			165.000	165.000		330.000
	Skupaj		314.500	388.500	202.000	165.000	185.000	1.255.000

11. člen

Skupna vrednost občinskega programa znaša:

v cenah 1985
v 000 din

leto	za redno dejavnost	za razvoj materialne osnove dela
1986	1.023.915	314.500
1987	1.056.693	388.500
1988	1.090.523	202.000
1989	1.125.436	165.000
1990	1.161.478	185.000

III. ZAGOTOVLJENI PROGRAM IN SOLIDARNOST

12. člen

Za uresničevanje z zakonom določenega obveznega obsega osnovnega izobraževanja v občinah, ki po svojih dohodkovnih možnostih tega ne morejo zagotoviti, bomo delovni ljudje in občani v SR Sloveniji solidarno združevali sredstva za uresničevanje zagotovljenega programa.

Solidarnost bomo uresničevali preko občinskih izobraževalnih skupnosti v Izobraževalni skupnosti Slovenije.

13. člen

Obseg, kriterije in način uresničevanja solidarnosti v osnovnem izobraževanju določa samoupravni sporazum o skupnih izhodiščih za oblikovanje samoupravnih sporazumov o temeljih planov izobraževalnih skupnosti za obdobje 1986—1990 (Poročevalec skupščine SRS, št. 25, z dne 19. 7. 1985).

14. člen

V sredstva solidarnosti bomo udeleženci tega sporazuma po OIS Velenje združili:

v cenah 1985
v 000 din

1986	20.600
1987	21.218
1988	21.855
1989	22.511
1990	23.186
skupaj	109.370

IV. PROGRAM NALOG SKUPNEGA POMENA

15. člen

Udeleženci sporazuma bomo zagotoviili sredstva za naloge, ki so skupnega pomena za celotno področje vzgoje in osnovnega izobraževanja, in sicer:
— strokovne in raziskovalne naloge, pomembne za področje osnovnega izobraževanja;
— vzgojnoizobraževalna dejavnost strokovnih društev, njihovih zvez in družbenih organizacij, ki s svojo dejavnostjo dopolnjujejo osnovnošolsko izobraževanje;
— sofinanciranje mladinskega periodičnega tiska;
— subvencioniranje izdaj učbenikov za učence osnovnih šol s prilagojenim predmetnikom in učnim načrtom, za kolikor so le-ti zaradi nizke naklade višji od stroškov izdaj učbenikov za osnovne šole;
— postopen prehod na celodnevno obliko dela v osnovnih šolah v občinah, ki so upravičene do solidarnostnih sredstev, in sicer največ do 10% oddelkov v letu 1990;
— sofinanciranje razvojno-inovacijskih in hospitacijskih dejavnosti osnovnih šol.

16. člen

Za izvajanje nalog iz 15. člena bomo po OIS Velenje združevali:

leto	skupne naloge cene 1985/v 000 din
1986	5.796
1987	5.999
1988	6.205
1989	6.418
1990	6.628
skupaj	31.046

V. PROGRAM VZAJEMNEGA INVESTIRANJA

17. člen

Delavci in drugi delovni ljudje in občani na celotnem območju SR Slovenije bomo za investicije v osnovnošolski prostor na manj razvitih območjih, kot jih opredeljuje zakon o pospeševanju skladnejšega regionalnega razvoja v SR Sloveniji, vzajemno združevali sredstva v obsegu, ki omogoča izgradnjo 2000 m2 nove površine letno.

18. člen

Za izvedbo nalog iz 17. člena bomo udeleženci v OIS Velenje združili:

leto	vzajemnost cene 1985/v 000 din
1986	3.894
1987	4.030
1988	4.171
1989	4.317
1999	4.468
skupaj	20.880

VI. ZDRUŽEVANJE SREDSTEV IN SPREMLJANJE URESNIČEVANJA SPORAZUMA

19. člen

Za izvedbo vseh programov in nalog, opredeljenih v tem sporazumu, bomo udeleženci združili:

v cenah 1985 v 000 din

Program	1986	1987	1988	1989	1990	Skupaj
1. Občinski program	1.023.915	1.056.693	1.090.523	1.125.436	1.161.478	5.458.045
2. Solidarnost	20.600	21.218	21.855	22.511	23.186	109.370
3. Program nalog skupnega pomena	5.796	5.999	6.205	6.418	6.628	31.046
4. Program vzajemnega investiranja	3.894	4.030	4.171	4.317	4.468	20.880
Skupaj A	1.054.205	1.087.940	1.122.754	1.158.682	1.195.760	5.619.341
Za razvoj materialne osnove dela						
— samoprispevek	129.500	203.500	37.000			370.000
— OZD	185.000	185.000	165.000	165.000	185.000	885.000
Skupaj B	314.500	388.500	202.000	165.000	185.000	1.255.000
Skupaj vsa sredstva (A + B)	1.368.705	1.476.440	1.324.754	1.323.682	1.380.760	6.874.341

Sredstva za uresničevanje programov iz 19. člena tega sporazuma zagotavljajo delavci v združenem delu, delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom in delovnimi sredstvi, ki so last občanov, delovni ljudje, ki samostojno opravljajo poklicno dejavnost z osebnim delom in delavci, ki so v delovnem razmerju z delovnimi ljudmi oziroma drugimi nosilci samostojnega osebnega dela, s prispevkom iz osebnega dohodka po načelu stalnega bivališča v občini Velenje.

21. člen

Prispevna stopnja iz bruto osebnega dohodka za leto 1986 znaša 6,81, za vsako naslednje leto pa jo določi samoupravni organ Skupnosti.

22. člen

Skupščina OIS sprejme letne plane uresničevanja tega sporazuma, najmanj enkrat letno pa mora analizirati njegovo uresničevanje in o tem obveščati udeležence.

Ob zaključnih računih bo Skupnost poračunala viške oziroma manjke glede na z letnimi plani dogovorjene zneske.

23. člen

Če se izkaže, da ni mogoče uresničiti planskih nalog in da motenj ne more preprečiti skupščina s svojimi ukrepi, skupščina obvesti udeležence in začne postopek za spremembo tega sporazuma.

Šteje se, da so pri uresničevanju planskih nalog nastale motnje, če:

- se programi ne izvajajo v predvidenem obsegu in kvaliteti,
- ni mogoče zagotoviti sredstev v dogovorjeni višini,
- če bi prišlo do bistvenih sprememb v vsebini in obsegu opravljanja programov storitev.

24. člen

Nadzor nad izvajanjem tega sporazuma opravlja Odbor za samoupravni nadzor OIS.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

25. člen

Ta sporazum je sklenjen, ko ga sprejmeta dve tretjini udeležencev, kar ugotovi Odbor za planiranje in svobodno menjavo dela. Z dnem uveljavitve tega sporazuma prenehajo veljati določbe samoupravnega sporazuma o temeljih plana OIS Velenje za obdobje 1981–1985 ter aneksi k temu sporazumu.

26. člen

Ta sporazum se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

Številka: 14-2/86

Na podlagi 8. člena Zakona o skupnih osnovah svobodne menjave dela (Uradni list SRS, št. 17/79) in 115. člena Zakona o sistemu družbenega planiranja in družbenem planu SRS (Uradni list SRS, št. 1/80) so delavci v temeljnih organizacijah združenega dela, delovnih skupnostih in drugi samoupravno organizirani delovni ljudje ter občani v krajevnih skupnostih (v nadaljnjem besedilu uporabniki) ter delavci v temeljnih organizacijah združenega dela, ki opravljajo kulturno dejavnost kot svojo glavno dejavnost, delovni ljudje, ki samostojno kot poklic opravljajo umetniško ali drugo kulturno dejavnost, delovni ljudje in občani, organizirani v družbenih organizacijah in društvih, ki opravljajo kulturno dejavnost (v nadaljnjem besedilu: izvajalci) sklenili

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANA OBČINSKE KULTURNE SKUPNOSTI VELENJE ZA OBDOBJE 1986–1990

I. UVODNA DOLOČILA

1. člen

S tem samoupravnim sporazumom uporabniki in izvajalci urejajo:
- splošne usmeritve in načrtovanje razvoja kulturnih dejavnosti v občini Velenje v obdobju 1986–1990;
- naloge, ki jih bodo uresničevali letni programi Kulturne skupnosti;
- merila za ugotavljanje cene oziroma povračila za opravljanje storitev, programe storitev oziroma dejavnosti;
- potrebna sredstva za izvedbo dogovorjenih nalog;
- načine spremljanja in uresničevanja sporazumov;
- naloge, ki ohranjajo vsaj doseženo raven kulturnih dejavnosti.

II. SPLOŠNE USMERITVE RAZVOJA KULTURNIH DEJAVNOSTI V OBČINI

2. člen

Z upoštevanjem dosežene stopnje kulturnega razvoja v občini in načrtovanih možnosti gospodarskega ter družbenega razvoja bodo udeleženci tega sporazuma:
- določali skupne osnove kulturne politike v občini;
- spodbujali razvoj kulturnih dejavnosti;
- povečali dostopnost kulturnih programov delavcem in občanom;
- skrbeli za vsebinsko bogat pretok znotraj Jugoslavije in ostalim svetom;
- skrbeli za smotrno izrabo obstoječih zmogljivosti v kulturnih dejavnostih;
- uveljavljali merila za svobodno menjavo dela v kulturnih dejavnostih;
- se dogovarjali o cenah kulturnih programov z uveljavljanjem sprejetih normativov in standardov;
- razvijali in uveljavljali delegatske odnose kot temelj svobodne menjave dela.

3. člen

Udeleženci bodo zagotavljali uresničevanje dogovorjenih programov, opravljali naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite in druge naloge, ki jih določa zakon, samoupravni sporazum in družbeni dogovor.

Kot prednostne naloge tega obdobja bomo:
- organizirali ter razvijali posamezne dejavnosti v Zvezi kulturnih organizacij,
- vsebinsko krepili kulturno ponudbo,
- uresničevali normative in standarde v kulturi.

III. NALOGE, KI SE URESNIČUJEJO V KULTURNI SKUPNOSTI VELENJE

4. člen

Udeleženci bodo skrbeli za normalno delovanje že uveljavljenih oblik tako na področju profesionalnega opravljanja kulturnih dejavnosti kot neprofesionalnega izvajanja kulturnih programov. Na področju profesionalnih institucij bodo udeleženci skrbeli za nadaljevanje razvoja dejavnosti:
- Kulturnega centra "Ivan Napotnik" Velenje,
- Zavoda za spomeniško varstvo iz Celja,
- Zgodovinskega arhiva iz Celja,
- Kina Velenje,
- Zveze kulturnih organizacij Velenje,
- Društva Glasbene mladine Velenje. .

Na področju varstva kulturne dediščine bomo financirali spomeniško varstvene posege na najpomembnejših in najbolj ogroženih kulturnih spomenikih, razvijali aktivnejše oblike varstva spomenikov z vključevanjem dediščine v svobodno življenje in s tem sodelovanje z drugimi gospodarskimi in negospodarskimi dejavnostmi.

V Kulturni skupnosti bomo rezervirali ustrezna finančna sredstva za sanacijo in tehnično opremo objektov za kulturne namene. V programu bo tudi financiranje posebnih akcij (kulturna izmenjava, akcije OZPM: risanje na asfalt, mala Napotnikova kolonija, kulturne akcije: slepih in slabovidnih, slušno prizadetih, paraplegikov, likovni svet otrok).

S štipendiranjem bomo mladini omogočili študij specifičnih usmeritev.

5. člen

Pri Kulturni skupnosti se bodo zbirala sredstva za Informativni center. O obsegu programa obveščanja in medsebojnih odnosih med izvajalci in uporabniki na tem področju ne odloča skupščina Občinske kulturne skupnosti, ampak poseben družbeni organ pri Centru za informiranje, propagando in založništvo.

Ne glede na to je Center za informiranje, propagando in založništvo dolžan predložiti skupščini Kulturne skupnosti ob koncu planskega leta finančno ovrednoten program za naslednje leto in poročilo o realizaciji programa.

IV. NORMATIVI IN STANDARDI

6. člen

Materialni stroški ter sredstva za osebne dohodke in skupno porabo sta dva elementa cene oziroma povračila za opravljene kulturne programe, ki jih bodo udeleženci določali z dogovorjenimi normativi in standardi. Normativi so količinsko opredeljen obseg del določene vrste in zahtevnosti, materialov in pogojev dela, nujno potrebnih za uresničevanje programa.

Standard obsega:
- postopke, ki so potrebni, da bi bil program uresničen,
- dogovorjene strokovne, delovne, materialne, tehnične, varnostne, higienske in druge pogoje, na podlagi katerih je mogoče opravljati kulturne programe,
- dogovorjeno stopnjo kakovosti opravljenega programa.

Normativi in standardi služijo ugotavljanju elementov cene oziroma povračila za kulturne programe tistih organizacij združenega dela s področja kulture ali drugih nosilcev programov, ki pridobivajo sredstva v svobodni menjavi dela v kulturnih skupnostih.

V. MERILA ZA UGOTAVLJANJE CENE POSAMEZNIH KULTURNIH STORITEV OZIROMA POVRAČILA ZA OPRAVLJENE PROGRAME STORITEV ALI POVRAČILA ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI

7. člen

Povračila oziroma ceno sestavlja šest elementov:
- materialni stroški,
- amortizacija,
- sredstva za zagotavljanje skupnih in splošnih družbenih potreb ter druge obveznosti in izdatki, ki se skladno z zakoni pokrivajo iz dohodka,
- sredstva za osebne dohodke in skupno porabo,
- sredstva rezerv in skladov,
- sredstva za modernizacijo in razvoj materialne osnove dela.

1. Merila za ugotavljanje materialnih stroškov so:
- samoupravno dogovorjeni normativi,
- za materialne stroške, ki niso normirani, veljajo tekoče cene v času zadovoljevanja kulturne potrebe.

2. Amortizacija se vračunava v ceno storitev v celotnih zneskih po veljavnih amortizacijskih stopnjah.

3. Sredstva iz dohodka se določajo v skladu z merili, določenimi s samoupravnimi sporazumi, družbenimi dogovori ali zakoni.

4. Merila za sredstva za osebne dohodke in skupno porabo so samoupravno dogovorjeni normativi in standardi.

Sredstvom dodajamo tudi:
- sredstva, s katerimi se amaterskim delavcem zagotavljajo nadomestila osebnega dohodka, povračila stroškov in podobno,
- sredstva za prihodke delovnih ljudi, ki z osebnim delom samostojno kot poklic opravljajo umetniško ali drugo kulturno dejavnost.

5. Stopnja rasti rezervnih sredstev bo 0,5% letno.

6. Sredstva za modernizacijo in razvoj materialne osnove dela bodo po opravljenih kriterijih imela 0,5% letno stopnjo rasti.

8. člen

Za izvedbo vseh programov, navedenih v tem samoupravnem sporazumu bomo združili udeleženci v letih 1986–1990 naslednja sredstva:

v cenah 1985
v 000 din

Predlog sredstev po letih v OKS	1986	1987	1988	1989	1990
1. Kulturni center	48.510	50.765	52.170	54.581	56.357
2. ZKO Velenje	21.293	22.399	22.953	24.488	25.364
3. Zavod za spomeniško varstvo	1.200	1.236	1.273	1.311	1.350
4. Zgodovinski arhiv	980	1.130	1.164	1.198	1.233
5. Občinsko društvo glasbene mladine	980	980	980	980	980
6. Posebne akcije	1.460	1.260	1.460	1.260	1.460
7. Sodelovanje na področju kulture	1.580	1.200	1.700	1.200	1.700
8. Filmska dejavnost	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
9. Varstvo kulturne dediščine	3.370	3.849	3.849	3.849	3.849
10. Tehnična oprema	800	800	800	800	800
11. Priznanja	300	300	300	300	300
12. Štipendije	600	600	600	600	600
13. Režijski stroški OKS	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600
14. Režijski stroški kulturnih domov	2.600	2.600	2.600	2.600	2.600
15. Novi program	2.600	2.600	2.600	2.600	2.600
16. Sanacija objektov	5.060	5.219	5.700	5.700	5.700
17. Pokroviteljstva	600	600	600	600	600
18. Informativni center	13.800	13.800	13.938	14.077	14.218
Skupaj	110.293	113.598	117.009	120.529	124.162

VI. URESNIČEVANJE SPORAZUMA

9. člen

Na temelju tega sporazuma bo skupščina Kulturne skupnosti sprejela plan Kulturne skupnosti Velenje za obdobje 1986–1990 in letne programe za posamezno leto planskega obdobja.

10. člen

Skupščina Kulturne skupnosti trajno spremlja uresničevanje tega sporazuma s tem,
- da sprejema analize in ocene o uresničevanju plana in predlaga udeležencem ukrepe za uresničevanje sporazuma in plana oziroma dopolnitev tega sporazuma.

VII. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE SPORAZUMA

11. člen

Če se ta samoupravni sporazum ne uresničuje in če se z analizo vzrokov ugotovi, da ga tudi z dodatnimi ukrepi ni mogoče uresničevati, začne skupščina Kulturne skupnosti postopek za spremembe in dopolnitve sporazuma v skladu z realno ocenjenimi možnostmi in pogoji za razvoj. Pravico in dolžnost predlagati spremembe in dopolnitve tega sporazuma ob pogojih iz prejšnjega odstavka ima tudi vsak udeleženec.

12. člen

Šteje se, da so nastopili pogoji za spremembo oziroma dopolnitev tega samoupravnega sporazuma tudi, če pride do sprememb oziroma dopolnitev dogovora o temeljih družbenega plana SRS zaradi spremembe ciljev oziroma ukrepov za uresničevanje plana, ki niso bili predvideni s sprejetim sporazumom o temeljih plana.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

13. člen

Ta sporazum je sklenjen, ko ga sprejmejo organi upravljanja najmanj 2/3 udeležencev tega sporazuma.

Ugotovitev, da je sporazum sklenjen, sprejme po pooblastilu skupščine Občinske kulturne skupnosti Velenje Odbor za skladen razvoj in načrtovanje.

14. člen

Ta sporazum se uporablja od 1. 1. 1986 dalje. Z dnem, ko se začne uporabljati ta samoupravni sporazum, preneha veljati samoupravni sporazum o temeljih plana Občinske kulturne skupnosti Velenje za obdobje 1981–1985.

15. člen

Ta sporazum se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

Številka: 46/86

Na podlagi določb Zakona o sistemu družbenega planiranja, Zakona o svobodni menjavi dela delovni ljudje in občani, kot uporabniki ter športne in telesnovzgojne organizacije in društva kot izvajalci, združeni v Občinski telesnokulturni skupnosti Velenje (v nadaljnjem besedilu: udeleženci) sprejmemo

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANA OBČINSKE TELESNOKULTURNE SKUPNOSTI VELENJE ZA OBDOBJE 1986–1990

I. UVODNA DOLOČILA

1. člen

Udeleženci s tem samoupravnim sporazumom opredeljujemo skupne interese, medsebojne pravice in obveznosti pri uresničevanju skupnih ciljev in usmeritev telesne kulture v obdobju 1986–1990. Osnove za sprejem tega samoupravnega sporazuma so sprejeti dokumenti:

- analiza uresničevanja preteklega srednjeročnega programa,
- analiza razvojnih možnosti Občinske telesnokulturne skupnosti Velenje za obdobje 1986–1990,
- smernice za nadaljnji razvoj telesnokulturne dejavnosti v občini Velenje za obdobje 1986–1990,
- stališča in sklepi problemske konference SZDL in zborov skupščine občine Velenje o aktualnih nalogah na področju nadaljnjega razvoja telesne kulture v občini Velenje.

II. TEMELJNE USMERITVE

2. člen

Na osnovi analize dosedanjega razvoja telesne kulture, smernic nadaljnjega razvoja telesnokulturne dejavnosti v občini Velenje udeleženci sporazuma v skladu s stališči in sklepi problemske konference SZDL Velenje o aktualnih nalogah na področju nadaljnjega razvoja telesne kulture ter sklepi in stališči zborov Skupščine občine Velenje soglašamo in podpiramo naslednje temeljne usmeritve v srednjeročnem obdobju 1986–1990:

- razvoj množičnosti, povečanje števila aktivnih v vseh starostnih in socialnih kategorijah predvsem v programih redne in organizirane vadbe (s poudarkom na pospešenem razvijanju množičnih oblik športne aktivnosti otrok in mladine);
- razvijanje Športno-rekreativnih aktivnosti (predvsem tistih, ki predstavljajo program telesnokulturnega minimuma: hoja, tek, plavanje, kolesarjenje, smučanje . . .);
- zagotavljanje pogojev za množično športno-rekreativno dejavnost;
- razvoj tekmovalnega športa, ki temelji na strokovno načrtovanem delu selekcij in ima osnovo v množičnosti;
- doseganje vrhunskih rezultatov na osnovi dobro organiziranega, kakovostnega, strokovnega in teamsko vodenega dela v določenih športnih panogah (predvsem tistih, ki so razvrščene v prvi razred tekmovalnega oziroma vrhunskega športa);
- organizirana, strokovno vodena telesnokulturna aktivnost v vzgojnovarstvenih in vzgojnoizobraževalnih organizacijah, posebna skrb se bo namenjala predšolskim otrokom, ki niso vključeni v program telesne vzgoje v vzgojnovarstvenih organizacijah (povezano delovanje OTKO, VVZ, DPM), šolski populaciji od 1. do 4. razreda osnovne šole in srednjega usmerjenega izobraževanja (uvedba športne značke za IV. starostno skupino in telesnovzgojnega kartona, dopolnitev programa šole v naravi in šolskih selekcij . . .);
- oblikovanje in razvijanje športno-turistične ponudbe (sprejeti dogovor med OTKS in turistično-gostinskimi organizacijami o skupnem nastopu, sodelovanju in izvedbo športno-turistične ponudbe v občini Velenje);
- uveljaviti sistemsko obliko financiranja vzdrževanja telesnokulturnih objektov in izdelati prioritetni program vzdrževanja telesnokulturnih objektov;
- uveljaviti samoupravni sporazum o uresničevanju skupnih ciljev med OTKS in SIS mejnih dejavnosti (predvsem OSOV, OIS, OZS);
- zagotoviti zdravstveno varstvo udeležencem v telesnokulturni dejavnosti;
- povezovanje, usklajevanje in medsebojno dopolnjevanje programov dejavnosti VVO, ŠŠD, OTKO;
- pomoč pri izvedbi programov dejavnosti študentske populacije v organizaciji Študentskega kluba Velenje;
- pomoč pri organizaciji in izvedbi telesnokulturne aktivnosti invalidov;
- izvajanje nalog, pomembnih za SLO in DS;
- oblikovati racionalnejšo samoupravno in strokovno organiziranost telesne kulture (reorganizacija skupščine OTKS);
- skrbeti za dosledno realizacijo sklenjenih samoupravnih sporazumov z mejnimi področji telesne kulture.

III. PODROČJE MNOŽIČNE TELESNE KULTURE

3. člen

Na področju športne rekreacije bomo vključili v organizirano

udejstvovanje najmanj 45% delovnih ljudi in občanov, katerih aktivnost se bo odvijala predvsem v krajevnih skupnostih. Pri snovanju množičnih, torej po svoji naravi športno-rekreativnih oblik dejavnosti, bomo za merilo vrednotenja programov OTKO športno-rekreativnega značaja upoštevali predvsem njihov prispevek k oblikovanju telesnokulturnih navad in potreb otrok in mladine. Poglaviten cilj teh programov je razširjati in utrjevati med obvezno telesno vzgojo pridobljena znanja in gibalne izkušnje, da bi bili mladi po končanem šolanju sposobni samostojno izbirati take aktivnosti, ki bodo zadovoljevale njihove osebne in s tem širše družbene potrebe. V strokovno vodstvo športno-rekreativne dejavnosti moramo vključiti večje število usposobljenih amaterskih delavcev. Izvajalci programov v množični telesnokulturni dejavnosti (VVO, šole vseh stopenj, OTKO, OZD in KS) se morajo med seboj povezovati in usklajevati v Zvezi telesnokulturnih organizacij občine Velenje.

Načrtujemo naslednje število vključenih v redno organizirane ali občasne oblike športno-rekreativne dejavnosti:

Leto	1986	1987	1988	1989	1990
Udeleženci	14.600	15.400	16.250	17.100	18.000

Financiranje bo potekalo po naslednji dinamiki:

v cenah 1985
v 000 din

Leto	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
Sredstva	15.355	15.708	16.069	16.439	16.817	80.388

IV. PODROČJE TEKMOVALNEGA ŠPORTA

4. člen

Na področju tekmovalnega športa sprejemamo naslednje usmeritve:

- slučajni izbor bomo nadomestili s sistemom širokega procesa selekcioniranja, ki bo športnike usmerjalo v aktivnosti, v katerih bodo imeli največ možnosti za uresničevanje osebnih in športnih interesov;
- zagotoviti možnosti in pogoje za doseganje vrhunskih dosežkov športnikom in ekipam, ki izpolnjujejo določena merila kakovosti in perspektivnosti občinskega, republiškega in zveznega ranga;
- zagotoviti materialne in kadrovske pogoje za dogovorjene vsebine tekmovalnega oziroma vrhunskega športa;
- razvijati tiste panoge, katerih nadaljnji razvoj je zagotovljen v občinskem in celotnem območju SR Slovenije in ki imajo realne pogoje, da se s svojimi programi in razvojnimi projekti vključijo v republiški prednostni ("nacionalni") program;
- skrb za razvoj in delovanje OTKO, katerih delo je zasnovano na osnovah amaterizma, vključevanju mladih ter na organiziranem in strokovnem delu;
- zagotoviti takšne telesnokulturne objekte, ki bodo odgovarjali standardom za izvajanje telesnokulturne dejavnosti in omogočili športnikom kvalitetno pripravo za doseganje vrhunskih športnih dosežkov ter se v prihodnosti razvili v telesnokulturne objekte oziroma centre republiškega pomena;
- zagotoviti pogoje (v povezavi z VIZ) za izvajanje programov bazičnih centrov oziroma športnih šol, katerih ustanovitev načrtuje "nacionalni program".

5. člen

V srednjeročnem obdobju 1986–1990 bo letno naslednje število kategoriziranih športnikov:

a) vrhunski športniki	5
b) športniki zveznega razreda	15
c) perspektivni športniki	40

6. člen

OTKO so razporejene v 5 razredov: 2 tekmovalnega in 2 športno-rekreativnega značaja ter 1 atipični razred. Število OTKO v posameznih razredih (v atipičnem ostane nespremenjeno število) se bo vsako leto spreminjalo glede na izpolnjevanje kriterijev za ocenjevanje dejavnosti OTKO. Tako v tem srednjeročnem obdobju ne govorimo več o prioritetnih panogah, ampak se bo prednost namenjala OTKO, ki bodo s svojimi rezultati dokazovale vsestransko uspešno delovanje (zgodnja selekcija, strokovno in organizirano delo, realizacija zastavljenih programov in ciljev, usmeritve republiškega programa . . .).

Šolske selekcije se povezujejo z osnovnimi nosilci posamezne športne panoge oziroma OTKO, ki morajo usmerjati njihovo delo in jim nuditi vsestransko pomoč pri realizaciji njihovih programov. Delo oziroma vadba v selekcijah se mora razširiti, saj je osnovna usmeritev nadaljnjega razvoja telesne kulture šport mladih (množični in nekatera torišča vrhunskega športa z vsemi segmenti njegovega porajanja).

Uspešnost dela športne panoge perverjajo 2-krat letno organi in skupščina OTKS Velenje na osnovi poročil Zveze telesnokulturnih organizacij občine Velenje.

V tekmovalnem športu se bo udejstvovalo naslednje število športnikov:

V tekmovalnem športu se bo udejstvovalo naslednje število športnikov:

Leto	1986	1987	1988	1989	1990
Udeleženci	1.260	1.300	1.350	1.350	1.400

7. člen

V skladu s prizadevanji za smotrnejšo porabo sredstev, ki bodo odvisna od realnih možnosti družbenega proizvoda, bomo sofinancirali tiste telesnokulturne aktivnosti v tekmovalnem športu, ki temeljijo na načrtnem selekcijskem delu z mladimi, amaterizmu, izpolnjujejo sprejete kriterije in se vključujejo v prednostni program Telesnokulturne skupnosti Slovenije. Financiranje po letih bo naslednje:

v cenah 1985
v 000 din

Leto	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
Sredstva	51.600	52.787	54.001	55.243	56.513	270.144

V. VZDRŽEVANJE TELESNOKULTURNIH OBJEKTOV

8. člen

Posebno skrb moramo nameniti vzdrževanju in obnovi telesnokulturnih objektov, saj so le-ti eden izmed bistvenih pogojev za nadaljnje širjenje telesnokulturne dejavnosti. Čimprej je treba urediti lastništvo telesnokulturnih objektov in se dogovoriti o upravljalcih, ki bodo zadolženi za redno in investicijsko vzdrževanje vseh objektov v občini Velenje. Za vse objekte bo potrebno dosledno obračunavati amortizacijo. Tako bo dokončno razrešeno sistemsko vzdrževanje telesnokulturnih objektov.

Občinski komite za družbene dejavnosti je izdelal predlog, da bi se izvedel prenos lastništva vseh objektov, ki se še vedno vodijo kot splošno družbeno premoženje na ZTKO občine Velenje. Sredstva za obračunavanje amortizacije za vse objekte (razen Rdeče dvorane) bi se dodatno združevala preko prispevne stopnje (v letu 1986 15.000.000 din). Upravljanje objektov pa naj bi po tem predlogu prevzeli: ZTKO, KS, TEŠ, RLV in Gorenje.

Če do rešitve ne bo prišlo, bo potrebno s sedanjimi lastniki in upravljalci realizirati samoupravni sporazum o uporabi telesnokulturnih objektov v občini Velenje, ki določa večjo dostopnost in racionalnejšo koriščenje objektov in določa obveznosti upravljalcev glede vzdrževanja le-teh.

v cenah 1985
v 000 din

Leto	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
a) sredstva za vzdrževanje TK objektov	30.000	30.690	31.396	32.118	32.857	157.061
b) sredstva za amortizacijo za obnove in posodobitve TK objektov in opreme	15.000	15.345	15.698	16.059	16.428	78.530

Program vzdrževanja se bo izvajal po prioritetnem redu, ki ga bodo določili organi in skupščini OTKS Velenje in ZTKO občine Velenje ter upravljalci telesnokulturnih objektov na osnovi sprejetega samoupravnega sporazuma.

VI. OSTALI PROGRAM OSNOVNE DEJAVNOSTI ZVEZE TELESNOKULTURNIH ORGANIZACIJ OBČINE VELENJE

9. člen

V okviru redne dejavnosti ZTKO občine Velenje bomo nadaljevali usmeritve iz predhodnega obdobja na področju organizacije prireditev in velikih tekmovanj, sodelovanje s pobratenimi mesti in spremljajočo strokovno dejavnostjo. Dejavnost organov in strokovnih služb ZTKO občine Velenje bomo financirali v skrajno racionalnih okvirjih. Za te namene bomo namenili naslednja sredstva:

v cenah 1985
v 000 din

Leto	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
Sredstva	17.760	18.168	18.586	19.013	19.450	92.977

VII. OBVEZNOSTI PO SAMOUPRAVNIH SPORAZUMIH

10. člen

Samoupravni sporazumi:
a) Medrepubliški:
- samoupravni sporazum o sodelovanju med Titovimi mesti

b) Republiški:
- samoupravni sporazum o zagotavljanju sredstev za skupni program SR Slovenije
- samoupravni sporazum o zagotavljanju finančnih sredstev za dejavnost študentov FTK Ljubljana izven sedeža šole

c) Regijski:
- samoupravni sporazum o zagotavljanju sredstev za obratovanje RTC Golte

d) Občinski:
- samoupravni sporazum z mejnimi področji (OIS, OSOV, OZS) in OZD za skupno razvijanje športno-turistične ponudbe

Za obveznosti po samoupravnem sporazumu dogovorjenih v preteklem srednjeročnem obdobju bomo namenili:

v cenah 1985
v 000 din

Leto	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
Sredstva	5.800	5.933	6.070	6.210	6.353	30.366

VIII. SKUPNE SLUŽBE

11. člen

S sredstvi, združenimi pri OTKS Velenje, bomo ravnali skrajno racionalno in skrbno. Prizadevali si bomo, da se vsa administrativno-tehnična, plansko-analitska in druga podobna opravila izvajajo v skupnih službah, ki morajo ob dobri organiziranosti nuditi OTKS Velenje višji kvalitetni in strokovni nivo ob isti obremenitvi finančnih sredstev, ki bodo naslednja:

v cenah 1985
v 000 din

Leto	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
Sredstva	4.600	4.706	4.814	4.925	5.038	24.083

IX. OSTALI PROGRAM OTKS VELENJE

12. člen

V preteklih letih se je iz postavke rezerva financiral velik del programa OTKS, zato se je višina le-te nenehno povečevala.

Finančni načrt OTKS Velenje za leto 1986 pa se bo razširil z dodatnimi postavkami, ki so bile prej prikazane pod rezervo:

- dotacije humanitarnim organizacijam,
- stanovanjski fond,
- sofinanciranje dograditve telesnokulturnih objektov,
- pokroviteljstvo nad večjimi telesnokulturnimi prireditvami, izobraževalni programi OTKO,
- nagrade in priznanja telesne kulture po pravilniku.

Za te namene bomo združevali naslednja sredstva:

v cenah 1985
v 000 din

Leto	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
Sredstva	8.000	8.184	8.372	8.564	8.761	41.881

X. VKLJUČEVANJE V ŠPORTNA TEKMOVANJA IN ORGANIZACIJO VELIKIH ŠPORTNIH PRIREDITEV REPUBLIŠKEGA, ZVEZNEGA IN MEDNARODNEGA MERILA

13. člen

Športna tekmovanja so pomemben, kar zadeva šport mladih, pa nezamenljiv motivacijski dejavnik razmaha množične in tudi k vrhunskim dosežkom usmerjene športne aktivnosti.

Dosedanji razvoj telesne kulture v občini Velenje je dosegel nivo (kadrovski, organizacijski, objekti), ki v prihodnosti omogoča smelejši pristop k organizaciji in izvedbi večjih športnih prireditev, ki naj bi zadovoljevale interese in potrebe občanov in predvsem spodbujale rast vrhunskih dosežkov naših športnikov, čeprav (ob zagotovljenem financiranju) ne kaže spregledati tudi drugih pomembnih razsežnosti prirejanja velikih športnih tekmovanj, če bodo seveda drugi zainteresirani družbeni dejavniki (zlasti združeno delo) pripravljeni zagotoviti potrebna gmotna sredstva.

XI. PROGRAM TELESNOKULTURNE SKUPNOSTI SR SLOVENIJE

14. člen

Kot v preteklem bomo tudi v tem petletnem obdobju združevali sredstva za skupni program Telesnokulturne skupnosti SR Slovenije. Usmeritve in naloge te Skupnosti so opredeljene v samoupravnem sporazumu o temeljih plana Telesnokulturne skupnosti SR Slovenije za obdobje 1986–1990. ("Nacionalni" program telesnokulturne dejavnosti, ki temelji na športu mladih, množičnem in vrhunskem, – razvoj znanstveno-raziskovalnega dela za potrebe telesnokulturne prakse, – program šolanja strokovnih kadrov, – skladen razvoj dejavnosti v manj razvitih občinah, – večje športne prireditve in mednarodna prvenstva, – delovanje organov Telesnokulturne skupnosti in Zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije . . .).

Sredstva bomo združevali v naslednjem obsegu:

v cenah 1985
v 000 din

Leto	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
Sredstva	6.600	6.752	6.907	7.066	7.229	34.554

S temi sredstvi pokrivamo dosedanji republiški program. Iz predloženega samoupravnega sporazuma o skupnih nalogah Telesnokulturnih skupnosti občin SR Slovenije za obdobje 1986–1990 pa je razvidna razširitev republiškega programa (nacionalni program), ki bo zahteval združevanje znatno večjih sredstev, katerih višina pa še ni dogovorjena.

Glede na rast oziroma upadanje sredstev za telesno kulturo v sredstvih skupne porabe in BDP bomo usklajevali vse obveznosti OTKS Velenje do republiškega programa.

XII. VREDNOTENJE PROGRAMA

15. člen

Za izvedbo celotnega srednjeročnega programa bomo delavci temeljnih in drugih OZD v letih 1986–1990 združevali naslednja sredstva:

v cenah 1985
v 000 din

Leto	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
Dejavnost						
1. Množična TK dejavnost	15.355	15.708	16.069	16.439	16.817	80.388
2. Tekmovalni šport	51.600	52.787	54.001	55.243	56.513	270.144
3. Vzdrževanje objektov	30.000	30.690	31.396	32.118	32.857	157.061
4. Amortizacija	15.000	15.345	15.698	16.059	16.428	78.530
5. Ostali program	17.760	18.168	18.586	19.013	19.450	92.977
Skupaj program ZTKO	129.715	132.698	135.750	138.872	142.065	679.100
6. Str. delov. skupnosti	4.600	4.706	4.814	4.925	5.038	24.083
7. Operativna rezerva	2.120	2.169	2.219	2.270	2.322	11.100
8. Obveznosti po SaS	5.800	5.933	6.070	6.210	6.353	30.366
9. Republiški program	6.600	6.752	6.907	7.066	7.229	34.554
10. Ostali program	8.000	8.184	8.372	8.564	8.761	41.881
Skupaj ostali program	27.120	27.744	28.382	29.035	29.703	141.984
Vse skupaj	156.835	160.442	164.132	167.907	171.768	821.084

Stopnja rasti v letih 1986–1990: 2,3
Povprečna prispevna stopnja: 0,84

16. člen

Realizacija materialnih sredstev, sprejetij s tem samoupravnim sporazumom, bo odvisna od priliva finančnih sredstev OTKS Velenje. Dogovorjene obveznosti bodo poravnane torej le v višini (%) sredstev, zbranih v OTKS Velenje (ne glede na s samoupravnim sporazumom planirana in dogovorjena sredstva).

17. člen

Program in sredstva iz tega sporazuma bodo vsako plansko leto valorizirani v skladu z veljavnimi predpisi.

Morebitna presežena sredstva bomo sprotno poračunavali v skladu z zakonskimi predpisi.

18. člen

Sredstva bodo razporejena posameznim izvajalcem telesnokulturnih storitev na osnovi kriterijev, ki jih je za srednjeročno obdobje 1986–1990 sprejela skupščina OTKS Velenje.

Cene za telesnokulturne storitve bomo udeleženci določili na osnovi sprejetih programov dejavnosti. V skupščini OTKS Velenje bomo sprejeli standarde in normative za opravljanje telesnokulturnih storitev.

XII. ORGANIZIRANOST IN DRUŽBENOEKONOMSKI ODNOSI NA PODROČJU TELESNE KULTURE

19. člen

V telesni kulturi je potrebno vzpostaviti tako organiziranost, ki bo bolj prilagojena realnim potrebam uporabnikov ter obenem racionalnejša in učinkovitejša.

Sedanjo samoupravno in strokovno organiziranost bomo temeljito reorganizirali. Zbor izvajalcev v skupščini OTKS bi predstavljala sedanja skupščina ZTKO. Tako bi poenotili delo obeh organov ter proces nastajanja telesnokulturne politike in samoupravnih odločitev. Vendar bo takšna reorganizacija možna šele po predhodni normativno pravni ureditvi tega področja.

20. člen

Svobodna menjava dela zagotavlja telesni kulturi stalen vir sredstev, kar omogoča gotovost pri načrtovanju in dolgoročnemu uresničevanju telesnokulturne politike. Vendar pa se materialna podlaga telesni kulturi znižuje, ker delež sredstev za telesno kulturo v BDP nenehno pada.

Za skupne družbene potrebe v telesni kulturi bomo sredstva zagotavljali iz osebnega dohodka po domicilnem principu, poleg tega pa še iz neposredne svobodne menjave dela, samoprispevkov občanov, sredstev razporejenih v sklad skupne porabe v OZD in iz drugih virov v skladu z zakoni. Za zadovoljevanje osebnih potreb v telesni kulturi pa bodo sredstva zagotavljali udeleženci sami.

Že sedaj si OTKO zagotavljajo več kot polovico sredstev, namenjenih realizaciji programov, z lastnimi prihodki (članarine, reklame, neposredna menjava . . .). Možnosti za povečanje sredstev so v prihodnje še predvsem v neposredni svobodni menjavi dela med združenim delom in OTKO. Ta sredstva pa morajo biti družbeno nadzorovana, zato bo potrebno izdelati sistem kontrole nad njihovo porabo. OTKS Velenje je predlagala, da bi posamezne OTKO in OZD sklenile samoupravni sporazum o pokroviteljstvu, ki bi delovnim ljudem omogočal boljše spremljanje vlaganja njihovega denarja, OTKO pa bi obvezoval k resnejšemu in kontinuiranemu delu. Tako bi se sredstva neposredne svobodne menjave legalizirala in samoupravno dogovorila, vendar bo za to potrebna koordinirana akcija OTKS, ZTKO, OZD, DPO.

V prizadevanjih za večja sredstva se je potrebno najprej dogovoriti o prerazporeditvi sredstev v posamezne namene znotraj telesne kulture in z akcijskimi programi točno opredeliti, kaj bomo financirali v celoti, kaj bomo sofinancirali in tudi tiste programe, ki naj se sami financirajo.

Doseči moramo odnos 40:60 v korist financiranja osnovne telesnokulturne dejavnosti glede na spremljajoče obveznosti OTKS, ki ne predstavljajo funkcionalne dejavnosti (objekti, vzdrževanje le-teh, delovanje samoupravnih organov, obveznosti po samoupravnih sporazumih z mejnimi področji telesne kulture . . .).

XIV. SPREMLJANJE IN URESNIČEVANJE SPORAZUMA

21. člen

Skupščina OTKS Velenje spremlja uresničevanje tega sporazuma tako, da:
- sprejema analize in ocene o izvajanju programov,
- predlaga ukrepe za uresničevanje tega sporazuma,
- nadzira smotrno koriščenje finančnih in drugih sredstev.

22. člen

Skupščina OTKS Velenje je dolžna predložiti v obravnavo uporabnikom poročilo o uresničevanju programov, po predhodni predložitvi gradiva ZTKO in organov OTKS najmanj dvakrat letno, in sicer ob polletnem in letnem obračunu.

XV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen

Ta sporazum se lahko dopolni ali spremeni po enakem postopku, kot je bil sprejet.

24. člen

Ta sporazum je sklenjen, ko ga sprejmejo organi upravljanja najmanj 2/3 udeležencev tega sporazuma.

Ugotovitev, da je sporazum sklenjen, sprejme po pooblastilu skupščine OTKS Velenje odbor za organizacijske in statutarne zadeve.

25. člen

Ta sporazum se uporablja od 1. 1. 1986 dalje. Z dnem, ko se začne uporabljati ta samoupravni sporazum, preneha veljati samoupravni sporazum o temeljih plana OTKS Velenje za obdobje 1981 do 1985.

26. člen

Samoupravni sporazum se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje in velja osmi dan po objavi.

Številka: 16-3/86

Na podlagi 115. člena zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80) ter 25. in 29. člena Zakona o socialnem skrbstvu (Uradni list SRS, št. 35/79) sklenemo delavci, drugi delovni ljudje in občani, samoupravno organizirani v Občinski skupnosti socialnega skrbstva Velenje

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANA OBČINSKE SKUPNOSTI SOCIALNEGA SKRBSTVA VELENJE ZA OBDOBJE 1986–1990

I. SKUPNI CILJI IN RAZVOJNE USMERITVE

1. člen

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, drugi delovni ljudje v samoupravnih organizacijah in skupnostih ter občani v krajevnih skupnostih, organizirani kot uporabniki in izvajalci v Občinski skupnosti socialnega skrbstva Velenje (v nadaljnjem besedilu: udeleženci sporazuma) določamo s tem samoupravnim sporazumom cilje, usmeritve in naloge razvoja socialnega skrbstva ter druge medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti.

2. člen

Upoštevaje možnosti gospodarskega in socialnega razvoja naše občine in vse republike v obdobju 1986–1990 ter potrebe po storitvah, programih in dejavnosti socialnega skrbstva določamo udeleženci sporazuma naslednje cilje:
- nadaljnji razvoj delegatskih odnosov in družbenoekonomskih odnosov ter krepitve odločujoče vloge delavcev v procesih svobodne menjave dela,
- nadaljnji razvoj organiziranosti socialnega dela, ki naj bi se razvijalo v vseh okoljih, kjer ljudje živijo in delajo ter aktivnejše vključevanje prebivalstva v preprečevanje nastajanja socialnih problemov,
- povečanje obsega in učinkovitosti preventivnega socialnega dela v vseh organizacijah socialnega skrbstva,
- vključevanje socialnega skrbstva v proces celovitega obravnavanja socialne varnosti občanov in zagotavljanje njihove dogovorjene socialne varnosti,
- povečanje domskih zmogljivosti z izgradnjo enega splošnega socialnega zavoda.

3. člen

Pri načrtovanju nalog socialnega skrbstva bomo udeleženci sporazuma dali prednost:
- preventivnemu in svetovalnemu socialnemu delu,
- prostovoljnemu delu na področju socialnega skrbstva,
- celoviti družbeni skrbi za starejše občane,
- celoviti družbeni skrbi za duševno in telesno prizadete osebe.

4. člen

Cilje, usmeritve in naloge iz 2. in 3. člena tega sporazuma, bomo uresničevali udeleženci z naslednjimi programi:
- zagotovljeni program in program solidarnosti,
- program vzajemnosti in skupnih nalog v SR Sloveniji ter
- občinski program.

Za izvedbo teh programov določamo udeleženci s tem sporazumom tudi:
- obseg posameznega programa ter osnove in merila za določanje vrednosti elementov posameznega programa,
- osnove in merila za oblikovanje cen storitev,
- osnove in merila za združevanje sredstev,
- druge medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti pri uresničevanju posameznih nalog.

5. člen

Uporabniki bomo sklenili petletne samoupravne sporazume z izvajalci (centrom za socialno delo Titovo Velenje, Domom za varstvo odraslih Titovo Velenje) ter v njih določili konkretne pravice, obveznosti in odgovornosti, zlasti pa naslednje:
- naloge, ki jih opravlja posamezna izvajalska organizacija,
- obseg, vrsta in kakovost storitev,
- merila za vrednotenje opravljenega dela oziroma za oblikovanje cen storitev,
- materialne in druge obveznosti udeležencev, ki niso urejene z drugimi samoupravnimi akti.

6. člen

Ceno oziroma povračilo za izvajanje programov izvajalcev ugotavljamo udeleženci z naslednjimi merili:
- materialne stroške skladno z dogovorjenimi normativi in standardi ter dogovorjenim obsegom storitev in gibanjem cen na tržišču,
- osebne dohodke skladno z normativi in dogovorjenim številom delavcev v višini, da se njihova raven najpozneje do leta 1986 izenači z ravnijo osebnih dohodkov delavcev v gospodarstvu,
- amortizacijo 50% od zakonsko predpisane, od leta 1988 dalje pa 100%,
- zakonske, pogodbene in samoupravno dogovorjene obveznosti v zakonsko oziroma samoupravno dogovorjeni višini,
- sredstva skupne porabe v višini, da se najpozneje do leta 1986 izenači z višino teh sredstev, ki si jih zagotavljajo delavci v gospodarstvu,
- sredstva rezerv v skladu z zakonom.

Normative in standarde bomo določili udeleženci v samoupravnih sporazumih o svobodni menjavi dela za obdobje 1986–1990.

II. ZAGOTOVLJENI PROGRAM IN SOLIDARNOSTNE NALOGE

7. člen

Udeleženci sporazuma bomo v obdobju 1986–1990 na podlagi določil samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialnovarstvenih pravic zagotavljali vsem upravičencem občanom na območju naše občine po načelu solidarnosti naslednje oblike družbenih pomoči:
- denarno pomoč kot edini vir sredstev za preživljanje,
- denarno pomoč kot dopolnilni vir sredstev za preživljanje,
- plačilo oziroma doplačilo v splošnem in posebnem socialnem zavodu.

Število upravičencev edinega vira preživljanja bo predvidoma znašalo v posameznem letu planskega obdobja 14, dopolnilnega vira preživljanja 76, za celotno plačilo oskrbnih stroškov 40, in za delno plačilo oskrbnih stroškov v socialnem zavodu 62 občanov.

8. člen

Obseg sredstev za zagotovljeni program je v občinski skupnosti socialnega skrbstva naslednji:

v cenah 1985
v 000 din

Program	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
Denarna pomoč – edini vir preživljanja	2.181	2.225	2.269	2.315	2.361	11.351
Denarna pomoč – dopolnilni vir preživljanja	5.922	6.040	6.161	6.284	6.410	30.817
Plačilo oskrbnih stroškov v socialnem zavodu	6.235	6.359	6.486	6.616	6.748	32.444
Doplačilo oskrbnih stroškov v socialnem zavodu	4.830	4.927	5.026	5.126	5.229	25.138
Skupaj	19.168	19.551	19.942	20.341	20.748	99.750

9. člen

Zaizvedbo zagotovljenega programa bomo udeleženci združevali sredstva solidarno z delavci in drugimi delovnimi ljudmi ter občani na območju vse SR Slovenije.

10. člen

Solidarnostna sredstva za financiranje zagotovljenega programa oblikujejo vse občinske skupnosti socialnega skrbstva v SR Sloveniji po enotni povprečni prispevni stopnji od bruto osebnih dohodkov po domicilnem načelu na podlagi podatkov o višini osebnih dohodkov po domicilnem načelu za obdobje september minulega leta – september tekočega leta. Ta sredstva sproti združujejo v Skupnosti socialnega skrbstva Slovenije.

Solidarnostna sredstva prejmejo občinske skupnosti socialnega skrbstva, v katerih udeleženci po enotni povprečni prispevni stopnji združijo manj sredstev, kot znaša vrednost njihovega zagotovljenega programa.

11. člen

Ne glede na določbo 10. člena tega sporazuma ni upravičena do solidarnostnih sredstev občinska skupnost socialnega skrbstva, če:
- družbeni proizvod na prebivalca v občini presega 80% povprečnega družbenega proizvoda na prebivalca v SR Sloveniji v zadnjem letu, ko je podatek uradno objavljen,
- solidarnostna sredstva predstavljajo do 5% njenega zagotovljenega programa.

12. člen

Solidarnostna sredstva prejmejo občinske skupnosti socialnega skrbstva, če izpolnjujejo še tele pogoje:
- da prevzamejo za uresničevanje zagotovljenega programa najmanj enake obveznosti kot udeleženke, ki solidarnostna sredstva prispevajo,
- da program, ki se zagotavlja s solidarnostnimi sredstvi, ne presega višin družbenih pomoči, dogovorjenih v Skupnosti socialnega skrbstva Slovenije.

13. člen

Skupščina Skupnosti socialnega skrbstva Slovenije bo vsako leto ugotovila obveznosti in pravice do solidarnosti. V ta namen bomo Skupnosti socialnega skrbstva Slovenije predložili vsako leto poročilo o številu upravičencev do denarnih pomoči in oskrbnih stroškov oskrbovancev v splošnih in posebnih socialnih zavodih, ki so upravičene do plačila oziroma doplačila teh stroškov.

Za zagotavljanje zneskov obveznosti in pravic do solidarnosti bo Skupnost socialnega skrbstva Slovenije poleg kazalcev iz prejšnjega odstavka upoštevala tudi dosežene bruto osebne dohodke v občinah po domicilnem principu po stanju september tekočega – september preteklega leta, ki jih predloži Zavod SR Slovenije za družbeno planiranje.

V sredstva solidarnosti pri Skupnosti socialnega skrbstva Slovenije bomo udeleženci v obdobju 1986–1990 združili:

v cenah 1985
v 000 din

1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
7.513	7.664	7.817	7.973	8.133	39.100

Prispevna stopnja za solidarnost znaša za leto 1986 0,046% od bruto osebnih dohodkov po domicilnem načelu; za vsako nadaljnje leto pa jo ugotovi skupščina Občinske skupnosti socialnega skrbstva Velenje na predlog Skupnosti socialnega skrbstva SR Slovenije.

III. PROGRAM VZAJEMNOSTI V SR SLOVENIJI

14. člen

Udeleženci sporazuma bomo v obdobju 1986–1990 uresničevali po načelu vzajemnosti v Skupnosti socialnega skrbstva Slovenije tele naloge:
- nadomestilo za invalidnost duševno in telesno prizadetih oseb v višini 35% osnove,
- dodatek za tujo nego in pomoč duševno in telesno prizadetih oseb, ki potrebujejo tujo nego in pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb v višini 20% osnove,
- dodatek za tujo nego in pomoč duševno in telesno prizadetih oseb, ki potrebujejo tujo pomoč pri opravljanju večine osnovnih življenjskih funkcij v višini 10% osnove,
- dodatek za tujo nego in pomoč duševno in telesno prizadetih oseb po merilih skupnosti socialnega skrbstva v višini 10% osnove.

Osnova za določitev višine nadomestila iz prejšnjega odstavka tega člena je povprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega v SR Sloveniji v minulem letu.

Število upravičencev, ki so upravičeni do nadomestila za invalidnost, bo predvidoma znašalo v posameznem letu planskega obdobja 64, število upravičencev do dofatka za tujo nego in pomoč pa 27.

15. člen

Za izvedbo nalog iz 14. člena tega sporazuma bomo združili udeleženci v obdobju 1986–1990 tale sredstva:

v cenah 1985
v 000 din

1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
15.843	16.160	16.483	16.813	17.149	82.448

Udeleženci bomo združevali sredstva za ta program po enotni povprečni prispevni stopnji iz osebnih dohodkov po domicilnem načelu. Ta stopnja bo v letu 1986 0,097% od bruto osebnih dohodkov po domicilnem načelu; za vsako nadaljnje leto pa jo določi skupščina Občinske skupnosti socialnega skrbstva Velenje na predlog Skupnosti socialnega skrbstva SR Slovenije.

IV. OBČINSKI PROGRAM

16. člen

Uporabniki in izvajalci bomo v okviru občinskega programa uresničevali v obdobju 1986–1990 zlasti naslednje naloge in zagotavljali sredstva za:

	1986	1987	1988	1989	1990	
Zavodsko varstvo otrokom in mladostnikom v org za usposabljanje (vključno DPP)	27	28	30	31	33	oseb
Zavodsko varstvo otrokom in mladostnikom z motnjami vedenja in osebnosti v vzgojnih zavodih	11	12	14	15	16	oseb
Rejnine otrokom v rejniških družinah	25	26	26	27	27	oseb
Začasne denarne pomoči: 10–20 primerov letno						
Enkratne denarne pomoči: 50–100 primerov letno						
Nega na domu od 15–20 primerov letno						
Delovanje Občinske skupnosti socialnega skrbstva Velenje, njenih organov in skupne strokovne službe						
Delovanje Centra za socialno delo Titovo Velenje, število zaposlenih	12	13	13	13	13	oseb
Delovanje humanitarnih organizacij in društev						
Sofinanciranje dejavnosti OSSV Velenje						
Pomoč neprilagojenim osebam						
Pogrebni stroški prejemnikov družbeno denarnih pomoči						
Razvrščanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju						
Delovanje SLO in DSZ v skladu z obrambnim in varnostnim načrtom						
Sofinanciranje izgradnje novega socialnega zavoda v Titovem Velenju						

Za izvedbo posameznih programov iz 16. člena tega sporazuma bodo združili udeleženci v letih 1986–1990:

v cenah 1985
v 000 din

Leto	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
	110.004	113.553	117.214	120.991	124.886	586.648

V zgoraj navedenih zneskih niso upoštevana sredstva za sofinanciranje izgradnje novega socialnega zavoda, ki jih bo treba dodatno zbirati v znesku 166,5 mio din (t oje 30% od celotne vrednosti 555 mio din – razliko 70% pa bo zagotovilaSPIZ).

V. PROGRAM SKUPNIH NALOG V SR SLOVENIJI

18. člen

Delavci, drugi delovni ljudje in občani bomo v obdobju 1986 do 1990 združevali v Skupnosti socialnega skrbstva Slovenije po načelu vzajemnosti sredstva za izvedbo naslednjih skupnih nalog:

1. Zagotavljanje sredstev za financiranje oskrbe oseb z neznanim bivališčem
2. Sofinanciranje programov Romov
3. Financiranje prevozov slepih in njihovih spremljevalcev
4. Sofinanciranje mladinskih sprehajališč
5. Raziskovalne naloge skupnega pomena za socialno skrbstvo
6. Plačila storitev, ki jih opravljajo družbene organizacije in društva
7. Sofinanciranje mladinskih delovnih akcij
8. Publikaciji Naš delavec in Naša žena
9. Delo Skupnosti socialnega varstva Slovenije
10. Storitve Zavoda za zdravstveno in socialno varstvo
11. Storitve Zavoda za rehabilitacijo invalidov Ljubljana
12. Sredstva za nujne nepredvidene naloge
13. Delo samoupravnih organov Skupnosti socialnega skrbstva SRS
14. Delo strokovne službe SIS zdravstva in socialnega varstva SRS
15. Gradnja Zavoda za varstvo in delovno usposabljanje mladine na Igu

19. člen

Za uresničitev programa skupnih nalog iz prejšnjega člena bomo udeleženci v obdobju 1986–1990 združili tale sredstva:

v cenah 1985
v 000 din

Leto	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
	1.634	1.666	1.700	1.734	1.768	8.502

Za izvedbo vseh programov, navedenih v tem samoupravnem sporazumu, bomo združili udeleženci v letih 1986–1990 naslednja sredstva:

v cenah 1985
v 000 din

Program	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990
Solidarnostne naloge v SRS	7.513	7.664	7.817	7.973	8.133	39.100
Program vzajemnosti v SRS	15.843	16.160	16.483	16.813	17.149	82.448
Program skupnih nalog	1.634	1.666	1.700	1.734	1.768	8.502
Občinski program	110.004	113.553	117.214	120.991	124.886	586.648
Vsi programi skupaj	134.994	139.043	143.214	147.511	151.936	716.698

Sredstva za izgradnjo novega socialnega zavoda niso zajeta in jih bo potrebno dodatno zbirati. Začasna prispevna stopnja za vse programe znaša za 1986. leto 0,93%, za vsako naslednje leto pa jo določi skupščina Občinske skupnosti socialnega skrbstva Velenje.

21. člen

Sredstva za uresničevanje programov iz 20. člena tega sporazuma bodo zagotavljali delavci v združenem delu, delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom in delovnimi sredstvi, ki so last občanov, delovni ljudje, ki samostojno opravljajo poklicno dejavnost z osebnim delom in delavci, ki so v delovnem razmerju z delovnimi ljudmi oziroma drugimi nosilci samostojnega osebnega dela s prispevkom iz osebnega dohodka na osnovi osebnega dohodka po načelu stalnega prebivališča.

22. člen

Zneski v tem samoupravnem sporazumu so navedeni v cenah leta 1985. Preračun vrednosti v tekoče cene bomo opravili vsako leto takole:

– znesek družbenih pomoči in zneske za nadomestila individualnim osebam bomo valorizirali skladno z rastjo nominalnih osebnih dohodkov na zaposlenega v SR Sloveniji v minulem letu,

– zneske, ki jih oblikujemo v odnosih svobodne menjave dela, bomo valorizirali, del, ki odpade na materialne stroške skladno z gibanjem cen na drobno, del, ki odpade na osebne dohodke pa skladno z gibanjem osebnih dohodkov v gospodarstvu občine Velenje v minulem letu,

– sredstva programa skupnih nalog bomo preračunali skladno z določili dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986–1990.

VI. NADZOR NAD URESNIČEVANJEM SPORAZUMA

23. člen

Udeleženci sporazuma bomo v mejah svojih pravic in obveznosti spremljali uresničevanje vseh medsebojnih pravic, obveznosti in odgovornosti, ki jih prevzemamo s sklenitvijo tega sporazuma. V zvezi s tem pooblaščamo Občinsko skupnost socialnega skrbstva in njene samoupravne organe, da redno spremljajo uresničevanje sporazuma in o tem obveščajo udeležence. Če skupščina Občinske skupnosti socialnega skrbstva Velenje ugotovi, da sprejetih obveznosti po tem sporazumu ne more uresničiti, obvesti o tem udeležence, Občinsko skupnost socialnega skrbstva Velenje in Skupščino občine.

24. člen

Če skupščina občinske skupnosti ugotovi presežek sredstev nad vrednostjo dogovorjenih programov, se za presežek sredstev prispevna stopnja ustrezno zmanjša. Zmanjšana prispevna stopnja zavoljo presežka sredstev velja za naslednje leto oziroma naslednje mesece tekočega leta.

Če skupščina občinske skupnosti socialnega skrbstva ugotovi, da z združevanjem sredstev ni bil dosežen obseg sredstev, ki bi zagotovil izvajanje sprejetih programov v dogovorjeni višini ali če vseh oziroma nekaterih nalog ni mogoče uresničiti v predvidenem obsegu in dinamiki, bo povečala prispevno stopnjo. Če ne bi bilo mogoče povečati prispevne stopnje oziroma preprečiti motenj pri uresničevanju programov, skupščina skupnosti socialnega skrbstva obvesti udeležence sporazuma in predlaga uvedbo postopka za spremembo oziroma dopolnitev tega sporazuma.

25. člen

Nadzor nad uresničevanjem tega sporazuma opravlja Odbor za samoupravno delavsko kontrolo Občinske skupnosti socialnega skrbstva Velenje na temelju Statuta občinske skupnosti.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

26. člen

Ta sporazum je sklenjen, ko ga sprejmejo organi upravljanja najmanj dveh tretjin udeležencev tega sporazuma.

Ugotovitev, da je sporazum sklenjen, sprejme po pooblastilu skupščine Občinske skupnosti socialnega skrbstva Velenje Odbor za svobodno menjavo dela in Odbor za razvojne in splošne zadeve.

27. člen

Ta samoupravni sporazum se uporablja od 1. 1. 1986. Z dnem, ko se začne uporabljati ta samoupravni sporazum, preneha veljati samoupravni sporazum, sprejet in objavljen v Uradnem vestniku občine Velenje, št. 4/13-3/81.

28. člen

Ta samoupravni sporazum se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

Številka: 12-1/86

Na podlagi določil 25. člena Zakona o zdravstvenem varstvu (Uradni list SRS, št. 1/80) in na podlagi določil 115. člena Zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80) sklenemo delavci in drugi delovni ljudje ter občani, združeni v Občinski zdravstveni skupnosti Velenje

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANA OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI VELENJE ZA OBDOBJE 1986–1990

1. člen

Delavci, drugi delovni ljudje in občani v Občinski zdravstveni skupnosti Velenje (v nadaljnjem besedilu: udeleženci sporazuma) s tem sporazumom določamo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti pri zagotavljanju zdravstvenega varstva v letih 1986 do 1990, obseg, vrsto in kvaliteto storitev, ki si jih bomo zagotovili v Skupnosti oziroma po njej, pogoje za zagotavljanje teh storitev, merila za vzpostavljanje družbenoekonomskih odnosov svobodne menjave dela med uporabniki in izvajalci, druge medsebojne obveznosti, kot tudi način zagotavljanja socialne varnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom.

S sklenitvijo tega sporazuma tudi opredelimo način in pogoje za izvajanje nalog, ki jih bomo skupaj z drugimi občinskimi zdravstvenimi skupnostmi uresničevali v medobčinski zdravstveni skupnosti Ravne na Koroškem (v nadaljnjem besedilu: medobčinska skupnost) oziroma v Zdravstveni skupnosti Slovenije.

2. člen

Upoštevaje predvidene možnosti gospodarskega in socialnega razvoja v občini, zdravstveno stanje prebivalstva in njegove interese po zagotavljanju potreb na področju zdravstvenega varstva, specifične pogoje dela, določamo udeleženci sporazuma za obdobje 1986–1990 naslednje cilje:

– boljše zdravstveno stanje prebivalstva z zmanjšanjem obolevnosti oziroma njihovih posledic zlasti pri najresnejših in najpogostejših obolenjih;
– učinkovitejše in boljše zdravstveno varstvo prebivalstva z izboljšanjem dostopnosti predvsem preventivnih, zdravstveno-vzgojnih in prosvetnih ukrepov;
– nadaljnji razvoj družbenoekonomskih odnosov svobodne menjave dela s krepitvijo delegatskega sistema in odločujoče vloge delavca in uresničevanjem načel v enakem družbenoekonomskem položaju uporabnikov in izvajalcev zdravstvenih storitev;

– večjo strokovno povezanostjo zdravstva v občini z višje organiziranimi zdravstvenimi organizacijami v regiji in republiki ter doslednejšo izpeljavo delitve dela med njimi;
– povečanje motiviranosti in odgovornosti občanov, da v večji meri skrbijo za svoje zdravje in njihov aktivnejši odnos do zdravja.

3. člen

Pravice uporabnikov zdravstvenega varstva bomo tudi v tem obdobju obdržali praviloma na dosedanji ravni. Pri tem si bomo delavci, delovni ljudje in drugi občani zagotavljali v zdravstveni skupnosti storitve, ki so potrebne za preprečevanje, odkrivanje, zdravljenje in rehabilitacijo bolezni in poškodb izven dela, razen storitev, ki so jih dolžne po posebnih predpisih zagotavljati organizacije združenega dela ali sami uporabniki.

Zadržali bomo tudi dosedanji obseg in višino posameznih pravic socialne varnosti, ki jih uporabniki uresničujemo v zdravstveni skupnosti (potni stroški, pogrebnine, posmrtnice, nadomestila zaradi obolelega ožjega družinskega člana, zaradi zadržanosti z dela oseb pri zasebnih delodajalcih nad 45 dni odsotnosti z dela, za združene kmete . . .) v skladu s posebnim samoupravnim sporazumom.

4. člen

Pri načrtovanju zdravstvenega varstva bomo udeleženci sporazuma opredelili kot prednostne naloge:

– storitve, ki so potrebne za zgodnje odkrivanje, preprečevanje, zdravljenje in rehabilitacijo posledic bolezni in poškodb izven dela. Za preprečevanje, odkrivanje, zdravljenje in rehabilitacijo poškodb pri delu in poklicnih boleznih bo za delavce razvita dejavnost v njihovih organizacijah združenega dela ob istočasni zagotovitvi solidarnosti med organizacijami združenega dela pri občinski zdravstveni skupnosti;
– krepitev osnovnega zdravstvenega varstva predvsem na račun dragega bolnišničnega zdravljenja. Pri tem bo imelo prednost zdravstveno varstvo delavcev, kar bo omogočeno z nadaljnjim razvijanjem obratnih ambulant in izpopolnjevanjem njihove vsebine dela, zdravstveno in zobozdravstveno varstvo predšolskih otrok in šolske mladine, zdravstveno varstvo žena v času nosečnosti in poroda, zdravstveno varstvo udeležencev NOV in VVI ter starejših občanov, nega in zdravljenje na bolnikovem domu. To bo doseženo s postopnim uvajanjem in izpopolnjevanjem dispanzerskih metod dela tudi na področjih, kjer doslej še niso uvedene;
– nadaljnja krepitev specialistične dejavnosti za vsa področja zdravstvenega varstva, kjer se bo za to pokazala potreba v okviru ZC Velenje ter v povezavi z bolnišnicami. Razvijale se bodo predvsem naslednje specialistične dejavnosti: internistika, ginekologija, pediatrija, okulistika, otorinolaringologija, rentgenologija, dermatovenerologija, psihiatrija, neurologija, vzpostavila pa še kirurgija (mala) z ortopedijo;
– ob nenehnem izboljševanju sodelovanja med organizacijami združenega dela in zdravstveno službo, zlasti pa z uvajanjem in krepitvijo obratnih ambulant, se bo zmanjšalo število dni izostankov z dela;
– razvijala in krepila se bo zdravstvena vzgoja na vseh nivojih in preventivna zdravstvena dejavnost, patronažna služba in higiensko-epidemiološka služba;
– kot prednostna naloga se opredeljuje tudi zdravstvena vzgoja in prosveta.

5. člen

V občinski zdravstveni skupnosti si bomo uporabniki v letih 1986–1990 zagotavljali socialno varnost v zvezi z zdravstvenim varstvom skladno z opredelitvami iz samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva (Uradni list SRS, št. 26/83).

Za tisti del pravic do nadomestil osebnega dohodka v času začasne delanezmožnosti zaradi bolezni in poškodb, ki si jih delavci zagotavljajo v organizacijah združenega dela, si bomo vzpostavili medsebojno solidarnostno pomoč. To solidarnost bomo uresničevali v občinski zdravstveni skupnosti z ustreznim združevanjem sredstev. Do teh sredstev bodo upravičene organizacije združenega dela (temeljne in druge), ki bodo:

– podvzele in uresničile ukrepe za varstvo pri delu;
– imele odsotnost z dela zaradi bolezni in poškodb v določenem obdobju vsaj za 30% višjo, kot je občinsko povprečje;
– po enotno dogovorjenih merilih in osnovah izplačale v istem obdobju na račun osebnih dohodkov zaradi bolezni in poškodb svojih delavcev sredstva, ki presegajo 30% zneska združenega v zdravstveni skupnosti za zdravstvene storitve v istem obdobju (prispevek iz dohodka).

6. člen

Storitve v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, zdravljenjem in rehabilitacijo poklicnih bolezni in poškodb pri delu se bodo sofinancirale iz združenih solidarnostnih sredstev tistim TOZD, ki bodo kljub podvzetim ukrepom varstva pri delu imeli takšne stroške za zdravstvene storitve na tem področju, da bi to ogrozilo socialno varnost njihovih delavcev. Do solidarnostne pomoči pri zagotavljanju pravic do zdravstvenih storitev v zvezi s poklicnimi boleznimi in poškodbami na delu bodo upravičene temeljne organizacije, ki bodo:

– uresničile predpisane ukrepe za varstvo pri delu;
– imele v določenem obdobju koledarskega leta izdatke za zdravstveno varstvo v zvezi s poklicnimi boleznimi in poškodbami na delu v višini, ki presega 10% sredstev, združenih v zdravstveni skupnosti za zagotavljanje pravic do zdravstvenih storitev (prispevek iz dohodka).

Kriterije po 5. in 6. členu tega sporazuma bomo po potrebi prilagajali nastalim razmeram v posameznem letu in jih po delegatski skupščini občinske zdravstvene skupnosti prilagajali z letnimi plani Skupnosti.

7. člen

Udeleženci bomo širili obseg storitev, ki jih bomo zagotavljali z vzpostavljanjem odnosov neposredne svobodne menjave dela. Tako si bomo delavci postopoma zagotavljali čedalje večji del storitev s področja medicine dela, splošne medicine, zobozdravstva. V zdravstveni skupnosti bomo zmanjšali obvezno združevanje sredstev za zdravstvene storitve organizacijam združenega dela, ki si te storitve zagotavljajo same, vendar do ravni, ki predstavlja solidarnostno dogovorjeni standard za ta ožja področja za vse uporabnike v občinski zdravstveni skupnosti.

8. člen

Obseg zdravstvenih storitev, ki si jih udeleženci sporazuma zagotavljamo v Občinski zdravstveni skupnosti Velenje na področju osnovne zdravstvene in lekarniške dejavnosti, se bo:

– povečal v dejavnosti splošne medicine, zdravljenja in nege na domu, specialistične dejavnosti, zobozdravstva, in sicer za okrog 2–3% letno;
– zmanjšal na področju hospitalnega zdravstvenega varstva za okrog 5% v obdobju 1986–1990; vzporedno s tem bomo skrajšali ležalno dobo na strokovno dopustno mejo;
– pri ostalih vrstah zdravstvenega varstva bomo ostali na nivoju leta 1985;
– v okviru lekarniške dejavnosti, mreže lekarn ne bomo širili, pač pa razširili njihove prostorske zmogljivosti, zlasti v Titovem Velenju; prav tako bomo razširili prostorske zmogljivosti osnovnega zdravstva in zobozdravstva pri TOZD splošno zdravstvo in TOZD zobozdravstvo v Titovem Velenju.

9. člen

Za podrobnejše načrtovanje količine in obsega storitev ter njihovega standarda (kvalitete), kot tudi za uresničevanje odnosov svobodne menjave dela, bomo udeleženci uveljavili normative, po katerih bomo:

– v osnovni zdravstveni dejavnosti zagotovili do leta 1986 enega zdravnika na 816 prebivalcev, enega zobozdravnika na 1.504 prebivalcev, v lekarniški dejavnosti pa enega farmacevta na 4.902 prebivalca;
– v osnovni zdravstveni dejavnosti zagotovili do leta 1990 enega zdravnika na 773 prebivalcev in enega zobozdravnika na 1.403 prebivalce.

Podrobnejše normative iz prvega odstavka tega člena po posameznih ožjih dejavnostih (splošna medicina, varstvo otrok, varstvo starostnikov itd.) bomo udeleženci sporazuma opredelili z vsakoletnim aneksom k samoupravnemu sporazumu o svobodni menjavi dela ta obdobje 1986–1990.

Skupaj z drugimi občinskimi zdravstvenimi skupnostmi v okviru medobčinske zdravstvene skupnosti Ravne na Koroškem bomo zagotovili na 1000 prebivalcev toliko postelj, kot predvideva samoupravni sporazum o delitvi dela za območje SR Slovenije. Do leta 1990 se bo to število usklajevalo letno z rastjo prebivalstva in zmanjševanjem stopnje hospitalizacije.

10. člen

Uporabniki in izvajalci bomo storitve osnovne in lekarniške zdravstvene dejavnosti v odnosih svobodne menjave dela ovredno-

tili tako, da bomo v ceno storitev vračunali:

- rast povprečnih osebnih dohodkov skladno z realno rastjo osebnih dohodkov v celotnem združenem delu. V letu 1986 bomo to stopnjo povečali za toliko, da bomo izenačili osebne dohodke na enoto najenostavnejšega dela delavcev v zdravstvu z drugimi delavci v združenem delu ter takšno razmerje tudi ohranili v naslednjih letih srednjeročnega obdobja. Kalkulativni element bo tudi osebni dohodek pripravnikov, katero število se dogovori vsako leto posebej s samoupravnim sporazumom o svobodni mnejavi dela;
- materialne stroške, opredeljene na podlagi ugotovljenih potreb in v odvisnosti od gibanja cen na tržišču;
- sredstva za amortizacijo opreme v višini 100% zakonsko predpisane višine, za zgradbe v letih 1986 in 1987 v višini najmanj 20% od določene stopnje v nomenklaturi sredstev za amortizacijo, od leta 1988 dalje pa tudi za zgradbe v višini 100%, v kolikor posebni predpisi ne bodo določali drugače;
- sredstva skupne porabe v skladu z opredelitvami iz področnega (branžnega) samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v zdravstveni dejavnosti v SR Sloveniji;
- sredstva rezerv, zakonskih in drugih obveznosti zdravstvenih organizacij v predpisani oziroma dogovorjeni višini;
- za razširitev materialne osnove dela 10% cene storitve.

Pri oblikovanju cen zdravstvenih storitev bomo udeleženci sporazuma poleg elementov kalkulacije in njihove višine iz prvega odstavka tega člena upoštevali tudi druge dogovorjene naloge. V teh mejah se bomo dogovorili o zagotavljanju sredstev za oblikovanje predpisanih količin zalog zdravil in drugih materialov, ki jih morajo zagotoviti zdravstvene delovne organizacije, o sredstvih za izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje zdravstvenih delavcev, za mentorstvo pripravnikov, za raziskovalne in druge naloge.

Tako oblikovane cene zdravstvenih storitev veljajo zastoritve, ki so opravljene v okviru dogovorjenega obsega dela. Za storitve, opravljene v obsegu, ki presega letni delovni načrt, bo občinska zdravstvena skupnost poravnala stroške le izjemoma, če za to obstajajo tehtni in utemeljeni razlogi.

11. člen

Udeleženci bomo v obdobju 1986–1990 združevali skladno s posebnimi sporazumi tudi sredstva za:

- v letih 1986 in 1988:
  odpravo prostorske stiske ZD Velenje in izpopolnitev ter nadomestitev iztrošene medicinske opreme;
- do leta 1990:
  obnovo objekta "Planika" bolnišnice Topolšica (prostori za intenzivno nego, sanitarni trakt, prostori za laboratorij in arhiv, obnova strehe), za obnovo objekta "Smrečina" (instalacija dvigala, obnovitev strehe) ter posodobitev pralnice kot skupna naložba z zdraviliščem, za dokončanje lekarne in prostorov za dializo pri bolnišnici Slovenj Gradec;
- v letih 1988 do 1990:
  za modernizacijo bolnišnice v Celju.

Višina sredstev OZS za obveznosti iz prejšnjega odstavka bo določena s posebnimi sporazumi in dogovori.

12. člen

Udeleženci sporazuma bomo za uresničevanje programa zdravstvenega varstva občinske zdravstvene skupnosti združevali sredstva v znesku (v 000 din):

1985	2.289.090
1986	2.355.473
1987	2.422.903
1988	2.492.262
1989	2.563.604
1990	2.636.986

Za uresničevanje pravic do zdravstvenih storitev, opredeljenih s samoupravnim sporazumom o uresničevanju zdravstvenega varstva in skladno s tem sporazumom, bomo združili:

- delavci v združenem delu in drugi delovni ljudje iz dohodka v obdobju 1986–1990 po povprečni stopnji 9,7%;
- po vsakoletni prispevni stopnji iz katastrskega dohodka kmetov in drugih ugotovljenih dohodkov iz kmetijstva po vsakoletni dogovorjeni stopnji tako, da se bodo obveznosti kmetov postopoma izenačevale z obveznostmi delavcev v združenem delu; pri tem se bo upošteval katastrski dohodek čistih kmetov ter delavcev in drugih delovnih ljudi, lastnikov zemljišč, ne pa združenih kmetov;
- pri delovnih ljudeh in drugih občanih se bo prispevek obračunaval po stopnji iz prve alineje tega člena, kot osnova pa bo služil povprečni osebni dohodek na zaposlenega v SR Sloveniji v minulem letu, povečan za rast osebnih dohodkov delavcev za predvideno rast osebnih dohodkov delavcev v združenem delu za tekoče leto v SR Sloveniji.

Za uresničevanje pravic s področja socialne varnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, ki ga uresničujejo uporabniki v zdravstveni skupnosti, bomo združevali:

- delavci in drugi delovni ljudje v obdobju 1986–1990 po povprečni stopnji 0,50% od bruto osebnega dohodka;
- združeni kmetje po stopnji 3,5% od zavarovalne osnove, po kateri so zavarovani.

Občinska zdravstvena skupnost lahko razporedi sredstva iz drugega odstavka tega člena le za pokrivanje stroškov zdravstvenih storitev, za delovanje zdravstva v izrednih razmerah in pogojih splošnega ljudskega odpora, za razvoj računalniškega sistema v zdravstvu ter za dogovorjene skupne naloge v občinski, medobčinski in republiški zdravstveni skupnosti.

Sredstva, združena po tretjem odstavku tega člena, se lahko uporabljajo le za zagotavljanje socialne varnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom.

13. člen

V letih 1986–1990 bomo v občinski zdravstveni skupnosti ohranili nivo participacije uporabnikov pri uveljavljanju pravic do zdravstvenih storitev na ravni, doseženi leta 1985. Na ta način bomo iz sredstev osebne porabe občanov zbrali okrog 2–3% potrebnih sredstev za pokrivanje stroškov zdravstvenih storitev.

Valorizacija zneskov participacije se usklajuje vsako leto s stopnjo rasti osebnih dohodkov v SR Sloveniji.

14. člen

Z združenimi sredstvi v občinski zdravstveni skupnosti si bomo delavci, drugi delovni ljudje in občani zagotavljali uresničevanje dogovorjenih pravic do zdravstvenih storitev in socialne varnosti po načelih medsebojne solidarnosti in v ta namen v obdobju 1986 do 1990 združili 12.471.228 tisoč din. Po namembnosti jih bomo razporejali z vsakoletnim finančnim načrtom in programom dela skupnosti. Orientacijski pregled razporeditve sredstev za obdobje 1986–1990:

v cenah 1985
v 000 din

Besedilo	Ovrednoteni program 1985	Planirana sredstva za obdobje 1986–1990					Skupaj obdobje 1986–1990
		1986	1987	1988	1989	1990	
1. Neposredno zdravstveno varstvo	1.840.772	1.894.154	1.948.377	2.004.152	2.061.522	2.120.532	10.028.737
2. Socialna varnost	123.245	126.619	130.499	134.183	138.024	141.026	670.351
3. Ostali odhodki (delo samoupravnih organov, bančni stroški, strok. sl., obresti, ZK)	31.406	32.317	33.242	34.194	35.173	36.179	171.105
4. Združena sredstva (solidarnost, skupni program v SRS in MZS, SLO in DS, nepredvideni riziki)	150.599	154.966	159.403	163.966	168.660	173.487	820.482
Skupaj 1.–4.	2.146.022	2.208.056	2.271.521	2.336.495	2.403.379	2.471.224	11.690.675

5. Tekoče vzdrževanje, medicinska oprema, RTG, oprema za zobozdravstvo, modernizacija bolnišnice Celje, razširitev ZD Velenje, lekarna in kemodializa bolnišnice Slovenj Gradec	143.068	147.417	151.382	155.767	160.225	165.762	780.553
Skupaj 1.–5.1.–5.	2.289.090	2.355.473	2.422.903	2.492.262	2.563.604	2.636.986	12.471.228

Opomba: Sredstva za tekoče vzdrževanje (točka 5) se bodo razporejala skozi vse obdobje v skladu z DD o modernizaciji bolnišnice Celeje in posebnimi dogovori o razširitvi ZD Velenje ter postopni modernizaciji medicinske opreme ter po posebnem programu ureditve prostorov za lekarno in kemodializo bolnišnice Slovenj Gradec.

15. člen

Zneske iz tega sporazuma, ki so opredeljeni na podlagi sedanjih planiranih sredstev in cenah za leto 1985, bomo udeleženci sporazuma tekoče prilagajali, nominalno valorizirali skladno z opredelitvami iz družbenega plana občine in pri tem upoštevali inflacijske količnike, ki jih bo ugotovil Zavod SR Slovenije za družbeno planiranje. To valorizacijo bomo opravili s sprejetjem letnih načrtov skupnosti kot tudi medletnimi usklajevanji z nominalnimi rastmi posameznih parametrov, pomembnih za vrednotenje programa skupnosti. Po istih načelih bomo v zdravstveni skupnosti valorizirali tudi finančne načrte zdravstevnih delovnih organizacij, s katerimi sklepamo samoupravne sporazume o svobodni menjavi dela.

16. člen

Občinska zdravstvena skupnost bo iz svojih sredstev združevala tudi sredstva za skupne naloge:

- v medobčinski zdravstveni skupnosti Ravne na Koroškem, in sicer za delovanje organov upravljanja in strokovne službe, razvoj računalniškega sistema, in sicer v višini, ki bo dogovorjena po enotnih merilih za vsako leto posebej;
- v Zdravstveni skupnosti Slovenije za skupni program iz solidarnosti, prav tako v višini, dogovorjeni za vsako leto posebej.

17. člen

Udeleženci sporazuma bomo sproti, najmanj pa enkrat letno preverjali uresničevanje tega sporazuma. Pri tem pooblaščamo skupščino občinske zdravstvene skupnosti, da sprejme ustrezne ukrepe, v kolikor bi prišlo do motenj oziroma odstopanj pri izvajanju tega sporazuma. Posebej jo pooblaščamo, da ukrepa:

- če bi prišlo do sprememb v zmogljivostih zdravstvenih delovnih organizacij, s katerimi bi bilo otežkočeno uresničevanje dogovorjenih ciljev in nalog ali občutnega povečanja obsega storitev. Pooblaščamo jo, da podvzame potrebne aktivnosti, da bodo načrtovani cilji uresničeni in da bo opravljanje zdravstvenih storitev potekalo skladno s planom;
- da spremlja in po potrebi spreminja kriterije za solidarnost pri stroških zdravstvenega varstva za nesreče pri delu in socialno varnost.

18. člen

Ta sporazum je sklenjen, ko ga sprejmejo organi upravljanja najmanj 2/3 udeležencev tega sporazuma.

Ugotovitev, da je sporazum sklenjen, sprejme po pooblastilu skupščine Občinske zdravstvene skupnosti Velenje odbor za skupne in razvojne naloge.

19. člen

Ta sporazum se uporablja od 1. 1. 1986. Z dnem, ko se začne uporabljati ta samoupravni sporazum, preneha veljati samoupravni sporazum o temeljih plana Občinske zdravstvene skupnosti Velenje za obdobje 1981–1985.

20. člen

Ta samoupravni sporazum se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

Številka: 02-12/86-01

Na podlagi določil zakona o družbenem planiranju, zakona o svobodni menjavi dela, statuta občinske skupnosti za zaposlovanje in sklepa skupščine občinske skupnosti za zaposlovanje o pripravi planskih dokumentov za obdobje 1986–1990, je v postopku samoupravnega sporazumevanja med udeleženci sklenjen naslednji

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANA OBČINSKE SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE ZA OBDOBJE 1986–1990

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Udeleženci tega sporazuma bodo v občinski skupnosti za zaposlovanje v obdobju 1986–1990 prednostno zagotavljali in izvajali obveznosti, dejavnosti in naloge, ki so opredeljene z:

- zakonom o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti,
- zakon o delovnih razmerjih in
- zakonom o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb.

2. člen

Udeleženci sporazuma se v skladu s 3. in 6. členom zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti združujejo v samoupravno interesno skupnost za zaposlovanje, v kateri na podlagi minulega dela in po načelih vzajemnosti in solidarnosti združujejo sredstva za naslednje namene:

- zavarovanje za primer brezposelnosti ter zagotavljanje in varovanje (z zakonom določeno kot dejavnost posebnega družbenega pomena),
- kadrovsko programiranje in načrtno pripravo kadrov,
- zaposlovanje, ki omogoča delavcu, da učinkovito izkorišča pridobljeno znanje, sposobnost in z delom pridobljene delovne zmožnosti,
- načrtno izpopolnjevanje poklicne in izobrazbene sestave zaposlenih ter pravočasno prilagajanje in preusmerjanje strokovnih sposobnosti delavcev novim zahtevam razvoja ter organizacijskega in tehnološkega prestrukturiranja OZD,
- ustvarjanje možnosti za zaposlitev invalidnih oseb.

3. člen

Za namene iz 2. člena tega sporazuma, ki so opredeljeni v 1. in 2. členu zakona o zaposlovanju in zavarovanju v primeru brezposelnosti zagotavljajo udeleženci materialne in druge pogoje dejavnosti in nalog skupnosti za zaposlovanje, ki so opredeljene v samouprav-

nem sporazumu o ustanovitvi. Pri tem se za srednjeročno obdobje 1986–1990 udeleženci dogovorijo za obvezen program, ki vsebuje:
- zagotavljanje neodtujivih pravic delavca in občana v primeru začasne brezposlenosti (sredstva za te namene ne morejo biti predmet svobodne menjave dela);
- zagotavljanje izvajanja nalog skupnosti za zaposlovanje, ki so kot obvezne predvidene z 9. členom omenjenega zakona (obseg izvajanja teh nalog se za obdobje 1986–1990 dogovori po elementih, storitvah in potrebnih sredstvih).

Dogovarjanje nalog, ki po vsebini ali obsegu presegajo obvezni program, določen z zakonom in samoupravnimi sporazumi, poteka po principu neposredne svobodne menjave dela v obliki posebnih samoupravnih sporazumov.

4. člen

Obseg izvajanja nalog obveznega programa, ki so predmet svobodne menjave dela, se s tem samoupravnim sporazumom usklajuje z:
- dohodkovnimi možnostmi združenega dela in okvirji razvoja družbenih dejavnosti (kazalci in okviri so opredeljeni z družbenim planom razvoja občine za 1986–1990);
- temeljni kazalci predvidenih gibanj kadrovske reprodukcije v združenem delu in na nivoju družbenopolitične skupnosti (priloga 1) na podlagi ocene možnosti zaposlovanja v občini za obdobje 1986–1990.

5. člen

Na podlagi 10. in 13. člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, so udeleženci preko občinske skupnosti za zaposlovanje združujejo v:
- koroško medobčinsko skupnost za zaposlovanje in
- zvezo skupnosti za zaposlovanje SR Slovenije.

Cilji združevanja so:
- cenejše, racionalnejše in učinkovitejše opravljanje nalog skupnega pomena;
- usklajeno in učinkovitejše razreševanje temeljnih problemov kadrovske reprodukcije znotraj zaposlitvenega bazena oziroma preseganje omenjenih možnosti razreševanja strukturnih problemov zaposlovanja in izobraževanja znotraj ozkih občinskih okvirov;
- uresničevanje načela solidarnosti in vzajemnosti oziroma zagotavljanje enakopravnejšega uresničevanja zakonskih pravic delavcev in občanov na področju SRS.

Način urejanja skupnih zadev je določen s samoupravnimi akti o ustanovitvi oziroma združevanju. Predvidene skupne naloge in materialne obveznosti se za srednjeročno obdobje 1986–1990 planirajo znotraj obveznega programa občinske skupnosti, obseg sredstev za združevanje pa se dogovarja letno na podlagi:
- predloženega programa dela in materialnih možnosti občinske skupnosti; obveznosti in pravice občinske skupnosti na področju vzajemnosti in solidarnosti na nivoju SRS so opredeljene v samoupravnem sporazumu o solidarnosti na nivoju SRS in se vsakoletno konkretizirajo s samoupravnim dogovarjanjem solidarnostnih bilanc.

6. člen

Za strokovno izvajanje nalog obveznega programa ima občinska skupnost za zaposlovanje na podlagi 11. člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti in v cilju cenejšega, racionalnejšega in učinkovitejšega poslovanja, skupaj z ostalimi občinskimi skupnostmi na področju medobčinske skupnosti, skupno strokovno službo s sedežem v Titovem Velenju. Pravice, obveznosti in medsebojna razmerja med občinsko skupnostjo (uporabniki) in strokovno službo občinske skupnosti za zaposlovanje Titovo Velenje (izvajalec) so opredeljene s samoupravnim sporazumom. Povračilo za delo strokovne službe je vključeno v elemente programa, vsakoletno pa se konkretizira na skupščini skupnosti za zaposlovanje na osnovi dogovorjenega programa dela in materialnih možnosti skupnosti.

7. člen

Pri izvajanju in zagotavljanju dogovorjenega programa bodo udeleženci upoštevali:
- samoupravni sporazum o štipendiranju in družbeni dogovor o štipendijski politiki v SRS;
- družbeni dogovor o skupni politiki zaposlovanja v SFRJ;
- samoupravni sporazum o solidarnosti na področju zavarovanja za primer brezposelnosti ter usposabljanja in zaposlovanja invalidnih oseb;
- samoupravni sporazum oziroma družbeni dogovor o minimalnih življenjskih in kulturnih standardih zaposlovanja novih delavcev;
- druge samoupravne akte, ki jih v skladu s statutom in sporazumom o ustanovitvi sprejme skupnost za zaposlovanje.

8. člen

Udeleženci se zavezujemo, da bomo v svojih letnih in srednjeročnih kadrovskih planih sledili temeljnim usmeritvam politike produktivnega zaposlovanja generacijskega priliva, ter svoje plane kadrov usklajevali v občinski skupnosti za zaposlovanje v skladu z izhodišči in kriteriji dogovorov o temeljih družbenega plana SRS in občine za obdobje 1986–1990. V ta namen bomo sklenili poseben samoupravni sporazum o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja v obdobju 1986–1990.

II. PROGRAMSKA OPREDELITEV DEJAVNOSTI

9. člen

Dejavnost skupnosti za zaposlovanje, za katero se s tem samoupravnim sporazumom opredeljujejo temeljni planski elementi za obdobje 1986–1990, sestavljajo naslednje z zakonom določene in samoupravno opredeljene obveznosti (programi):

A – program:
Usklajevanje in usmerjanje kadrovske reprodukcije v združenem delu:
- s temeljnim izvajalskim programom na nivoju občine,
- s programom skupnih nalog na nivoju regije in republike,
- z zagotavljanjem delovanja delegatskega sistema v SIS.

B – program:
Zagotavljanje socialne varnosti in drugih materialnih pravic brezposelnih oseb na podlagi minulega dela, solidarnosti in vzajemnosti:
- na nivoju občine,
- znotraj sistema republiške solidarnosti.

C – program:
Zagotavljanje zakonsko in samoupravno opredeljenih pravic delavcev in občanov na področju priučevanja za delo ter invalidnih oseb na področju usposabljanja in zaposlovanja:
- s temeljnim izvajalskim programom v OZD na nivoju občine,
- s programom solidarnosti in vzajemnosti na nivoju republike.

D – program:
Zagotavljanje samoupravno sprejetih obveznosti do drugih nosilcev kadrovske in socialne politike v občini, republiki in federaciji (obveznosti do skupnosti socialnega varstva, invalidskih organizacij in združenj, mladinskega tiska, periodiki za delavce v tujini, financiranje izobraževanja v MDA, obveznosti do zveznega biroja za zaposlovanje . . .).

III. ELEMENTI, STORITVE IN POTREBNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI

10. člen

Za dogovarjanje o programih usmerjanja in usklajevanja kadrovske reprodukcije, ki bodo omogočili čim večje in enakopravne možnosti zaposlovanja vseh občanov v skladu s potrebami razvoja in prestrukturiranja materialne osnove dela, sprejmejo udeleženci naslednje elemente in storitve:

1. Element
Usklajevanje in spremljanje izvajanja načrtov zaposlovanja in drugih dokumentov na področju kadrovske politike.
Storitve:
- priprava analitičnih in metodoloških osnov za planiranje v OZD,
- pomoč OZD pri pripravi in usklajevanju kadrovskih načrtov,
- izdelava načrta zaposlovanja generacijskega priliva v občini,
- sprotno spremljanje izvajanja načrtov in dogovorjenih aktivnosti ter informiranje subjektov kadrovske politike o odstopanjih,
- usklajevanje navedenih aktivnosti na nivoju regije in SRS.

Potrebna sredstva	1985	1986	1990	Povprečno 1986/1990	delež v skupnih sredstvih
	2.824	2.909	3.274	3.089	5,6

2. Element
Poklicno usmerjanje v rednem izobraževanju in izobraževanju ob delu in iz dela ter naloge na področju izvajanja štipendiranja.
Storitve:
- informiranje in svetovanje o možnostih izobraževanja in zaposlovanja (za učence, starše in kandidate za izredno izobraževanje),
- individualna strokovna obravnava kandidatov za določeno izobraževanje (z vidika nagnjenosti in sposobnosti),
- sodelovanje pri oblikovanju mreže izobraževalnih programov z vidika planiranja potreb po kadrih v OZD in razvoja DPS,
- strokovno-operativna in tehnična opravila za vodenje in usklajevanje štipendijske politike (za vse vrste štipendij),
- usklajevanje aktivnosti pri pripravi opisov poklicev, informiranje nosilcev kadrovske politike o učinkih poklicnega usmerjanja in štipendiranja ter izvajanju pripravništva,
- usklajevanje navedenih aktivnosti na nivoju regije in SRS.

Potrebna sredstva	1985	1986	1990	Povprečno 1986/1990	delež v skupnih sredstvih
	4.690	4.831	5.437	5.130	9,3

3. Element
Posredovanje zaposlovanja in aktivnosti pri širjenju možnosti zaposlovanja in varovanja zaposlitve.
Storitve:
- pomoč OZD pri iskanju kadra za nezasedena delovna mesta,
- pomoč občanom pri iskanju zaposlitve in vključevanju v delo,
- organizacija izobraževanja za brezposelne, ki jim ni mogoče zagotoviti zaposlitve brez predhodnega priučevanja,
- pomoč OZD pri organizaciji preusmerjanja in prezaposlovanja ekonomskih in tehnoloških presežkov delavcev,
- strokovna pomoč OZD pri organizaciji do usposabljanja za razreševanje prikrite brezposlenosti že zaposlenih,
- individualna strokovna obravnava, organizacija usposabljanja in zaposlovanja za invalide in težje zaposlive osebe,
- pomoč delavcem pri zaposlovanju v tujini, informiranje in pomoč pri varovanju pravic in iskanju zaposlitve povratnikov,
- usklajevanje in izvajanje navedenih dejavnosti na nivoju regije in SR Slovenije.

Potrebna sredstva	1985	1986	1990	Povprečno 1986/1990	delež v skupnih sredstvih
	6.557	6.753	7.601	7.171	13,0

4. Element
Vzdrževanje in razvoj informacijskega sistema na področju dela in kadrov.
Storitve:
- vodenje evidenc za kadre so zadolžene skupnosti za zaposlovanje po zakonu o evidencah na področju dela,
- vodenje informacijskega sistema na področju poklicnega usmerjanja in štipendiranja (evidence kadrovskih štipendistov iz združenega dela in Titovega sklada),
- vzdrževanje statistično-informacijskega sistema za načrtovanje in spremljanje zaposlitvenih tokov v občini, regiji in republiki,
- posodabljanje, racionalizacija in poenotenje informacijskega sistema na področju kadrov.

Potrebna sredstva	1985	1986	1990	Povprečno 1986/1990	delež v skupnih sredstvih
	4.993	5.143	5.788	5.461	9,9

11. člen

Za zagotavljanje socialne varnosti in drugih materialnih in gmotnih pravic brezposelnim osebam v skladu z zakonom, ki zaradi tega ne morejo biti predmet svobodne menjave dela, opredeljujejo udeleženci naslednji element in pričakovan obseg sredstev za naslednje srednjeročno obdobje:

5. Element
Socialna varnost in pravica do priprave za zaposlitev ter druge materialne in gmotne pravice brezposlenih oseb.
Storitve:
- vodenje postopkov v zvezi z uresničevanjem pravic ter svetovanje in informiranje delavcev o pravicah,
- strokovna opravila v zvezi z meddržavnimi sporazumi o zavarovanju za primer brezposelnosti,
- zagotavljanje dogovorjenega obsega solidarnostnega združevanja sredstev za socialno varnost, pripravo za zaposlitev brezposlenih oseb in zaposlovanje invalidov.

Potrebna sredstva	1985	1986	1990	Povprečno 1986/1990	delež v skupnih sredstvih
	26.938	27.746	31.228	29.460	53,4

12. člen

Za zagotavljanje delovanja delegatskega sistema ter samoupravnega usklajevanja in določanja na ravni občine in republike sprejmejo udeleženci naslednji element:

6. Element
Priprava strokovnih gradiv in organizacija sej samoupravnih organov skupnosti za zaposlovanje po letnih programih dela.

Potrebna sredstva	1985	1986	1990	Povprečno 1986/1990	delež v skupnih sredstvih
	4.085	4.208	4.736	4.468	8,1

13. člen

Za zagotavljanje sredstev po skupno sprejetih samoupravnih sporazumih, ki naj prispevajo k učinkovitejšemu razreševanju ekonomskih in socialnih posledic zaposlovanja in brezposelnosti v sodelovanju z drugimi organi, organizacijami in na podlagi skupnih raziskovalnih nalog, sprejmemo udeleženci nalsednji element:

7. Element

Obveznosti po že sprejetih samoupravnih sporazumih trajnega značaja ter samoupravnih sporazumih, ki jih bodo skupnosti za zaposlovanje sprejele v tem srednjeročnem obdobju za te namene.

Potrebna sredstva	1985	1986	1990	Povprečno 1986/1990	delež v skupnih sredstvih
	353	363	409	386	0,7

14. člen

Udeleženci bodo na osnovi ovrednotenih elementov obveznega pomena oziroma dogovorjenih obveznosti združevali sredstva za izvajanje dejavnosti skupnosti za zaposlovanje s prispevkom iz dohodka na podlagi bruto osebnih dohodkov. Zavezanci prispevka so temeljne organizacije združenega dela, delovne skupnosti v občini ter nosilci samostojnega osebnega dela.

Iz sredstev, zbranih s prispevno stopnjo, bodo udeleženci zagotovili naslednja sredstva za izvajanje programov v skupnem znesku:

v cenah 1985
v 000 din

1985	1986	1987	1988	1989	1990	Povprečno 1986/1990	Povpr. stopnja rasti letno
50.440	51.953	53.512	55.117	56.770	58.473	55.165	3,0

Sredstva so izkazana v stalnih cenah za leto 1985. Povprečna prispevna stopnja v obdobju 1986–1990 je 0,23% po osnovi iz bruto osebnega dohodka.

15. člen

V skladu z dogovorjenimi elementi in v okviru zbranih sredstev, se le-ta združujejo za namene:
- izvajanja temeljnega programa na nivoju občine 73,2% vseh sredstev,
- izvajanje skupnega programa na nivoju republike 17,6% vseh sredstev; za vzajemnosti programa na nivoju regije 1,0% vseh sredstev.

16. člen

Udeleženci se zavezujejo, da bodo sredstva za izvajanje programa vsakoletno nominalno usklajevali (valorizirali) na naslednji način:
- sredstva za funkcionalne izdatke, materialne stroške in amortizacijo ter za obveznosti iz dohodka skladno z gibanjem cen,
- sredstva za denarna nadomestila in denarne pomoči brezposelnim ter osebne dohodke in skupno porabo izvajalcev skladno z gibanjem osebnih dohodkov v gospodarstvu občine.

17. člen

Uporabnikom (temeljne organizacije združenega dela, iskalci zaposlitve, učenci in študentje ter drugi) se storitve, ki so opredeljene s tem samoupravnim sporazumom in v okvirih dogovorjenih sredstev za te storitve, nudijo brezplačno.

Za dodatne storitve, ki po obsegu in vsebini niso dogovorjene s tem sporazumom, se uporabniki v občinski skupnosti za zaposlovanje dogovarjajo po načelih neposredne menjave dela.

18. člen

V primeru nepredvidenih gibanj na področju zaposlovanja (izjemno povečanje brezposelnosti, pojava stečajnih presežkov delavcev . . .) ali pa neplaniranega izpada dohodka skupnosti za zaposlovanje, kar bi ogrozilo zagotavljanje zakonskih pravic delavcev in občanov, se udeleženci oziroma uporabniki zavezujejo, da bodo združevali dodatna sredstva za te namene. Združevanje dodatnih sredstev je mogoče šele potem, ko so izčrpane vse možnosti prerazporeditev sredstev skupnosti in možnosti drugačnega reševanja problemov (prezaposlovanje v druge OZD).

IV. URESNIČEVANJE SPORAZUMA

19. člen

Skupščina občinske skupnosti za zaposlovanje je pooblaščena, da poveri uresničevanje nalog po tem sporazumu Strokovni službi občinskih skupnosti za zaposlovanje Titovo Velenje.

Strokovna služba bo dvakrat letno poročala skupščini občinske skupnosti za zaposlovanje o izpolnjevanju nalog in obveznosti. Skupščina občinske skupnosti bo predlagala udeležencem spremembo ali dopolnitev tega sporazuma, če z ukrepi iz 14. člena ne bo mogoče zagotoviti izvajanje programa.

V. KONČNE DOLOČBE

20. člen

Ta sporazum je sklenjen, ko ga sprejmejo organi upravljanja najmanj 2/3 udeležencev tega sporazuma.

Ugotovitev, da je sporazum sklenjen, sprejme po pooblastilu skupščine Občinske skupnosti za zaposlovanje Velenje odbor za planiranje in razvoj.

21. člen

Ta sporazum se uporablja od 1. 1. 1986. Z dnem, ko se začne uporabljati ta samoupravni sporazum, preneha veljati samoupravni sporazum o temeljih plana Občinske skupnosti za zaposlovanje Velenje za obdobje 1981–1985.

22. člen

Ta samoupravni sporazum se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

Številka: 390/86

Na podlagi 115. člena Zakona o sistemu družbenega planiranja in družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80), 44. člena Zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih (Uradni list SRS, št. 3/79) in 5. člena Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Občinske raziskovalne skupnosti Velenje sklepamo delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih in Občinska raziskovalna skupnost Velenje

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANA OBČINSKE RAZISKOVALNE SKUPNOSTI VELENJE ZA OBDOBJE 1986–1990

1. člen

S tem samoupravnim sporazumom opredeljujemo podpisnice svoje skupne potrebe po raziskovalni dejavnosti v planskem obdobju 1986–1990 in določamo:
- raziskovalni program,
- druge naloge in obveznosti, ki se izvajajo v občinski raziskovalni skupnosti,
- obseg potrebnih sredstev za uresničitev dogovorjenega raziskovalnega programa in drugih nalog v občinski raziskovalni skupnosti,
- obseg potrebnih sredstev za uresničevanje svobodne menjave dela,
- način zagotavljanja potrebnih sredstev za posamezno leto planskega obdobja,
- spremljanje izvajanja sporazuma ter uresničevanje nadzora.

RAZISKOVALNI PROGRAM

2. člen

Raziskovalni program Občinske raziskovalne skupnosti Velenje v obdobju 1986–1990 izhaja iz smernic srednjeročnega družbenega plana občine Velenje, usmeritev izrečenih na skupščinah in samoupravnih ter strokovnih organih Občinske raziskovalne skupnosti Velenje in zaključkov problemske konference SZDL Velenje o razvojno-raziskovalni dejavnosti v občini Velenje.

3. člen

Poudarek v raziskovalnem programu bodo imele naloge skupnega pomena, prijavljene v tem srednjeročnem obdobju. Pri izbiri nalog bomo dali prednost nalogam s področja gospodarskega razvoja, informacijskega sistema in ekologije.

Nekateri že izoblikovani naslovi nalog skupnega pomena:

1. Definiranje kriterijev spremljanja razvoja RRD v občini Velenje.
2. Strokovne osnove in oblikovanje modela manjših OZD s področja drobnega gospodarstva s skupnimi poslovnimi funkcijami.
3. Raziskava blagovnih tokov in načrtovanje transportnega sistema v občini Velenje s ciljem racionalizacije poslovanja.
4. Novelacije demografske študije – analiza sprememb in odstopanj.
5. Možnost zaposlitve kadrovskega potenciala v občini Velenje glede na razvitost proizvodnje.
6. Raziskava ustreznosti programov srednjega usmerjenega izobraževanja z vidika zaposlitve kadrov v občini Velenje.
7. Uporaba sekundarnih surovin v občini Velenje (zbiranje in recikliža komunalnih in posebnih odpadkov).
8. Sofinanciranje raziskave vodnih potencialov občine Sofinanciranje SKIS).
9. Raziskava sanacije in namenske rabe degradiranih površin po odkopavanju premoga (sofinanciranje REK).
10. Možnosti razvoja turizma in rekreativnih dejavnosti ob in na ugrezninskih jezerih v obdobju odkopavanj in po njem.
11. ekološka študija vpliva emisije dimnih plinov TEŠ na okolje – sofinanciranje.
12. Možnosti uporabe pepela iz TEŠ v gradbeništvu, industriji, kmetijstvu in za ostale namene – sofinanciranje ORS Velenje.
13. Raziskava s področja razvoja informacijskega sistema občinskega pomena.
14. Ekonomska in prostorska raziskava možnosti obnovitve železniške povezave Titovo Velenje–Dravograd (medobčinska).
15. Geografska in kulturno-zgodovinska raziskava prostora Zavodenj, Belih vod, Graške gore in Paškega Kozjaka (sodelovanje s sosednjimi občinami).
16. Življenje in delo premogarjev – sofinanciranje dela naloge, ki se nanaša na občino Velenje.
17. Mikroseizmične raziskave na področju občine Velenje – sofinanciranje.

Občinska raziskovalna skupnost bo del sredstev za sofinanciranje nalog iz tega člena namenila za raziskovalne naloge medobčinskega pomena, ki bodo opredeljene v programu za vsako leto posebej.

4. člen

Aplikativne raziskave:

V cilju pospeševanja razvojno raziskovalne dejavnosti v združenem delu bo občinska raziskovalna skupnost del sredstev namenjala vsako leto za sofinanciranje razvojno-raziskovalnih nalog, ki jih bodo OZD in druge organizacije in skupnosti prijavile na osnovi razpisa. Pri tem bodo imele prednost naloge, ki bodo zasledovale:
- avtomatizacijo proizvodnje,
- uporabo mikroelektronike,
- ekologija.

DRUGE NALOGE IN DEJAVNOSTI

5. člen

Občinska raziskovalna skupnost Velenje bo v obdobju 1986 do 1990 s sofinanciranjem in delom svojih strokovnih organov:
- pospeševala in spremljala razvojno-raziskovalno delo v občini Velenje,
- pospeševala inventivno dejavnost,
- podpirala raziskovalno delo mladih v občini – gibanje "Mladi raziskovalci za razvoj Velenja",
- sodelovala pri ustanovitvi raziskovalnega tabora "Premog – dobro in zlo Šaleške doline",
- sofinancirala manjše raziskovalne naloge skupnega pomena klubov in posameznikov,
- organizirala skupna posvetovanja in predavanja s področja razvojno raziskovalnega dela,
- sofinancirala podiplomske in specialne študije v skladu s programom ORS v obliki štipendiranja.

6. člen

Za nemoteno delovanje bo občinska raziskovalna skupnost zagotavljala sredstva za delovanje delegatskega sistema, strokovne službe SIS družbenih dejavnosti na osnovi svobodne menjave dela, pri čemer bo strokovna služba zaposlila profesionalnega delavca za področje raziskovalne dejavnosti.

IZVAJANJE NALOG

7. člen

Občinska raziskovalna skupnost bo svoj program iz člena 3 uresničila tako, da bo sama ali skupaj z ORS v drugih občinah razpisala izvajanje nalog iz določenega področja. Z izbranim izvajalcem se sklene pogodba za izdelavo naloge, kjer se natančno opredeli način financiranja, še posebej kadar je naloga skupnega pomena za več občin.

8. člen

Naloge iz člena 4 bo občinska raziskovalna skupnost izbirala za sofinanciranje na podlagi vsakoletnega razpisa nalog. Na tej podlagi bo nato sklenjena pogodba za izdelavo naloge ter način in višina sofinanciranja. Izvajalci nalog v OZD s področja občine Velenje vokviru lastne razvojno-raziskovalne dejavnosti.

OBSEG POTREBNIH SREDSTEV

9. člen

Za uresničevanje nalog po tem sporazumu bomo udeleženci združevali v obdonju 1986–1990 naslednja sredstva:

v cenah 1985
v 000 din

Program	1986	1987	1988	1989	1990	1986/1990	Delitev
Raziskovalne naloge	8.367	8.660	8.963	9.276	9.601	44.867	55
Aplikativne raziskave (čl. 4)	3.042	3.149	3.259	3.373	3.491	16.314	20
Druge naloge (čl. 5)	1.521	1.574	1.630	1.687	1.746	8.158	10
Delovanje delegatskega sistema	2.282	2.362	2.444	2.530	2.619	12.237	15
Skupaj	15.212	15.745	16.296	16.866	17.457	81.576	100

10. člen

Sredstva iz člena 9 bomo udeleženci združevali po enotni prispevni stopnji iz dohodka v občini Velenje. Z vsakoletnim finančnim načrtom bomo določili vrednost letnega programa v okviru tega samoupravnega sporazuma ter določili prispevne stopnje za zbiranje sredstev.

11. člen

Vsa sredstva v tem sporazumu so izračunana v cenah leta 1985 in jih bomo nato vsako leto sproti preračunali v tekoče cene.

V primeru presežka zbranih sredstev, potrebnih za izvedbo programa, bo ORS presežna sredstva vrnila podpisnicam oziroma poračunala presežek s posebnim sklepom skupščine.

12. člen

Pri izvajanju raziskovalnega programa in posameznih raziskovalnih nalog v ORS, se uporabljajo enotni normativi in standardi, sprejeti v Razsikovalni skupnosti Slovenije oziroma sprejeta enotna metodologija ocenjevanja (recenzije) raziskovalnega dela.

13. člen

Podpisnice bodo spremljale uresničevanje tega sporazuma, odgovornost za njegovo izvajanje in uporabo sredstev v skladu s sprejetim programom pa prevzema skupščina ORS Velenje. Skupščina ORS v ta namen ob posameznih obračunskih obdobjih analizira izvajanje celotnega in posameznih programov ter sprejema ustrezne ukrepe.

14. člen

Spremembe in dopolnitve tega sporazuma se sprejemajo po enakem postopku, kot je določen za njegov sprejem.

15. člen

Samoupravni sporazum je sklenjen, ko ga sprejme najmanj 2/3 samoupravnih organizacij in skupnosti – podpisnic, kar ugotovi po pooblastilu skupščine Občinske raziskovalne skupnosti Velenje s posebnim sklepom programski odbor.

16. člen

Ta samoupravni sporazum se uporablja od 1. 4. dalje. Z dnem, ko se začne uporabljati ta samoupravni sporazum, preneha veljati samoupravni sporazum o temeljih plana Občinske raziskovalne skupnosti za obdobje 1981–1985.

17. člen

Samoupravni sporazum se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

Številka: 4-2/86-ORS

Na podlagi 2. in 113. člena Zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80), 17. člena Zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Uradni list SRS, št. 3/81) delavci v samoupravnih organizacijah in skupnostih ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih z območja občine Velenje kot uporabniki ter delavci v samoupravnih organizacijah in skupnostih, ki izvajajo s tem samoupravnim sporazumom opredeljene naloge kot izvajalci, organizirani v Samoupravno stanovanjsko skupnost občine Velenje

sklepamo

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANA SAMOUPRAVNE STANOVANJSKE SKUPNOSTI OBČINE VELENJE ZA OBDOBJE 1986–1990

I. OSNOVE SPORAZUMEVANJA

1. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti v občini Velenje (v nadaljnjem besedilu: udeleženci) s tem samoupravnim sporazumom določamo skupno uresničevanje ciljev, usmeritev in nalog razvoja stanovanjskega gospodarstva v srednjeročnem obdobju 1986–1990 na naslednjih področjih:

a) Stanovanjska gradnja
– obseg stanovanjske gradnje,
– potrebna sredstva za stanovanjsko gradnjo, zagotavljanje virov za financiranje in namen njihove uporabe,
– pogoji in način združevanja sredstev za stanovanjsko gradnjo, način uporabe ter upravljanje s temi sredstvi.

b) Gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lasti
– vzdrževanje,
– upravljanje s stanovanji in stanovanjskimi hišami,
– stanarine in najemnine ter uporaba teh sredstev.

c) Prenova in nadomestitev stanovanj

č) Pogoje in merila za razreševanje stanovanjskih vprašanj delavcev udeležank tega sporazuma v okviru udeleženke in za sredstva, združena v okviru stanovanjske skupnosti in zveze.

d) Vzajemnost in solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu
– namen, obseg in pogoji vzajemnega in solidarnostnega združevanja sredstev,
– način porabe in upravljanja z vzajemnostno in solidarnostno združenimi sredstvi.

e) Varstvo stanovanjskega in bivalnega okolja
– prostorske možnosti in komunalno opremljanje zemljišč,
– varstvo okolja.

f) Naloge in ukrepi s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

g) Naloge, ki jih uresničujemo v Zvezi stanovanjskih skupnosti Slovenije
– skupne naloge v okviru Zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije,
– znanstveno raziskovalno delo na področju stanovanjskega gospodarstva.

h) Medsebojne pravice in obveznosti v primeru odstopanja od sprejetih planskih aktov.

2. člen

Pri določanju osnov srednjeročnega plana upoštevamo udeleženci:
– cilje in potrebe na stanovanjskem področju v občini in v širšem migracijskem območju občine,
– razvojne možnosti širše družbene skupnosti ter analize možnosti razvoja občine za obdobje 1986–1990,
– temeljne usmeritve razmeščanja poselitve glede na razvoj mest in naselij v občini,
– varstvo, razvoj in izboljšanje bivalnega okolja glede na ohranitev naravnih in z delom pridobljenih vrednot,
– cilje in naloge na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

2. STANOVANJSKA GRADNJA

2.1. Obseg in struktura stanovanjske gradnje

3. člen

V obdobju 1986–1990 bomo izvajali družbeno in individualno stanovanjsko gradnjo po naslednjih lokacijah:

Lokacija	Gradnja Družb. gradnja	Štev. stan. enot Individ. gradnja
1. Šalek III	439	
2. Selo	149	
3. ZN Provizoriji	60	
4. ZN južno od A. Aškerc	54	
5. Šoštanj	48	
6. Prešernova 7, Titovo Velenje	30	
7. Škale-Hrastovec		168
8. Gaberke		50
9. Konovo		36
10. Za gradom		67
11. Ostale lokacije		
Skupaj	780	321

4. člen

V programu stanovanjske gradnje, ki ga načrtujemo za obdobje 1986–1990, predvidevamo obseg gradnje po številu enote in po stanovanjski površini ter strukturo gradnje in strukturo lastništva:

Sektor gradnje in lastništva	Štev. stan. skupaj	%	Površina skupaj	na stan. enoto	%
1. Družbena gradnja	780	71	43.211	50	54
– družbena najemna	576	52	33.832	59	43
– solidarnostna	186	17	8.469	45	10
etažna zasebna	18	2	910	51	1
2. Individualna gradnja	321	29	36.273	113	46
Skupaj število stanovanj (1+2)	1.101	100	79.484	72	100
3. Lastništvo stanovanj					
– družbena last	762	69	42.401	55	53
– zasebna last	339	31	37.183	110	47

Razmerje med družbeno in individualno gradnjo bo v srednjeročnem obdobju previdoma 71:29, razmerje med družbeno in zasebno lastjo pa 69:31.

5. člen

Gradnja stanovanj po letih bo v obdobju 1986–1990 naslednja:

Leto	Objekt	Družbena gradnja družbena najemna	solidarnostna	etažna zasebna	skupaj	Gradnja individ. hiš	Skupaj
1986	4 A, B	121	20	1	142		
	20-stanovanjski stolpič		20		20		
	20-stanovanjski stolpič	28			28		
	Skupaj	149	40	1	190	81	271
1987	3 A, B	97	40	5	142		
	Skupaj	97	40	5	142	60	202
1988	5 A, B	99	50	6	155		
	Plombe Titovo Velenje	54			54		
	Skupaj	153	50	6	209	60	269
1989	Selo	59	30	2	91		
	ZN Provizoriji	30			30		
	Skupaj	89	30	2	121	60	181
1990	Selo	28	26	4	58		
	ZN Provizoriji	30			30		
	Prešernova 7, Titovo Velenje	30			30		
1986–1990	SKUPAJ	576	186	18	780	321	1.101

6. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo pri stanovanjski gradnji pospeševali zadružno stanovanjsko gradnjo tako v okviru blokovne kot v okviru individualne stanovanjske gradnje v strnjeni pozidavi, predvsem z ugodnejšimi pogoji kreditiranja in pridobivanja stavbnih zemljišč.

7. člen

Udeleženci se sporazumemo, da se mora po letih zaključevati prenova naslednjih stanovanj in stanovanjskih hiš:

PLAN PRENOVE STANOVANJ PO LOKACIJAH IN DINAMIKA IZVAJANJA PRENOVE ZA OBDOBJE 1986–1990

Leto	Vrsta del	Objekt–lokacija	Število stanovanj	Sk. površ. kv. m	Cena kv. m	Skupaj vrednost
1986	pridobitev novih stanovanjskih površin	Kajuhova 1, Kidriževa 1-7, Šaleška 18, 2, T. V.	16	1184	59.000	69.856.000
	izboljšava stanovanjskih površin	Cankarjeva 1, 4, 6, Kajuhova 12, Šoštanj, Lilijska 16, Pesje	22	1134	11.050	12.530.700
	izdelava toplifikacije	Žarova 12, Ljubljanska 2, Titovo Velenje	12	378	35.300	13.343.400
1987	pridobitev stanovanjskih površin	Kajuhova 10, Šlandrova 1, 3-4, Titovo Velenje				
	izboljšava stanovanjskih površin	Kajuhova 5-7, Levstikova 21, Šoštanj	14	904	59.000	53.336.000
	izdelava toplifikacije	Cesta talcev 14, Aškerčeva 10, Šoštanj	4	239	11.050	2.640.950
		Kajuhova 11, 11a, 13, Tekavčeva 3, Šoštanj	33	1143	35.300	40.347.900
1988	pridobitev novih stanovanjskih površin	Šlandrova 13, 14, 15, Titovo Velenje				
	izboljšava stanovanjskih površin	Cankarjeva 5, Šoštanj	8	474	59.000	27.966.000
	izdelava toplifikacije	Cesta talcev 15, Matije Gubca 7, Šoštanj	44	2422	11.050	26.763.100
		H. Šercerja 2, Matije Gubca 7, Šoštanj	13	440	35.300	15.532.000
1989	pridobitev novih stanovanjskih površin	Stritarjeva 1-2, 3, Kersnikova 4, 6, 28-31, T. V.	12	690	59.000	40.710.000
	izboljšava stanovanjskih površin	H. Gašperja 1, Trg b. Mravljak 4, 6, 14, Šoštanj	23	772	11.050	8.530.600
	izdelava toplifikacije	Trg b. Mravljak 14, Cankarjeva 5, H. Gašperja 1, Šoštanj	20	995	35.300	35.123.500
1990	pridobitev novih stanovanjskih površin	Vojkova 5-8, 9-12, 14-15, Titovo Velenje				
	izboljšava stanovanjskih površin	Koroška 3, 4, Šoštanj	16	1280	59.000	75.520.000
	izdelava toplifikacije	Topolšica 81, Špeglova 1, Šoštanj	12	708	11.050	7.823.400
		Trg b. Mravljak 4, 6, Šoštanj	15	685	35.300	24.180.500

8. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bo potrebno porušiti v obdobju 1986–1990 naslednje stanovanjske hiše in zagotoviti v okviru planirane stanovanjske gradnje naslednje število nadomestnih stanovanj:

Objekti – lokacije	Štev. stanov.	Skupna površina kv.	Cena kv. m	Vrednost skupaj m
Prešernova 18, T. Velenje	6	284	14.000	3.976.000
Selo 1, T. Velenje	4	274	14.000	3.836.000
Kersnikova 19-51, T. Velenje	34	876	14.000	12.264.000
Aškerčeva 1-19, T. Velenje	32	1120	14.000	15.680.000
Celjska 49, Koroška 2 T. Velenje Primorska 1a, Šoštanj	13	1103	14.000	15.442.000

9. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bodo po objektih za posamezne dejavnosti zgrajeni poslovni prostori v naslednjih skupnih povšinah:

Objekt – lokacija	Trgovina kv. m	Ostali poslov. kv. m	Skupna površina kv. m
Objekt 4 A, B, Šalek III		325	325
Objekt 3 A, B, Šalek III		325	325
Šalek III	600		600
Skupaj	600	650	1.250

2.2. Potrebna sredstva za stanovanjsko gradnjo in zagotavljanje virov za financiranje in namen njihove porabe

10. člen

Potrebna sredstva za stanovanjsko gradnjo izhajajo iz obsega gradnje in prenove ter cen, določenih z upoštevanjem veljavnega Družbenega dogovora o oblikovanju cen stanovanjske graditve v SR Sloveniji.

11. člen

Osnova za oblikovanje cen stanovanjske gradnje in prenove je povprečna končna cena enega kvadratnega metra površine v decembru 1984, ki znaša 62.200 din, kar je tudi osnova za izračun potrebnih finančnih sredstev za stanovanjsko gradnjo in prenovo v obdobju 1986–1990.

Povprečna končna cena za prenovo enega kvadratnega metra stanovanjske površine bo 95% končne cene enega kvadratnega metra stanovanjske površine, kar znaša 59.000 din za kvadratni meter.

12. člen

Udeleženci načrtujemo, da bo potrebno za planirano stanovanjsko gradnjo in prenovo nameniti v obdobju 1986–1990 din 4.934.244.000 stanovanjskih sredstev. Namen porabe teh sredstev je naslednji:

Namen	v 000 din 1986 vrednost	1990 %
1. Družbena graditev	2.228.820	45,2
1.1. Družbeno najemna stanovanja	1.745.053	35,4
1.2. Solidarnostna stanovanja	436.830	8,8
1.3. Etažna stanovanja	46.937	1,0
2. Individualna gradnja	2.214.842	44,8
3. Skupaj gradnja stanovanj (1+2)	4.443.662	90,0
4. Prenova in modernizacija stanovanj	490.582	10,0
Skupaj (3+4)	4.934.244	100,0

13. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo v obdobju 1986-1990 zagotavljali planirani obseg sredstev po naslednjih virih:

Element	1986-1990	Struktura
1. Sredstva skladov skupne porabe OZD in DS za lastne potrebe	2.825.645	51,7
2. Sredstva iz čistega dohodka za namene vzajemnosti na ravni SSS in ZSSS	458.709	8,4
3. Sredstva iz dohodka OZD in DS za namene solidarnosti na ravni SSS in ZSSS	650.793	11,9
4. Lastna udeležba, upoštevajoč tudi kredite na privarčevana sredstva	250.385	4,6
5. Denarna sredstva delovni ljudi, ki opravljajo dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi v lasti občanov	120.000	2,2
6. Sredstva amortizacije stanovanj. hiš in stanovanj v družbeni lasti	458.379	8,4
7. Bančni krediti	691.000	12,7
8. Prosta sredstva odpravljenih občinskih stanov. skladov	2.812	0,1
Skupaj	5.457.723	100,0

2.3. Pogoji in način združevanja sredstev za stanovanjsko gradnjo, način porabe ter upravljanje s temi sredstvi

14. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bodo v tem srednjeročnem obdobju za stanovanjsko gradnjo, nakup in prenovo temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti združevale sredstva čistega dohodka za naslednje namene in v naslednjih višinah:

Element	% na BOD	1986–1990 vrednost	strukt. %
1. Vzajemnost na ravni SSS	0,782	448.388	13,7
2. Vzajemnost na ravni republ.	0,020	11.468	0,3
3. Sredstva skladov skupne porabe za lastne potrebe TOZD (DS)	6,128	2.825.645	86,0

3: Od 6,128% BOD iz čistega dohodka za lastne potrebe OZD bi se 0,1% za pripravo dokumentacije za gradnjo novih sosesk združeval na nivoju SSS.

15. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo v obdobju 1986–1990 nepovratno združevali sredstva za solidarnost iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti za naslednje namene in v naslednjih % na BOD:

Element	% na BOD	Vrednost	Strukt. %
1. Za financiranje solidarnostne stanovanjske gradnje v SSS – delavci v TOZD in DS – delovni ljudje (x)	1,000	573.386	88
2. Združevanje sredstev TOZD in DS iz dohodka za namene solidarnosti na ravni republ.	0,135	77.407	12
Skupaj	1,135	650.793	100

(x) Tu so mišljeni delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov in delovni ljudje, ki samostojno opravljajo kot poklic umetniško ali drugo dejavnost.

16. člen

Udeleženci se sporazumemo, da se bodo sredstva vzajemnosti, ki se oblikujejo v samoupravni interesni skupnosti, zbirala pri LB TB Velenje. Medsebojne pravice in obveznosti pri združevanju teh sredstev bodo določene v posebnem sporazumu med LB TB Velenje in Samoupravno stanovanjsko skupnostjo občine Velenje.

17. člen

Udeleženci se sporazumemo, da se ob upoštevanju tega sporazuma namen, dinamiko in neposreden način porabe sredstev, združenih v stanovanjski skupnosti, določi z letnimi plani, ki jih sprejema skupščina stanovanjske skupnosti. Reševanje skupnih stanovanjskih problemov delavcev iz dveh ali več OZD bodo zainteresirani udeleženci lahko izvajali s skupnimi usklajenimi planskimi dokumenti.

18. člen

Udeleženci se sporazumemo, da se bodo stopnje združevanja prispevkov za vzajemnost in solidarnost na ravni republike vsako leto določile z letnimi plani, ki jih sprejema skupščina ZSSS, glede na dejanske potrebe.

3. GOSPODARJENJE S STANOVANJI IN STANOVANJSKIMI HIŠAMI V DRUŽBENI LASTI

3.1. Gospodarjenje, stanarine in najemnine

19. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bodo osnovne usmeritve pri gospodarjenju s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini naslednje:

– urejanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu,
– tako vzdrževanje, prenovo in nadomestitev stanovanj, da bo izpolnjeni del minimalni tehnični in drugi normativi ter standardi za vzdrževanje stanovanj in stanovanjskih hiš ter poslovnih prostorov v stanovanjskih hišah v družbeni lastnini, kakor tudi standardi in merila za vzdrževanje in prenovo stanovanj za zamenjavo in obnovo dotrajanih gradbenih konstrukcij, instalacij in naprav ter upravljanje stanovanj in stanovanjskih hiš v skladu s prehodom na stanarino, ki bo zagotavljala nezmanjšano porabno vrednost stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lastnini,
– v obdobju 1986–1990 bomo skrbeli za tako rast stanarin, ki bo omogočila enostavno reprodukcijo stanovanjskega sklada.

20. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo pri oblikovanju stanarin upoštevali enotno metodologijo za določanje in evidentiranje stanarin v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 25/81) in doseženo stopnjo v odnosu na programirano stanarino.

21. člen

Udeleženci se sporazumemo, da je letna vrednost stanarine, ki znaša 3,46% valorizirane vrednosti stanovanjskega sklada, odvisna od vrednosti točke in realizacije stanovanjske gradnje.

22. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bo povprečna letna rast stanarine 25% brez upoštevanja inflacije, s čimer bo v tem obdobju dosežen prehod na stanarine, ki zagotavljajo enostavno reprodukcijo.

23. člen

V obdobju 1986–1990 bo notranja delitev stanarine imela okvirno strukturo:

Element	Delež
1. Amortizacija	58,38
2. Sredstva za vzajemno vzdrževanje v okviru SSS	19,03
3. Sredstva za vzdrževanje v okviru skupnosti stanovalcev	
– večja popravila	6,21
– tekoče vzdrževanje	4,76
4. Stroški upravljanja	6,70
5. Funkcionalni stroški ter stroški nakupa in vzdrževanja opreme za civilno zaščito	4,92
Skupaj	100,00

Z vsakoletnim načrtom gospodarjenja s stanovanji in stanovanjskimi hišami pa se določi konkretno strukturo delitve stanarin.

24. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bodo etažni lastniki sodelovali pri pokrivanju sorazmernega dela stroškov gospodarjenja in skupnih funkcionalnih stroškov v okviru stanovanjske hiše. Obseg sredstev za pokrivanje teh namenov se v vsaki stanovanjski hiši določi posebej glede na planiran program posegov in del.

25. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo uveljavili najemnine v taki višini, da bodo omogočale obnavljanje, vzdrževanje in upravljanje poslovnih prostorov in omogočale tudi del razširjene reprodukcije.

26. člen

Udeleženci se sporazumemo, da se določila za stanarine smiselno uporabljajo pri oblikovanju, upravljanju in porabi najemnin.

3.2. Vzdrževanje, prenova in nadomestitve stanovanj

27. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo v Samoupravni stanovanjski skupnosti v obdobju 1986–1990 namenili 58,38% deleža stanarine za amortizacijo, ki jo bomo delili v razmerju 60:40 za novogradnjo nadomestnih stanovanj in prenove. Namen, dinamika in neposreden način porabe sredstev amortizacije se določi z letnimi plani, ki jih sprejema skupščina stanovanjske skupnosti.

28. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo v samoupravni stanovanjski skupnosti v obdobju 1986–1990 namenili 19,03% deleža stanarin za vzdrževanje, da bi lahko izpolnjevali pri vzdrževanju stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lastnini postopno uveljavljanje minimalnih tehničnih in drugih normativov ter standardov.

29. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo za vzdrževanje stanovanj in stanovanjskih hiš namenjali 50% sredstva za vzdrževanje za hiše, ki imajo hidroforje in dvigala in 30% sredstev za vzdrževanje za ostale hiše. O načinu porabe teh sredstev odločajo stanovalci v skupnostih stanovalcev.

30. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo 50% sredstev za vzdrževanje od hiš s hidroforji in dvigali in 70% sredstev od vzdrževanja od ostalih hiš združevali v samoupravni stanovanjski skupnosti. Sredstva bodo namenjena izvajanju večjih vzdrževalnih del in skupnih programov v okviru stanovanjske skupnosti, za katera se zahteva gradbeno dovoljenje ali priglasitev del. Višina sredstev in namen porabe bo za vsako leto določen z letnim programom samoupravne stanovanjske skupnosti.

31. člen

Udeleženci imetniki pravice uporabe stanovanj se sporazumemo, da bomo poleg sredstev iz 30. člena združevali sredstva iz čistega dohodka za izvajanje večjih vzdrževalnih del in skupnih programov v okviru stanovanjske skupnosti. Višina sredstev in namen porabe bo za vsako leto določen z letnim programom samoupravne stanovanjske skupnosti.

32. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bo poleg sredstev za vzdrževanje v stanovanjski hiši, s katerimi upravljajo stanovalci v skupnosti stanovalcev, odvisen od stanja stanovanj in stanovanjske hiše oziroma od potrebnega obsega izvajanja vzdrževalnih del. Procenti sredstev za vzdrževanje v stanovanjski hiši bodo zato stanju hiše prilagojeni in bodo v srednjeročnem obdobju za hiše različni, odvisno od starosti stanovanjske hiše in v skladu z normativi glede na doseženo stopnjo stanarine.

33. člen

Vzdrževalni posegi bodo v srednjeročnem obdobju v stanovanjskih hišah financirani z deležem stanarine po členu 22. oziroma 28. tega saporazuma, s katerimi neposredno upravljajo skupnosti stanovalcev ter z združenimi sredstvi za vzdrževanje v stanovanjski skupnosti. Hišni sveti bodo pridobivali dodatna sredstva, če se bodo tako dogovorili z drugimi hišnimi sveti za vzdrževanje v obliki brezobrestnih kreditov iz neporabljenih sredstev drugih hišnih svetov, vendar le v skladu s sprejetim letnim planom skupnosti stanovalcev.

34. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo pri prenovi upoštevali naslednje ekonomske kriterije:
- prenavljali bomo kulturno nezaščitene objekte, kadar stroški prenove ne bodo večji od 95% cene enega kvadratnega metra novozgrajenega stanovanja,
- prenavljali bomo kulturne zaščitene objekte, kadar stroški prenove za en kvadratni meter ne bodo višji od cene enega kvadratnega metra novozgrajenega stanovanja in kadar bo zagotovljeno pokritje stroškov, ki bodo presegli 100% cene enega kvadratnega metra novozgrajenega stanovanja iz drugih virov.

35. člen

Za prenovo 286 stanovanj bo potrebnih 439.384.000 din sredstev za stanovanjsko gradnjo. Viri in obseg sredstev iz posameznih virov bodo:

v 000 din

Vir	Vrednost	Struktura %
1. Del stanarin	365.991	83,3
2. Sredstva iz ČD OZD in DS	73.393	16,7

3.3. Upravljanje

36. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bo vrsta in vsebina nalog, ki jih bodo opravljali organi upravljanja v stanovanjskih hišah, v samoupravni stanovanjski skupnosti ter njenih enotah, pri upravljanju s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lasti usklajeni z določili zakona o stanovanjskem gospodarstvu, družbenim dogovorom o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: družbeni dogovor) in s potekom preobrazbe samoupravne organiziranosti stanovanjske skupnosti ter z razvijanjem in uvajanjem hišne samouprave.

37. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo uskladili terminske plane izvajanja nalog organov upravljanja v okviru samoupravne stanovanjske skupnosti, skupnosti stanovalcev in v okviru Zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije.

38. člen

Stroški upravljanja se pokrivajo z delom stanarin, delom prispevka etažnih lastnikov in delom najemnin.

39. člen

Udeleženci se sporazumemo, da upravljajo na osnovi tega sporazuma:
- stanovalci v skupnosti stanovalcev z delom sredstev za vzdrževanje, delom sredstev za upravljanje, delom sredstev za pokrivanje funkcionalnih stroškov civilne zaščite ter požarne varnosti,
- skupščina stanovanjske skupnosti pa z vso amortizacijo, delom sredstev za vzdrževanje, delom sredstev za upravljanje in z manjšim delom sredstev za pokrivanje funkcionalnih stroškov.

Skupnosti stanovalcev in skupščino stanovanjske skupnosti pa stalno seznanjajo o oblikovanju in porabi sredstev stanarin ustrezni skupni organi skupščine.

40. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo v tem srednjeročnem obdobju iz vzajemno združenih sredstev v samoupravni stanovanjski skupnosti za vzdrževanje oblikovali 15% sredstev vzdrževanja, namenjenih za primere potrebe nujne odprave nepredvidenih poškodb na stanovanjih in stanovanjskih hišah v družbeni lastnini.

4. POGOJI IN MERILA ZA RAZREŠEVANJE STANOVANJSKIH VPRAŠANJ

41. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo v srednjeročnem obdobju pri dodeljevanju družbenih stanovanj upoštevali z družbenim dogovorom sprejete normative površin stanovanj glede na število družinskih članov.

42. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo upoštevali v samoupravnih splošnih aktih temeljne organizacije združenega dela in delovnih skupnosti ter stanovanjske skupnosti vsebino družbenega dogovora pri določanju obvezne lastne udeležbe zlasti:
- vrednost stanovanja,
- socialno ekonomski položaj delavca in njegove družine,
- zdravstveno stanje delavca in njegove družine.

43. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo v samoupravni stanovanjski skupnosti, temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, uveljavili lastno udeležbo:
- pred vselitvijo oziroma preselitvijo,
- po vselitvi pri obročnem načinu plačila lastne udeležbe, če so občani oziroma družine v težkem gmotnem položaju, s tem, da se zavežejo namensko varčevati pri banki za lastno udeležbo, za kar dovolijo tudi administrativno prepoved na osebni dohodek.

44. člen

Udeleženci se bomo zavzemali, da bodo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih pri dodelitvi družbenega stanovanja upoštevali določila družbenega dogovora, ki zahtevajo minimalno višino lastne udeležbe.

45. člen

Lastna sredstva pri nakupu in prenovi etažnega stanovanja ter gradnji in prenovi stanovanjske hiše bo taka, da bo znašala minimalna vsota kreditov:
- največ do 70% pri nakupu etažnega stanovanja,
- največ do 70% pri zadružni stanovanjski gradnji,
- največ do 60% pri gradnji stanovanjske hiše v zasebni lasti izven zadružne gradnje,

od predračunske vrednosti oziroma od končne cene po kupoprodajni pogodbi, upoštevaje standardno stanovanjsko površino za etažno stanovanje in za stanovanjsko hišo v zasebni lasti, vendar največ do 90 kv. metrov.

Maksimalna vsota posojil naj bo pri blokovni zadružni gradnji enaka kot pri nakupu etažnega stanovanja.

46. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo uveljavili naslednje osnove in merila stanovanjskega kreditiranja:
- najdaljša doba vračanja posojila 19 let,
- najnižja obrestna mera 4%,
- najkrajša doba varčevanja 24 mesecev.

5. VZAJEMNOST IN SOLIDARNOST V STANOVANJSKEM GOSPODARSTVU

5.1. Namen, obseg in pogoji vzajemnega in solidarnostnega združevanja sredstev

47. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo v srednjeročnem obdobju vzajemnostno združevali sredstva za naslednje namene:
- za gradnjo, nakup in prenovo družbenih in zasebnih stanovanj in stanovanjskih hiš,
- za gradnjo stanovanj, namenjenih reševanju stanovanjskih vprašanj kmetov kooperantov.

48. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo vzajemnostno združevali sredstva čistega dohodka TOZD in DS za vzajemnostno reševanje stanovanjskih vprašanj v okviru temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti v okviru samoupravne stanovanjske skupnosti in na ravni republike.

49. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo v srednjeročnem obdobju vzajemnostno združevali sredstva na ravni republike za sofinanciranje kadrovskih stanovanj v manj razvitih območjih v višini 0,020% BOD iz čistega dohodka.

Vračilu teh sredstev se odpovemo, ker so ta sredstva za udeležence sporazuma sorazmerno majhna in bi bili stroški, ki bi nastali z vračanjem, sorazmerno veliki in taka oblika združevanja ne bi imela pravnega ekonomskega učinka.

50. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo sredstva za solidarnost v samoupravni stanovanjski skupnosti namenjali za:

Namen	Struktura %
1. Solidarnostno graditev stanovanj	57
2. Delno nadomeščanje stanarin	25
3. Vračilo izplačane lastne udeležbe pri pridobitvi solidarnostnega stanovanja	10
4. Vračilo namenskih kreditnih sredstev	5
5. Stroški upravljanja	3
Skupaj	100

51. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo združevali sredstva v višini 0,135% BOD iz dohodka za namene solidarnosti na ravni republike.

Ta sredstva se bodo zbirala za naslednje namene:
- za urejanje domov, namenjenih mladostnikom z motnjami v duševnem in telesnem razvoju 0,132% BOD,
- za bivalne pogoje MDA 0,003% BOD iz dohodka.

52. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bodo temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti skupaj v obdobju 1986–1990 namenjale za:
- vzajemnost v stanovanjskem gospodarstvu 0,802% BOD iz čistega dohodka,
- solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu 1,135% BOD iz dohodka, kar skupaj pomeni izločanje v višini 1,94% BOD iz sredstev za stanovanjsko gospodarstvo.

Skupaj bodo pri vzajemnostno in solidarnostno združenih sredstvih predstavljala:
0,782% BOD povratna sredstva,
1,155% BOD pa nepovratna sredstva, od tega:
1,135% BOD solidarnostna,
0,020% BOD pa vzajemnostna.

Za vzajemnost na ravni republike 0,020% BOD iz čistega dohodka se udeleženci vračilu odpovemo.

53. člen

Udeleženci se sporazumemo, da vzajemno združujemo sredstva vsi tisti udeleženci sporazuma, ki ustvarjamo sredstva sklada skupne porabe, namenjena za reševanje stanovanjskih vprašanj svojih delavcev in da so oproščeni:
- združevanje za reševanje stanovanjskih vprašanj svojih delavcev, če ustvarijo le sredstva za vzajemnost na ravni republike in v samoupravni stanovanjski skupnosti ter pokrivanje obveznosti iz pridobljenih stanovanjskih kreditov,
- združevanja na ravni republike in v samoupravni stanovanjski skupnosti več stanovanjskih sredstev v skladu skupne porabe, kot so njihove obveznosti iz pridobljenih stanovanjskih kreditov.

54. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo povratna vzajemnostna sredstva, ki jih združujemo za namene vzajemnosti v občini, obrestovali po 2% obrestni meri.

5.2. Način porabe in upravljanje z vzajemnostjo in solidarnostno združenimi sredstvi

55. člen

Udeleženci se sporazumemo, da se bodo vzajemnostno združena sredstva v občini razporejala najmanj enkrat letno za kreditiranje:
- stanovanjske gradnje,
- nakupa stanovanj in stanovanjskih hiš,
- prenove stanovanj in stanovanjskih hiš.

Razmerje med sredstvi, namenjenimi za kreditiranje gradnje, nakupa in prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lasti ter sredstvi, namenjenimi za kreditiranje gradnje, nakupa in prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti bo v srednjeročnem obdobju znašalo 60% proti 40%, konkretno pa se za vsako leto določi z letnim planom samoupravne stanovanjske skupnosti.

56. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo posojila iz vzajemnostno združenih sredstev v samoupravni stanovanjski skupnosti razporejali

na podlagi vsakoletnega plana z razpisom. Posojila iz združenih sredstev bodo dodeljena:

1. Temeljnim organizacijam združenega dela in delovnim skupnostim, ki:
- začasno niso sposobne oblikovati dovolj sredstev v skladu skupne porabe za planiran obseg stanovanjske gradnje, ki vrednostno ni večji od 5% celotne mase BOD v tem obdobju,
- združujejo sredstva za vzajemnost ali so zaradi slabih poslovnih rezultatov začasno oproščene tega združevanja v Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Velenje,
- so sprejele samoupravne splošne akte o osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, usklajene z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in z družbenim dogovorom o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji,
- predložijo plan, v katerem je plan dohodka, finančni plan in plan financiranja stanovanjske gradnje in prenove,
- imajo program reševanja stanovanjske problematike svojih delavcev,
- sprejmejo na ustrezen način obveznosti vsakoletnega zagotavljanja lastne udeležbe, vračila anuitet in izpolnjujejo obveznosti iz že odobrenih posojil iz vzajemnostno združenih sredstev,
- bodo delavcem dodeljevali standardna stanovanja,
- niso v preteklem letu prekoračile družbeno dogovorjenih meril za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke,
- gradijo ali kupujejo stanovanja v okviru programa stanovanjske gradnje samoupravne stanovanjske skupnosti.

2. Delavci, ki delajo v samoupravnih organizacijah in skupnostih, ki združujejo ali so začasno oproščeni združevanja sredstev vzajemnosti v samoupravni stanovanjski skupnosti (zlasti tisti delavci iz OZD in DS iz prve ali druge alinee 1. točke tega člena) in ki zagotavljajo z namenskim varčevanjem v banki ali pa s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko, na osnovi katerega bodo pridobili stanovanjsko posojilo, lastno udeležbo.

3. Delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov, pri njih zaposleni delavci, delovni ljudje, ki samostojno opravljajo kot poklic umetniško ali drugo dejavnost, ki združujejo sredstva vzajemnosti pri stanovanjski skupnosti in ki za stanovanjsko graditev varčujejo pri banki ali pa bodo s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko pridobili stanovanjsko posojilo in zagotovili lastno udeležbo.

4. Upokojenci in invalidi, ki za stanovanjsko graditev namensko varčujejo pri banki ali pa bodo s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko pridobili stanovanjsko posojilo in zagotovili lastno udeležbo.

57. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bodo dobe vračanja, obrestne mere in anuitete danih kreditov iz vzajemnostno združenih sredstev naslednje:
- največ 10 let po 4% obrestni meri v polletnih anuitetah pri kreditih za nakup, gradnjo in prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lasti,
- največ 19 let po 7% obrestni meri v mesečnih obrokih, ki znašajo šestino letne anuitete pri kreditih za nakup, gradnjo in prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti.

58. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo način, oblikovanje, namen porabe, pogoje pridobivanja in vračanja združenih sredstev predhodno opredelili v pravilniku o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti.

59. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo v letnem planu določali obseg, pogoje pridobivanja, način porabe in vračanja kreditov iz vzajemnostno združenih sredstev, ki ga sprejema skupščina stanovanjske skupnosti.

60. člen

Udeleženci se sporazumemo, da najnižji odstotek stanarine, ki ga je dolžan prispevati vsak imetnik stanovanjske pravice v samoupravni stanovanjski skupnosti, znaša v srednjeročnem obdobju 20%.

61. člen

Udeleženci se sporazumemo, da je imetnik stanovanjske pravice upravičen do delne nadomestitve stanarine, če izpolnjuje pogoje samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialnovarstvenih pravic.

62. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo v samoupravni stanovanjski skupnosti po poprejšnji uskladitvi v Skupnosti socialnega varstva, pri odoborovanju delne nadomestitve stanarine upoštevali, da se ta pravica lahko priznava tudi občanu ali družini, ki ne izpolnjuje kriterijev glede dohodka, živi pa v težkem gmotnem položaju (npr.: bolezen, invalidnost, otroci z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, druge težje obremenitve družine, ki so tudi materialnega značaja) oziroma pravica zavrne občanu ali družini, ki formalno izpolnjuje pogoje za delno nadomestitev stanarine, živi pa v dobrem gmotnem položaju.

63. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo obseg, namen in način porabe solidarnostno združenih sredstev opredelili v letnih planih, ki jih sprejema skupščina stanovanjske skupnosti in da bomo podrobno opredelili namen in način porabe solidarnostno združenih sredstev v posebnem pravilniku stanovanjske skupnosti o merilih in pogojih za dodeljevanje solidarnostnih stanovanj in delnem nadomeščanju stanarin, upoštevaje pogoje iz samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialno-varstvenih pravic.

64. člen

Udeleženci se sporazumemo, da vse posle v zvezi z vzajemnostnim združevanjem sredstev, kreditiranjem temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti ter delavcev in delovnih ljudi, iz vzajemnostno zbranih sredstev opravlja LB TB Velenje.

6. STANOVANJSKO IN BIVALNO OKOLJE

6.1. Prostorske možnosti in komunalno opremljanje zemljišč za stanovanjsko gradnjo

65. člen

Udeleženci bomo skrbeli, da bomo med seboj in tudi v drugih oblikah samoupravnega interesnega združevanja določali in uresničevali tako zemljiško politiko, ki bo omogočala načrtovano stanovanjsko izgradnjo za vse strukture, dinamiko in kvaliteto.

66. člen

Udeleženci bomo sodelovali s skladi stavbnih zemljišč, komunalnimi skupnostmi in občinskimi skupščinami z namenom, da bi bila ustrezna zemljišča pravočasno pridobljena in komunalno opremljena za izgradnjo 1.101 stanovanja.

67. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo usmerjali stanovanjsko gradnjo na površine, ki so neprimerne ali manj primerne za kmetijsko proizvodnjo.

7. NALOGE IN UKREPI S PODROČJA SPLOŠNE LJUDSKE OBRAMBE IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

68. člen

Pri uresničevanju plana stanovanjskega gospodarstva bomo upoštevali sprejeta navodila, usmeritve in ukrepe s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v SR Sloveniji za obdobje 1986–1990. Skladno s tem bomo iz sredstev stanarin namenili za nakup in vzdrževanje požarne opreme, opreme za prvo pomoč in druge opreme za reševanje ter za kolektivno radiološko, biološko in kemično zaščito.

69. člen

Udeleženci bomo namenili v srednjeročnem obdobju za nakup in vzdrževanje požarne opreme, opreme za prvo pomoč in druge opreme za reševanje ter za kolektivno radiološko, biološko in kemično zaščito 56.793.532 din iz sredstev stanarin, tako da bi zagotovili izvedbo ustreznega odloka Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije.

8. IZVAJALCI

70. člen

Udeleženci sporazuma – izvajalci bomo:
- zagotavljali zmogljivost za uresničevanje predvidenega obsega stanovanjske graditve, prenove stanovanj in vzdrževanje stanovanjskega sklada hiš,

- pri gradnji stanovanj dosegali tako kvaliteto, da bodo bistveno izboljšane možnosti vzdrževanja,
- pri projektiranju novogradnje, prenove in sami gradnji upoštevali ukrepe varčevanja z energijo,
- oblikovali take cene stanovanjske gradnje, ki bodo v skladu z družbenim dogovorom o oblikovanju cen stanovanjske graditve v SR Sloveniji in metodologijo za ugotavljanje stroškov in oblikovanje cen v stanovanjski graditvi.

71. člen

Udeleženci sporazuma – izvajalci bomo pri uresničevanju programa stanovanjske graditve upoštevali sprejete ukrepe za varstvo človekovega okolja in naloge in ukrepe s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

72. člen

Udeleženci sporazuma – izvajalci bomo skrbeli, da se bodo v srednjeročnem obdobju izvajala določila družbenega dogovora o racionalizaciji stanovanjske gradnje.

73. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo združevali sredstva za izvajanje nalog v okviru Zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije in se aktivno vključevali v izvajanje nalog, organiziranih v okviru Zveze ter opredeljenih v samoupravnem sporazumu o temeljih plana Zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije, ki se nanašajo na:
- solidarnost in vzajemnost na ravni republike,
- izvedbo posebnih nalog Zveze.

74. člen

Udeleženci se sporazumemo, da bomo skrbeli pri izvajanju programa razsikav Zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije, da bo:
- v čim večji možni meri usklajen s potrebami razvoja stanovanjskega gospodarstva v Sloveniji,
- izsledke rezultatov raziskav koristno vključevati in uporabljati v stanovanjskem gospodarstvu.

9. KONČNE DOLOČBE

75. člen

Družbeno usmerjena stanovanjska gradnja je tista, ki je opredeljena v planskih aktih stanovanjske skupnosti in družbenopolitične skupnosti.

Investitor družbeno usmerjene stanovanjske gradnje je lahko stanovanjska skupnost, organizacija združenega dela, stanovanjska zadruga, poslovna skupnost in izvajalska gradbena organizacija združenega dela.

76. člen

Udeleženci pooblaščamo odbor za graditev, odbor za gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini ter odbor za solidarnost in vzajemnost pri Samoupravni stanovanjski skupnosti za tekoče spremljanje izvajanja in uresnjčevanja ciljev in nalog, opredeljenih s tem samoupravnim sporazumom in za povratno obveščanje udeležencev samoupravnega sporazuma.

77. člen

Udeleženci pooblaščamo Službo družbenega knjigovodstva, da ob mesečnih izplačilih akontacij osebnega dohodka preverja izvajanje vseh prispevkov iz osnove BOD v stanovanjskem gospodarstvu.

78. člen

Udeleženec samoupravnega sporazuma, ki zamudi z izpolnitvijo denarne obveznosti po tem sporazumu, dolguje poleg glavnice še zamudne obresti po obrestni meri, ki velja za hranilne vloge, vezane brez določenega namena na več kot leto dni.

79. člen

Udeleženci bomo sporazumno sprejeli potrebne ukrepe za zagotovitev potrebnih sredstev in zmogljivosti izvajalcev, potrebnih za izvedbo minimalnega programa stanovanjske graditve, opredeljenega tudi v družbenem planu občine.

80. člen

Ta samoupravni sporazum je sklenjen, ko ga sprejmeta najmanj dve tretjini udeležencev tega sporazuma.

Ugotovitev, da je sporazum sklenjen, sprejme skupščina Samoupravne stanovanjske skupnosti.

81. člen

Ta samoupravni sporazum se uporablja od 1. 1. 1986 dalje.

Z dnem, ko se začne uporabljati ta samoupravni sporazum, preneha veljati samoupravni sporazum, sprejet in objavljen v Uradnem vestniku občine Velenje, št. 4/81.

82. člen

Ta samoupravni sporazum se objavi v Uradnem vestniku Skupščine občine Velenje.

Delavci v združenem delu (temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, delovne skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti) ter občani krajevnih skupnosti, kot uporabniki komunalnih storitev in delavci temeljnih in drugih organizacij združenega dela, ki opravljajo komunalne storitve, kot izvajalci, na območju občine Velenje (v nadaljnjem besedilu: udeleženci)

sklepamo

na podlagi določil 39. člena Zakona o temeljih družbenega planiranja in družbenem planu Jugoslavije (Uradni list SFRJ, št. 46/85), 13. člena Zakona o komunalni dejavnosti posebnega družbenega pomena (Uradni list SRS, št. 8/82) in 23. člena Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi občinske samoupravne komunalne interesne skupnosti Velenje (Uradni vestnik občine Velenje, št. 7/83)

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANA KOMUNALNE SKUPNOSTI OBČINE VELENJE ZA OBDOBJE 1986–1990

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

V skladu s predlogom dogovora o temeljih družbenega plana občine Velenje, smernicami in analizo razvojnih možnosti Komunalne skupnosti občine Velenje, opredeljujemo udeleženci s tem samoupravnim sporazumom usmeritve in naloge razvoja Komunalne skupnosti občine Velenje v srednjeročnem obdobju 1986–1990 ter medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti za njihovo uresničitev.

2. člen

Udeleženci soglašamo, da bomo v srednjeročnem obdobju uresničevali predvsem naslednje skupne naloge:
- določali obseg razvoja, vzdrževanja in izgradnje komunalnih objektov in naprav,
- uveljavitev principov upravljanja s sredstvi gospodarjenja in komunalnimi napravami, objekti in opremo, s katerimi upravljajo komunalne skupnosti na enak način, ki velja za komunalne OZD,
- dogovorili način zagotavljanja sredstev za razširjeno reprodukcijo.

3. člen

Za zagotavljanje redne komunalne oskrbe ter vzdrževanje komunalnih objektov in naprav, so z odlokom občinske skupščine določene naslednje OZD:

1. DO VEKOS Titivo Velenje
2. REK DO APS Titovo Velenje
3. IZLETNIK Celje
4. ELEKTRO Celje

Ostali opravljalci komunalnih objektov so še:

5. KK KOŠAKI – TRŽNICA Titovo Velenje
6. RDEČA DVORANA Titovo Velenje

4. člen

Samoupravni sporazum obsega:
- opredelitev razvojnih ciljev,
- program, vrsta in obseg komunalnih storitev,
- program naložb v obnove in razširitev materialne osnove komunalnih dejavnosti,
- vire financiranja in način združevanja sredstev,
- elemente za oblikovanje cen komunalnih storitev ter povračil za opravljanje programov komunalnih sporazumov,
- pogoje za zagotavljanje dejavnosti,
- temelje družbenoekonomskih odnosov,
- razvojne naloge in potrebe splošne ljudske obrambe,
- način nadzora nad izvajanjem sporazuma.

II. RAZVOJNI CILJI

5. člen

Skladno z opredeljenimi cilji družbenega razvoja občine, se kot prednostne naloge urejanja v srednjeročnem obdobju sprejmejo:
- izgradnja potrebnih virov,
- izgradnja primarnih naprav za priključitev stanovanjskih in industrijskih objektov na komunalno omrežje,
- zagotavljanje postopne izenačitve komunalnega standarda v občini,
- prenos komunalnih objektov in naprav v upravljanje in vzdrževanje komunalnim DO,
- postopna uveljavitev prevzema komunalnih objektov in realnih vrednosti komunalnih objektov (po pravilniku o načinu ugotavljanja, izkazovanja in razporejanja rezultatov revalorizacije družbenih sredstev),
- spodbujati industrijo, da preide na ločene sisteme oskrbe pitne in tehnološke vode, nove objekte pa graditi v smislu ločenih instalacij.

6. člen

V skladu s predvidenim obsegom oskrbovalnega območja, predvideno stanovanjsko in industrijsko izgradnjo ter priključitev neoskrbovanih naselij na komunalno omrežje, je potrebno v srednjeročnem obdobju zagotoviti:
- na področju vodooskrbe manjkajočih in dodatnih 105 litrov na sekundo vode, kar zadošča za približno 2% letno rast porabe in zagotavljanja oskrbe 86 odstotkom prebivalstva,
- na področju odvajanja odplak predvidevamo kvalitetnejše odvajanje odplak z vključitvijo kolektorja in čistilne naprave,
- na področju toplotne oskrbe manjkajočih in dodatnih 53 MW priključne moči distribucijskemu omrežju, kar zagotavlja priključitev novozgrajenih stanovanj na sistemu,
- v pogrebni dejavnosti razširitev grobnih mest,
- zagotavljati odstranjevanje komunalnih odpadkov za nova področja in izgradnjo novih odlagališč.

Letna stopnja rasti znaša 3 odstotke.

Ostala komunalna raba vključuje:
- vzdrževanje cest, ulic, trgov, ploščadi,
- vzdrževanje obstoječih in novih zelenic, nasadov (povečanje za 30.000 kv. metrov),
- urejanje in vzdrževanje otroškega igrišča, objektov in naprav za oskrbo naselij s požarno vodo, objektov in naprav za odvajanje padavinskih voda.

7. člen

Za pokrivanje komunalnih potreb se v srednjeročnem obdobju zagotavlja izgradnja objektov in naprav individualne rabe po dinamiki priloženega plana.

8. člen

Financiranje materialnih zalog za izredne razmere in dejavnosti SLO bomo razreševali v okviru letnih planov posamezne dejavnosti v skladu z letnimi potrebami.

9. člen

Področje kolektivne komunalne rabe obsega predvsem tekoče vzdrževanje objektov, obnove in rekonstrukcije, samoupravno dogovorjene obveznosti in ostale dejavnosti komunalnega značaja, potrebne za dejavnost KKR ter pokopališke dejavnosti.

III. ZDRUŽEVANJE SREDSTEV

10. člen

Realizacija programov dejavnosti v okviru komunalne skupnosti se zagotavlja iz:
- sredstev prispevkov za priključitev na komunalno omrežje, prispevkov razširjene reprodukcije ob ceni vode, kanalščice, toplovodnega ogrevanja, odvoza odpadkov ter ostalih virov na osnovi sporazumov in dogovorov,
- sredstev iz dohodka TOZD – osnova bruto OD za izvajanje programov kolektivne komunalne rabe,
- sredstev iz čistega dohodka TOZD – osnova BOD za financiranje primarnih vodovodnih, toplovodnih in kanalizacijskih naprav,
- sredstev Temeljne in Območne vodne skupnosti – za sofinanciranje izgradnje čistilne naprave,
- sredstev REK in TEŠ – za nadomestni vročevod Velenje–Šoštanj,
- sredstev REK – za izgradnjo komunalnih objektov nadomestnih naselij,
- sredstev od investitorjev stanovanjske izgradnje,
- kreditov.

Vsa sredstva, razen sredstev, ki se zbirajo iz čistega dohodka TOZD in DSSS zbira izvajalec programa in jih tekoče odvaja na račun komunalne skupnosti.

Udeleženec samoupravnega sporazuma, ki v zakonitem plačilnem roku ne izpolni denarne obveznosti po tem sporazumu, dolguje poleg glavnice še zamudne obresti, po obrestni meri, ki jo določi IS SRS v skladu s politiko obrestnih mer (ki jih določa po zakonu za družbene dejavnosti).

Preglednica združevanja sredstev je kot priloga sestavni del sporazuma.

11. člen

Udeleženci sporazuma zagotavljamo za realizacijo programa IKR zbiranje prispevkov za priključitev na omrežje, prispevke ob ceni ter prispevke iz čistega dohodka uporabnikov osnova BOD (postavka AOB 118, obrazec 7,32) po naslednjih stopnjah:

– vodovodne komunalne naprave	0,29%
– toplovodne komunalne naprave	0,64%
– kanalizacijske komunalne naprave	0,34%
Skupaj	1,27%

12. člen

Uporabniki sredstev prispevka iz ČD od osnove BOD obračunavajo in izločajo ob zaključnem računu vzporedno s sredstvi za stanovanjsko izgradnjo. Sočasno izločanje sredstev za stanovanjske in komunalne potrebe kontrolira pristojna služba pri SDK.

V kolikor zaradi motenj pri gospodarjenju uporabniki niso sposobni formirati potrebnih sredstev za komunalno opremljanje, so dolžni poravnati obveznost v povečanem prispevku za priključitev, kar znaša za obseg (43211 kv. m) družbene usmerjene stanovanjske gradnje za:

– vodovod	5.906 din/kv. m
– kanalizacijo	4.560 din/kv. m
– toplovod	13.034 din/kv. m
Skupaj	23.500 din/kv. m

13. člen

Prispevek iz ČD od osnove BOD za IKR se za poslovne enote in izpostave s sedežem TOZD izven občine Velenje zaračuna izključno v ceni kvadratnega metra kupljene stanovanjske površine, kot povečan prispevek za priključitev po 12. členu.

14. člen

Za vzdrževanje in obnavljanje komunalnih objektov in naprav KKR in tistih, za katere raba individualno ni merljiva, združujemo izvajalci in uporabniki sredstva iz dohodka – osnova BOD.

Glede na predviden program del se udeleženci sporazuma dogovorimo o združevanju sredstev v višini 1,40% od dohodka organizacij, poslovnih in drugih delovnih enot, delovnih skupnosti, zasebne obrti.

15. člen

Strokovno-administrativna dela ter naloge za zagotavljanje delegatskega sistema se financirajo praviloma iz sredstev KKR, v kolikor ta sredstva ne dadoščajo, pa se financiranje prenese v sredstva IKR.

16. člen

Poslovne enote oziroma izpostave, ki nimajo sedeža TOZD v občini Velenje, poslujejo pa na teritoriju občine Velenje, so dolžne prav tako participirati sredstva za potrebe KKR po stopnji 1,40% osnova BOD ustrezne poslovne enote.

17. člen

V primeru, da izvajalcem kljub uvajanju ukrepov za zagotavljanje učinkovitega gospodarjenja ne bo omogočeno upravljanje komunalnih storitev na ravni enostavne reprodukcije, in bodo poslovale z izgubo, se bo omogočilo začasno pokrivanje izgub iz sredstev, ki se združujejo v okviru komunalne skupnosti.

Pokrivanja so sprotna in poračunljiva. Odločitev o tem sprejme zbor uporabnikov skupščine komunalne skupnosti.

18. člen

Začasno prosta združena sredstva pri komunalni skupnosti se lahko kratkoročno uporabljajo za:
- premostitveno financiranje investicijskih nalog znotraj programov,
- za premoščanje zapadlih obveznosti znotraj programov,
- za ostale kratkoročne potrebe izvajalcev po dogovorjeni obrestni meri.

IV. TEMELJI DRUŽBENOEKONOMSKIH ODNOSOV

1. Oblikovanje dohodka

19. člen

S tem sporazumom se udeleženci zavežejo, da bodo medsebojna razmerje in svoje posebne interese uskladili s skupnimi interesi na področju razporejanja dohodka po načelih svobodne menjave dela.

20. člen

Izvajalci pridobivajo dohodek na osnovi sprejetih programov storitev, ovrednotenih na podlagi sprejetih normativov in standardov na skupščini komunalne skupnosti dne 29. 1. 1985 ter potrjenih cen.

21. člen

Izvrševanje ovrednotenih programov se spremlja s kazalci:
- količinske izvršitve programa,
- vrednostne izvršitve plana,
- dosežene stopnje prihrankov energije,
- ocena izvrševanja strokovno-administrativnih del, vključno s programsko razvojnimi nalogami.

2. Cene komunalnih storitev

22. člen

Cene komunalnih storitev se določajo in sprejemajo vzporedno z letnimi plani, po postopku za sprejem, opredeljena v zakonu o cenah in v skladu z vsakoletno ekonomsko politiko.

Osnova za oblikovanje cen komunalne oskrbe in storitev so:
- sprejeti normativi na skupščini komunalne skupnosti,
- vsakoletni program posamezne dejavnosti,
- usmeritve ekonomske politike SRS,
- ekonomska politika Zveze komunalnih skupnosti SRS glasom družbenih dogovorov.

Merila za določitev cene so opredeljena s samoupravnim sporazumom o oblikovanju cen komunalnih storitev in dobrin.

Cena mora zagotavljati nemoteno izvajanje dogovorjene oskrbe in pokrivati celotne družbene obveznosti, vključno obveznosti do SIS materialne proizvodnje ter obvezna sredstva za razvoj osnovne dejavnosti.

23. člen

Uporabniki in izvajalci smo soglasni, da v kolikor po normalnem postopku, preko komunalne skupščine, ni mogoče sprejeti cen, ki zagotavljajo nemoteno izvajanje enostavne reprodukcije, da občinska skupščina z odlokom predpiše cene, ki zagotavljajo ob racionalnem gospodarjenju pozitivno poslovanje.

3. Razporejanje dohodka

24. člen

Razmerja za razporejanje dohodka dogovorjenega v letnih planih temeljnih organizacij temeljijo na naslednjih osnovah:
- ovrednotenem delu delavcev v okviru sprejetih programov storitev,
- politiki družbenoekonomskega razvoja republike,
- vsakoletnem dogovoru o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka,
- posebnih pogojih pri ustvarjanju dohodka z opravljanjem stranskih dejavnosti za zunanje naročnike.

25. člen

V primerih, ko komunalne temeljne organizacije ne dosegajo planiranega dohodka zaradi višje sile ali ukrepov družbenopolitičnih skupnosti, pripadajo delavcem osebni dohodki največ do višine rasti OD v gospodarstvu občine v primerjavi s preteklim primerjalnim obdobjem.

Če je vzrok za nižji ustvarjeni dohodek od planiranega slabo delo delavcev, se ustrezno zniža planirana masa sredstev za osebne dohodke.

26. člen

V primerih doseganja višjega dohodka na delavca od planiranega, ki je odraz smotrnejšega dela, imajo delavci-izvajalci pravico razporediti za osebne dohodke višja sredstva od planiranih v skladu z 22. členom tega sporazuma ter nameniti višja sredstva za obnove in razvoj posameznih komunalnih dejavnosti, kjer se ta ustvarijo.

4. SLO in družbena samozaščita

27. člen

Da se zagotove v primerih vojnega in izrednega stanja občanom minimalni življenjski pogoji, temeljnim organizacijam pa pogoji gospodarjenja, je potrebno zagotoviti dejavnostim "financiranje komunalne oskrbe v vojni in izrednih razmerah".

V ta namen se v okviru nabav opreme posamezne komunalne dejavnosti zagotovi najnujnejša specialna oprema, v okviru letnih programov, se dopušča takojšnje spremembe planskih postavk v korist financiranja komunalne oskrbe v primerih vojnega in izrednega stanja. Spremembo potrdi odbor za planiranje pri skupščini komunalne skupnosti.

28. člen

Program opreme in potrebnih materialnih zalog, način in izvajanje dejavnosti v vojni in izrednih razmerah je sestavni del obrambnih in varnostnih načrtov komunalne skupnosti in izvajalskih delovnih organizacij.

5. Izvajanje programa

29. člen

Dogovorjeni programi se izvajajo po zaporedni določeni prioriteti virov, konkretiziranih v 10., 11. in 12. členu tega sporazuma.

Udeleženci sporazuma z njegovo sklenitvijo prevzamemo konkretne obveznosti za zagotovitev sredstev, potrebnih za izvedbo programa graditve komunalnih objektov v planskem obdobju 1986–1990 (na osnovi 5. člena zakona o zagotovitvi sredstev za gradnjo objektov – Uradni list SRS, št. 18 z dne 24. 5. 1985).

Program 1986–1990 je priloga ter sestavni del tega samoupravnega sporazuma.

30. člen

Investicijska politika se izvaja v skladu z investicijsko zakonodajo, ostalimi ustreznimi predpisi ter določili samoupravnih aktov skupnosti.

Investicijska sposobnost se ugotavlja ločeno od premoženjskega stanja osnovne dejavnosti delovne organizacije.

V skladu s komunalnim zakonom investitorstvo določajo organi komunalne skupnosti.

31. člen

Pristojni organi pri Komunalni skupnosti tekoče spremljajo in odločajo o graditvi objektov in po potrebi sprejemajo ukrepe za zagotovitev rokov izgradnje objektov in investicijskih sredstev.

32. člen

Ostale izvajalske organizacije komunalnih dejavnosti posebnega družbenega pomena so dolžne preko skupščinskega sistema komunalne skupščine obravnavati in sprejemati plane svoji komunalnih dejavnosti.

Določila tega člena veljajo za dejavnosti naslednjih izvajalcev:
- ELEKTRO CELJE, Elektrodistribucija TOZD Slovenj Gradec (vzdrževanje javne razsvetljave in tokovina),
- REK DO APS TITOVO VELENJE (mestni in primestni potniški promet),
- IZLETNIK CELJE (mestni in primestni potniški promet),
- KK PTUJ – TOZD TRŽNICA TITOVO VELENJE (javne sanitarije in tržnica),
- RDEČA DVORANA TITOVO VELENJE (javno kopališče).

33. člen

Nadomestna gradnja primarnih komunalnih naprav, za katere v tem obsegu plana niso zagtovljena sredstva in gradnja, bremenijo v celoti povzročitelja REK – Rudarske škode.

Prispevek za komunalne priključke se za omenjeno nesfinancirano gradnjo praviloma ne obračuna, v kolikor pa se obračuna, se nameni kot soudeležba za izgradnjo predmetnih primarnih komunalnih naprav.

34. člen

Udeleženci sporazuma ugotavljamo, da je program komunalnih naložb primarne individualne rabe vodovoda, kanalizacije in toplovoda ter kolektivnekomunalne rabe usklajen z referendumskim programom krajevnih skupnosti za obdobje 1986–1990. Natančnejša planska dinamika soodvisnih komunalnih naložb se bo določala v okviru letnih planov posameznih dejavnosti pri komunalni skupnosti.

35. člen

Uporabniki in izvajalci se s tem sporazumom sočasno obvezujemo, da preko komunalne skupnosti izvajamo program izgradnje kabelskega TV omrežja za potrebe informativnega sistema občine, kar se izvaja in uredi s posebnim samoupravnim sporazumom.

Izvajanje tega programa spada v tako imenovano individualno komunalno rabo po principu ločenega financiranja s posebej dogovorjenimi namenskimi sredstvi.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

36. člen

Nominalno višino sredstev za posamezne naloge, opredeljene s tem sporazumom, bomo določali z letnimi planskimi akti.

37. člen

Skupščina komunalne skupnosti bo sprejela uresničevanje tega sporazuma najmanj enkrat letno in o tem obveščala udeležence.

38. člen

V kolikor združevanje sredstev s tem sporazumom ne dosega predvidene višine oziroma dinamike ali se spremeni obseg interesnih dejavnosti, sprejmejo uporabniki in izvajalci program ukrepov za pridobivanje manjkajočih sredstev.

39. člen

V primerih, ko finančna konstrukcija določene investicije ne bo finančno zaključena, se pristopi k samoupravnemu sporazumu o združevanju manjkajočih sredstev pri uporabnikih in onesnaževalcih.

40. člen

Poravnavo obveznosti udeležencev tega sporazuma po zaključnem računu iz čistega dohodka ugotavljajo strokovne službe komunalne skupnosti (DSSS SIS gospodarskih dejavnosti in DO Vekos) pred izdajo ustreznih soglasij za komunalne priključitve.

V primeru ugotovitve, da obveznost iz čistega dohodka po zaključnem računu ni poravnana oziroma ustrezen delež, glasom tega sporazuma v 12. členu, ni možna izdaja soglasja za priključitev.

41. člen

Vse obveznosti iz vsebine tega sporazuma se revalorizirajo po ustrezni letni stopnji rasti.

42. člen

Zaradi posebnega družbenega pomena komunalne dejavnosti oziroma normalnega in nemotenega zagotavljanja izvajanja enostavne reprodukcije (redna komunalna oskrba), se uporabniki obvezujemo, da bomo komunalne storitve in dobrine plačevali izključno z likvidnimi sredstvi (uporaba menic je izključena).

43. člen

Uresničevanje tega sporazuma ugotavljajo uporabniki in izvajalci preko skupščine komunalne skupnosti in njenih organov.

44. člen

Udeležencem, ki ne pristopijo k temu sporazumu, se obveznosti iz dohodka uveljavijo preko odloka Skupščine občine Velenje. Zanje velja tudi izključno pokrivanje iz čistega dohodka po zaključnem računu v smislu 12. člena tega sporazuma.

45. člen

Predlog samoupravnega sporazuma o temeljih plana komunalne skupnosti za obdobje 1986–1990 sprejme skupščina komunalne skupnosti z glasovanjem obeh zborov skupščine.

Ta samoupravni sporazum je sklenjen, ko ga sprejme najmanj dve tretjini udeležencev tega sporazuma in velja za vse podpisnike.

Ugotovitev, da je sporazum sklenjen, sprejme skupščina komunalne skupnosti.

46. člen

Ta samoupravni sporazum se uporablja od 1. 1. 1986. Z dnem, ko se začne uporabljati ta samoupravni sporazum, preneha veljati samoupravni sporazum, sprejet in objavljen v Uradnem vestniku občine Velenje, št. 4/81.

47. člen

Ta samoupravni sporazum se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

PREGLEDNICA
združevanja sredstev po samoupravnem sporazumu o temeljih planov Komunalne skupnosti občine Velenje za obdoboje 1986–1990

1. Sredstva za investicijsko izgradnjo komunalnih objektov ter sofinanciranje specialne komunalne opreme bomo združevali glede na namen:

1.1. Čisti dohodek uporabnikov – osnova BOD
- vodovodni komunalni objekti in naprave 0,29%
- kanalizacijski objekti in naprave 0,34%
- toplovodni komunalni objekti in naprave 0,64%

1.2. Prispevek za priključitev na omrežje

Toplobodni sistem
- za priključitev individualnih hiš, šole, vrtci 5,00 din/W
- za priključitev poslov. prostorov negospod. in deficitarne obrti 15,00 din/W
- za priključitev industrije in obrti 30,00 din/W
- za družbeno stanovanjsko gradnjo 2.050 din/m2 neto stan. površine

Vodooskrbovalni sistem
- za priključitev individualnih hiš, šole, vrtci 60.000 l/s
- za priključitev poslov. prostorov negospod. in deficitarne obrti 1.000.000 l/s
- za priključitev industrije in obrti 5.700.000 l/s
- za družbeno stanovanjsko gradnjo 10.800 din/m2 neto stan. površine

Kanalizacijsko oskrbovalni sistem
- za priključitev individualnih hiš, šole, vrtci 50.000 din l/s
- za priključitev poslov. prostorov negosp. in deficitarne obrti 600.000 din l/s
- za priključitev industrije in obrti 3.400.000 din l/s
- za družbeno stanovanjsko gradnjo 8.130 din/m2 neto stan. površine

1.3. Prispevek za RR ob ceni

Toplotna oskrba
- široka potr., šole, vrtci - merjena poraba 150,00 din/MWh
- stanovanja v blokih - pavšal 3,00 din/m2
- individualne hiše - pavšal 4,10 din/m2
- obrt, poslovni prostori negosp. 300,00 din/MWh
- industrija 600,00 din/MWh

Voda
- široka potrošnja, šole, vrtci 5,00 din/m3
- obrt, poslov. prostori negospod. 10,00 din/m3
- industrija 20,00 din/m3

Kanalizacija
- široka potrošnja, šole, vrtci 4,00 din/m3
- obrt, poslovni prostori negospod. 8,00 din/m3
- industrija 16,00 din/m3

1.4. Komunalni odpadki
- ob ceni odvoza – vsi uporabniki 1,00 din/m2
- prispevek za souporabo smetišča 40,00 din/m3 odp.
- odvoz prekrivnega materiala 10,00 din/m3

Obveznosti pod točkami 1.2, 1.3. in 1.4. se realizirajo po ustrezni letni stopnji rasti.

Revalorizacija oziroma spremembe vrednosti se uveljavljajo po objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

1.5. Za vzdrževanje obnove in rekonstrukcije objektov skupne rabe bomo združevali sredstva
- iz dohodka uporabnikov 1,4% od osnove BOD

1.6. Prav tako so predvidene dodatne dajatve prispevka iz 12. člena za udeležence sporazuma, ki niso izločali prispevka iz čistega dohodka iz 11. člena tega sporazuma.

Po želji posameznega investitorja se osnovni in dodatni prispevek lahko preračuna na posamezno mersko enoto priključne moči komunalne dobrine, ko so znane priključne moči investicijskega objekta in neto stanovanjska površina.

VIRI PO PREDLOGU FINANCIRANJA PROGRAMOV IKR 1986–1990

	Vodovod	Kanalizacija	Toplovod	Skupaj
1. Prispevek iz čistega dohodka uporabnikov	255.200.000	197.064.000	566.200.000	1.015.454.000
2. Prispevek za priključitev na omrežje	401.411.000	293.426.000	76.720.000	771.557.000
3. Prispevek ob ceni	348.000.000	264.000.000	730.080.000	1.342.080.000
4. Neposredni investitorji				
– REK nadomestna nas.	150.000.000		150.000.000	300.000.000
– REK – TEŠ odcep Pesje ESO			300.000.000	300.000.000
– TVS, OVS		440.000.000		440.000.000
Skupaj	1.154.611.000	1.194.490.000	1.820.000.000	4.169.101.000

Opomba: Upoštevano 31.900 kv. metrov stanovanjske površine v družbeni lasti. Upoštevana priključitev 110 individualnih hiš na sistem.

PLAN IKR ZA OBDOBJE 1986–1990 (po cenah december 1985)

VODOVOD

1. VIRI MAGISTRALNI CEVOVODI

	Vrednost					
	1986–1990	1986	1987	1988	1989	1990
Vodovodni sistem Topolšica	183.665.000	147.665.000	36.000.000			
Cevovod Šoštanj–Velenje	273.800.000	90.000.000	90.000.000	93.800.000		
Vodni viri Strmina 25 l/sek.	86.656.000		86.656.000			
Studije, raziskave, programiranje	18.000.000	3.600.000	3.600.000	3.600.000	3.600.000	3.600.000
Vodni vir Rečica ob Paki 15 l/sek.	113.120.000			63.120.000	50.000.000	
Povečanje čistilne naprave G. vrh	40.000.000				40.000.000	
Vodni viri Hudi potok 15 l/sek.	116.070.000				50.000.000	66.070.000
Signalizacija, avtomatizacija	100.000.000	5.000.000	5.000.000	20.000.000	30.000.000	
Sof. izdel. ITD katastra in nadzor za KS	50.000.000	3.000.000	13.000.000	10.000.000	13.000.000	11.000.000
Skupaj	981.311.000					

2. PRIMARNI CEVOVODI

Vodovod Kavče (pogoj za izgradnjo vodovoda Šentilj)	75.000.000			32.305.000	33.490.000	9.295.000
Vodovod Topolšica (začet. gradnje)	20.000.000					20.000.000
Vezni cevovod za severni del doline	78.300.000	1.500.000	10.000.000	59.715.000	7.085.000	
primarna povezava Hrastovec-Škale	(53.000.000)					
pričetek izgradnje primarne povezave za vodooskrbo Ravne	(15.300.000)					
SKUPAJ VODOVOD	1.154.611.000	250.765.000	244.265.000	282.540.000	227.085.000	149.965.000

KANALIZACIJA

Čistilna naprava Šaleške doline z delno sanacijo kanalizacije	877.990.000 350.000 DM	40.000.000				
Šmartno ob Paki - čistilna naprava	239.000.000					
Sofinanciranje KS za pridobitev ITD izdelava kanal. – nadzor	25.000.000	5.000.000				
Vrednost	1.141.990.000 din 350.000 DM					
Vrednost	1.194.490.000	45.000.000	269.144.000	230.860.000	293.400.000	363.435.000
SKUPAJ VODOVOD, KANALIZACIJA	2.349.101.000	295.765.000	513.400.000	513.400.000	513.136.000	513.400.000

V programu niso upoštevane lokalne čistilne naprave.

TOPLOVOD

Črpališče za Šalek II	50.000.000	50.000.000				
Vročevod za Šalek II	213.000.000	150.000.000	63.000.000			
Rekonstrukcija omrežja b Koroška cesta (Gorjanov klanec)	50.000.000		50.000.000			
Rekonstrukcija omrežja in prenosnih predajnih postaj Šmartno (TP 029 in TP 030)	20.000.000		20.000.000			
Nadomestni vročevod 2xNO 350 Šoštanj–Velenje (REK-TEŠ)	810.000.000	135.000.000	87.200.000	287.800.000	200.000.000	100.000.000
Sistem centralnega nadzora in upravljanje s toplovodnim omrežjem	250.000.000	14.000.000	59.000.000	59.000.000	59.000.000	59.000.000
Sofinanciranje študije in projektov izgradnje v dodatnih kapacitetath v TEŠ	100.000.000	50.000.000	50.000.000			
Študije in raziskave programiranja	10.000.000	1.200.000	5.000.000	3.000.000	800.000	
ZN Gorica-jug, primarni dovod s toplotno predajno postajo	17.000.000				17.000.000	
Vgradnja merilcev toplote	100.000.000	30.000.000	30.000.000	30.000.000	10.000.000	
Izgradnja vročevoda za Pohrastnik	150.000.000				41.500.000	108.500.000
Sofinanciranje KS – nemansko za pridobitev ITD, izdelkov katastra, nadzor	50.000.000	5.000.000	5.000.000	10.000.000	10.000.000	20.000.000
Skupaj	1.820.000.000	4[illegible]5.200.000	369.200.000	389.800.000	338.300.000	287.500.000
SKUPAJ VODOVOD, KANALIZACIJA IN TOPLOVOD	4.169.101.000	730.965.000	682.600.000	903.200.000	851.436.000	800.900.000

VIRI FINANCIRANJA PROGRAMA KKR PO STOPNJI 1,40 od BOD

v 000 din

Obseg del	Vrednost 1986–1990	1986	1987	1988	1989	1990
1. Sredstva od taks in prodanega goriva	3.600					
2. Prispevek 1,4% od dohodka osnova BOD	1.371.200					
3. Prispevek ob ceni odvoza za opremo, namenjeno razširitvi	49.500					
4. Prispevek za souporabo smetišča	5.000					
Skupaj	1.329.300	262.332	272.223	290.967	261.491	242.787

PROGRAM KKR ZA SREDNJEROČNO OBDOBJE 1986–1990

1. Plačilo anuitet	11.900	5.000	1.725	1.725	1.725	1.725
2. Redno vzdrževanje in urejanje pločnikov, ulic, trgov, ploščadi	275.625	55.125	55.125	55.125	55.125	55.125
3. Vzdrževanje javnih površin	252.790	50.558	50.558	50.558	50.558	50.558
zelenice, grede in javne površine	90.420					
vzdrževanje objektov in naprav na zelenih površinah	2.500					
javna snaga	120.000					
vzdrževanje objektov, naprav za oskrbo naselij s požarno vodo	9.650					
oskrba naselij za odvodnjavanje padavin. voda	5.540					
vzdrževanje pokopališč	10.700					
vzdrževanje javnega otroškega igrišča	3.980					
vzdrževanje objektov in naprav za plakatiranje, izvršbe, rešitve	10.000					
4. Splošne sanacije poškodovanih cestišč, pločnikov in trgov, ki niso predvidene za obnove zimske poškodbe – prekomerne obremenitve	55.000	10.000	15.000	10.000	10.000	10.000

5. Obnove asfaltnih prevlek v Titovem Velenju in Šoštanju	28.236	16.520	5.436	6.280		
Titovo Velenje						
Konovska (od Gubčeve do Šmarške - 3260m2	6.520	6.520				
Gubčeva - 182 m2	3.648		3.648			
Cesta bratov Mravljak - 894 m2	1.788		1.788			
Šoštanj						
Metleče (preostali del do meje mesta - 3000 m2	10.000	10.000				
Aškerčeva (od Levstikove do Trga svobode - 1240m2	2.480			2.480		
Matije Gubca (od Kajuhove do Koroške - 1900 m2	3.800			3.800		
Skupaj 1–5	623.551	137.703	127.844	123.688	117.408	117.408
6. Obnove in posodobitve						
Koroška cesta Stara vas, ureditev odvodnjavanja, enostranski pločnik, obnova objekta	13.000	13.000				
Kajuhova Šoštanj, zamenjava robnikov, obnova odvodnjavanja, preplastitev ceste, pločnika	28.000	1.900	26.100			
Avtobusno postajališče, Tržnica II. faza, avtobusno postajališče, obnova cestišča, ureditev dovoza k tržnici	20.000	20.000				
Lilijska cesta, Pesje, 250 m odvodnjavanje, obojestransko robničenje, asfalt.	5.000	5.000				
Linhartova cesta (po projektu), odvodnjavanje, robničenje, asfaltiranje v širini 4 m	5.600	5.600				
Prešernova cesta (450 m) dvig rešetk, zamenjava in dvig robnikov, preplastitev ceste, prepl. pločnikov	13.000		13.000			
Efenkova cesta (500 m) obojestransko robničenje, izdelava cestne kanalizacije, hodnika za pešce, preplastitev obstoječe ceste	18.500	1.800	1.000	15.700		
Cesta talcev v Šoštanju (100 m) ureditev odvodnjavanja, robničenje obojestransko, pločniki enostranski, obnova asfalta	8.000	1.900	6.100			
Križišče Kidričeve ceste in ceste na Jezero z izvedbo avtobusnega postajališča, robničenje, odvodnjavanje, asfalt, odškodnine, projekti	30.000			30.000		
Nadstrešnica na avtobusnih postajališčih V. Vlahovića na obračališču, na Kidričevi, pri pošti	6.000		6.000			
Obnova objektov in naprav za oskrbovanje s požarno vodo	3.900	1.300		1.300		1.300
Javna igrišča in parki	9.149	1.829	1.829	1.829	1.833	1.829
Skupaj 6	161.349	52.329	55.229	48.829	1.833	3.129
7. Rekonstrukcije						
Križišče Jenkova–Tomšičeva	12.000		12.000			
Cesta od Tomšičeve do Kidričeve (Gorjanov klanec)	31.000				31.000	
Izgradnja pločnikov, peš poti in parkirišč	11.000		4.000		4.000	3.000
Skupaj 7	54.000		16.000		35.000	3.000
8. Razširitev pokopališča in odlagališča	211.400	16.100	30.000	55.100	55.100	55.100
Ureditev pokopališke veže v Podkraju in Škalah	10.000	3.600				
Pridobitev novih parkirnih prostorov med strugo potoka Variželj - ocena	16.000					
Razširitev obstoječega pokopališča	12.000	10.000				
Pridobitev lokacije za novo pokopališče						
lokacijske smernice	1.000					
geometrske raziskave	1.500	1.500				
projekti	2.500					
odkup zemljišča I. faza	6.400					
delna izgradnja grobov	10.000					
pridobitev tehnične dokumentacije za odlagališče	8.000	1.000				
odkup zemlje (6 ha) 60.000 x 400	24.000					
pripravljalna dela (ograja, odvodnjavanje)	12.000					
9. Sofinanciranje obratnih sredstev in specialne komunalne opreme	49.000	10.750	9.750	9.750	9.750	9.750
10.. Samoupravno dogovorjene obveznosti						
Vzdrževanje objektov javne razsvetljave in stroški električne energije	75.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Sofinanciranje snage in pokopal. dejavnosti izvenmestnih KS ter ostalih objektov in naprav v mestnih KS	30.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Financiranje ostalih dejavnosti po občinskem odloku (bazeni, javne sanitarije)	30.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Sofinanciranje obveznosti po Sas (odprava posledic po naravnih nesrečah, domicil, GGG dokumentacije, občinskih in republiških MDB)	41.000	8.200	8.200	8.200	8.200	8.200

Delo DSSS SIS gospodarskih dejavnosti, stroški delov. delegatskega sistema, strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje funkcionarjev in delavcev DS, nagrade voljenih in imenovanih, amortizacija in vzdrževanje osnovnih sredstev, delovanje Zveze komunalnih skupnosti, SLO oprema, drugi manjši stroški	54.000	10.800	10.800	10.800	10.800	10.800
Skuapj 10	230.000	46.000	46.000	46.000	46.000	46.000
Skupaj 1—10	1.329.300	260.332	284.223	290.967	261.491	242.787

Na podlagi 2. in 113. člena Zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80), III. poglavja Zakona o cestah - 39. člen (Uradni list SRS, št. 38/81) ter 10. člena Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi in delovanju Samoupravne interesne skupnosti za ceste občine Velenje, sprejemamo

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANA SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI ZA CESTE OBČINE VELENJE ZA OBDOBJE 1986—1990

1. člen

Udeleženci tega samoupravnega sporazuma smo delavci v TOZD ZD, enovitih delovnih organizacijah in zadrugah, v TOZD kooperantov v Temeljnih zadružnih organizacijah in drugih oblikah združevanja kmetov, vse s področja gospodarstva, v temeljnih organizacijah združenega dela s sedežem na območju občine Velenje (v nadaljnjem besedilu: udeleženci tega samoupravnega sporazuma).

2. člen

S tem samoupravnim sporazumom udeleženci na področju razvoja regionalnih, lokalnih in nekategoriziranih (krajevnih) cest v občini Velenje v obdobju 1986—1990:
- urejamo in usklajujemo družbenoekonomske in druge samoupravne odnose ter interese razvoja regionalnih, lokalnih in krajevnih cest,
- določamo fizični obseg vzdrževanja, razvoja in izgradnje regionalnih, lokalnih in krajevnih cest v občini Velenje za obravnaano obdobje,
- določamo za posamezne objekte obseg, standarde, normative, lokacijo, rok izvajanja del in vrednost naložb,
- določamo osnove in merila za združevanje sredstev v Samoupravno interesno skupnost za ceste občine Velenje,
- določamo elemente splošne ljudske obrambe in osnove družbene samozaščite na področju razvoja regionalnih, lokalnih in krajevnih cest,
- določamo tehnične in prometne osnove urejanja, obnov in izgradnje regionalnih, lokalnih in krajevnih cest,
- določamo način nadzora nad izvajanjem tega samoupravnega sporazuma.

3. člen

Pri opredeljevanju družbeno-ekonomskih odnosov in drugih samoupravnih odnosov in interesov na področju vzdrževanja in razvoja regionalnih, lokalnih in krajevnih cest, udeleženci tega samoupravnega sporazuma ugotavljamo, da:
- je vzdrževanje in izgradnja cest posebnega družbenega pomena,
- se upošteva načelo kontinuiranosti planiranja in je zato potrebno nadaljevati ter zaključiti naložbe, pričete v srednjeročnem obdobju 1981-1985,
- se upošteva kot prioriteta neuresničene naložbe v obdobju 1981 do 1985,
- sprejemamo temeljne opredelitve naložb razvoja cestne mreže, določene z analizo razvojnih možnosti občine Velenje v obdobju 1986—1990, s smernicami družbenega plana občine Velenje za obdobje 1986—1996 ter na osnovi dogovora o osnovah družbenega plana občine Velenje za obdobje 1986—1990 o razvoju prometa in zvez,
- pri usmeritvah naložb upoštevamo medobčinske oziroma regijske dogovore in sporazume,
- pri določanju tehničnih in prometnih osnov vzdrževanja (84. člen zakona o cestah - storitve) upoštevamo metodologijo, ki je osnova za izdelavo prioritetnega reda vključevanja in določanja posameznih odsekov regionalnih, lokalnih in krajevnih cest v obnovo ali izgradnjo,
- pri določanju tehničnih in prometnih osnov ureditve in izgradnje cest upoštevamo geopolitično, prometno in ekonomsko vključevanje občine Velenje v regijske in republiške transportne tokove blaga, oseb oziroma družbenoekonomskega razvoja sploh,
- pri naložbah v ceste upoštevamo interese večje varnosti cestnega prometa, varstvo okolja in zaščito proti hrupu.

4. člen

Na območju občine Velenje se bo v srednjeročnem obdobju 1986—1990 po podatkih iz leta 1984 vzdrževalo (v skladu s 84. členom zakona o cestah - dejavnost) cest in objektov:
- 48 km regionalnih cest
- 145, 155 lokalnih cest
- 4 mostov na regionalnih cestah
- 18 mostov na lokalnih cestah
- 1 predor na regionalni cesti
- 1 podhod na regionalni cesti
- 7 železniških prehodov na krajevnih cestah

Za vzdrževanje cest in cestnih objektov se mora pri sklepanju samoupravnih sporazumov po načelih o svobodni menjavi dela med uporabniki in izvajalci upoštevati zlasti naslednja vzdrževalna dela:

a) dela, ki zagotavljajo prevoznost:
- nadzor nad prevoznostjo in uporabnostjo cest, ki se izvaja z rednimi in izrednimi pregledi,
- vzdrževanje cestnega telesa in prometnih površin izven vozišča, objektov, cestnega zemljišča, opreme in naprav iz 60. člena zakona o cestah ter zagotavljanju prevoznosti cest v letnem in zimskem času,
- odpravo zmrzlinskih in drugih poškodb,
- odpravo poškodb in odstranjevanje ovir, nastalih zaradi elementarnih dogodkov oziroma povzročenih po uporabnikih cest,
- vzdrževanje objektov in zgradb, namenjenih za vzdrževanje cest.

b) dela, ki posegajo v elemente cestnega telesa z namenom ohranaja cest v prvotnem stanju (vrednosti) in se financirajo iz sredstev za enostavno reprodukcijo:
- zamenjava makadamskega vozišča s sodobnimi vozišči na območju cestnega sveta na podlagi ustrezne tehnične dokumentacije (modernizacije),
- obnavljanje izrabljenih in dotrajanih vozišč in izboljšati oziroma obnoviti elemente ceste (ojačitev že moderniziranih vozišč),
- ojačitev vozišča zaradi povečanih prometnih obremenitev, izboljšati potek ceste z enakomernejšim potekom krivin in profila ceste; izboljšati ravnost vozne površine in zmrzlinsko zaščito zgornjega ustroja ter izdelavo in obnovo naprav za odvodnjavanje na posameznih delih cest (manjše rekonstrukcije),

- obnavljanje izrabljenih elementov mostov, propustov in drugih objektov (objekti),
- zavarovanje pobočij, usekov in nasipov, obnavljanje naprav in napeljav, zgrajenih za potrebe cest ter nadomestitev oziroma postavitev nove signalizacije in opreme (ostalo).

5. člen

Pri organiziranju in izvajanju ljudske obrambe in družbene samozaščite na področju razvoja regionalnih, lokalnih in krajevnih cest udeleženci tega samoupravnega sporazuma izvajamo zlasti naslednje naloge:
- usklajujemo načrte in programe razvoja cestnega omrežja s kriteriji in potrebami obrambe in zaščite občine Velenje,
- usklajujemo razvojne programe s stališča obrambe in zaščite s Skupnostjo za ceste Slovenije,
- prioritete pri vzdrževalnih delih, rekonstrukcijah in modernizacijah cest bomo določali tudi glede potreb in zahtev obrambe in zaščite,
- v izrednih razmerah in neposredni vojni nevarnosti se izvajanje nalog tega sporazuma uskladi z navodili, smernicami in sklepi Skupščine občine Velenje ter njenimi izvršilnimi organi.

6. člen

Na področju enostavne reprodukcije (redno vzdrževanje) cest se bodo dela izvajala na naslednjih lokacijah, v dolžinah, vrednostih in rokih:

1. REGIONALNE CESTE

A) Redno vzdrževanje Redno vzdrževanje 48 km regionalnih cest	289.765
Skupaj A	289.765

B) Večja vzdrževalna dela

Štev. ceste	Odsek ceste	dolžina m	širina m	vrsta vozišča	vzroki poškodb	ukrepi	cene dec. 1985
R/342	Staro Velenje	1.100	6,00	asfalt	ne ustreza predpisom RC	nadomestna cesta	dokončanje 100.000
R/342	Križišče v Pesju s priključki	500	12,00	asfalt	mreže	obnova in ureditev	70.000
R/342	Stara pošta - priključek TGO	1.200	12,00	asfalt	mreže, deformacije	obnova in ured. š=12,00 m	100.000
R/342a	Gorenje—Ljubija	4.000	7,00	asfalt	neustrezni elementi	tehn. dok. za nadom. cesto	5.000
Skupaj B							275.000
Skupaj 1							564.765

2. LOKALNE CESTE

Štev. ceste	lokalna cesta	elementi ceste: asfalt	širina	makadam	širina	skupna dolžina
A) Redno vzdrževanje 145, 155 km km — letno in zimsko						
L 7901	Puharski most (Šoštanj)—Florjan—Bele vode—Sovinek	6.910	4—4,5	1.160	3,5	8.070
L 7902	Hebt—Visočki vrh (Bačovnik)			2.465	3,75	2.465
L 7903	Florjanski potok—Pirečnik—Župan	1.970	3,10	605	4,0	2.575
L 7904	Lipa—Skornšek (Šoštanj)	800	4,30			800
L 7905	Godec—Petkovnik	1.220	1,50—3,0	1.640	3,0	2.860
L 7906	Šoštanj—Penk—R 342a	4.945	4—4,5			4.945
L 7907	Šoštanj—Topolšica (zdravilišče)	2.400	3,5			2.400
L 7908	Topolšica—Adam	1.518	2,80	202	3,0	1.720
L 7909	Žager—Lom	1.480	2,80	487	3,0	1.970
L 7910	Rumel—Strmina	1.400	3,0			1.400
L 7911	Rumel—Ravne (Grabner)	295	3,0	1.400	3,0	1.695
L 7912	Titovo Velenje-Kidričeva-Rudarski dom-Hrastovec-Rumel-R 342	6.490	5,0—4,0	1.350	5,50	7.840
L 7913	Šoštanj—šola Ravne—L 7912	6.268	3,5	3.330	3,50	9.600
L 7914	Dvornik—Podbreger (Ravne)	685	3,0			685
L 7915	Pristava			130	2,80	130
L 7916	Pristava	2.730	3,20			2.730
L 7917	Šoštanj—Strmečnikova žaga (meja SO Slov. Gradec)	6.600	3,0—5,0			6.600
L 7918	Gaberke—L 7917	245	3,5—4,0			245
L 7919	Plešivec—Graška gora	3.142	3,0—5,0	2.588	4,0	5.700
L 7920	Trgovina—L 7912—(gasilski dom)—kamnolom—Sopota	2.405	3,30	2.045	3,30	4.450
L 7221	Miklavžinov mlin—Garbinšek			500	2,80	500
L 7922	(Repnik)—Škale	1.140	3,0			1.140
L 7923	Hrastovec—Škale—Cirkovce	3.130	4,50			3.130
L 7924	Šalek—Konovo—Hrastovec—L 7912	3.600	4,0—5,0			2.030
L 7925	Konovo—Šembric—Hren	2.030	3,0			2.030
L 7926	Odcep Konovo	700	2,0			700
L 7927	Odcep Konovo	150	2,0			150
L 7928	Planinski dom na Kozjaku	40	4,0	7.060	3,5—4,0	7.100

L 7929	Zg. Peklejek			3.700	4,0	3.700
L 7930	Trebeliško	1.250	3,40			1.250
L 7931	Vrtače–Lipje–meja SO Žalec	3.620	2,0–5,0			3.620
L 7932	Vas Bevče–meja SO Žalec	1.810	3,0			1.810
L 7933	Laze–meja SO Žalec	3.120	3,10			3.120
L 7934	Transformator–Ločka–meja SO Žalec	2.420	3,80			2.420
L 7935	Laze–L 7934–(cesta Žabnica)	1.795	3,0			1.795
L 7936	Šentilj–Silova	776	3,0	214	3,50	1.090
L 7937	Šentilj–Kote	2.015	3,0			2.015
L 7938	Krožna cesta v Kačvah	2.590	2,20			2.590
L 7939	Velenje–Podkraj–pokopališče–L 7940	3.135	3,0–4,0			3.135
L 7940	Vokov kozolec–Pesje	4.500	2,2–4,5			4.500
L 7941	Podkraj–repreče	1.725	2,50			1.725
L 7942	Volkov kozolec–Klavž–Rečica–L 7951	5.793	2,1–4,5	1.230	3,0	7.025
L 7943	Torinek–meja SO Žalec			300	2,10	300
L 7944	Novi jašek–zadružni dom–Lokovica	1.110	3,0–4,0	1.406	3,0–4,0	2.530
L 7945	Lokovica–Anclin	624	3,0	1.406	3,5	2.030
L 7946	Komprej–R 342a	655	3,0			655
L 7947	Penk–Križnik			3.350	3,0	3.350
L 7948	(Župan)–Skorno	2.485	3,10			2.485
L 7949	Gorenje–Šmartno/Paki–Rečica–meja SO Žalec (Letuš)	4.325	4,0–6,0			4.325
L 7950	Slatine–pošta–L 7949–železniška postaja–Merx–L 7949	580	3,5–5,0			580
L 7951	Rečica–Podgorje–meja SO Žalec, odcep	2.795	3,5–4,0			2.795
Skupaj A – vrednost rednih vzdrževalnih del za lokalne ceste (v 000 din)						189.285

B) Večja vzdrževalna dela na lokalnih cestah po prioritetnem vrstnem redu

v 000 din

Odsek ceste	dolžina m	širina m	vrsta vozišča	vzroki poškodb	ukrepi	po cenah dec. 1985
KS Bele vode Cesta Grebenšek–Raspovodnik	2.000	4,00	makadam	preveliki vzdolžni skloni preko 20%	ureditev ceste š = 5,00 m	35.000
KS Gorenje Gorenje–Paška vas	.000	4,00	asfalt	mreže, deformacije, neustrezni elementi	ureditev ceste š = 6,00 m	85.000
KS Ravne Severna magistrala–Jožov mlin (Ravne–levi krak)	2.000	3,00	asfalt	uničen asfalt	obnova in ureditev š = 5,00	70.000
KS Škale, Gaberke, Ravne Severna magistrala	1.124	4,00	asfalt	mreže, deformacije, lokalno uničen asfalt	obnova in ureditev po obstoječem š = 4,00 m	17.000
KS Ravne Ravne–desni krak	2.250	4,00	asfalt, makadam	mreže, deformacije uničen asfalt	obnova in ureditev š = 4,00 m	45.000
Paška vas–Šmartno ob Paki	1.300	4,00	asfalt	mreže, deformacije neustrezni elementi	ureditev ceste	50.000
Skorno–Šoštanj	3.000	4,00	asfalt	mreže, deformacije	ojačitev in razširitev 4–5 m	50.000
KS Topolšica Šoštanj–Topolšica	1.500	4,00	asfalt	mreže, deformacije	ojačitev za ca. 10 let š = 4,00 m	25.000
KS Gaberke Gaberke–Velunja	1.500	3,00	asfalt	mreže, deformacije	ojačitev, ureditev š = 3,0–5,0 m	25.000
KS Skorno–Florjan, Bele vode Puharski most–Grebenšek	4.734	3,70	asfalt	mreže, deformacije	ojačitev, ureditev š = 4,00 m	85.000
KS Škale Cesta v Sopoto	1.557	3,00	asfalt	mreže, deformacije	ojačitev, ureditev š = 3,00 m	25.000
KS Šmartno ob Paki Rečica ob Paki–Podvin	2.619	4,00	asfalt	mreže, deformacije	ojačitev š = 4,00 m	45.000

KS Cirkovce, Škale Hrastovec–Cirkovce	3.096	4,00	asfalt	mreže, deformacije lokalno	ojačitev š = 3,00 m	35.000
KS Šmartno ob Paki Šmartno ob Paki–Rečica ob Paki	1.500	4,00	asfalt	neustrezni elementi	preložitev in ured. š = 6,00 m	50.000
KS Skorno–Florjan Cesta v Skorno	1.500	3,00	makadam		asfaltiranje š = 3,00 m	17.000
KS Topolšica Zager–Lom	2.300	3,50	makadam		ureditev z asfaltir. š = 3,00 m	45.000
KS Topolšica Strmina–Topolšica	2.300	2,00	makadam		ureditev v makad. izv., š = 3,00 m	35.000
KS Gorenje Paško Skorno	3.300	3,50	asfalt		izogibališča in razširitve	17.000
KS Gorenje Paško Skorno–Pirečnik	1.500	3,50	makadam		asfaltna izvedba š = 3,00 m	25.000
KS Cirkovce Cirkovce–Šembric	3.000	2,00	makadam		razširitev, ureditev makad. cestišča š = 4,00 m	17.000
KS Hebt–Visočki vrh	2.465	3,00	makadam	neustrezni elementi	ureditev makadam. izogibališča	15.000
KS Zager–Lom	1.970	3,00	makadam	neustrezni elementi		10.000
KS Rumel–Strmina	1.400	3,00	makadam	neustrezni elementi	ureditev makadam. izogibališča	8.000
KS Obirc–Bevče	1.810	2,50	asfalt	neustrezni elementi	ureditev asfalta na 3 m in izogib.	20.000
KS Križnik–Penk	3.970	3,00	delni asf.	neustrezni elementi	sanacija asfaltnih površin, razširitev na 2 m + izogib. in most	45.000
Skupaj B						896.000
Skupaj 1 in 2 Redna in večja vzdrževalna dela na regionalnih in lokalnih cestah						1.650.000

3. KRAJEVNE CESTE
— posodobitev vozišč v krajevnih skupnostih 190.000

4. OSTALE OBVEZNOSTI
a) obveznosti iz preteklega obdobja, anuitete, samoupravno dogovorjene obveznosti 170.000
b) druga poraba
mladinske delovne brigade
železniška križanja na krajevnih cestah
delo delovne skupnosti in delovanje delegatskega sistema
sofinanciranje zimske baze

7. člen

Pri izvedbah modernizacij, ojačitev ali preplastitev zgornjega ustroja cest, manjših ali večjih rekonstrukcijah, ki se financirajo iz enostavne reprodukcije (vzdrževanje cest) na posameznih lokacijah, morajo biti upoštevane zlasti naslednje tehnične osnove:
— varnost
— prometna obremenitev
— tehnični elementi
— zaščita okolja
— pogoji uporabe
— hidrološki pogoji
— transport materialov
— nosilnost objektov

Pri uporabi navedenih osnov se udeleženci tega sporazuma zavezujemo, da bomo osnove uporabili racionalno, upoštevaje predvsem možnost gradnje, racionalne opreme in izvedbo priključkov, tipizacijo objektov in optimalno izrabo zemljišč.

8. člen

Na podlagi 9. alinee 19. člena zakona o cestah udeleženci tega samoupravnega sporazuma določamo okvirno delitveno razmerje za sredstva iz 38. člena tega zakona.

Tako razporejena sredstva se uporabljajo za vzdrževanje in varnost cest, za rekonstrukcijo in modernizacijo pa le, če ta sredstva presegajo obseg sredstev, potrebnih za vzdrževanje in varstvo cest.

	v 000 din
a) točka 1	
Sredstva za ceste, pridobljena s samoupravnim združevanjem od osnove BOD iz dohodka, ki ga omogoča 51. člen zakona o cestah	1.350.000 din
– prispevna stopnja 1% od osnove BOD iz dohodka za izvršitev določenih nalog na področju gospodarjenja z javnimi cestami, nujnih za družbeno reprodukcijo in odplačilo najetih kreditov	
b) točka 2	
Sredstva samoprispevka in KS za skupna vlaganja v posodobitev in modernizacijo cestnih teles v krajevnih skupnostih za lokalne in krajevne ceste	95.000
c) točka 3	
Sredstva za ceste, vsebovana v maloprodajni ceni bencina in plinskega olja, oblikovana na podlagi 11. oziroma 12. točke odloka o oblikovanju cen in najvišji ravni cen naftnih derivatov, sredstev za hlajenje motorjev in olj za hidravlične zavore (Uradni list SFRJ, št. 18/83 oziroma Uradni list SFRJ, št. 28/84) in zakona o določanju in usmerjanju dela prodajne cene bencina in plinskega olja (Uradni list SRS, št. 38/81) v višini 1.53622% Končni izračun odstotka delitve se bo določil z letnimi plani.	479.050
d) točka 4	
Sredstva letnih povračil za uporabo cest, ki jih plačujejo uporabniki cest za cestna motorna vozila in priklopna vozila	100.000
e) točka 5	
Sredstva Skupnosti za ceste Slovenije za intervencijske posege na regionalnih cestah	100.000
Skupaj	2.124.050

9. člen

Samoupravna interesna skupnost bo v prihodnjem srednjeročnem obdobju pridobila kratkoročne kredite pri izvajalcih za premostitev sukcesivnega dotoka sredstev in Zavarovalne skupnosti Triglav za odpravo črnih točk.

Pogodbe za najete kredite bo sklepala po najugodnejših in veljavnih predpisih.

10. člen

Za izvršitev del, ki so ovrednotena na doseženih cenah v letu 1985, poravnavo obveznosti iz preteklih let in odplačila anuitet za najete kredite, naštete s tem samoupravnim sporazumom o temeljih plana, je potrebno v obdobju 1986–1990 zagotoviti skupna sredstva v višini

2.124.050

11. člen

Skupna sredstva se namenijo za:

1. dejavnost	
letno in zimsko vzdrževanje cest	
– regionalnih	289.765
– lokalnih	189.285
2. obveznosti iz preteklega srednjeročnega obdobja in anuitete za najete kredite v tekočem srednjeročnem obdobju	145.000
3. storitve v skladu s 84. členom zakona o cestah večja dela na:	
– regionalnih cestah	275.000
– lokalnih cestah	896.000
4. vlaganja SIS za ceste v posodobitve in zamenjava makadamskih vozišč s sodobnimi vozišči v krajevnih skupnostih	190.000
5. zakonske in samoupravno dogovorjene obveznosti	25.000
6. druga poraba: SDK provizija, sodni stroški, delovanje delegatskega sistema in delo DSSS SIS, delo voljenih in imenovanih, delo mladinskih delovnih brigad in drugi stroški	104.000
7. sofinanciranje cestne baze	10.000

12. člen

Sredstva iz 8. člena točka a) tega sporazuma udeleženci združujemo po enotni prispevni stopnji 1% od osnove BOD iz dohodka mesečno ob izplačilu osebnih dohodkov.

Udeleženci se zavezujemo, da bomo sredstva iz prvega odstavka tega člena združevali v času od 1. 1. 1986 do 31. 12. 1990.

Udeleženci tega sporazuma soglašamo, da se sredstva po prvem odstavku tega člena združujejo brez obveznosti vračanja, ker se z naložbami in infrastrukturo izboljšujejo pogoji pridobivanja dohodka v združenem delu, zvišujejo življenjski in delovni pogoji občanov.

Prispevek za izvršitev določenih nalog iz 8. člena točka a) tega sporazuma udeleženci plačujemo, dokler s spremembo zakona ali tega samoupravnega sporazuma ne bo drugače določeno.

Pred prenehanjem tega samoupravnega sporazuma mora biti sprejet nov samoupravni sporazum ali odlok (v skladu z 51. členom zakona o cestah).

Če samoupravni sporazum ali odlok ni sprejet do prenehanja veljavnosti, se veljavnost tega odloka podaljša do sprejema novega samoupravnega sporazuma ali odloka.

13. člen

Udeleženci tega sporazuma soglašamo, da sklene Samoupravna interesna skupnost za ceste občine Velenje z Ljubljansko banko – Temeljno banko Titovo Velenje pogodbo-sporazum o upravljanju bančnih poslov po tem sporazumu.

14. člen

Udeleženci tega samoupravnega sporazuma pooblaščamo službo družbenega knjigovodstva, da preverja izvrševanje obveznosti, vplačevanja sredstev, sestavljanje obračunov in pravilnosti obračunov.

Skupščino Samoupravne interesne skupnosti za ceste občine Velenje zavezujemo, da bo:
- racionalno gospodarila s sredstvi, ki se združujejo po tem samoupravnem sporazumu,
- udeležencem tega samoupravnega sporazuma letno poročala o izvajanju nalog, o prilivu in porabi sredstev,
- zagotovila družbeno kontrolo izvajanja tega samoupravnega sporazuma s strani udeležencev,
- udeležence tega samoupravnega sporazuma seznanila z ukrepi, ki jih bo sprejela s srednjeročnim planom v skladu z drugimi sporazumi, dogovori in na podlagi predpisov.

15. člen

O sprejemanju predloga tega samoupravnega sporazuma odločamo delavci v temeljni in drugi organizaciji združenega dela po postopku, določenem v samoupravnih aktih, delovni ljudje in občani pa v zborih skupščine Samoupravne inetersne skupnosti za ceste občine Velenje po postopku, kot ga določa statut.

16. člen

Ta samoupravni sporazum je sprejet, ko ga sprejme in poda pisne izjave o pristopu več kot dve tretjini pooblaščenih udeležencev tega sporazuma.

Ugotovitev, da je sporazum sklenjen, sprejme skupščina Samoupravne interesne skupnosti za ceste občine Velenje.

Pravice, obveznosti in odgovornosti po tem samoupravnem sporazumu udeleženci prevzamemo s podpisom in veljavnostjo od 1. 1. 1986 dalje.

S tem dnem preneha veljati samoupravni sporazum o temeljih plana za obdobje 1981–1985, objavljen v Uradnem vestniku občine Velenje, št. 4/81.

17. člen

Predlog samoupravnega sporazuma z obrazložitvijo objavi Samoupravna interesna skupnost za ceste občine Velenje v zadostnem številu, da se udeleženci o njih lahko izjasnimo in da se zagotovi potrebna obveščenost.

Sklenjeni samoupravni sporazum se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

18. člen

K temu samoupravnemu sporazumu lahko pristopijo tudi druge organizacije združenega dela, samoupravne organizacije in skupnosti, ki so zainteresirane za uresničitev njegovih določil.

Skladno z določili zakona o združenem delu (zlasti 462. in 586. člen) poslovodni organ temeljnih in drugih organizacij združenega dela, ki bodo na novo organizirane oziroma ustanovljene v času, za katerega se sklepa ta samoupravni sporazum, poskrbijo, da se delavci izjasnijo o naknadnem pristopu.

Naknaden pristop k temu samoupravnemu sporazumu se izvede s pisno izjavo skupščini Samoupravne interesne skupnosti za ceste občine Velenje.

19. člen

Ta samoupravni sporazum se spremeni ali dopolni po postopku, kot je bil sklenjen.

Pravico pobude za spremembo ali dopolnitev ima vsak udeleženec in druga družbeno pravna oseba v skladu z zakonom.

Pisni predlog z obrazložitvijo predloži pobudnik skupščini Samoupravne skupnosti za ceste občine Velenje.

20. člen

Spore iz tega samoupravnega sporazuma rešuje notranja arbitražna komisija. V komisijo za reševanje sporov imenujeta oba zbora po dva člana izmed delegatov posameznega zbora, po enega predstavnika pa imenujejo uporabniki in izvajalci, ki so v sporu. Predsednika imenujejo člani komisije.

Komisija sprejema odločitve po postopku, ki je določen v statutu Samoupravne interesne skupnosti za ceste občine Velenje.

Na odločitev komisije ima udeleženec, ki z odločitvijo ni zadovoljen, možnost tožbe pri Sodišču združenega dela v Celju.

21. člen

Izvajanje določil tega samoupravnega sporazuma spremlja skupščina Samoupravne interesne skupnosti za ceste občine Velenje.

22. člen

Originalno besedilo z vsemi podpisanimi sklepi o pristopu se hrani v arhivu Samoupravne interesne skupnosti za ceste občine Velenje, Titovo Velenje, Šaleška 19a.

Na osnovi 113. člena Zakona o sistemu družbenega planiranja, 42. člena zakona o vodah, 71. člena statuta Območne vodne skupnosti Savinja-Sotla ter 8. člena statuta OVS Savinja-Sotla Enota Velenje delavci v TOZD in drugih OZD, delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih in delavci, ki opravljajo obrtno in drugo gospodarsko dejavnost (v nadaljevanju: uporabniki) ter delavci NIVO Celje, organizirani v OVS Savinja-Sotla Enota Velenje sklepajo

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANA RAZVOJA VODNEGA GOSPODARSTVA V OBČINI VELENJE ZA OBDOBJE 1986–1990

1. člen

V skladu s predlogom dogovora o temeljih družbenega plana občine Velenje, smernicami in analizo razvojnih možnosti razvoja vodnega gospodarstva, opredeljujemo udeleženci s tem samoupravnim sporazumom usmeritev in posebne naloge razvoja OVS Savinja-Sotla Celje Enota Velenje v srednjeročnem obdobju 1986–1990 ter medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti za njihovo uresničitev.

2. člen

Da se zagotovi nemoten razvoj vodnega gospodarstva v občini Velenje v obdobju 1986–1990, se udeleženci tega sporazuma dogovorimo o višini in načinu zbiranja finančnih sredstev za izvedbo posebnega programa vodnega gospodarstva v tem srednjeročnem obdobju na območju občine Velenje.

3. člen

Izhajajoč iz smernic za pripravo srednjeročnega programa razvoja vodnega gospodarstva na območju občine Velenje, se udeleženci tega samoupravnega sporazuma dogovorimo za naslednje posebne programske naloge:

1. VARSTVO KAKOVOSTI VODE

V prihodnjem srednjeročnem obdobju se bodo reševali prvenstveno okoliški problemi, ki bodo zagotovili zavarovanje voda v odprtih vodotokih, da ne pride do poslabšanja njihove kvalitete in da se odpravijo žarišča onesnaževanja na vseh vodotokih III. in IV. kategorije.

Posebna naloga vodnega gospodarstva v tem obdobju bo sodelovanje pri izgradnji centralne čistilne naprave odpadnih voda Šaleške doline.

2. VODNA OSKRBA IN VARSTVO VODNIH VIROV

Na področju vodne oskrbe se bo vodno gospodarstvo vključevalo predvsem v:
- raziskave in evidentiranje novih vodnih virov
- skrb za kakovost dela
- ustvarjanje pogojev in izrabe za bogatitev vodnih virov predvsem gradnje zadrževalnikov za večnamensko oskrbo (pitne in tehnološke vode)
- razporeditev vode s področij, kjer je vode dovolj v področje, ki je z vodo deficitarno.

Za dosego tega cilja je potrebno zgraditi:
- zadrževalnik na Ponikvi nad Velenjem, vsebine 5 milijonov kub. metrov za zagotovitev zadostne količine industrijske vode za industrijo v Šaleški dolini.

Skladno s planiranjem vodnogospodarskih dejavnosti se bodo izdelale vse potrebne študije in tehnična dokumentacija.

3. POMOČ KRAJEVNIM SKUPNOSTIM PRI UREJANJU IN IZGRADNJI ZAJETIJ ZA KRAJEVNE VODOVODE

4. člen

Za izvedbo nalog iz prejšnjega člena samoupravnega sporazuma bo potrebno za posamezni posebni namen vlaganj zagotoviti naslednja sredstva (po cenah leta 1984).

– Za centralno čistilno napravo odpadnih voda Šaleške doline	330.000.000 din
– Zadrževalnik na Ponikvi nad Velenjem (I. faza)	140.000.000 din
– za urejanje in izgradnjo zajetij v krajevnih skupnostih	60.000.000 din

5. člen

Sredstva za financiranje vodnogospodarskih vlaganj se zagotavljajo v skladu z zakonom o vodah iz naslova vrednostnih osnov.

0,40% od osnove, od katere se plačuje davek iz dohodka v višini

530.000.000 din.

6. člen

Sredstva iz 5. člena samoupravnega sporazuma se zbirajo na žiro račun Enote Velenje OVS Savinja-Sotla, SDK Velenje 661-31023.

7. člen

S sredstvi Enote Velenje gospodari skupščina Enote Velenje OVS Savinja-Sotla.

Udeleženci tega samoupravnega sporazuma soglašamo, da sklene Enota Velenje z Ljubljansko banko – Temeljno banko Titovo Velenje pogodbo-sporazum o upravljanju bančnih poslov po tem samoupravnem sporazumu.

8. člen

Udeleženci tega samoupravnega sporazuma pooblaščamo SDK, da preverja izvrševanje obveznosti, vplačevanje sredstev, sestavljanje obračunov in pravilnost obračunov.

Skupščino Enote Velenje zavezujemo, da bo:

- racionalno gospodarila s sredstvi, ki se združujejo po tem samoupravnem sporazumu,
- udeležencem tega samoupravnega sporazuma letno poročala o izvajanju nalog, o pritivu in porabi sredstev,
- zagotovila družbeno kontrolo izvajanja tega samoupravnega sporazuma od strani udeležencev,
- udeležence tega samoupravnega sporazuma seznanila z ukrepi, ki jih bo sprejela s srednjeročnim planom z drugimi sporazumi, dogovori in na podlagi predpisov.

9. člen

O sprejemanju predloga tega samoupravnega sporazuma odločamo delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela po postopku, določenem v samoupravnih aktih, delovni ljudje in občani pa v zborih skupščin po postopku njihovih statutov.

10. člen

Ta samoupravni sporazum je sprejet, ko ga sprejme in poda pisne izjave o pristopu več kot dve tretjini pooblaščenih udeležencev tega sporazuma.

Ugotovitev, da je sporazum sklenjen, sprejme skupščina Enote Velenje.

Pravice, obveznosti in odgovornosti po tem samoupravnem sporazumu udeleženci prevzamemo s podpisom in veljavnostjo od 1. 1. 1986 dalje.

11. člen

Predlog samoupravnega sporazuma z obrazložitvijo objavi Enota Velenje v zadostnem številu, da se udeleženci o njih lahko izjasnijo in da se zagotovi potrebna obveščenost.

Sklenjeni samoupravni sporazum se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

12. člen

K temu samoupravnemu sporazumu lahko pristopijo tudi druge organizacije združenega dela, samoupravne organizacije in skupnosti, ki so zainteresirane za uresničitev njihovih določil.

Skladno z določili zakona o združenem delu (zlasti 462. in 586. člen) poslovodni organ temeljnih in drugih organizacij združenega dela, ki bodo na novo organizirane oziroma ustanovljene v času, za katerega se sklepa ta samoupravni sporazum, poskrbijo, da se delavci izjasnijo o naknadnem pristopu.

Naknaden pristop k temu samoupravnemu sporazumu se izvede s pisno izjavo skupščine Enote Velenje.

13. člen

Originalno besedilo tega samoupravnega sporazuma z vsemi pismenimi sklepi I pristopu k le-temu, se hranijo v arhivu OVS Savinja-Sotla Celje Enota Titovo Velenje.

Po drugem odstavku 6. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih, 113. člena Zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije in 7. člena samoupravnega sporazuma o samoupravnih razmerjih in o organizaciji Kmetijske zemljiške skupnosti občine Velenje

s k l e p a m o

delovni ljudje in občani krajevnih skupnosti občine Velenje, delavci in združeni kmetje v kmetijskih živilskih in gospodarskih organizacijah in delavci samoupravnih organizacij in skupnosti, ki so zaradi svoje dejavnosti neposredno zainteresirani za rabo zemljišč v kmetijske namene, ki po prvem odstavku 5. člena zakona o kmetijskih zemljiščih sestavljamo Kmetijsko zemljiško skupnost občine Velenje (v nadaljevanju: udeleženci) naslednji

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANA KMETIJSKE ZEMLJIŠKE SKUPNOSTI OBČINE VELENJE ZA OBDOBJE 1986–1990

1. člen

S tem samoupravnim sporazumom določamo udeleženci skupne interese, cilje, usmeritve in naloge, ki so v razdobju 1986–1990 temeljnega pomena za uresničevanje nalog na področju kmetijske zemljiške politike v občini Velenje, ki izhajajo iz zakona o kmetijskih zemljiščih, dogovora o temeljih družbenega plana in družbenega plana občine Velenje in sprejetih družbenopolitičnih usmeritev in nalog ter drugih predpisov tega področja.

2. člen

Udeleženci ugotavljamo, da je cilj kmetijske zemljiške politike v obdobju 1986–1990 izražen v nalogah Kmetijske zemljiške skupnosti občine Velenje. Pri izvajanju teh nalog bo Kmetijska zemljiška skupnost zlasti:

– usklajevala, povezovala in usmerjala interese, ki zadevajo gospodarjenje z zemljo in si zaradi varstva kmetijskih zemljišč prizadevala za izvedbo usklajenih interesov;

– sodelovala pri pripravi družbenih planov občine in si prizadevala, da bo v družbenih planih občine za vsa zemljišča opredeljena funkcija v družbeni reprodukciji;

– zagotavljala varstvo kmetijskih zemljišč in skrbela za izboljšanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč;

– skrbela, da bodo vsa kmetijska zemljišča obdelana, pri tem zlasti prevzemala in zagotavljala obdelovanje zaradi deagrarizacije neobdelanih kmetijskih zemljišč;

– zmanjševala s kmetijskimi prostorsko-ureditvenimi operacijami, usmerjanjem prometa in drugimi ukrepi parcelno in posestno razdrobljenost kmetijskih zemljišč ter jih usposabljati za racionalnejšo kmetijsko proizvodnjo;

– skrbela za pridobivanje in usposabljanje novih obdelovalnih zemljišč;

– spodbujala proizvodno sodelovanje kmetov v družbeno organizirani blagovni kmetijski proizvodnji;

– sodelovala s kmetijskimi organizacijami pri urejanju in usmerjanju kmetijske proizvodnje na podlagi skupnih proizvodnih planov;

– sodelovala pri odkupu in usmerjanju kmetijskih zemljišč v družbeno organizirano proizvodnjo;

– izvajala naloge na področju prehranjevalnega varstva;

– izvajala vse naloge, ki bodo prispevale k večji proizvodnji hrane.

Pri izvajanju teh in drugih nalog Kmetijske zemljiške skupnosti pa bomo udeleženci aktivno sodelovali.

3. člen

Udeleženci smo soglasni, da so bili na področju izvajanja nalog kmetijske zemljiške politike v naši občini v zadnjem planskem obdobju doseženi nekateri kakovostni premiki. Dozorevalo je spoznanje, da je kmetijska proizvodnja vse pomembnejši element stabilizacije celotnega gospodarstva in da razvoj kmetijstva ni le zadeva kmetijstva, ampak je skrb in odgovornost celotne družbe. Po dolgem obdobju neracionalnega razpolaganja z zemljo je dosežen napredek v smeri zmanjševanja posegov na kmetijska zemljišča. Čeprav ta proces še ni prodrl v zavest vseh odgovornih, lahko ugotovimo, da se odnos do gospodarjenja z zemljo tudi v naši občini spreminja in da postaja planiranje v kmetijskem prostoru sestavina družbenih planov. Poglobil in razmaknil se je obseg organizirane in tržne kmetijske proizvodnje. Doseženi so tudi vidni uspehi pri izboljševanju in urejanju kmetijskih zemljišč. Začet je proces urejanja planinskih pašnikov. Z organizirano akcijo ugotavljanja neobdelanih in slabo obdelanih kmetijskih zemljišč in ukrepi je bil dosežen premik v smeri boljše obdelave. Z ukrepi pospeševanja kmetijske proizvodnje se je pričela oživljati kmetijska proizvodnja v hribovitem svetu.

4. člen

Da bi zagotovili izvajanje nalog na področju varstva kmetijskih zemljišč in dosegli izboljšanje rabe kmetijskih zemljišč za kmetijsko proizvodnjo ter načrtovano rast kmetijske proizvodnje, je potrebno ugotoviti vsa zemljišča, ki so v različni stopnji opuščanja obdelave in zaraščanja z gozdovi.

Ugotovitev kmetijskih zemljišč, ki se zaraščajo z gozdovi, je nujna tudi zaradi sprejema samoupravnega sporazuma o ukrepih za zmanjšanje oziroma ukrepih za ohranitev prvotnih ali uvajanje novih družbeno dogovorjenih funkcij zemljišč, ki se zaraščajo z gozdnim drevjem.

Izvršni svet skupščine občine pa mora, v okviru prizadevanj za oživljanje gospodarskega razvoja na hribovitem območju, sprejeti ukrepe, ki bodo pripomogli izvajati naloge in ukrepe, dogovorjene s samoupravnim sporazumom.

5. člen

V cilju, da bi z boljšo izrabo potencialnih zmogljivosti kmetijskih zemljišč v čim večji meri izkoriščali naravne danosti prostora in pri tem varovali in izboljševali zemljišča za kmetijsko proizvodnjo si bomo udeleženci prizadevali:

– da bodo v družbenih planih občine usmeritve za kmetijsko rabo zemljišč usklajene s poglavitnimi razvojnimi nalogami, zlasti varstvo kakovostnih kmetijskih zemljišč, intenzifikacija poljedelstva in rajonizacija kmetijske proizvodnje.

– da bodo v srednjeročnem in dolgoročnem planu občine določene globalne bilance primarne rabe prostora ob upoštevanju globalne bilance SR Slovenije.

6. člen

Kmetijska zemljiška skupnost bo v skladu z določili zakona o kmetijskih zemljiščih sodelovala pri pripravi elementov in strokovnih osnov za sklepanje dogovora o temeljih družbenega plana občine, ki zadevajo prostorski del ter sodelovala pri usklajevanju in sklepanju tega dogovora. Poleg tega bo sodelovala tudi pri pripravi srednjeročnega in dolgoročnega plana občine, ki bo zlasti usmerjeno v usklajevanje namembnosti prostora in razvrstitve kmetijskih zemljišč po 10. členu zakona o kmetijskih zemljiščih ter navodila o razvrstitvi kmetijskih zemljišč v družbenem planu občine.

7. člen

Udeleženci smo soglasni, da mora biti v bodoče večja dejanska in ne le formalna družbena kontrola nad uporabo kmetijskih zemljišč. Usklajeni morajo biti interesi vseh uporabnikov zemljišč. Prizadevali si bomo tudi, da bo razvoj poselitve usmerjen v čim bolj racionalno rabo prostora v že obstoječih naseljih in za usmerjanje novogradenj na gozdna in druga zemljišča, ki so za kmetijsko proizvodnjo manj primerna. Racionalna raba prostora mora biti tudi ena od osnov za urbanistične in investicijske odločitve. Pri pridobivanju novih zemljišč za gradnjo se mora upoštevati možnost pridobivanja zemljišč z melioracijami in drugimi ureditvenimi posegi.

8. člen

V zadnjem dvajsetletnem obdobju so se v naši občini zmanjševale površine kmetijskih zemljišč ne le samo zaradi hitre in premalo načrtovane urbanizacije, temveč tudi zaradi pogrezanja zemljišč, ki je posledica rudarjenja, spreminjanja posestne sestave in razdrobljenosti, v veliki meri pa tudi zaradi zaraščanja kmetijskih zemljišč z gozdnim drevjem. Vse to narekuje potrebo po pridobivanju novih in po izboljšanju ter urejanju razpoložljivih kmetijskih zemljišč. Udeleženci si bomo prizadevali in podpirali vse akcije, ki bodo vodile do povečanja in izboljšanja kmetijskih zemljišč.

Težišče dela Kmetijske zemljiške skupnosti v srednjeročnem obdobju 1986–1990 bo v veliki meri v nadaljevanju dosedanjih aktivnosti izvajanja kmetijsko prostorskih ureditvenih operacij.

Kmetijska zemljiška skupnost bo:

– sodelovala s krajevno skupnostjo Bevče in Ero TOK Kmetijstvo Šoštanj pri pripravi in izvedbi melioracije 30 ha zemljišč v Bevčah;

– sodelovala z REK RLV Titovo Velenje in Ero TOK Kmetijstvo Šoštanj pri rekultiviranju 80 ha zemljišč;

– sodelovala z lastniki in uporabniki kmetijskih zemljišč ter Ero TOK Kmetijstvo pri pripravi in izvedbi malih melioracij na 60 ha, krčenju gozda in zarasti ter planiranju zemljišč na 50 ha, apnenju in založnem gnojenju na 220 ha, napravi poti zaradi večje možnosti obdelave in spravila pridelkov v dolžini 7 km.

9. člen

Kmetijska zemljiška skupnost bo sodelovala pri izvajanju kmetijskih prostorsko-ureditvenih operacijah tudi s sredstvi v obliki sofinanciranja.

Sredstva za izvedbo celotnega programa Kmetijske zemljiške skupnosti se bodo razporejala vsako leto v skladu s programom dela, določili zakona o kmetijskih zemljiščih in drugimi predpisi.

10. člen

Kmetijska zemljiška skupnost bo skupno z Ero TOK Kmetijstvo in tudi sama skrbela, da bo zagotovljena realizacija sprejetih proizvodnih programov na zemljiščih, kjer so bila za izvajanje kmetijsko prostorsko-ureditvenih operacij vložena družbena sredstva.

Ustrezna proizvodnja in proizvodni odnosi na teh zemljiščih naj bo dosežena na samoupravni podlagi. Za primere, ko tega ne bi bilo mogoče zagotoviti na samoupravni podlagi, bo Kmetijska zemljiška skupnost predlagala Skupščini občine Velenje, da v skladu z zakonom o kmetijskih zemljiščih z odloki predpiše izvedbo ustreznega programa pridelovanja na teh zemljiščih in druge potrebne ukrepe.

11. člen

Majhnost in razdrobljenost parcel ter majhnost kmetij je velika ovira pri posodabljanju našega kmetijstva za odpravo ali vsaj zmanjšanje razdrobljenosti, zlasti v ravninskih predelih, bo Kmetijska zemljiška skupnost:

– pripravljala in predlagala ukrepe za hitrejše izboljševanje lastninske in parcelne zemljiške strukture in za pospeševanje procesa združevanja zemljišč za produktivnejšo in racionalnejšo ter večjo družbeno organizirano proizvodnjo hrane;

– predlagala, organizirala in pomagala pri medsebojni menjavi kmetijskih zemljišč med zainteresiranimi lastniki po določilih zakona o kmetijskih zemljiščih;

– predlagala in pomagala pri izvajanju zložbe zemljišč v obliki komasacije, zlasti na zemljiščih, kjer je bila oziroma bo izvedena

melioracija; zložbe se bodo vršile v Šentilju na 18 ha ter v Gaberkah na 10 ha zemljišč;

— predlagala združevanje zemljišč (arondacijo) v korist kmetijske organizacije oziroma skupnosti na podlagi pogodbe.

12. člen

Kot ena od poglavitnih nalog Kmetijske zemljiške skupnosti v obdobju 1986—1990 bo tudi skrb za izboljšanje rabe kmetijskih zemljišč in povečanje kmetijske proizvodnje ter za vključevanje neobdelanih in slabo obdelanih kmetijskih zemljišč v intenzivno družbeno organizirano kmetijsko proizvodnjo. V ta namen bo Kmetijska zemljiška skupnost:

— skupno z drugimi dejavniki predvsem s kmetijsko pospeševalno službo, občinskim upravnim organom, pristojnim za kmetijstvo in pristojnim za kmetijsko inšpekcijo ter preko svojih članic zbirala podatke o neobdelanih in slabo obdelanih kmetijskih zemljiščih;

— zasledovala stanje o lastnikih oziroma uporabnikih zemljišč in površinah zemljišč, ki niso primerno obdelana oziroma neobdelana;

— skupno s kmetijsko pospeševalno službo in kmetijsko inšpekcijo raziskovala vzroke za stanje neustrezne obdelave, predlagala ustrezne ukrepe, ki naj zagotavljajo, da bodo kmetijska zemljišča v družbeni in zasebni lastnini obdelana v skladu z navodilom o tem, kdaj se šteje, da obdelovalec ravna kot dober gospodar;

— proti lastnikom oziroma uporabnikom, ki predlogov za boljšo obdelavo kmetijskih zemljišč ne bodo upoštevali, predlagala v skladu z zakonom ustrezne ukrepe.

13. člen

Kmetijska zemljiška skupnost bo zaradi večje proizvodnje v govedoreji in ovčereji na podlagi povečane rabe domače krme in večjega izkoriščanja in intenzifikacije opuščenih in slabo koriščenih travnikov in pašnikov v hribovitih predelih, skupno z Ero TOK Kmetijstvo, sodelovala pri snovanju in ureditvi novih skupnih pašnikov ter posodobitvi obstoječih skupnih pašnikov.

V srednjeročnem obdobju 1986—1990 bo na osnovi združevanja družbenih in zasebnih zemljišč na novo organiziran skupni pašnik:

— Zavodnje—Bele vode na površini 30 ha
— Šentvid na površini 50 ha

14. člen

Udeleženci bomo podpirali jačanje družbenega sektorja kmetijstva. Pri tem ugotavljamo, da je hitrejša rast obsega površin in kvaliteta družbenega sektorja, kot nosilca nove tehnologije in organizacije ter povezovanje celotnega kmetijstva, izredno pomembno. Jačanje tega sektorja kmetijstva je tudi družbenopolitična naloga.

Družbeni sektor kmetijstva mora biti nosilec prevzemanja z deagrarizacijo sproščene zemlje na osnovi nakupa, arondacij, izvajanja programa preživninskega varstva kmetov ter prevzemanja zemlje, ki je podružbljena in z nakupom na podlagi uveljavljanja predkupne pravice.

15. člen

Zaradi omejevanja prehoda kmetijskih zemljišč in kmetij v last tistih, ki zemlje ne obdelujejo, katerim ne pomeni vir preživljanja in da se preprečuje drobitev določenih kmetij, kot kmetijskih gospodarskih enot, si bomo udeleženci prizadevali:

— da se bodo določila zakona o nedeljivosti določenih kmetij dosledno izvajala za primer dedovanja in tudi v prometu med živimi.

16. člen

Za uresničevanje nalog glede prometa s kmetijskimi zemljišči po določilih zakona o kmetijskih zemljiščih in v cilju, da bi kmetijska zemljišča ne izgubljala svoje temeljne funkcije, bo Kmetijska zemljiška skupnost:

— spodbujala odkup kmetijskih zemljišč za potrebe družbene in družbeno usmerjene kmetijske proizvodnje;

— uveljavljala predkupno pravico, če bo na prodaj kmetijsko zemljišče, ki je razvrščeno v prvo območje, če predkupne pravice ne bo uveljavljala kmetijska organizacija ali kmet; na tej podlagi bo odkupila letno 2 ha ali 10 ha v srednjeročnem obdobju;

— odkupila kmetijska zemljišča, kjer bo prišlo do prodaje zaradi prilagajanja obsega lastništva in uveljavljanja določil četrtega odstavka 58. člena zakona o kmetijskih zemljiščih.

Pri izvajanju teh nalog bo Kmetijska zemljiška skupnost sodelovala z upravnimi organi skupščine občine, pristojnimi za kmetijsko inšpekcijo, za kmetijstvo, premoženjsko pravno službo in geodetsko upravo.

17. člen

Da bi se zakon o preživninskem varstvu kmetov v bodoče hitreje izvajal in bilo s tem zagotovljeno načrtno usmerjanje kmetijskih zemljišč v družbeno organizirano proizvodnjo ter pridobitev preživninskega varstva ostarelih in za delo nezmožnih kmetov povsod, kjer so za to podani pogoji, si bo Kmetijska zemljiška skupnost prizadevala:

— da se skupno s kmetijskimi in gozdnogospodarskimi organizacijami združenega dela ter skupnostjo socialnega varstva, ob sodelovanju s skupnostjo starostnega zavarovanja kmetov SRS, izdela v občini skupni program aktivnosti za izvajanje tega zakona;

— da bodo občani seznanjeni z določili zakona in da bo akcija za izvajanje zakona potekala stalno in usklajeno;

— koordinirala in izvajala naloge iz skupnega programa na področju preživninskega varstva kmetov;

— skupno s kmetijsko pospeševalno službo in skupnostjo socialnega varstva evidentirala in vodila evidenco kmetov, ki bi lahko uveljavljali pravico do preživninskega varstva.

18. člen

Udeleženci smo soglasni, da se izdela agrokarta — karta dolgoročnih razvojnih usmeritev v občini. Z agrokarto občine se ugotovijo prirodne danosti in primernost za posamezno vrsto kmetijske proizvodnje. Pri izdelavi agrokarte bo Kmetijska zemljiška skupnost sodelovala in pripravila strokovne osnove.

Na podlagi dolgoročne usmeritve razvoja kmetijstva glede na naravne danosti in ob upoštevanju dolgoročnih družbenih potreb zagotavljanja posameznih kmetijskih proizvodov bo Kmetijska zemljiška skupnost skupno s kmetijsko pospeševalno službo in izvršnim svetom skupščine občine pripravila predlog programa razvoja kmetijstva s predlogi potrebnih ukrepov.

19. člen

Kmetijska zemljiška skupnost bo v cilju varstva kmetijskih zemljišč in izvajanja družbenih planov zlasti prostorskih delov in zakonov ter drugih predpisov kmetijskega značaja:

— sodelovala pri sprejemanju in izvajanju odloka o urbanističnem redu občine in drugih urbanističnih aktov, ki posegajo v urejanje in rabo prostora;

— sodelovala pri sprejemanju in izvajanju občinskih odlokov, ki se sprejemajo na podlagi zakonov s kmetijskega področja.

20. člen

Za bolj dosledno uresničevanje ciljev ureditve statusa kmeta bo Kmetijska zemljiška skupnost aktivno sodelovala pri ocenjevanju in ugotavljanju pogojev za pridobitev statusa kmeta.

21. člen

Kmetijska zemljiška skupnost bo v skladu z dolžnostjo, da skrbi za pravilno rabo kmetijskih zemljišč, dajala predloge občinskemu upravnemu organu, pristojnemu za kmetijstvo, da dodeli v začasno upravo kmetijska zemljišča, ki niso primerno obdelana. Za dodeljena zemljišča v začasno upravo bo poskrbela, da bodo ta zemljišča vključena v organizirano kmetijsko proizvodnjo in tudi primerno obdelana.

22. člen

Udeleženci ugotavljamo, da je kmetijski zemljiški sklad oblika usmerjanja družbenih kmetijskih zemljišč v družbeno organizirano proizvodnjo preko Kmetijske zemljiške skupnosti. Zaradi tega bo le-ta:

— v cilju, da se doseže smotrna in usklajena raba kmetijskega prostora vztrajala, da družbeno pravne osebe, ki po zakonu niso kmetijske organizacije, izvedejo prenos kmetijskih zemljišč v kmetijski zemljiški sklad;

— večala kmetijski zemljiški sklad z odkupom kmetijskih zemljišč z uveljavljanjem predkupne pravice z odkupom zaradi prilagajanja maksimuma kmetijskih zemljišč, z odkupom zaradi izvajanja četrtega odstavka 58. člena zakona o kmetijskih zemljiščih, s prevzemom zemljišč zaradi uveljavljanja pravice do preživninskega varstva kmetov in tudi z združevanjem kmetijskih zemljišč iz drugih virov;

— pri upravljanju in razpolaganju kmetijskih zemljišč kmetijskega zemljiškega sklada bo predvsem upoštevala skrb za pravilno rabo, izboljšanje in združevanje kmetijskih zemljišč v občini in tako pospeševanje kmetijske proizvodnje ter spodbujala smotrno rabo kmetijskih zemljišč z oblikovanjem zemljiških kompleksov in združevanjem dela in zemlje.

23. člen

Kmetijska zemljiška skupnost bo sodelovala z Ero TOK Kmetijstvo Šoštanj in Izvršnim svetom Skupščine občine Velenje pri pripravi in realizaciji setvenih planov. Pri tem bo Kmetijska zemljiška skupnost zasledovala cilj, da bo setveni plan temeljil na ukrepih za vključitev vseh razpoložljivih kmetijskih zemljišč v obdelavo, ukrepih za povečanje intenzivnosti rabe, povečanju produktivnosti dela in povečanju poljedelske proizvodnje.

S setvenim planom se mora tudi uskladiti setvena sestava poljedelske proizvodnje naravnim pogojem in doseči dolgoročne cilje razvoja kmetijstva.

24. člen

Udeleženci smo soglasni, da je uresničevanje planov razvoja kmetijstva in s tem proizvodnja hrane in obdelanost kmetijskih zemljišč močno pogojeno z delom kmetijske in veterinarske pospeševalne službe, zato je potrebno dosledno zagotoviti, da bodo programi dela pospeševalne službe vezani na plan razvoja kmetijstva in na proizvodne programe. V skladu z njihovim izvajanjem in prispevkom k doseženim rezultatom v kmetijski proizvodnji in pogojih za to proizvodnjo pa je treba zagotoviti ustrezne kadre in primerno nagrajevanje delavcev, ki te programe izvajajo.

25. člen

Udeleženci ugotavljamo, da je združevanje sredstev v samoupravnem skladu za intervencije v kmetijstvu občine Velenje, ki se zbirajo na podlagi zakona o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v kmetijstvu in proizvodnji hrane, postalo pomemben činitelj v pospeševanju in uresničevanju občinskih proizvodnih programov na področju proizvodnje hrane.

Zaostreni pogoji gospodarjenja, neskladnost cen kmetijskih pridelkov s cenami repromaterialov in dražja proizvodnja v hribovitih območjih, kar je tembolj pomembno, ker ima območje občine pretežno hriboviti značaj in ima velika večina kmetij značilnosti višinske kmetije, narekujejo nujnost zagotovitve trajnih virov sredstev za pospeševanje kmetijske proizvodnje. Zaradi tega si bomo udeleženci prizadevali, da se sredstva v ta namen zagotovijo. Uporaba sredstev pa mora biti usmerjena v regresiranje dražjih proizvodnih stroškov s sistemom materialnih stimulacij na podlagi tesne planske in pogodbene povezanosti ter samoupravnega spoštovanja sprejetih obveznosti v blagovni proizvodnji hrane in za financiranje pospeševalne službe.

Z izkoriščanjem vseh naravnih danosti, intenzifikacijo poljedelske in travniške proizvodnje ter zagotovljenimi interventnimi sredstvi v višini okoli 150.000.000 din letno bodo z načrtovano 3% rastjo proizvodnje mleka in 2 % rastjo proizvodnje mladega govejega mesa zagotovljene vse potrebe po konsumnem mleku in govejem mesu.

Tržna proizvodnja pšenice se bo zmanjševala zaradi zmanjševanja kmetijskih površin v Gaberkah, Družmirju in Topolšici.

V letih 1986—1990 bo proizvedeno in odkupljeno:

Proizvod	1986	1987	1988	1989	1990	skupaj
mleko (000 litrov)	3.600	3.740	3.880	3.920	4.000	19.140
goveje meso (ton)	481	487	493	501	510	2.472
svinjsko meso (ton)	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	87,5
pšenica (ton)	200	190	180	170	160	900

26. člen

Kmetijska zemljiška skupnost bo sodelovala s krajevnimi skupnostmi, samoupravno komunalno interesno skupnostjo in drugimi skupnostmi, Izvršnim svetom Skupščine občine Velenje ter kmetijskimi organizacijami združenega dela pri varstvu kmetijskih zemljišč pred onesnaževanjem.

27. člen

Udeleženci smo soglasni, da bo skupščina Kmetijske zemljiške skupnosti redno spremljala, analizirala in ocenjevala uresničevanje tega samoupravnega sporazuma, ki mora tudi zagotavljati informiranje o uresničevanju ciljev in nalog, opredeljenih s tem samoupravnim sporazumom.

28. člen

Udeleženci tega samoupravnega sporazuma bomo svoje planske in druge samoupravne akte uskladili s sprejetimi obveznostmi iz tega samoupravnega sporazuma.

29. člen

Pregled virov sredstev in njihova uporaba po namenih za obdobje 1986—1990 je sestavni del tega sporazuma.

30. člen

Udeleženci sprejmejo ta samoupravni sporazum na način, ki je določen v njihovih samoupravnih splošnih aktih. K sporazumu pa pristopijo z žigom in podpisom pooblaščene osebe ali s pismeno izjavo.

Ugotovitev, da je ta samoupravni sporazum sklenjen, sprejme in objavi v Uradnem vestniku Skupščine občine Velenje skupščina Kmetijske zemljiške skupnosti.

31. člen

K temu samoupravnemu sporazumu lahko pristopijo tudi druge organizacije in skupnosti, ki so zainteresirane za rabo zemljišč v kmetijske namene in za njihovo varstvo.

Naknadni pristop se izvede s pismeno izjavo skupščini Kmetijske zemljiške skupnosti.

32. člen

Ta samoupravni sporazum se spremeni ali dopolni po postopku, kot je bil sprejet.

Pobudo za dopolnitev ali spremembo lahko da vsak udeleženec sporazuma. Pismeni predlog za spremembo ali dopolnitev z obrazložitvijo predloži pobudnik skupščine Kmetijske zemljiške skupnosti.

33. člen

Ta samoupravni sporazum je sklenjen, ko ga sprejme večina udeležencev sporazumevanja, velja pa od 1. 1. 1986.

Viri sredstev in njihova poraba v letih 1986—1990

Viri sredstev Kmetijske zemljiške skupnosti so:

1. Odškodnina in spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in gozda
2. Odškodnina od nakopanih rudnin
3. Sredstva od zakupa in prodaje kmetijskih zemljišč
4. Prispevek TVS in drugi prihodki

Sredstva, potrebna za izvedbo programa:	
1. Hidromelioracije Bevče - 30 ha (100.000 din/ha)	3.000.000
2. Male melioracije - 60 ha (150.000 din/ha)	9.000.000
3. Krčenje zarastlin in planiranje - 50 ha (325.000 din/ha)	16.250.000
4. Agrobiološke rekultivacije - 80 ha (100.000 din/ha)	8.000.000
5. Odkup zemljišč - 10 ha (120.000 din/ha)	1.200.000
6. Založno gnojenje - 220 ha (22.500 din/ha)	4.950.000
7. Urejanje pašnikov - 80 ha (20.000 din/ha)	1.600.000
8. Komasacije - 18 ha (10.000 din/ha)	180.000
9. Preživninsko varstvo (odkup 2 kmetij)	43.000.000
10. Prispevki ZV Slovenije	12.500.000
11. Prispevki ZKZ Slovenije	3.150.000
12. Funkcionalni izdatki in namenska sredstva	18.170.000
Skupaj	121.000.000

Pri ovrednotenju planiranih nalog so upoštevane cene v letu 1985 in predvideni prihodki okoli 24.200.000 din letno, ki pa so odvisni predvsem od dinamike gradenj in količin izkopanega peska in gramoza (odškodnina po 14. in 15. členu Zakona o kmetijskih zemljiščih).

UDELEŽENCI SPORAZUMA:

Rudnik lignita Velenje – DSSS
DO Era - TOK Kmetijstvo, TOZD Maloprodaja, TOZD Vino Šmartno ob Paki – DSSS
Gozdno gospodarstvo Nazarje, TOZD Gozdarstvo Jelka Šoštanj
Gozdno gospodarstvo Nazarje, TOK Gozdarstvo Šoštanj
Merx, DO Potrošnik Celje, TOZD Prodaja Šoštanj
TDO Nama, TOZD Veleblagovnica Titovo Velenje
DO Vekos, TOZD Komunalna oskrba
Temeljna vodna skupnost Velenje
Zdravstveni center, TOZD Bolnišnica Topolšica
Krajevne skupnosti občine Velenje

Na podlagi 21. člena Statuta Kmetijske zemljiške skupnosti, 30. člena samoupravnega sporazuma o temeljih plana Kmetijske zemljiške skupnosti občine Velenje za obdobje 1986–1990 ter po pooblastilu skupščine Kmetijske zemljiške skupnosti občine Velenje, je Izvršilni odbor skupščine Kmetijske zemljiške skupnosti na seji dne 12. 9. 1986 sprejel

UGOTOVITVENI SKLEP

I.

Izvršilni odbor Kmetijske zemljiške skupnosti občine Velenje ugotavlja, da je samoupravni sporazum o temeljih plana Kmetijske zemljiške skupnosti občine Velenje za obdobje 1986–1990 sklenjen, ker ga je sprejela večina udeležencev.

II.

Samoupravni sporazum o temeljih plana Kmetijske zemljiške skupnosti se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

Predsednik IO KZS
Marjan Jakob

Na osnovi Zakona o temeljih sistema družbenega planiranja (Uradni list SRS, št. 1/80), skladno s 74. členom Ustave SR Slovenije ter 110. členom Zakona o združenem delu in na osnovi smernic in elementov za sklepanje samoupravnih sporazumov o temeljih planov krajevnih skupnosti, sklenemo temeljne in druge organizacije združenega dela in delovne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje, Skupščina občine Velenje in krajevne skupnosti v občini Velenje

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O TEMELJIH PLANOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI OBČINE VELENJE ZA OBDOBJE 1986–1990

1. člen

Skladno s cilji in nalogami, da se vsem delovnim ljudem in občanom v občini Velenje zagotovijo približno enaki življenjski pogoji, določeni v smereh razvoja v krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih aktih, krajevne skupnosti s tem samoupravnim sporazumom konkretno urejamo naslednja področja medsebojnih odnosov, pravic in obveznosti s podpisniki sporazuma:

1. Opredelitev nalog pri nadaljnjem družbenoekonomskem razvoju, ki jih bomo v tem srednjeročnem obdobju skupno uresničevali v krajevnih skupnostih občine Velenje.
2. Ureditev odnosov na področju pridobivanja in uporabe sredstev za izboljšanje življenjskih pogojev in potreb delovnih ljudi in občanov.
3. Združevanje sredstev za zadovoljevanje skupnih interesov in potreb v krajevni skupnosti.
4. Skupna kontrola izvajanja sporazuma.

2. člen

Skupne naloge in obveznosti podpisnikov tega sporazuma so elementi planov, ki so jih krajevne skupnosti posredovale samoupravnim organizacijam in skupnostim in elementi, ki smo jih podpisnice posredovale krajevnim skupnostim in so priloga tega sporazuma.

3. člen

Temeljne in druge organizacije in skupnosti združenega dela materialne proizvodnje bomo v skladu s tem sporazumom za reševanje komunalnih problemov, izboljšanje življenjskih pogojev delovnih ljudi in občanov, zaposlenih v občini Velenje, namenile 0,30% sredstev, obračunanih na osnovi mase bruto osebnih dohodkov iz čistega dohodka oziroma poskrbele in zagotovile razporeditev in formiranje teh sredstev v svojih skladih skupne porabe za financiranje potreb svojih delavcev in občanov v krajevni skupnosti. Podpisniki samoupravnega sporazuma o temeljih plana krajevnih skupnosti se zavezujemo, da bomo sredstva za financiranje potreb krajevnih skupnosti nakazovali vsako leto najkasneje do 31. 3. na žiro račun št. 52800-842-058-82224 – Koordinacijski odbor za financiranje programov krajevne skupnosti.

Sporazumno s prispevkom zaposlenih v temeljnih in drugih organizacijah in skupnostih združenega dela materialne proizvodnje odvajajo enak odstotek za financiranje potreb delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih tudi delovni ljudje, ki z osebnim delom opravljajo obrtne in podobne dejavnosti ter delovni ljudje, ki samostojno opravljajo umetniško, kulturno in drugačno svobodno poklicno dejavnost.

4. člen

Sredstva, združena za financiranje programov krajevnih skupnosti bomo za občane, ki živijo v krajevnih skupnostih izven občine Velenje, namenili v 10% deležu za zadovoljevanje potreb krajevnih skupnosti v občini Velenje, kjer je sedež TOZD, delovne skupnosti ter zasebne obratovalnice ter v 90% deležu za pokrivanje potreb v kraju bivanja delavcev.

5. člen

Sredstva temeljnih in drugih organizacij združenega dela materialne proizvodnje so strogo namenska in se zbirajo na zbirnem žiro računu. Delitev sredstev za financiranje programov krajevnih skupnosti določajo na podlagi programa nalog, ki je sestavni del tega sporazuma skupščine oziroma svetu krajevnih skupnosti z letnim programom. Letni program uskladijo skupščine oziroma sveti krajevnih skupnosti v okviru koordinacijskega odbora za programe krajevnih skupnosti, ki ga imenuje zbor krajevnih skupnosti. Koordinacijski odbor usmerja oziroma razporeja sredstva v krajevne skupnosti na podlagi letnega programa izvajanja nalog.

6. člen

Samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti občine Velenje se obvezujejo, da bomo v svojih srednjeročnih programih razvoja zagotovile združevanje dela svojih sredstev s sredstvi samoprispevka in drugimi sredstvi krajevne skupnosti za izvajanje skupnih nalog, določenih v referendumskih programih krajevne skupnosti in programih SIS, zlasti za:

- razširitev materialne osnove OZD in drugih izvajalcev (družbene organizacije in društva), določene družbene dejavnosti, ki na območju ene ali več krajevnih skupnosti uresničujemo potrebe in interese skupaj z delovnimi ljudmi in občani;
- varstvo kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter družbenih objektov in naprav v okviru skupnih akcij za urejanje naselij in gospodarjenje s prostorom;
- druge naloge in skupne akcije, za katere se dogovorimo z vsakoletnimi programi krajevnih skupnosti in SIS.

7. člen

Samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje se obvezujemo, da bomo skupaj s sredstvi samoprispevka občanov, lastnimi sredstvi SIS in drugimi prispevki občanov po prednostnem redu izvajanja nalog krajevne skupnosti združevale sredstva za:

- urejanje naselij, varstvo okolja in gospodarjenje s prostorom;
- izgradnjo, upravljanje in izboljšanje uporabne vrednosti objektov in dobrin v družbeni lastnini (ceste, vodovod, zelenice, omrežja individualne energetske porabe in storitev v prometu in zvezah, urejanje stavbnih zemljišč, kanalizacije itd.).

8. člen

Za dejavnost krajevnih skupnosti na področju uresničevanja delegatskega in skupščinskega sistema, zlasti za delovanje zborov delovnih ljudi in občanov in samoupravnih organov krajevne skupnosti, sekcij, uresničevanje nalog ljudske obrambe in družbene samozaščite, se zagotavljajo sredstva iz dela davkov, taks in drugih proračunskih prihodkov preko ustreznega namena, opredeljevanja v občinskem proračunu. Za financiranje teh potreb bo Skupščina občine Velenje iz sredstev proračuna letno namenila do 5% sredstev proračuna.

9. člen

Naložbe in obveznosti pri združevanju sredstev so dogovorjene na osnovi analize razvojnih možnosti in smernic, ki smo jih v pripravah za plan pripravili udeleženci tega sporazuma.

Vrednosti, izražene v elementih, so izdelane na osnovi cen iz leta 1984.

URESNIČEVANJE SPORAZUMA O TEMELJIH PLANA

10. člen

Skupščina krajevnih skupnosti in njihovi sveti skrbijo za uresničevanje sporazuma o temeljih plana krajevnih skupnosti ter za izpolnjevanje obveznosti, ki so jih prevzele krajevne skupnosti v samoupravnem sporazumu o temeljih plana.

11. člen

Sveti krajevne skupnosti v sodelovanju s podpisniki samoupravnega sporazuma o temeljih plana krajevne skupnosti na osnovi programa nalog krajevne skupnosti, pripravimo program izpolnjevanja nalog in obveznosti, opredeljenih v samoupravnem sporazumu, določamo roke in način izpolnjevanja, kakor tudi organe, ki so za to odgovorni.

12. člen

O srednjeročnih razvojnih programih razpravljajo in jih sprejemajo skupščine oziroma sveti krajevnih skupnosti.

13. člen

Sveti krajevnih skupnosti enkrat letno pripravijo analizo uresničevanja tega sporazuma. V analizi bodo poudarjena predvsem področja, na katerih se sporazum uresničuje in vzroki za uresničevanje ter predlagani ukrepi za uresničitev sprejetih nalog in ciljev v skladu z dejanskimi možnostmi.

14. člen

Analize iz predhodnega člena obravnavajo skupščine krajevnih skupnosti, delovni ljudje in občani na svojih zborih v krajevnih skupnostih ter podpisniki tega samoupravnega sporazuma vsako leto ob spremljanju letnih planov.

KONČNE IN PREHODNE DOLOČBE O UVELJAVLJANJU TEGA SPORAZUMA

15. člen

Podpisniki tega sporazuma prevzamemo obveznosti in odgovarjamo za izpolnjevanje teh obveznosti moralno in materialno.

Vprašanje odgovornosti lahko sproži vsak podpisnik sporazuma ali druga organizacija ali skupnost, ki sodeluje pri realizaciji nalog po tem sporazumu.

16. člen

Vprašanje odgovornosti za izpolnjevanje obveznosti po tem sporazumu obravnava občinska skupščina. Občinska skupščina lahko kršitelju tega sporazuma izreče kritiko ali javno kritiko in ga pozove na izpolnitev sprejetih obveznosti iz sporazuma.

Ob izrečeni javni kritiki zaradi neizpolnjevanja obveznosti posameznega ali več podpisnikov sporazuma, bo občinska skupščina o tem obvestila se podpisnike sporazuma in sredstva javnega obveščanja.

V takih primerih pa bo občinska skupščina do kršitelja oziroma kršiteljev sporazuma zahtevala izpolnitev vseh obveznosti, sprejetih v samoupravnem sporazumu.

Če podpisniki kljub ukrepom občinske skupščine obveznosti ne izpolni, sproži občinska skupščina postopek pri sodišču združenega dela.

17. člen

Morebitne spremembe samoupravnega sporazuma so veljavne šele takrat, ko se zanje pismeno izrečeta vsaj dve tretjini podpisnic sporazuma.

18. člen

Samoupravni sporazum o temeljih planov za obdobje 1986 do 1990 in združevanju sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih občine Velenje stopi v veljavo, ko ga podpišeta vsaj dve tretjini podpisnikov in se uporablja od 1. 1. 1986 dalje.

PROGRAM NALOG V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH, KI SE FINANCIRAJO IZ SREDSTEV OZD ZA OBDOBJE 1986–1990

I. Program nalog

Krajevna skupnost	Objekt	Plan 1986/1990
Bele vode	dokončanje ceste v Belih vodah, tekočo vzdrževanje cest	11.000.000
Bevče	razširitev vodovodnega zajetja	8.500.000
Cirkovce	odvodnjavanje cest in tekoče vzdrževanje cest, obnovitev vodovodov	9.800.000
Gorenje	modernizacija ceste v Veliki vrh in Slatine	9.700.000
Lokovica	ureditev kanalizacije in rekonstrukcija cest	9.800.000
Podkraj-Kavče	ureditev kanalizacije v Podkraju in Kavčah, rekonstrukcija cest	9.600.000
Plešivec	odvodnjavanje in rekonstrukcija krajevnih cest	9.300.000
Paka	rekonstrukcija cest	9.500.000
Šentilj	izgradnja vodovodnega omrežja	13.300.000
Ravne	rekonstrukcija krajevnih cest	9.500.000
Zavodnje	vzdrževanje krajevnih cest	10.100.000
Skorno-Florjan	ureditev cest	9.500.000
Družmirje-Gaberke	modernizacija krajevnih cest	8.900.000
Šmartno ob Paki	izgradnja vodovodnega rezervoarja v Velikem vrhu in vodovodnega omrežja	10.020.000
Škale	ureditev kanalizacije	9.400.000
Topolšica	rekonstrukcija cest in razširitev vodovodnega omrežja	11.100.000
Šoštanj	sofinanciranje komunalnih objektov	7.500.000
Konovo	modernizacija ceste, urejevanje krajevnih cest	7.100.000
Franc Leskošek Luka - Pesje	rekonstrukcija cest	6.500.000
Staro Velenje	ureditev ceste v makadamski izvedbi	6.400.000
Stara vas	sofinanciranje ureditve cestnih odcepov in javne razsvetljave	6.500.000
Šmartno	sofinanciranje komunalnih objektov v krajevni skupnosti	6.200.000
Šalek-Gorica	rekonstrukcija cest	6.550.000
Levi breg - Titovo Velenje	ureditev kanalizacije	6.900.000
Desni breg - Titovo Velenje	dokončanje avtobusnega postajališča	7.680.000
Edvarda Kardelja	komunalna ureditev Kardeljevega trga	6.800.000
Krajevne skupnosti izven občine Velenje		20.000.000
		246.600.000

II. Za financiranje tekočih nalog krajevnih skupnosti (splošna ljudska obramba, tekoča vzdrževalna investicijska popravila objektov krajevnih skupnosti, sanacija objektov in naprav) v skladu z letnimi programi dela krajevnih skupnosti se nameni 56.650.000 din, to je od skupaj zbranih sredstev 20%.

Skupni program nalog, ki se financirajo iz sredstev OZD za obdobje 1986–1990 je v znesku 303.250.000 (0,30% sredstev obračunanih na osnovi mase bruto osebnega dohodka).

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Velenje, Samoupravna zemljiška skupnost občine Velenje, Samoupravna skupnost za ceste občine Velenje, Komunalna skupnost občine Velenje in Območna vodna skupnost "Savinja-Sotla", enota Velenje javno objavljajo

SKLEP
o ugotovitvi, da so sklenjeni

1. Samoupravni sporazum o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Velenje,
2. Samoupravni sporazum o temeljih plana Samoupravne stavbno zemljiške skupnosti občine Velenje,
3. Samoupravni sporazum o temeljih plana Samoupravne interesne skupnosti za ceste občine Velenje,
4. Samoupravni sporazum o temeljih plana Komunalne skupnosti občine Velenje,
5. Samoupravni sporazum o temeljih plana Območne vodne skupnosti "Savinja-Sotla", enota Velenje

za obdobje 1986–1990, ker jih je sprejelo več kot dve tretjini udeležencev sporazumov.

Ta sklep se objavi v Uradnem vestniku občine Velenje.

Samoupravna stanovanjska skupnost
občine Velenje
predsednik skupščine
Silvo Koprivnikar

Samoupravna stavbno zemljiška skupnost
občine Velenje
predsednik skupščine
Stane Zorko

Samoupravna interesna skupnost za ceste
občine Velenje
predsednik skupščine
Anton Tajnšek

Komunalna skupnost občine Velenje
predsednik skupščine
Erno Rahten

Območna vodna skupnost "Savinja-Sotla"
enota Velenje
predsednik skupščine
Stane Divjak

URADNI VESTNIK OBČINE VELENJE — Izdajatelj: Skupščina občine Velenje — Ureja: Tone Hribar, sekretar Skupščine občine Velenje — Letna naročnina: 500 din — Naklada 500 izvodov — Po mnenju Republiškega sekretariata za informiranje se za Uradni vestnik ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov — Uradni vestnik izhaja po potrebi — Razmnoževanje: Bizjak, Titovo Velenje.